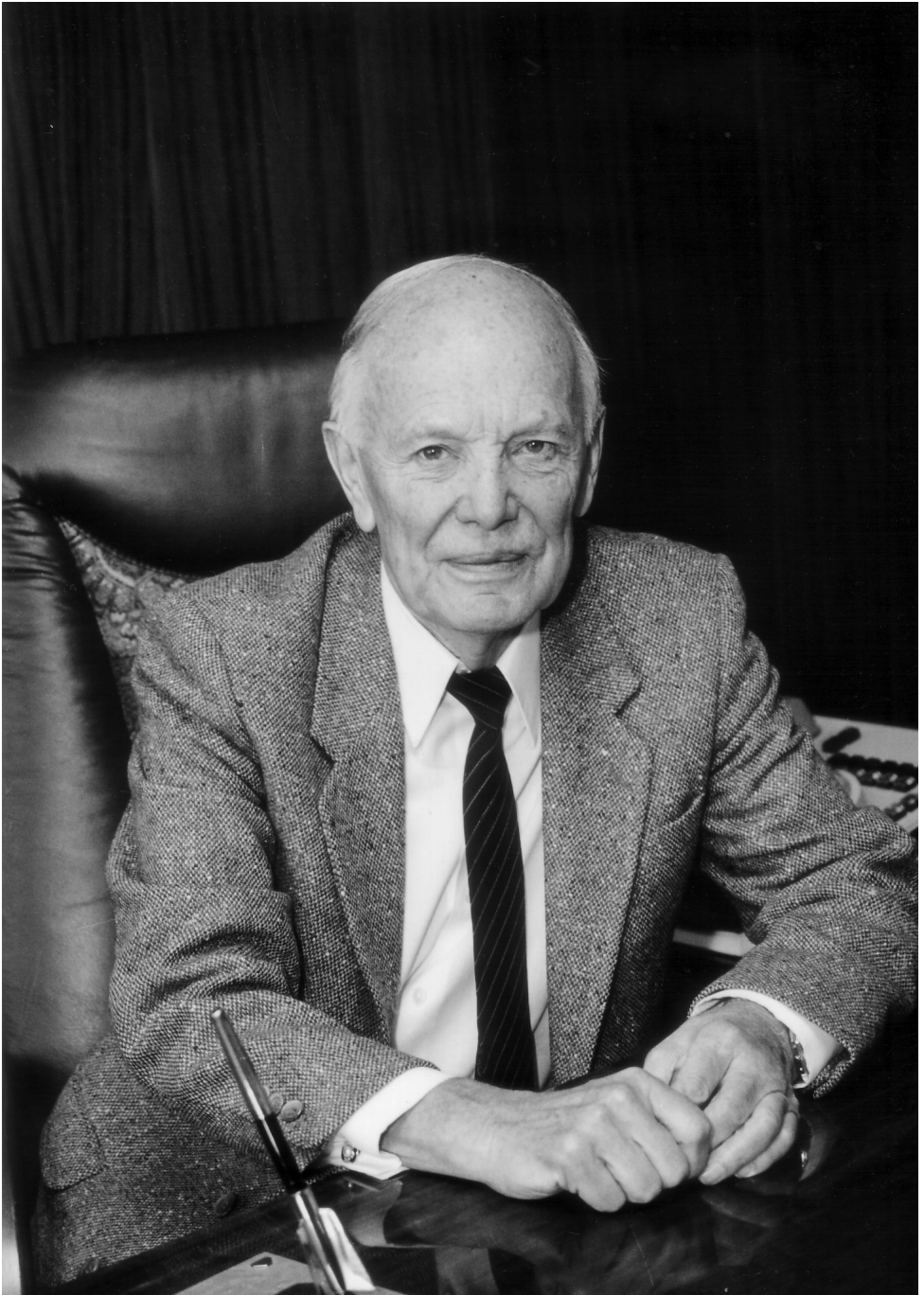

*Присвячується 90-річчю
Національної академії наук України
та її президента Б.Є. Патона*

**90
РОКІВ**

Arant

Центр досліджень науково-технічного потенціалу
та історії науки ім. Г.М. Доброва

В.М. ПАЛІЙ, Ю.О. ХРАМОВ

**НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНИ
1918—2008**

Персональний склад

Київ
«Фенікс»
2008

УДК 001.32(477)(092)
ББК 72 г.д(4Укр)
П 14

Відповідальний редактор
В.Л. БОГДАНОВ

*Друкується за постановою Президії НАН України
Затверджено до друку вченою радою Центру досліджень
науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва*

Редактор, коректор **Е.І. Патола**
Оператор **Н.В. Божко**
Комп'ютерна верстка і дизайн **В.В. Гулейкова**

В.М. Палій, Ю.О. Храмов.
П14 Національна академія наук України. 1918—2008. Персональний склад. 5-е вид.,
доп. і випр. — К.: «Фенікс», 2008.— 352 с.
ISBN 978-966-651-639-1

У книзі подано короткі відомості про життя, наукову і науково-організаційну діяльність академіків і членів-кореспондентів Національної академії наук України за час її існування — 1918—2008 рр. Наведено також біографічні довідки про іноземних членів НАН України. В розділі «Додатки» вміщено списки учених Академії — лауреатів Державних премій України та іменних премій НАН України, заслужених діячів науки і техніки України.

УДК 001.32(477)(092)
ББК 72 г.д(4Укр)

ISBN 978-966-651-639-1

© В.М. Палій,
Ю.О. Храмов, 2008

ПЕРЕДМОВА

Кінець XIX — початок XX ст. у світі позначився інтенсивним розвитком науки, пов'язаним з її диференціацією, формуванням нових наукових напрямів, новими відкриттями, що спричинилося до наукових революцій — зміни парадигм, а отже до трансформації основ наукового мислення і класичної науки та побудови нової картини світу. Особливо бурхливо розвивалися провідні галузі природознавства — фізика, хімія та біологія, що й визначило якісно новий поступ наукового пізнання.

В науці дедалі більше почали переважати новий спосіб організації наукових досліджень і колективний характер праці, пов'язані зі створенням науково-дослідних лабораторій та інститутів з відповідною технічною базою для виконання виключно наукових робіт, відбувалося подальше зближення науки з виробництвом, стрімко прогресували технічні науки. Дещо повільніше розвивалися гуманітарні науки, що було пов'язано з їх залежністю від верховної влади країн, зокрема з існуванням у багатьох із них цензури. Створювалися передумови для виникнення наукових шкіл.

Все це зумовило перетворення „малої” науки XIX ст. у „велику” і відбувалося в контексті загального культурного процесу, в якому наука як складова духовної культури робила певний внесок у формування стилю мислення епохи, культурного клімату суспільства.

Проте розвиток науки в Україні в другій половині XIX ст. був пов'язаний виключно з її вищою школою, передусім університетами (перші науково-дослідні інститути створено тільки на початку XX ст.). Тому наукові дослідження тут відігравали другорядну роль, підпорядковувались навчальному процесу, і мали в основному несистематичний і фрагментарний характер. Наука розвивалася завдяки окремим ученим-одинакам, які проте зробили істотний внесок у світове скарбниці знань.

Основними центрами наукової думки й проведення наукових досліджень в Україні були Львівський, Чернівецький, Харківсь-

кий, Київський та Новоросійський університети, Ніжинський історико-філологічний інститут, Харківський ветеринарний і технологічний інститути, Львівський і Київський політехнічні інститути, Новоолександрійський інститут сільського господарства і лісівництва, Катеринославське вище гірниче училище та низка інших навчальних закладів.

Ця досить розгалужена мережа державних навчальних закладів стала базою для розвитку наукових досліджень в Україні. Чимало професорів цих закладів збагатили науку вагомими результатами. Це математики і механіки О. Ляпунов, В. Стеклов, В. Єрмаков, М. Ващенко-Захарченко, В. Кирпичов, Я. Грдина, фізики М. Авенаріус, М. Умов, М. Пильчиков, М. Смолуховський, Ф. Шведов, хіміки М. Бекетов, О. Ельтеков, П. Алексєєв, С. Реформатський, Л. Писаржевський, біологи Л. Ценковський, І. Мечников, О. Ковалевський, І. Сеченов, С. Навашин, ґрунтознавець В. Докучасв, помолог Л. Симиренко, учені в галузі техніки М. Бенардос, С. Тимошенко, М. Делоне та ін.

Гуманітарні науки репрезентували такі видатні діячі культури, як В. Антонович, М. Драгоманов, М. Костомаров, О. Потебня, Леся Українка, І. Нечуй-Левицький, І. Франко, М. Грушевський, Д. Багалій, Б. Грінченко та ін. Розвиток української гуманітарної науки ще від часів Кирило-Мефодіївського братства був органічно пов'язаний з національним рухом, більше того, усвідомлювався як його невід'ємна складова. Тому не дивно, що на чолі останнього стояли видатні вчені-гуманітарії М. Костомаров, В. Антонович, М. Драгоманов, І. Франко і М. Грушевський. До того ж актуальність боротьби за національно-культурну спадщину, рідну мову і власну літературу стимулювала широкий громадський інтерес до українознавчих студій.

Неабияку роль в науці та культурі України відіграли також самоврядні об'єднання, або наукові товариства, — один з найцікавіших і водночас недостатньо досліджених феноменів науки і культури. Вони являли собою окремі угруповання діячів науки й освіти, що прагнули до взаємного

спілкування, обговорення наукових питань, наукових дискусій, їх організаційною основою були принципи автономії та самоорганізації, існували вони переважно на внески своїх членів, приватні пожертвування, надходження від видавничої діяльності тощо. Науковим же об'єднанням учених типу академій здебільшого була притаманна підтримка з боку влади, що визнала науку важливим засобом зміцнення могутності держави, а наукову працю — як службу, яку необхідно фінансувати. Такими були Лондонське королівське товариство (засновано 1660 р.), Паризька (1662), Берлінська (1700) та Петербурзька (1724) академії наук.

Одними з перших в Україні стали Філологічне товариство у Харкові (засновано 1810 р.) і Товариство наук при Харківському університеті з двома відділеннями — природничим і словесним (1812). Пізніше почали створюватись товариства з точніше визначеною спеціалізацією, наприклад Товариство сільського господарства Південної Росії в Одесі (1828). Першим науковим товариством медичного спрямування стало Товариство київських лікарів (1840), згодом виникли Одеське товариство лікарів (1849) і Харківське медичне товариство (1861). Першим науково-технічним товариством було Одеське товариство інженерів і техніків (1864).

Новою формою організації науки в другій половині XIX ст. стали з'їзди природознавців і лікарів. На першому з'їзді в Петербурзі (1868) було вирішено створити товариства природознавців при університетах. Одними з перших створено такі товариства у Харкові (1869), Києві (1869) й Одесі (1870). В 1879 р. засновано Харківське математичне товариство, 1889 р. — Київське фізико-математичне тощо.

У пореформений період створено також кілька товариств гуманітарного профілю, таких як Історичне товариство Нестора літописця у Києві (1873) та Південно-Західний відділ Російського географічного товариства (Київ, 1873 р.), продовжувало працювати Товариство історії та старожитностей в Одесі. В 1873 р. у Львові засновано Товариство ім. Т. Шевченка літературознавчого напрямку, яке 1892 р. трансформувалося у Наукове товариство ім. Т. Шевченка (НТШ) в складі трьох секцій — філологічної, історично-філософської та математично-природописно-лікарської. Почали виходити «Записки НТШ», редактором яких 1895 р. став М. Грушевський, що за рік до цього переїхав

до Львова з Києва на посаду професора Львівського університету. У Львові М. Грушевський перейнявся ідеєю створення Української академії наук, натхненником якої був його вчитель В. Антонович, і тут почав реалізовувати її на основі НТШ, головою якого був обраний 1897 р. Вже наступного року він писав: «Наша задача — прийти з часом до українсько-руської Академії наук стоїть міцно».

Пробудження на початку XX ст. демократичних тенденцій у різних верствах суспільства і підвищення інтересу до наукових знань зумовили появу нових добровільних асоціацій, в тому числі наукових товариств. Зокрема в 1907 р. з ініціативи М. Грушевського засновано Українське наукове товариство (УНТ) в Києві зі структурою, подібною до структури НТШ, головою якого він став. Тут М. Грушевський намагався відтворити вже випробовану ним у Галичині «академічну модель». Настав час, зазначав він, «передягти наукову роботу, розвинену на київському ґрунті протягом XIX століття, в національну українську одежу». Ці два товариства М. Грушевський навіть називав академіями в мініатюрі.

Товариства проводили різноманітну наукову роботу, обговорюючи одержані результати, організовували експедиції, лекції, в т.ч. для широкого загалу, сприяючи поширенню в суспільстві природничо-історичних і культурних знань, вели науково-організаційну і практичну діяльність, займались видавничою справою тощо. Вони стали центрами, в яких закладалися організаційні принципи та демократичні традиції майбутньої української академічної науки.

Отже в Україні на початку XX ст. існувала досить розгалужена система вищих навчальних закладів підготовки кадрів для господарства, освіти, науки і культури, де проводилась також певна наукова робота, і українські вчені зробили помітний внесок у розвиток світової науки, а піонерські досягнення окремих представників висунули їх у передовий загін наукової еліти.

Таким чином вже на початку XX ст. в Україні в контексті зростання національної самосвідомості та наступної боротьби за здобуття національної незалежності існували всі умови для створення власної найвищої наукової установи — Національної академії наук, яка б на якісно нових засадах, проте за допомогою держави, об'єднала провідних учених, забезпечивши їм успішну наукову діяльність, і організувала широку мережу на-

уково-дослідних інститутів і установ найрізноманітнішого профілю.

Ідею створення Національної академії наук України гаряче підтримував відомий український історик і громадський діяч М. Василенко, який чимало зробив для її реалізації. З перших днів свого перебування на посту міністра народної освіти і мистецтва в уряді гетьмана П. Скоропадського він розпочав роботу по заснуванню Академії. З його ініціативи в міністерстві було організовано Комісію для розробки законопроекту по створенню Української академії наук (УАН), яку очолив відомий російський вчений, член Петербурзької АН В. Вернадський — палкий прихильник Академії як державної установи, де проводились би дослідження в галузі суспільних, природничих і технічних наук. Ця концепція кардинально відрізнялася від поглядів М. Грушевського, який вважав, що Академія має бути громадською асоціацією вчених і в ній повинні переважно розвиватися гуманітарні науки.

В названу вище Комісію ввійшли відомі українські професори з Києва та Харкова (не відповіли на запрошення представники НТШ, відмовився від участі в її роботі і М. Грушевський), а також професор Донського університету Є. Тимченко, професор Лазаревського інституту східних мов у Москві А. Кримський та ін. Головою її став В. Вернадський.

Відкриваючи 9 липня 1918 р. перше засідання Комісії, М. Василенко, зокрема, сказав:

„Утворення Української академії наук має і велике національне значення, бо ще й досі є багато людей, які скептично і з насмішкою відносяться до українського руху та відродження, не мають віри в життєві сили українського народу, не вважають можливим розвиток української мови і науки. Для тих же, хто вірить в життєздатність українського народу... утворення Академії наук має величезну вагу, являється національною потребою і черговим питанням”.

На засіданні Комісії свої погляди на завдання і структуру УАН виклав В. Вернадський. Він зазначив, що академії наук ХХ ст. не можуть будуватися на зразок старих академій, які були тільки науковими товариствами або своєрідними гуртками вчених. УАН не може походити на них, вона повинна складатися з груп учених, діяльність яких фінансує держава, які займаються науковою працею як важливою державною справою, і в її структурі повинні бути численні установи дослідницького характеру.

За період роботи Комісії до неї було подано близько 30 записок з обґрунтуванням

необхідності створення низки академічних установ. 17 вересня 1918 р. вона завершила роботу. Було укладено «Законопроект про заснування Української академії наук у Києві», проект Статуту і статів Академії, розрахунок її витрат на жовтень — грудень 1918 р., а також проекти положень, штатів і пояснювальні записки для низки інститутів, лабораторій, комісій, музеїв тощо. В «Пояснювальній записці до законопроекту про заснування Української академії наук у Києві», поданої до Ради Міністрів, підкреслювалось національне і державно-економічне значення для України створюваної Академії та розкривалися причини, які робили цей захід необхідним.

Підготовлений законопроект і супровідні матеріали було розглянуто в Раді Міністрів і схвалено, а 14 листопада 1918 р. гетьман П. Скоропадський затвердив «Закон про заснування Української академії наук у м. Києві», також Статут і штати УАН та її установ. У Статуті чітко визначався статус і завдання УАН.

§1. Українська Академія Наук у Києві є найвища наукова державна установа на Україні, що перебуває в безпосередньому віданні верховної власті.

§2. Українська Академія Наук у Києві: а) намагається поширювати, поглиблювати і розповсюджувати наукові дисципліни, а разом і збагачувати їх новими відкриттями на користь людності; б) пособляє об'єднанню та організуванню наукової праці на Україні та допомагає витворенню дослідничих інститутів для всіх паростей людського знаття; в) як найвища українська наукова національна установа, Академія визнаючи українську національну культуру з її оруддям — українською мовою, ставить собі на меті, окрім загально-наукових завдань, вивчувати сучасне і минуле України, української землі та народу».

Також 14 листопада 1918 р. видано указ гетьмана про призначення перших дійсних членів (академіків) УАН. Ними стали Д. Багалій, А. Кримський, М. Петров, С. Смаль-Стоцький (по Відділу історично-філологічних наук); В. Вернадський, С. Тимошенко, М. Кашенко, П. Тутковський (по Відділу фізично-математичних наук); М. Туган-Барановський, Ф. Тарановський, В. Косинський, О. Левицький (по Відділу соціальних наук). Кандидатури академіків першого складу було рекомендовано Комісією.

27 листопада 1918 р. у приміщенні УНТ по теперішній вулиці Ярославів Вал, 36 відбулося перше Спільне зібрання УАН, на якому головою-президентом Академії обрано В. Вернадського, неодмінним секретарем — А. Кримського. Цього ж дня відбулися

засідання II та III Відділів УАН. Головою II Відділу обрали М. Кашенка, III — М. Тугана-Барановського. Перше засідання I Відділу відбулося 8 грудня 1918 р., на ньому головою обрали Д. Багалія. Всі ці обрання невдовзі затверджено відповідними указами гетьмана. Так у листопаді 1918 р. започатковано Українську академію наук у Києві, що, безумовно, стало винятковою і важливою подією в історії культури і науки України.

Однак протягом тривалого часу справжня дата заснування Академії — листопад 1918 р. — офіційною історіографією ігнорувалася. Було вигадано нову дату — 12 лютого 1919 р. (був час тимчасового встановлення у Києві радянської влади), яка, за версією радянських ідеологів, поклала початок фактичному існуванню Академії. Спотворення дати заснування Академії почалося наприкінці 20-х років, коли в листопаді 1928 р. мали відзначити 10-річний ювілей Академії. Однак святкування не відбулося, не побачив світ і ювілейний збірник. 31 січня 1929 р. на засіданні Комісії Політбюро ЦК КП(б)У вирішено святкування 10-річчя Академії провести у липні 1929 р. Згодом за початок відліку діяльності Академії, як вже зазначалося, стала правити дата 12 лютого 1919 р. Саме на неї орієнтувалися всі подальші ювілеї Академії — 25-річчя, 50-річчя, 60-річчя. І тільки в незалежній і суверенній державі Україна Академія наук відносить своє заснування вже до листопада 1918 р.

За роки своєї діяльності Академія досягла значних успіхів у багатьох галузях сучасної науки. Зроблено чимало відкриттів і винаходів, започатковано нові наукові і технічні напрями, висунуто багато теорій і концепцій, сформовано всесвітньовідомі наукові школи, побудовано унікальне обладнання і прилади. Створений потужний творчий кадровий потенціал Академії та матеріально-технічна база давали можливість проводити наукові дослідження і розробки в широкому тематичному спектрі.

Розпочавши свою діяльність з кількох інститутів і комісій, Академія нині налічує близько 200 установ і організацій де працює 43,3 тисячі співробітників, з них 10,6 тисячі докторів і кандидатів наук. У складі Академії 516 академіків і членів-кореспондентів.

Проте в академічній науці були не тільки здобутки і перемоги, а й сумні і навіть трагічні сторінки. Значних втрат зазнала вона за часів сталінщини. Згубний вплив Академія відчувала на собі і пізніше, особливо її суспільні і гуманітарні науки, які здебільшого орієнтувалися на ідеологічне забезпечення постанов правлячої партії. Однак все це позаду, і академічний корпус науки України разом з усім народом буде нову незалежну і суверенну українську державу, щоправда, переборюючи труднощі вже перехідного періоду.

Пропоноване п'яте видання, як і попередні, присвячено провідним ученим Академії — академікам і членам-кореспондентам, які становлять її персональний склад, — і приурочено до її 90-річчя. В ньому проведено уточнення біографій низки учених, збільшено обсяг довідок багатьох персоналій, вміщено значну кількість нових, пов'язаних з поповненням складу Академії після 2003 р. Окремим розділом подаються відомості про іноземних членів НАН України. Майже всі біографічні довідки супроводжуються фотографіями.

В пропонованому виданні вміщено довідки про життя і наукову діяльність близько 1500 її членів. В додатках подано відомості про керівництво Академії наук України за час її існування, вибори до Академії в хронологічному порядку, списки учених Академії — лауреатів Державних премій України та премій імені видатних учених, заслужених діячів науки і техніки України.

Всі зауваження і побажання автори просять надсилати до Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України.

ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД

Академіки

АГОЛ Ізраїль Йосипович — генетик, акад. (1934), неодмінний секретар Президії АН України (1934). Н. 20.11.1891 у Бобруйську (нині Білорусь). Закінчив Моск. ун-т (1923). У 1932—34 працював у Всеукр. асоціації марксистсько-ленінських науководослідних ін-тів, у 1934—36 — зав. відділу Ін-ту зоології і біології АН України. В 1936 заарештований за сфальсифікованим звинуваченням, 1937 засуджений і 10.03.1937 страчений. Реабілітований посмертно.

Наук. праці присвячено генетиці та філософським питанням природознавства.

АЖАЖА Володимир Михайлович — фізик, акад. (2006, чл.-кор. 2003). Н. 19.11.1931 в с. Великі Сорочинці Полтав. обл. Закінчив Харків. ун-т (1956). З 1957 працює у Харків. фізико-технічному ін-ті (нині — Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний ін-т») (в 1974—95 — зав. лабораторії, 1995—96 — зав. відділу, з 1996 — заст. директора Ін-ту фізики твердого тіла, матеріалознавства та технологій).

Дослідження в галузі фізики металів, фізичного матеріалознавства, спеціальної металургії. Один із засновників вакуумної та надвакуумної металургії надчистих металів і сплавів з особливими фізичними властивостями.

Держ. пр. України (1982). Засл. діяч науки і техніки України (2008). Пр. ім. О.І. Лейпунського (2008).

АЛИМОВ Олександр Миколайович — учений-економіст, акад. (1973, чл.-кор. 1965).

Н. 30.11.1923 у Донецьку. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Всесоюзний заочний фінансовий ін-т (1952). У 1969—72 — директор Ін-ту економіки промисловості АН України, 1972—84 — голова, з 2005 — радник при дирекції Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України, в 1984—2005 — зав. відділу Ін-ту економіки НАН України.

Наук. праці присвячено теорії і практиці розвитку і розміщення продуктивних сил, створенню АСУ, госпрозрахунку, наук. організації праці та управління.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1974). Ордени та медалі СРСР.

АМОСОВ Микола Михайлович — учений в галузі торакальної хірургії та біокібернетики, акад. (1969). Н. 6.11.1913 у с. Ольхове (тепер Вологод. обл., Росія). Закінчив Архангельський медичний ін-т (1939) та Заочний індустріальний ін-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1955—70 — зав. кафедри грудної хірургії Ін-ту вдосконалення лікарів (Київ), 1960—88 — також зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту кібернетики АН України, також з 1978 — заст. директора Ін-ту туберкульозу і грудної хірургії, 1983—88 — директор, з 1988 — почесний директор Ін-ту серцево-судинної хірургії. П. 12.12.2002.

Наук. діяльність стосується хірургічного лікування захворювань легень, серця, моделювання мислення і психічних функцій мозку. Один з перших у СРСР впровадив у прак-

І.Й. Агол

В.М. Ажажа

О.М. Алимов

М.М. Амосов

О.І. Амоша

Л.І. Анатичук

П.І. Андон

С.А. Андронаті

тику метод штучного кровообігу, в 1963 перший виконав протезування мітрального клапану, 1965 створив і вперше в світі застосував антитромботичні протези серцевих клапанів, розробив низку нових методів хірургічного лікування вад серця, моделі апаратів штучного кровообігу.

Герой Соціалістичної Праці (1973). Ленінська пр. (1961). Держ. пр. України (1978, 1988, 1997). Засл. діяч науки України (1959). Почесна відзнака Президента України (1993). Орден «За заслуги» II ст. (1998), орден та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені М.М. Амосова. Його ім'я присвоєно Національному ін-ту серцево-судинної хірургії АМН України.

АМОША Олександр Іванович — учений-економіст, акад. (2003, чл.-кор. 1997). Н. 4.08.1937 у м. Горлівка Донец. обл. Закінчив Донец. політехнічний ін-т (1960). У 1960—63 працював в Ін-ті гірничої справи АН України, 1963—70 — Донец. науководослідному вугільному ін-ті, з 1970 — в Ін-ті економіки промисловості НАН України (з 1976 — зав. відділу, з 1986 — заст. директора, з 1996 — директор).

Наук. праці присвячено соціально-економічним проблемам поліпшення умов праці та підвищення ефективності промислового виробництва.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2003). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1987), М. В. Птухи (2007).

АНАТИЧУК Лук'ян Іванович — фізик і матеріалознавець, акад. (1992, чл.-кор. 1985). Н. 15.07.1937 у с. Колінківці (тепер Чернівець. обл.). Закінчив Чернівець. ун-т (1960), де працював (у 1973—80 — зав. кафедри, 1980—90 — директор конструкторського бюро); з 1990 — директор Ін-ту тер-

моелектрики НАН України і Міністерства освіти і науки України (Чернівці).

Наук. праці в галузі термоелектричного перетворення енергії, матеріалознавства і технології термоелектричних матеріалів, історії техніки.

Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2004). Президент Міжнародної термоелектричної академії (1994). Пр. ім. С.І. Вавилова (1969).

АНДОН Пилип Іларіонович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, акад. (2006, чл.-кор. 1990). Н. 16.10.1938 у с. Кирилівка (тепер Молдова). Закінчив Кишинев. ун-т (1961), до 1992 працював в Ін-ті кібернетики АН України (з 1985 — директор Спеціального конструкторсько-технологічного бюро); з 1992 — директор Ін-ту програмних систем НАН України (Київ).

Наук. праці в галузі математичного і програмного забезпечення систем обробки даних.

Держ. пр. України (1977, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. В.М. Глушкова (1989).

АНДРОНАТІ Сергій Андрійович — хімік, акад. (1988, чл.-кор. 1982). Н. 19.09.1940 в Одесі. Закінчив Одес. ун-т (1964). З 1976 — зав. відділу, з 1984 — директор Фізико-хімічного ін-ту НАН України, також з 1984 — член Президії НАН України, голова Південного наук. центру (Одеса).

Наук. праці в галузі хімії біологічно активних речовин, зокрема теоретичних основ синтезу психо- та імунотропних, противірусних та інших лікувальних засобів.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (2000). Держ. пр. СРСР (1980).

АНДРУСОВ Микола Іванович — геолог і палеонтолог, акад. (1919). Н. 19.12.1861 в

М.І. Андрусов

О.К. Антонов

В.І. Архаров

В.І. Агрошенко

Одесі. Закінчив Новоросійський ун-т в Одесі (1884). У 1905—12 — проф. Київ. ун-ту, з 1912 працював у Петербурзі (проф. Вищих жіночих курсів та у Геологічному комітеті), з 1914 — директор Геологічного музею Петерб. АН. П. 27.04.1924.

Наук. праці присвячено динамічній і регіональній геології, гідрогеології, історії розвитку Понто-Каспійської області в третинний період, стратиграфії і палеонтології неогенових відкладів південно-східної Європи. Засновник вітчизняної морської геології.

Ломоносівська пр. Петерб. АН (1897).

АНТОНОВ Олег Костянтинович — авіа-конструктор, акад. (1967, чл.-кор. 1964). Н. 7.02.1906 у с. Троїцькому (тепер Моск. обл., Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1930). З 1962 — генеральний конструктор, керівник конструкторського бюро літакобудування у Києві, з 1976 — також проф. Харків. авіаційного ін-ту. П. 4.04.1984.

Науково-технічні дослідження і конструкторські розробки в галузі планеризму та літакобудування. Під його керівництвом створено поршневі літаки Ан-2 і Ан-14, турбогвинтові Ан-10, Ан-12, Ан-22 «Антей», Ан-24, Ан-26, Ан-28, Ан-30, реактивний Ан-72. Засновник науково-технічної школи.

Герой Соціалістичної Праці (1966). Ленінська пр. (1962). Держ. пр. України (1976). Засл. діяч науки України (1976). Акад. АН СРСР (1981). Держ. пр. СРСР (1952). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.К. Янгеля (1984). Президією НАН України засновано премію імені О.К. Антонова.

АРХАРОВ Володимир Іванович — фізик, акад. (1965). Н. 14.02.1907 в Одесі. Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1931). У 1932—34 і 1937—65 працював в Уральському фізико-технічному ін-ті (Свердловськ),

1966—72 — Донец. фізико-технічному ін-ті АН України, 1975—82 — зав. відділу Ін-ту проблем матеріалознавства АН України (Донецьк). П. 26.09.1997.

Наук. праці присвячено фізиці твердого тіла, металофізиці, фізичному металознавству.

АТРОЩЕНКО Василь Іванович — хімік, акад. (1972, чл.-кор. 1964). Н. 3.07.1906 в Юзівці (тепер Донецьк). Закінчив Одес. хіміко-технологічний ін-т (1931). З 1935 працював у Харків. хіміко-технологічному ін-ті, з 1950 — зав. кафедри Харків. політехнічного ін-ту. П. 15.06.1991.

Наук. праці присвячено кінетиці хімічних процесів.

Герой Соціалістичної Праці (1971). Засл. діяч науки України (1958). Держ. пр. СРСР (1969). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1976).

АХІЄЗЕР Олександр Ілліч — фізик-теоретик, акад. (1964, чл.-кор. 1958). Н. 31.10.1911 у Черикові (тепер Могильов. обл., Білорусь). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1934). В 1938—88 — зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Харків. фізико-технічного ін-ту, в 1941—74 — також зав. кафедри Харків. ун-ту. П. 4.05.2000.

Наук. праці в галузі ядерної фізики, квантової електродинаміки, фізики елементарних частинок, фізики плазми, теорії твердого тіла. Спільно з Я.Б. Файнбергом передбачив пучкову нестійкість плазми (1948), з О.Г. Ситенком — дифракційне розщеплення дейтрона (1955), з В.Г. Бар'яхтаром і С.В. Пелетмінським — магнітоакустичний резонанс (1956). Створив теоретичну школу.

Держ. пр. України (1986). Засл. діяч науки України (1986). Орден «За заслуги» III ст. (1996) та II ст. (1999). Пр. ім. М.М. Боголюбова (1995), О.С. Давидова (2000). Його ім'я присвоєно Ін-ту теоретичної фізики Харківського фізико-технічного ін-ту.

О.І. Ахізор

Ф.С. Бабичев

Б.М. Бабій

А.К. Бабко

БАБИЧЕВ Федір Семенович — хімік, акад. (1973, чл.-кор. 1972), віце-президент (1978—88). Н. 28.02.1917 у с. Бобрікове (тепер Луган. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1944), де працював (з 1967 — зав. кафедри); з 1988 — радник Президії НАН України. П. 28.04.2000.

Наук. праці присвячено хімії гетероциклічних сполук. Відкрив реакцію алкілювання метиленових основ ряду бензотіазолу галогеналкілами, розробив методи синтезу ряду гетероциклічних систем з вузловим атомом азоту.

Держ. пр. України (1998). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1986), А.І. Кіпріанова (1995).

БАБІЙ Борис Мусійович — учений в галузі права, акад. (1972, чл.-кор. 1967). Н. 25.07.1914 у с. Гурівці (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1949—69 працював у Секторі держави і права АН України (з 1966 — зав. відділу), 1969—88 — зав. відділу, 1974—88 — директор Ін-ту держави і права АН України, також в 1970—88 — академік-секретар Відділення АН України, з 1988 — радник Президії. П. 18.09.1993.

Наук. праці стосуються теорії та історії держави і права, історії правової науки.

Держ. пр. України (1981). Засл. діяч науки України (1974). Ордени та медалі СРСР.

БАБКО Анатолій Кирилович — хімік, акад. (1957, чл.-кор. 1948). Н. 15.10.1905 у с. Судженське (тепер Новосибір. обл., Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1927). З 1941 — зав. лабораторії Ін-ту загальної та неорганічної хімії АН України, одночасно з 1944 — зав. кафедри Київ ун-ту. П. 7.01.1968.

Наук. праці стосуються хімії комплексних сполук, теорії і практики хімічного аналізу. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки України (1966). Ордени та медалі СРСР.

БАБСЬКИЙ Євген Борисович — фізіолог, акад. (1948). Н. 28.01.1902 у с. Геруси (тепер м. Горіс, Вірменія). Закінчив Моск. ун-т (1924). У 1930—49 — зав. кафедри Моск. педагогічного ін-ту, 1949—50 — зав. відділу Ін-ту клінічної фізіології АН України в Києві; з 1952 працював у наукових закладах АМН СРСР. П. 10.09.1973.

Наук. праці присвячено моториці травного тракту, загальній фізіології нервової діяльності, хімічним факторам збудження, механізмам м'язового скорочення і нервової регуляції, іонним механізмам автоматії серця.

БАГАЛІЙ Дмитро Іванович — історик, акад. (1918). Н. 7.11.1857 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1880). З 1883 працював у Харків. ун-ті (з 1889 — проф., у 1906—11 — ректор); 1921—30 — зав. Науково-дослідної кафедри історії України, 1918—20 — також голова Відділу історично-філологічних наук УАН, очолював низку академічних комісій. П. 9.02.1932.

Наук. праці присвячено історії України, зокрема Лівобережної та Слобідської, іс-

Є.Б. Бабський

Д.І. Багалій

П.І. Багрій

М.П. Бажан

О.О. Бакаєв

М.П. Барабашов

торії козацтва, історії духовної культури, археології, краєзнавству, архівній справі. Автор «Історії Слобідської України», «Нарисів української історіографії» та ін.

БАГРІЙ Петро Іларіонович — учений-економіст, акад. (1973, чл.-кор. 1972). Н. 5.11.1925 у с. Тополівка Вінниць. обл. Закінчив Одес. кредитно-економічний ін-т (1954). З 1957 працював в Ін-ті економіки АН України в Києві (у 1965—71 — заст. директора, 1971—76 — директор, з 1976 — зав. відділу). П. 21.03.1981.

Наук. праці присвячено економічній теорії, економіці соціалізму, економічній статистиці.

Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1973).

БАЖАН Микола Платонович — поет, літературознавець, акад. (1951). Н. 9.10.1904 у Кам'янці-Подільському. В 1941—43 — редактор фронтової газети «За Радянську Україну», 1943—48 — заст. Голови Ради Міністрів України, 1953—59 — голова Спілки письменників України, 1958—83 — головний редактор Головної редакції Української Радянської Енциклопедії (нині — Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана). П. 23.11.1983.

Автор багатьох віршів і поем, критичних і публіцистичних книг, художніх перекладів.

Герой Соціалістичної Праці (1974). Ленінська пр. (1982). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1965). Держ. пр. України (1971). Засл. діяч науки України (1966). Держ. пр. СРСР (1946, 1949). Ордени та медалі СРСР.

БАКАЄВ Олександр Олександрович — учений в галузі економічної кібернетики, акад. (1990, чл.-кор. 1978). Н. 11.04.1927 у Миколаєві. Закінчив Всесоюзний заочний ін-т інженерів залізничного транспорту (1957). В 1962—97 працював в Ін-ті кібернетики АН

України (у 1965—97 — зав. відділу), з 1997 — зав. відділу Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та Міністерства освіти і науки України.

Наук. праці присвячено економіці транспорту, алгоритмізації процесів планування і проектування транспортних систем, створенню АСУ.

Держ. пр. СРСР (1981). Держ. пр. України (1973, 1998). Засл. діяч науки і техніки України (2001). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1986), В.С. Михалевича (2006).

БАРАБАШОВ Микола Павлович — астроном, акад. (1948). Н. 30.03.1894 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1919), де працював (у 1930—71 — директор астрономічної обсерваторії, 1935—71 — зав. кафедри, 1943—46 — ректор). П. 29.04.1971.

Наук. праці присвячено фотометричним дослідженням планет і Місяця. Створив астрономічну школу.

Герой Соціалістичної Праці (1969). Засл. діяч науки України (1941). Ордени та медалі СРСР. Президією АН України засновано премію імені М.П. Барабашова.

БАР'ЯХТАР Віктор Григорович — фізик-теоретик та організатор науки, акад. (1978, чл.-кор. 1972), віце-президент (1990—98). Н. 9.08.1930 у Маріуполі. Закінчив Харків. ун-т (1953). У 1954—73 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, 1973—82 — зав. відділу Донец. фізико-технічного ін-ту АН України; 1982—85 — Ін-ту теоретичної фізики АН України, 1985—89 — директор, 1989—95 — зав. відділу Ін-ту металофізики АН України в Києві, з 1995 — директор Ін-ту магнетизму НАН України і Міністерства освіти і науки України, також у 1982—89 — академік-секретар Відділення АН України, 1996—2007 — декан ф-ту Київ. політехнічного ін-ту.

В.Г. Бар'ятар

А.С. Бережної

Ю.М. Березанський

Я.Б. Блюм

Наук. праці присвячено теорії магнетизму, фізиці металів, фізиці плазми, надпровідності. Спільно з іншими відкрив магнітоакустичний резонанс (1956) і проміжний стан в антиферромагнетиках (1970). Розробив низку рекомендацій щодо ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (1971, 1986, 1999). Засл. діяч науки України (1980). Почесна відзнака Президента України (1994). Ордени «За заслуги» II ст. (2000) та I ст. (2005), князя Ярослава Мудрого V ст. (1998), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. К.Д. Синельникова (1978), М.М. Крилова (1985), М.М. Боголюбова (1993), С.І. Пекаря (2005).

БЕРЕЖНОЇ Анатолій Семенович — хімік, акад. (1979, чл.-кор. 1948). Н. 19.09.1910 у с. Остап'є (тепер Полтав. обл.). Закінчив Харків. хіміко-технологічний ін-т (1932). У 1932—41 і 1944—66 працював в Укр. ін-ті вогнетривів (з 1955 — директор), 1975—84 — зав. кафедри, з 1984 — проф. Харків. політехнічного ін-ту. П. 15.12.1996.

Наук. праці в галузі фізичної хімії силікатів і вогнетривких матеріалів та їх технологій.

БЕРЕЗАНСЬКИЙ Юрій Макарович — математик, акад. (1988, чл.-кор. 1964). Н.

8.05.1925 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1948). З 1951 працює в Ін-ті математики НАН України (у 1960—2001 — зав. відділу, з 2001 — головний наук. співробітник), одночасно з 1956 викладав у Київ. ун-ті (з 1960 — проф.).

Наук. праці стосуються функціонального аналізу та його застосувань, теорії диференціальних рівнянь у частинних похідних, прикладної математики.

Держ. пр. України (1998). Засл. діяч науки і техніки України (2005). Пр. ім. М.М. Крилова (1980), М.М. Боголюбова (1997).

БЛЮМ Ярослав Борисович — біолог, акад. (2006, чл.-кор. 1995). Н. у с. Топори Житомир. обл. Закінчив Київ. ун-т (1978), де працював до 1987; у 1987—90 — в Ін-ті ботаніки АН України, з 1990 — Ін-ті клітинної біології та генетичної інженерії НАН України (у 1995—2008 — заст. директора), з 2008 — директор Ін-ту харчових біотехнологій і геноміки НАН України.

Наук. праці присвячено проблемам клітинної біології та біотехнології рослин, структури та функцій цитоскелету рослинної клітини.

Пр. ім. В.Я. Юр'єва (2002).

БЕРНШТЕЙН Сергій Натанович — математик, акад. (1925). Н. 5.03.1880 в Одесі. Закінчив Париз. ун-т (1899) і Париз. вищу електротехнічну школу (1901). Проф. Харків. вищих жіночих курсів (1908—18), Харків. ун-ту (1920—33), Ленінград. ун-ту (1933—41). З 1935 працював у Математичному ін-ті АН СРСР у Москві. П. 26.10.1968.

Наук. праці присвячено теорії диференціальних рівнянь, теорії функцій і теорії ймовірностей. Засновник конструктивної теорії функцій.

Акад. АН СРСР (1929). Держ. пр. СРСР (1942).

БЕЛЄВЦЕВ Яків Миколайович — геолог, акад. (1967, чл.-кор. 1951). Н. 7.04.1912 у с. Орехово (тепер Курська обл., Росія). За-

С.Н. Бернштейн

Я.М. Белєвцев

В.О. Бліщер

В.І. Бляєв

Ф.П. Белянкін

О.І. Білецький

кінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1937). У 1953—69 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук АН України, з 1969 — зав. відділу, у 1978—88 — заст. директора, керівник відділення Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України (Київ). П. 29.08.1993.

Наук. праці присвячено дослідженню будови та умов утворення залізородних родовищ Кривбасу та рідкіснометалевих Українського кристалічного щита, теорії метаморфогенного рудоутворення.

Держ. пр. СРСР (1951, 1974). Держ. пр. України (1973). Пр. ім. В.І. Вернадського (1983). Ордени та медалі СРСР.

БЄЛЩЕР Володимир Олександрович — біохімік, акад. (1957, чл.-кор. 1945). Н. 30.09.1906 у Рязані (Росія). Закінчив Моск. ун-т (1930). У 1945—87 — зав. відділу, 1969—72 — директор Ін-ту біохімії АН України (Київ). П. 4.03.1988.

Наук. праці присвячено біохімії клітинного дихання, вивченню структури і функцій білка.

Засл. діяч науки України (1970). Держ. пр. України (1987). Пр. ім. О.В. Палладіна (1982). Ордени та медалі СРСР.

БЄЛЯЄВ Валерій Іванович — океанограф, акад. (1988, чл.-кор. 1969). Н. 14.10.1931 у Пушкіні (Росія). Закінчив Моск. ун-т (1954). У 1962—73 та з 1981 працював у Морському гідрофізичному ін-ті АН України (з 1964 — зав. відділу), у 1973—81 — зав. відділу Ін-ту біології південних морів АН України, 1992—97 — голова Крим. відділення НАН України (Севастополь). П. 28.03.1999.

Наук. праці стосуються теоретичних проблем метеорології та океанографії.

БЄЛЯНКІН Федір Павлович — механік, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 5.01.1892 у Ніжині. Закінчив Київ. політехнічний ін-т

(1922), де в 1923—52 викладав; у 1944—58 — директор, з 1958 — зав. відділу Ін-ту механіки АН України. П. 21.05.1972.

Наук. праці стосуються теорії міцності матеріалів і конструкцій.

Засл. діяч науки і техніки України (1964). Ордени та медалі СРСР.

БІЛЕЦЬКИЙ Олександр Іванович — літературознавець, акад. (1939), віце-президент (1946—48). Н. 2.11.1884 у Казані (нині — Татарстан). Закінчив Харків. ун-т (1907), де викладав (1912—41); з 1936 працював в Ін-ті літератури АН України в Києві (у 1940—41 та з 1944 — директор). П. 2.08.1961.

Наук. праці присвячено історії української, російської, західно-європейської, античної літератур, теорії літератури. Один з авторів і головний редактор багатотомної «Історії української літератури».

Засл. діяч науки України (1941). Акад. АН СРСР (1958). Держ. нагороди СРСР.

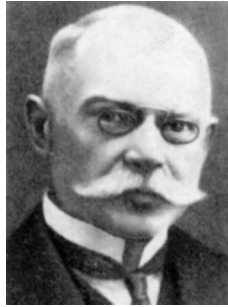
БІЛОДІД Іван Костянтинович — мовознавець, акад. (1957), віце-президент (1963—78). Н. 29.08.1906 у с. Успенському (тепер с. Успенка Кіровоград. обл.). Закінчив Харків. педагогічний ін-т профосвіти (1932). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1946 працював в Ін-ті мовознавства АН України в Києві (з 1961 — директор), також у 1952—57 — голова Відділу АН України, 1957—62 — міністр освіти України. П. 21.09.1981.

Наук. праці присвячено історії та функціонуванню української та російської літературних мов, загальному мовознавству, теорії перекладу, лексикології, лексикографії, вивченню взаємозв'язків слов'янських мов.

Держ. пр. України (1971, 1983). Засл. діяч науки України (1966). Акад. АН СРСР (1972). Держ. пр. СРСР (1983). Ордени та медалі СРСР.

І.К. Білодід

М.Ф. Біляшівський

О.В. Богатський

П.Г. Богач

БІЛЯШІВСЬКИЙ Микола Федотович — археолог, етнограф і мистецтвознавець, акад. (1919). Н. 24.10.1867 в Умані. Закінчив Київ. (1891) і Новоросійський (1891) ун-ти. В 1902—24 — директор Київ. історичного музею. П. 26.04.1926.

Наук. праці присвячено дослідженню археологічних пам'яток різних епох, історії запорізького козацтва, нумізматиці, музейній справі.

БОГАТСЬКИЙ Олексій Всеволодович — хімік, акад. (1976, чл.-кор. 1972). Н. 25.08.1929 в Одесі. Закінчив Одес. ун-т (1951), де в 1951—75 працював (з 1959 — зав. кафедри, з 1970 — ректор), з 1977 — директор Фізико-хімічного ін-ту АН України і голова Південного наук. центру АН України (Одеса). П. 19.12.1983.

Наук. праці присвячено стереохімії органічних сполук, конформаційному аналізу, хімії біологічно активних речовин, розробці методів органічного синтезу, хімії макроциклів.

Держ. пр. України (1991). Засл. діяч науки України (1979). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1978). Ордени та медалі СРСР. Його ім'я присвоєно Фізико-хімічному ін-ту НАН України.

БОГАЧ Петро Григорович — фізіолог і біофізик, акад. (1978, чл.-кор. 1972). Н. 30.01.1918 у с. Соколівка (тепер Хмельниц. обл.). Закінчив Ніжин. педагогічний ін-т (1937). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1939 працював у Київ. ун-ті (з 1964 — зав. кафедри, в 1952—71 — директор Науково-дослідного ін-ту фізіології), в 1978—81 — академік-секретар Відділення АН України. П. 23.06.1981.

Наук. праці присвячено вивченню центральних і периферичних механізмів регуляції діяльності травного апарату, фізіології гіпоталамуса, електрофізіології м'язів, молекулярній біофізиці.

БОГОЛЮБОВ Микола Миколайович — фізик-теоретик і математик, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 21.08.1909 у Нижньому Новгороді (Росія). В 1925—43 працював на Кафедрі математичної фізики АН України, 1966—73 — директор Ін-ту теоретичної фізики АН України, 1936—50 — також проф., зав. кафедри Київ. ун-ту; з 1949 — зав. відділу Математичного ін-ту ім. В.А. Стеклова в Москві та з 1953 — зав. кафедри Моск. ун-ту, водночас з 1956 — в Об'єднаному ін-ті ядерних досліджень в Дубні (в 1965—1989 — директор). П. 13.02.1992.

Дослідження стосуються варіаційного числення, функціонального аналізу, теорії диференціальних рівнянь, теорії ймовірностей, математичної фізики, статистичної механіки, квантової теорії поля і теорії елементарних частинок. Розробив (1934—37) асимптотичний підхід до теорії нелінійних коливань — нелінійну механіку (спільно з М.М. Криловим), загальну форму теорії збурень (1946), заклав основи сучасної теорії кінетичних явищ (1947), побудував мікроскопічні теорії надплинності бозе-систем (1947—48) та надпровідності (1957). Запровадив поняття квазісередніх і розробив нову теорію фазових переходів (1963). Спільно з Д.В. Ширковим розробив теорію матриці розсіяння і дав нове формулювання квантової теорії поля (1955). Подав строге доведення дисперсійних співвідношень, запровадивши поняття — амплітуда розсіяння (1956). Незалежно від Й. Намбу спільно з А.Н. Тавхелідзе і Б.В. Струминським запровадив квантове число — колір, побудував тритриплетну теорію кварків з цілими зарядами (1955). Засновник наукових шкіл у Києві, Москві та Дубні.

Акад. АН СРСР (1953). Герой Соціалістичної Праці (1969, 1989). Ленінська пр. (1958).

М.М. Боголюбов

О.О. Богомолець

М.Г. Бондар

Б.І. Бондаренко

Держ. пр. СРСР (1947, 1953, 1984). Засл. діяч науки України (1970). Пр. ім. М.М. Крилова (1965). Ордени та медалі СРСР. Почесний член багатьох академій наук. Президією НАН України засновано премію імені М.М. Боголюбова, його ім'я присвоєно Ін-ту теоретичної фізики НАН України.

БОГОМОЛЕЦЬ Олександр Олександрович — патофізіолог і організатор науки акад. (1929), президент АН України (1930—46). Н. 24.05.1881 у Києві. Закінчив Новоросійський ун-т в Одесі (1906). З 1930 — директор Ін-ту експериментальної біології і патології Наркомздоров'я України і з 1934 — Ін-ту клінічної фізіології АН України (Київ). П. 19.07.1946.

Наук. праці присвячено патофізіології, ендокринології, дослідженню вегетативної нервової системи, проблемам довголіття, онкології. Розробив антиретиккулярну цитотоксичну сироватку. Створив школу патофізіологів.

Герой Соціалістичної Праці (1944). Держ. пр. СРСР (1941). Засл. діяч науки України (1943). Ордени та медалі СРСР. Акад. АН СРСР (1932). Член багатьох академій та наукових товариств. Президією АН України засновано премію імені О.О. Богомольца. Його ім'я присвоєно Ін-ту фізіології НАН України і Національному медичному ун-ту в Києві.

БОНДАР Микола Герасимович — механік, акад. (1979). Н. 19.12.1920 у Києві. Закінчив Дніпропетров. ін-т інженерів залізничного транспорту (1943), де працював з 1949 (з 1955 — зав. кафедри). П. 17.12.1994.

Наук. праці в галузі нелінійної механіки і динаміки мостів.

Засл. діяч науки України (1976). Пр. ім. О.М. Динника (1986). Ордени та медалі СРСР.

БОНДАРЕНКО Борис Іванович — матеріалознавець, акад. (2006, чл.-кор. 1992). Н.

24.06.1938 в Запоріжжі. Закінчив Київський політехнічний ін-т (1960). З 1961 працює в Ін-ті газу НАН України (з 1986 — зав. відділу, з 2004 — директор).

Наук. праці стосуються хімічної термодинаміки металургійних процесів, теорії та технології одержання металічних і неметалічних порошків, хіміко-термічної обробки металів.

Держ. пр. України (2007). Пр. ім. М.М. Доброхотова (2004).

БОНДАРЧУК Володимир Гаврилович — геолог (акад. 1951, чл.-кор. 1948). Н. 29.07.1905 у с. Дениші (тепер Житомир. обл.). Закінчив Житомир. ін-т народної освіти (1924). У 1944—51 — ректор Київ. ун-ту, 1951—53 — заст. Голови Ради Міністрів України, у 1953—63 — директор, 1963—86 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук АН України. П. 27.02.1993.

Наук. праці присвячено регіональній геології, тектоніці, геоморфології, прикладній і теоретичній геології.

Засл. діяч науки України (1970). Держ. пр. України (1976). Ордени та медалі СРСР.

БОРОДІН Іван Парфенович — ботанік, акад. (1925). Н. 30.01.1847 у Новгороді (Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1869), де викладав (з 1880 — проф.). П. 5.03.1930.

В.Г. Бондарчук

І.П. Бородин

С.Я. Брауде

М.С. Бродин

О.І. Бродський

В.С. Будник

Наук. праці присвячено анатомії та фізіології рослин. Акад. Петерб. АН (1902).

БРАУДЕ Семен Якович — радіофізик, акад. (1969, чл.-кор. 1958). Н. 28.01.1911 у Полтаві. Закінчив Харків. фізико-математичний ін-т (1932). В 1931—55 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, 1955—80 — заст. директора, 1980—85 — зав. відділу Ін-ту радіофізики і електроніки АН України, 1985—87 — Ін-ту радіоастрономії АН України, з 1987 — радник при дирекції цього ін-ту. П. 29.06.2003.

Наук. праці стосуються електроніки надвисоких частот, поширення радіохвиль, радіоастрономії. Побудував спільно з іншими низьку радіотелескопів, в т.ч. УТР-2. Засновник радіоокеанографії. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Почесна відзнака Президента України (1995). Орден «За заслуги» II ст. (1998) та I ст. (2001), ордени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1952). Держ. пр. України (1991, 1997). Пр. ім. Є.П. Федорова (2006). Президією НАН України засновано премію імені С.Я. Брауде.

БРОДИН Михайло Семенович — фізик, акад. (1982, чл.-кор. 1972). Н. 30.09.1931 у с. Сивка-Войнилів (тепер Івано-Франків. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1953) і почав працювати в Ін-ті фізики НАН України (з 1965 — зав. відділу, у 1987—2006 — директор, з 2006 — почесний директор), також 1990—98 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці стосуються оптики неметалічних кристалів, фізики екситонів, нелінійної кристалооптики, квантової електроніки. Виявив ефекти просторової дисперсії в кристалах з екситонним поглинанням. Створив низьку лазерів. Розвинув нелінійну кристалооптику напівпровідників.

Ленінська пр. (1966). Держ. пр. СРСР (1982). Держ. пр. України (1974, 1994). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден «За заслуги» III ст. (1999), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. К.Д. Синельникова (1998).

БРОДСЬКИЙ Олександр Ілліч — фізико-хімік, акад. (1939). Н. 19.06.1895 у Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчив Моск. ун-т (1922). З 1927 працював в Ін-ті фізичної хімії АН України в Києві (з 1939 — директор). П. 21.08.1969.

Наук. праці в галузі електрохімії, хімії ізотопів, теорії хімічної будови і реакційної здатності. Вперше в СРСР одержав важку воду (1934). Створив наукову школу.

Герой Соціалістичної Праці (1969). Держ. пр. СРСР (1946). Засл. діяч науки України (1965). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені О.І. Бродського.

БУДНИК Василь Сергійович — механік, акад. (1967, чл.-кор. 1964). Н. 24.06.1913 у с. Семенівка (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Моск. авіаційний ін-т (1940). В 1954—72 — заст. головного конструктора СКБ «Південне», з 1972 — зав. відділу Дніпропетров. відділення Ін-ту механіки АН України, у 1980—88 — Ін-ту технічної механіки АН України, з 1988 — радник при дирекції ін-ту. П. 8.03.2007.

Наук. праці стосуються теоретичної і прикладної механіки літальних апаратів. Керував і брав безпосередню участь в розробці зразків ракетно-космічної техніки, зробив внесок у створення основ проектування ракетно-космічних систем та їх елементів.

Герой Соціалістичної Праці (1959). Ленінська пр. (1960). Засл. діяч науки України (1983). Ордени князя Ярослава Мудрого V ст. (2004), «За заслуги» III ст. (1998), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. М.К. Янгеля (1982).

П.П. Будников

В.П. Бузескул

Л.А. Булавін

І.М. Буланкін

БУДНИКОВ Петро Петрович — хімік, акад. (1939). Н. 21.10.1885 у Смоленську (Росія). Закінчив Ризький політехнічний ін-т (1911). В 1926—41 — зав. кафедри Харків. хіміко-технологічного ін-ту, 1944—68 — Моск. хіміко-технологічного ін-ту. П. 6.12.1968.

Наук. праці присвячено хімії і технології силікатів.

Герой Соціалістичної Праці (1965). Держ. пр. СРСР (1942, 1950, 1952). Засл. діяч науки і техніки України (1943). Ордени та медалі СРСР.

БУЗЕСКУЛ Владислав Петрович — історик, акад. (1925). Н. 8.03.1858 у с. Попівка (тепер Харків. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1880), де викладав (з 1890 — проф.). П. 1.06.1931.

Наук. праці стосуються історії Стародавньої Греції, джерелознавства, історіографії.

Акад. АН СРСР (1922).

БУЛАВІН Леонід Анатолійович — фізик, акад. (2006, чл.-кор. 1995). Н. 18.08.1945 у Полтаві. Закінчив Київ. ун-т (1967), де працює (з 1989 — зав. кафедри, в 1990—2007 — декан ф-ту).

Наук. праці присвячено фізиці рідин, фізиці фазових перетворень та критичних явищ, нейтронним дослідженням конденсованих систем.

Засл. діяч науки і техніки України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2004), держ. нагороди СРСР.

БУЛАНКІН Іван Миколайович — біохімік, акад. (1951, чл.-кор. 1939). Н. 3.02.1901 у с. Теньки (тепер Татарстан). Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1926). У 1934—41 і з 1944 — зав. кафедри, з 1945 — ректор Харків. ун-ту. П. 31.10.1960.

Наук. праці в галузі хімії білків, вікової і порівняльної біохімії.

Засл. діяч науки України (1951).

БУЛАТ Анатолій Федорович — учений в галузі гірничої механіки, акад. (2000, чл.-кор. 1995). Н. 14.12.1947 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1972). З 1965 працює в Ін-ті геотехнічної механіки НАН України (з 1986 — заст. директора, з 1992 — директор), водночас з 2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці стосуються механіки та механізмів руйнування гірських порід, створення нових високоефективних технологій видобування та переробки мінеральної сировини.

Держ. пр. України (1996). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2006). Пр. ім. О.М. Динника (1992).

БУЛАХОВСЬКИЙ Леонід Арсенійович — мовознавець, акад. (1939). Н. 14.04.1888 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1910), де викладав (з 1921 — проф.); у 1944—61 — директор Ін-ту мовознавства АН України, одночасно в 1946—60 — зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 4.04.1961.

Наук. праці присвячено загальному, російському та українському мовознавству, словітниці, методиці викладання мови.

Засл. діяч науки України (1941).

А.Ф. Булат

Л.А. Булаховський

М.П. Булгаков

Б.В. Буркинський

З.А. Бутенко

М.І. Вавилов

БУЛГАКОВ Микола Петрович — океанограф, акад. (1992, чл.-кор. 1982). Н. 7.12.1929 в с. Ясенки Курської обл. (Росія). У 1953 закінчив Вище арктичне морське училище (Ленінград). В 1960—76 працював у Тихоокеанському океанологічному ін-ті АН СРСР (з 1975 — заст. директора), з 1976 — зав. відділу, в 1981—84 — заст. директора Морського гідрофізичного ін-ту АН України, 1984—86 — генеральний директор Гвінейського наук. центру АН України (м. Конакрі). П. 7.09.2004.

Наук. праці присвячено формуванню крупномасштабної структури Світового океану.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2000).

БУРКИНСЬКИЙ Борис Володимирович — економіст, акад. (2003, чл.-кор. 1995). Н. 3.11.1942 у м. Вознесенськ Миколаїв. обл. Закінчив Одес. технологічний ін-т (1965). У 1970—91 працював в Одес. відділенні Ін-ту економіки АН України (з 1980 — керівник), з 1991 — директор Ін-ту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (Одеса).

Наук. праці присвячено проблемам економіки промисловості та економіко-екологічним дослідженням приморських регіонів.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. України (2003). Пр. ім. М.І. Тугана-Барановського (2006).

БУТЕНКО Зоя Андріївна — патофізіолог, онколог, акад. (1990, чл.-кор. 1978). Н. 1.09.1928 у с. Багата Чернечина Харків. обл. Закінчила Київ. медичний ін-т (1949). У 1961—71 працювала в Київ. науково-дослідному ін-ті експериментальної і клінічної онкології, з 1971 — зав. відділу Ін-ту експериментальної патології, онкології і радіобіології НАН України (Київ). П. 21.04.2001.

Наук. дослідження присвячено з'ясуванню причин лейкозу, механізму його розвитку та факторів антиканцерогенезу.

Держ. пр. України (1981). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. О.О. Богомольця (1981).

ВАВИЛОВ Микола Іванович — ботанік, генетик, селекціонер, акад. (1929). Н. 25.11.1887 у Москві. Закінчив Моск. сільськогосподарський ін-т (1911). З 1921 — директор Всесоюзного ін-ту прикладної ботаніки і нових культур, у 1929—35 — президент ВАСГНІЛ (Москва). В 1940 безпідставно заарештований, помер у в'язниці 26.01.1943, реабілітований посмертно.

Обґрунтував еколого-географічні принципи селекції в рослинництві, відкрив закон гомологічних рядів у спадковій мінливості (1920), розробив теорію про центри походження культурних рослин (1930). Створив наукову школу.

Акад. АН СРСР (1929). Пр. ім. В.І. Леніна (1926).

ВАЛЬТЕР Антон Карлович — фізик, акад. (1951). Н. 24.12.1905 у Петербурзі (Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1926). З 1930 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1945 — зав. відділу), одночасно в 1937—65 — зав. кафедри Харків. ун-ту. П. 13.07.1965.

Наук. праці в галузі техніки високих напруг, ядерної фізики, вакуумної техніки, прискорювальної техніки, фізики високих енергій. Спільно з іншими вперше в СРСР (1932) розщепив атомне ядро штучно прискореними протонами. Керував спорудженням низки електростатичних прискорювачів і лінійного прискорювача електронів на 2 ГеВ.

Засл. діяч науки України (1955).

ВАРГА Євген Самійлович — економіст, акад. (1939). Н. 6.11.1879 у Будапешті (Угор-

А.К. Вальтер

Є.С. Варга

А.О. Василенко

М.П. Василенко

щина). З 1919 жив у СРСР. У 1927—47 — директор Ін-ту світового господарства і світової політики АН СРСР у Москві. П. 7.10.1964.

Наук. праці в галузі політичної економії. Активний діяч Комінтерну.

Акад. АН СРСР (1939). Ленінська пр. (1963). Ордени та медалі СРСР.

ВАСИЛЕНКО Андрій Овер'янович — учений в галузі машинобудування і механіки, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 5.11.1891 у с. Біленьке (тепер Запоріж. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1923). У 1944—58 — директор Ін-ту машинобудування і сільськогосподарської механіки АН України, одночасно в 1946—59 — проф. Київ. автодорожнього ін-ту. П. 5.07.1963.

Наук. праці присвячено дослідженню та конструюванню сільськогосподарських машин.

Держ. пр. СРСР (1950).

ВАСИЛЕНКО Микола Прокопович — історик, політичний і громадський діяч, акад. (1920). Н. 14.02.1866 у с. Єсмань (тепер селище Червоне Сумської обл.). Закінчив Дерптський ун-т (1890). В 1893—1903 викладав у київських гімназіях, у 1917 — попечитель Київської учбової округи, в квітні—жовтні 1918 — міністр освіти і мистецтва України, липні 1921 — лютому 1922 — президент УАН, 1925—29 — голова Соціально-економічного відділу ВУАН та 1925—33 — Постійної комісії по вивченню західноруського та українського права. Протягом вересня 1923 — листопада 1924 безпідставно репресований і засуджений на 10 років позбавлення волі, але внаслідок клопотань 1925 помилуваний. П. 3.10.1935.

Наук. праці присвячено історії держави і права, історії України, біографістичі. Автор «Нарисів з історії Західної Русі та України».

Президією НАН України засновано премію імені М. П. Василенка.

ВАСИЛЬЄВ Вадим Петрович — зоолог-ентомолог, акад. (1964). Н. 31.12.1912 в Одесі. Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т (1935). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1953—56 — директор Ін-ту ентомології і фітопатології АН України, 1956—79 — директор, з 1979 — наук. консультант Укр. науково-дослідного ін-ту захисту рослин. П. 24.09.2003.

Наук. праці стосуються захисту рослин від шкідників.

Засл. діяч науки України (1973). Держ. пр. України (1976). Ордени та медалі СРСР.

ВЕРВЕС Григорій Давидович — літературознавець, акад. (1995, чл.-кор. 1978). Н. 15.04.1920 у селищі Петрове Кіровоград. обл. Закінчив Об'єданий український ун-т у Кзил-Орді (1942). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1945 працював в Ін-ті літератури НАН України (з 1958 — зав. відділу). П. 9.01.2001.

Наук. праці стосуються історії слов'янських літератур, міжслов'янських літературних зв'язків, сучасного літературного процесу.

Орден «За заслуги» III ст. (1998), ордени та медалі СРСР.

В.П. Васильєв

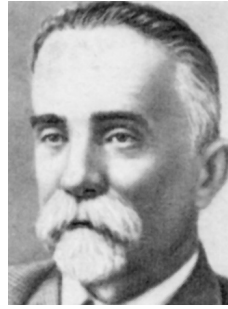
Г.Д. Вервес

В.І. Вернадський

Б.І. Веркін

Г.М. Висоцький

І.М. Вишневецький

ВЕРНАДСЬКИЙ Володимир Іванович — природодослідник, акад. (1918), президент УАН (1918—21). Н. 12.03.1863 у Петербурзі. Закінчив Петерб. ун-т (1885). У 1890—1911 працював у Моск. ун-ті (з 1898 — проф.), 1918 — голова Комісії по заснуванню Української академії наук у Києві. В 1922—39 — директор Радієвого ін-ту в Ленінграді та 1927—39 — Біогеохімічної лабораторії в Москві (в подальшому — Ін-т геохімії та аналітичної хімії ім. В.І. Вернадського). П. 6.01.1945.

Наук. праці в галузі мінералогії, кристалографії, історії і філософії природознавства, а також геохімії, біогеохімії і радіогеології, засновником яких він є. Розробив вчення про біосферу, зокрема ноосферу. Досліджував геохімічні закономірності будови і складу Землі, хімічний склад земної кори і гідросфери, міграцію хімічних елементів у земній корі, розподіл та роль радіоелементів у її еволюції. Розробив теорію про провідну роль живих істот у геохімічних процесах та еволюційну теорію походження мінералів.

Акад. Петерб. АН (1909). Держ. пр. СРСР (1943). Почесний член багатьох академій та наук. товариств. Організатор низки наук. установ. Створив наук. школу. Його ім'я присвоєно Національній бібліотеці України та Ін-ту загальної та неорганічної хімії НАН України. Президією НАН України засновано золоту медаль та премію імені В.І. Вернадського.

ВЕРКІН Борис Ісремійович — фізик, акад. (1972, чл.-кор. 1961). Н. 8.08.1919 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1946—60 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, 1960—88 — директор, з 1988 — почесний директор Фізико-технічного ін-ту низьких температур АН України в Харкові. П. 12.06.1990.

Наук. праці стосуються фізики і техніки низьких температур, вивчення електронних властивостей твердих тіл, надпровідності, низькотемпературного і вакуумного матеріалознавства, криогенної біології і медицини.

Держ. пр. України (1973). Держ. пр. СРСР (1978). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені Б.І. Веркіна, його ім'я присвоєно Фізико-технічному ін-ту низьких температур НАН України.

ВИСОЦЬКИЙ Георгій Миколайович — лісівник, ґрунтознавець, геоботанік, гідролог, акад. (1939). Н. 19.02.1865 у с. Микитівка (тепер Сумської обл.). Закінчив Петров. сільськогосподарську академію (1890). У 1926—30 — зав. кафедри Харків. ін-ту сільського і лісового господарства. П. 6.04.1940.

Досліджував вплив лісу на водний режим місцевості, підбір лісових порід для степового лісорозведення, типологію лісонасаджень. Розробив основи орокліматичної класифікації ґрунтів.

ВИШНЕВСЬКИЙ Іван Миколайович — фізик, акад. (1995, чл.-кор. 1990). Н. 26.05.1938 у с. Табори Житомир. обл. Закінчив Кам'янець-Подільський педагогічний ін-т (1960). З 1970 працює в Ін-ті ядерних досліджень НАН України (з 1984 — зав. відділу та директор).

Наук. праці в галузі експериментальної і прикладної ядерної фізики, ядерної енергетики та радіоекології.

Засл. діяч науки України (1986). Держ. пр. України (1999). Орден «За заслуги» III ст. (2006). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1990).

ВІЗІР Анатолій Дмитрович — терапевт, акад. (1992, чл.-кор. 1991). Н. 31.07.1929 в Ромодані Полтав. обл. Закінчив Харків. медичний ін-т (1953), де працював у 1956—66; з

А.Д. Візір

П.А. Власюк

К.Г. Воблій

О.Ф. Возіанов

1966 — зав. кафедри, з 1974 — ректор Запорізь. медичного ін-ту. П. 20.12.2002.

Наук. праці присвячено серцево-судинній патології, гастроентерології, пульмонології, застосуванню нових лікувальних засобів.

Засл. працівник вищої школи України (1978). Акад. АМН України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (1999), II ст. (1997), ордени та медалі СРСР.

ВЛАСЮК Петро Антипович — фізіолог рослин, агрохімік і ґрунтознавець, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 3.02.1905 у с. Чемериському (тепер Черкас. обл.). Закінчив Уман. (1926) і Ленінград. (1930) сільськогосподарські ін-ти. У 1946—80 працював в Ін-ті фізіології рослин АН України (1952—73 — директор), також 1948—56 — голова Відділу АН України, 1956—62 — президент Укр. академії сільськогосподарських наук (Київ). П. 18.03.1980.

Розробив систему живлення та угносння найважливіших сільськогосподарських культур.

Засл. діяч науки України (1956). Ордени та медалі СРСР.

ВОБЛІЙ Костянтин Григорович — учений-економіст, акад. (1919), віце-президент АН України (1928—30). Н. 27.05.1876 у с. Царичанка (тепер Дніпропетр. обл.). Закінчив Варшав. ун-т (1904). У 1939—42 — зав. відділу, 1942—47 — директор Ін-ту економіки АН України (Київ). П. 12.09.1947.

Наук. праці присвячено дослідженню продуктивних сил України, зокрема цукровій промисловості, комплексному розв'язанню проблеми Дніпра, економічній географії України, географічному районуванню.

Засл. діяч науки України (1944).

ВОЗІАНОВ Олександр Федорович — учений в галузі фізіології і медицини, організатор науки, акад. (1991, чл.-кор. 1990), акад. АМН України та її президент (з 1993), Герой

України (2000). Н. 2.10.1938 в Мелітополі. Закінчив Київ. медичний ін-т (1962), де працював у 1968—87 (з 1979 — зав. кафедри); з 1987 — директор Ін-ту урології і нефрології, з 2001 — Ін-ту урології АМН України, також з 1994 — член Президії НАН України, в 1990—2004 — начальник Лікувально-оздоровчого об'єднання (нині — управління при Президенті України).

Наук. праці присвячено урології, зокрема розробці функціональних методів діагностики та хірургічного лікування основних урологічних захворювань, вивченню проблеми пухлин передміхурової залози, клітинних і молекулярних механізмів розвитку раку сечового міхура і впливу на цей процес радіаційного забруднення середовища після аварії на ЧАЕС. Створив класифікацію пухлинних станів і раку передміхурової залози та сечового міхура, оригінальну методику операції та спеціальний інструментарій для вилучення доброякісної пухлини передміхурової залози, широко впровадив радикальну операцію при злоякісних пухлинах передміхурової залози.

Засл. діяч науки України (1986). Держ. пр. України (1983, 2001). Ордени Держави (2000), князя Ярослава Мудрого V ст. (1999) та IV ст. (1998). Почесна відзнака Президента України (1996). Ордени та медалі СРСР.

ВОЗНЯК Михайло Степанович — літературознавець, акад. (1929). Н. 13.10.1881 у с. Вільки Мазовецькі (тепер с. Волиця Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1908), де працював (з 1939 — проф., з 1944 — зав. кафедри); з 1951 — зав. відділу Ін-ту суспільних наук АН України у Львові. В 1934 був необґрунтовано виключений з членів Академії, 1939 поновлений. П. 20.11.1954.

Наук. праці в галузі історії української літератури.

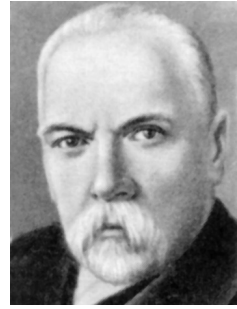
М.С. Возняк

Д.В. Волков

С.В. Волков

М.М. Волкович

ВОЛКОВ Дмитро Васильович — фізик-теоретик, акад. (1988, чл.-кор. 1976). Н. 3.07.1925 у Ленінграді. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. ун-т (1952). З 1956 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1967 — керівник лабораторії). П. 5.01.1996.

Наук. праці в галузі теорії елементарних частинок і квантової теорії поля. Незалежно від ін. запровадив 1972 поняття суперсиметрії і побудував теорії суперсиметрії і супергравітації.

Засл. діяч науки України (1982). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені Д.В. Волкова.

ВОЛКОВ Сергій Васильович — хімік, акад. (1992, чл.-кор. 1978). Н. 16.11.1935 у Москві. Закінчив Моск. хіміко-технологічний ін-т (1959). У 1959—70 працював в Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України, 1970—74 — в Ін-ті фізичної хімії АН України, з 1974 — зав. відділу, з 1992 — директор Ін-ту загальної і неорганічної хімії НАН України.

Наук. праці в галузі фізико-неорганічної хімії, високотемпературної неорганічної хімії, хімії та електрохімії координаційних сполук у розплавах. Створив наукову школу.

В.П. Воробйов

В.М. Ворона

Держ. пр. України (1995). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Пр. ім. О.О. Чугаєва (1978), Л.В. Писаржевського (1983), О.І. Бродського (2001).

ВОЛКОВИЧ Микола Маркіянович — хірург, акад. (1928). Н. 8.12.1858 у Городні (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1882), де працював (з 1903 — проф.); з 1923 — зав. Київ. науково-дослідної кафедри хірургії. П. 11.07.1928.

Наук. праці присвячено вивченню зоба, риносклероми, апендициту, жовчокам'яної хвороби, раку горла, пошкоджень кісток і суглобів. Запропонував низку нових операцій.

ВОРОБЙОВ Володимир Петрович — анатом, акад. (1934). Н. 27.07.1876 в Одесі. Закінчив Харків. ун-т (1903). У 1917—21 — зав. кафедри Харків. ун-ту, 1921—37 — Харків. мед. ін-ту, одночасно наук. керівник Укр. ін-ту експериментальної медицини. П. 31.10.1937.

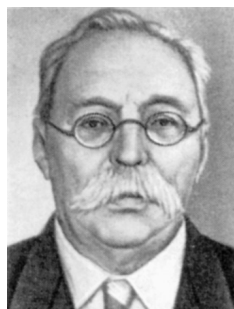
Відкрив закони структурної організації нервової системи, розвинув учення про цілісність організму, досліджував вплив функцій організму і праці на морфогенез, розробив спосіб бальзамування. Засновник функціональної анатомії і стереоморфології.

Пр. ім. В.І. Леніна (1927).

ВОРОНА Валерій Михайлович — учений-економіст і соціолог, акад. (2006, чл.-кор. 2000). Н. 5.03.1940 у м. Речиця Гомел. обл. (Білорусь). Закінчив Київ. ун-т (1967). В 1967—80 та 1985—88 працював у Київ. ін-ті народного господарства (1977—80 — про-реktor), 1988—92 — зав. відділу Ін-ту філософії НАН України, з 1992 — директор Ін-ту соціології НАН України.

Наук. праці в галузі економіки, політичної економії та соціології праці.

Засл. діяч науки і техніки України (1998).

Д.С. Воронцов

С.П. Вотчал

О.С. Вялов

О.О. Галкін

ВОРОНЦОВ Данило Семенович — фізіолог, акад. (1957, чл.-кор. 1939). Н. 23.12.1886 у Славгороді (тепер Могильов. обл., Білорусь). Закінчив Петерб. ун-т (1912). В 1935—41 працював у Київ. медичному ін-ті, 1944—56 — проф. Київ. ун-ту, з 1956 — зав. лабораторії Ін-ту фізіології АН України. П. 12.07.1965.

Наук. праці стосуються фізіології нервової системи, електрофізіології, історії науки.

ВОТЧАЛ Євген Пилипович — ботанік, акад. (1921). Н. 26.10.1864 у Казані (тепер Татарстан). Закінчив Казан. ун-т (1887). У 1898—1922 — проф. Київ. політехнічного ін-ту, 1922—32 — Київ. сільськогосподарського ін-ту, 1921—1937 — керівник Кафедри біології сільськогосподарських рослин АН України. П. 1.04.1937.

Наук. праці присвячено дослідженню водного режиму та фізіології дерев, електро- та агрофізіології. Один із засновників часткової фізіології сільськогосподарських рослин, польової фізіології, теорії врожайності та посухостійкості. Створив наук. школу.

ВЯЛОВ Олег Степанович — геолог і палеонтолог, акад. (1948). Н. 23.01.1904 у Ташкенті (Узбекистан). Закінчив Ленінград. ун-т (1928). З 1949 — зав. відділу Ін-ту геології і геохімії горючих копалин АН України у Львові, 1945—61 — також зав. кафедри Львів. ун-ту. П. 1.06.1988.

Наук. праці в галузі тектоніки, палеонтології, страйграфії, нафтової геології. Вивчав нафтогазоносність областей Середньої Азії, Карпат та Передкарпаття.

Засл. діяч науки України (1981). Держ. пр. України (1986). Держ. пр. СРСР (1947). Пр. ім. В.І. Вернадського (1979). Держ. нагороди СРСР.

ГАЛКІН Олександр Олександрович — фізик, акад. (1965, чл.-кор. 1961). Н. 4.07.1914 у

Бердянську. Закінчив Харків. ун-т (1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1937—41 і 1945—60 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, у 1960—65 — заст. директора Фізико-технічного ін-ту низьких температур АН України в Харкові, з 1965 — директор Донец. фізико-технічного ін-ту АН України. П. 22.10.1982.

Наук. праці у галузі фізики твердого тіла, радіоспектроскопії, надпровідності, фізики високих тисків. Спільно з іншими відкрив проміжний фазовий стан в антиферомагнетиках (1968), ефект необоротного індукування магнітного стану речовини сильним магнітним полем (1971), доплерон-фононний резонанс у металах (1977). Розробив метод нестационарної гідроекструзії.

Засл. діяч науки України (1978). Держ. пр. України (1971, 1982). Орден та медалі СРСР. Пр. ім. К.Д. Синельникова (1975). Його ім'я присвоєно Донец. фізико-технічному ін-ту НАН України.

ГАСИК Михайло Іванович — учений в галузі металургії, акад. (1990, чл.-кор. 1982). Н. 30.06.1929 в с. Семенівка Запоріж. обл. Закінчив 1954 Дніпропетр. металургійний ін-т (нині — Державна металургійна академія), де працює (з 1973 — зав. кафедри).

Наук. праці стосуються електрометалургії сталі, феросплавів та спецсплавів, електро-термії неорганічних матеріалів, розробки технологічних процесів одержання сталі і сплавів, кольорових металів електрометалургійним методом.

Держ. пр. України (1977, 1998, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1999). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. С.О. Патона (1995), З.І. Некрасова (2007).

ГЕДРОЙЦ Костянтин Каєтанович — ґрунтознавець і агрохімік, акад. (1930). Н.

М.І. Гасик

К.К. Гедройц

В.М. Гесць

С.М. Гершензон

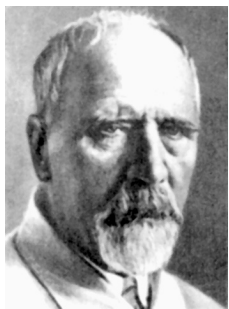
6.04.1872 у Бендерах (тепер Молдова). Закінчив Петерб. лісовий ін-т (1898) та Петерб. ун-т (1903). В 1918—30 — зав. кафедри Лісового ін-ту, один з організаторів та керівників (1922—30) агрохімічного відділу Носівської сільськогосподарської дослідної станції. П. 5.10.1932.

Розвинув учення про походження солонців і солодей, запропонував теорію їх меліорації. Розробив систему класифікації ґрунтів та методи їх хімічного аналізу.

Акад. АН СРСР (1929). Пр. ім. В.І. Леніна (1927).

ГЕСЦЬ Валерій Михайлович — учений-економіст, акад. (1995, чл.-кор. 1992). Н. 20.04.1945 в с. Сезьки Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1968). У 1968—97 працював в Ін-ті економіки НАН України (з 1979 — зав. відділу), з 1997 — директор Ін-ту економіки і прогнозування НАН України водночас з 1998 — академік-секретар Відділення економіки НАН України.

Наук. праці стосуються макроекономічного аналізу та прогнозування, проблем розподілу національного доходу, формування ресурсів споживання та розширення відтворення, економіки знань.

О.М. Гіляров

Ю.Ю. Глеба

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Держ. пр. України (2002). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1991), В.С. Михалевича (2006).

ГЕРШЕНЗОН Сергій Михайлович — учений в галузі молекулярної біології і генетики, акад. (1976, чл.-кор. 1967). Н. 11.02.1906 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1927). У 1937—63 — зав. відділу Ін-ту зоології АН України, 1937—41 і 1944—48 — також зав. кафедри Київ. ун-ту; 1963—73 — заст. директора, зав. сектору Ін-ту мікробіології і вірусології АН України, 1968—86 — зав. відділу Ін-ту молекулярної біології і генетики АН України, з 1987 — радник при дирекції Ін-ту фізіології рослин і генетики АН України (Київ). П. 7.04.1998.

Наук. праці в галузі популяційної та молекулярної генетики, вірусології, еволюційного вчення, історії науки. Відкрив мутагенну дію екзогенних ДНК, експериментально довів можливість зворотної передачі генетичної інформації від РНК до ДНК.

Герой Соціалістичної Праці (1990). Держ. пр. України (1981). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано пр. ім. С.М. Гершензона.

ГІЛЯРОВ Олексій Микитович — філософ, письменник, літературознавець, акад. (1922). Н. 20.12.1855 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1880). З 1891 — проф. Київ. ун-ту. П. 7.12.1938.

Наук. дослідження присвячено теорії пізнання та історії філософії. Автор праць «Значение философии» (1888), «Источники о софистах. Платон как исторический свидетель» (1891), «Философия в її сутності, значенні та історії» (1918—19) та ін.

ГЛЕБА Юрій Юрійович — біолог, акад. (1988, чл.-кор. 1985). Н. 13.06.1949 у с. Шаланки Закарпат. обл. Закінчив Київ. ун-т

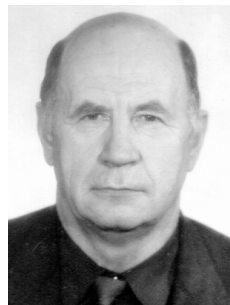
В.М. Глушков

В.М. Гнатюк

Б.В. Гнєденко

П.Ф. Гожик

(1971). У 1974—90 працював в Ін-ті ботаніки АН України (з 1981 — зав. відділу), з 1990 — директор Ін-ту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України, також 1990—98 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці в галузі клітинної генної інженерії рослин, клітинної біології, фізіології і генетики. Вперше в СРСР одержав соматичні гібриди рослин і довів генетичну новизну цих форм.

Держ. пр. України (1989). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1983).

ГЛУШКОВ Віктор Михайлович — учений в галузі математики, кібернетики, обчислювальної техніки, інформатики, організатор науки, акад. (1961, чл.-кор. 1958), віце-президент АН України (з 1962). Н. 24.08.1923 у Ростові-на-Дону (Росія). Закінчив Ростов. ун-т (1948). У 1957—62 — директор Обчислювального центру АН України, з 1962 — Ін-ту кібернетики АН України. П. 30.01.1982.

Наук. праці стосуються алгебри, теорії автоматів, електронних обчислювальних машин, автоматизованих систем управління та систем штучного інтелекту, економічної кібернетики. Розв'язав узагальнену п'яту проблему Гільберта (1957). Побудував теорію локально-нільпотентних локально-бікомпактних груп у цілому (1956) та загальну теорію цифрових автоматів (1964). Спільно з учнями розробив математичну теорію проектування обчислювальних систем (1970), першу автоматичну систему керування «Львів» (1970), ідеї інтерпретації мов високого рівня (1963—65) та рекурсивних, макроконвейєрних ЕОМ (1974—77). Під його керівництвом створено низку типів цифрових ЕОМ. Засновник наукової школи.

Акад. АН СРСР (1964). Герой Соціалістичної Праці (1969). Ленінська пр. (1964).

Держ. пр. СРСР (1968, 1977). Держ. пр. України (1970). Засл. діяч науки України (1978). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1967) та С.О. Лебедева (1979). Член багатьох зарубіжних академії наук. Президією НАН України засновано премію імені В.М. Глушкова. Його ім'я присвоєно Ін-ту кібернетики НАН України.

ГНАТЮК Володимир Михайлович — фольклорист і етнограф, акад. (1924). Н. 9.05.1871 у с. Велеснів (тепер Тернопіл. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1898) і працював у Наук. товаристві ім. Т. Шевченка, зокрема редактором «Українсько-руської видавничої спілки» (з 1898). П. 6.10.1926.

Видавець прогресивної української, російської і світової літератур.

ГНЄДЕНКО Борис Володимирович — математик, акад. (1948, чл.-кор. 1945). Н. 1.01.1912 у Симбірську (тепер Ульяновськ, Росія). Закінчив Саратов. ун-т (1930). У 1945—60 — зав. відділу, 1955—58 — директор Ін-ту математики АН України, 1950—58 — також проф. Київ. ун-ту і 1956—58 — голова Відділу АН України; з 1960 — проф., з 1965 — зав. кафедри Моск. ун-ту. П. 27.12.1995.

Наук. праці в галузі теорії ймовірностей, математичної статистики, теорії надійності, історії математики.

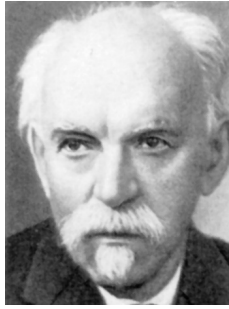
Держ. пр. СРСР (1976).

ГОЖИК Петро Феодосійович — учений-геолог, акад. (2006, чл.-кор. 1995). Н. 21.10.1937 у сел. Гоща (тепер Рівнен. обл.). Закінчив Чернівець. ун-т (1959). З 1960 працює в Ін-ті геологічних наук НАН України (у 1987—97 — заст. директора, з 1997 — директор).

Наук. праці присвячено геології та стратиграфії континентальних і морських міоцен-четвертинних відкладів, металогенії донних відкладів океану, палеонтології, геоекології.

М.А. Голубець

О.Г. Гольдман

О.Т. Гончар

В.В. Гончарук

Держ. пр. України (1989, 2000). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2008). Пр. ім. П. А. Тутковського (2008).

ГОЛУБЕЦЬ Михайло Андрійович — ботанік, акад. (1990, чл.-кор. 1978). Н. 30.10.1930 у с. Великий Любін (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. сільськогосподарський ін-т (1953). У 1970—73 — директор Державного природознавчого музею АН України, 1974—91 — керівник Львів. відділення Ін-ту ботаніки АН України, 1991—2007 — директор, з 2007 — почесний директор Ін-ту екології Карпат НАН України, також проф. Львів. ун-ту.

Наук. праці в галузі ботаніки, екології, біогеоценології, лісознавства та охорони природи.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Держ. пр. України (2005). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Народний депутат України (1990—94).

ГОЛЬДМАН Олександр Генріхович — фізик, акад. (1929). Н. 3.02.1884 у Варшаві (Польща). Закінчив Лейпциг. (1908) та Київ. (1909) ун-ти. В 1923—28 — керівник Київ. науково-дослідної кафедри фізики, 1929—38 — директор, з 1959 — зав. лабораторії Ін-ту фізики АН України. В 1938 був безпідставно заарештований, виключений з членів Академії і перебував на засланні, в 1956 реабілітований і поновлений у членах АН України. П. 30.12.1971.

Наук. праці присвячено фізиці діелектриків і напівпровідників, електролюмінесценції, історії фізики. В 30-х роках започаткував перші в Україні дослідження напівпровідників.

ГОНЧАР Олександр Терентійович — письменник, літературознавець, акад. (1978). Н. 3.04.1918 у с. Суха Полтав. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1946). У 1959—71 — голова Спілки письменників України. П. 14.07.1995.

Автор романів «Прапороносці», «Гаврія», «Перекоп», «Людина і зброя», «Тронка», «Собор» та ін., низки повістей, новел, досліджень з історії української літератури та сучасного літературного процесу.

Герой Соціалістичної Праці (1978). Ленінська пр. (1964). Держ. пр. СРСР (1948, 1949, 1982). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1962). Почесна відзнака Президента України (1992). Ордени та медалі СРСР.

ГОНЧАРУК Владислав Володимирович — хімік, акад. (1997, чл.-кор. 1990). Н. 20.10.1941 у Ташкенті (Узбекистан). Закінчив Київ. ун-т (1965). З 1971 працює в Ін-ті колоїдної хімії і хімії води НАН України (з 1976 — заст. директора, з 1988 — директор), з 1998 — також академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці присвячено розробці фізико-хімічних основ гетерогенного кислотного-основного каталізу, створенню каталітичних методів очищення води.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2006). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1993), О.І. Бродського (2005).

ГОНЧАРУК Євген Гнатович — учений в галузі гігієни і санітарії, акад. (1992). Н. 7.01.1930 у с. Великий Острожок (тепер Хмельниц. обл.). Закінчив Київ. медичний ін-т (1954, нині — Національний медичний ун-т ім. О.О. Богомольця), де працював з 1961 (з 1968 — зав. кафедри, з 1984 — ректор). П. 19.04.2004.

Наук. дослідження стосуються санітарного захисту водоймищ та підземних джерел господарсько-питного водопостачання, очищення та незаражування стічних вод, санітарної охорони ґрунтів.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. України (1997, 2002). Ордени «За

С.Г. Гончарук

І.С. Горбань

В.П. Горбулін

В.М. Гордон

заслуги» III ст. (1996) та II ст. (2001), князя Ярослава Мудрого V ст. (1999), ордени та медалі СРСР. Акад. АПН (1992) і АМН (1993) України.

ГОРБАНЬ Іван Степанович — фізик, акад. (1992, чл.-кор. 1982). Н. 7.10.1928 у с. Займище Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1952), де працював (з 1972 — зав. кафедри). П. 30.01.2000.

Наук. праці в галузі фізики твердого тіла, зокрема напівпровідників, спектроскопії.

Держ. пр. України (1987).

ГОРБУЛІН Володимир Павлович — учений в галузі механіки та інформатики, акад. (1997). Н. 17.01.1939 у Запоріжжі. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1962). У 1962—76 працював у КБ «Південне» у Дніпропетровську, 1980—90 — зав. сектором ЦК КПУ, 1990—92 — зав. підвідділу Кабінету Міністрів України, 1992—94 — генеральний директор Національного космічного агентства України, 1994—99 — секретар Ради національної безпеки і оборони України, з 1999 — радник Президента України, з 2000 — голова Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу України, з 2007 — директор Інституту проблем національної безпеки.

Наук. дослідження стосуються проблем оптимізації процесів проектування, розробки та випробування ракетно-космічних систем і забезпечення національних інтересів держави в системах колективної безпеки та оборони. Учасник створення космічних апаратів серії «Космос» та стратегічних ракетних систем. Керівник і безпосередній учасник розробки національної космічної програми України.

Держ. пр. України (2002). Засл. машинобудівник України (1994). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1997) та IV ст. (2004), ордени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1990). Пр. ім. М.К. Янгеля (1988).

ГОРДОН Володимир Михайлович — учений в галузі права, акад. (1925). Н. 25.10.1871 у Лохвиці (тепер Полтав. обл.). Закінчив Петерб. ун-т (1894). З 1906 — проф. Харків. ун-ту, з 1923 — зав. кафедри проблем сучасного права Харків. ін-ту народного господарства, в 1925 очолив кафедру цивільного права ВУАН, був зав. правового відділу Наркомату внутрішньої торгівлі України. П. 3.01.1926.

Наук. праці в галузі цивільного і торговельного права, цивільного процесу.

ГОРОДИСЬКИЙ Олександр Володимирович — хімік, акад. (1978, чл.-кор. 1973). Н. 1.05.1930 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1951). З 1951 працював в Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України (з 1970 — зав. відділу, з 1973 — директор). П. 8.08.1992.

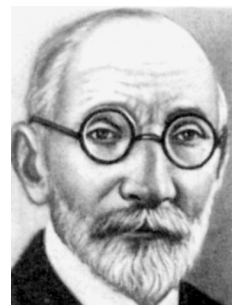
Наук. праці присвячено кінетиці електродних процесів та електрохімії неорганічних матеріалів. Встановив механізм та електрохімічні функції комплексоутворення.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1972).

ГРАБАР Володимир Еммануїлович — учений в галузі права, акад. (1926). Н. 22.01.1865 у Відні (Австрія). Закінчив Моск. ун-т (1888). З 1918 — проф. Воронеж., з 1923 — Моск. ун-тів.

О.В. Городиський

В.Е. Грабар

Д.О. Граве

Л.К. Гребень

Я.М. Григоренко

Ф.Б. Гриневич

У 1926 очолив кафедру міжнародного права ВУАН. П. 26.11.1956.

Наук. праці в галузі міжнародного права та його історії.

ГРАВЕ Дмитро Олександрович — математик, акад. (1920). Н. 6.09.1863 у Кириліві (тепер Вологод. обл., Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1885). У 1899—1939 — проф. Київ. ун-ту, в 1921—33 очолював Комісію прикладної математики АН України, з 1934 — директор Ін-ту математики АН України. П. 19.11.1939.

Наук. праці в галузі алгебри, теорії чисел, математичної фізики, теоретичної і прикладної механіки. Засновник алгебраїчної школи.

Акад. АН СРСР (1929).

ГРЕБЕНЬ Леонід Кіндратович — зоолог і генетик, акад. (1948). Н. 17.08.1888 у с. Кринки (тепер Брест. обл., Білорусь). Закінчив Моск. сільськогосподарську академію (1924). З 1934 працював в Укр. науково-дослідному ін-ті тваринництва степових районів в Асканії-Нова (в 1934—41 — зав. лабораторії, 1944—53 — зав. відділу, з 1953 — старший наук. співробітник-консультант). П. 10.07.1980.

Наук. праці присвячено зоотехнії, селекції, породоутворенню. Розробив метод спрямованого вирощування молодняка овець та свиней.

Герой Соціалістичної Праці (1968). Засл. діяч науки України (1970). Ордени та медалі СРСР.

ГРИГОРЕНКО Ярослав Михайлович — учений-механік, акад. (1992, чл.-кор. 1978). Н. 12.10.1927 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1955). З 1961 — зав. відділу, у 1977—87 — заст. директора Ін-ту механіки НАН України, з 1971 — також проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці присвячено механіці оболонок і методам розрахунку оболонкових конструкцій, прикладній математиці.

Держ. пр. України (1979). Пр. ім. М.К. Янгеля (1985), О.М. Динника (1996).

ГРИНЕВИЧ Феодосій Борисович — учений в галузі електричних вимірювань, акад. (1979, чл.-кор. 1973). Н. 1.11.1922 у с. Ріпна (тепер Хмельниц. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1953). У 1958—66 працював в Ін-ті автоматики і електрометрії Сибір. відділення АН СРСР, з 1966 — зав. відділу, з 2008 — головний наук. співробітник Ін-ту електродинаміки НАН України (Київ).

Наук. дослідження присвячено розробці високоточних вимірювачів змінного струму, цифрових автоматичних мостів, створенню автоматичних модуляційно-екстремальних систем.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Держ. пр. СРСР (1976). Держ. нагороди СРСР.

ГРИНЬОВ Борис Вікторович — фізик, акад. (2006, чл.-кор. 1997). Н. 1.04.1956 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1978), де працював до 1985; в 1987—2002 — в Ін-ті монокристалів НАН України (з 1994 — заст. директора, у 1997—2000 — директор); 1997—2000 — заст. міністра України у справах науки і технологій, з 2002 — директор Ін-ту сцинтиляційних матеріалів НАН України (Харків).

Наук. праці стосуються фізики твердого тіла, сцинтиляційної техніки, радіаційного матеріалознавства.

Держ. пр. України (1996). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2006). Пр. ім. Г.В. Курдюмова (2005).

ГРИШКО Микола Миколайович — ботанік, акад. (1939). Н. 6.01.1901 у Полтаві. Закінчив Полтав. (1925) і Київ. (1926) сільськогосподарські ін-ти. В 1939—44 — директор Ін-ту ботаніки АН України, 1944—58 — Ботанічного саду АН України, 1945—48 — також голова Відділу АН України. П. 3.01.1964.

Б.В. Гриньов

М.М. Гришко

В.І. Грищенко

В.Н. Гріднєв

Наук. праці стосуються генетики, селекції, інтродукції та акліматизації рослин. Розробив методи регулювання статі й виведення нових сортів конопель (ОСО-72). Його ім'я присвоєно Національному ботанічному саду України.

ГРИЩЕНКО Валентин Іванович — учений в галузі медицини, акад. (1988, чл.-кор. 1979). Н. 27.11.1928 у Харкові. Закінчив Харків. медичний ін-т (1951), де працював з 1957 (з 1968 — зав. кафедри); з 1983 — директор Ін-ту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України (Харків).

Наук. праці стосуються проблем кріобіології, кріомедицини, акушерства і гінекології. Запропонував нові методи кріохірургічного лікування в акушерстві та гінекології, розвинув дослідження з кріобіології репродуктивної системи.

Держ. пр. України (1977, 2002). Засл. діяч науки і техніки України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2002). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. О.О. Богомольця (1992).

ГРІДНЄВ Віталій Никифорович — фізик, акад. (1967, чл.-кор. 1957). Н. 7.08.1908 у с. Уварово (тепер Тамбов. обл., Росія). Закінчив Північнокавказький металургійний ін-т (1930). В 1945—55 працював у Київ. політехнічному ін-ті (з 1952 — ректор), в 1955—85 — директор Ін-ту металофізики АН України, водночас 1957—58 та 1970—82 — академік-секретар Відділення АН України. П. 20.06.1990.

Наук. праці присвячено теорії фазових перетворень у металах. Розробив фізичні основи швидкісного термоміцнення сталей і сплавів.

Держ. пр. України (1974, 1981). Засл. діяч науки України (1982). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1988). Ордени та медалі СРСР.

ГРІНЧЕНКО Віктор Тимофійович — учений-механік, акад. (1995, чл.-кор. 1988). Н. 4.10.1937 у Полтаві. Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1959—80 працював в Ін-ті механіки АН України (з 1975 — зав. відділу), з 1981 — в Ін-ті гідромеханіки НАН України (з 1987 — директор).

Наук. праці присвячено дослідженню динамічного деформування твердих тіл, взаємодії звукових хвиль у рідині з тонкостінними пружними об'єктами.

Держ. пр. України (1988). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. О.М. Динника (1984), М.К. Янгеля (1992).

ГРОДЗІНСЬКИЙ Андрій Михайлович — ботанік, акад. (1979, чл.-кор. 1973). Н. 3.12.1926 у Білій Церкві. Закінчив Білоцерків. сільськогосподарський ін-т (1954). У 1957—65 працював в Ін-ті ботаніки АН України, з 1965 — директор Центрального республіканського ботанічного саду АН України, водночас з 1974 — академік-секретар Відділення АН України. П. 17.12.1988.

Наук. праці стосуються фітоценології, космічної біології, аделопатії, фізіології рослин, фітодизайну, будівництва та розвитку ботанічних садів. З'ясував основи хімічного взаємодіювання рослин.

В.Т. Грінченко

А.М. Гродзінський

Д.М. Гродзінський

М.С. Грушевський

М.М. Губергіці

Л.В. Губерський

Держ. пр. України (1992, посмертно). Пр. ім. М.Г. Холодного (1977). Медаль ім. Е. Пуркіне (1977). Міжнародним алопатичним товариством засновано премію його імені.

ГРОДЗІНСЬКИЙ Дмитро Михайлович — фізіолог рослин і біофізик, акад. (1990, чл.-кор. 1976). Н. 5.08.1929 у Білій Церкві. Закінчив Білоцерків. сільськогосподарський ін-т (1952) та Моск. ун-т (1954). З 1963 — зав. відділу, у 1975—85 — директор Ін-ту фізіології рослин АН України, 1986—90 — зав. відділу Ін-ту ботаніки АН України, з 1990 — Ін-ту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України, водночас з 1998 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. дослідження присвячено променевої патології рослин, клітинним і тканинним регуляторним механізмам, пострадіаційному відновленню і компартментальності метаболічних фондів фотосинтетичного циклу.

Держ. пр. України (1988, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Пр. ім. М.Г. Холодного (1980).

ГРУШЕВСЬКИЙ Михайло Сергійович — історик, літературознавець, громадський і політичний діяч, акад. (1923). Н. 30.09.1866 у м. Хелм (тепер Польща). Закінчив Київ. ун-т (1890). В 1894—1913 — зав. кафедри Львів. ун-ту та 1897—1913 — голова Наук. товариства ім. Т.Г. Шевченка, також 1907—18 — голова Укр. наук. товариства в Києві. Протягом березня 1917 — квітня 1918 — голова Центральної Ради України. В 1919—24 — в еміграції. В 1924 повернувся до Києва і був керівником Кафедри історії України ВУАН. В березні 1931 безпідставно заарештований, в квітні звільнений. З 1931 жив у Москві. П. 25.11.1934.

Наук. праці в галузі історії, археографії, літературознавства, фольклористики. Автор

«Історії України–Руси» в 10 томах, «Історії української літератури» в 5 томах, «Історії українського козацтва» в 2 томах, «Всесвітньої історії» в 6 томах та ін.; редактор низки наукових записок і журналів.

Акад. АН СРСР (1929). Президією НАН України засновано премію імені М.С. Грушевського. Його ім'я присвоєно Ін-ту української археографії та джерелознавства НАН України, в Києві йому встановлено пам'ятник.

ГУБЕРГІЦЬ Макс Мойсейович — терапевт, акад. (1948). Н. 19.01.1886 у Дерпті (тепер Тарту, Естонія). Закінчив Київ. ун-т (1911). З 1920 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту, з 1945 — також наук. керівник Ін-ту харчування МОЗ України. П. 6.05.1951.

Наук. праці присвячено фізіології і патології кровообігу і травлення, ендокринології, лікувальному харчуванню.

Засл. діяч науки України (1935).

ГУБЕРСЬКИЙ Леонід Васильович — філософ, акад. (2003, чл.-кор. 1997). Н. 4.10.1940 у Миргороді. Закінчив Київ. ун-т (1969), де працює (1982—94 — проректор, з 2008 — ректор, з 1994 — директор Ін-ту міжнародних відносин).

Наук. праці присвячено проблемам соціальної філософії, дослідженню ідеології як соціально-історичного феномена.

Засл. працівник освіти України (1997). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1999) та IV ст. (2004). Чл.-кор. АПН України (1995). Пр. ім. Д.І. Чижевського (2003).

ГУДЗІЙ Микола Каленикович — літературознавець, акад. (1945). Н. 3.05.1887 у Могилеві-Подільському (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1911). У 1938—47 — зав. відділу Ін-ту світової літератури АН СРСР (Москва), з 1945 — Ін-ту літератури АН України в Києві. П. 29.10.1965.

М.К. Гудзій

О.М. Гузь

М.Ф. Гулий

О.М. Гуляєв

Наук. праці присвячено стародавній літературі, російській і українській літературам XVIII — початку XX ст., історії української та східнослов'янських літератур, українсько-російським літературним зв'язкам.

ГУЗЬ Олександр Миколайович — учений-механік, акад. (1978, чл.-кор. 1973). Н. 29.01.1939 в Ічні Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1961). З 1960 працює в Ін-ті механіки НАН України (з 1967 — зав. відділу, з 1976 — директор), водночас у 1983—88 — академік-секретар Відділення АН України.

Наук. праці в галузі механіки твердого деформованого тіла і споріднених систем, механіки суцільного середовища.

Держ. пр. України (1979, 1988). Орден «За заслуги» III ст. (1998), ордени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1985). Пр. ім. О.М. Динника (1979), М.К. Янгеля (1983), С.П. Тимошенка (2000). Медаль Б. Паскаля (2007).

ГУЛИЙ Максим Федотович — біохімік, акад. (1957, чл.-кор. 1948), віце-президент (1958—62), Герой України (2005). Н. 3.03.1905 у с. Нова Басань (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. ветеринарно-зоотехнічний ін-т (1929). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1932 працював у Ін-ті біохімії НАН України (в 1950—87 — зав. відділу, 1973—77 — директор, з 1987 — радник при дирекції), одночасно в 1944—71 — зав. кафедри Укр. сільськогосподарської академії. П. 23.05.2007.

Наук. праці присвячено вивченню обміну речовин, фізико-хімічних і біологічних властивостей білків та проблемам регуляції їх біосинтезу.

Держ. пр. України (1978, 1985). Засл. діяч науки України (1956). Ордени Держави (2005), князя Ярослава Мудрого V ст. (2000), ордени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1952). Пр. ім. О.В. Палладіна (1974).

ГУЛЯЄВ Олексій Михайлович — учений в галузі права, акад. (1923). Н. 1.03.1863 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1885). У 1894—1908 — проф. Київ. ун-ту, з 1917 — Київ. ін-ту народного господарства. П. 27.11.1923.

Наук. праці стосуються проблем римського цивільного права та цивільного процесу.

ГУТИРЯ Віктор Степанович — хімік, акад. (1961), віце-президент (1963—74). Н. 11.09.1910 у с. Синявському (тепер Ростов. обл., Росія). Закінчив Азербайджан. нафтовий ін-т (1932). У 1932—59 працював в Азербайджан. нафтовому науково-дослідному ін-ті; в 1959—76 — зав. відділу, зав. сектору Ін-ту хімії високомолекулярних сполук АН України, з 1976 — керівник відділення Ін-ту фізико-органічної хімії і вуглехімії АН України. П. 21.10.1983.

Наук. праці присвячено хімії і технології нафти.

Держ. пр. СРСР (1942). Чл.-кор. АН СРСР (1953). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1976).

ДАВИДЕНКОВ Микола Миколайович — учений-механік, акад. (1939). Н. 26.03.1879 у Ризи (Латвія). Закінчив Ін-т інженерів шляхів у Петербурзі (1902). З 1925 працював у Ленінград. політехнічному ін-ті та водночас ке-

В.С. Гутиря

М.М. Давиденков

О.С. Давидов

Ю.Л. Далецький

В.Я. Данилевський

В.В. Данилевський

рівник лабораторії Фізико-технічного ін-ту АН СРСР. П. 29.09.1962.

Наук. праці в галузі механіки матеріалів. Вивчав пластичну деформацію і міцність у складному напруженому стані, втомленість металів, природу ударного руйнування.

Держ. пр. СРСР (1943).

ДАВИДОВ Олександр Сергійович — фізик-теоретик, акад. (1964, чл.-кор. 1951). Н. 26.12.1912 в Євпаторії. Закінчив Моск. ун-т (1939). У 1945—53 і 1964—66 працював у Ін-ті фізики АН України; з 1966 — зав. відділу, в 1973—88 — директор, з 1988 — почесний директор Ін-ту теоретичної фізики АН України. П. 19.02.1993.

Наук. праці присвячено фізиці твердого тіла, теорії ядра, теоретичній біофізиці. Передбачив розщеплення невироджених молекулярних термів у кристалах («давидовське розщеплення») і побудував теорію поглинання світла молекулярними кристалами (1948). Розвинув теорію колективних збуджених станів несферичних ядер. Створив теоретичну школу.

Герой Соціалістичної Праці (1982). Ленінська пр. (1966). Держ. пр. України (1969). Засл. діяч науки України (1972). Ордени і медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені О.С. Давидова.

ДАЛЕЦЬКИЙ Юрій Львович — математик, акад. (1992). Н. 16.12.1926 у Чернігові. Закінчив Київ. ун-т (1951) і з цього часу працював у Київ. політехнічному ін-ті (з 1964 — проф.). П. 12.12.1997.

Наук. праці присвячено теорії операторів та операторним диференціальним рівнянням, інтегруванню у функціональних просторах, дослідженню випадкових процесів.

ДАНИЛЕВСЬКИЙ Василь Якович — фізіолог, акад. (1926). Н. 13.01.1852 у Харкові.

Закінчив Харків. ун-т (1874). У 1883—1909 і 1917—21 — проф. Харків. ун-ту, 1921—26 — Харків. медичного ін-ту, з 1927 очолював Органотерапевтичний ін-т (тепер Ін-т проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського АМН України). П. 25.02.1939.

Наук. праці в галузі загальної і порівняльної фізіології, фізіології нервової системи, електрофізіології, ендокринології, протистології.

ДАНИЛЕВСЬКИЙ Віктор Васильович — історик техніки, акад. (1948). Н. 4.09.1898 у Лодзі (Польща). Закінчив Харків. технологічний ін-т (1923), в якому працював (з 1928 — зав. кафедрою), з 1936 — зав. кафедри історії техніки Ленінград. політехнічного ін-ту. П. 9.08.1960.

Наук. праці присвячено історії техніки. Автор підручника «Історія техніки».

Держ. пр. СРСР (1942, 1948).

ДАНИЛОВ Віталій Іванович — фізик, акад. (1951, чл.-кор. 1945). Н. 10.04.1902 у с. Жовтому (тепер Луган. обл.). Закінчив Дніпропетр. ін-т народної освіти (1926). В 1933—44 працював у Дніпропетр. фізико-технічному ін-ті, з 1945 — в Лабораторії металофізики АН України (з 1951 — директор). П. 19.03.1954.

Наук. праці присвячено вивченню структури рідини й теорії кристалізації. Започаткував вітчизняну рентгенографію рідин, з'ясував природу кристалізації. Створив наукову школу.

Держ. пр. СРСР (1950).

ДАНИЛЮК Іван Ілліч — математик, акад. (1988, чл.-кор. 1965). Н. 3.12.1931 у с. Рашків (тепер Івано-Франків. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1955). З 1965 — зав. відділу і директор (до 1974) Ін-ту прикладної математики і механіки АН України, од-

В.І. Данилов

І.І. Данилюк

В.С. Дейнека

Ю.К. Делімарський

ночасно з 1965 — проф. Донец. ун-ту. П. 5.11.1988.

Наук. праці стосуються теорії диференціальних рівнянь у частинних похідних, теорії крайових задач для аналітичних функцій, нелінійних проблем з вільною межею.

Засл. діяч науки України (1982). Пр. ім. О.М. Динника (1975).

ДЕЙНЕКА Василь Степанович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, акад. (2006, чл.-кор. 2000). Н. 28.12.1949 у с. Бодаква Полтав. обл. Закінчив Харків. ун-т (1972). З 1977 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1999 — зав. відділу), водночас проф. Київ. ун-ту та Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються математичного моделювання, теоретичного обґрунтування, розробки та використання чисельних методів, створення прикладного математичного забезпечення та автоматизованих систем спеціального призначення.

Держ. пр. України (1999, 2005). Засл. діяч науки і техніки України (2007). Пр. ім. С.О. Лебедева (1997), В.М. Глушкова (2005).

ДЕЛІМАРСЬКИЙ Юрій Костянтинович — хімік, акад. (1957). Н. 23.04.1904 у с. Краснопілка (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1928). З 1934 працював в Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України (у 1961—73 — директор, 1973—87 — зав. відділу), водночас 1957—59 — голова Відділу АН України. П. 4.06.1990.

Наук. праці стосуються теорії електродних потенціалів, електрохімічної кінетики, полярографії розплавів, розробки методів одержання рідкісних і тугоплавких металів.

Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1988). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1972). Держ. нагороди СРСР.

ДЗЕВЕРІН Ігор Олександрович — літературознавець, акад. (1988, чл.-кор. 1972). Н. 5.11.1929 у с. Драбів (тепер Черкас. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1952). З 1955 працював в Ін-ті літератури АН України (у 1966—91 — зав. відділу, 1978—91 — директор, з 1995 — радник при дирекції ін-ту). П. 12.02.2001.

Наук. праці присвячено проблемам теорії літератури, сучасного літературного процесу.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1988).

ДЗЮБА Іван Михайлович — літературознавець, акад. (1992), Герой України (2001). Н. 26.07.1931 у с. Миколаївка Донец. обл. Закінчив Донец. педагогічний ін-т (1953). В 1957—71 працював у редакції журналу «Вітчизна», видавництвах «Молодь», «Дніпро» та ін. У 1972 його заарештовано, 1973 засуджено «за антирадянську діяльність», 1973 звільнено, 1990 реабілітовано. У 1982—89 — на творчій роботі як член Спілки письменників України. З 1989 працює в Ін-ті літератури НАН України, 1992—94 — міністр культури України, у 1997—2004 — академік-секретар Відділення НАН України, з 2004 — радник Президії НАН України.

Наук. праці з проблем літературно-художнього розвитку української культури та куль-

І.О. Дзеверін

І.М. Дзюба

Є.П. Дибан

О.М. Динник

І.М. Дмитренко

М.М. Доброхотов

тур інших народів, літературної критики. Автор книг «Звичайна людина чи міщанин» (1959), «Інтернаціоналізм чи русифікація» (1968), «Грані кристалу» (1978), «Автографи відродження» (1986), «З криниці літ», «Між культурою і політикою» (1998), «Пастка. Тридцять років зі Сталіним. П'ятдесят років без Сталіна» (2003), «Тарас Шевченко. Життя і творчість» (2008) та ін.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1990). Орден Держави (2001). Пр. ім. О.І. Білецького (1987), фонду Антоновичів (1992) та ін.

ДИБАН Євген Павлович — учений в галузі теплотехніки та теплофізики, акад. (1992, чл.-кор. 1985). Н. 13.12.1925 в Умані. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1949). З 1950 працював в Ін-ті технічної теплофізики НАН України (з 1964 — зав. відділу). П. 31.03.1996.

Наук. праці присвячено теорії конвективного переносу, створенню систем теплового захисту високотемпературних теплоенергетичних пристроїв.

Засл. діяч науки України (1980). Держ. пр. України (1986). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1977).

ДИННИК Олександр Миколайович — учений-механік, акад. (1929). Н. 31.01.1876 у Ставрополі (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1899). В 1914—41 працював у Дніпропетр. гірничому ін-ті. З 1941 — зав. відділу Ін-ту гірничої механіки АН України. П. 22.09.1950.

Наук. праці присвячено теорії пружності, опору матеріалів, теорії стійкості, прикладній математиці. Створив наукову школу в галузі теорії пружності.

Засл. діяч науки України (1944). Акад. АН СРСР (1946). Президією НАН України засновано премію імені О. М. Динника.

ДИМИТРЕНКО Ігор Михайлович — фізик, акад. (1988, чл.-кор. 1976). Н. 24.07.1928 у Харкові. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1952).

З 1960 — зав. відділу, з 2004 — головний наук. співробітник Фізико-технічного ін-ту низьких температур НАН України (Харків).

Наук. дослідження присвячено слабкій надпровідності, квантовим когерентним явищам, квантовій динаміці СКВИДів, криогенній електроніці. У 1964 спільно з іншими відкрив нестаціонарний ефект Джозефсона, 1974 — квантування магнітного потоку в нормальному стані порожнистих циліндрів надпровідників.

Засл. діяч науки України (1986). Держ. пр. України (2000).

ДОБРОХОТОВ Микола Миколайович — учений в галузі металургії, акад. (1939). Н. 26.03.1889 в Арзамасі (Росія). Закінчив Гірничий ін-т у Петербурзі (1914). У 1939—50 працював у Ін-ті чорної металургії АН України, з 1949 — Ін-ті газу АН України (у 1949—52 — директор), водночас 1948—52 — голова Відділу АН України. П. 15.10.1963.

Наук. праці присвячено теорії металургійних печей і сучасним технологіям виплавки, розкислення і розливання сталі. Розробив нові методи виробництва сталі з чавуну.

Засл. діяч науки і техніки України (1951). Президією НАН України засновано премію імені М.М. Доброхотова.

ДОЛЕНКО Григорій Назарович — учений-геолог, акад. (1979, чл.-кор. 1964). Н. 24.02.1917 у с. Гаївка (тепер Кіровоград. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1940). З 1952 працював в Ін-ті геології і геохімії горючих копалин АН України у Львові (в 1964—82 — директор, до 1987 — зав. відділу). П. 16.12.1990.

Наук. праці присвячено походженню, міграції та акумуляції нафти і газу, встановленню закономірностей утворення й розміщення їх промислових родовищ.

Держ. пр. України (1971). Пр. ім. В.І. Вернадського (1977).

Г.Н. Доленко

А.А. Долінський

М.І. Долішній

В.Г. Дончик

ДОЛІНСЬКИЙ Анатолій Андрійович — теплофізик, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 21.07.1931 у с. Орлянка Запорізь. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1954). З 1957 працює в Ін-ті технічної теплофізики НАН України (в 1968—82 — зав. відділу, з 1982 — директор).

Наук. дослідження в галузі розробки технологій та устаткування тепломасообмінних процесів.

Держ. пр. України (1984, 1997, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (2002). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1986), В.І. Толубинського (1999).

ДОЛІШНИЙ Мар'ян Іванович — учений-економіст, акад. (1997, чл.-кор. 1990). Н. 1.05.1936 у Львові. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1958). У 1975—94 — керівник Львів. відділення Ін-ту економіки АН України, з 1994 — директор Ін-ту регіональних досліджень НАН України, також з 1998 — член Президії НАН України, голова Західного наук. центру НАН та МОН України. П. 22.08.2006.

Наук. праці з проблем управління трудовим потенціалом, регіональної політики, зміни форм власності.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (2003). Почесна відзнака Президента України (1996). Орден «За заслуги» II ст. (2002) та I ст. (2004). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1983) та М.І. Тугана-Барановського (1996).

ДОНЧИК Віталій Григорович — літературознавець, акад. (2006, чл.-кор. 1992). Н. 15.04.1932 в м. Крюково (тепер в межах м. Кременчука). Закінчив Київ. ун-т (1956). З 1962 працює в Ін-ті літератури НАН України (у 1987—92 — зав. відділу, з 1992 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в галузі історії літератури і літературної критики.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1996). Орден «За заслуги» III ст. (2007). Пр. ім. І.Я. Франка (2004).

ДРОБОТЬКО Віктор Григорович — мікробіолог, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 23.11.1885 у с. Дігтярі (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1913). З 1931 — зав. відділу, у 1944—62 — директор Ін-ту мікробіології і вірусології АН України. П. 10.09.1966.

Наук. дослідження стосуються хіміотерапії, вивчення обміну речовин у мікроорганізмів, бактеріофагії. З'ясував (1937—38) природу стахіботріотоксикозу і розробив методи боротьби з ним, одержав низку антибіотиків (іманін, новоіманін та ін.).

Засл. діяч науки України (1966).

ДУДКО Данило Андрійович — учений в галузі матеріалознавства та електрозварювання, акад. (1978, чл.-кор. 1967). Н. 28.07.1921 у с. Попелохи (тепер Вінниць. обл.). Закінчив Уральський індустріальний ін-т (1944). З 1944 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1952 — зав. відділу, у 1962—84 — заст. директора, з 2006 — радник при дирекції).

В.Г. Дроботько

Д.А. Дудко

А.В. Думанський

О.І. Душечкін

О.О. Ейхенвальд

Г.В. Єльська

Наук. дослідження присвячено розробці процесів зварювання, створенню композиційних матеріалів, плазмовій обробці матеріалів.

Ленінська пр. (1963). Держ. пр. України (1972). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. СРСР (1950). Держ. нагороди СРСР.

ДУМАНСЬКИЙ Антон Володимирович — хімік, акад. (1945). Н. 20.06.1880 в Івано-во-Вознесенську (тепер Іваново, Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1903). З 1945 працював в Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України (у 1945—60 — директор). П. 14.05.1967.

Наук. праці в галузі колоїдної хімії. Розробив загальні принципи ліофілізації дисперсних фаз. Створив наук. школу.

Засл. діяч науки України (1950). Його ім'я присвоєно Ін-ту колоїдної хімії і хімії води НАН України.

ДУШЕЧКІН Олександр Іванович — агрохімік і фізіолог рослин, акад. (1945). Н. 13.08.1874 у с. Опеченський Рядок (тепер Новгород. обл., Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1897). З 1923 — зав. кафедри Київ. сільськогосподарського ін-ту, в 1946—53 — директор Ін-ту фізіології рослин АН України. П. 8.04.1956.

В.Н. Єременко

В.В. Єременко

Наук. дослідження присвячено вивченню форм і динаміки поживних речовин ґрунту та їх впливу на врожай.

Засл. діяч науки України (1949).

ЕЙХЕНВАЛЬД Олександр Олександрович — фізик, акад. (1919). Н. 4.01.1864 у Петербурзі. Закінчив Ін-т інженерів шляхів у Петербурзі (1888) і Страсбурзький ун-т (1897). У 1897—1920 — проф. Вищих навчальних закладів Москви, зокрема Моск. ун-ту. З 1920 жив за кордоном. П. 12.09.1944.

Наук. праці в галузі електрики, оптики, акустики. Виявив існування магнітного поля струму зміщення (дослід Ейхенвальда).

ЄЛЬСЬКА Ганна Валентинівна — учений в галузі молекулярної біології, акад. (1992, чл.-кор. 1988). Н. 15.10.1940 у Донецьку. Закінчила Донец. медичний ін-т (1963). З 1978 — зав. відділу, з 1996 — заст. директора, з 2003 — директор Ін-ту молекулярної біології і генетики НАН України (Київ).

Основні праці присвячено дослідженню молекулярних механізмів регулювання біосинтезу білка і точності процесу трансляції.

Держ. пр. України (1986). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. О.В. Палладіна (1979).

ЄРЕМЕНКО Валентин Никифорович — фізико-хімік, акад. (1969, чл.-кор. 1964). Н. 12.08.1911 у с. Кремінна (тепер Луган. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1936). У 1953—87 — зав. відділу Ін-ту проблем матеріалознавства АН України (Київ). П. 31.10.1992.

Наук. праці присвячено хімічній термодинаміці сплавів, фазовим рівновагам та діаграмам стану металічних систем, теорії змочування, кінетиці розтікання і розчинення в розплавлених металах твердих тіл.

Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1975, 1985). Пр. ім. Є.О. Патона (1973), І.М. Францевича (1988).

В.М. Єремєєв

Ю.М. Єрмольєв

П.П. Єфіменко

А.С. Єфімов

ЄРЕМЕНКО Віктор Валентинович — фізик, акад. (1978, чл.-кор. 1972). Н. 26.08.1932 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1955). З 1961 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1973 — зав. відділу, в 1992—2006 — директор, з 2006 — почесний директор).

Наук. праці присвячено дослідженню взаємодії електромагнітного випромінювання з магнітоупорядкованими кристалами, фазових перетворень у них. Відкрив низку нових магнітооптичних ефектів та проміжний стан в антиферомагнітних і феромагнітних кристалах.

Держ. пр. України (1971). Засл. діяч науки України (1982). Орден «За заслуги» III ст. (2002). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1985), Л.В. Шубникова (2004).

ЄРЕМЄЄВ Валерій Миколайович — океанограф, акад. (1997, чл.-кор. 1992). Н. 12.01.1942 у Саратові (Росія). Закінчив Ростов. ун-т (1964). З 1965 працює в Морському гідрофізичному ін-ті НАН України (1980—85 — заст. директора, з 1985 — директор), з 1999 — ген. директор Океанологічного центру НАН України (Севастополь).

Наук. праці присвячено проблемам хімічної океанографії, геохімії океану, ядерної гідрофізики і радіохімії морського середовища, експериментальної океанографії.

Держ. пр. України (2000). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2002). Пр. ім. В.І. Вернадського (1989).

ЄРМОЛЬЄВ Юрій Михайлович — математик, акад. (1988, чл.-кор. 1976). Н. 3.11.1936 у Карачеві Брян. обл. (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1959—62 працював у Обчислювальному центрі АН України, з 1962 — Ін-ті кібернетики НАН України (у 1971—99 — зав. відділу, з 1999 — головний наук. співробітник), одночасно з 1972 — проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці в галузі математичної кібернетики. Розвинув числові методи стохастичного програмування.

Держ. пр. України (1973). Держ. пр. СРСР (1981). Пр. ім. В.М. Глушкова (1987), В.С. Михалевича (2000).

ЄФІМЕНКО Петро Петрович — археолог, акад. (1945). Н. 21.11.1884 у Харкові. Закінчив Петерб. ун-т (1912). У 1945—54 — директор Ін-ту археології АН України (Київ). П. 18.04.1969.

Наук. праці стосуються вивчення найдавніших історичних епох, палеоліту, історії і культури стародавніх слов'ян. Перший створив періодизацію палеолітичних стоянок Європейської частини СРСР.

ЄФІМОВ Андрій Семенович — ендокринолог, акад. (1992). Н. 10.11.1928 у с. Зінов'євка Саратов. обл. (Росія). Закінчив Горьков. медичний ін-т (1952), де працював у 1958—65; з 1965 — зав. відділу, з 1992 — заст. директора Ін-ту ендокринології та обміну речовин АМН України в Києві.

Наук. дослідження стосуються діагностики, лікування та профілактики діабетичних захворювань.

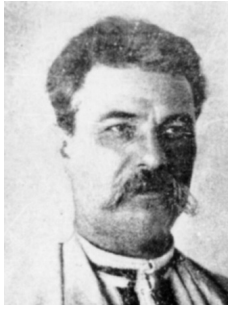
Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (1996). Акад. АМН України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (1998).

ЄФІМОВ Віктор Олексійович — учений в галузі металургії та технології металів, акад. (1973, чл.-кор. 1967). Н. 5.03.1921 у Нікополі. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1946). З 1963 — зав. відділу, в 1966—88 — директор, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту проблем лиття АН України (нині — Фізико-технологічний ін-т металів і сплавів НАН України). П. 3.12.2002.

Наук. дослідження присвячено вивченню теплофізики тверднення сплавів, гідродина-

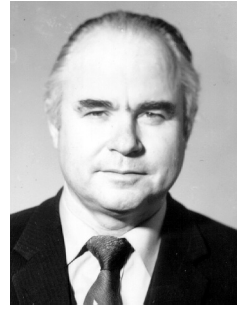
В.О. Єфімов

С.О. Єфремов

М.Г. Жулинський

В.Ю. Забігайло

міці та кристалізації лиття. Розробив сучасну концепцію і модель процесу тверднення зливка. Запропонував способи керування структурою і властивостями металу.

Держ. пр. України (2002). Держ. пр. СРСР (1981). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. Є.О. Патона (1969), М.М. Доброхотова (2002).

ЄФРЕМОВ Сергій Олександрович — літературознавець, публіцист, акад. (1919), віцепрезидент (1921—28). Н. 6.10.1876 в с. Пальчик (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1901) і працював у літературно-наук. періодичних виданнях. В АН України очолював низку комісій, зокрема Комісію по виданню пам'яток нової української літератури (з 1921). У липні 1929 заарештований за сфабрикованими звинуваченнями у створенні буржуазно-націоналістичної організації «Спілка визволення України» (СВУ) і засуджений на 10 років позбавлення волі, помер у тюрмі 31.03.1939. Реабілітований посмертно в 1989.

Наук. праці присвячено історії української літератури та шевченкознавству. Автор біографій багатьох письменників, зокрема Т. Шевченка, І. Франка, М. Коцюбинського, та «Історії українського письменства».

ЖУЛИНСЬКИЙ Микола Григорович — літературознавець, акад. (1992, чл.-кор. 1990). Н. 25.08.1940 в с. Новосілки Рівнен. обл. Закінчив Київ. ун-т (1968). З 1968 працює в Ін-ті літератури НАН України (з 1978 — зав. відділу, з 1991 — директор), водночас у 1992—94 та 2000—2001 — віце-прем'єр-міністр України.

Наук. праці в галузі теорії та історії літератури. Автор низки книг, зокрема «Наближення» (1986), «Із забуття — в безсмертя», «Заявлю про себе культурою» (2001).

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1992). Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст (2000). Пр. ім. І.Я. Франка (2004). Народний депутат України 2 і 4 скликань.

ЗАБІГАЙЛО Володимир Юхимович — учений-геолог, акад. (1990, чл.-кор. 1988). Н. 28.06.1934 в Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1958). У 1964—68 працював в Ін-ті мінеральних ресурсів, 1968—86 — Ін-ті геотехнічної механіки АН України (з 1970 — зав. відділу), з 1986 — директор Ін-ту геології і геохімії горючих копалин НАН України у Львові. П. 15.07.1996.

Наук. праці присвячено дослідженню геології вугленосних формацій, умов осадконагромадження, мінерального складу, властивостей, тектонічної будови вугленосних відкладів, гірничогеологічних умов розробки вугільних родовищ на значних глибинах.

Держ. пр. України (1991). Пр. ім. В.І. Вернадського (1986).

ЗАБОЛОТНИЙ Данило Кирилович — мікробіолог і епідеміолог, акад. (1922), президент АН України (1928—29). Н. 28.12.1866 у с. Чоботарка (тепер с. Заболотне Вінниц. обл.). Закінчив Новоросійський (1891) та Київський (1894) ун-ти. В 1898—28 — зав. кафедри Петерб. жіночого медичного ін-ту, 1928—29 — директор Ін-ту мікробіології і епідеміології АН України у Києві. П. 15.12.1929.

Наук. праці присвячено вивченню чуми, холери, сифілісу. Докладно дослідив збудника і переносників чуми, форми хвороби, працював над виготовленням протичумних вакцин і сироваток. Один із засновників вітчизняної епідеміології. Створив наук. школу.

Акад. АН СРСР (1929). Президією НАН України засновано премію імені Д.К. Заболотного. Його ім'я присвоєно Ін-ту мікробіології та вірусології НАН України.

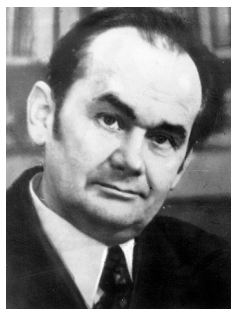
ЗАГОРОДНІЙ Анатолій Глібович — фізик-теоретик, акад. (2006, чл.-кор. 1997). Н. 29.01.1951 у селищі Велика Багачка Полтав. обл. Закінчив Харків. ун-т (1972). З 1972 працює в Ін-ті теоретичної фізики НАН

Д.К. Заболотний

А.Г. Загородній

Ю.П. Зайцев

В.П. Затонський

України (з 1989 — заст. директора, з 2003 — директор), з 1992 — також проф. Києво-Могилянської академії.

Наук. праці в галузі теоретичної та математичної фізики, теорії плазми, статистичної фізики.

Держ. пр. України (2005). Пр. ім. К.Д. Сибельникова (1991).

ЗАЙЦЕВ Ювеналій Петрович — гідробіолог, акад. (1997, чл.-кор. 1969). Н. 18.04.1924 у с. Миколаївка-Новоросійська Одес. обл. Закінчив Одес. ун-т (1949). З 1956 працює в Одес. відділенні Ін-ту біології південних морів НАН України (з 1966 — зав. відділу, у 1972—89 — керівник, з 1989 — головний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються біології моря та охорони природи. Заклав наук. основи морської нейстонології.

Засл. діяч науки і техніки України (2003). Пр. ім. І.І. Шмальгаузена (1996).

ЗАТОНСЬКИЙ Володимир Петрович — державний і політичний діяч, хімік, акад. (1929). Н. 8.08.1888 у с. Лисці (тепер Хмельниць. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1912), де працював у 1913—17; у 1922—24 і 1933—38 — нарком освіти України. В 1937 став жертвою необґрунтованих політичних репресій, заарештований, 1938 виключений з членів АН України, загинув 29.07.1938. Реабілітований посмертно.

Досліджував застосування хімічних препаратів у землеробстві, процес зв'язування азоту з повітря.

ЗАТОНСЬКИЙ Дмитро Володимирович — літературознавець і літературний критик, акад. (1990, чл.-кор. 1969). Н. 2.07.1922 в Одесі. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1950). В 1950—62 працював у Харків. інженерно-економічному ін-ті та

Київ. ун-ті, з 1962 — в Ін-ті літератури АН України (з 1976 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено історії й теорії роману, розвитку зарубіжної літератури ХХ ст.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2002), ордени та медалі СРСР.

ЗГУРОВСЬКИЙ Михайло Захарович — учений в галузі технічної кібернетики, акад. (1995, чл.-кор. 1992). Н. 30.01.1950 у м. Скала-Подільська Тернопіл. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1975, нині — Національний технічний ун-т України «КПІ»), в якому працює (з 1985 — проф., з 1992 — ректор), водночас у 1994—99 — міністр освіти України, також з 1996 — директор Ін-ту прикладного системного аналізу НАН та МОН України та з 1998 — член Президії НАН України.

Наук. праці в галузі системного аналізу та математичного моделювання складних фізичних процесів і полів, підготовки спеціалістів вищої школи, оновлення системи національної освіти.

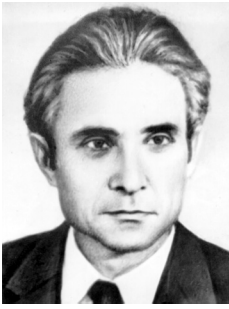
Держ. пр. України (1990, 1999, 2005). Засл. діяч науки і техніки України (2000). Почесна відзнака Президента України (1996). Орден «За заслуги» II ст. (1998), I ст. (2005). Пр. ім. В.М. Глушкова (1995), В.С. Михалевича (2004).

Д.В. Затонський

М.З. Згуровський

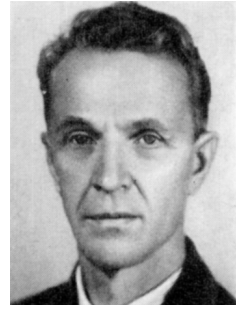
В.Ф. Зеленський

Д.К. Зеров

В.М. Іванов

В.С. Іванов

ЗЕЛЕНСЬКИЙ Віктор Федотович — фізик, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 18.02.1929 у с. Сурочий Саратов. обл. (Росія). Закінчив Харків. ун-т (1951) і почав працювати у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1970 — зав. відділу, у 1981—96 — директор, з 1997 — радник при дирекції), водночас 1988—92 — голова Північно-Східного наук. центру.

Наук. праці в галузі фізики твердого тіла, реакторного і радіаційного матеріалознавства. Розвинув уявлення про механізм фазових переходів в урані, брав участь у розробці високоефективного ядерного палива для АЕС.

Засл. діяч науки України (1978). Держ. пр. України (2007). Держ. пр. СРСР (1983). Орден «За заслуги» III ст. (1999). Держ. нагороди СРСР.

ЗЕРОВ Дмитро Костянтинович — ботанік, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 20.09.1895 у Зінькові (тепер Полтав. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1922). У 1931—46 і 1963—71 — зав. відділу, 1946—63 — директор Ін-ту ботаніки АН України, 1933—57 — також зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 21.12.1971.

Наук. праці присвячено систематиці, флористиці і філогенії спорових рослин, болотознавству, ботанічній географії, палеоботаніці, історії ботаніки.

Держ. пр. України (1969). Засл. діяч науки України (1965).

ІВАНОВ Вадим Миколайович — терапевт, акад. (1957). Н. 30.03.1892 у Маріуполі. Закінчив Київ. ун-т (1916). З 1944 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту, з 1953 — також зав. відділу Ін-ту фізіології АН України. П. 15.01.1962.

Наук. дослідження стосуються фізіології і патології органів травлення, онкології, клініки й діагностики захворювань легень.

Засл. діяч науки України (1946). Держ. пр. СРСР (1951).

ІВАНОВ Віктор Євгенович — фізик, акад. (1967, чл.-кор. 1961). Н. 22.11.1908 у с. Стара Майна (тепер Ульянов. обл., Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Ашгабад. педагогічний (1942) і Одес. гідрометеорологічний (1945) ін-ти. З 1947 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1965 — директор). П. 24.12.1980.

Наук. дослідження в галузі вакуумної металофізики і вакуумної металургії. Розвинув вакуумну обробку металів і сплавів.

Засл. діяч науки України (1978). Держ. пр. СРСР (1972). Держ. нагороди СРСР.

ІВАСИШИН Орест Михайлович — фізик, акад. (2003, чл.-кор. 2000). Н. 8.11.1946 у с. Микитинці Івано-Франків. обл. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1969). Після закінчення аспірантури Ін-ту металофізики НАН України (1972) працює в ньому (з 1990 — зав. відділу і заст. директора), з 1989 — також проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці присвячено теорії фазових перетворень в металах і сплавах та фізиці міцності й пластичності. Обґрунтував використання сплавів з мартенситною мікроструктурою як сучасних конструкційних матеріалів для авіакосмічної техніки.

Держ. пр. України (1993, 2005). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1988).

ІВАХНЕНКО Олексій Григорович — учений в галузі автоматики і технічної кібернетики, акад. (2003, чл.-кор. 1961). Н. 30.03.1913 у Кобеляках Полтав. обл. Закінчив Ленінград. електротехнічний ін-т (1938). У 1947—62 працював в Ін-ті електротехніки АН України, 1963—97 — Ін-ті кібернетики НАН України (1963—88 — зав. відділу, з 1995 — радник при дирекції), з 1997 — радник при дирекції Міжнародно-

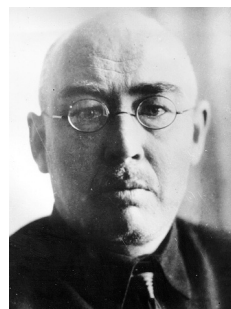
О.М. Івасин

О.Г. Івахненко

О.Г. Івченко

В.М. Ігнатовський

го науково-навчального центру інформаційних технологій і систем НАН та МОН України. П. 16.10.2007.

Наук. праці присвячено електроавтоматиці, теорії систем автоматичного керування, математичному моделюванню систем, що самоорганізуються.

Засл. діяч науки України (1972). Держ. пр. України (1991, 1997). Орден та медалі СРСР.

ІВЧЕНКО Олександр Георгійович — конструктор авіадвигунів, акад. (1964). Н. 23.11.1903 у м. Великий Токмак (тепер Токмак Запоріж. обл.). Закінчив Харків. механіко-машинобудівний ін-т (1935). З 1945 — головний конструктор дослідно-конструкторського бюро, з 1963 — генеральний конструктор Запоріж. машинобудівного бюро «Прогрес». П. 30.06.1968.

Розробив серію поршневих, газотурбінних та турбовинтових двигунів, зокрема АИ-20, АИ-20М, АИ-24, АИ-25.

Герой Соціалістичної Праці (1963). Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1948). Орден і медалі СРСР.

ІГНАТОВСЬКИЙ Всеволод Макарович — історик і громадський діяч, акад. (1929). Н. 19.04.1881 у с. Токарі (тепер Брест. обл., Білорусь). Закінчив Юр'єв. (Тартус.) ун-т (1911). У 1914—20 викладав у Мінському учительському ін-ті, 1920—21 — нарком землеробства БРСР, 1921—26 — нарком освіти БРСР, з 1925 — голова, з 1927 — президент Ін-ту білоруської культури. У 1931 був підданий репресіям і 4.02.1931 покінчив життя самогубством.

Наук. праці з історії Білорусі. Розробив концепцію національної історії.

Акад. АН БРСР (1928), її президент у 1929—31.

ІКОННИКОВ Володимир Степанович — літературознавець, акад. (1921). Н. 21.12.1841 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1865), де працював з 1868; у 1873—1913 — редактор «Університетських вістей». П. 26.11.1923.

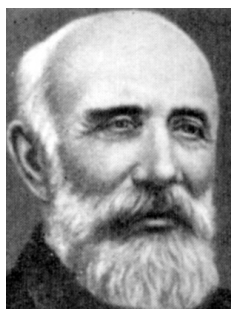
Наук. праці присвячено дослідженню суспільно-політичних і культурних рухів у Росії та в Україні, історіографії, джерелознавству, киевознавству. Автор двотомника «Опыт русской историографии» (1891, т. 1; 1908, т. 2) та «Киев 1654—1855, исторический очерк» (1904).

Акад. Петерб. АН (1914).

ІСАЄВИЧ Ярослав Дмитрович — історик, акад. (1992, чл.-кор. 1990). Н. 7.03.1936 в с. Верба (тепер Рівнен. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1957). З 1958 працює в Ін-ті українознавства НАН України (з 1984 — зав. відділу, з 1989 — директор), водночас у 1993—98 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці присвячено питанням історії української культури, міжслов'янських культурних зв'язків.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Почесна відзнака Президента України (1996). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2006).

В.С. Іконников

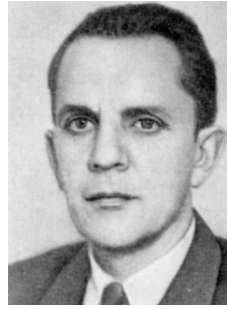
Я.Д. Ісаєвич

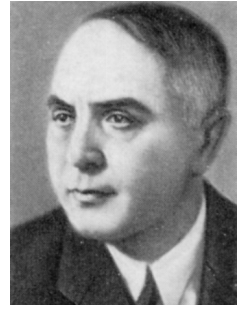
Б.Л. Ісаченко

О.Ю. Ішлінський

Р.С. Кавецький

М.Я. Калинович

ІСАЧЕНКО Борис Лаврентійович — мікробіолог, акад. (1945). Н. 14.06.1871 у Петербурзі. Закінчив Петерб. ун-т (1895). У 1917—30 — директор Ботанічного саду АН СРСР, 1933—48 — Ін-ту мікробіології АН України в Києві. П. 17.11.1948.

Наук. праці стосуються загальної, сільськогосподарської, технічної, геологічної і морської мікробіології. Розробив метод швидкого визначення схожості насіння. Показав, що діяльність мікроорганізмів впливає на природу водойм.

Акад. АН СРСР (1946).

ІШЛІНСЬКИЙ Олександр Юлійович — учений-механік, акад. (1948). Н. 6.08.1913 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1935). У 1948—55 — директор Ін-ту математики АН України в Києві, з 1955 — Ін-ту механіки при Моск. ун-ті, 1965—89 — Ін-ту проблем механіки АН СРСР. П. 7.02.2003.

Наук. праці присвячено теорії коливань, загальній механіці, теорії пружності і пластичності, теорії тертя. Побудував теорію просторового гіроскопічного компасу та загальну теорію інерціальної навігації і автономного керування.

Акад. АН СРСР (1960). Герой Соціалістичної Праці (1961). Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1981). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. О.М. Динника (1981), М.О. Лаврентьєва (2001).

КАВЕЦЬКИЙ Ростислав Євгенович — патофізіолог, акад. (1951, чл.-кор. 1945). Н. 1.12.1899 у Самарі (Росія). Закінчив Самар. ун-т (1925). У 1946—60 працював в Ін-ті клінічної фізіології АН України в Києві (у 1946—52 — директор), 1960—71 — директор Ін-ту експериментальної і клінічної онкології МОЗ України, з 1971 — Ін-ту проблем онкології АН України, водночас 1952—

60 і 1963—66 — голова Відділу АН України. П. 12.10.1978.

Наук. дослідження стосуються проблем реактивності організму, теоретичних і прикладних проблем онкології.

Засл. діяч науки України (1960). Держ. пр. України (1972, 1981). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. О.О. Богомольця (1964). Президією НАН України засновано премію імені Р.С. Кавецького. Його ім'я присвоєно Ін-ту експериментальної патології, онкології і радіобіології НАН України.

КАЛИНОВИЧ Михайло Якович — мовознавець, акад. (1939). Н. 13.10.1888 у с. Жахнівка (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1912), в якому працював з перервами (з 1924 — проф., з 1944 — зав. кафедри), з 1930 — зав. відділу, в 1939—44 — директор Ін-ту мовознавства АН України, також у 1939—44 — голова Відділу АН України. П. 16.01.1949.

Наук. праці присвячено загальному і українському мовознавству, лексикографії, індіаністиці, літературознавству. Головний редактор і один з укладачів «Російсько-українського словника» (1948).

КАРП Ігор Миколайович — учений в галузі газової технології та енергетики, акад. (1992, чл.-кор. 1988). Н. 23.06.1932 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1954) і працює в Ін-ті газу НАН України (в 1972—76 — заст. директора, з 1980 — зав. відділу, у 1986—2002 — директор, з 2002 — почесний директор).

Наук. праці присвячено проблемам плазменної техніки і технології, створенню генераторів плазми для різноманітних технологічних процесів обробки неорганічних матеріалів, в т. ч. напилення захисних відновлювальних покриттів.

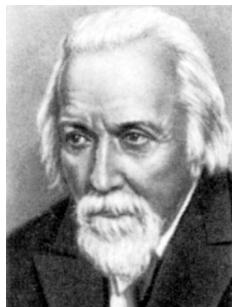
Засл. діяч науки і техніки України (1993). Держ. пр. України (1995). Орден «За заслуги» III ст. (1998).

І.М. Карп

Г.В. Карпенко

О.П. Карпінський

В.Г. Касьяненко

КАРПЕНКО Георгій Володимирович — учений в галузі фізико-хімічної механіки матеріалів, акад. (1967, чл.-кор. 1961). Н. 6.06.1910 у Томську (Росія). Закінчив Харків. механіко-машинобудівний ін-т (1931). У 1952—64 — директор Ін-ту машинознавства і автоматики АН України, 1964—71 — директор, з 1971 — зав. відділу Фізико-механічного ін-ту АН України (Львів). П. 15.11.1977.

Один із засновників фізико-хімічної механіки матеріалів.

Засл. діяч науки і техніки України (1960). Орден та медалі СРСР. Пр. ім. Є.О. Патона (1971). Президією НАН України засновано премію імені Г.В. Карпенка. Його ім'я присвоєно Фізико-механічному ін-ту НАН України.

КАРПІНСЬКИЙ Олександр Петрович — учений-геолог, акад. (1925). Н. 7.01.1847 у селищі Тур'їнські Рудники (тепер м. Краснотур'їнськ Свердлов. обл., Росія). Закінчив Гірничий ін-т у Петербурзі (1866), в якому працював у 1868—96; у 1885—1903 — директор Геологічного комітету. П. 15.07.1936.

Наук. праці в галузі петрографії, стратиграфії, палеонтології, тектоніки, палеогеографії.

Акад. Петерб. АН (1889). Член багатьох академій наук та наук. товариств, у 1917—36 — президент АН СРСР.

КАСЬЯНЕНКО Володимир Григорович — морфолог-еволюціоніст, акад. (1951). Н. 16.11.1901 у с. Великий Янисоль (тепер с. Новосілка Донец. обл.). Закінчив Київ. ветеринарний ін-т (1926). З 1949 працював в Ін-ті зоології АН України (у 1950—63 — директор, з 1964 — наук. консультант). П. 18.01.1981.

Наук. праці присвячено порівняльній анатомії хребетних, еволюційній морфології ссавців, історії науки.

Ордени та медалі СРСР.

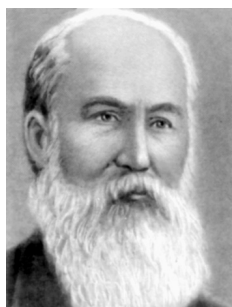
КАЩЕНКО Микола Феофанович — біолог, ембріолог, селекціонер, акад. (1918). Н. 7.05.1855 у с. Веселому (тепер Запорізька обл.). Закінчив Харків. ун-т (1880). У 1912—21 — зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту, 1913—33 — директор Акліматизаційного саду в Києві, 1919—26 — Зоологічного музею АН України, водночас 1918—19 — голова Відділу УАН. П. 29.03.1935.

Заклав основи патологічної ембріології рослин. Проводив роботи з акліматизації і селекції лікарських і південних плодових рослин в Україні.

КВАСНИЦЬКИЙ Олексій Володимирович — фізіолог, акад. (1951). Н. 25.02.1900 у с. Лиса Гора (тепер Миколаїв. обл.). Закінчив Кам'янець-Подільський сільськогосподарський ін-т (1925). З 1931 працював у Полтав. науково-дослідному ін-ті свинарства, в 1936—71 — також зав. кафедри Полтав. сільськогосподарського ін-ту. П. 27.11.1989.

Наук. дослідження стосуються фізіології сільськогосподарських тварин і розробки методів підвищення їх продуктивності.

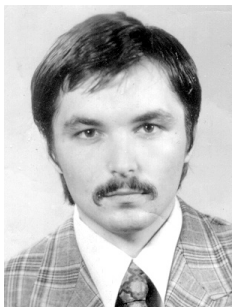
Герой Соціалістичної Праці (1966). Засл. діяч науки України (1960). Держ. пр. України (1974). Орден та медалі СРСР.

М.Ф. Кащенко

О.В. Квасницький

О.В. Кириленко

П.С. Кислий

М.О. Кільчевський

А.І. Кіпріанов

КИРИЛЕНКО Олександр Васильович — учений в галузі електроенергетики, акад. (2006, чл.-кор. 1997). Н. 20.05.1950 у с. Чубинці Київ. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1973). З 1973 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1996 — заст. директора і зав. відділу, з 2007 — директор).

Наук. праці стосуються проблем контролю, автоматизації, управління та захисту енергетичних систем, мереж і об'єктів. Розробив концепцію інформатизації електроенергетичних об'єктів.

Держ. пр. України (1999). Пр. ім. С.О. Лебедєва (1995).

КИСЛИЙ Павло Степанович — матеріалознавець, акад. (1992, чл.-кор. 1982). Н. 5.03.1933 в с. Мала Олександрівка Київ. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1957). В 1957—77 працював в Ін-ті проблем матеріалознавства АН України (з 1966 — зав. відділу), 1978—95 — зав. відділу, з 1995 — головний наук. співробітник Ін-ту надтвердих матеріалів НАН України.

Наук. дослідження в галузі матеріалознавства тугоплавких сполук і композиційних матеріалів.

Засл. діяч науки і техніки України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (1997). Народний депутат України (1990—94). Президент Укр. наукової асоціації.

КІЛЬЧЕВСЬКИЙ Микола Олександрович — учений-механік, акад. (1969, чл.-кор. 1961). Н. 15.06.1909 у Кам'янці-Подільському. Закінчив Київ. фізико-хіміко-математичний ін-т (1933). В 1944—61 — зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту, з 1959 — зав. відділу Ін-ту механіки АН України. П. 14.06.1979.

Наук. праці в галузі загальної механіки, теорії оболонки, пружності, удару, застосу-

вань інтегральних рівнянь. Розробив нові підходи до побудови теорії оболонок.

Засл. діяч науки України (1977). Держ. пр. України (1979, 1992). Пр. ім. О.М. Динника (1977).

КІПРІАНОВ Андрій Іванович — хімік, акад. (1945, чл.-кор. 1939), віце-президент (1946—48). Н. 16.07.1896 у с. Руські Тишки (тепер Харків. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1919). З 1945 працював в Ін-ті органічної хімії АН України (у 1945—60 — директор), також з 1944 — проф. Київ. ун-ту та в 1946—57 — голова Відділу АН України. П. 29.09.1972.

Наук. праці стосуються органічного синтезу, хімії органічних барвників. Відкрив явище взаємодії спряжених хромофорів у молекулах барвників (1964), новий клас барвників — катіонових. Створив наук. школу.

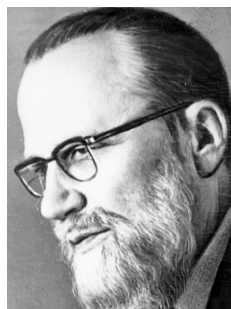
Засл. діяч науки України (1957). Держ. пр. СРСР (1942). Держ. нагороди СРСР. Президією НАН України засновано премію імені А.І. Кіпріанова.

КІРСАНОВ Олександр Васильович — хімік, акад. (1961, чл.-кор. 1951). Н. 2.11.1901 у Москві. Закінчив Моск. вище технічне училище (1924). У 1956—88 — зав. відділу, 1961—83 — директор Ін-ту органічної хімії АН України (Київ). П. 19.05.1992.

Наук. дослідження присвячено хімії фосфоро- і сіркоорганічних сполук. Відкрив фосфорореакцію іміноссульфокислоти (реакція Кірсанова, 1950) та реакцію прямого амідування карбонових кислот.

Ленінська пр. (1974). Засл. діяч науки України (1964). Держ. нагороди СРСР.

КІСТЯКІВСЬКИЙ Богдан Олександрович — філософ, історик, правознавець, акад. (1919). Н. 4.12.1869 в Києві. Навчався в Київ., Харків., Дерпт., Берлін. і Страсбурз.

О.В. Кірсанов

Б.О. Кістяківський

В.О. Кістяківський

Г.В. Книшов

ун-тах. У 1899 дістав ступінь доктора філософії Берлін. ун-ту. В 1911—17 викладав у Демидівському лицейі в Ярославлі, з 1917 — проф. Київ. ун-ту. П. 16.04.1920.

Наук. праці в галузі філософії, соціології, теорії держави і права.

КІСТЯКІВСЬКИЙ Володимир Олександрович — фізико-хімік, акад. (1919). Н. 12.10.1865 у Києві. Закінчив Петерб. ун-т (1889). В 1903—1934 — проф. Петерб. (Ленінград.) політехнічного ін-ту, 1934—39 — директор Колоїдно-електрохімічного ін-ту АН СРСР. П. 19.10.1952.

Наук. праці в галузі електрохімії, колоїдної хімії, корозії металів, теорії рідини. Засновник колоїдної електрохімії.

Акад. АН СРСР (1929). Член ряду академій наук і наук. товариств.

КНИШОВ Геннадій Васильович — хірург, акад (2006, чл.-кор. 1992), Герой України (2004). Н. 6.08.1934 в м. Дебальцево Донец. обл. Закінчив Донец. медичний ін-т (1958). З 1962 працює в Національному ін-ті серцево-судинної хірургії АМН України (з 1970 — керівник відділення, з 1988 — директор), також з 1992 — зав. кафедри Нац. медичної академії післядипломної освіти.

Наук. праці стосуються розробки нових методів хірургічного лікування набутих пороків серця, ішемічної хвороби, складних порушень серцевого ритму.

Держ. пр. України (1988, 2005). Засл. діяч. науки і техніки України (1994). Акад. АМН України (1994). Ордену Держави (2004), князя Ярослава Мудрого V ст. (1999) та IV ст. (2008). Золота медаль ім. О.М. Бакулева (2000). Пр. ім. М.М. Амосова (2006).

КОВАЛЕНКО Анатолій Дмитрович — учений-механік, акад. (1961, чл.-кор. 1951). Н. 16.01.1905 у Києві. Закінчив Київ. політех-

нічний ін-т (1929). З 1936 працював в Ін-ті механіки АН України (у 1959—65 — директор), з 1949 — також у Київ. ун-ті. П. 19.09.1973.

Наук. праці присвячено термопружності і термопластичності.

Засл. діяч науки і техніки України (1964). Держ. пр. України (1971).

КОВАЛЕНКО Ігор Миколайович — учений в галузі математики та кібернетики, акад. (1978, чл.-кор. 1972). Н. 16.03.1935 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1957). З 1971 — зав. відділу Ін-ту кібернетики НАН України і проф. Київ. ун-ту.

Наук. дослідження стосуються ймовірнісної комбінаторики, теорії надійності, масового обслуговування, теорії складних систем.

Держ. пр. України (1978, 2001). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. СРСР (1976). Пр. ім. В.М. Глушкова (1984).

КОЗЛОВ Петро Кузьмич — географ і мандрівник, акад. (1927). Н. 15.10.1863 у Духовщині (тепер Смолен. обл., Росія). Закінчив Петерб. військове училище (1887). У 1927 був обраний керівником Кафедри географії АН України. П. 26.09.1935.

Дослідник Центральної Азії, очолював низку експедицій.

А.Д. Коваленко

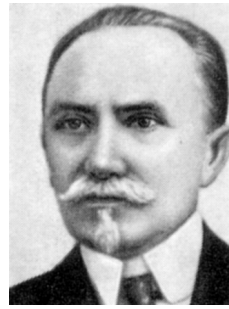
І.М. Коваленко

П.К. Козлов

А.Г. Колесников

Ф.М. Колесса

А.П. Комар

КОЛЕСНИКОВ Аркадій Георгійович — учений в галузі фізики моря, акад. (1967, чл.-кор. 1964). Н. 5.12.1907 в Юрбурзі (тепер Юрбаркас, Литва). Закінчив Моск. вище технічне училище (1930). З 1963 працював у Морському гідрофізичному ін-ті АН України (у 1963—74 — директор). П. 4.03.1978.

Досліджував фізичні процеси в океані, течію Ломоносова у тропічній Атлантиці, розробляв геофізичну апаратуру, зокрема автоматичні буйкові станції.

Держ. пр. України (1979). Держ. пр. СРСР (1970).

КОЛЕССА Філарет Михайлович — фольклорист, музикознавець, літературознавець, композитор, акад. (1929). Н. 17.07.1871 у с. Ходовичі (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1896). З 1940 — директор Державного етнографічного музею у Львові. У 1933 необгрунтовано виключений з членів АН України, 1939 — поновлений. П. 3.03.1947.

Автор оригінальних музичних творів, численних обробок народних пісень, музикознавчих праць («Ритміка українських народних пісень», «Мелодії українських народних дум» та ін.). Президією НАН України засновано премію імені Ф.М. Колесси.

В.П. Комісаренко

С.В. Комісаренко

КОМАР Антон Пантелеймонович — фізик, акад. (1948). Н. 30.01.1904 у с. Березна (тепер Київ. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1930). В 1930—36 та з 1950 працював у Ленінград. фізико-технічному ін-ті (в 1950—57 — директор), одночасно в 1951—69 — зав. кафедри Ленінград. політехнічного ін-ту. П. 14.03.1985.

Наук. праці в галузі ядерної фізики, фізики і техніки прискорювачів, фізики металів і феритів, фізичної електроніки.

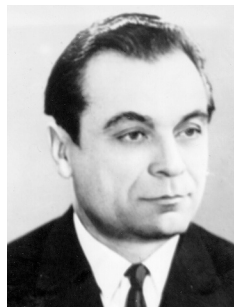
Держ. пр. СРСР (1951). Держ. нагороди СРСР.

КОМІСАРЕНКО Василь Павлович — патофізіолог, ендокринолог, акад. (1951, чл.-кор. 1948). Н. 14.01.1907 у с. Черняхів (тепер Київ. обл.). Закінчив Харків. медичний ін-т (1932). У 1945—65 — зав. лабораторії Ін-ту фізіології АН України, 1965—86 — директор Київ. науково-дослідного ін-ту ендокринології і обміну речовин МОЗ України. П. 7. 04.1993.

Наук. праці присвячено механізму дії гормонів і лікувальних препаратів. Синтезував хлодитан, кортикотонін і спленін.

Засл. діяч науки України (1960). Держ. пр. України (1976). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. О.О. Богомольця (1961). Його ім'я присвоєно Ін-ту ендокринології і обміну речовин АМН України. Президією НАН України спільно з АМН України засновано премію імені В.П. Комісаренка.

КОМІСАРЕНКО Сергій Васильович — біохімік, акад. (1991, чл.-кор. 1990). Н. 9.07.1943 в Уфі. Закінчив Київ. медичний ін-т (1966) і працює в Ін-ті біохімії НАН України (з 1982 — зав. відділу, у 1989—92 та з 1998 — директор); 1990—92 — заст. Голови Ради Міністрів України, 1992—98 — Надзвичайний і Повноважний Посол Украї-

Ю.Ю. Кондуфор

О.О. Коноваленко

В.О. Кононенко

С.М. Конохов

ни у Великій Британії, також з 2006 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці в галузі імунохімії і молекулярної імунології. Розробив сучасні методи діагностики і відновлення імунітету в людини.

Держ. пр. України (1979). Акад. АМН України (1993). Засл. діяч науки і техніки України (2008). Почесна відзнака Президента України (1996). Ордени «За заслуги» II ст. (1998), князя Ярослава Мудрого V ст. (2005), IV ст. (2006). Пр. ім. О.В. Палладіна (2003).

КОНДУФОР Юрій Юрійович — історик, акад. (1985, чл.-кор. 1979). Н. 30.01.1922 у с. Зубані Полтав. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. ун-т (1949). У 1968 — 78 — зав. кафедри Київ. ун-ту, з 1978 — директор Ін-ту історії України НАН України. П. 10.01.1997.

Наук. праці стосуються історії України.

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Ордени та медалі СРСР.

КОНОВАЛЕНКО Олександр Олександрович — учений в галузі радіоастрономії та астрофізики, акад. (2003, чл.-кор. 1992). Н. 27.02.1951 у Харкові. Закінчив Харків. ін-т радіоелектроніки (1973). У 1973—85 працював в Ін-ті радіофізики та електроніки АН України, з 1985 — у Радіоастрономічному ін-ті НАН України (з 1987 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються фізики міжзоряного та міжгалактичного середовищ, атомної спектроскопії, створення методів та апаратури високочутливих радіоастрономічних спостережень.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Держ. пр. СРСР (1988). Пр. ім. С.Я. Брауде (2008).

КОНОНЕНКО Віктор Олімпанович — учений-механік, акад. (1964). Н. 11.09.1918

у с. Корочі (тепер Белгород. обл., Росія). Закінчив Харків. ін-т інженерів залізничного транспорту (1942). З 1964 працював в Ін-ті механіки АН України (з 1965 — директор). П. 29.07.1975.

Наук. праці стосуються теорії нелінійних коливань, взаємодії коливальних систем з джерелами енергії, майже періодичних коливань, просторових коливань твердих тіл. Розвинув теорію нелінійних коливань систем з кількома джерелами збудження.

Пр. ім. М.М. Крилова (1977).

КОНЮХОВ Станіслав Миколайович — учений-механік, акад. (1992), Герой України (2004). Н. 12.04.1937 у с. Бекренєве Вологод. обл. (Росія) Закінчив Дніпропетр. ун-т (1959) і від того часу працює в конструкторському бюро «Південне» (з 1991 — генеральний конструктор — генеральний директор) (нині — ДКБ «Південне» ім. М.К. Янгеля).

Науково-практична діяльність спрямована на створення нових зразків ракетно-космічної техніки, зокрема стосується статичної і динамічної стійкості, раціональних способів забезпечення просторової орієнтації, механіки взаємодії твердих тіл з перешкодами при гіперзвукових швидкостях, працездатності конструкцій при швидкісних переходах в інше середовище. За його безпосереднього участю і керівництвом створено кілька поколінь бойових ракетних комплексів.

Держ. пр. України (2001). Почесна відзнака Президента України (1994). Ордени Держави (2004), «За заслуги» II ст. (1997). Держ. пр. СРСР (1987). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.К. Янгеля (1991).

КОПИТОВ Віктор Філімонович — учений в галузі металургії і теплотехніки, акад. (1967, чл.-кор. 1957). Н. 21.11.1906 у Кур-

В.Ф.Копитов

П.В. Копнін

В.М. Корецький

О.О. Корж

гані (Росія). Закінчив Уральський політехнічний ін-т (1930). У 1952—85 — директор Ін-ту газу АН України (Київ). П. 22.03.1990.

Наук. праці присвячено газифікації вугілля і мазуту, теорії спалювання палива, теплообміну в печах, загальним питанням використання газу та ін. видів палива, захисту повітряного басейну від забруднення промисловими викидами.

Засл. діяч науки України (1981).

КОПНІН Павло Васильович — філософ, акад. (1967). Н. 27.01.1922 у с. Гжель Моск. обл. Закінчив Моск. ун-т (1944). У 1962—68 — директор Ін-ту філософії АН України в Києві, з 1968 — Ін-ту філософії АН СРСР у Москві. П. 27.06.1971.

Наук. праці в галузі філософії, логіки і методології науки, історії філософії.

Ордени та медалі СРСР.

КОРЕЦЬКИЙ Володимир Михайлович — учений в галузі права, акад. (1948). Н. 18.02.1890 у Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчив Харків. ун-т (1916). У 1949—69 — голова Сектору держави і права, 1969—74 — директор, з 1974 — почесний директор Ін-ту держави і права АН України (Київ). П. 25.07.1984.

Наук. праці присвячено всесвітній історії держави і права, міжнародному, публічному і приватному праву.

Герой Соціалістичної Праці (1980). Засл. діяч науки України (1947). Ордени та медалі СРСР. Його ім'я присвоєно Ін-ту держави і права НАН України.

КОРЖ Олексій Олександрович — ортопед, травматолог, акад. (1992). Н. 23.04.1924 у с. Оболюнь Полтав. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. медичний ін-т (1951). У 1956—65 працював у Харків. ін-ті удосконалення лікарів, у 1965—96 — директор Харків. науково-дослідного ін-ту ортопедії і травматології (нині — Ін-т патології хребта та суглобів АМН України).

Наук. праці стосуються клінічної та експериментальної ортопедії і травматології, лікування кісткового туберкульозу та кісткових пухлин, протезування.

Засл. діяч науки України (1982). Акад. АМН України (1993). Держ. пр. СРСР (1977).

КОРНІЙЧУК Микола Павлович — математик, акад. (1997, чл.-кор. 1972). Н. 22.01.1920 у с. Бобрік Гомел. обл. (Білорусь). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1955), де працював до 1974 (з 1963 — зав. кафедри), у 1974—2001 — зав. відділу Ін-ту математики НАН України в Києві. П. 22.07.2003.

Наук. праці стосуються екстремальних задач теорії наближення, проблем оптимізації і сплайн-апроксимації.

Держ. пр. України (1994). Засл. діяч науки і техніки України (2000). Держ. пр. СРСР (1973). Ордени та медалі СРСР.

КОРНІЙЧУК Олександр Євдокимович — драматург, акад. (1939). Н. 25.05.1905 у с. Христинівка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1929). У 1939—41 і 1946—53 — голова Спілки письменників України. П. 14.05.1972.

М.П. Корнійчук

О.Є. Корнійчук

М.В. Корноухов

В.С. Королюк

О.В. Корчак-Чепурківський

Ю.П. Корчевий

Автор творів «Загибель ескадри», «Платон Кречет», «Правда», «Богдан Хмельницький», «В степах України», «Фронт», «Макар Діброва», «Калиновий гай», «Крила», «Пам'ять серця» та ін.

Акад. АН СРСР (1943). Герой Соціалістичної Праці (1967). Держ. пр. СРСР (1941, 1942, 1943, 1949, 1951). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1971). Ордени та медалі СРСР.

КОРНОУХОВ Микола Васильович — учений-механік, акад. (1951, чл.-кор. 1939). Н. 23.10.1903 у Ніжині. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1928). З 1935 працював в Ін-ті будівельної механіки АН України (у 1940—44 — директор), з 1934 — також зав. кафедри Київ. інженерно-будівельного ін-ту, водночас у 1952—54 — голова Відділу АН України. П. 2.06.1958.

Наук. дослідження присвячено міцності і стійкості будівельних конструкцій.

Засл. діяч науки і техніки України (1954). Держ. пр. СРСР (1950).

КОРОЛЮК Володимир Семенович — математик, акад. (1976, чл.-кор. 1967). Н. 19.08.1925 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1950). З 1954 працює в Ін-ті математики НАН України (у 1960—93 — зав. відділу, 1993—99 — головний наук. співробітник, з 1999 — радник при дирекції), з 1965 — також проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці в галузі теорії ймовірностей, математичної статистики, обчислювальної математики, програмування.

Держ. пр. України (1978, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. М.М. Крилова (1976), В.М. Глушкова (1988), М.М. Боголюбова (1995), М.В. Остроградського (2002).

КОРЧАК-ЧЕПУРКІВСЬКИЙ Овксентій Васильович — гігієніст і епідеміолог, акад.

(1921), неодмінний секретар АН України (1929—34). Н. 28.02.1857 у Костянтинограді (тепер Червоноград Харків. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1883). З 1903 — працював у Київ. ун-ті (в 1918—34 — зав. кафедри), у 1934—38 — зав. відділу Ін-ту демографії і санітарної статистики АН України. П. 27.11.1947.

Наук. праці присвячено проблемам епідеміології, санітарного стану населення, гігієни праці.

КОРЧЕВИЙ Юрій Петрович — учений в галузі теплофізики і теплоенергетики, акад. (1997, чл.-кор. 1992). Н. 15.10.1936 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1969—82 працював у Ін-ті електродинаміки АН України (з 1980 — зав. відділу), з 1982 — зав. відділом, у 1985—88 — керівник відділення Ін-ту проблем моделювання в енергетиці АН України, 1988—96 — керівник відділення Ін-ту проблем енергозбереження НАН України, з 1996 — директор Науково-технічного центру (з 2002 — інститут) вугільних енерготехнологій НАН України та Мінпаливенерго України.

Наук. праці присвячено питанням прямого перетворення теплової енергії в електричну та використання низькосортних палив у енергетиці. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (2002).

КОСИНСЬКИЙ Володимир Андрійович — учений-економіст, акад. (1918). Н. 26.08.1864 у с. Дорошівка (тепер Чернігів. обл.). Закінчив фізико-математичний (1887) і юридичний (1891) ф-ти Моск. ун-ту, де працював; в 1904—1907 — проф. Новоросійського ун-ту в Одесі, з 1908 — Київ. політехнічного ін-ту. Ймовірно, з середини 1921 емігрував. П. у 1922.

Наук. праці в галузі політичної економії, економіки сільського господарства, статистики, фінансів.

В.А. Косинський

О.С. Космодамианський

Й.Й. Косоногов

А.Г. Косторнов

КОСМОДАМІАНСЬКИЙ Олександр Сергійович — механік, акад. (1990, чл.-кор. 1965). Н. 24.03.1923 у с. Ревни Брян. обл. (Росія) Закінчив Саратов. ун-т (1949), де викладав у 1953—65; з 1965 працював у Донец. ун-ті та Ін-ті прикладної математики і механіки АН України. П. 12.06.2005.

Наук. дослідження присвячено розробці та обґрунтуванню наближених методів для визначення напруженого стану багатозв'язних середовищ.

Засл. діяч науки України (1983). Пр. ім. О.М. Динника (1983).

КОСОНОГОВ Йосип Йосипович — фізик, акад. (1922). Н. 31.03.1866 у станиці Каменській (тепер м. Каменськ-Шахтинський Ростов. обл., Росія). Закінчив Київ. ун-т (1889), де працював (з 1903 — проф.). П. 22.03.1922.

Наук. праці стосуються електрики, оптики, метеорології, фізичної географії, методики викладання фізики. В 1902 відкрив явище оптичного резонансу (незалежно від Р. Вуда).

КОСТОРНОВ Анатолій Григорович — матеріалознавець, акад. (2003, чл.-кор. 1992). Н. 20.11.1937 у м. Ветка Гомел. обл. (Білорусь). Закінчив Донец. політехнічний ін-т (1960). З 1963 працює в Ін-ті проблем

матеріалознавства НАН України (з 1980 — зав. відділу, з 1993 — заст. директора).

Наук. праці в галузі порошкової та волоконної металургії, створення поруватих матеріалів із заданим комплексом властивостей.

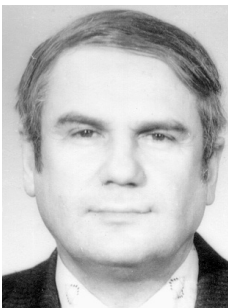
Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (1995). Пр. ім. І.М. Францевича (2005).

КОСТЮК Олександр Григорович — музикознавець, акад. (1997, чл.-кор. 1990). Н. 14.04.1933 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1955) та Київ. консерваторію (1956). З 1958 працював у Ін-ті мистецтвознавства, фольклору та етнографії (нині — Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України) (з 1988 — директор). П. 8.11.2000.

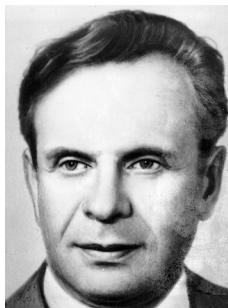
Наук. праці в галузі загального музикознавства, психології та естетики музики.

КОСТЮК Платон Григорович — фізіолог, акад. (1969, чл.-кор. 1964), віце-президент (1993—98), Герой України (2007). Н. 20.08.1924 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1946) і Київ. медичний ін-т (1949). З 1958 — зав. відділу, з 1966 — директор Ін-ту фізіології НАН України та з 1992 — Міжнародного центру молекулярної фізіології НАН України і з 2000 — зав. міжнародної кафедри ЮНЕСКО (Київ).

Наук. праці присвячено загальній фізіології нервової системи, нейрофізіології, зокрема вивченню клітинних механізмів мозкової діяльності, встановленню принципів передачі інформації в нервовій системі. Розробив унікальні методики вивчення фізіології людини і тварин, заклав наукові основи широкого спектру практичних розробок в галузі медичних технологій і лікарських препаратів. Відкрив явище вибіркової кальцієвої провідності мембрани сомни нервових клітин. Створив наукову школу.

О.Г. Костюк

П.Г. Костюк

В.Г. Кошечко

В.М. Кошляков

М.П. Кравчук

В.Г. Кремень

Герой Соціалістичної Праці (1984). Держ. пр. України (1992, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Почесна відзнака Президента України (1993). Ордени Держави (2007), князя Ярослава Мудрого V ст. (1998). Держ. пр. СРСР (1983). Золота медаль ім. В.І. Вернадського (2005). Пр. ім. І.П. Павлова (1960), І.М. Сеченова (1977), О.О. Богомольця (1987). Акад. АН СРСР (1974). Акад. АМН України (1994).

КОШЕЧКО В'ячеслав Григорович — хімік, акад. (2006, чл.-кор. 1990). Н. 22.06.1946 в Житомирі. Закінчив Ужгород. ун-т (1969). З 1971 працює в Ін-ті фізичної хімії НАН України (з 1986 — зав. лабораторії, з 1998 — заст. директора).

Наук. праці в галузі фізико-органічної хімії ароматичних катіон-радикалів і електроорганічного синтезу на основі «малих» молекул.

Держ. пр. України (1993). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Пр. ім. О.І. Бродського (1999).

КОШЛЯКОВ Володимир Миколайович — учений-механік, акад. (1992, чл.-кор. 1978). Н. 21.12.1922 у Сімферополі. Закінчив Ленінград. ін-т точної механіки і оптики (1948). З 1966 — зав. відділу Ін-ту математики НАН України.

Наук. дослідження стосуються теорії і практики гіроскопічних приладів та механіки твердого тіла.

Засл. діяч науки і техніки України (2003). Держ. пр. СРСР (1976). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1987), М.О. Лаврентьєва (2003).

КРАВЧУК Михайло Пилипович — математик, акад. (1929). Н. 12.10.1892 у с. Човниця (тепер Волин. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1914). З 1921 викладав у вузах Києва, у 1923—33 очолював Комісію математич-

ної статистики АН України, 1934—38 — зав. відділу Ін-ту математики АН України. В 1938 безпідставно заарештований і виключений з членів АН України, загинув у таборі 9.03.1942, реабілітований посмертно.

Наук. дослідження стосуються алгебри, математичного аналізу, теорії диференціальних і інтегральних рівнянь, теорії функцій, наближених обчислень, теорії ймовірностей, математичної статистики, історії математики.

КРЕМЕНЬ Василь Григорович — філософ, акад. (2000). Н. 25.06.1947 у с. Любитово Сумської обл. Закінчив Київ. ун-т (1971), в якому працював до 1980; в 1980—86 — в апараті ЦК КПУ, 1986—91 — ЦК КПРС; 1992—94 — зав. відділу, заст. директора Національного ін-ту стратегічних досліджень у Києві, 1994—1997 — керівник Служби з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента України, з 1997 — Управління з питань внутрішньої політики та заст. глави Адміністрації; 1998—2002 — народний депутат України 3 і 4 скликань, 2000—2005 — міністр освіти і науки України.

Наук. праці в галузі соціальної філософії, політології, педагогіки, проблем виховання.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. України (2005). Орден «За заслуги» III ст. (2002), II ст. (2004). Пр. ім. Г. Сковороди (1997), М.І. Костомарова (2006). Акад. АПН України, її президент (з 1997).

КРЕМНЬОВ Олег Олександрович — учений-теплотехнік, акад. (1976, чл.-кор. 1967). Н. 13.03.1919 у с. Крюковому (тепер Полтав. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1941). З 1949 працював в Ін-ті технічної теплофізики АН України (з 1956 — зав. відділу). П. 8.01.1987.

Наук. дослідження присвячено переносу тепла і речовини в капілярно-пористих і коллоїдних тілах та між їх поверхнею і парогазо-

О.О. Крeмньов

Г.М. Кржижановський

М.М. Крилов

А.Ю. Кримський

вим середовищем, інтенсифікації теплома-
сообмінних технологічних процесів.

Держ. пр. України (1983). Держ. пр. СРСР
(1969). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1987).

**КРЖИЖАНОВСЬКИЙ Гліб Максиміліа-
нович** — учений в галузі енергетики, дер-
жавний і політичний діяч, акад. (1929). Н.
24.01.1872 у Самарі (Росія). Закінчив Петерб.
технологічний ін-т (1894). В 1920 очолив
ГОЕЛПРО, в 1921—31 — голова Держплану
СРСР, з 1930 — директор Енергетичного
ін-ту АН СРСР. П. 31.03.1959.

Наук. праці стосуються проблем передачі
електроенергії на великі відстані, створення
єдиної енергосистеми.

Акад. АН СРСР (1929), віце-президент АН
СРСР (1929—39). Герой Соціалістичної
Праці (1957). Ордени та медалі СРСР.

КРИЛОВ Микола Митрофанович — ма-
тематик, акад. (1922). Н. 29.11.1879 у Пе-
тербурзі, де закінчив Гірничий ін-т (1902).
У 1922—43 — керівник Кафедри матема-
тичної фізики АН України. П. 11.05.1955.

Наук. праці присвячено математичній фі-
зиці, варіаційному численню, операційному
численню. Спільно з М.М. Боголюбовим роз-
робив (1934—37) асимптотичну теорію не-
лінійних коливань (нелінійну механіку).

Засл. діяч науки України (1939). Акад. АН
СРСР (1929). Президією НАН України засно-
вано премію імені М.М. Крилова.

КРИМСЬКИЙ Агатангел Юхимович —
орієнталіст, славист, поет і письменник, акад.
(1918), неодмінний секретар АН України
(1918—28). Н. 15.01.1871 у Володимирі-Во-
линському (тепер Волин. обл.). Закінчив
Моск. ун-т (1896). З 1898 — проф. Лазарєв.
ін-ту східних мов у Москві, з 1918 — Київ.
ун-ту, з 1921 — директор Ін-ту української
наукової термінології, голова низки акаде-

мічних комісій. В 1930 звільнений з усіх по-
сад внаслідок чисток після процесу СВУ, три
роки був без роботи, влітку 1941 заарештова-
ний і вивезений до Кустанаю, де помер у
тюрмі (точна дата смерті невідома, імовірно
до 25.01.1942), реабілітований посмертно.

Наук. праці стосуються семіології, історії
ісламу, історії літератури арабів, персів, тур-
ків. Автор поетичних збірок, перекладів з
арабської і західноєвропейських мов.

Засл. діяч науки України (1940). Президі-
єю НАН України засновано премію імені
А.Ю. Кримського. Його ім'я присвоєно Ін-ту
сходознавства НАН України.

КРИП'ЯКЕВИЧ Іван Петрович — істо-
рик, акад. (1958). Н. 25.06.1886 у Львові. За-
кінчив Львів. ун-т (1908). В 1908—40 вик-
ладав у гімназіях Львова, з 1939 — зав. ка-
федри Львів. ун-ту, з 1940 — зав. відділу
Ін-ту історії України АН України у Львові, з
1951 — Ін-ту суспільних наук АН України
(у 1953—61 — директор). П. 21.04.1967.

Наук. праці в галузі історії України,
археографії, нумізматики, архівістики. Ав-
тор книги «Богдан Хмельницький» (1954).

Засл. діяч науки України (1961). Його ім'я
присвоєно Ін-ту українознавства НАН Ук-
раїни.

КРИШТАЛЬ Олег Олександрович —
учений в галузі фізико-хімічної біології та
фізіології, акад. (1997, чл.-кор. 1985). Н.
5.07.1945 у Києві. Після закінчення у 1968
Київ. ун-ту працює в Ін-ті фізіології НАН
України (з 1982 — зав. відділу, з 2001 —
заст. директора).

Наук. праці присвячено дослідженню фі-
зико-хімічних основ електрогенезу нервової
клітини, механізмів генерації нервового ім-
пульсу і хеморетенції. Разом з іншими від-
крив здатність кальцієвої провідності мем-
брани нервової клітини до саморегуляції.

І.П. Крип'якевич

О.О. Кришталъ

А.М. Криштофович

В.Д. Кубенко

Держ. пр. України (2003). Засл. діяч науки і техніки України (2005). Держ. пр. СРСР (1983). Чл.-кор. АН СРСР (1987).

КРИШТОФОВИЧ Африкан Миколайович — геолог, палеоботанік, акад. (1945). Н. 8.11.1885 у с. Криштопівка (тепер Харків. обл.). Закінчив Новоросійський ун-т в Одесі (1908). У 1945—48 — зав. відділу Ін-ту ботаніки АН України. П. 8.11.1953.

Вивчав кайнозойські, мезозойські та палеозойські вугленосні відклади, еволюцію рослин.

Держ. пр. СРСР (1946). Чл.-кор. АН СРСР (1953).

КУБЕНКО Веніамін Дмитрович — учений-механік, акад. (2003, чл.-кор. 1992). Н. 19.07.1938 у Фастові (Київ. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1960). З 1962 працює в Ін-ті механіки НАН України (з 1979 — зав. відділу, з 1986 — заст. директора).

Наук. праці стосуються дослідження динамічних процесів гідропружності, дифракції акустичних і пружних хвиль, коливань елементів конструкцій, ударної взаємодії тіл середовищ.

Держ. пр. України (1986). Пр. ім. О.М. Динника (1998).

КУЗНСЦОВ Мефодій Іванович — хімік-технолог, акад. (1939). Н. у червні 1879 у м. Плес (тепер Іванов. обл., Росія). Закінчив Харків. технологічний ін-т (1904), де працював; з 1930 — зав. кафедри Харків. хіміко-технологічного ін-ту. Під час Великої Вітчизняної війни вивезений німецькими окупантами до Кракова, потім до Потсдама й Берліна. У 1945 репатрійований, продовжив роботу у Харків. хіміко-технологічному ін-ті. П. 9.09.1959.

Наук. праці в галузі коксохімії та утилізації продуктів коксового виробництва.

КУЛЄШОВ Микола Миколайович — біолог, акад. (1951, чл.-кор. 1948). Н. 17.12.1890 у Фергані (нині Узбекистан). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1913). З 1945 — зав. кафедри Харків. сільськогосподарського ін-ту. П. 19.01.1968.

Наук. дослідження в галузі рослинництва. Засл. діяч науки України (1955).

КУЛИК Михайло Миколайович — учений-енергетик, акад. (2000, чл.-кор. 1995). Н. 19.09.1940 у м. Зінькові Полтав. обл. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1963). У 1966—71 працював в Ін-ті кібернетики АН України, 1971—81 — в Ін-ті електродинаміки АН України (з 1979 — зав. відділу), 1981—88 — зав. відділу Ін-ту проблем моделювання в енергетиці АН України, з 1988 — Ін-ту проблем енергозбереження АН України, з 1998 — директор Ін-ту загальної енергетики НАН України.

Наук. праці присвячено проблемам загальної енергетики, енергетичних систем і комплексів та автоматизації керування ними.

Держ. пр. України (1999). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Пр. ім. С.О. Лебедева (1994), В.М. Хрушова (2003).

М.І. Кузнєцов

М.М. Кулєшов

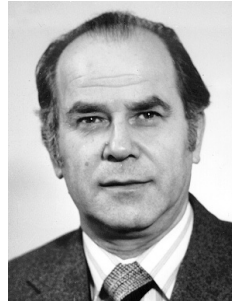
М.М. Кулик

Є.О. Куліш

Л.А. Кульський

Ю.І. Кундієв

КУЛІШ Євген Олексійович — учений-геолог, акад. (2006, чл.-кор. 1992). Н. 5.11.1931 у с. Александрівка Ростов. обл. (Росія). Закінчив Ростов. ун-т (1954). У 1966—83 — директор Далекосхідного науково-дослідного ін-ту мінеральної сировини (Владивосток); з 1983 — зав. відділу Відділення металогенії Ін-ту геохімії, мінералогії та рудоутворення АН України, з 1996 — Наукового центру радіогеохімії навколишнього середовища (нині — Ін-т геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України) (Київ).

Наук. праці в галузі геології й металогенії докембрію, мінералогії, петрології, метаморфогенного рудоутворення.

Держ. пр. України (1998). Чл.-кор. АН СРСР (1979).

КУЛЬСЬКИЙ Леонід Адольфович — хімік, акад. (1969, чл.-кор. 1961). Н. 10.04.1903 у Новорадомську (тепер Польща). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1925) і Ленінград. ун-т (1928). У 1938—65 — зав. лабораторії Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України, 1965—68 — керівник Сектору хімії і технології води АН України, 1968—73 — зав. сектору, 1973—87 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції Ін-ту колоїдної хімії і хімії води АН України. П. 25.11.1993.

Наук. дослідження присвячено хімії і технології очищення води. Розробив методи очищення води.

Засл. діяч науки і техніки України (1968). Держ. пр. України (1976). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1985).

КУНДІЄВ Юрій Ілліч — учений в галузі медицини, акад. (1979). Н. 2.10.1927 у с. Трояни (тепер Кіровоград. обл.). Закінчив Київ. медичний ін-т (1951). З 1954 працює в Ін-ті медицини праці АМН України (з 1964 — директор), водночас у 1991—95 — академік-секретар Відді-

лення НАН України, з 1995 — член Президії, з 1998 — радник Президії НАН України.

Наук. праці присвячено питанням медицини і фізіології праці, токсикології пестицидів.

Засл. діяч науки України (1977). Держ. пр. України (1997, 2002). Орден «За заслуги» III ст. (2002) та II ст. (2008). Акад. АМН України (1993), її віце-президент (з 2000).

КУНЦЕВИЧ Всеволод Михайлович — учений в галузі кібернетики, акад. (1992, чл.-кор. 1988). Н. 15.03.1929 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1952). У 1958—63 працював в Ін-ті електротехніки АН України, 1963—96 — в Ін-ті кібернетики АН України (з 1966 — зав. відділу, з 1995 — заст. директора); 1996—2007 — директор, з 2007 — почесний директор Ін-ту космічних досліджень НАН України та Національного космічного агентства України.

Наук. праці присвячено дослідженню стійкості нелінійних систем керування, теорії інваріантності, розробці нових методів розв'язання задач параметричної ідентифікації.

Держ. пр. України (1978, 1991, 2000). Засл. діяч науки і техніки України (1999). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. С.О. Лебедєва (1989), М.М. Боголюбова (1998), В.С. Михалевича (2004).

КУПАЛА Янка — див. **ЛУЦЕВИЧ І.Д.**

КУРАС Іван Федорович — історик, акад. (1995, чл.-кор. 1988), віце-президент (з 1998). Н. 3.10.1939 у с. Немирівське Одес. обл. Закінчив Одес. ун-т (1962). З 1964 навчався в аспірантурі і до 1970 працював у Київ. ун-ті, в 1970—72 — в Ін-ті історії партії при ЦК КПУ, 1972—83 — в апараті ЦК Компартії України (з 1974 — зав. сектору), з 1983 — заст. директора, з 1991 — директор Ін-ту політичних досліджень (тепер — Ін-т політичних та етнонаціональних досліджень НАН України ім.

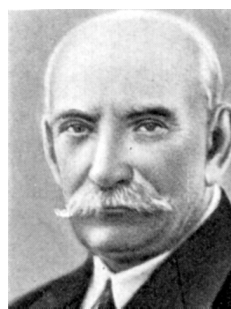
В.М. Кунцевич

І.Ф. Курас

Г.В. Курдюмов

М.С. Курнаков

І.Ф. Кураса), водночас 1988—93 — академік-секретар Відділення АН України, 1994—97 — віце-прем'єр-міністр України з питань гуманітарної політики. П. 16.10.2005.

Наук. праці присвячено політичній історії України.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (1999). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1999), IV ст. (2003).

КУРДЮМОВ Георгій В'ячеславович — металофізик, акад. (1939). Н. 14.02.1902 у Рильську (Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1926). У 1932—44 працював у Дніпропетр. фізико-технічному ін-ті, 1945—51 — директор Лабораторії металофізики АН України в Києві, 1944—78 — Ін-ту металознавства і фізики металів у Москві, 1962—73 — директор-організатор Ін-ту фізики твердого тіла АН СРСР (Чорноголовка Моск. обл.). П. 7.07.1996.

Наук. праці в галузі фізики металів і металознавства. Побудував теорію мартенситних перетворень. Спільно з Л.Г. Хандросом виявив (1949) термopужну рівновагу при фазових перетвореннях мартенситного типу, яку передбачив у 1948. Створив наук. школу.

Герой Соціалістичної Праці (1969). Держ. пр. України (1984). Акад. АН СРСР (1953), член ряду академій наук. Держ. пр. СРСР (1949). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені Г.В. Курдюмова. Його ім'я присвоєно Ін-ту металофізики НАН України.

КУРНАКОВ Микола Семенович — хімік, акад. (1926). Н. 6.12.1860 у м. Нолінську (тепер Вятської обл., Росія). Закінчив Гірничий ін-т у Петербурзі (1882). З 1934 — директор Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН СРСР (Москва). П. 19.03.1941.

Наук. праці присвячено вивченню будови та властивостей комплексних сполук. Синте-

зував ряд нових комплексних сполук платини. Заклав основи фізико-хімічного аналізу.

Акад. Петерб. АН (1913). Пр. ім. В.І. Леніна (1928). Держ. пр. СРСР (1941).

КУХАР Валерій Павлович — хімік, акад. (1985, чл.-кор. 1978), віце-президент (1988—93). Н. 26.01.1942 у Києві. Закінчив Дніпропетр. хіміко-технологічний ін-т (1963). В 1963—87 працював в Ін-ті органічної хімії АН України (з 1975 — зав. відділу), з 1987 — директор Ін-ту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України, водночас у 1978—88 — академік-секретар Відділення АН України.

Наук. дослідження присвячено хімії полігалогеноорганічних та фосфорорганічних сполук.

Держ. пр. України (1999). Засл. діяч науки і техніки України (2001). Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2006). Пр. ім. А.І. Кіпріанова (1989).

КУХТЕНКО Олександр Іванович — учений в галузі технічної кібернетики, акад. (1972, чл.-кор. 1964). Н. 11.03.1914 у Городні (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Донец. індустріальний ін-т (1936). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1963—88 — зав. відділу Ін-ту кібернетики АН України. П. 18.12.1994.

В.П. Кухар

О.І. Кухтенко

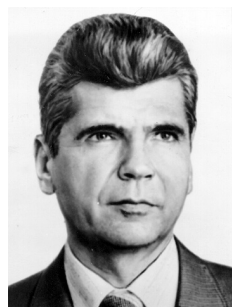
В.І. Куценко

Р.В. Кучер

М.Є. Кучеренко

С.І. Кучук-Яценко

Наук. праці присвячено динаміці неголомних систем, теорії автоматичного керування, аксіоматичній теорії динамічних керуваннях систем, побудові складних технічних систем керування. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1978, 1991). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. В.М. Глушкова (1986).

КУЦЕНКО Володимир Ілліч — філософ, акад. (1985, чл.-кор. 1976). Н. 18.02.1921 у с. Благодатному (тепер Дніпропетр. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1948). В 1970—89 — зав. відділу, з 1989 — радник при дирекції Ін-ту філософії НАН України. П. 6.01.1998.

Наук. праці стосуються методологічних проблем пізнання, передбачення суспільних процесів, управління розвитком суспільства.

Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1983).

КУЧЕР Роман Володимирович — фізико-хімік, акад. (1972, чл.-кор. 1965). Н. 12.03.1925 у Львові. Закінчив Львів. ун-т (1947). З 1966 — зав. відділу Донец. відділення Ін-ту фізичної хімії АН України, з 1975 — Ін-ту фізико-органічної хімії та вуглекімії АН України; в 1980—82 — зав. кафедри Львів. політехнічного ін-ту, 1982—86 — директор Ін-ту геології і геохімії горючих копалин АН України, з 1987 — керівник Відділення Ін-ту фізичної хімії АН України (Львів). П. 24.09.1991.

Наук. дослідження стосуються кінетики процесів окислення і полімеризації вуглеводнів у рідкій фазі та емульсіях, а також мікробного окислення вуглеводневої сировини.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1975).

КУЧЕРЕНКО Микола Євдокимович — біохімік, акад. (2000, чл.-кор. 1992). Н. 8.11.1939 у с. Каменеча Кіровоград. обл. Закінчив Київ. ун-т (1962), де працював (з 1973 — зав. кафедри, 1982—87 — проректор). П. 25.02.2007.

Наук. праці присвячено біохімії біологічних мембран та особливостям їх функціонування за різних фізіологічних станів живого організму.

Засл. діяч науки і техніки України (1996). Держ. пр. України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (1999). Пр. ім. О.В. Палладіна (1983).

КУЧУК-ЯЦЕНКО Сергій Іванович — учений в галузі електрозварювання, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 2.08.1930 у Житомирі. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1953). З 1953 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1978 — зав. відділу, з 1985 — заст. директора).

Наук. дослідження стосуються створення технологій та обладнання для контактного зварювання.

Ленінська пр. (1966). Держ. пр. СРСР (1986). Держ. пр. України (1976). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Пр. ім. Є.О. Патона (2000).

ЛАВРЕНТЬЄВ Михайло Олексійович — математик і механік, організатор науки, акад. (1939), віце-президент (1945—49). Н. 19.11.1900 у Казані (Татарстан). Закінчив Моск. ун-т (1922). У 1939—41 і 1945—48 — директор Ін-ту математики АН України в Києві, з 1957 — Ін-ту гідродинаміки АН СРСР. П. 15.10.1980.

Наук. праці присвячено теорії множин, теорії функцій, теорії відображень, теорії диференціальних рівнянь, механіці суцільного середовища. Заклав основи теорії квазіконформних відображень, розвинув теорію спрямованого вибуху.

Герой Соціалістичної Праці (1967). Ленінська пр. (1958). Держ. пр. СРСР (1946, 1948). Держ. нагороди СРСР. Акад. АН СРСР (1946), голова Сибір. відділення АН СРСР (1957—76). Золота медаль ім. М.В. Ломоно-

М.О. Лаврентьєв

Є.К. Лазаренко

Б.Г. Лазарєв

В.А. Лазарян

сова (1978). Пр. ім. С.О. Лебедева (1977). Президією НАН України засновано премію імені М.О. Лаврентьєва.

ЛАЗАРЕНКО Євген Костянтинович — мінералог, акад. (1969, чл.-кор. 1951). Н. 26.02.1912 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1934). У 1944—69 — зав. кафедри, 1951—63 — ректор Львів. ун-ту; 1969—71 — директор Ін-ту геологічних наук АН України, з 1972 — зав. відділу Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України (Київ). П. 1.01.1979.

Наук. праці присвячено систематиці та номенклатурі мінералів, вивченню їх генезису, зв'язків конституції з умовами утворення, історії мінералогії.

Засл. діяч науки України (1961). Держ. пр. України (1983).

ЛАЗАРЄВ Борис Георгійович — фізик, акад. (1951, чл.-кор. 1948). Н. 6.08.1906 у с. Миропілля (тепер Сумської обл.). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1930). З 1937 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (в 1938—88 — зав. лабораторії, зав. відділу). П. 20.03.2001.

Наук. дослідження в галузі фізики твердого тіла і конденсованого стану речовини, фізики низьких температур, криогенної і вакуумної техніки. Спільно з Л.В. Шубниковим відкрив ядерний парамагнетизм твердого водню (1936), з О.О. Галкіним — детекторні властивості надпровідників (1948), з Б.І. Веркіним — ефект де Хааса — ван Альфена у широкого кола металів (1949—51), незалежно від М.Б. Брандта — перехід 2¹/₂-го роду в металах при пружних деформаціях (1963—65). Розробив з співробітниками низку надпровідних соленоідів з сильними магнітними полями та високовакуумних конденсаційних насосів, метод одержання температури нижче 1° К.

Засл. діяч науки України (1966). Держ. пр. України (1982). Почесна відзнака Президента України (1996). Орден «За заслуги» II ст. (1999). Держ. пр. СРСР (1951).

ЛАЗАРЯН Всеволод Арутюнович — учений-механік, акад. (1972, чл.-кор. 1967). Н. 16.10.1909 в Оріхові (тепер Запоріж. обл.). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1931). З 1968 — керівник Дніпропетр. відділення Ін-ту механіки АН України. П. 24.12.1978.

Наук. дослідження стосуються будівельної механіки, теорії коливань, теорії стійкості руху, перехідних режимів руху механічних систем, теорії моделювання, загальної механіки.

Засл. діяч науки України (1969). Держ. пр. України (1971). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. О.М. Динника (1978).

ЛАШКАРЬОВ Вадим Євгенович — фізик, акад. (1945). Н. 7.10.1903 у Києві. Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1924). В 1930—35 — зав. лабораторії Ленінград. фізико-технічного ін-ту; 1939—60 — зав. відділу Ін-ту фізики АН України, з 1960 — Ін-ту напівпровідників АН України (у 1960—70 — директор), водночас 1946—48 — голова Відділу АН України. П. 1.12.1974.

Наук. праці стосуються оптики рентгєнівських променів, дифракції електронів, фізики і техніки напівпровідників. Відкрив *p-n*-перехід у закису міді (1941). Створив наук. школу.

Держ. пр. України (1981, посмертно). Президією НАН України засновано премію імені В.Є. Лашкарьова. Його ім'я присвоєно Ін-ту фізики напівпровідників НАН України.

ЛЕБЕДЄВ Анатолій Олексійович — учений-механік, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 1.02.1931 у с. Сущево Смолен. обл. (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1954). З

В.С. Лашкар'юв

А.О. Лебедєв

В.К. Лебедєв

С.В. Лебедєв

1971 — зав. відділу Ін-ту проблем міцності НАН України та проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. праці присвячено механіці матеріалів і міцності конструкцій.

Держ. пр. України (1997). Держ. пр. СРСР (1982). Засл. діяч науки і техніки України (2001). Пр. ім. С.П. Тимошенка (2004).

ЛЕБЕДЄВ Володимир Костянтинович — учений в галузі зварювання, акад. (1972, чл.-кор. 1964). Н. 6.06.1922 у Данкові Липец. обл. (Росія). Закінчив Моск. енергетичний ін-т (1944). З 1945 працював у Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1950 — зав. відділу, у 1970—94 — заст. директора, з 1994 — радник при дирекції). П. 23.05.2008.

Наук. праці стосуються систем живлення й керування для різних видів зварювання та ряду електрометалургійних процесів, розробки електрозварювальної техніки.

Ленінська пр. (1966). Держ. пр. СРСР (1986). Держ. пр. України (1976, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден «За заслуги» III ст. (1998), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. Є.О. Патона (2002).

ЛЕБЕДЄВ Євген Вікторович — хімік, акад. (2003, чл.-кор. 1988). Н. 7.09.1941 в Мелекесі

Ульянов. обл. (Росія). Закінчив Куйбишев. політехнічний ін-т (1968). З 1974 працює в Ін-ті хімії високомолекулярних сполук НАН України (з 1982 — зав. відділу, з 1986 — директор).

Наук. праці присвячено з'ясуванню закономірностей взаємозв'язку структури й властивостей полімерних систем, створенню нових полімерних композицій з поліпшеними і унікальними властивостями.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. А.І. Кіпріанова (2008).

ЛЕБЕДЄВ Сергій Олексійович — учений в галузі електротехніки, автоматики, обчислювальної техніки, акад. (1945). Н. 2.11.1902 у Нижньому Новгороді (Росія). Закінчив Моск. вище технічне училище (1928). У 1946—51 — директор Ін-ту електротехніки АН України в Києві; 1953—73 — Ін-ту точної механіки і обчислювальної техніки АН СРСР, з 1952 — також проф. Моск. фізико-технічного ін-ту. П. 3.07.1974.

Створив першу вітчизняну цифрову обчислювальну машину «МЭСМ» (1950), серію «БЭСМ».

Герой Соціалістичної Праці (1956). Ленінська пр. (1966). Держ. пр. СРСР (1950, 1969). Акад. АН СРСР (1953). Президією НАН України засновано премію імені С.О. Лебедєва.

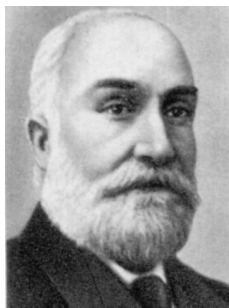
ЛЕВИТСЬКИЙ Володимир Фавстович — учений-економіст і статистик, акад. (1925). Н. 6.06.1854 у с. Старостинка (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Новоросійський ун-т. З 1893 викладав у Харків. ун-ті, в 1919—31 — проф. Харків. сільськогосподарського ін-ту. П. 26.10.1939.

Наук. праці з проблем політичної економії, історії народного господарства та з аграрних питань, статистики.

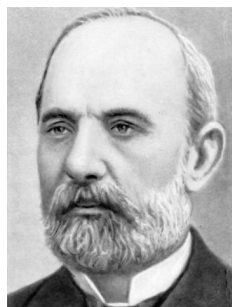
ЛЕВИЦЬКИЙ Орест Іванович — історик, археограф, етнограф, акад. (1918). Н.

С.О. Лебедєв

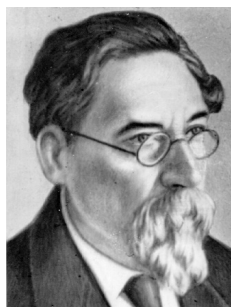
В.Ф. Левитський

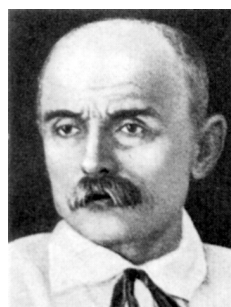
О.І. Левицький

О.І. Лейпунський

О.В. Леонтович

В.І. Липський

25.12.1848 у с. Маячка (тепер Полтав. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1874). У 1874—1921 — член-секретар Комісії з розбору давніх актів, з 1918 — також голова Комісії з вичаєвого права АН України; з грудня 1919 до липня 1921 виконував обов'язки президента Академії, у березні 1922 обраний президентом. П. 9.05.1922.

Наук. праці з історії України XVI—XIX ст., історії права, етнографії, історіографії. Перший дослідив і видав «Літопис Самовидця».

ЛЕЙПУНСЬКИЙ Олександр Ілліч — фізик-експериментатор, акад. (1934). Н. 7.12.1903 у с. Драгли (тепер Польща). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1926). В 1929—41 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (в 1933—38 — директор), 1941—52 — в Ін-ті фізики АН України (в 1944—49 — директор), з 1950 — зав. відділу, з 1959 — наук. керівник Фізико-енергетичного ін-ту в Обнінську (Росія, нині — ін-т його імені). У липні 1938 заарештований, виключений з складу дійсних членів АН, в серпні звільнений «у зв'язку з припиненням справи». П. 14.08.1972.

Наук. праці в галузі атомної, ядерної, нейтронної і реакторної фізики, ядерної енергетики. Спільно з ін. вперше в СРСР здійснив розщеплення ядра атома літію штучно прискореними протонами (1932). Показав можливість розширеного відтворення ядерного пального в ядерних реакторах на швидких нейтронах, очолював у СРСР роботи з створення таких реакторів. Розробив ядерні установки для атомних підводних човнів та космічні ядерно-енергетичні установки.

Герой Соціалістичної Праці (1963). Ленінська пр. (1960). Ордени і медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію ім. О.І. Лейпунського.

ЛЕОНТОВИЧ Олександр Васильович — фізіолог і нейрогістолог, акад. (1929). Н. 1.11.1869 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1893). У 1913—37 — проф., зав. кафедри Моск. сільськогосподарського ін-ту, з 1936 — зав. відділу Ін-ту клінічної фізіології АН України в Києві. П. 15.12.1943.

Наук. праці присвячено фізіології і гістології вегетативної нервової системи.

Засл. діяч науки України (1939).

ЛИПСЬКИЙ Володимир Іполитович — ботанік, акад. (1919), президент (1922—28). Н. 11.03.1863 у с. Самостріли (тепер Рівнен. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1886). У 1928—37 — директор Ботанічного саду в Одесі. П. 24.02.1937.

Наук. праці присвячено флористиці, систематиці, географії вищих рослин, гербарній справі, принципам організації ботанічних садів, історії вітчизняної ботаніки. Його ім'ям названо близько 45 видів рослин.

ЛИСЕНКО Трохим Денисович — біолог і агроном, акад. (1934). Н. 29.09.1898 у с. Карлівка (тепер місто Полтав. обл.). Закінчив Київ. сільськогосподарський ін-т (1925). У 1938—56 і 1961—62 — президент ВАСГНІЛ, 1940—65 — директор Ін-ту генетики АН СРСР (Москва). П. 20.11.1976.

Наук. праці в галузі агробіології. У своїх роботах користувався псевдонауковими методами, організовував політичне переслідування наук. опонентів. «Лисенківщина» призвела до значних втрат у вітчизняній біології, зокрема генетиці, загальмувавши її розвиток.

Акад. АН СРСР (1939). Герой Соціалістичної Праці (1945). Держ. пр. СРСР (1941, 1943, 1949). Держ. нагороди СРСР.

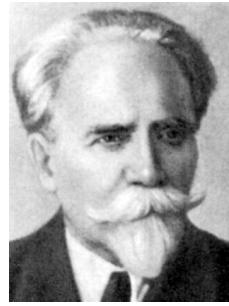
ЛИСИЦЯ Михайло Павлович — фізик, акад. (1982, чл.-кор. 1976). Н. 15.01.1921 у с. Високому (тепер Житомир. обл.). Учасник

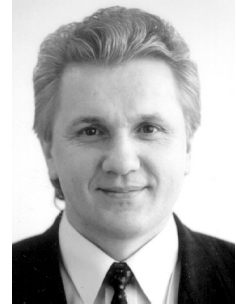
Т.Д. Лисенко

М.П. Лисиця

Б.С. Лисін

В.М. Литвин

Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1950). В 1961—1991 — зав. відділу, з 1991 — головний наук. співробітник Ін-ту фізики напівпровідників НАН України, у 1961—76 — також проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці в галузі фізики напівпровідників, квантової електроніки, нелінійної оптики, молекулярної спектроскопії.

Держ. пр. України (1981, 1986). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден та медалі СРСР.

ЛИСІН Борис Савелійович — хімік, акад. (1939). Н. 4.08.1883 у Новограді-Волинському (тепер Житомир. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1909), де працював до 1956. П. 22.11.1970.

Наук. дослідження присвячено технології силікатів і будівельних матеріалів, вивченню силікатної сировини, способам її переробки.

Держ. пр. СРСР (1950).

ЛИТВИН Володимир Михайлович — історик, громадсько-політичний діяч, акад. (2003, чл.-кор. 1997), віце-президент (з 2006), Герой України (2004). Н. 28.04.1956 у с. Слобода Романівська Житомир. обл. Закінчив Київ. ун-т (1978). В 1978—86 та з 1991 викладає у Київ. ун-ті, 1986—89 — начальник уп-

равління Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти України, 1989—91 — в апараті ЦК КПУ; з 1994 — помічник Президента України, з 1995 — заст. глави Адміністрації Президента України, з 1996 — перший помічник Президента України, з 1999 — глава Адміністрації Президента України; 2002—2006 та з 2007 — народний депутат України (2002—2006 — голова Верховної Ради України).

Наук. праці в галузі історії та політології (суспільно-політичні процеси новітнього періоду історії України).

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (1999). Орден Держави (2004).

ЛИТВИНЕНКО Леонід Миколайович — радіофізик, акад. (1992, чл.-кор. 1982). Н. 7.05.1938 в Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1959). У 1969—85 працював в Ін-ті радіофізики і електроніки АН України (з 1970 — зав. відділу, з 1973 — заст. директора), з 1986 — директор Радіоастрономічного ін-ту НАН України (Харків).

Наук. праці стосуються теорії дифракції електромагнітних хвиль, теорії антенних систем, генераторів НВЧ, розробки радіотехнічних систем і радіотелескопів міліметрового діапазону.

Держ. пр. України (1987). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2008). Пр. ім. С.Я. Брауде (2008).

ЛИТВИНЕНКО Леонід Михайлович — хімік, акад. (1965). Н. 12.01.1921 у Таганрозі (Росія). Закінчив Харків. ун-т (1947). У 1965—68 — ректор Донец. ун-ту, 1968—75 — керівник Донец. відділення Ін-ту фізичної хімії АН України, з 1975 — директор Ін-ту фізико-органічної хімії і вуглекімії АН України та 1970—78 — голова Донец. наук. центру АН України. П. 26.10.1983.

Л.Мик. Литвиненко

Л.Мих. Литвиненко

Ю.С. Ліпатов

І.М. Ліфшиць

В.К. Лішко

Л.М. Лобанов

Наук. праці в галузі органічної хімії. Відкрив низку органічних каталізаторів.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1969). Орден та медалі СРСР. Його ім'я присвоєно Ін-ту фізико-органічної хімії і вуглекислотної хімії НАН України.

ЛІПАТОВ Юрій Сергійович — хімік, акад. (1973, чл.-кор. 1969). Н. 10.07.1927 в м. Івано-во (Росія). Закінчив Моск. нафтовий ін-т (1949). З 1964 працював в Ін-ті хімії високомолекулярних сполук НАН України (у 1965—85 — директор, з 1985 — зав. відділу). П. 31.08.2007.

Наук. праці в галузі фізико-хімії і колоїдної хімії полімерів. Розвинув теорію міжфазових явищ у полімерних композиційних матеріалах, сумішах лінійних і сітчастих полімерів.

Держ. пр. України (1981). Засл. діяч науки і техніки України (1990). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Пр. ім. Л. В. Писаржевського (1980), А.І. Кіпріанова (1998), П. Флорі (1997).

ЛІФШИЦЬ Ілля Михайлович — фізик-теоретик, акад. (1967, чл.-кор. 1948). Н. 13.01.1917 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1936) і Харків. політехнічний ін-т (1938). В 1947—68 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1941 — зав. відділу), 1944—68 — також зав. кафедри Харків. ун-ту; з 1969 — зав. відділу Ін-ту фізичних проблем АН СРСР і проф. Моск. ун-ту. П. 23.10.1982.

Наук. праці в галузі теорії твердого тіла. Розробив сучасну електронну теорію металів. Один із творців теорії неупорядкованих систем. Спільно з А.М. Косевичем встановив (1964) зв'язок осцилюючої магнітних властивостей металів з формою їх поверхні Фермі (формула Ліфшиця — Косевича). Передбачив перехід $2^{1/2}$ -роду в металах (1960), явище квантової дифузії (1969). Створив теоретичну школу.

Ленінська пр. (1967). Акад. АН СРСР (1970). Держ. пр. України (1985, посмертно).

ЛІШКО Валерій Казимирович — біохімік, акад. (1982, чл.-кор. 1979). Н. 26.10.1937 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1960). У 1960—72 та 1977—90 працював в Ін-ті біохімії АН України (в 1977—1988 — директор, з 1982 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено нейрохімії і мембранології. Запропонував модель активного іонного процесу.

Держ. пр. СРСР (1985). Пр. ім. О.В. Палладіна (1980).

ЛОБАНОВ Леонід Михайлович — учений в галузі матеріалознавства і міцності матеріалів, акад. (1997, чл.-кор. 1990). Н. 29.09.1940 у Саратові (Росія). Закінчив Київ. інженерно-будівельний ін-т (1962) та Київ. ун-т (1968). З 1963 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (у 1976—80 — зав. відділу, з 1985 — заст. директора).

Наук. праці присвячено дослідженню поведінки матеріалів при зварюванні, теорії зварювальних напружень і деформацій.

Держ. пр. України (1994). Засл. діяч науки і техніки України (2004). Орден «За заслуги» III ст. (1997). Пр. ім. Є.О. Патона (2004).

ЛОБОДА Андрій Митрофанович — фольклорист, етнограф, літературознавець, акад. (1922). Н. 26.06.1871 у Свенцянах (тепер м. Швенчоніс, Литва). Закінчив Київ. ун-т (1894), де викладав (з 1900 — проф., зав. кафедри). В 1925—30 очолював Етнографічну комісію АН України. П. 1.01.1931.

Наук. праці стосуються російського, українського і білоруського епосу, історії сербського та болгарського епосу, історії російської й української літератури, фольклористики, історії театру.

А.М. Лобода

М.О. Логвинович

М.О. Лозинський

В.М. Локтєв

ЛОГВИНОВИЧ Георгій Володимирович — гідромеханік, акад. (1967). Н. 10.02.1913 у с. Леонтєво (тепер Смолен. обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1935). З 1945 працював у Центральному аерогідродинамічному ін-ті (одночасно в 1966—71 — директор Ін-ту гідромеханіки АН України). П. 10.02.2002.

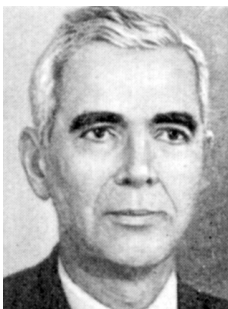
Наук. дослідження стосуються гідродинаміки тіл, що рухаються з великими швидкостями. Побудував теорію підводних крил з нескінченними кавернами, заклав основи гідродинаміки плавання риб і морських тварин.

Ленінська пр. (1978). Держ. нагороди СРСР.

ЛОЗИНСЬКИЙ Мирон Онуфрійович — хімік, акад. (2000, чл.-кор. 1990). Н. 22.08.1933 в Куликові (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1956). З 1958 працює в Ін-ті органічної хімії НАН України (з 1980 — зав. відділу, з 1983 — заст. директора, з 1998 — директор).

Наук. праці стосуються хімії азот- і сіркоорганічних сполук, біологічно активних речовин.

Засл. винахідник України (1982). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. А.І. Кіпріанова (2004).

Я.Б. Лопатинський

В.О. Лотарєв

ЛОКТЄВ Вадим Михайлович — фізик, акад. (2003, чл.-кор. 1997). Н. 3.05.1945 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1968). З 1967 працює в Ін-ті теоретичної фізики НАН України (з 1993 — зав. відділу), водночас з 2004 — академік-секретар Відділення НАН України та з 1998 — зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. праці присвячено теорії кріоцисталів, магнітних явищ, неупорядкованих систем, надпровідності (у т.ч. високотемпературної). Розробив теорію квазічастинкових збуджень в неупорядкованих магнетиках (теорія Іванова–Локтєва–Погорєлова) та новий механізм спарювання у високотемпературних надпровідниках (механізм Гайдидея–Локтєва–Вебера).

Держ. пр. України (1977, 1990). Засл. діяч науки і техніки України (2000). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2005). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1985), М.М.Боголобова (2006).

ЛОПАТИНСЬКИЙ Ярослав Борисович — математик, акад. (1965, чл.-кор. 1951). Н. 9.11.1906 у Тбілісі (Грузія). Закінчив Азербайджан. ун-т (1926). У 1947—63 — проф., зав. кафедри Львів. ун-ту, 1963—66 — проф. Моск. ін-ту нафтохімічної і газової промисловості, з 1966 — зав. відділу Ін-ту прикладної математики і механіки АН України, одночасно проф. Донец. ун-ту. П. 10.03.1981.

Наук. праці присвячено теорії диференціальних рівнянь у частинних похідних. Заклав основи загальної теорії крайових задач для лінійних еліптичних систем.

Держ. пр. України (1978).

ЛОТАРЄВ Володимир Олексійович — учений-механік, акад. (1985, чл.-кор. 1976). Н. 15.11.1914 у м. Шахти (тепер Ростов. обл., Росія). Закінчив Харків. авіаційний ін-т (1939). З 1946 працював у Запоріж. машинобудівному конструкторському бюро «Прог-

М.В. Луговцов

І.І. Лукінов

І.О. Луковський

О.М. Лук'янова

рес» (у 1963—68 — головний конструктор, 1968—81 — головний конструктор, відповідальний керівник, 1981—88 — генеральний конструктор). П. 20.07.1994.

Керував створенням сімей поршневих, газотурбінних, турбогвинтових та турбореактивних двигунів для літако-, вертольото-, суднобудування та промислового призначення.

Герой Соціалістичної Праці (1974). Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1948, 1976). Засл. діяч науки України (1984). Пр. ім. М.К. Янгеля (1987). Держ. нагороди СРСР.

ЛУГОВЦОВ Максим Власович — учений в галузі металургії, акад. (1939). Н. 11.05.1885 у Юзівці (тепер Донецьк). Закінчив Катеринослав. гірничий ін-т (1916). У 1939—51 — директор Ін-ту чорної металургії АН України, з 1952 — зав. відділу Ін-ту гірничої справи (Дніпропетровськ). П. 7.06.1956.

Розробив статистичну теорію доменного процесу. Досліджував спікання і доменне плавлення офлюсованого агломерату, підвищення якості чавуну.

Засл. діяч науки України (1945).

ЛУКІНОВ Іван Іларіонович — учений-економіст, акад. (1976), віце-президент (1979—93). Н. 5.10.1927 у с. Поповка Белгород. обл. (Росія). Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т (1951). У 1967—76 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту економіки і організації сільського господарства, 1976—2003 — директор, з 2003 — почесний директор Ін-ту економіки НАН України, водночас 1976—80 і 1993—98 — академік-секретар Відділення, 1998—2003 — член Президії, з 2003 — радник Президії НАН України. П. 4.12.2004.

Наук. праці стосуються теорії аграрних відносин, відтворення, ціноутворення і рен-

табельності в сільськогосподарському виробництві, міжгосподарського кооперування та агропромислової інтеграції.

Держ. пр. України (1979). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. М.В. Птухи (1999). Акад. АН СРСР (1984).

ЛУКОВСЬКИЙ Іван Олександрович — математик і механік, акад. (2000, чл.-кор. 1985). Н. 24.09.1935 в с. Косяківка Київ. обл. Після закінчення Київ. ун-ту (1959) працює в Ін-ті математики НАН України (з 1976 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено розробці математичних моделей і наближених методів розв'язання лінійних і нелінійних крайових задач динаміки складних деформованих механічних систем.

Держ. пр. України (1983). Пр. ім. М.К. Янгеля (1981), М.М. Крилова (2001), М.М. Боголюбова (2006).

ЛУК'ЯНОВА Олена Михайлівна — педіатр, акад. (1992). Н. 13.01.1923 у с. Блισταва Чернігів. обл. Закінчила Київ. медичний ін-т (1949), працює в Ін-ті педіатрії, акушерства та гінекології АМН України (з 1963 — зав. відділу, у 1979—2005 — директор, з 2005 — радник директора).

Наук. праці присвячено питанням патогенезу, діагностики, лікування та профілактики захворювань органів травлення, дослідженню порушень кальцій-фосфорного і D-вітамінного обміну та їх негативного впливу на здоров'я новонароджених, дітей молодшого віку та вагітних жінок.

Держ. пр. України (1980, 2000). Засл. діяч науки України (1982). Орден княгині Ольги III ст. (1997), ордени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1987). Акад. АМН України (1993).

І.Д. Луцевич

В.І. Лучицький

В.М. Любименко

І.І. Ляшко

ЛУЦЕВИЧ Іван Домінікович (літ. псевдонім — **Янка Купала**) — поет, акад. (1929). Н. 7.07.1882 на хут. Вязинка (тепер Мінської обл., Білорусь). Один з основоположників сучасної білоруської літератури та білоруської літературної мови. Автор поетичних збірок «Жалейка», «Гусяля», «Дорогою життя», поем «Вічна пісня», «Сон на кургані», «Над річкою Оресою», драми «Зруйноване гніздо», перекладів творів Т. Шевченка. П. 28.06.1942.

Акад. АН БРСР (1928). Держ. пр. СРСР (1941).

ЛУЧИЦЬКИЙ Володимир Іванович — учений-геолог і петрограф, акад. (1945). Н. 2.05.1877 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1899), де в 1913—23 і 1945—49 — проф., у 1923—41 — зав. кафедри Моск. гірничої академії, з 1945 — зав. відділу та з 1947 — директор Ін-ту геологічних наук АН України в Києві. П. 20.10.1949.

Наук. праці стосуються петрографії і геології Українського щита. Розробив одну з перших його стратиграфічних схем. Керував складанням першої карти корисних копалин України (1923).

Засл. діяч науки України (1947).

ЛЮБИМЕНКО Володимир Миколайович — ботанік, акад. (1929). Н. 16.01.1873 у с. Вейделевка (тепер селище Белгород. обл., Росія). Закінчив Петерб. лісовий ін-т (1898). У 1908—13 працював у Нікітському ботанічному саду, з 1914 — у Петроград. ботанічному саду (з 1931 — Ботанічний сад АН СРСР). П. 14.09.1937.

Наук. праці в галузі фізіології рослин. Розробив схему утворення хлорофілу в рослинах.

ЛЯШКО Іван Іванович — математик, акад. (1973, чл.-кор. 1969). Н. 9.09.1922 у с. Мацьківці Полтав. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. педагогічний ін-т (1952). З 1955 працював у Київ. ун-ті (з 1963 — зав. кафедри, у 1977—87 — проректор). П. 29.03.2008.

Наук. праці присвячено механіці суцільного середовища, обчислювальній математиці, економічній кібернетиці.

Засл. діяч науки України (1972). Держ. пр. України (1981, 1989). Ордени «За заслуги» III ст. (1997), князя Ярослава Мудрого V ст. (2004), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1975).

ЛЯЩЕНКО Петро Іванович — учений-економіст, акад. (1945). Н. 22.10.1876 у Саратові (Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1899 — фізико-математичний, 1900 — юридичний ф-ти). З 1945 працював в Ін-ті економіки АН України. П. 24.07.1955.

Наук. праці стосуються історії народного господарства і економічної думки, аграрного питання, економічного районування. Автор монографій «Нариси аграрної еволюції Росії» (1925), «Історія російського народного господарства» (1930), «Історія народного господарства СРСР» (1938).

Держ. пр. СРСР (1949).

МАГУРА Ігор Сильвестрович — біофізик, акад. (1995, чл.-кор. 1992). Н. 22.11.1928 в Києві. Закінчив Ленінград. ун-т (1953). З 1958

П.І. Лященко

І.С. Магура

О.Ф. Макаrenchенко

Л.Т. Мала

Г.М. Малахов

В.К. Мамутов

працює в Ін-ті фізіології НАН України (з 1987 — провідний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються біофізики клітинних процесів, зокрема фізико-хімічних механізмів електричної збуджуваності нервових клітин.

Держ. пр. України (1992). Засл. діяч науки і техніки України (2004). Держ. пр. СРСР (1983).

МАКАРЧЕНКО Олександр Федорович — нейрофізіолог, акад. (1961, чл.-кор. 1957), віце-президент (1962—63). Н. 22.10.1903 у Маріуполі. Закінчив Харків. медичний ін-т (1933). З 1953 — зав. відділу, у 1955—66 — директор Ін-ту фізіології АН України, також 1961—62 — голова Відділу АН України. П. 5.07.1979.

Наук. праці присвячено вивченню активності кори головного мозку, її впливу на біохімічний склад крові, дослідженню змін нервової системи внаслідок інтоксикацій.

Засл. діяч науки України (1965). Пр. ім. О.О. Богомольця (1954). Держ. нагороди СРСР.

МАЛА Любов Трохимівна — терапевт, акад. (1992), Герой України (1999). Н. 13.01.1919 у с. Копані (тепер Запоріж. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчила Харків. медичний ін-т (1938), де працювала з 1946 (з 1955 — зав. кафедри), водночас у 1981—86 — директор Харків. філіалу Науково-дослідного ін-ту кардіології, з 1986 — Харків. науково-дослідного ін-ту терапії (нині — Ін-т терапії АМН України ім. Л.Т. Малої). П. 14.04.2003.

Наук. дослідження присвячено патогенезу, діагностиці, лікуванню та профілактиці серцево-судинних захворювань.

Герой Соціалістичної Праці (1979). Засл. діяч науки України (1969). Держ. пр. України (2003). Ордени Держави (1999), Богдана

Хмельницького III ст. (1995), князя Ярослава Мудрого V ст. (1998), держ. нагороди СРСР. Держ. пр. СРСР (1980). Акад. АМН України (1993). Пр. ім. М.Д. Стражеска (1998).

МАЛАХОВ Георгій Михайлович — учений в галузі гірничої справи, акад. (1967). Н. 29.03.1907 у Білопільі (тепер Сумської обл.). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1930). У 1951—73 — ректор Криворіз. гірничорудного ін-ту, з 1973 — керівник Криворіз. відділення Ін-ту геотехнічної механіки АН України, у 1979—87 — зав. відділу, 1987—92 — радник при дирекції Ін-ту геологічних наук АН України, з 1992 — при дирекції Національного природничого музею НАН України. П. 2.07.2001.

Наук. дослідження присвячено розробці рудних родовищ на великих глибинах, створенню високоефективних методів добування руди.

Держ. пр. СРСР (1948). Держ. пр. України (1970). Пр. ім. В.І. Вернадського (1988). Держ. нагороди СРСР.

МАЛИНОВСЬКИЙ Іоанікій Олексійович — правознавець, акад. (1925). Н. 4.11.1868 у м. Острог (тепер Рівнен. обл.). Закінчив Київ. ун-т. Викладав у Томському та Варшав. ун-тах, Донському (Ростов-на-Дону) юридичному ін-ті. З 1924 — голова Комісії по вивченню звичасвого права АН України. Після процесу т. зв. «Спілки визволення України» (1930) усунутий від діяльності в АН України. П. 12.01.1932.

Наук. праці в галузі історії держави і права.

МАМУТОВ Валентин Карлович — правознавець, акад. (1988, чл.-кор. 1972). Н. 30.01.1928 в Одесі. Закінчив Свердлов. юридичний ін-т (1949). У 1969—92 — зав. відділу і заст. директора Ін-ту економіки промисловості АН України, з 1992 — директор Ін-ту

В.Г. Манжелій

Д.З. Мануїльський

О.П. Маркевич

Г.І. Маркелов

економіко-правових досліджень НАН України (Донецьк).

Наук. праці присвячено економіко-правовим проблемам управління суспільним виробництвом, господарському праву.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2003). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1982). Акад. Академії правових наук України (1993).

МАНЖЕЛІЙ Вадим Григорович — фізик, акад. (1990, чл.-кор. 1982). Н. 3.05.1933 в Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1955). З 1960 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України в Харкові (у 1962—2004 — зав. відділу, 1970—73 і 1982—88 — заст. директора, з 2004 — головний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються фізики низьких температур, зокрема теплових властивостей затверділих газів, кріоконсервації біологічних об'єктів.

Держ. пр. України (1977). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Держ. пр. СРСР (1978). Пр. ім. Б.І. Веркіна (2000).

МАНУЇЛЬСЬКИЙ Дмитро Захарович — історик, політичний і державний діяч, акад. (1945). Н. 3.10.1883 у с. Святець (тепер Хмельниць. обл.). Навчався (1903—1906) в Петерб. ун-ті. В 1921 — перший секретар ЦК КП(б)У, 1922—43 працював у Комінтерні, 1944—53 — заст. Голови Ради Міністрів України. П. 20.02.1959.

Наук. праці в галузі історії СРСР. Президією НАН України засновано премію імені Д.З. Мануїльського, яку присуджували в 1975—1991.

МАРКЕВИЧ Олександр Прокопович — зоолог, акад. (1957, чл.-кор. 1948). Н. 19.03.1905 у

с. Плоскому (тепер Київ. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1930). У 1935—70 — зав. відділу, 1973—78 — зав. сектору Ін-ту зоології АН України, 1970—73 і 1978—88 — зав. відділу Ін-ту гідробіології АН України, 1935—48 і 1944—61 — також зав. кафедри, до 1981 — проф. Київ. ун-ту; 1988—90 — радник при дирекції Ін-ту гідробіології, з 1990 — Ін-ту зоології АН України; водночас 1970—72 — академік-секретар Відділення АН України. П. 23.04.1999.

Наук. праці в галузі паразитології, іхтіопатології, філогенетики, історії науки.

Засл. діяч науки України (1965). Держ. пр. України (1988). Ордени та медалі СРСР.

МАРКЕЛОВ Григорій Іванович — невропатолог, акад. (1939). Н. 7.02.1880 у Пермі (Росія). Закінчив Новоросійський ун-т в Одесі (1906). З 1918 працював в Одес. медичному ін-ті (з 1927 — проф., зав. кафедри), одночасно в 1930—52 — наук. керівник Одес. науково-дослідного психоневрологічного ін-ту. П. 8.04.1952.

Наук. праці присвячено фізіології і патології вегетативної нервової системи.

Засл. діяч науки України (1948).

МАРКОВСЬКИЙ Леонід Миколайович — хімік, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 21.11.1939 у с. Гродеково Примор. краю (Росія). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1961). З 1966 працював в Ін-ті органічної хімії НАН України (з 1975 — зав. відділу, з 1983 — директор). П. 3.02.1998.

Наук. праці стосуються органічних сполук сірки, фтору, фосфору. Відкрив хімічні реакції утворення сполук з кратним зв'язком сірка-азот, нові фторуючі агенти, явище фосфоротропної таутомерії, розробив методи синтезу сполук низькокоординованого та гіпервалентного фосфору.

Держ. пр. України (1991).

Л.М. Марковський

В.О. Марченко

В.В. Матвєєв

В.І. Махненко

МАРЧЕНКО Володимир Олександрович — математик, акад. (1969, чл.-кор. 1961). Н. 7.07.1922 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1945). У 1961—2004 — зав. відділу, з 2004 — головний наук. співробітник Фізико-технічного ін-ту низьких температур НАН України і з 1952 — проф. Харків. ун-ту.

Наук. праці в галузі функціонального аналізу, математичної фізики. Розробив методи розв'язання зворотних задач теорії розсіяння, одержав асимптотичні формули для спектральних функцій, запровадив поняття узагальненої спектральної функції. Побудував теорію крайових задач з дрібнозернистою границею.

Ленінська пр. (1962). Держ. пр. України (1989). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2002) та IV ст. (2007). Пр. ім. М.М. Крилова (1983), М.О. Лаврентьєва (2007). Акад. АН СРСР (1987).

МАТВЄЄВ Валентин Володимирович — учений-механік, акад. (2006, чл.-кор. 1990). Н. 10.11.1929 у Тростянці Сумської обл. Закінчив Київ. автомобільно-дорожній ін-т (1952). У 1963—66 працював в Ін-ті проблем матеріалознавства АН України, з 1966 — в Ін-ті проблем міцності НАН України (у 1975—2006 — зав. відділу, 1977—88 — заст. директора, з 2006 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в стосуються динаміки і міцності машин, зокрема нелінійних коливань механічних систем та міцності матеріалів і елементів конструкцій в умовах циклічного навантаження.

Засл. діяч науки України (1982). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Держ. пр. СРСР (1982). Пр. ім. О.М. Динника (1985), Г.С. Писаренка (2008).

МАХНЕНКО Володимир Іванович — учений в галузі зварювання і спецелектрометалургії, акад. (1990, чл.-кор. 1978). Н. 27.10.1931

у Черкасах. Закінчив Одес. ін-т інженерів морського флоту (1955). З 1964 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1975 — зав. відділу).

Наук. дослідження присвячено вивченню фізичних явищ у матеріалах під час зварювання, спецелектрометалургії.

Засл. діяч науки і техніки України (2004). Орден «За заслуги» III ст. (2001).

МАЦЕВИТИЙ Юрій Михайлович — теплофізик, акад. (2003, чл.-кор. 1982). Н. 24.02.1934 на руднику Брянському Луган. обл. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1957), де працював до 1972; з 1972 — зав. відділу, з 1996 — директор Ін-ту проблем машинобудування НАН України.

Наук. праці стосуються теорії обернених задач теплопровідності, гібридного моделювання нелінійних процесів тепло- і масопереносу, дослідження теплового стану енергетичних машин і технологічного устаткування.

Засл. діяч науки і техніки України (1996). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1984), В.І. Толубинського (2005).

МАЦУКА Геннадій Харлампійович — біохімік, акад. (1988, чл.-кор. 1976). Н. 5.09.1930 у с. Приморському Донец. обл. Закінчив Київ.

Ю.М. Мацевитий

Г.Х. Мацука

І.К. Мацуревич

Б.І. Медовар

М.Ф. Мельников-
Разведенков

Д.О. Мельничук

ветеринарний ін-т (1955). У 1962 — 73 працював в Ін-ті біохімії АН України (з 1966 — зав. відділу), 1973—2003 — директор, з 2003 — почесний директор Ін-ту молекулярної біології і генетики НАН України, також 1988—2003 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці стосуються особливостей структури і функції тРНК і аміноацил-тРНК-синтез тварин. Відкрив біологічно неактивні тРНК у тканинах тварин.

Держ. пр. України (1986). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Пр. ім. О.В. Палладіна (1979).

МАЦУРЕВИЧ Іполит Купріянович — хімік, акад. (1939). Н. в січні 1882 у селищі Глуцьк (тепер Могильов. обл., Білорусь). Закінчив Київ. ун-т (1907), де працював (з 1935 — проф.); у 1939 — голова Відділу АН України. П. 22.07.1939.

Наук. дослідження в галузі органічного синтезу.

МЕДОВАР Борис Ізраїльович — учений в галузі металургії і технології металів, акад. (1973, чл.-кор. 1969). Н. 29.03.1916 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1940). З 1941 працював в Ін-ті електрозварювання НАН України (у 1961—87 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції). П. 19.03.1999.

Наук. праці присвячено фізико-металургійним проблемам зварювання та спеціальної електрометалургії, зокрема теорії і практики електрошлакового переплаву й електрошлакового лиття, створенню нових конструкційних матеріалів.

Ленінська пр. (1963). Держ. пр. України (1978; 2004, посмертно). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. СРСР (1950, 1987). Пр. ім. Є.О. Патона (1990). Ордені і медалі СРСР.

МЕЛЬНИКОВ-РАЗВЕДЕНКОВ Микола Федорович — патологоанатом, акад. (1927). Н. 24.12.1866 у станиці Усть-Медведицькій (тепер м. Серафимович Волгоград. обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1889). У 1902—20 — проф. Харків. ун-ту, 1925—30 — директор Укр. патолого-анатомічного ін-ту, з 1930 — зав. відділу Укр. ін-ту експериментальної медицини. П. 20.12.1937.

Наук. праці присвячено вивченню сибірки, ехінокозозу, вузликового періартеріту, морфології алергічних процесів, невропатології, історії патанатомії.

МЕЛЬНИЧУК Дмитро Олексійович — біохімік, акад. (1997, чл.-кор. 1990), Герой України (2003). Н. 5.11.1943 у с. Марійка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Укр. сільськогосподарську академію (1964). З 1968 працює в Ін-ті біохімії АН України (з 1982 — зав. лабораторії, відділу), водночас з 1979 — зав. кафедри та з 1984 — ректор Національного аграрного ун-ту.

Наук. праці стосуються питань метаболічної регуляції фізіологічного стану організму та біохімії сільськогосподарських тварин.

Держ. пр. України (1985). Засл. діяч науки і техніки України (1990). Ордені Держави (2003), «За заслуги» III ст. (1996) та II ст. (1998). Акад. УААН (1991), віце-президент (з 2001).

МЕЛЬНИЧУК Олександр Савич — мовознавець, акад. (1985, чл.-кор. 1967). Н. 12.07.1921 у с. Писарівка Одес. обл. Закінчив Київ. ун-т (1947). З 1950 працював в Ін-ті мовознавства АН України (з 1961 — зав. відділу), також у 1971—78 — академік-секретар Відділення АН України. П. 19.03.1997.

Наук. праці присвячено загальному і слов'янському мовознавству, розвитку української мови.

Засл. діяч науки і техніки України (1991).

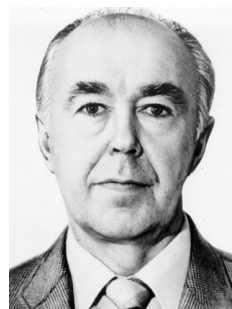
О.С. Мельничук

Ю.О. Митропольський

В.С. Михалевич

Б.О. Мовчан

МИТРОПОЛЬСЬКИЙ Юрій Олексійович — математик і механік, акад. (1961, чл.-кор. 1958), Герой України (2007). Н. 3.01.1917 у с. Шишаки (тепер Полтав. обл.). Закінчив Казах. ун-т (1942). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1950 працював у Ін-ті математики НАН України (з 1953 — зав. відділу, у 1958—88 — директор, з 1988 — почесний директор), водночас 1961—93 — академік-секретар Відділення, з 1993 — радник Президії НАН України. П. 14.06.2008.

Наук. праці в галузі нелінійної механіки та якісної теорії нелінійних диференціальних рівнянь. Розробив теорію нестационарних процесів у нелінійних системах з багатьма степенями вільності та загальну теорію інтегральних багатовидів у нелінійній механіці. Створив наукову школу.

Герой Соціалістичної Праці (1986). Ленінська пр. (1965). Засл. діяч науки України (1967). Держ. пр. України (1980). Ордені Держави (2007), князя Ярослава Мудрого V ст. (1996) та IV ст. (2002), ордені і медалі СРСР. Золота медаль ім. В.І. Вернадського (2007). Пр. ім. М.М. Крилова (1969), М.М. Боголюбова (1993). Акад. АН СРСР (1984).

МИХАЛЄВИЧ Володимир Сергійович — учений в галузі кібернетики, акад. (1973, чл.-кор. 1967). Н. 10.03.1930 у Чернігові. Закінчив Київ. ун-т (1952). З 1958 працював в Ін-ті кібернетики АН України (з 1960 — зав. відділу, з 1982 — директор), з 1969 — також проф. Моск. фізико-технічного ін-ту, водночас з 1988 — академік-секретар Відділення АН України. П. 16.12.1994.

Наук. праці присвячено теорії оптимальних рішень і розробці математичного апарату економічної кібернетики. Розвинув метод послідовного аналізу варіантів і концепцію інформатизації суспільства. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (1973). Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. СРСР (1981). Пр. ім. М.М. Крилова (1971), В.М. Глушкова (1984). Держ. нагороди СРСР. Акад. АН СРСР (1984). Президією НАН України засновано премію імені В.С. Михалевича.

МІЩЕНКО Федір Іванович — історик, акад. (1920). Н. 30.07.1874. Закінчив Київ. духовну академію. В АН України очолював Кафедру історії культурно-ідейних течій на Україні та Комісію по вивченню візантійської літератури. У 1928 безпідставно виключений з членів АН. Рік смерті невідомий.

Наук. праці присвячено історії християнської церкви, візантології.

МОВЧАН Борис Олексійович — учений в галузі металознавства і металургії, акад. (1978, чл.-кор. 1964). Н. 9.01.1928 у с. Макіївка Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1951). З 1951 працює в Ін-ті електроварювання НАН України (у 1961—2003 — зав. відділу, з 2003 — головний наук. співробітник).

Наук. дослідження стосуються встановлення взаємозв'язку між кристалічною структурою і механічними властивостями металів і сплавів. Започаткував електронно-променеву плавку. Створив низку нових сплавів і покриттів.

Ленінська пр. (1984). Держ. пр. України (1974). Засл. діяч науки і техніки України (2004). Ордені «За заслуги» III ст. (1998), князя Ярослава Мудрого V ст. (2008), держ. нагороди СРСР. Пр. ім. Є.О. Патона (1989).

МОЙБЕНКО Олексій Олексійович — фізіолог, акад. (1991, чл.-кор. 1988). Н. 7.10.1931 у Ростові-на-Дону (Росія). Закінчив Куйбишев. медичний ін-т (1955). У 1956—64 працював в Ін-ті клінічної медицини МОЗ України, з 1964 — Ін-ті фізіології НАН України (у 1974—2003 — зав. відділу, з 2003 — радник при дирекції).

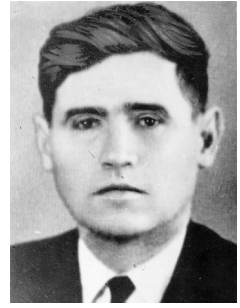
О.О. Мойбенко

В.І. Монченко

В.В. Моргун

В.І. Моссаковський

Наук. праці в галузі патофізіології серцево-судинної системи, зокрема патогенезу і корекції імунних порушень її діяльності.

Держ. пр. України (1996, 2003). Пр. ім. О.О. Богомольця (1994).

МОНЧЕНКО Владислав Іванович — біолог, акад. (2003, чл.-кор. 2000). Н. 2.04.1932 у Москві. Закінчив Київ. ун-т (1955). З 1958 працює в Ін-ті зоології НАН України (1994—99 — заст. директора та з 1981 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються зоології безхребетних (систематика, фауністика, зоогеографія, екологія, порівняльна морфологія ракоподібних) та охорони тваринного світу в Україні.

Держ. пр. України (2007).

МОРГУН Володимир Васильович — генетик, акад. (1990, чл.-кор. 1985), Герой України (2008). Н. 10.03.1938 в с. Новоселиця (тепер Черкас. обл.). Закінчив Укр. сільськогосподарську академію (1963). В 1968—86 працював в Ін-ті молекулярної біології і генетики АН України (з 1979 — зав. відділу), з 1986 — директор Ін-ту фізіології рослин і генетики НАН України.

Наук. праці в галузі експериментального мутагенезу рослин. Створив мутантний сорт

озимої пшениці Киянка, низку мутантних гібридів кукурудзи.

Держ. пр. України (1982, 1997). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Ордени Держави (2008), князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1993).

МОССАКОВСЬКИЙ Володимир Іванович — учений-механік, акад. (1972, чл.-кор. 1967). Н. 27.08.1919 у Мелітополі. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1950), де працював (у 1953—89 — зав. кафедри, 1964—86 — ректор, з 1989 — радник при ректораті). П. 13.07.2006.

Наук. праці присвячено теорії пружності, міцності і стійкості тонкостінних конструкцій, механіці суцільного середовища.

Герой Соціалістичної Праці (1982). Засл. діяч науки України (1978). Держ. пр. СРСР (1970). Ордени та медалі СРСР.

НАВАКАТІКЯН Олександр Оганесович — учений в галузі медицини, акад. (1992). Н. 29.04.1925 в Єревані (Вірменія). Закінчив Північно-Осетин. медичний ін-т (1948). У 1951—68 працював у Донец. ін-ті гігієни праці, 1968—2000 — зав. відділу і заст. директора Ін-ту медицини праці АМН України в Києві. П. 3.10.2006.

Наук. дослідження стосуються проблем фізіології праці, причин і механізмів розвитку виробничо-обумовленої і професійної препа-тології і патології, засобів регуляції функцій і забезпечення працездатності при комбінованому впливі несприятливих факторів.

Засл. діяч науки України (1985). Акад. АМН України (1993). Держ. нагороди СРСР.

НАВАШИН Сергій Гаврилович — ботанік, акад. (1924). Н. 14.12.1857 у с. Царьовщина (тепер Саратов. обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1881). У 1894—1915 — проф. Київ. ун-ту, 1923—30 — директор Біологіч-

О.О. Навакатікян

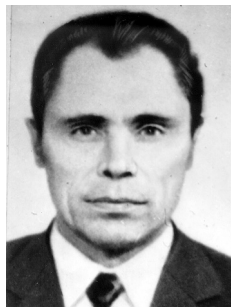
С.Г. Навашин

З.Т. Назарчук

В.Л. Найдек

Ю.В. Найдич

А.Г. Наумовець

ного ін-ту в Москві, з 1929 — зав. Цитологічної лабораторії АН СРСР у Пушкіно (Росія). П. 10.12.1930.

Наук. праці стосуються морфології і систематики мохів і грибів-паразитів, ембріології і цитології рослин, вивчення будови ядра клітин і хромосом. Виявив супутників хромосом і встановив характерну для кожного виду морфологію хромосом.

Акад. РАН (1918).

НАЗАРЧУК Зіновій Теодорович — матеріалознавець, акад. (2006, чл.-кор. 1995). Н. 12.04.1952 у Львові. Закінчив Львів. ун-т (1974). З 1976 працює у Фізико-механічному ін-ті НАН України (з 1991 — заст. директора), також з 2007 — голова Західного наукового центру НАН та МОН України.

Наук. праці присвячено теорії дифракції хвиль, фізичним основам дефектоскопії та міцності матеріалів, зокрема неруйнівному контролю.

Держ. пр. України (1995). Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. К.Д. Синельникова (2001).

НАЙДЕК Володимир Леонтійович — учений в галузі ливарного виробництва, акад. (1995, чл.-кор. 1988). Н. 9.08.1937 у м. Васильєвка Запоріж. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1959), де працював до 1968; з 1968 — в Ін-ті проблем лиття АН України (нині — Фізико-технологічний ін-т металів і сплавів НАН України) (з 1982 — зав. відділу, з 1988 — директор).

Наук. дослідження стосуються тепломаєобміну і теплофізики ливарних процесів, створення ефективних технологій одержання та обробки металічних розплавів.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2003) та II ст. (2008). Пр. ім. З.І. Некрасова (2001).

НАЙДИЧ Юрій Володимирович — матеріалознавець, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 6.08.1929 у Харкові. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1953). З 1954 працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1965 — зав. відділу).

Наук. дослідження присвячено фізичній хімії металевих розплавів і твердих тіл, вивченню поверхневих явищ.

Держ. пр. України (1975, 1989). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Пр. ім. Є.О. Патона (1973), І.М. Францевича (2003).

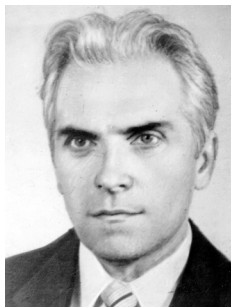
НАУМОВЕЦЬ Антон Григорович — фізик і організатор науки, акад. (1997, чл.-кор. 1990), віце-президент (з 2004). Н. 2.01.1936 у с. Рудка (тепер Брест. обл., Білорусь). Закінчив Київ. ун-т (1957) і з цього часу працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1981 — зав. відділу), також у 1998—2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці в галузі фізичної електроніки і фізики поверхні. Відкрив явища дрейфу адсорбованих атомів та молекул у неоднорідному електричному полі біля поверхні, двовимірної конденсації в адсорбованих шарах із диполь-дипольною взаємодією, електронно-стимульованої поверхневої дифузії, стабільної низькопольової електронної емісії з п'єзоелектриків.

Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (1997). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003) та IV ст. (2007). Держ. пр. СРСР (1988).

НАХОДКІН Микола Григорович — фізик, акад. (1990, чл.-кор. 1973). Н. 25.01.1925 у с. Прохорівка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1950), де працює (з 1967 — проф., у 1972—98 — зав. кафедри, 1972—90 — декан ф-ту).

Наук. праці в галузі фізичної електроніки.

М.Г. Находкін

І.М. Неклюдов

З.І. Некрасов

Б.О. Неліпо

Держ. пр. України (1970, 1997). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. Н.Д. Моргуліса (2008).

НЕКЛЮДОВ Іван Матвійович — фізик, акад (2004, чл.-кор. 2000). Н. 10.02.1935 у с. Сурково Белгород. обл. (Росія). Закінчив Харків. педагогічний ін-т (1955). З 1959 працює у Харків. фізико-технічному ін-ті (1979—98 — начальник відділу, 1996—97 — заст. директора, 1997—2000 — директор Ін-ту фізики твердого тіла, матеріалознавства та технологій, з 2004 — генеральний директор Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут НАН України»), також з 2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. дослідження стосуються фізики міцності, фізичного та радіаційного матеріалознавства. Зробив внесок у розуміння фізичних механізмів радіаційних процесів у матеріалах, опромінених в активній зоні ядерного реактора, створив радіаційно стійкі матеріали нового покоління.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2007). Ордени князя Ярослава Мудрого V ст. (2005) та «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. В.І. Трефілова (2006).

НЕКРАСОВ Зот Ілліч — учений в галузі металургії, акад. (1961, чл.-кор. 1951). Н. 8.01.1908 у Мелітополі. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1930). У 1930—52 працював у вузах Дніпропетровська і Магнітогорська (з 1950 — проф.), 1952—78 — директор, 1978—88 — зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту чорної металургії (Дніпропетровськ). П. 1.12.1990.

Наук. дослідження стосуються теорії і практики доменного виробництва.

Герой Соціалістичної Праці (1969). Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1941). Засл. діяч науки і техніки України (1968). Прези-

дією НАН України засновано премію імені З.І. Некрасова. Його ім'я присвоєно Ін-ту чорної металургії НАН України.

НЕЛІПО Борис Олексійович — учений в галузі фізики моря, акад. (1978, чл.-кор. 1976). Н. 15.08.1932 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1955). У 1963—70 та 1975—86 працював у Морському гідрофізичному ін-ті АН України в Севастополі (з 1975 — директор), водночас у 1981—83 — академік-секретар Відділення АН України; з 1986 — в Ін-ті фізики атмосфери РАН у Москві. П. 4.07.2007.

Наук. праці стосуються ядерної гідрофізики, автоматизації океанографічних досліджень, супутникової гідрофізики.

Держ. пр. України (1979). Держ. пр. СРСР (1989).

НЕМОШКАЛЕНКО Володимир Володимирович — фізик, акад. (1982, чл.-кор. 1973). Н. 26.03.1933 у Сталінграді (тепер Волгоград, Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1956) і з цього часу працював в Ін-ті металознавства АН України (з 1966 — зав. відділу, у 1973—90 — заст. директора, з 1990 — директор). П. 25.06.2002.

Наук. праці в галузі фізики твердого тіла і рентгенівської спектроскопії. Розвинув рентгенівську фотоелектронну спектроскопію кристалів. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (1980, 1992). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1997). Держ. пр. СРСР (1985). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1977), М.П. Барабашова (1992), Г.В. Курдюмова (1999).

НЕМЕЦЬ Олег Федорович — фізик, акад. (1978, чл.-кор. 1973). Н. 13.02.1922 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1947). У 1949—70 працював в Ін-ті фізики АН України, з 1970 — Ін-ті ядерних досліджень НАН

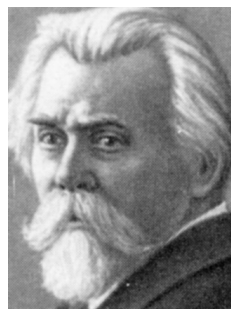
В.В. Немошкаленко

О.Ф. Нємець

В.М. Нікітін

О.М. Нікольський

України (з 1970 — зав. відділу, у 1974—83 — директор). П. 29.05.2002.

Наук. праці в галузі ядерної фізики. Виявив немонотонну залежність перерізу розщеплення дейтронів від атомної маси.

Держ. пр. України (1999). Засл. діяч науки і техніки України (2002). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1983).

НІКІТІН Володимир Миколайович — фізіолог, акад. (1967, чл.-кор. 1957). Н. 7.08.1907 в Архангельську (Росія). Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1929). У 1953—89 — зав. кафедри, з 1989 — професор-консультант Харків. ун-ту. П. 6.01.1993.

Наук. праці присвячено віковій і порівняльній фізіології та біохімії тварин, зокрема теорії онтогенезу. Розробив концепцію «псування» генома клітини, виявив вікові зміни структуризації хромосомного апарату клітин.

Засл. діяч науки України (1955). Держ. пр. України (1984). Пр. ім. О.О. Богомольця (1974). Ордени та медалі СРСР.

НІКОЛЬСЬКИЙ Олександр Михайлович — зоолог, акад. (1919). Н. 4.03.1858 в Астрахані (Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1881). У 1903—20 — проф. Харків. ун-ту, в 1921—31 — зав. кафедри Харків. ін-ту народної освіти. П. 8.12.1942.

Наук. праці присвячено вивченню тварин у різних областях Росії. Описав низку нових видів і підвидів хребетних тварин. Перекладач і редактор широко відомих книг «Життя моря» Келлера і «Життя тварин» Брема.

НОВИКОВ Микола Васильович — матеріалознавець, акад. (1985, чл.-кор. 1979). Н. 10.04.1932 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1954). В 1961—68 працював у апараті ЦК КПУ, 1968—77 — зав. відділу і заст. директора Ін-ту проблем міцності АН України, з 1977 — директор Ін-ту надтвердих матеріалів НАН України.

Наук. праці присвячено криогенному матеріалознавству, синтезу і випробуванню надтвердих матеріалів, створенню нових технологій.

Держ. пр. України (1973, 1996). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Ордени «За заслуги» III ст. (1998) та II ст. (2007), князя Ярослава Мудрого V ст. (2002). Держ. пр. СРСР (1981). Пр. ім. Є.О. Патона (1983).

НОВИЦЬКИЙ Олексій Петрович — мистецтвознавець, акад. (1922). Н. 20.04.1862 у Симбірську (тепер Ульяновськ, Росія). Закінчив Моск. ун-т (1887). З 1919 працював у Крим. ун-ті, з 1922 — голова Комітету по охороні пам'яток старовини і мистецтва АН України. П. 24.09.1934.

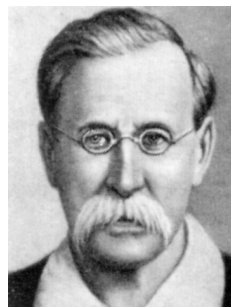
Наук. праці стосуються історії українського і російського образотворчого мистецтва та архітектури, музейної справи.

НОВИЧЕНКО Леонід Миколайович — літературознавець, акад. (1986, чл.-кор. 1958). Н. 31.03.1914 у с. Русанівка (тепер Сумська обл.). Закінчив Київ. ун-т (1939). З 1945 працював у Ін-ті літератури НАН України, водночас з 1993 — академік-секретар Відділення НАН України. П. 23.09.1996.

Наук. праці в галузі історії української літератури, теорії літератури.

М.В. Новиков

О.П. Новицький

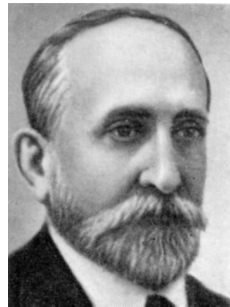
Л.М. Новиченко

Ф.Д. Овчаренко

Б.І. Олійник

С.Ф. Ольденбург

Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1968). Пр. ім. І.Я. Франка (1982). Ордени та медалі СРСР.

ОВЧАРЕНКО Федір Данилович — хімік, акад. (1961, чл.-кор. 1957). Н. 8.02.1913 у с. Василівщина (тепер Сумська обл.). Закінчив Глухів. педагогічний ін-т (1934). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1949—67 працював в Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України, 1967—83 — зав. відділу Ін-ту колоїдної хімії і хімії води АН України (1967—68 — директор, також 1968—72 — секретар ЦК КПУ); 1983—88 — керівник відділення, з 1991 — радник при дирекції Ін-ту біологічної хімії НАН України, також 1959—62 — голова Відділу АН України. П. 25.12.1996.

Наукові праці стосуються колоїдної хімії та історії хімії.

Держ. пр. України (1969). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1981). Його ім'я присвоєно Ін-ту біологічної хімії НАН України.

ОЛІЙНИК Борис Ілліч — поет, літературознавець, громадський діяч, акад. (1990), Герой України (2005). Н. 22.10.1935 в с. Зачепилівка Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1958). Працював у редакціях літературних та суспільно-політичних періодичних видань («Молодь України», «Ранок», «Дніпро», «Вітчизна»), з 1992 — в Ін-ті політичних та етнонаціональних досліджень НАН України; у 1994—2006 — народний депутат України 2—4 скликань, з 1987 — голова Українського фонду культури.

Автор поем і поетичних збірок («Б'ють у крицю ковалі», «Двадцятий вал», «Сива ластівка», «У дзеркалі слова», «Дума про місто», «Поворотний круг», «Трубить трубіж» та ін.), історико-літературних, критичних і публіцистичних праць.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1983). Ордени Держави (2005), князя Ярослава Муд-

рого V ст. (1995) та IV ст. (1999), ордени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1975).

ОЛЬДЕНБУРГ Сергій Федорович — сходознавець, акад. (1927). Н. 26.09.1863 у с. Бянкіно (тепер Читин. обл., Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1885), де працював; у 1904—29 — неодмінний секретар Російської АН, 1930—34 — директор Ін-ту сходознавства АН СРСР. П. 28.02.1934.

Наук. праці присвячено орієнталістиці, народній творчості, літературі, мистецтву, етнографії, історії, археології.

Акад. Петерб. АН (1900), член низки академій і наукових товариств.

ОМЕЛЯНОВСЬКИЙ Михайло Еразмович — філософ, акад. (1948). Н. 19.01.1904 у Києві. Закінчив Ін-т червоної професури (1931). В 1931—44 — зав. кафедри Воронеж. хіміко-технологічного ін-ту, 1946—52 — директор Ін-ту філософії АН України в Києві, 1944—46 та з 1955 працював в Ін-ті філософії АН СРСР у Москві. П. 1.12.1979.

Наук. дослідження стосуються проблем матеріалістичної діалектики сучасної науки, філософських питань природознавства.

ОНИЩЕНКО Олексій Мусійович — учений-економіст, акад. (1990, чл.-кор. 1985). Н. 30.09.1928 в с. Телятники Полтав. обл. Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т (1952). У 1952—56 і з 1963 працював в Ін-ті економіки НАН України (у 1966—94 — зав. відділу). П. 23.02.2006.

Наук. праці присвячено розробці напрямів та організаційних форм розвитку спеціалізації сільськогосподарського виробництва, створення агропромислових систем, оптимізації їх структури, формування господарського механізму агропромислового комплексу.

Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1984). Ордени та медалі СРСР.

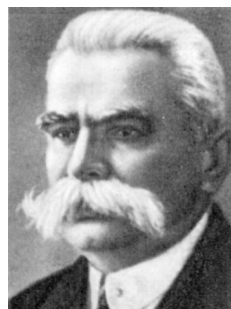
М.Е. Омеляновський

О.М. Онищенко

О.С. Онищенко

Є.В. Оппоков

ОНИЩЕНКО Олексій Семенович — філософ, акад. (1997, чл.-кор. 1985). Н. 17.03.1933 у с. Рудка Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1956). У 1962—78 працював в Ін-ті філософії АН України (з 1969 — зав. відділу, з 1974 — заст. директора), 1978—91 — директор Київ. філіалу Ін-ту наукового атеїзму, з 1992 — директор Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, також з 1998 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці присвячено проблемам релігійнознавства, соціологічним дослідженням суспільної свідомості, бібліотекознавству.

Засл. діяч науки України (1983). Ордени «За заслуги» III ст. (1998), князя Ярослава Мудрого V ст. (2003) та IV ст. (2008).

ОППОКОВ Євген Володимирович — гідролог, акад. (1929). Н. 1.02.1869 у с. Руде (тепер Київ. обл.). Закінчив Петерб. технологічний ін-т (1892). З 1917 працював у Київ. політехнічному ін-ті (з 1921 — проф.), з 1926 — директор Науково-дослідного ін-ту водного господарства України. Заарештований за сфабрикованим звинуваченням у листопаді 1937, помер 1.09.1938 в ув'язненні, реабілітований посмертно.

Наук. праці присвячено гідрології, фізичній географії, меліорації, болото- і торфознавству. Проводив гідрологічні дослідження на Волині, Чернігівщині, Полтавщині, розробляв проблеми меліорації Полісся і півдня України, водопостачання Донбасу, вивчав водний режим річок басейну Дніпра. Один із засновників вітчизняної гідрології.

ОРЖЕНЦЬКИЙ Роман Михайлович — економіст і статистик, акад. (1919). Н. 28.01.1863 у Житомирі. Закінчив Новоросійський ун-т (1887). В 1891—1919 працював у навчальних закладах Одеси, з 1919 в УАН (з 1922 — голова Соціально-економіч-

ного Відділу). Загинув 25.05.1923 під час відрядження у Варшаві.

Наукові дослідження стосуються проблем економіки і статистики.

ОРЛОВ Єгор Іванович — хімік, акад. (1929). Н. 2.02.1865 у Покрові (тепер Новгород. обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1894). У 1911—27 — проф. Харків. технологічного ін-ту, 1927—32 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту силікатної промисловості, з 1932 працював у Моск. хіміко-технологічному ін-ті. П. 14.10.1944.

Наук. дослідження в галузі хімії і технології мінеральних речовин, кінетики хімічних реакцій і каталізу.

ОРЛОВ Олександр Якович — астроном, акад. (1919). Н. 6.04.1880 у Смоленську (Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1902). У 1926—34 і 1938—54 — директор Полтав. гравіметричної обсерваторії, 1944—48 і 1950—51 — Головної астрономічної обсерваторії АН України в Києві. П. 28.01.1954.

Наук. праці в галузі теоретичної астрономії, геодезії, сейсмометрії, гравіметрії. Досліджував коливання широт і рух полюсів Землі. Виявив повільні неполярні зміни широт, обчислив координати полюса для інтервалу

Р.М. Орженцький

Є.І. Орлов

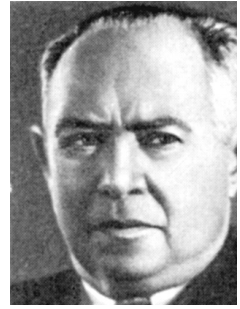
О.Я. Орлов

Г.Є. Павленко

М.В. Павлова

В.С. Пак

1892—1952 рр., розробив 1951 метод визначення координат полюса за спостереженнями однієї станції. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки України (1950).

ПАВЛЕНКО Георгій Євстафійович — гідромеханік, акад. (1961, чл.-кор. 1957). Н. 25.03.1898 у с. Леб'язе (тепер Харків. обл.). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1924). В 1928—44 працював у Ленінград. суднобудівному ін-ті, 1944—58 — зав. кафедри Одес. ін-ту інженерів морського флоту, 1958—62 — зав. відділу Ін-ту гідромеханіки АН України в Києві. П. 4.03.1970.

Наук. праці стосуються теорії корабля. Створив наукову школу.

ПАВЛОВА Марія Василівна — палеозоолог, акад. (1921). Н. 27.06.1854 у Козельці (тепер Чернігів. обл.). Закінчила Київ. жіночий ін-т (1870) і Париз. ун-т (1884). З 1885 працювала у Геологічному музеї Моск. ун-ту, у 1919—30 — також проф. ун-ту. П. 23.12.1938.

Наук. дослідження присвячено вивченню викопних ссавців, зокрема причин вимирання тварин у минулі геологічні епохи. Автор фундаментальних праць про неогенових, палеогенових і антропогенових слонів. Описала численні залишки викопних ссавців, зібрані на території СРСР.

Акад. АН СРСР (1930).

ПАК Вігольд Степанович — учений в галузі гірничої механіки, акад. (1951, чл.-кор. 1948). Н. 22.08.1888 поблизу с. Козлова Руда (тепер м. Казлу-Руда, Литва). Закінчив Томський технологічний ін-т (1911). У 1934—65 — зав. кафедри Донец. гірничого ін-ту, 1951—65 працював також в Ін-ті гірничої справи (у 1951—61 — зав. відділу). П. 30.05.1965.

Наукові праці присвячено теорії і конструюванню рудникових вентиляційних установок.

ПАЛАГІН Олександр Васильович — учений в галузі кібернетики та обчислювальної техніки, акад. (2006, чл.-кор. 1990). Н. 17.07.1939 у с. Ново-Архангельськ Кіровоград. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961) і з цього часу працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1982 — зав. відділу, з 1984 — заст. директора).

Наук. праці в галузі розробки мікропроцесорної техніки, побудови АСУ, автоматизації наук. досліджень.

Держ. пр. України (1988). Засл. винахідник України (1982). Пр. ім. С.О. Лебедєва (1983).

ПАЛАМАРЧУК Максим Мартинович — учений-економіст, акад. (1973, чл.-кор. 1967). Н. 22.10.1916 у с. Воробіївка (тепер Хмельниц. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1962—64 — зав. відділу, 1967—69 — голова Ради по вивченню продуктивних сил України АН України, 1970—87 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції Ін-ту географії АН України. П. 26. 02. 2000.

Досліджував виробничо-територіальні комплекси і продуктивні сили України.

Засл. діяч науки України (1976). Держ. пр. України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (1996), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1977).

ПАЛІЄНКО Микола Іванович — учений в галузі права, акад. (1930). Н. 25.11.1869 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1892). З 1906 — проф. вузів Харкова, в 1930—37 — зав. Кафедри державного права АН України. П. 11.11.1937.

Наук. праці присвячено теорії держави і права, державному праву.

ПАЛЛАДІН Олександр Володимирович — біохімік, організатор науки, акад. (1929, чл.-кор. 1926), президент (1946—62). Н.

О.В. Палагін

М.М. Паламарчук

М.І. Паліснко

О.В. Палладін

10.09.1885 у Москві. Закінчив Петерб. ун-т (1908). У 1925—70 — директор Ін-ту біохімії АН України та 1934—54 — зав. кафедри Київ. ун-ту; водночас з 1935—38 — неодмінний секретар Президії АН України, 1939—46 — віце-президент. П. 5.12.1972.

Наук. праці стосуються біохімії нервової системи і м'язової діяльності. Встановив біохімічну топографію нервової тканини. Заклав основи функціональної біохімії нервової системи. Синтезував вікасол. Створив наукову школу.

Герой Соціалістичної Праці (1955). Пр. ім. В.І. Леніна (1929). Засл. діяч науки України (1935). Акад. АН СРСР (1942), член багатьох академій наук. Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені О.В. Палладіна. Його ім'я присвоєно Ін-ту біохімії НАН України.

ПАНАСЮК Володимир Васильович — учений в галузі міцності матеріалів, акад. (1978, чл.-кор. 1972). Н. 27.02.1926 у с. Красне на Холмщині (Польща). Закінчив Львів. ун-т (1951) і почав працювати в Ін-ті машинознавства та автоматики АН України (тепер Фізико-механічний ін-т НАН України) (з 1962 — зав. відділу, з 1971 — директор).

Наук. праці в галузі теорії крихкого руйнування і міцності матеріалів. Розробив розрахункову модель твердого тіла.

Держ. пр. України (1977, 1995). Засл. діяч науки і техніки України (1994). Орден «За заслуги» III ст. (1998), II ст. (2001) та I ст. (2006). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. О.М. Динника (1974), Є.О. Патона (1994), Г.В. Карпенка (2002).

ПАРАСЮК Остап Степанович — фізик-теоретик і математик, акад. (1964, чл.-кор. 1958). Н. 20.12.1921 у с. Білка (тепер Львів. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Львів. ун-т (1947). У 1949—66 пра-

цював в Ін-ті математики АН України, 1966—88 — зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту теоретичної фізики НАН України, з 1957 — також проф. Київ. ун-ту; водночас 1966—70 — академік-секретар Відділу АН України. П. 22.11.2007.

Наук. дослідження в галузі квантової теорії поля. Узагальнив метод аналітичної регуляризації (метод Боголюбова-Парасюка-Хеппа).

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1982), М.М. Боголюбова (1996).

ПАСІЧНИК Митрофан Васильович — фізик, акад. (1961, чл.-кор. 1958). Н. 17.06.1912 у с. Жирківка (тепер Полтав. обл.). Закінчив Полтав. ін-т соціального виховання (1931). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1932—40 і 1946—70 працював в Ін-ті фізики АН України (у 1951—65 — директор), з 1970 — в Ін-ті ядерних досліджень АН України (у 1970—73 — директор, з 1987 — радник при дирекції). П. 8.11.1996.

Наук. дослідження в галузі ядерної фізики, металофізики, фізики реакторів, історії фізики.

Засл. діяч науки України (1964). Ордени та медалі СРСР.

В.В. Панасюк

О.С. Парасюк

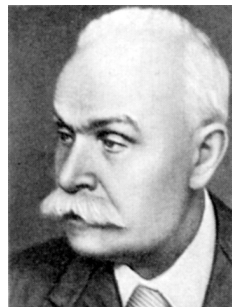
М.В. Пасічник

Л.А. Пастур

Б.Є. Патон

Є.О. Патон

ПАСТУР Леонід Андрійович — математик і фізик-теоретик, акад. (1990). Н. 21.08.1937 в с. Удич Вінниц. обл. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1961) і працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (у 1988—2004 — заст. директора, з 2004 — зав. відділу), з 1978 — також проф. Харків. ун-ту.

Наук. праці в галузі функціонального аналізу, теорії імовірностей, математичної фізики, теорії неупорядкованих систем. Один із засновників спектральної теорії метрично транзитивних операторів.

Держ. пр. України (1985). Пр. ім. М.М. Боглобова (2002).

ПАТОН Борис Євгенович — учений в галузі металургії, технології металів, електрозварювання та матеріалознавства, організатор науки, державний діяч, акад. (1958, чл.-кор. 1951), президент (з 1962), Герой України (1998). Н. 27.11.1918 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1941). З 1942 почав працювати в Ін-ті електрозварювання АН України, який на той час було евакуйовано до м. Нижній Тагіл (з 1944 — зав. відділу, з 1953 — директор); водночас з 1993 — президент Міжнародної асоціації академії наук (МААН).

Наук. дослідження присвячено автоматизації зварювальних процесів та керуванню ними; новим процесам зварювання (електрошлакове, електронно-променево, плазмово і лазерне, гібридне лазерно-дугове та лазерно-плазмово); розробці космічних технологій зварювання та пристроїв для їх реалізації; розв'язанню проблем створення магістральних нафто- та газотранспортних систем (технології виробництва труб, спорудження трубопроводів, надійність, залишковий ресурс, діагностика матеріалів і конст-рукцій); методам і технологіям спеціальної металургії; зварюванню живих тканин. За-

клав основи електрошлакового переплаву та спецелектрометалургії. Засновник нових науково-технічних напрямків — космічної технології і космічного виробництва. Створив наукову школу. Учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Двічі Герой Соціалістичної Праці (1969, 1978). Ленінська пр. (1957). Засл. діяч науки і техніки України (1968). Держ. пр. України (2004). Почесна відзнака Президента України (1993). Ордени Держави (1998), князя Ярослава Мудрого V ст. (1997) та IV ст. (2003). Держ. пр. СРСР (1950). Держ. нагороди СРСР та іноземних держав. Золоті медалі ім. М.В. Ломоносова (1981), С.П. Корольова (2003) та В.І. Вернадського (2004). Акад. АН СРСР (1962), член багатьох академії наук.

ПАТОН Євген Оскарович — учений в галузі електрозварювання та мостобудування, акад. (1929), віце-президент (1945—52). Н. 5.03.1870 у Ніцці (Франція). Закінчив Дрезден. політехнічний ін-т (1894) і Петерб. ін-т інженерів шляхів (1896). У 1904—38 — зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту, 1933 заснував Ін-т електрозварювання АН України і до 1953 був його директором, також 1936—39 та 1952—53 — член Президії АН України. П. 12.08.1953.

Запропонував методи розрахунку раціональних конструктивних схем металевих прольотних будівель мостів. Спроекував низку унікальних мостів, у тому числі перший у світі суцільнозварний міст через Дніпро в Києві, та керував їх будівництвом. Створив спосіб і технологію автоматичного зварювання під флюсом, застосування якої дозволило в роки Великої Вітчизняної війни швидко збільшити обсяги виробництва танків. Створив наукову школу.

Герой Соціалістичної Праці (1943). Орде-ни та медалі СРСР. Засл. діяч науки України

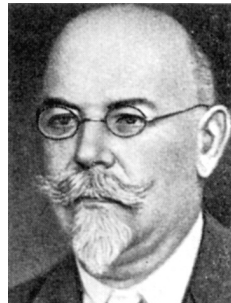
Ю.М. Пахомов

С.І. Пекар

С.В. Пелетмінський

В.М. Перетц

(1940). Держ. пр. СРСР (1941). Президією НАН України засновано премію ім. Є.О. Патона. Його ім'я присвоєно Ін-ту електровзаємодії НАН України.

ПАХОМОВ Юрій Миколайович — учений-економіст, акад. (1988, чл.-кор. 1979). Н. 15.07.1928 у Кунгурі Перм. обл. (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1953). В 1972—80 — зав. відділу, заст. директора Ін-ту економіки АН України, 1980—87 — ректор Київ. ін-ту народного господарства, 1987—90 — керівник відділення Ін-ту філософії АН України, 1990—92 — директор Ін-ту соціології АН України, з 1992 — Ін-ту світової економіки та міжнародних відносин НАН України; також 1988—93 — академік-секретар Відділення АН України.

Наук. праці присвячено вивченню виробничих відносин народного господарства, аграрних відносин, соціальних аспектів економічного розвитку.

Держ. пр. України (2002). Орден «За заслуги» III ст. (1998), держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.І. Тугана-Барановського (2000). Засл. працівник вищої школи України (1978).

ПЕКАР Соломон Ісакович — фізик-теоретик, акад. (1961). Н. 16.03.1917 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1938). У 1938—60 працював в Ін-ті фізики АН України (з 1944 — зав. відділу), з 1960 — зав. відділу Ін-ту напівпровідників АН України, в 1944—76 — також проф. Київ. ун-ту. П. 8.07.1985.

Наук. праці в галузі теорії неметалічних кристалів. Запровадив 1946 поняття про полярони і розвинув їх теорію. Передбачив 1957 додаткові електромагнітні хвилі (світлоекситони) і побудував (1957—60) нову кристалооптику. Створив теоретичну школу.

Держ. пр. України (1981). Президією НАН України засновано премію імені С.І. Пекаря.

ПЕЛЕТМІНСЬКИЙ Сергій Володимирович — фізик-теоретик, акад. (1990), чл.-кор. (1978). Н. 14.02.1931 у с. Тьоткіно Курської обл. (Росія). Закінчив Харків. ун-т (1953). З 1957 працює у Харків. фізико-технічному ін-ті (у 1989—2004 — зав. відділу, з 2004 — головний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються теорії магнетизму і загальних питань нерівноважної статистичної механіки. Спільно з ін. передбачив 1956 магнітоакустичний резонанс. Розвинув загальний метод описання нерівноважних процесів.

Держ. пр. України (1986, 1996). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1978), М.М. Крилова (1986), М.М. Боголобова (2002).

ПЕРЕТЦ Володимир Миколайович — історик літератури, акад. (1919). Н. 31.01.1870 у Петербурзі. Закінчив Петерб. ун-т (1893). У 1903—14 — проф. Київ. ун-ту. Засланий 1934, помер на заслання у Саратові 24.09.1935.

Наук. праці присвячено стародавній українській літературі, українській народній пісні, російській народній словесності, взаємозв'язкам російської і української літератур XVI — XVIII ст., а також джерелознавству, історіографії, бібліографії, текстології та палеографії.

Акад. Петерб. АН (1914).

ПЕРШИН Павло Миколайович — учений-економіст, акад. (1948). Н. 4.01.1891 у с. Бубинське (тепер Перм. обл., Росія). Закінчив Петроград. ун-т (1916). У 1929—48 — зав. кафедри Воронеж. сільськогосподарського ін-ту, 1948—50 — директор, 1951—57 і 1965—70 — зав. відділу Інституту економіки АН України, 1957—64 — голова Ради по вивченню продуктивних сил України АН України. П. 11.11.1970.

П.М. Першин

Д.Я. Петрина

М.І. Петров

О.З. Петров

Наук. праці присвячено теорії та історії землеустрою, методології районного планування, розвитку продуктивних сил України, земельній ренті.

Засл. діяч науки України (1966). Держ. пр. СРСР (1969). Ордени та медалі СРСР.

ПЕТРИНА Дмитро Якович — учений в галузі математичної фізики, акад. (2006, чл.-кор. 1988). Н. 23.03.1934 в с. Торгановичі (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1956). У 1959—66 і з 1986 працював в Ін-ті математики НАН України (з 1986 — зав. відділу), 1966—86 — Ін-ті теоретичної фізики АН України (з 1978 — зав. відділу). П. 20.06.2006.

Наук. праці в галузі математичних проблем квантової теорії поля і статистичної механіки.

Держ. пр. України (2001). Пр. ім. М.М. Крилова (1984), М.М. Боголобова (2004).

ПЕТРОВ Микола Іванович — літературознавець, акад. (1918). Н. 12.04.1840 у с. Вознесенське (тепер Костром. обл., Росія). Закінчив Київ. духовну академію (1865), де викладав з 1870. П. 20.06.1921.

Наук. праці в галузі історії української літератури, етнографії, бібліографії, археології, славістики, образотворчого мистецтва, музей-

ної справи. Автор «Нарисів з історії української літератури XIX ст.», «Опису рукописних збірань, що містяться в м. Києві» та ін.

ПЕТРОВ Олексій Зиновійович — фізик-теоретик і математик, акад. (1969). Н. 28.10.1910 у с. Кошки (тепер Самар. обл., Росія). Закінчив Казан. ун-т (1937), де працював у 1943—69 (з 1965 — проф.), з 1970 — зав. відділу Ін-ту теоретичної фізики АН України. П. 9.05.1972.

Наук. праці в галузі математичної фізики, загальної теорії відносності, теорії гравітації, філософських питань фізики. Встановив існування трьох типів полів тяжіння (типи Петрова).

Ленінська пр. (1972).

ПИЛИПЕНКО Анатолій Терентійович — хімік, акад. (1976, чл.-кор. 1969). Н. 3.05.1914 у с. Шевченкове (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1936). Учасник Великої Вітчизняної війни. В 1944—75 працював у Київ. ун-ті (з 1961 — зав. кафедри, 1960—68 — декан ф-ту, 1971—75 — про-реktor), 1968—75 — також зав. відділу Ін-ту загальної та неорганічної хімії АН України, 1975—88 — директор, з 1988 — почесний директор Ін-ту колоїдної хімії і хімії води АН України. П. 20.06.1993.

Наук. праці в галузі аналітичної хімії. Розробив загальну теорію фотометричних методів аналізу.

Держ. пр. України (1973, 1984). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1984). Ордени та медалі СРСР.

ПИЛИПЕНКО Віктор Васильович — учений-механік, акад. (1982, чл.-кор. 1979). Н. 15.11.1935 у Запоріжжі. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1959). В 1968—80 — зав. відділу, керівник Дніпропетр. відділення Ін-ту механіки АН України, 1980—2003 — директор, з 2003 — почесний директор Ін-ту технічної

А.Т. Пилипенко

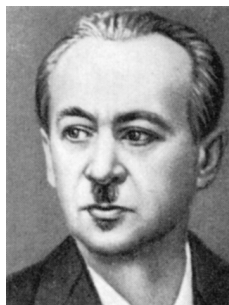
В.В. Пилипенко

С.І. Пирожков

Г.С. Писаренко

Л.В. Писаржевський

Г.Г. Півняк

механіки НАН України; водночас з 1985 — голова Придніпров. наук. центру НАН та МОН України, 1993—2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці в галузі динаміки рушійних установок і гідромеханічних систем. Розробив теорію кавітаційних автоколивань у системах живлення рідинних ракетних двигунів.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1995) та IV ст. (1998). Держ. пр. СРСР (1990). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.К. Янгеля (1982).

ПИРОЖКОВ Сергій Іванович — учений-економіст, акад. (2000, чл.-кор. 1992). Н. 20.07.1948 в Києві. Закінчив Київ. ін-т народного господарства (1969). У 1974—91 працював в Ін-ті економіки АН України (з 1990 — зав. відділу), 1992—97 — директор Національного ін-ту стратегічних досліджень, з 1997 — Національного ін-ту українсько-російських відносин (тепер — Національний ін-т проблем міжнародної безпеки), 2003—2005 — директор Об'єднаного ін-ту економіки НАН України, 2005—2007 — Ін-ту демографії та соціальних досліджень НАН України; з 2007 — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Молдова.

Наук. праці стосуються проблем економіки народонаселення, демографії, відтворення трудового потенціалу, політології.

Держ. пр. України (2002). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (1998) та II ст. (2008). Пр. ім. М.І. Тугана-Барановського (1996).

ПИСАРЕНКО Георгій Степанович — учений-механік, акад. (1964, чл.-кор. 1957), віце-президент (1970—78). Н. 12.11.1910 у Полтаві. Закінчив Горьків. індустріальний ін-т (1936). У 1939—51 працював в Ін-ті будівельної механіки АН України, 1951—66 — зав. відділу Ін-ту металокераміки і спеціаль-

них сплавів АН України, 1966—88 — директор, з 1992 — почесний директор Ін-ту проблем міцності АН України; одночасно 1962—66 — головний учений секретар Президії АН України, з 1952 — зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту, з 1988 — радник Президії НАН України. П. 9.01.2001.

Наук. праці в галузі теорії міцності матеріалів, історії науки. Створив наук. школу.

Держ. пр. України (1969, 1980). Засл. діяч науки України (1973). Держ. пр. СРСР (1982). Ордени і медалі СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1968). Президією НАН України засновано премію імені Г.С. Писаренка, його ім'я присвоєно Ін-ту проблем міцності НАН України.

ПИСАРЖЕВСЬКИЙ Лев Володимирович — хімік, акад. (1925). Н. 14.02.1874 у Кишиневі (нині — в Молдові). Закінчив Новоросійський ун-т (1896). У 1913—32 — проф. Дніпропетр. гірничого ін-ту, з 1927 — директор Ін-ту фізичної хімії АН України. П. 23.03.1938.

Наук. праці присвячено каталізу, електронній хімії. Заклав основи сучасної теорії гетерогенного каталізу. Створив наук. школу.

Премія ім. В.І. Леніна (1930). Президією АН України засновано премію імені Л.В. Писаржевського. Його ім'я присвоєно Ін-ту фізичної хімії НАН України.

ПІВНЯК Геннадій Григорович — учений в галузі гірничої електротехніки та електроенергетики, акад. (1997, чл.-кор. 1992). Н. 23.10.1940 в Олександрії Кіровоград. обл. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1963, нині — Національний гірничий університет), де працює (з 1976 — зав. кафедри, з 1982 — ректор).

Наук. праці стосуються електропостачання гірничих та промислових підприємств, електромагнітної передачі енергії рухомим об'єктам спеціального технологічного призначення.

А.М. Підгорний

В.С. Підгорський

І.Г. Підоплічко

Я.С. Підстригач

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. України (1998, 2005). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1991) та IV ст. (2004). Пр. ім. С.О. Лебедева (1996).

ПІДГОРНИЙ Анатолій Миколайович — учений-механік, акад. (1995, чл.-кор. 1973). Н. 5.04.1932 у с. Андрушівка Житомир. обл. Закінчив Харків. політехнічний ін-т, де працював у 1958—71; з 1972 — директор Ін-ту проблем машинобудування АН України в Харкові. П. 24.01.1996.

Наук. праці присвячено динаміці й міцності машин, енергомашинобудуванню, водневій енергетиці.

Держ. пр. України (1984). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Його ім'я присвоєно Ін-ту проблем машинобудування НАН України.

ПІДГОРСЬКИЙ Валентин Степанович — біолог, акад. (2006, чл.-кор. 1990). Н. 5.02.1937 в с. Воронеж Сумської обл. Закінчив Укр. сільськогосподарську академію (1959). З 1961 працює в Ін-ті мікробіології і вірусології НАН України (з 1983 — зав. відділу і заст. директора, з 2003 — директор).

Наук. праці в галузі фізіології мікроорганізмів та біотехнологій.

Держ. пр. України (1997). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2007). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1995), І.І. Мечникова (2006).

ПІДОПЛІЧКО Іван Григорович — зоолог і палеонтолог, акад. (1967, чл.-кор. 1961). Н. 2.08.1905 у с. Козацьке (тепер Черкас. обл.). Закінчив Ленінград. ін-т прикладної зоології і фітопатології (1927). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1935—41 і 1947—73 — зав. відділу, 1965—73 — директор Ін-ту зоології АН України, також 1939—57 викладав у Київ. ун-ті, 1957—68 — заст. головного редактора УРЕ, з 1973 — директор Центрального науково-природничого музею АН України, водночас

1966—70 — академік-секретар Відділу АН України. П. 20.05.1975.

Наук. праці присвячено сучасній і викопній фауні, охороні природи, палеогеографії, історії фауни, музейній справі. Засновник археологічної палеонтології в Україні. Організував створення наук. фондів і фондів колекцій скелетних матеріалів з палеонтологічних і археологічних розкопок, зокрема виконав натурну реконструкцію пізньопалеолітичного житла з кісток мамонта.

Засл. діяч науки України (1965). Держ. пр. України (1975). Ордени та медалі СРСР.

ПІДСТРИГАЧ Ярослав Степанович — учений-механік, акад. (1972, чл.-кор. 1969). Н. 25.05.1928 у с. Самостріли (тепер Рівнен. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1951). В 1954—72 працював у Фізико-механічному ін-ті АН України (з 1962 — зав. відділу), 1972—78 — керівник Львів. філіалу Ін-ту математики АН України, з 1978 — директор Ін-ту прикладних проблем механіки і математики АН України, також з 1972 — голова Західного наук. центру АН України. П. 28.05.1990.

Наук. дослідження стосуються теорії термом'якості, механіки суцільного середовища, термомеханіки, математичної фізики.

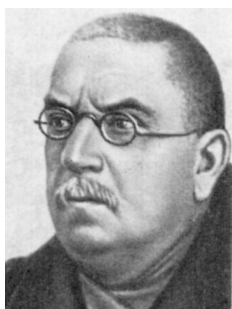
Держ. пр. України (1975). Засл. діяч науки України (1979). Пр. ім. М.М. Крилова (1978). Його ім'я присвоєно Ін-ту прикладних проблем механіки і математики НАН України.

ПІНЧУК Вадим Григорович — онколог, акад. (1991, чл.-кор. 1973). Н. 28.12.1930 у Полтаві. Закінчив Київ. медичний ін-т (1954). В 1961—71 працював у Київ. ін-ті експериментальної і клінічної онкології МОЗ України, з 1971 — зав. відділу і заст. директора, з 1979 — директор Ін-ту експериментальної патології, онкології і радіобіології НАН України. П. 29.03.1996.

Наук. дослідження в галузі цитології, радіобіології та експериментальної онкології.

В.Г. Пінчук

В.О. Плотников

О.С. Поваренних

О.В. Погорелов

Держ. пр. України (1981). Пр. ім. О.О. Богомольця (1979).

ПЛОТНИКОВ Володимир Олександрович — фізико-хімік, акад. (1920). Н. 19.05.1873 в Орлі (Росія). Закінчив Моск. ун-т (1895). В 1899—1941 працював у Київ. політехнічному ін-ті, 1931—41 — директор Ін-ту хімії АН України, з 1945 — зав. лабораторії Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України. П. 11.09.1947.

Наук. праці стосуються неорганічної і фізичної хімії, електрохімії неводних розчинів.

ПОВАРЕННИХ Олександр Сергійович — мінералог і кристалохімік, акад. (1973, чл.-кор. 1969). Н. 3.02.1915 у Петрограді. Закінчив Середньоазіат. індустріальний ін-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1960—69 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук АН України, з 1969 — Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України (Київ). П. 4.03.1986.

Наук. праці присвячено кристалохімії і фізиці мінералів, зокрема новій систематиці мінералів на кристалохімічній основі, історії мінералогії. Розробив основи кристалохімічної теорії міцності.

Засл. діяч науки України (1975). Держ. пр. України (1983). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. В.І. Вернадського (1973).

ПОГОРЕЛІВ Олексій Васильович — математик, акад. (1961, чл.-кор. 1951). Н. 3.03.1919 у м. Короча (тепер Белгород. обл., Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Військово-повітряну академію ім. М.С. Жуковського (1945). З 1960 — зав. відділу Фізико-технічного ін-ту низьких температур НАН України, 1978—81 — голова Харків. наук. центру АН України. П. 17.12.2002.

Наук. дослідження стосуються геометрії в цілому, теорії пружних оболонок, прикладних проблем. Розв'язав багатовимірну проблему Мінковського (1971) і четверту проблему Гільберта (1974).

Держ. пр. України (1973, 2005). Засл. діяч науки і техніки України (1994). Орден «За заслуги» III ст. (1999), ордени та медалі СРСР. Ленінська пр. (1962). Держ. пр. СРСР (1950). Пр. ім. М.М. Крилова (1988). Акад. АН СРСР (1976). Президією НАН України засновано премію імені О.В.Погорелова.

ПОГРЕБНЯК Петро Степанович — учений в галузі лісівництва і ґрунтознавства, акад. (1948, чл.-кор. 1945), віце-президент (1948—52). Н. 10.07.1900 у с. Волохів Яр (тепер Харків. обл.). Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т. У 1945—56 — директор Ін-ту лісу АН України та 1948—50 — голова Ради по вивченню продуктивних сил України АН України, 1957—60 — зав. відділу Ботанічного саду АН України, з 1965 — Сектору географії АН України. П. 25.07.1976.

Наук. праці присвячено екології рослин, лісовій типології, лісовому ґрунтознавству, мікробіології лісових ґрунтів, лісовій гідрології, залісенню пісків.

Голова Українського товариства охорони природи (1950—62).

ПОЛІКАРПОВ Геннадій Григорович — гідробіолог, радіоеколог, акад. (1990, чл.-кор. 1967). Н. 16.08.1929 у с. Большая Глушиця

П.С. Погребняк

Г.Г. Полікарпов

М.С. Полуктов

М.С. Поляков

А.Ф. Попов

М.В. Попович

Самар. обл. (Росія). Закінчив Саратов. ун-т (1952). З 1956 працює в Ін-ті біології південних морів НАН України у Севастополі (у 1963—91 — зав. відділу, з 1991 — головний наук. співробітник).

Наук. дослідження стосуються радіаційної і хімічної екології морських організмів. Його роботи сприяли формуванню морської радіоекології.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2007).

ПОЛУЕКТОВ Микола Сергійович — хімік, акад. (1972, чл.-кор. 1967). Н. 26.10.1910 в Одесі. Закінчив Одес. медико-аналітичний ін-т (1931). Учасник Великої Вітчизняної війни. В 1932—41 і 1945—58 працював в Ін-ті рідкісних металів, 1958—77 — зав. відділу Одес. лабораторій Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України, з 1977 — Фізико-хімічного ін-ту АН України. П. 15.04.1986.

Наук. дослідження в галузі фізико-хімічних методів аналізу та хімії комплексних сполук лантанодів.

Ордени та медалі СРСР.

ПОЛЯКОВ Микола Сергійович — учений в галузі механіки, акад. (1967, чл.-кор. 1945). Н. 18.05.1903 у Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1926), в якому працював (у 1934—64 — зав. кафедри); також з 1945 — зав. відділу Ін-ту гірничої справи АН України, у 1962—67 — керівник Дніпропетр. філіалу Ін-ту механіки АН України, 1968—75 — директор Ін-ту геотехнічної механіки АН України. П. 5.12.1991.

Наук. праці присвячено розробці фізичних основ теорії гірничих транспортних машин, нових методів їх розрахунку, механізації гірничих робіт.

Засл. діяч науки України (1978). Його ім'я присвоєно Ін-ту геотехнічної механіки НАН України.

ПОПОВ Анатолій Федорович — хімік, акад. (2003, чл.-кор. 1988). Н. 14.03.1937 у слободі Ламська (нині в межах м. Старий Оскол Белгород. обл., Росія). Закінчив Харків. ун-т (1959), де працював до 1965; з 1967 — в Ін-ті фізико-органічної хімії і вуглехімії НАН України (з 1976 — заст. директора, з 1983 — директор), з 1991 — також зав. кафедри, проф. Донец. ун-ту.

Наук. праці стосуються проблем фізико-органічної хімії, зокрема механізмів реакцій нуклеофільного заміщення, залежності реакційної здатності органічних сполук від їх будови.

Держ. пр. України (1993). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. О.І. Бродського (2003).

ПОПОВИЧ Мирослав Володимирович — філософ, акад. (2003, чл.-кор. 1992). Н. 12.04.1930 в Житомирі. Закінчив Київ. ун-т (1953). З 1956 працює в Ін-ті філософії НАН України (з 1969 — зав. відділу, з 2002 — директор).

Наук. праці присвячено проблемам логіки, методології та філософії науки, філософії й історії культури. Автор «Нарису історії культури України» (1999).

Засл. діяч науки і техніки України (2000). Національна пр. України ім. Т. Шевченка (2001). Орден «За заслуги» III ст. (1996), князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Золота медаль ім. В.І.Вернадського (2008).

ПОРФИР'ЄВ Володимир Борисович — учений-геолог, акад. (1957). Н. 26.06.1899 у Вятці (Росія). Закінчив Ленінград. гірничий ін-т (1926). В 1938—50 і з 1963 працював в Ін-ті геологічних наук АН України в Києві (в 1963—68 — директор, з 1968 — зав. відділу), 1951—62 — директор Ін-ту геології і геохімії горючих копалин АН України у Львові. П. 30.01.1982.

В.Б. Порфир'єв

В.П. Поспєлов

В.М. Потурасєв

В.Д. Походєнко

Наук. праці присвячено дослідженню природи й умов утворення, метаморфізму, закономірностей просторового розміщення родовищ нафти, газу, вугілля, горючих сланців. Розвивав теорію неорганічного походження нафти.

Держ. пр. України (1971). Пр. ім. В.І. Вернадського (1980).

ПОСПЄЛОВ Володимир Петрович — зоолог, акад. (1939). Н. 23.03.1872 у Богородицьку (тепер Тульської обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1896). В 1904—13 — зав. Київ. ентомологічної станції, 1913—20 — проф. Воронеж. 1930—38 — Ленінград. сільськогосподарських ін-тів, 1939—40 — голова Відділу АН України, в 1946—49 — директор Ін-ту ентомології і фітопатології АН України. П. 1.02.1949.

Наук. праці присвячено ентомології і захисту рослин. Одним з перших почав розробляти біологічні і хімічні методи боротьби зі шкідниками сільськогосподарських культур.

ПОТУРАЄВ Валентин Микитович — учений-механік, акад. (1979, чл.-кор. 1976). Н. 18.01.1922 у с. Густомоя (тепер Курської обл., Росія). Закінчив Дніпропетр. ін-т інженерів залізничного транспорту (1948). В 1953—74 працював у Дніпропетр. гірничому ін-ті (в 1972—73 — ректор), з 1967 — зав. відділу, у 1975—92 — директор, з 1992 — почесний директор Ін-ту геотехнічної механіки НАН України, водночас 1979—85 — голова Придніпров. наук. центру (Дніпропетровськ). П. 29. 12. 2003.

Наук. дослідження в галузі динаміки важких машин, прикладної механіки гуми, теорії та використання вібраційних ефектів.

Держ. пр. України (1975). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (2002). Пр. ім. О.М. Динника (1982).

ПОХОДЄНКО Віталій Дмитрович — фізико-хімік, організатор науки, акад. (1985, чл.-кор. 1973), віце-президент (з 1998). Н. 9.01.1936 у Комунарську Луган. обл. Закінчив Київ. ун-т (1958). З 1959 працює в Ін-ті фізичної хімії НАН України (з 1970 — зав. відділу, з 1983 — директор), також у 1988—98 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці стосуються дослідження впливу хімічної будови на спектральні характеристики, кінетику і механізм реакцій вільних радикалів.

Держ. пр. України (1993). Засл. діяч науки і техніки України (1996). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1979), О.І. Бродського (1999).

ПОХОДНЯ Ігор Костянтинович — учений в галузі металургії і технології металів, матеріалознавства, електрозварювання, організатор науки, акад. (1976, чл.-кор. 1972), віце-президент (1983—88). Н. 24.01.1927 у Москві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1949). З 1952 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1962 — зав. відділу), також у 1970—83 — головний учений секретар Президії НАН України, з 1988 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці присвячено теорії фізико-хімічних процесів дугового зварювання, розробці нових високопродуктивних процесів механізованого зварювання та наплавлення, дослідженню зварювальних аерозолів та створенню низькотоксичних зварювальних матеріалів, новітніх технологій та організації масового виробництва зварювальних матеріалів, створенню матеріалів для позапічної обробки металічних розплавів. Розробив способи контактно-шлакового зварювання, електрошлакового наплавлення, дугового зварювання у вакуумі, автоматичного зварювання порошковим дротом. Учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

І.К. Походня

А.Ф. Прихотько

В.Ф. Прісняков

Г.Ф. Проскура

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Держ. пр. України (1999). Ордени «За заслуги» I ст. (2004), II ст. (2002) та III ст. (1997), князя Ярослава Мудрого V ст. (2005). Держ. пр. СРСР (1971, 1978). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. Є.О. Патона (1996), М.М. Доброхотова (2006).

ПРИХОТЬКО Антоніна Федорівна — фізик, акад. (1964, чл.-кор. 1948). Н. 26.04.1906 у П'ятигорську (Росія). Закінчила Ленінград. політехнічний ін-т (1930). В 1930—41 працювала у Харків. фізико-технічному ін-ті, 1941—44 — Ін-ті фізичної хімії АН України, 1944—88 — зав. відділу, 1966—70 — директор, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту фізики АН України. П. 29.09.1995.

Наук. дослідження в галузі низькотемпературної спектроскопії твердого тіла та оптики молекулярних кристалів. Експериментально виявила (1946—48) колективні стани збудження молекулярних кристалів (молекулярні екситони) і започаткувала фізику екситонних станів. Створила наук. школу.

Герой Соціалістичної Праці (1976). Ленінська пр. (1966). Засл. діяч науки України (1966). Держ. пр. України (1977). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені А.Ф. Прихотько.

ПРІСНЯКОВ Володимир Федорович — учений-механік, акад. (1990, чл.-кор. 1988). Н. 18.06.1937 у с. Козинка Дніпропетр. обл. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1960), де працював (з 1968 — зав. кафедри, у 1972—77 — проректор, 1986—98 — ректор), також з 1983 — зав. відділу Ін-ту геотехнічної механіки АН України.

Наук. праці в галузі прикладної механіки, ракетного двигунобудування, освіти.

Засл. діяч науки України (1982). Держ. пр. України (1995). Орден «За заслуги» III ст. (1997). Акад. АПН України (1992).

ПРОСКУРА Георгій Федорович — учений в галузі гідродинаміки та гідромашинобудування, акад. (1929). Н. 28.04.1876 у Смілі (тепер Черкас. обл.). Закінчив Моск. вище технічне училище (1901). З 1904 працював у Харків. технологічному ін-ті, в 1944—54 — директор Лабораторії проблем швидкохідних машин і механізмів АН України, 1946—48 — голова Відділу АН України. П. 30.10.1958.

Наук. праці в галузі динаміки гідравлічних машин. Створив першу вітчизняну гідродинамічну трубу (1934) та наукову школу.

Засл. діяч науки і техніки України (1944). Держ. пр. СРСР (1943). Радою Міністрів України засновано премію імені Г.Ф. Проскури.

ПРОТОПОПОВ Віктор Павлович — психіатр, акад. (1945, чл.-кор. 1934). Н. 22.10.1880 у с. Юрки (тепер Полтав. обл.). Закінчив Петерб. військово-медичну академію (1906). В 1923—44 — проф. Харків. медичного ін-ту, з 1944 — Київ. ін-ту вдосконалення лікарів і зав. відділу Ін-ту фізіології АН України. П. 29.11.1957.

Наук. праці присвячено фізіології і патології вищої нервової діяльності та психіатрії. Сформулював концепції патогенезу шизофренії і маніакально-депресивного психозу та запропонував нові методи їх лікування.

Засл. діяч науки України (1934).

ПТУХА Михайло Васильович — учений-економіст, акад. (1920). Н. 7.11.1884 в Острі (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Петерб. ун-т (1910), де працював з 1913. В 1919—38 — директор Демографічного ін-ту АН України та зав. кафедр ряду вузів Києва, 1940—50 — зав. відділу Ін-ту економіки АН України, також з 1945—50 — голова Відділу АН України. В лютому 1938 заарештований за необґрунтованими звинуваченнями і виведений зі складу дійсних членів АН, звільнений на початку 1940 і поновлений у складі АН. П. 3.10.1961.

В.П. Протопопов

М.В. Птуха

Г.Є. Пухов

Н.О. Пучківська

Наук. праці присвячено демографії і статистиці, зокрема статистиці населення України і СРСР, історії статистики.

Засл. діяч науки України (1944). Президією НАН України засновано премію імені М.В. Птухи.

ПУХОВ Георгій Євгенович — учений в галузі теоретичної електротехніки, обчислювальної математики і техніки, акад. (1967, чл.-кор. 1961). Н. 23.08.1916 у Сарапулі (Росія). Закінчив Томський політехнічний ін-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1959—62 — зав. відділу і заст. директора Обчислювального центру АН України, 1962—71 — Ін-ту кібернетики АН України, 1971—80 — Ін-ту електродинаміки АН України, 1981—88 — директор, з 1992 — почесний директор Ін-ту проблем моделювання в енергетиці АН України, також 1978—88 — академік-секретар Відділення АН України, з 1988 — радник Президії АН України. П. 3.08.1998.

Наук. праці присвячено теоретичним основам операційних методів, аналізу електричних кіл та систем, теорії електричних машин, теорії квазіаналогового моделювання, теорії обчислювальних систем. Розробив принципи побудови аналогових і гібридних обчислювальних машин. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки України (1982). Держ. пр. України (1982). Орден та медалі СРСР. Пр. ім. С.О. Лебедева (1981). Його ім'я присвоєно Ін-ту проблем моделювання в енергетиці НАН України.

ПУЧКІВСЬКА Надія Олександрівна — офтальмолог, акад. (1992). Н. 25.05.1908 у Смоленську (Росія). Закінчила Київ. медичний ін-т (1930). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1946 — зав. відділу, у 1957—85 — директор, з 1986 — наук. консультант Укр. науково-дослідного ін-ту очних хвороб і тканинної терапії (Одеса). П. 15.05.2001.

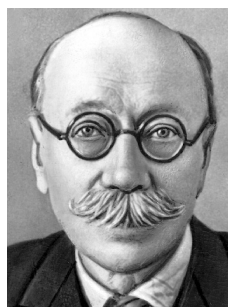
Наук. праці стосуються діагностики та лікування очних захворювань, зокрема хірургії ока, пересадки роговиці, тканинної терапії. Розробила нові методи лікування та відновлення зору при важких опіках очей.

Герой Соціалістичної Праці (1960). Засл. діяч науки України (1968). Держ. пр. України (1978). Орден «За заслуги» III ст. (1998), ордени та медалі СРСР. Акад. АМН СРСР (1971) та АМН України (1993). Держ. нагороди СРСР.

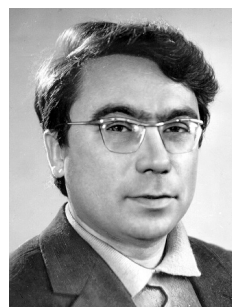
ПФЕЙФЕР Георгій Васильович — математик, акад. (1920). Н. 23.11.1872 у с. Сокиринці (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1896), де працював в 1900—46 (з 1909 — проф.), одночасно з 1920 — голова Комісії чистої математики АН України, в 1934—41 і 1944—46 працював в Ін-ті математики АН України, 1941—44 — директор Ін-ту математики і фізики АН України. П. 10.10.1946.

Наук. праці в галузі теорії диференціальних рівнянь у частинних похідних. Узагальнив метод Якобі інтегрування диференціальних рівнянь I-го порядку.

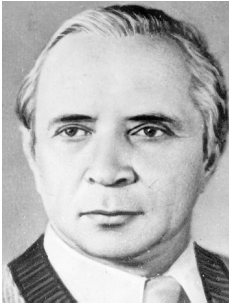
ПШЕНИЧНИЙ Борис Миколайович — учений в галузі математики і кібернетики, акад. (1992, чл.-кор. 1985). Н. 24.04.1937 в

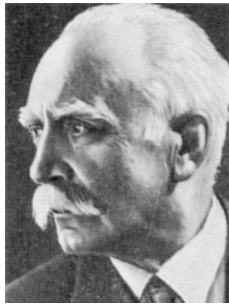
Г.В. Пфейффер

Б.М. Пшеничний

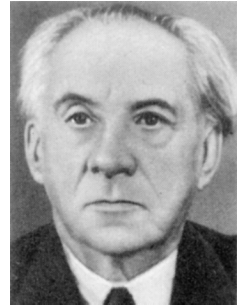
В.Л. Рвачов

Л.М. Ревуцький

В.Н. Редько

М.Т. Рильський

Києві. Закінчив Львів. ун-т (1959) і до 1996 працював в Ін-ті кібернетики АН України (з 1965 — зав. відділу), з 1996 — зав. відділу Ін-ту прикладного системного аналізу НАН та МОН України. П. 17.10.2000.

Наук. праці стосуються математичних методів розв'язання задач теоретичної кібернетики і прикладної математики, розробки систем моделювання і оптимізації. Створив наукову школу.

Держ. пр. СРСР (1981). Держ. пр. України (1978). Пр. ім. В.М. Глушкова (1994).

РВАЧОВ Володимир Логвинович — математик і механік, акад. (1978, чл.-кор. 1972). Н. 21.10.1926 у Чигирині. Закінчив Львів. ун-т (1952). З 1967 — зав. відділу Ін-ту проблем машинобудування НАН України в Харкові. П. 26.04.2005.

Наук. праці в галузі крайових задач математичної фізики. Створив теорію *R*-функцій, започаткував теорію атомарних функцій.

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (1994). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2001). Пр. ім. О.М. Динника (1976).

РЕВУЦЬКИЙ Лев Миколайович — композитор, акад. (1957). Н. 21.02.1889 у с. Іржавець (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. консерваторію (1916) і юридичний ф-т Київ. ун-ту (1916). У 1934—41 і з 1944 працював у Київ. консерваторії (з 1935 — проф.). Голова Спілки композиторів України (1945—48). П. 30.03.1977.

Автор широко відомих кантат, симфоній, фортепіанних творів, обробок народних пісень.

Герой Соціалістичної Праці (1969). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1966). Держ. пр. СРСР (1941). Народний артист СРСР (1994). Державні нагороди СРСР.

РЕДЬКО Володимир Никифорович — учений в галузі математики і кібернетики, акад. (2000, чл.-кор. 1992). Н. 12.04.1937 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1959—71 працював в Ін-ті кібернетики АН України, з 1971 — зав. кафедри, з 2004 — проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці стосуються програмування і створення адаптивних автоматизованих систем.

Держ. пр. України (2003). Засл. діяч науки і техніки України (2004). Пр. ім. В.М. Глушкова (1992).

РИЛЬСЬКИЙ Максим Тадейович — поет, літературознавець і мовознавець, акад. (1943). Н. 19.03.1895 у Києві. Навчався у Київ. ун-ті, вчителював. В 1943—47 — голова Спілки письменників України, з 1944 — директор Ін-ту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України. П. 24.07.1964.

Автор багатьох поетичних збірок. Працював у галузі поетичного перекладу, публіцистики, літературознавства, мовознавства, фольклористики, мистецтвознавства.

Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1943, 1950). Держ. нагороди СРСР. Акад. АН СРСР (1958). Його ім'я присвоєно Ін-ту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України.

РІЗНИЧЕНКО Володимир Васильович — геолог, акад. (1929). Н. 18.10.1870 на хут. Велентієвому (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1896). З 1918 працював в Укр. геологічному комітеті (з 1928 — директор), в 1930—32 — директор Укр. науково-дослідного геологічного ін-ту. П. 1.04.1932.

Склав перші геологічні і тектонічні карти Південного Алтаю. По-новому висвітлив стратиграфію і тектоніку Середнього Придніпро-в'я, досліджував четвертинні відклади.

В.В. Різниченко

В.А. Ройтер

В.Д. Романенко

А.П. Ромоданов

РОЙТЕР Володимир Андрійович — фізико-хімік, акад. (1961, чл.-кор. 1957). Н. 26.07.1903 у с. Нижньодніпровськ (тепер у межах Дніпропетровська). Закінчив Дніпропетр. ін-т народної освіти (1926). З 1929 працював у Ін-ті фізичної хімії АН України. П. 8.08.1973.

Наук. праці присвячено гетерогенному каталізу. Один із основоположників макрокінетики. Заклав основи теорії електродних процесів.

Засл. діяч науки України (1964). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1968).

РОМАНЕНКО Віктор Дмитрович — гідробіолог, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 30.11.1930 у Чернігові. Закінчив Київ. ветеринарний ін-т (1954). У 1963—72 працював в Ін-ті фізіології АН України, з 1972 — зав. відділу, з 1979 — директор Ін-ту гідробіології НАН України.

Наук. дослідження присвячено вивченню закономірностей і механізмів адаптації гідробіонтів до сольових, газових і температурних факторів водного середовища, розробці основ екологічної оцінки та прогнозування змін водних екосистем при антропогенному впливі.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (1995, 2004). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1984), І.І. Шмальгаузена (2002).

РОМОДАНОВ Андрій Петрович — нейрохірург, акад. (1992). Н. 11.11.1920 в Лубнах. Закінчив Київ. медичний ін-т (1942). В 1942—45 — військовий хірург під час Великої Вітчизняної війни. З 1950 — зав. відділу, з 1964 — директор Науково-дослідного ін-ту нейрохірургії (нині — Ін-т нейрохірургії АМН України ім. А.П. Ромоданова). П. 5.07.1993.

Наук. дослідження стосуються діагностики та лікування захворювань і уражень нервової системи, зокрема злюксісних пухлин, судинних захворювань та травм головного мозку. Засновник наукової школи.

Герой Соціалістичної Праці (1980). Засл. діяч науки України (1964). Держ. пр. України (1978). Акад. АМН України (1993). Ордени та медалі СРСР.

РУДНИЦЬКИЙ Степан Львович — географ і картограф, акад. (1929). Н. 3.12.1877 в Перемишлі (за ін. даними — у Тернополі). Закінчив Львів. ун-т (1899), де працював у 1908—19; 1921—26 — проф. Укр. ун-ту в Празі; з 1926 — проф. Харків. ін-ту народної освіти, невдовзі також директор Укр. науково-дослідного ін-ту географії і картографії та з 1929 — зав. кафедри географії АН України. В 1934 безпідставно обвинувачений у контрреволюційній діяльності, заарештований і засланий, де помер у 1938(?). Реабілітований посмертно в 1965.

Наук. праці в галузі землезнавства, географії України, картографії, географічної термінології. Розробив серію перших настінних карт України. Автор книг «Коротка географія України», «Україна й українці», «Україна, країна і народ», «Основи землезнання» та ін.

РУСАНІВСЬКИЙ Віталій Макарович — мовознавець, акад. (1982, чл.-кор. 1976). Н. 25.06.1931 у Харкові. Закінчив Київ. ун-т (1954). З 1957 працював в Ін-ті мовознавства

С.Л. Рудницький

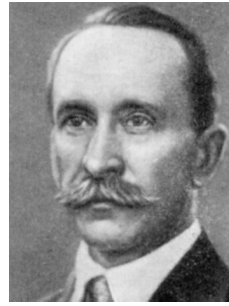
В.М. Русанівський

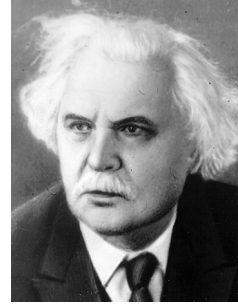
Г.М. Савін

А.М. Самойленко

А.О. Сапсгін

В.М. Свєчников

НАН України (з 1964 — зав. відділу, у 1982—96 — директор, з 1996 — радник при дирекції), також в 1978—93 — академік-секретар Відділення АН України. П. 29.01.2007.

Наук. праці присвячено проблемам розвитку сучасної української літературної мови, теорії мовознавства, історичній граматиці, взаємозв'язкам української мови з ін. слов'янськими мовами.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (2001). Держ. пр. СРСР (1983).

САВІН Гурій Миколайович — учений-механік, акад. (1948, чл.-кор. 1945), віце-президент (1952—57). Н. 1.02.1907 у Весьєгонську (тепер Тверської обл., Росія). Закінчив Дніпропетр. ун-т (1932). У 1940—45 — директор Ін-ту гірничої механіки АН України, 1945—48 — керівник Львів. філіалу АН України, 1948—52 — ректор Львів. ун-ту; з 1957 — зав. відділу, в 1958—59 — директор Ін-ту механіки АН України в Києві. П. 28.10.1975.

Наук. праці присвячено механіці суцільного середовища, історії механіки в Україні. Розробив динамічну теорію розрахунку шахтних канатів.

Засл. діяч науки і техніки України (1966). Держ. пр. СРСР (1952). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. О.М. Динника (1973).

САМОЙЛЕНКО Анатолій Михайлович — математик, акад. (1995, чл.-кор. 1978). Н. 2.01.1938 у с. Потіївка Житомир. обл. Закінчив Київ. ун-т (1960). У 1963—74 і з 1987 — в Ін-ті математики НАН України (з 1987 — зав. відділу, з 1988 — директор), одночасно з 1967 — у Київ. ун-ті (з 1974 — зав. кафедри), також з 2006 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці присвячено теорії звичайних диференціальних рівнянь і теорії нелінійних

коливань. Побудував теорію збурення інваріантних тороїдальних многовидів динамічних систем.

Держ. пр. України (1985, 1996). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Ордени «За заслуги» III ст. (2003), князя Ярослава Мудрого V ст. (2008). Пр. ім. М.М. Крилова (1981), М.М. Боголобова (1998), М.О. Лаврентьєва (2001), М.В. Остроградського (2004).

САПЄГІН Андрій Опанасович — ботанік, акад. (1929), віце-президент (1939—45). Н. 11.12.1883 у селищі Воскресенське (тепер Миколаїв. обл.). Закінчив Новоросійський ун-т (1907), де в 1917—22 — проф.; у 1919—21 — директор Одес. сільськогосподарського ін-ту, 1933—39 — заст. директора Ін-ту генетики АН СРСР, 1940—44 — зав. лабораторії Ін-ту фізіології рослин АН СРСР (Москва); 1944—46 — директор Ін-ту ботаніки АН України (Київ). П. 8.04.1946.

Наук. праці стосуються біології, цитології, генетики, селекції. Розробив теорію органогенезу. Вивів низку сортів пшениці (Кооператорка, Земка, Степнячка, Одеська 4).

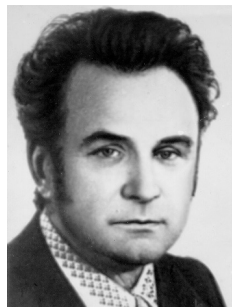
Засл. діяч науки України (1943).

СВЄЧНИКОВ Василь Миколайович — металознавець, акад. (1939). Н. 6.01.1891 у с. Бабино (Удмуртія). Закінчив Петроград. політехнічний ін-т (1917). З 1953 працював в Ін-ті металофізики АН України (у 1953—75 — зав. відділу). П. 20.08.1981.

Наук. праці присвячено побудові діаграм фазових рівноваг, дослідженню залежності фізико-хімічних властивостей сплавів від їх структури і характеру фазових рівноваг.

Засл. діяч науки і техніки України (1951). Держ. пр. України (1980).

СВЄЧНИКОВ Сергій Васильович — фізик, акад. (1988, чл.-кор. 1973). Н. 21.07.1926 у Дніпропетровську. Закінчив Київ. по-

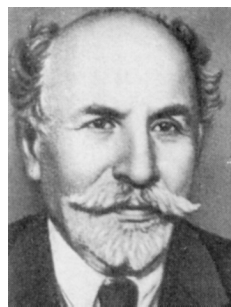
С.В. Свечников

П.О. Свириденко

М.Г. Світальський

В.О. Сельський

літтехнічний ін-т (1948), де працював до 1961; з 1961 — зав. відділу, з 1980 — керівник відділення, у 1991—2003 — директор, з 2003 — почесний директор Ін-ту фізики напівпровідників НАН України.

Наук. дослідження стосуються технічної фізичної електроніки, оптоелектроніки, напівпровідникового матеріалознавства.

Держ. пр. України (1973, 1983). Засл. діяч науки України (1986). Почесна відзнака Президента України (1992). Орден «За заслуги» II ст. (1998). Держ. пр. СРСР (1986).

СВИРИДЕНКО Павло Олексійович — зоолог, акад. (1948, чл.-кор. 1945). Н. 20.03.1893 у Путивлі (тепер Сумської обл.). Закінчив Моск. ун-т (1915). У 1947—54 — зав. відділу Ін-ту зоології АН України, 1948—52 — голова Відділу АН України. П. 25.12.1971.

Наук. праці в галузі фауністики, зоогеографії, екології тварин.

СВІТАЛЬСЬКИЙ Микола Гнатович — геолог, акад. (1930), віце-президент (1935—37). Н. 12.12.1884 на хут. Рогозному (тепер Сумської обл.). Закінчив Петерб. гірничий ін-т (1911). З 1919 — зав. кафедри Петроград. гірничого ін-ту, з 1921 працював в Україні, в 1934—37 — директор Ін-ту геологічних наук АН України. В 1937 за сфабрикованим звинуваченням у керівництві «контрреволюційною організацією геологів» засуджений військовою колегією Верховного суду СРСР і страчений 15.09.1937, реабілітований посмертно.

Наук. праці присвячено вивченню геологічної будови та походження рудних родовищ, петрографії метаморфічних і вивержених порід.

СЕЛЬСЬКИЙ Володимир Олександрович — геофізик, акад. (1939). Н. 13.10.1883 у с. Вихилівка (тепер Хмельниць. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1909). З 1939 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук АН України. П. 18.02.1951.

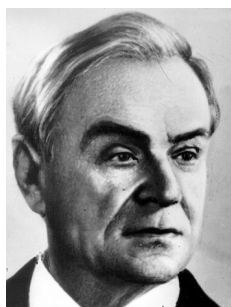
Наук. праці стосуються теоретичної і прикладної геофізики, розвідки нафтових родовищ, вивчення походження та міграції нафти. Розробив низку методів пошуку і розвідування нафти.

СЕМЕНЕНКО Микола Пантелеймонович — геолог і організатор науки, акад. (1948, чл.-кор. 1939), віце-президент (1950—70). Н. 16.11.1905 у Маріуполі. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1927). У 1944—68 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук України, 1969—87 — Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України (у 1969—77 — директор, з 1987 — радник при дирекції), також у 1948—50 — акад. секретар АН України. П. 25.08.1996.

Наук. праці присвячено геохімії, петрографії, геології рудних корисних копалин, проблемам докембрію.

Засл. діяч науки України (1957). Держ. пр. України (1973). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. В.І. Вернадського (1981). Його ім'я присвоєно Ін-ту геохімії, мінералогії та рудотворення НАН України.

СЕМИНОЖЕНКО Володимир Петрович — фізик, матеріалознавець, урядовець, громадський діяч, акад. (1992, чл.-кор. 1988). Н. 9.06.1950 у Києві. Закінчив Харків. ун-т

М.П. Семененко

В.П. Семиноженко

С.Ю. Семковський

В.Г. Сергєєв

І.В. Сергієнко

С.В. Серенсен

(1972). У 1972—73 та 1975—85 працював у Фізико-технічному ін-ті низьких температур АН України, 1985—90 — генеральний директор НВО «Монокристалреактив», 1990—1996 та 2002—2003 — директор Ін-ту монокристалів НАН України; 1996—98 — міністр України у справах науки і технологій, у 1999 та 2001—2002 — віце-прем'єр-міністр України; з 2003 — генеральний директор НТК «Інститут монокристалів» НАН України, водночас з 1993 — голова Північно-Східного наук. центру НАН України.

Наук. дослідження стосуються кінетики збуджень у надпровідниках, напівпровідниках і діелектриках, створення високотемпературних надпровідних матеріалів.

Держ. пр. України (1992, 2000). Орден «За заслуги» III ст. (1997), II ст. (1999) та I ст. (2004). Народний депутат України 2 і 3 скликань.

СЕМКОВСЬКИЙ (Бронштейн) Семен Юлійович — філософ, акад. (1929, чл.-кор. 1925). Н. 15.03.1882 у Могильові (тепер Білорусь). Закінчив Петерб. ун-т. У 1922—31 — зав. кафедри Укр. ін-ту марксизму-ленінізму (Харків), 1934—36 — Харків. ун-ту, одночасно був головою Комісії філософії АН України. В березні 1936 заарештований за звинуваченням у створенні «контрреволюційної троцькістсько-зінов'євської організації» на Україні і засуджений до вищої міри, розстріляний 18.03.1937, реабілітований посмертно.

Наук. праці стосуються історії філософії і філософських питань природознавства.

СЕРГЄЄВ Володимир Григорович — учений в галузі радіотехніки, електроніки та автоматики, акад. (1982, чл.-кор. 1967). Н. 5.03.1914 у Москві. Закінчив Моск. ін-т інженерів зв'язку (1940). З 1947 працює у ракетно-космічній галузі (з 1978 — генеральний директор і головний конструктор, з 1986 —

головний наук. співробітник, з 1992 — радник при дирекції НВО «Хартрон» у Харкові).

Наук. дослідження стосуються динаміки систем з дискретним керуванням. Під його керівництвом і при особистій участі розроблено системи керування радянських ракет наземного базування стратегічного призначення, ракет-носіїв «Космос», «Циклон», «Енергія» та космічних апаратів «Квант», «Квант-2», «Кристал».

Двічі Герой Соціалістичної Праці (1961, 1976). Ленінська пр. (1957). Орден «За заслуги» III ст. (1999), князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Держ. нагороди СРСР. Держ. пр. СРСР (1967). Держ. пр. України (1981). Пр. ім. М.К. Янгеля (1981).

СЕРГІЄНКО Іван Васильович — учений в галузі кібернетики, інформатики та обчислювальної математики, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 13.08.1936 у с. Білоцерківка Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1959). З 1962 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1966 — зав. відділу, з 1995 — директор), також з 1970 — проф. Київ. ун-ту, з 1994 — зав. кафедри Моск. фізико-технічного ін-ту і з 2002 — філії кафедри Київ. політехнічного ін-ту та з 1995 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. дослідження присвячено математичній кібернетичній, теорії дискретної оптимізації, математичному забезпеченню ЕОМ та їх комплексів, створенню автоматизованих систем обробки даних і систем керування. Запропонував новий підхід до побудови алгоритмів наближеного розв'язання задач дискретної оптимізації. Під його керівництвом розроблено сім'ю суперкомп'ютерів СКІТ. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (1972, 1993, 1999, 2005). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Почесна відзнака Президента України (1996).

О.М. Свєрцов

П.М. Сєрков

К.К. Симінський

К.Д. Синельников

Орден «За заслуги» II ст. (1998) та I ст. (2007). Держ. пр. СРСР (1981). Пр. ім. В.М. Глушкова (1986), С.О. Лебедева (1996), В.С. Михалевича (2002), А.О. Дородніцина (2008).

СЕРЕНСЕН Сергій Володимирович — учений-механік, акад. (1939, чл.-кор. 1934). Н. 29.03.1905 у Хабаровську (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1926). З 1934 працював в Ін-ті будівельної механіки АН України (у 1934—40 — директор), у 1941—67 — у Центральному ін-ті авіаційного моторобудування, з 1967 — зав. лабораторії Держ. ін-ту машинознавства, одночасно з 1943 — проф. Моск. авіаційного ін-ту. П. 2.05.1977.

Наук. праці в галузі міцності конструкцій у машинобудуванні. Створив наукову школу.

Держ. пр. СРСР (1949).

СВЕРЦОВ Олексій Миколайович — зоолог, акад. (1925). Н. 23.09.1866 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1890). В 1902—11 — проф. Київ. ун-ту, 1911—30 — Моск. ун-ту. П. 19.12.1936.

Наук. праці в галузі еволюційної морфології. Розробив теорії морфобіологічної еволюції та ембріогенезу. Створив наукову школу.

Акад. АН СРСР (1920). Його ім'я присвоєно Ін-ту проблем екології та еволюції РАН та засвоєно премію його імені.

СЕРКОВ Пилип Миколайович — фізіолог, акад. (1978, чл.-кор. 1967). Н. 9.10.1908 у с. Форпост (тепер Смолен. обл., Росія). Закінчив Смолен. медичний ін-т (1931). У 1944—53 — зав. кафедри Вінниц., 1953—66 — Одес. медичних ін-тів, 1966—88 — зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту фізіології НАН України в Києві.

Наук. праці присвячено фізіології скелетних м'язів і міоневральної передачі, елек-

тричній активності головного мозку, історії науки. Перший зареєстрував внутріклітинні електричні потенціали нейронів слухової кори.

Держ. пр. України (1978, 2000). Засл. діяч науки України (1984). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Пр. ім. О.О. Богомольця (1982).

СИМІНСЬКИЙ Костянтин Костянтинович — учений-механік, акад. (1926), віце-президент (1931—32). Н. 5.03.1879 у с. Мілейчице (тепер Польща). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1907), в якому працював; з 1921 — директор Ін-ту технічної механіки АН України. П. 13.06.1932.

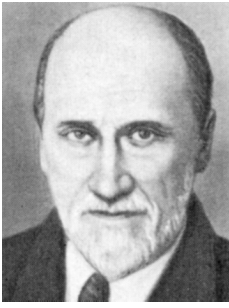
Наук. праці присвячено проблемі втомлюваності металу і деревини, вивченню механічних характеристик деревини і кам'яних будівельних матеріалів. Розробив теорію міцності гранітів.

СИНЕЛЬНИКОВ Кирило Дмитрович — фізик, акад. (1948). Н. 29.05.1901 у Павлограді (тепер Донец. обл.). Закінчив Крим. ун-т (1923). З 1930 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1944 — директор), з 1936 — також проф. Харків. ун-ту. П. 16.10.1966.

Наук. праці в галузі ядерної фізики, прискорювальної техніки, фізики і техніки високого вакууму, фізичного матеріалознавства, фізики плазми. Спільно з ін. вперше в країні розщепив ядро штучно прискореними протонами, побудував перші вітчизняні масляні вакуумні насоси, низку лінійних прискорювачів. Заклав основи вакуумної металургії. Створив школу фізиків.

Засл. діяч науки України (1951). Держ. пр. СРСР (1948). Радою Міністрів України засновано премію імені К.Д. Синельникова.

СИНЦОВ Дмитро Матвійович — математик, акад. (1939). Н. 21.11.1867 у Вятці (Росія). Закінчив Казан. ун-т (1890). У 1899—

Д.М. Синцов

О.Г. Ситенко

К.М. Ситник

А.Д. Скаба

1903 — проф. Катеринослав. вищого гірничого училища, з 1903 — зав. кафедри Харків. ун-ту, з 1923 — також Харків. науково-дослідної кафедри геометрії. П. 28.01.1946.

Наук. праці стосуються теорії конексів, неголономної диференціальної геометрії.

Засл. діяч науки України (1935).

СИТЕНКО Олексій Григорович — фізик-теоретик, акад. (1982, чл.-кор. 1967). Н. 12.02.1927 у с. Нові Млини Чернігів. обл. Закінчив Харків. ун-т (1949). У 1961—68 — зав. відділу Ін-ту фізики АН України, з 1968 — Ін-ту теоретичної фізики АН України (1988—2003 — директор), водночас з 1963 — проф., зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 11.02.2002.

Наук. праці у галузі ядерної фізики і фізики плазми. Передбачив спільно з О.І. Ахієзером дифракційне розщеплення дейтрона (1957), побудував теорію дифракційних ядерних процесів (теорія Ситенка—Глаубера) (1958), розвинув теорію електромагнітних флуктуацій у плазмі. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (1992). Засл. діяч науки і техніки України (1996). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1976), М.М. Боголюбова (1994).

СИТНИК Костянтин Меркурійович — ботанік, організатор науки, громадський діяч, акад. (1973, чл.-кор. 1967), віце-президент (1974—88). Н. 3.06.1926 у Луганську. Закінчив Луган. педагогічний ін-т (1949). З 1950 працює в Ін-ті ботаніки НАН України (з 1960 — зав. відділу, у 1970—98 — директор, з 1998 — почесний директор), водночас 1966—70 — головний учений секретар Президії, 1972—74 — академік-секретар Відділення АН України, з 2006 — радник Президії НАН України.

Наук. праці присвячено функціональній, метаболічній і загальній ботаніці, екології, охороні природи, історії біології.

Держ. пр. України (1979). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1998) та IV ст. (2006), ор-

дени та медалі СРСР. Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. М.Г. Холодного (1975). Народний депутат України 3 і 4 скликань.

СКАБА Андрій Данилович — історик, акад. (1967). Н. 12.12.1905 у с. Хорошки (тепер Полтав. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1934). У 1954—59 — секретар Харків. обкому Компартії України, у 1959—68 — секретар ЦК Компартії України; з 1969 працював в Ін-ті історії України АН України (у 1969—73 — директор). П. 26.06.1986.

Наук. праці в галузі історії радянського суспільства та всесвітньої історії.

СКЛЯРЕНКО Віталій Григорович — мовознавець, акад. (2003, чл.-кор. 1992). Н. 14.08.1937 у с. Новомиколаївка Кіровоград. обл. Закінчив Одес. ун-т (1959). З 1963 працює в Ін-ті мовознавства НАН України (з 1987 — заст. директора, з 1996 — директор), також з 2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці стосуються балто-слов'янської та української історичної акцентології, етимології, історії української мови.

Засл. діяч науки і техніки України (2003). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2007). Пр. ім. О. О. Потебні (2001).

СКОК Володимир Іванович — фізіолог, акад. (1979, чл.-кор. 1973), віце-президент (1988—93). Н. 4.06.1932 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1955). З 1962 працював в Ін-ті фізіології АН України (з 1971 — зав. відділу), також у 1974—78 і 1981—88 — академік-секретар Відділення АН України. П. 20.12.2003.

Наук. дослідження стосуються фізіології периферичної вегетативної нервової системи. З'ясував ряд механізмів передачі збудження між нервовими клітинами і дії фармакологічних препаратів.

Держ. пр. України (2003). Держ. пр. СРСР (1969, 1989). Акад. АН СРСР (1987).

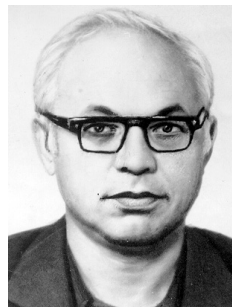
В.Г. Скляренко

В.І. Скок

В.В. Скопенко

А.В. Скороход

СКОПЕНКО Віктор Васильович — хімік, акад. (1988, чл.-кор. 1978), віце-президент (1988—89), Герой України (1999). Н. 18.12.1935 у селищі Новгородка Кіровоград. обл. Закінчив Київ. ун-т (1958), де працює (з 1972 — проф., з 1977 — зав. кафедри, в 1985—2008 — ректор).

Наук. праці в галузі хімії координаційних сполук, хімії псевдогалогенідів. Розробив ряд нових методів синтезу координаційних сполук.

Держ. пр. України (1990, 1995). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Почесна відзнака Президента України (1995). Орден Держави (1999), «За заслуги» II ст. (1998) та I ст. (2000), князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Золота медаль ім. В.І. Вернадського (2006). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1989).

СКОРОХОД Анатолій Володимирович — математик, акад. (1985, чл.-кор. 1967). Н. 10.09.1930 у Нікополі. Закінчив Київ. ун-т (1953), де працював; у 1964—95 — зав. відділу Ін-ту математики АН України, водночас проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці в галузі теорії ймовірностей, математичної статистики і математичного аналізу. Побудував загальну теорію граничних теорем для випадкових процесів.

Держ. пр. України (1982, 2003). Пр. ім. М.М. Крилова (1970).

СКОРОХОД Валерій Володимирович — матеріалознавець, акад. (1990, чл.-кор. 1985). Н. 28.07.1934 в Нікополі. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1956). Працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1966 — зав. відділу, з 1976 — заст. директора, з 2002 — директор).

Наук. праці стосуються розробки фізико-технологічних принципів порошкової металургії, теорії фізико-механічних властивостей гетерогенних матеріалів.

Держ. пр. України (1987). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Пр. ім. І.М. Францевича (1991), Я.І. Френкеля (1998), медаль ім. Н. Тесли (1998).

СКРИПНИК Ганна Аркадіївна — етнолог, акад. (2006, чл.-кор. 2003). Н. 9.09.1949 у с. Плисків Вінниць. обл. Закінчила Київ. педагогічний ін-т (1974). З 1977 працює в Ін-ті мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України (з 1992 — зав. відділу, з 2001 — директор), також проф. Київ. ун-ту.

Наук. дослідження в галузі історіографії, теорії української етнографії, етнопсихології, духовної культури українців.

Голова Міжнародної асоціації українських етнологів та Національної асоціації українців (з 2002).

СКРИПНИК Ігор Володимирович — математик, акад. (1985, чл.-кор. 1979). Н. 13.11.1940 у Жмеринці. Закінчив Львів. ун-т (1962). З 1970 працював в Ін-ті прикладної математики і механіки НАН України (з 1978 — директор) та з 1974 — проф. Донец. ун-ту, також з 1993 — академік-секретар Відділення НАН України. П. 2.02.2005.

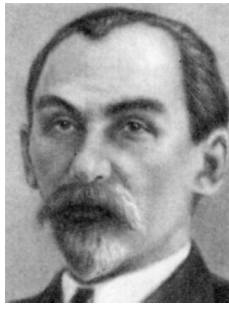
В.В. Скороход

Г.А. Скрипник

І.В. Скрипник

М.О. Скрипник

В.І. Скуріхін

М.Є. Слабченко

Наук. праці в галузі нелінійних диференціальних рівнянь в частинних похідних.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (1989). Пр. ім. М.М. Крилова (1992), М.М. Боголюбова (2000).

СКРИПНИК Микола Олексійович — історик, державний і політичний діяч, акад. (1929). Н. 25.01.1872 у слободі Ясинуватій (тепер місто Донец. обл.). Навчався у Петерб. технологічному ін-ті. В 1918 — голова Радянського уряду і нарком закордонних справ України, 1922—27 — нарком юстиції, 1927—33 — нарком освіти України. Звинувачений у «націонал-ухильництві», покінчив життя самогубством 8.07.1933.

Досліджував проблеми історії революційного і робітничого руху, державного будівництва, народної освіти.

СКУРІХІН Володимир Іллєч — учений в галузі обчислювальної техніки, акад. (1978, чл.-кор. 1972). Н. 17.04.1926 у Вятці (Росія). Закінчив Іванов. енергетичний ін-т (1947). З 1958 працював в Обчислювальному центрі, з 1962 — Ін-ті кібернетики АН України (у 1962—95 — зав. відділу, 1971—95 — заст. директора, з 1995 — радник при дирекції ін-ту), з 1997 — радник при дирекції Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій і систем НАН та МОН України.

Наук. дослідження присвячено системотехніці і теорії автоматизованих систем. Обґрунтував наук. принципи організації та функціонування комплексно-інтегрованих АСУ, планування виробництва, проектування, виготовлення та випробування моделей.

Держ. пр. України (1970, 1981). Засл. діяч науки України (1981). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. С.О. Лебедева (1987), В.М. Глушкова (1990). Ордени та медалі СРСР.

СЛАБЧЕНКО Михайло Єлисейович — історик, акад. (1929). Н. 9.07.1882 у передмісті Одеси — Нерубайських Хуторах. Закінчив історико-філологічний і юридичний ф-ти Новоросійського ун-ту в Одесі (1910) та Військово-юридичну академію в Петрограді (1918). З початку 20-х років викладав в Одес. ун-ті, потім Ін-ті народної освіти. В 1930 за сфабрикованим звинуваченням у справі «Спілки визволення України» засуджений на 6 років позбавлення волі, згодом ще на 10 років. Після відбуття строку перебував на засланні, вчителював. П. 27.12.1952. Реабілітований посмертно.

Наук. праці стосуються історії права, політичної економії, економічно-соціальної історії України.

СЛУЦЬКІН Абрам Олександрович — радіофізик, акад. (1948, чл.-кор. 1939). Н. 17.07.1891 у Борисоглебську (тепер Воронеж. обл., Росія). Закінчив Харків. ун-т (1916), де працював (з 1929 — проф.), одночасно з 1930 — зав. сектору Харків. фізико-технічного ін-ту. П. 13.07.1950.

Спільно з Д.С. Штейнбергом побудував один з перших магнетронних генераторів. Розробив магнетронні методи генерування радіохвиль, створив 1939 трикоординатну радіолокаційну станцію дециметрового діапазону. Засновник наукової школи.

СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ Степан Йосипович — мовознавець, акад. (1918). Н. 8.01.1859 в с. Немилів (тепер Львів. обл.). Закінчив Чернівець. ун-т (1882), де викладав у 1885—1918; у 1919 очолював кафедру української мови УАН, з 1920 працював у Празі. П. 17.08.1938.

Наук. дослідження в галузі слов'янського мовознавства та українознавства. В Чернівцях ун-ті вів семінар з вивчення та інтерпретації творчості Т. Шевченка. Розробив метод естетичної інтерпретації.

А.О. Слущкін

С.Й. Смаль-Стоцький

А.А. Смирнов

В.В. Смирнов

СМИРНОВ Адріан Анатолійович — фізик, акад. (1967, чл.-кор. 1951), віце-президент (1970—74). Н. 16.11.1908 у Новгороді (Росія). Закінчив Ленінград. ун-т (1932). У 1950—55 — зав. відділу Лабораторії металофізики, з 1955 — Ін-ту металофізики АН України, також 1963—66 — академік-секретар Відділу АН України. П. 6.12.1992.

Наук. праці стосуються теорії недосконалих металічних кристалів. Розвинув теорії електронного енергетичного спектра впорядкованих сплавів, електроопору металів і сплавів, фазових перетворень і дифузії в металах і сплавах, розсіяння повільних нейтронів в упорядкованих сплавах.

Держ. пр. України (1978, 1988). Засл. діяч науки України (1984). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1981).

СМИРНОВ Валерій Веніамінович — мікробіолог і вірусолог, акад. (1985, чл.-кор. 1979). Н. 7.03.1937 у Таганрозі (Росія). Закінчив Дніпропетр. медичний ін-т (1961). У 1974—77 — директор Науково-дослідного ін-ту епідеміології і мікробіології МОЗ України, з 1977 — Ін-ту мікробіології і вірусології АН України. П. 27.12.2002.

Наук. праці присвячено розробці вірусних вакцин, одержанню антибіотиків та ін. біологічно активних речовин з бактерій і рослин.

Засл. діяч науки України (1986). Держ. пр. України (1987, 1995, 2005). Орден «За заслуги» III ст. (1997). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1984), О.В. Палладіна (1994), І.І. Мечникова (2002).

СМИРНОВА-ЗАМКОВА Олександра Іванівна — патологоанатом, акад. (1951, чл.-кор. 1939). Н. 31.05.1880 у Переяславі (тепер Переяслав-Хмельницький Київ. обл.). Закінчила ун-т у Монпельє (Франція). В 1931—

53 працювала в Ін-ті клінічної фізіології АН України (з 1938 — зав. відділу), з 1953 — зав. лабораторії Ін-ту фізіології АН України. П. 22.09.1962.

Наук. праці присвячено патаномії променевої та інфекційних хвороб, дослідженню передраку, неклітинних структур організму, походженню пухлин.

Засл. діяч науки України (1944).

СМОЛІЙ Валерій Андрійович — історик, акад. (1995, чл.-кор. 1992). Н. 1.01.1950 в с. Авратин Хмельниц. обл. Закінчив Кам'янець-Подільський педагогічний ін-т (1970). З 1972 працює в Ін-ті історії України НАН України (з 1986 — зав. відділу, з 1993 — директор); водночас у 1997—1999 — віцепрем'єр-міністр України, з 1998 — член Президії НАН України.

Наук. праці присвячено історії України середньовічної доби, проблемам визвольного руху і суспільної свідомості козаків і селян, державотворення, історії козацтва.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2001). Почесна відзнака Президента України (1996). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1999), IV ст. (2004), «За заслуги» II ст. (2006).

О.І. Смирнова-Замкова

В.А. Смолій

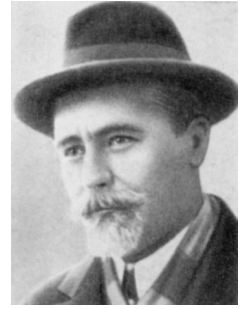
О.В. Снітко

Е.В. Соботович

О.О. Созинов

Ю.М. Соколов

СНІТКО Олег В'ячеславович — фізик, акад. (1985, чл.-кор. 1973). Н. 30.04.1928 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1951). У 1951—60 працював в Ін-ті фізики АН України, з 1961 — зав. відділу, з 1970 — директор Ін-ту напівпровідників АН України. П. 14.04.1990.

Наук. праці стосуються фізики поверхні напівпровідників, зокрема природи поверхневих електронних центрів та мікромеханізму електронних явищ на поверхні напівпровідників.

Держ. пр. України (1981). Пр. ім. К.Д. Сильницького (1984). Держ. нагороди СРСР.

СОБОТОВИЧ Емлен Володимирович — геохімік, акад. (1992, чл.-кор. 1988). Н. 25.09.1927 в Ленінграді. Закінчив Ленінград. ун-т (1954). У 1954—69 працював у Радієвому ін-ті; з 1969 — зав. відділу, з 1992 — керівник Відділення Ін-ту геохімії, мінералогії та рудоутворення АН України, з 1995 — директор Наук. центру радіогеохімії навколишнього середовища, з 2000 — Ін-ту геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України.

Наук. праці в галузі планетарної геології, ізотопної геохімії і космохімії, космогеохронології та геохронології, радіохімії та геохімії техногенезу. Розробив ізотопно-геохімічні методи оцінки взаємозв'язку водоносних горизонтів між собою і з навколишнім середовищем.

Засл. діяч науки України (1986). Держ. пр. України (2000). Орден «За заслуги» III ст. (1997).

СОЗИНОВ Олексій Олексійович — селекціонер і генетик, акад. (1978). Н. 26.04.1930 у Єршово (Молдова). Закінчив Одес. сільськогосподарський ін-т (1954). В 1954—81 працював у Всесоюзному селекційно-генетичному ін-ті (в 1971—78 — директор), 1981—87 — директор Ін-ту загальної генетики АН СРСР, 1987—90 — віце-президент, голова Президії Південного відділення ВАСГНІЛ;

1991—96 — президент Укр. академії аграрних наук, 1992—2000 — директор, 2000—2004 — головний наук. співробітник Ін-ту агроєкології і біотехнології УААН, з 1994 — член Президії, з 2004 — радник Президії НАН України.

Наук. праці в галузі селекції, генетики і рослинництва. Один з авторів сортів озимої пшениці Прибой, Одеська 66, Обрій, Ольвія, Одеська напівкарликова, Одеська 75, Зірка, ярого ячменю Нутанс 106, люцерни Радуга.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. України (1996). Орден «За заслуги» III ст. (2000), Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1989). Акад. УААН (1990).

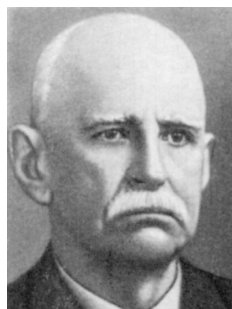
СОКОЛОВ Юрій Матвійович — фольклорист і літературознавець, акад. (1939). Н. 20.04.1889 у Ніжині. Закінчив Моск. ун-т (1911). З 1939 — директор Ін-ту українського фольклору АН України. П. 15.01.1941.

Наук. праці присвячено дослідженню фольклору народів СРСР, російських билин, взаємозв'язку літератури з фольклором, російсько-українських літературних зв'язків. Укладач низки фольклорних збірок.

СОКОЛОВСЬКИЙ Олексій Никанорович — агрогрунтознавець, акад. (1929). Н. 13.03.1884 у с. Велика Бурімка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1908) і Моск. сільськогосподарський ін-т (1910). З 1924 — проф., з 1944 — директор Харків. сільськогосподарського ін-ту, водночас з 1945 — зав. Лабораторії ґрунтознавства АН України, з 1956 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту ґрунтознавства. У червні 1938 виключений зі складу дійсних членів АН «як заарештований органами НКВС», у лютому 1940 поновлений. П. 25.04.1959.

Розробив колоїднохімічну технологію поліпшення ґрунтів.

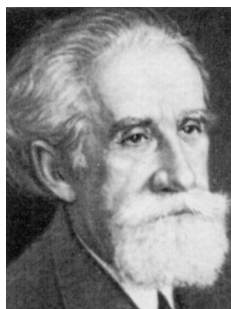
Засл. діяч науки України (1945).

О.Н. Соколовський

С.І. Солнцев

Б.І. Срезневський

М.А. Стариков

СОЛНЦЕВ Сергій Іванович — учений-економіст, акад. (1929). Н. 13.10.1972 у с. Терешок (тепер Смолен. обл., Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1904), де в 1921—26 — проф; з 1929 працював у Раді по вивченню продуктивних сил АН СРСР. П. 13.03.1936.

Наук. праці стосуються економічних основ класової диференціації, земельної ренти, заробітної плати, форм землеволодіння, методології політичної економії.

Акад. АН СРСР (1929).

СРЕЗНЕВСЬКИЙ Борис Ізмаїлович — метеоролог і кліматолог, акад. (1920). Н. 31.03.1857 у Петербурзі. Закінчив Петерб. ун-т (1879). В 1894—1918 — проф. Юр'єв. (Тартус.) ун-ту, з 1919 — директор Київ. метеорологічної обсерваторії. П. 24.03.1934.

Наук. дослідження присвячено синоптичній і сільськогосподарській метеорології. Один з організаторів метеорологічної служби України.

СТАРИКОВ Микола Антонович — учений в галузі гірничої справи, акад. (1951). Н. 2.04.1897 у с. Єдрово (тепер Новгород. обл., Росія). Закінчив Ленінград. гірничий ін-т (1924). У 1952—58 — зав. відділу, 1958—61 — зав. лабораторії Ін-ту гірничої справи АН України (Дніпропетровськ). П. 4.06.1961.

Наук. праці стосуються вивчення систем розробки рудних родовищ, способів їх розкриття, техніки безпеки на рудниках.

СТАРКОВ Арсеній Вікторович — учений в галузі медицини, акад. (1921). Н. 8.02.1874 у Торжку (тепер Тверської обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1897). З 1920 жив за кордоном. Рік смерті невідомий.

Наук. дослідження в галузі медичної біології та порівняльної анатомії.

СТАРОДУБОВ Кирило Федорович — учений в галузі металургії та металознавства,

акад. (1957, чл.-кор. 1948). Н. 19.04.1904 у Москві. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1928). З 1938 — зав. кафедри Дніпропетр. металургійного ін-ту, водночас у 1948—74 — зав. відділу Ін-ту чорної металургії. П. 8.10.1984.

Відкрив і пояснив ефект зміцнення вуглецевої сталі під час відпуску, розробив технологію виробництва виливниць з рідкого доменного чавуну.

Засл. діяч науки і техніки України (1964). Держ. нагороди СРСР.

СТАРОСТЕНКО Віталій Іванович — геофізик, акад. (1990, чл.-кор. 1985). Н. 13.04.1935 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1958). З 1964 працює в Ін-ті геофізики НАН України (з 1976 — зав. відділу, з 1992 — директор), також у 1988—2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці присвячено теорії та методиці інтерпретації потенціальних полів, створенню автоматизованих систем обробки геофізичної інформації, вивченню глибинної будови земної кори та верхньої мантії.

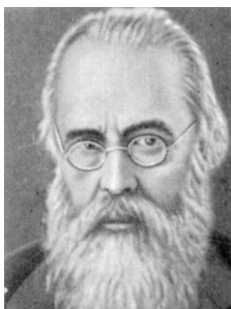
Держ. пр. України (1984, 1995). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2005).

К.Ф. Стародубов

В.І. Старостенко

В.А. Стеклов

М.П. Стельмах

М.В. Стешенко

Б.С. Стогній

СТЕКЛОВ Володимир Андрійович — математик і механік, акад. (1925). Н. 9.01.1864 у Нижньому Новгороді (Росія). Закінчив Харків. ун-т (1887), де працював до 1906; у 1906—19 — проф. Петерб. ун-ту, з 1921 — директор Фізико-математичного ін-ту АН СРСР. П. 30.05.1926.

Наук. праці в галузі математики, фізики, математичного аналізу, гідромеханіки, теорії пружності, історії науки.

Акад. Петерб. АН (1912). Віце-президент АН СРСР (1919—26). Його ім'я присвоєно Математичному ін-ту РАН у Москві.

СТЕЛЬМАХ Михайло Панасович — письменник, акад. (1978). Н. 24.05.1912 у с. Дяківці (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Вінниц. педагогічний ін-т (1933). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1945—53 працював в Ін-ті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України. П. 27.09.1983.

Автор поетичних збірок, романів і повістей («Велика рідня», «Кров людська — не водиця», «Хліб і сіль», «Правда і кривда», «Дума про тебе», «Гуси-лебеді летять», «Щедрий вечір» та ін.), п'єс, досліджень у галузі літературознавства, фольклористики, народної творчості.

Герой Соціалістичної Праці (1972). Ленінська пр. (1961). Держ. пр. СРСР (1951). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1980). Ордени та медалі СРСР.

СТЕШЕНКО Микола Володимирович — астрофізик, акад. (1997, чл.-кор. 1992). Н. 28.11.1927 в Диканьці Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1950). У 1953—57 працював в Астрономічній обсерваторії Київ. ун-ту, з 1957 — у Крим. астрофізичній обсерваторії (в 1960—88 — заст. директора, з 1988 — директор).

Наук. праці присвячено дослідженням фізики Сонця, створенню оптики великих кос-

мічних телескопів та наземних телескопів з адаптивною оптикою.

Засл. діяч науки і техніки України (1998).

СТОГНІЙ Борис Сергійович — учений в галузі електротехніки, акад. (1990, чл.-кор. 1988). Н. 18.03.1936 в с. Гречанивка Полтав. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1959). З 1964 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1975 — зав. відділу); водночас 1988—93 — головний учений секретар, з 1993 — член Президії, з 1998 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці в галузі автоматизації електричних систем, теорії первинних вимірвальних перетворювачів струму.

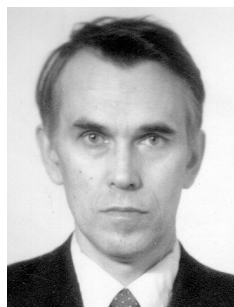
Держ. пр. України (1985). Засл. діяч науки і техніки України (2001). Орден «За заслуги» III ст. (2006). Пр. ім. С.О. Лебедева (1995).

СТОРИЖКО Володимир Юхимович — фізик, акад. (1995, чл.-кор. 1992). Н. 26.10.1935 у с. Вільховатка Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1958). У 1958—88 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1972 — керівник відділу), 1988—91 — керівник Сумського відділення Ін-ту металофізики АН України, з 1991 — директор Ін-ту прикладної фізики НАН України в Сумах; також 1994—96 — голова Державного комітету України з питань науки, техніки та промислової політики.

Наук. праці стосуються експериментальної ядерної фізики низьких та середніх енергій, зокрема резонансних ядерних реакцій з протонами на легких ядрах.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Народний депутат України 2 скликання.

СТРАЖЕСКО Микола Дмитрович — терапевт, акад. (1934). Н. 29.12.1876 в Одесі. Закінчив Київ. ун-т (1899). З 1922 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту, з 1936 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту клінічної ме-

В.Ю. Сторіжко

М.Д. Стражеско

В.В. Стрелко

К.Й. Студинський

дицини (нині — Ін-т кардіології ім. М.Д. Стражеска АМН України). П. 27.06.1952.

Наук. дослідження в галузі клінічної і теоретичної медицини. Вперше поставив прижиттєвий діагноз тромбозу вінцевих судин серця. Засновник терапевтичної школи.

Герой Соціалістичної Праці (1947). Засл. діяч науки України (1934). Акад. АН СРСР (1943) та АМН СРСР (1944). Держ. нагороди СРСР. Президією НАН України засновано премію ім. М.Д. Стражеска.

СТРЕЛКО Володимир Васильович — хімік, акад. (1995, чл.-кор. 1988). Н. 23.09.1937 у с. Любеч Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1962—79 працював в Ін-ті фізичної хімії АН України, з 1979 — зав. відділу, у 1989—91 — керівник відділення Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України, з 1991 — директор Ін-ту сорбції та проблем ендоекології НАН України.

Наук. дослідження в галузі фізичної хімії сорбційних процесів, хімії і технології сорбентів та ін. дисперсних неорганічних матеріалів, медичної хімії. Розробив способи одержання синтетичного активованого вугілля технічного і медичного призначення.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. СРСР (1979).

СТУДИНСЬКИЙ Кирило Йосипович — літературознавець, акад. (1929). Н. 4.10.1868 у с. Кип'ячка (тепер Тернопіл. обл.). Закінчив Віден. ун-т (1894). Працював у Львів. ун-ті в 1900—18 та з 1939. Безпідставно виключений з членів Академії в 1934, поновлений 1939. Загинув у червні 1941 під час примусової евакуації зі Львова.

Наук. праці стосуються стародавньої української літератури, міжслов'янських літературних зв'язків.

СУББОТІН Серафим Іванович — геофізик, акад. (1961). Н. 3.05.1906 у Казані (Татарстан). Закінчив Казан. ун-т (1931). В 1944—50 працював в Ін-ті геологічних наук АН України, 1950—60 — Ін-ті геології корисних копалин АН України, з 1961 — директор Ін-ту геофізики АН України, також 1966—76 — академік-секретар Відділення АН України. П. 16.01.1976.

Наук. праці в галузі теоретичної і прикладної геофізики. Розробив схеми глибинної тектоніки України та утворення основних геоструктур земної кори.

Засл. діяч науки України (1966). Держ. пр. України (1972, 1984, посмертно). Пр. ім. В.І. Вернадського (1976). Президією НАН України засновано премію імені С.І. Субботіна, його ім'я присвоєно Ін-ту геофізики НАН України.

СУМЦОВ Микола Федорович — фольклорист і літературознавець, акад. (1919). Н. 18.04.1854 у Петербурзі. Закінчив Харків. ун-т (1875), де працював (з 1888 — проф.). П. 12.09.1922.

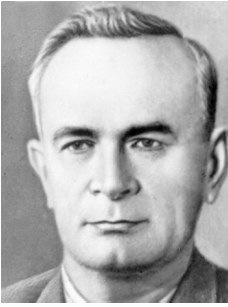
Наук. праці присвячено українському фольклору та етнографії, народному і образотворчому мистецтву, історії літератури.

С.І. Субботін

М.Ф. Сумцов

М.І. Супруненко

П.М. Супруненко

Г.Й. Сухомел

Г.П. Щастливий

СУПРУНЕНКО Микола Іванович — історик, акад. (1972). Н. 17.02.1900 у Полтаві. Закінчив Ін-т червоної професури (1937) і працював в Ін-ті історії АН України (з 1955 — зав. відділу). П. 11.09.1984.

Наук. праці стосуються історії України, зокрема історії Громадянської та Великої Вітчизняної війни.

Засл. діяч науки України (1968). Держ. пр. України (1969).

СУПРУНЕНКО Петро Михайлович — учений-механік, акад. (1934). Н. 18.06.1893 у Кременчуці. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1919), де викладав (з 1929 — зав. кафедри), у 1929—33 — директор Кабінету транспортної механіки, 1933—37 — Ін-ту транспортної механіки АН України. У січні 1938 заарештований як «ворог народу», виключений зі складу дійсних членів АН і засуджений до вищої міри, розстріляний 29.09.1938. Реабілітований посмертно в 1956.

Наук. дослідження стосуються механіки рухомого складу залізниць.

СУХОМЕЛ Георгій Йосипович — учений в галузі гідравліки і гідромеханіки, акад. (1951, чл.-кор. 1939). Н. 11.09.1888 у с. Миколаївка (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ.

політехнічний ін-т (1913), де викладав (1914—48), з 1927 працював також в Ін-ті гідрології і гідротехніки АН України (у 1940—58 — директор). П. 18.07.1966.

Розробив теорію руху рідини з вільною поверхнею у відкритих водотоках.

Засл. діяч науки і техніки України (1957). Держ. пр. СРСР (1951).

ЩАСТЛИВИЙ Геннадій Григорович — учений в галузі електротехніки, акад. (1988, чл.-кор. 1985). Н. 5.01.1930 у с. Михайлівка Вінниц. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1952). З 1960 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (у 1974—90 — заст. директора, з 1976 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються комплексного дослідження електромагнітних і теплових процесів у великих електричних машинах.

Держ. пр. України (1989). Пр. ім. Г.Ф. Прокура (1979). Орден та медалі СРСР.

ТАРАН-ЖОВНІР Юрій Миколайович — учений в галузі матеріалознавства, акад. (1985, чл.-кор. 1972). Н. 26.06.1927 у Новомосковську Дніпропетр. обл. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1949), де працював до 1963; у 1963—73 — зав. відділу Ін-ту чорної металургії, 1974—2001 — ректор Дніпропетр. металургійного ін-ту (нині — Національна металургійна академія). П. 14.08.2003.

Наук. праці присвячено дослідженню процесів формування структури під час кристалізації металевих сплавів, металографії чавунів, технології металів.

Засл. діяч науки України (1976). Держ. пр. України (1996). Орден «За заслуги» III ст. (1997), князя Ярослава Мудрого V ст. (1999), держ. нагороди СРСР.

ТАРАНОВСЬКИЙ Федір Васильович — історик права, акад. (1918). Н. 12.04.1875 у Плонську (Польща). Закінчив Варшав. ун-т

Ю.М. Таран-Жовнір

Ф.В. Тарановський

Л.О. Тарасевич

В.Я. Тацій

К.С. Терновий

Б.Б. Тимофєєв

(1896), де працював; з 1906 — проф. Демидів юридичного ліцею в Ярославлі, в 1908—16 — Юр'єв. ун-ту, 1918 — Катеринослав.; з 1919 — голова Соціально-економічного відділу АН України. В 1922 емігрував. П. в 1936.

Наук. праці в галузі історії західноєвропейського та російського права.

ТАРАСЕВИЧ Лев Олександрович — мікробіолог і патолог, акад. (1925). Н. 14.02.1868 у Тирасполі. Закінчив Новоросійський ун-т (1891). У 1908—18 — проф. Моск. вищих жіночих курсів, 1918—24 — 2-го Моск. ун-ту, з 1920 — директор Держ. наукового ін-ту охорони здоров'я ім. Л. Пастера. П. 12.06.1927.

Наук. дослідження стосуються медичної мікробіології, епідеміології, імунології, вивчення ретикулоендотеліальної системи, походження гемолізину.

ТАЦІЙ Василь Якович — правознавець, акад. (1997), Герой України (2004). Н. 13.01.1940 у Полтаві. Закінчив Харків. юридичний ін-т (1963, тепер — Національна юридична академія України), де працює з 1969 (в 1973—86 — проректор, з 1987 — ректор), водночас з 1993 — президент Академії правових наук України та з 1998 — член Президії НАН України.

Наук. праці в галузі конституційного та кримінального права.

Засл. діяч науки і техніки України (1989). Держ. пр. України (2004). Ордени Держави (2004), князя Ярослава Мудрого V ст. (1995) та IV ст. (1998), «За заслуги» II ст. (2000).

ТЕРНОВИЙ Костянтин Сергійович — учений-медик, акад. (1982, чл.-кор. 1979). Н. 16.04.1924 в Одесі. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Одес. медичний ін-т (1949). З 1970 — зав. відділу Київ. науково-дослідного ін-ту ортопедії, в 1971—90 — заст. міністра охорони здоров'я України, з

1987 — зав. відділу Ін-ту біохімії АН України. П. 26.10.1997.

Наук. праці стосуються проблем кістково-суглобової патології, регенерації кісткової тканини, трансплантології, гемосорбції, імунології.

Засл. лікар України (1965). Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1981). Держ. пр. СРСР (1985). Ордени та медалі СРСР.

ТИМОФЄЄВ Борис Борисович — учений в галузі автоматики, акад. (1978, чл.-кор. 1967). Н. 18.10.1915 у Петрограді. Закінчив Грузин. індустріальний ін-т (1937). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1960—64 — зав. відділу Ін-ту кібернетики АН України, 1964—86 — директор Ін-ту автоматики, з 1986 — головний наук. співробітник Ін-ту електрозварювання НАН України. П. 2.12.2002.

Наук. дослідження стосуються розробки нових засобів обчислювальної техніки, системотехніки, автоматизованих систем управління промисловістю.

Держ. пр. України (1973, 2000). Засл. діяч науки України (1975). Держ. пр. СРСР (1980). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. С.О. Лебедєва (1982).

ТИМОШЕНКО Степан Прокопович — учений-механік, акад. (1918). Н. 23.12.1878 у с. Шпотівка (тепер Сумської обл.). Закінчив Ін-т інженерів шляхів у Петербурзі (1901). У 1907—11 і 1917—20 — проф. Київ. політехнічного ін-ту, в 1919—20 — директор Ін-ту технічної механіки АН України. У 1920 емігрував (Югославія, США). В 1927—36 — проф. Мічиган., у 1936—60 — Станфорд. ун-тів, з 1960 жив у Німеччині. П. 29.05.1972.

Наук. праці в галузі механіки твердого деформованого тіла, будівельної механіки, теорії споруд. Розв'язав задачу про концентрацію напруг поблизу отворів.

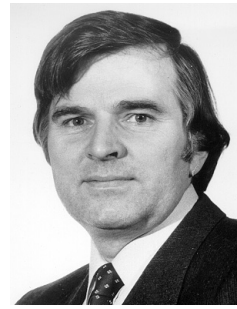
С.П. Тимошенко

П.Г. Тичина

Л.Г. Ткачук

П.П. Толочко

Почесний член багатьох академій наук. Президією НАН України засновано премію імені С.П. Тимошенка. Його ім'я присвоєно Ін-ту механіки НАН України.

ТИЧИНА Павло Григорович — поет, літературознавець, мовознавець, перекладач, акад. (1929). Н. 27.01.1891 у с. Піски (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. комерційний ін-т (1917). У 1936—39 — директор Ін-ту української літератури АН України, 1941—43 — Ін-ту мови і літератури АН України, 1943—48 — міністр освіти України. П. 16.09.1967.

Автор багатьох поетичних збірок, поем, художніх перекладів, літературознавчих, мовознавчих і публіцистичних праць.

Герой Соціалістичної Праці (1967). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1962). Держ. пр. СРСР (1941). Ордени та медалі СРСР.

ТКАЧУК Лук'ян Григорович — учений-геолог, акад. (1972). Н. 28.10.1902 у с. Немиринці (тепер Житомир. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1926). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1961—69 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук. АН України в Києві, з 1969 — Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України. П. 20.06.1981.

В.І. Толубинський

В.О. Топачевський

Наук. праці в галузі мінералогії і петрографії. Брав участь у складанні перших геологічних, тектонічних і літолого-палеогеографічних карт України.

ТОЛОЧКО Петро Петрович — історик, археолог, громадський діяч, акад. (1990, чл. кор. 1988), віце-президент (1993—98). Н. 21.02.1938 у с. Пристроми Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1960). З 1961 працює в Ін-ті археології НАН України (з 1974 — зав. відділу, з 1987 — директор), також у 1997—2001 — голова Крим. наук. центру НАН та МОН України, з 1998 — член Президії НАН України.

Наук. праці присвячено історії та археології Древньої Русі, Стародавнього Києва. Обґрунтував дату заснування Києва та відтворив картину його історично-культурного розвитку до XIII ст.

Держ. пр. України (1983, 2002). Ордени князя Ярослава Мудрого V ст. (1998) та IV ст. (2003), Дружби (2008, Росія). Пр. ім. М.С. Грушевського (1991), М.І. Костомарова (2008). Народний депутат України 3 і 4 скликань. Голова Укр. товариства охорони пам'яток історії і культури (з 1985).

ТОЛУБІНСЬКИЙ Всеволод Іванович — теплофізик і теплоенергетик, акад. (1964, чл.-кор. 1951). Н. 27.03.1904 у с. Тартак (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1927), де працював у 1929—64 (з 1938 — зав. кафедри). У 1939—41 та 1944—60 — зав. відділу Ін-ту теплоенергетики АН України, з 1963 — Ін-ту технічної теплофізики АН України (у 1963—72 — директор). П. 17.04.1988.

Наук. праці в галузі технічної теплофізики і теплоенергетики.

Засл. діяч науки України (1974). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1981). Президією НАН України засновано премію імені В.І. Толубинського.

О.В. Топачевський

Д.К. Третьяков

В.І. Трефілов

П.Т. Тронько

ТОПАЧЕВСЬКИЙ Вадим Олександрович — зоолог, акад. (1992, чл.-кор. 1978). Н. 16.07.1930 у Черкасах. Закінчив Київ. ун-т (1953). З 1956 працював у Ін-ті зоології НАН України (з 1973 — зав. відділу, в 1973—88 — директор). П. 9.11.2004.

Наук. праці стосуються теріології, систематики, філогенії, екологічної морфології, зоогеографії викопних і сучасних ссавців.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Пр. ім. І.І. Шмальгаузена (1994). Держ. нагороди СРСР.

ТОПАЧЕВСЬКИЙ Олександр Вікторович — ботанік і гідробіолог, акад. (1972, чл.-кор. 1961). Н. 13.03.1897 на хуторі Бобрівка (тепер Київ. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1930). У 1932—52 працював в Ін-ті ботаніки АН України, з 1959 — директор Ін-ту гідробіології АН України, також у 1962—66 — академік-секретар Відділу АН України. П. 1.12.1975.

Наук. праці стосуються морфології, систематики та філогенії водоростей, загальної, санітарної і технічної гідробіології.

Засл. діяч науки України (1966).

ТРЕТЬЯКОВ Дмитро Костянтинович — зоолог, акад. (1929). Н. 5.11.1878 у с. Шумарово (тепер Ярослав. обл., Росія). Закінчив Петерб. ун-т (1901). У 1912—41 — проф. Одес. ун-ту і 1930—41 — директор Зообіологічного науково-дослідного ін-ту при ун-ті; 1941—44 — зав. відділу, 1944—48 — директор Ін-ту зоології АН України, також 1946—48 — голова Відділу АН України. П. 26.09.1950.

Наук. праці присвячено гістології, порівняльній анатомії, філогенії тварин.

Засл. діяч науки України (1940).

ТРЕФІЛОВ Віктор Іванович — фізик і матеріалознавець, організатор науки, акад.

(1973, чл.-кор. 1969), віце-президент (1974—93). Н. 6.08.1930 у Баку. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1952). У 1955—73 працював в Ін-ті металофізики АН України, з 1973 — директор Ін-ту проблем матеріалознавства НАН України. П. 14.04.2001.

Наук. дослідження стосуються металофізики, фізики міцності та пластичності металів і тугоплавких матеріалів. Заклав основи технології виробництва та обробки тугоплавких і жаростійких металів, а також методів боротьби з крихким руйнуванням металів і сплавів. Створив наукову школу.

Держ. пр. України (1974, 1999). Засл. діяч науки і техніки України (1994). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2000), держ. нагороди СРСР. Держ. пр. СРСР (1988). Пр. ім. Є.О. Патона (1987). Акад. АН СРСР (1987). Президією НАН України засновано премію імені В.І. Трефілова.

ТРОНЬКО Петро Тимофійович — історик, урядовець, акад. (1978), віце-президент (1978—79), Герой України (2000). Н. 12.07.1915 у с. Заброди (тепер Харків. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1948) і Академію суспільних наук у Москві (1951). В 1951—78 — заст. Голови Ради Міністрів України; 1980—88 — зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту історії України НАН України.

Наук. праці стосуються історії Великої Вітчизняної війни, історичного краєзнавства, проблем охорони пам'яток історії та культури України. Голова Головної редколегії «Історії міст і сіл України».

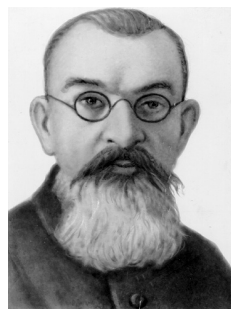
Засл. діяч науки і техніки України (1990). Почесна відзнака Президента України (1995). Ордени Держави (2000), князя Ярослава Мудрого V ст. (2005), Богдана Хмельницького III ст. (1997), держ. нагороди СРСР. Держ. пр. СРСР (1976).

В.Т. Трощенко

М.І. Туган-
Барановський

Ю.Ю. Туниця

П.А. Тутковський

ТРОЩЕНКО Валерій Трохимович — учений в галузі механіки і машинобудування, акад. (1979, чл.-кор. 1967). Н. 15.05.1929 у с. Скриплево Смолен. обл. (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1952). У 1955—66 працював в Ін-ті проблем матеріалознавства АН України, з 1966 — зав. відділу, з 1988 — директор Ін-ту проблем міцності АН України, також у 1988—93 — академік-секретар Відділення АН України.

Наук. дослідження присвячено конструктивній міцності матеріалів і деталей машин, втомлюваності металів.

Держ. пр. України (1969, 1997). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Держ. пр. СРСР (1982). Пр. ім. Г.С. Писаренка (2008).

ТУГАН-БАРАНОВСЬКИЙ Михайло Іванович — економіст і історик, акад. (1918). Н. 8.01.1865 на Харківщині. Закінчив фізико-математичний і юридичний факультети Харків. ун-ту (1888). З 1895 викладав у Петерб. і Київ. ун-тах, Петерб. політехнічному ін-ті, ун-ті ім. Шанявського в Москві. В 1917—18 — міністр в уряді Центральної Ради, 1918—19 — проф. Київ. ун-ту. Був головою Відділу соціальних наук і директором Ін-ту по вивченню економічної кон'юнктури та народного господарства України УАН. П. 22.01.1919.

Наук. праці присвячено дослідженню економічних криз, розвитку капіталізму в Росії, проблем кооперації.

Президією НАН України засновано премію імені М. І. Тугана-Барановського.

ТУНИЦЯ Юрій Юрійович — учений-економіст, акад. (2006, чл.-кор. 2003). Н. 19.05.1941 у с. Онок (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Львів. лісотехнічний ін-т (1964), в якому працював; 1988—93 — зав. кафедри Львів. ун-ту, з 1993 — ректор Укр. лісотехнічного ун-ту (нині — Національний лісотехнічний ун-т).

Наук. дослідження стосуються економіки природокористування і навколишнього середовища. Обґрунтував зростання екологічних витрат у структурі витрат суспільного виробництва, низку нових категорій в економіці. Започаткував екологічну економіку.

Засл. діяч науки і техніки України (1999). Почесна відзнака Президента України (1995).

ТУТКОВСЬКИЙ Павло Аполлонович — учений-геолог, акад. (1918). Н. 1.03.1858 у с. Липовець (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1882), де працював (з 1914 — проф.); з 1921 — голова Відділу АН України, з 1924 — керівник Кафедри геології АН України, з 1926 — директор Ін-ту геології АН України. П. 3.06.1930.

Наук. праці присвячено мінералогії, петрографії, гідрогеології, палеонтології, регіональній четвертинній геології, геоморфології, ландшафтознавству. Автор солової теорії походження лесу (1899), засновник мікропалеонтологічних досліджень в Україні.

Президією НАН України засновано премію імені П.А. Тутковського.

УСИКОВ Олександр Якович — радіофізик, акад. (1964, чл.-кор. 1958). Н. 11.01.1904 у с. Янківка (тепер Сумської обл.). Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1929). В 1936—55 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, з 1955 — в Ін-ті радіофізики і електроніки АН України (1955—73 — директор, 1973—87 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції). П. 6.11.1995.

Наук. дослідження присвячено фізиці надвисоких частот, новим методам генерації міліметрових радіохвиль, квантовій електроніці.

Ленінська пр. (1960). Держ. пр. України (1981). Держ. нагороди СРСР. Його ім'я присвоєно Ін-ту радіофізики і електроніки НАН України.

О.Я. Усиков

В.Ф. Уткін

Я.Б. Файнберг

С.П. Федоров

УТКІН Володимир Федорович — учений-механік, акад. (1976). Н. 17.10.1923 у Пустоборі Рязан. обл. (Росія). Закінчив Ленінград. механічний ін-т (1952). У 1952—90 працював у конструкторському бюро «Південне», де пройшов шлях від інженера до генерального конструктора, з 1990 — керівник Центрального науково-дослідного ін-ту машинобудування Росії. П. 15.02.2000.

Наук. праці стосуються визначення перспектив розвитку ракетно-космічної техніки, створення автоматизованих систем проектування у машинобудуванні, оптимізації структур складних механічних систем. Під його керівництвом створено низку ракетно-космічних систем і апаратів оборонного, наукового та господарського призначення.

Герой Соціалістичної Праці (1969, 1976). Ленінська пр. (1964). Держ. пр. СРСР (1980). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.К. Янгеля (1980). Акад. АН СРСР (1984).

ФАЙНБЕРГ Яків Борисович — фізик, акад. (1979, чл.-кор. 1964). Н. 7.09.1918 у Золотоноші (тепер Черкас. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1940). З 1946 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (у 1972—89 — зав. відділу, з 1989 — радник при дирекції). П. 7.03.2005.

Наук. праці в галузі фізики і техніки прискорювачів, фізики плазми і керованого термоядерного синтезу. Один з авторів колективних методів прискорення, відкриття пучкової нестійкості плазми та турбулентного нагріву. Заклав основи плазмової електроніки. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки України (1982). Держ. пр. України (1996). Орден «За заслуги» III ст. (1998) та II ст. (2003).

ФЕДОРОВ Євген Павлович — астроном, акад. (1969, чл.-кор. 1961). Н. 26.06.1909 в Іркутську (Росія). Закінчив Іркут. ун-т (1937).

Учасник Великої Вітчизняної війни. В 1947—59 працював у Полтав. гравіметричній обсерваторії, з 1959 — зав. відділу, 1959—73 — директор Головної астрономічної обсерваторії АН України. П. 8.11.1986.

Наук. праці присвячено вивченню обертання Землі, руху її полюсів, зв'язків цих явищ з різними геофізичними процесами. Засновник наукової школи.

Держ. пр. України (1983). Президією НАН України засновано премію імені С.П. Федорова.

ФЕДОРОВ Михайло Михайлович — учений в галузі гірничої механіки, акад. (1929). Н. 1.09.1867 у Єкатеринодарі (тепер Краснодар, Росія). Закінчив Петерб. гірничий ін-т (1895). У 1929—34 — керівник Кафедри гірничої механіки АН України, 1934—39 — директор Ін-ту гірничої механіки АН України (Дніпропетровськ). П. 29.03.1945.

Наук. праці присвячено дослідженню основних питань гірничої механіки, техніці безпеки в гірничій промисловості.

ФЕДОРЧЕНКО Іван Михайлович — учений в галузі матеріалознавства і порошкової металургії, акад. (1961, чл.-кор. 1957). Н. 18.10.1909 у Таганрозі (Росія). Закінчив Ка-

М.М. Федоров

І.М. Федорченко

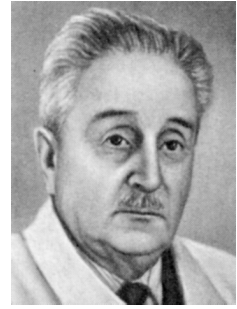
В.П. Філатов

А.П. Філіпов

С.О. Фірстов

Г.В. Фольборт

м'янський вечірній робітничий ін-т (1930). З 1952 — зав. відділу Ін-ту проблем матеріалознавства АН України, також у 1957—62 — головний учений секретар Президії, 1963—88 — академік-секретар Відділення АН України, з 1988 — радник Президії НАН України. П. 26.12.1997.

Наук. праці стосуються розробки теоретичних основ порошкової металургії і створення нових спеціальних матеріалів.

Засл. діяч науки України (1970). Держ. пр. України (1979). Пр. ім. Є.О. Патона (1968). Ордени та медалі СРСР.

ФІЛАТОВ Володимир Петрович — офтальмолог і хірург, акад. (1939, чл.-кор. 1934). Н. 27.02.1875 у с. Михайлівка (тепер Пензен. обл., Росія). Закінчив Моск. ун-т (1897). З 1903 працював в Одес. ун-ті (з 1911 — проф., зав. очної клініки та кафедри очних хвороб), в 1936—50 — також директор Українського науково-дослідного ін-ту очних хвороб і тканинної терапії (нині — Ін-т очної і тканинної терапії АМН України ім. В.П. Філатова). П. 30.10.1956.

Розробив метод відновлювальної хірургії та спеціальний інструментарій для пересадки рогівки. Засновник наукової школи.

Герой Соціалістичної Праці (1950). Засл. діяч науки України (1935). Держ. пр. СРСР (1941). Ордени та медалі СРСР. Золота медаль ім. І.І. Мечникова (1951).

ФІЛІПОВ Анатолій Петрович — учений-механік, акад. (1967, чл.-кор. 1945). Н. 29.11.1899 у с. Глухівці (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Харків. технологічний ін-т (1920) і Харків. ін-т народної освіти (1922). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1945—54 — зав. відділу Лабораторії гідравлічних машин АН України, 1948—61 — також зав. кафедри Харків. політехнічного ін-ту, 1963—72 — ке-

рівник філіалів Ін-ту механіки та Ін-ту технічної теплофізики АН України в Харкові, з 1972 — зав. відділу Ін-ту проблем машинобудування АН України. П. 23.04.1978.

Наук. дослідження присвячено теорії пружності, теорії коливань механічних систем.

Засл. діяч науки і техніки України (1968). Держ. пр. України (1984, посмертно).

ФІРСТОВ Сергій Олексійович — учений в галузі фізичного матеріалознавства, акад. (2006, чл.-кор. 1988). Н. 1.12.1940 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1962). У 1962—73 працював в Ін-ті металофізики АН України, з 1973 — в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1982 — зав. відділу, з 1999 — заст. директора).

Наук. праці стосуються пластичності матеріалів, структурного аналізу, дефектів кристалічної будови, фазових перетворень, нових матеріалів і технологій їх обробки.

Держ. пр. України (2005). Пр. ім. Д.К. Чернова (1973), Є.О. Патона (1987), В.І. Трефілова (2004).

ФОЛЬБОРТ Георгій Володимирович — фізіолог, акад. (1951, чл.-кор. 1934). Н. 4.02.1885 у Петербурзі, де закінчив Військово-медичну академію (1909); в 1926—46 — зав. кафедри Харків. медичного ін-ту, з 1946 — Київ. медичного ін-ту і зав. відділу Ін-ту фізіології АН України. П. 17.04.1960.

Наук. дослідження стосуються фізіології травлення, кровообігу, вищої нервової діяльності. Відкрив негативні (гальмівні) рефлексії, встановив основні закономірності процесів виснаження і відновлення.

Засл. діяч науки України (1953). Держ. нагороди СРСР.

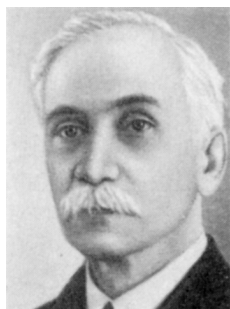
ФОМІН Олександр Васильович — ботанік, акад. (1921). Н. 14.05.1869 у с. Єрмолівка (тепер Саратов. обл., Росія). Закінчив Моск.

О.В. Фомін

І.М. Францевич

О.М. Фролов

В.В. Фролькіс

ун-т (1893). В 1914—27 — проф. Київ. ун-ту, 1921—35 — директор Ін-ту ботаніки АН України. П. 16.10.1935.

Наук. праці присвячено морфології, систематиці та флорі Кавказу, Сибіру, Далекого Сходу, України. Розробив перше ботанічне районування території України. Його ім'я присвоєно ботанічному саду Київ. ун-ту.

ФРАНЦЕВИЧ Іван Микитович — фізико-хімік і матеріалознавець, акад. (1961, чл.-кор. 1934). Н. 3.08.1905 у Полтаві. Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1928). У 1952—55 — керівник Лабораторії спецсплавів АН України, 1955—62 — директор Ін-ту металокераміки і спецсплавів АН України, 1962—73 — директор, з 1974 — зав. відділу Ін-ту проблем матеріалознавства АН України. П. 14.02.1985.

Наук. дослідження стосуються створення нових матеріалів. Засновник наукової школи.

Герой Соціалістичної Праці (1969). Засл. діяч науки і техніки України (1965). Держ. пр. України (1969). Держ. пр. СРСР (1951). Ордени та медалі СРСР. Президією НАН України засновано премію імені І.М. Францевича, його ім'я присвоєно Ін-ту проблем матеріалознавства НАН України.

ФРОЛОВ Олександр Матвійович — учений-гідротехнік, акад. (1939). Н. 6.09.1870 у Царському Селі (тепер м. Пушкін, Росія). Закінчив Ін-т інженерів шляхів у Петербурзі. (1894), де працював з 1911 (згодом — Ленінград. ін-т інженерів залізничного транспорту). П. 15.07.1964.

Наук. дослідження і розробки стосуються питань будівництва залізничних і гідротехнічних споруд.

ФРОЛЬКІС Володимир Веніамінович — фізіолог, акад. (1988, чл.-кор. 1978). Н. 27.01.1924 у Житомирі. Закінчив Військово-медичну ака-

демію у Ленінграді (1945). З 1959 — керівник лабораторії відділу Ін-ту геронтології в Києві. П. 2.10.1999.

Наук. праці присвячено геронтології, фізіології та експериментальній патології кровообігу. Розробив адаптаційно-регуляторну теорію старіння та нові експериментальні підходи до подовження життя.

Держ. пр. України (1984; 2003, посмертно). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Почесна відзнака Президента України (1994). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1996) іа IV ст. (1999). Ордени та медалі СРСР. Пр. ім. О.О. Богомольця (1970), І.І. Мечникова (1995), М.Д. Стражеска (1991). Акад. АМН України (1993), її віце-президент.

ХАРЛАМПОВИЧ Костянтин Васильович — історик, акад. (1919). Н. 30.07.1870 у с. Рогачі (нині — в Білорусі). Закінчив Петерб. духовну академію (1894). З 1895 працював у Казан. духовній семінарії, з 1900 — Казан. ун-ті (з 1909 — проф.). У вересні 1924 заарештований і 1925 засланий на три роки (Оренбург, Актюбінськ, Тургай), з 1928 жив в Україні (Ніжин, Київ), був позбавлений постійного місця роботи. П. 21.03.1932.

Наук. праці присвячено історії православної церкви, духовній культурі та освіті російського, українського і білоруського народів.

ХОЛОДНИЙ Микола Григорович — ботанік, акад. (1929, чл.-кор. 1925). Н. 22.06.1882 у Тамбові (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1906), де викладав до 1941; в 1922—49 працював в Ін-ті ботаніки АН України (з 1931 — зав. відділу), також 1926—41 — проф., зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 4.05.1953.

Наук. праці присвячено фізіології, анатомії та екології рослин, мікробіології, загальної біології, історії науки. Засновник вчення про фітогормони. Створив наукову школу.

М.Г. Холодний

К.К. Хрнов

Є.Я. Хруслов

В.М. Хрущов

Засл. діяч науки України (1944). Держ. нагороди СРСР. Президією НАН України засновано премію імені М.Г. Холодного. Його ім'я присвоєно Ін-ту ботаніки НАН України.

ХРЕНОВ Костянтин Костянтинович — учений в галузі електрозварювання, акад. (1945). Н. 25.02.1894 у Боровську (тепер Калужської обл., Росія). Закінчив Петроград. електротехнічний ін-т (1918). У 1945—48 і 1963—75 — зав. відділу Ін-ту електрозварювання АН України, також 1954—64 — голова Відділу АН України. П. 11.10.1984.

Розробив низку методів зварювання, зокрема метод дугового зварювання і різання металів під водою. Праці стосуються також історії науки і техніки.

Засл. діяч науки і техніки України (1955). Держ. пр. СРСР (1946, 1986). Чл.-кор. АН СРСР (1953).

ХРУСЛОВ Євген Якович — математик, акад. (2003, чл.-кор. 1992). Н. 7.01.1937 в Харкові. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1959). З 1961 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1984 — зав. відділу, з 1999 — заст. директора), також проф. Харків. ун-ту.

Наук. праці стосуються математичної фізики, обернених задач для диференціальних

рівнянь, зокрема крайових задач в ділянці з дрібнозернистою границею.

Держ. пр. України (1989). Пр. ім. М.М. Крилова (1996), М.О. Лаврентьева (2007).

ХРУЩОВ Василь Михайлович — учений в галузі електротехніки, акад. (1939). Н. 12.06.1882 у Петербурзі. Закінчив Томський технологічний ін-т (1908). У 1923—30 — проф. Харків. технологічного ін-ту, з 1930 — Харків. електротехнічного ін-ту, з 1939 — директор Ін-ту енергетики АН України. П. 19.12.1941.

Наук. дослідження присвячено колекторним машинам змінного струму, передачі й розподілу електроенергії, розрахунку електричних мереж.

Президією НАН України засновано премію імені В.М. Хрущова.

ЧАГОВЕЦЬ Василь Юрійович — фізіолог, акад. (1939). Н. 30.04.1893 на хуторі Патичис (тепер Сумської обл.). Закінчив Військово-медичну академію у Петербурзі (1897). З 1910 — проф. Київ. ун-ту, з 1921 — Київ. медичного ін-ту. П. 19.05.1941.

Один із основоположників сучасної електрофізіології. Розробив метод електрогастрографії, іонну теорію походження біоелектричних подразників у живій тканині.

ЧАГОВЕЦЬ Ростислав Всеволодович — біохімік, акад. (1967, чл.-кор. 1957). Н. 21.09.1904 у Києві. Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1925). З 1933 працював у Ін-ті біохімії АН України (у 1948—76 — зав. відділу), також 1966—72 — академік-секретар Відділу АН України. П. 11.09.1982.

Наук. праці присвячено стану і обміну води в організмі, біохімії м'язів, вітамінотерапії, біохімії ферментів, застосуванню вітамінів і преміксів у тваринництві, історії біохімії.

Засл. діяч науки України (1964). Пр. ім. О.В. Палладіна (1981).

В.Ю. Чаговець

Р.В. Чаговець

І.І. Чебаненко

Д.Ф. Чеботарьов

О.П. Чекмарьов

А.В. Чекунов

ЧЕБАНЕНКО Іван Ілліч — геолог, акад. (1982, чл.-кор. 1979). Н. 31.03.1925 у с. Матвіївка (нині в межах Миколаєва). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Одес. ун-т (1953). З 1957 працює в Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1979 — зав. відділу, з 2002 — радник при дирекції).

Наук. праці стосуються загальної геології, регіональної та теоретичної геотектоніки, зокрема дослідження тектонічних деформацій земної кори і розміщення геологічних структур.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (1992). Держ. нагороди СРСР.

ЧЕБОТАРЬОВ Дмитро Федорович — терапевт, акад. (1992). Н. 17.09.1908 в Києві. Закінчив Київ. медичний ін-т (1933). У 1944—55 працював у Київ. ін-ті клінічної медицини, 1955—61 — зав. кафедри Київ. ін-ту вдосконалення лікарів, 1961—87 — директор, з 1987 — наук. консультант Укр. науково-дослідного ін-ту геронтології (нині — Ін-т геронтології АМН України). П. 11.07.2005.

Наук. праці присвячено фізіології старіння, дослідженню особливостей патології, профілактики та лікування захворювань у осіб похилого віку, розробці наук. основ продовження життя людини.

Засл. діяч науки України (1964). Держ. пр. України (1984). Орден «За заслуги» III ст. (1998), держ. нагороди СРСР. Пр. ім. С.П. Боткіна (1994), М.Д. Стражеска (1995). Президією НАН України засновано премію імені Д.Ф. Чеботарьова

ЧЕКМАРЬОВ Олександр Петрович — учений в галузі обробки металів тиском, акад. (1948). Н. 12.09.1902 у с. Велика Знамянка (тепер Запоріж. обл.). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1927). З 1934 — проф. Дніпропетр. металургійного ін-ту, в 1948—70 — зав. відділу Ін-ту чорної металургії. П. 11.03.1975.

Наук. праці стосуються прокатки металів, удосконалення прокатного обладнання, розробки нових технологічних процесів.

Герой Соціалістичної Праці (1972). Засл. діяч науки і техніки України (1962). Держ. пр. України (1970). Держ. пр. СРСР (1941, 1949). Акад. АН СРСР (1968). Держ. нагороди СРСР.

ЧЕКУНОВ Анатолій Васильович — геофізик, акад. (1979, чл.-кор. 1973). Н. 24.03.1932 у Харкові. Закінчив Київ. ун-т (1954). З 1961 працював у Ін-ті геофізики АН України (з 1973 — зав. відділу, у 1976—91 — директор, з 1993 — почесний директор), також 1983—88 — академік-секретар Відділення АН України. П. 10.02.1996.

Наук. дослідження стосуються вивчення глибинної будови та еволюції земної кори, геотектоніки, геологічної інтерпретації геофізичних даних.

Держ. пр. України (1984). Пр. ім. В.І. Вернадського (1976).

ЧЕРНИШОВ Борис Ісидорович — геолог і палеонтолог, акад. (1939), віце-президент (1939—46). Н. 27.01.1888 у станиці Ясенській (тепер Краснодар. край, Росія). Закінчив Катеринослав. гірничий ін-т (1916). З 1939 працював в Ін-ті геологічних наук АН України (у 1939—46 — директор). П. 31.08.1950.

Наук. праці в галузі загальної геології, палеонтології, стратиграфії.

Засл. діяч науки України (1943).

ЧЕХУН Василь Федорович — учений-медик, акад. (2006, чл.-кор. 2000). Н. 15.11.1956 у с. Тростинка Київ. обл. Закінчив Київ. медичний ін-т (1980). З 1980 працює в Ін-ті експериментальної патології, онкології та радіобіології НАН України (з 1996 — зав. відділу та директор).

Наук. дослідження присвячено патогенетичним основам експериментальної терапії

Б.І. Чернишов

В.Ф. Чехун

І.М. Чиженко

О.О. Чуйко

злюкисних пухлин, підвищенню ефективності застосування протипухлинних препаратів, розробці епігеномних механізмів формування лікарської резистентності.

Засл. діяч науки України (2005). Держ. пр. України (2007).

ЧИЖЕНКО Іван Миронович — учений в галузі теоретичної електротехніки, акад. (1988, чл.-кор. 1972). Н. 27.03.1916 у селищі Козин (тепер Київ. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1940), де працював з 1946 (з 1950 — зав. кафедри, з 1989 — радник при ректораті). П. 11.12.2004.

Розробив компенсаційні перетворювачі електричного струму.

Ленінська пр. (1962). Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1982). Ордени та медалі СРСР.

ЧУЙКО Олексій Олексійович — фізико-хімік, акад. (1988, чл.-кор. 1979). Н. 28.08.1930 у с. Кузьмінське Ставропол. краю (Росія). Після закінчення 1958 Київ. ун-ту працював в Ін-ті фізичної хімії АН України (з 1973 — зав. відділу), з 1986 — директор Ін-ту хімії поверхні НАН України. П. 16.01.2006.

Наук. праці присвячено хімії поверхні твердих тіл, зокрема дослідженню природи активних

центрів, механізмів сорбційних процесів, структурних перетворень у поверхневому шарі.

Держ. пр. України (1972). Засл. діяч науки і техніки України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (2000). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (2002), О.І. Бродського (2007). Його ім'я присвоєно Ін-ту хімії поверхні НАН України.

ЧУМАЧЕНКО Микола Григорович — учений-економіст, акад. (1982, чл.-кор. 1973). Н. 1.05.1925 у с. Гладківка Херсон. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Тбіліс. ун-т (1957). У 1961—71 працював у Київ. ін-ті народного господарства, 1971—73 — Ін-ті економіки АН України; 1973—95 — директор, з 1995 — почесний директор Ін-ту економіки промисловості АН України в Донецьку, водночас 1981—82 — академік-секретар Відділення АН України, 1983—95 — голова Донец. наук. центру АН України, з 1998 — радник Президії НАН України.

Наук. праці стосуються проблем економіки промисловості, управління промисловим виробництвом.

Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2005). Пр. ім. О. Г. Шліхтера (1980), М.І. Тугана-Барановського (1993). Держ. нагороди СРСР.

ЧУХНО Анатолій Андрійович — учений-економіст, акад. (1988, чл.-кор. 1967). Н. 20.12.1926 у Багурині Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1951), де працює з 1954 (з 1963 — зав. кафедри, з 1998 — проф.).

Наук. праці присвячено дослідженню економічних законів, функціонування вітчизняної економіки.

Засл. працівник вищої школи України (1976). Орден «За заслуги» III ст. (1996) та II ст. (2001). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1989), М.І. Тугана-Барановського (1995), М.В. Птухи (2005).

М.Г. Чумаченко

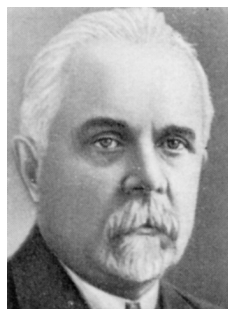
А.А. Чухно

О.О. Шалімов

М.З. Шамота

В.Г. Шапошников

О.М. Шарковський

ШАЛІМОВ Олександр Олексійович — учений в галузі фізіології і медицини, акад. (1978, чл.-кор. 1967), Герой України (2005). Н. 20.01.1918 у с. Введенка Липец. обл. (Росія). Закінчив Кубан. медичний ін-т (1941). У 1965—70 — директор Харків. науково-дослідного ін-ту загальної і невідкладної хірургії, 1972—88 — директор, з 1988 — почесний директор Київ. науково-дослідного ін-ту клінічної та експериментальної хірургії (нині — Інститут хірургії та трансплантології АМН України). П. 27.02.2006.

Наук. дослідження стосуються розробки методів хірургічного лікування гастроентерологічних захворювань і захворювань судин.

Герой Соціалістичної Праці (1982). Засл. діяч науки України (1967). Держ. пр. України (1977). Почесна відзнака Президента України (1993). Ордени Держави (2005), «За заслуги» II ст. (1998) та I ст. (1999), держ. нагороди СРСР. Держ. пр. СРСР (1985). Акад. АМН України (1993).

ШАМОТА Микола Захарович — літературознавець, акад. (1967, чл.-кор. 1958). Н. 17.12.1916 у Полтаві. Закінчив Ніжин. педагогічний ін-т (1939) та Академію суспільних наук у Москві (1953). З 1957 — зав. відділу, у 1962—78 — директор Ін-ту літератури АН України, також 1966—71 — академік-секретар Відділення АН України. П. 4.01.1984.

Наук. праці присвячено дослідженню сучасного літературного процесу.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1978).

ШАПОШНИКОВ Володимир Георгійович — хімік, акад. (1922). Н. 6.06.1870 у Вольську (тепер Саратов. обл., Росія). Закінчив Петерб. технологічний ін-т (1893). У 1913—34 — зав. кафедри Київ. ін-ту народного господарства, 1934—38 — директор, 1938—41 — зав. відділу Ін-ту органічної хімії АН України. П. 3.10.1952.

Наук. праці присвячено хімії і технології барвників.

ШАРКОВСЬКИЙ Олександр Миколайович — математик, акад. (2006, чл.-кор. 1978). Н. 7.12.1936 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1958). З 1961 працює в Ін-ті математики НАН України (з 1974 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено теорії динамічних систем, теорії стійкості, розробці якісних методів, теорії нелінійних різницевих і диференціально-різницевих рівнянь та крайових задач математичної фізики.

Пр. ім. М.М. Боголюбова (1994), М.О. Лаврентьєва (2005).

ШВЕЦЬ Іван Трохимович — учений в галузі теплоенергетики, акад. (1950). Н. 25.05.1901 в с. Хутір Михайлівський (тепер м. Дружба Сумської обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1927). У 1941—52 і 1954—55 — директор Ін-ту теплоенергетики АН України, у 1955—70 — ректор Київ. ун-ту, з 1970 працював в Ін-ті технічної теплофізики АН України; також 1950—53 — головний учений секретар Президії, 1970—78 — академік-секретар Відділення АН України. П. 5.09.1983.

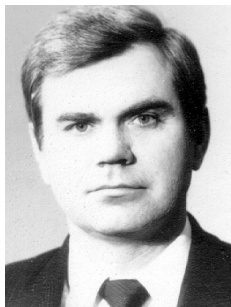
Наук. праці стосуються загальної теплотехніки, аерогазодинаміки, вивчення енергетичних ресурсів.

Засл. діяч науки і техніки України (1959). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1977). Ордени та медалі СРСР.

ШЕВЧЕНКО Володимир Павлович — учений-механік, акад. (1995, чл.-кор. 1992), Герой України (2006). Н. 5.01.1941 в с. Підгородне Дніпропетр. обл. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1962). З 1968 працює в Донец. ун-ті (з 1970 — зав. кафедри, з 1986 — ректор), також з 1998 — голова, з 2002 — перший заст. голови Донец. наукового центру НАН та МОН України.

І.Т. Швець

В.П. Шевченко

Ю.М. Шевченко

Ю.Р. Шеляг-Сосонко

Наук. праці в галузі механіки деформованого твердого тіла, зокрема теорії пластин і оболонок.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (2003). Ордени Держави (2006), князя Ярослава Мудрого V ст. (1999), IV ст. (2000).

ШЕВЧЕНКО Юрій Миколайович — учений-механік, акад. (1997, чл.-кор. 1982). Н. 8.07.1926 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1951). З 1961 працює в Ін-ті механіки НАН України (з 1972 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються термомеханіки деформівного твердого тіла, розрахунків міцності і працездатності машинобудівних конструкцій при високих температурах.

Держ. пр. України (1986, 1993). Пр. ім. М.К. Янгеля (1985), О.М. Динника (2003).

ШЕЛЯГ-СОСОНКО Юрій Романович — ботанік, акад. (1990, чл.-кор. 1978). Н. 10.01.1933 у Києві. Закінчив Чернівець. ун-т (1956). З 1962 працює в Ін-ті ботаніки НАН України (з 1972 — зав. відділу, у 1979—84 — заст. директора).

Наук. праці стосуються розробки теоретичних і прикладних проблем геоботаніки.

Ю.С. Шемшученко

В.П. Шестопапов

Побудував теорію фітоценотично-популяційної структури ареалів.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2005). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003), IV ст. (2006). Пр. ім. М. Г. Холодного (1988).

ШЕМШУЧЕНКО Юрій Сергійович — учений в галузі права, акад. (1992, чл.-кор. 1988). Н. 14.12.1935 в Глухові Сумської обл. Закінчив Київ. ун-т (1962). З 1969 працює в Ін-ті держави і права НАН України (з 1979 — зав. відділу, з 1988 — директор).

Наук. праці в галузі організаційно-правових проблем охорони навколишнього середовища і раціонального використання природних ресурсів.

Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (2004). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1999) та IV ст. (2006). Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1991), М.П. Василенка (1997). Акад. Академії правових наук України (1993).

ШЕСТОПАЛОВ Віктор Петрович — учений в галузі радіофізики та електроніки, акад. (1979, чл.-кор. 1972). Н. 23.01.1923 у Слов'янську Донец. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. ун-т (1949). У 1958—71 — зав. кафедр у вузах Харкова, з 1971 працював в Ін-ті радіофізики і електроніки АН України (у 1973—93 — директор, з 1993 — радник при дирекції ін-ту), також 1981—86 — голова Північно-Східного наук. центру АН України. П. 28.11.1999.

Наук. праці присвячено теорії дифракції, фізиці і техніці міліметрових і субміліметрових хвиль. Започаткував дифракційну електроніку.

Держ. пр. України (1972). Засл. діяч науки України (1983). Держ. пр. СРСР (1987). Держ. нагороди СРСР.

В.М. Шестопапов

А.К. Шидловський

Є.О. Шилов

В.І. Шинкарук

ШЕСТОПАЛОВ В'ячеслав Михайлович — учений-гідрогеолог, акад. (1995, чл.-кор. 1988). Н. 18.07.1936 в Дніпропетровську. Закінчив Київ. ун-т (1959). З 1971 працює в Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1983 — зав. відділу, з 1984 — заст. директора), також з 2004 — академік-секретар Відділення НАН України.

Наук. праці стосуються дослідження водообміну в гідрогеологічних структурах, еволюції підземної гідросфери під впливом антропогенних змін, регіонального гідрогеологічного картування.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2004). Орден «За заслуги» III ст. (2002) та II ст. (2008).

ШИДЛОВСЬКИЙ Анатолій Корнійович — учений в галузі електротехніки, акад. (1985, чл.-кор. 1978), віце-президент (1998—2004). Н. 10.10.1933 у с. Веприк Чернігів. обл. Закінчив Київ. політехн. ін-т (1957). З 1959 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (у 1973—2007 — директор, з 2007 — почесний директор), також 1988—98 — академік-секретар Відділення НАН України, з 2004 — радник Президії НАН України.

Наук. дослідження стосуються теорії багатозональних електричних кіл, створення багатозональних пристроїв для стабілізації параметрів електричної енергії.

Держ. пр. України (1982). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Ордени «За заслуги» III ст. (1997), князя Ярослава Мудрого V ст. (2003), Пр. ім. С.О. Лебедева (1986), В.М. Хрушова (1999).

ШИЛОВ Євген Олексійович — хімік, акад. (1951, чл.-кор. 1945). Н. 10.08.1893 у Серпухові (Росія). Закінчив Моск. ун-т (1917). У 1930—47 — зав. кафедри Іванов. хіміко-технологічного ін-ту, 1947—70 — зав. відділу

Ін-ту органічної хімії АН України в Києві. П. 22.07.1970.

Наук. праці присвячено кінетиці і механізму органічних реакцій. Сформулював принцип донорно-акцепторних реакцій.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1965).

ШИНКАРУК Володимир Іларіонович — філософ, акад. (1978, чл.-кор. 1969). Н. 22.04.1928 у с. Гайворон Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1950), де працював до 1968 (з 1965 — проф.); з 1968 — директор Ін-ту філософії АН України. П. 29.11.2001.

Наук. праці стосуються історії і теорії діалектики, філософських основ гуманізму, закономірностей сучасного суспільного розвитку.

Держ. пр. України (1982). Засл. діяч науки і техніки України (1996). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (1998), Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1977). Чл.-кор. АН СРСР (1981).

ШИРОБОКОВ Володимир Павлович — учений в галузі медичної вірусології, акад. (2003, чл.-кор. 1991). Н. 5.04.1942 у Ханті-Мансійську (Росія). Закінчив Київ. медичний ін-т (1965), де працює (з 1979 — зав. кафедри, у 1990—2003 — проректор).

Наук. праці стосуються вивчення біологічних властивостей ентеровірусів та патогенезу ентеровірусних інфекцій людини. Розробив низку нових методів вірусологічних досліджень.

Засл. діяч науки і техніки України (1996). Чл.-кор. АМН України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (2003).

ШЛЕПАКОВ Арнольд Миколайович — історик, акад. (1982, чл.-кор. 1969). Н. 16.06.1930 у Вінниці. Закінчив Київ. ун-т (1952). У 1955—78 працював в Ін-ті історії АН України (з 1969 — зав. відділу), 1978—92 — директор Ін-ту соціальних і економічних проблем зару-

В.П. Широбов

А.М. Шлепаков

О.Г. Шліхтер

І.І. Шмальгаузен

біжних країн АН України, також 1982—88 — академік-секретар Відділення АН України. П. 2.06.1996.

Наук. праці присвячено проблемам соціальної історії США і Канади, робітничого руху, теорії та історії міжнародних міграцій.

Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1982).

ШЛІХТЕР Олександр Григорович — державний і політичний діяч, економіст, акад. (1929), віце-президент (1934—38). Н. 1.09.1868 у Лубнах. Навчався (1889—91) у Харків. і Берн. (Швейцарія) ун-тах. У 1927—29 — нарком земельних справ України, 1930—33 — директор Укр. ін-ту марксизму-ленінізму, з 1934 — голова Ради по вивченню продуктивних сил України АН України. П. 2.12.1940.

Наук. праці стосуються історії революційного руху, проблем народного господарства України.

Президією НАН України засновано премію імені О.Г. Шліхтера, яка присуджувалася в 1973—1991.

ШМАЛЬГАУЗЕН Іван Іванович — зоолог, акад. (1922). Н. 23.04.1884 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1907), де працював до 1912 і в 1921—41, у 1930—41 — директор Ін-ту зоології АН України; 1936—48 — Ін-ту

еволюційної морфології АН СРСР, з 1948 працював у Зоол. ін-ті АН СРСР (з 1955 — зав. лабораторії). П. 7.10.1963.

Наук. праці присвячено порівняльній анатомії і ембріології, еволюційній морфології, походженню наземних хребетних, вивченню процесів росту організмів, феногенетиці, біокибернетиці, загальнобіологічним проблемам. Встановив закон росту тварин.

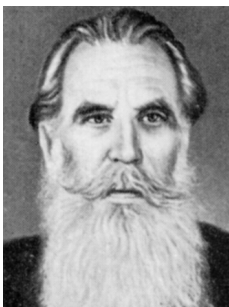
Засл. діяч науки України (1935). Акад. АН СРСР (1935). Золота медаль ім. І.І. Мечникова. Президією НАН України засновано премію імені І.І. Шмальгаузена, його ім'я присвоєно Ін-ту зоології НАН України.

ШМІДТ Отто Юлійович — математик, астроном, геофізик, акад. (1934). Н. 30.09.1891 у Могильові (тепер у Білорусі). Закінчив Київ. ун-т (1913). У 1923—56 — проф. Моск. ун-ту, 1930—32 — директор Арктичного ін-ту, 1937—49 — Геофізичного ін-ту АН СРСР, 1932—39 — начальник Головного управління Північного морського шляху. П. 7.09.1956.

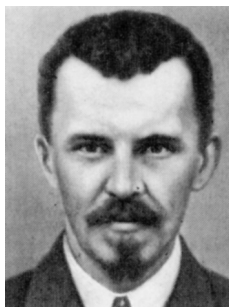
Автор космогонічної гіпотези походження Сонячної системи (1943). Засновник московської алгебраїчної школи.

Герой Радянського Союзу (1937). Орден і медалі СРСР. Акад. АН СРСР (1935), її віце-президент (1939—42).

ШМІТ Федір Іванович — мистецтвознавець, акад. (1921). Н. 15.05.1877 у Петербурзі. Закінчив Петерб. ун-т (1900). У 1912—20 — зав. кафедри Харків. ун-ту, 1921—24 — голова Археологічної комісії та Археологічного комітету АН України, директор Київ. археологічного ін-ту, 1924—30 — директор Російського ін-ту історії мистецтв у Ленінграді. В 1933 заарештований за звинуваченням у причетності до «фашистської організації російських і українських націоналістів «Російська

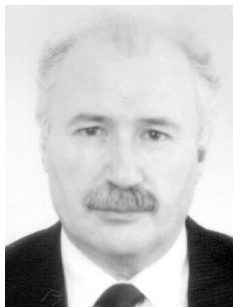
О.Ю. Шмідт

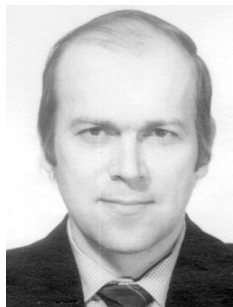
Ф.І. Шміт

С.Ф. Шнюков

Н.З. Шор

А.П. Шпак

М.Т. Шпак

національна партія» і 1934 засуджений до 5 років заслання (Казахстан, Узбекистан). У серпні 1937 у Ташкенті заарештований як «ворог народу» і у листопаді засуджений до вищої міри, розстріляний 3.12.1937, реабілітований посмертно.

Наук. праці стосуються історії мистецтва, археології та музейної справи.

Президією НАН України засновано премію імені Ф.І. Шмідта.

ШНЮКОВ Євген Федорович — учений-геолог, акад. (1982, чл.-кор. 1978). Н. 26.03.1930 в Архангельську (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1953). У 1953—69 та 1977—92 працював у Ін-ті геологічних наук АН України (з 1977 — директор), 1969—77 — зав. відділу Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України, 1978—2008 — також директор Національного науково-природничого музею НАН України, з 1993 — керівник Відділення морської геології та осадочного рудоутворення НАН України.

Наук. праці стосуються вивчення осадкових залізних і марганцевих руд України, геології Чорного й Азовського морів.

Держ. пр. України (1989, 2000). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (2000). Пр. ім. В.І. Вернадського (1982).

ШОР Наум Зуселевич — учений в галузі кібернетики, акад. (1997, чл.-кор. 1990). Н. 1.01.1937 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1958) і працював у Ін-ті кібернетики НАН України (з 1990 — зав. відділу). П. 25.02.2006.

Наук. праці присвячено теорії оптимальних рішень та її застосуванням до розв'язання задач планування і проектування.

Держ. пр. України (1973, 1993, 1999). Держ. пр. СРСР (1981). Пр. ім. В.М. Глушкова (1987), В.С. Михалевича (2000).

ШПАК Анатолій Петрович — фізик, організатор науки, акад. (1995, чл.-кор. 1992), перший віце-президент — головний учений секретар (з 1998). Н. 12.05.1949 у Невинномиську Ставропол. краю (Росія). Закінчив Ростов. ун-т (1971). З 1971 працює в Ін-ті металофізики НАН України (з 1985 — зав. лабораторії, з 2002 — директор), водночас у 1993—98 — головний учений секретар НАН України.

Наук. праці стосуються фізики й технології металевих та неметалевих матеріалів, дослідження електронних властивостей і атомної будови твердих тіл, рентгенівської фотоелектронної спектроскопії, нанотехнологій.

Держ. пр. України (1992, 2002). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (1999), князя Ярослава Мудрого V ст. (2003), IV ст. (2008).

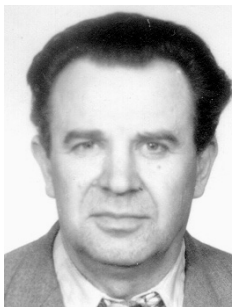
ШПАК Марат Терентійович — фізик, акад. (1990, чл.-кор. 1969). Н. 13.04.1926 у с. Чупахівка Сумської обл. Закінчив Чернівець. ун-т (1951). З 1955 працював в Ін-ті фізики АН України (у 1970—87 — директор). П. 2.06.1993.

Наук. праці в галузі фізики твердого тіла, квантової електроніки і нелінійної оптики. Спільно з ін. створив серію високостабільних лазерів та лазерів, що перестроюються за частотою.

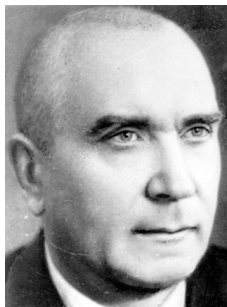
Держ. пр. України (1974, 1986). Засл. діяч науки України (1986).

ШПЕНИК Отто Бартоломійович — фізик, акад. (2006, чл.-кор. 1997). Н. 14.07.1938 у Мукачеві. Закінчив Ужгород. ун-т (1961), де працював; з 1981 — зав. відділу, з 1988 — керівник відділення Ін-ту ядерних досліджень АН України, з 1992 — директор Ін-ту електронної фізики НАН України (Ужгород.) та з 1980 — проф. Ужгород. ун-ту.

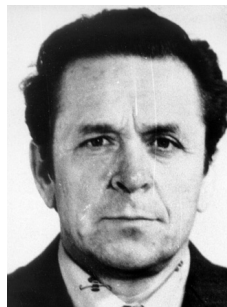
Наук. дослідження в галузі фізики електронних та атомних зіткнень.

О.Б. Шпенік

Й.З. Штокало

М.Ф. Шуба

Л.О. Шубенко-Шубін

Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (1995). Ордени «За заслуги» III ст. (1998), князя Ярослава Мудрого V ст. (2003). Пр. ім. І. Пулюя (2003).

ШТОКАЛО Йосип Захарович — математик, історик науки, акад. (1951, чл.-кор. 1948). Н. 16.11.1897 у с. Скоморохи (тепер Львів. обл.). Закінчив Дніпропетр. ун-т (1931). У 1942—49 та 1956—62 працював в Ін-ті математики АН України (у 1946—49 — заст. директора, з 1956 — зав. відділу), 1949—56 — голова Президії Львів. філіалу АН України; 1963—86 — зав. Сектору історії природознавства і техніки Ін-ту історії АН України. П. 5.01.1987.

Наук. праці в галузі теорії диференціальних рівнянь, операційного числення, історії вітчизняної математики.

Засл. діяч науки України (1968). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1973), медаль ім. А. Коїре (1971).

ШУБА Михайло Федорович — біофізик і фізіолог, акад. (1990, чл.-кор. 1982). Н. 30.10.1928 в с. Сасово (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Ужгород. ун-т (1953). З 1957 працював у Ін-ті фізіології НАН України (з 1967 — зав. відділу). П. 21.03.2007.

В.М. Шульга

М.П. Щербак

Наук. праці з питань біофізики збуджуваних утворень. Відкрив явище електротопічного зв'язку між клітинами гладких м'язів, описав іонні механізми збуджуючої і гальмуючої дії медіаторів на ці м'язи.

Держ. пр. України (1992, 2003).

ШУБЕНКО-ШУБІН Леонід Олександрович — учений в галузі енергетики, акад. (1967, чл.-кор. 1951). Н. 7.08.1907 у Карсі (тепер Туреччина). Закінчив Ленінград. ун-т (1930) і Всесоюзний котлотурбінний ін-т (1931). У 1950—67 — головний конструктор Харків. турбінного заводу, також з 1957 — зав. відділу Лабораторії гідравлічних машин АН України; 1972—91 — зав. відділу, з 1991 — радник при дирекції Ін-ту проблем машинобудування АН України. П. 28.07.1994.

Наук. дослідження стосуються паро- і газотурбобудування.

Герой Соціалістичної Праці (1962), держ. нагороди СРСР. Держ. пр. СРСР (1947). Засл. винахідник України (1962). Пр. ім. Г.Ф. Прокура (1982).

ШУЛЬГА Валерій Михайлович — радіофізик, акад. (2006, чл.-кор. 1997). Н. 16.08.1944 у м. Красноград Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1966). В 1970—85 працював у Ін-ті радіофізики і електроніки АН України, з 1985 — у Радіоастрономічному ін-ті НАН України (з 1991 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі радіоастрономії та астрофізики. Створив квантові підсилувачі з рекордними за чутливістю характеристиками для приймальних систем міліметрового діапазону.

Держ. пр. України (1989). Засл. діяч науки і техніки України (2004). Пр. ім. М.П. Барабашова (2002).

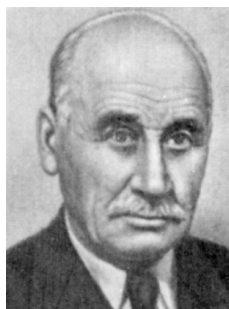
ЩЕРБАК Микола Петрович — учений-геолог, акад. (1979, чл.-кор. 1976). Н. 16.09.1924 у с. Савинки Саратов. обл. (Росія) Закінчив До-

О.Н. Щербань

В.Г. Щурат

В.Я. Юр'єв

І.Р. Юхновський

нец. політехнічний ін-т (1947). У 1958—69 працював в Ін-ті геологічних наук АН України, з 1969 — зав. відділу, у 1977—2008 — директор Ін-ту геохімії, мінералогії та рудоутворення НАН України, також 1976—83 — академік-секретар Відділення АН України.

Наук. дослідження присвячено геології докембрію та ізотопному датуванню геологічних утворень України.

Держ. пр. України (1981, 1998). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. нагороди СРСР.

ЩЕРБАНЬ Олександр Назарович — учений в галузі гірничої теплофізики, акад. (1957), віце-президент (1957—62). Н. 2.03.1906 у с. Диканька (тепер Полтав. обл.). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1933). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1953—57 — головний учений секретар Президії АН України, 1958—87 — зав. відділу Ін-ту технічної теплофізики АН України. П. 7.01.1992.

Наук. дослідження стосуються теплообміну в гірничих виробках, рудникової вентиляції.

Засл. діяч науки і техніки України (1966). Держ. пр. СРСР (1969). Ордени та медалі СРСР.

ЩУРАТ Василь Григорович — літературознавець і поет, акад. (1929). Н. 24.08.1871 у с. Вислобоки (тепер Львів. обл.). Закінчив Віден. ун-т (1896). З 1939 — проф. Львів. ун-ту, директор Львів. бібліотеки АН України. В 1933 необгрунтовано виключений з членів АН України, 1939 поновлений. П. 27.04.1948.

Наук. праці присвячено літературознавству, фольклористиці, етнографії, історії літератури і мистецтва, вивченню розвитку суспільної думки і культури в Західній Україні. Автор ліричних збірок, перекладів російських і західноєвропейських класиків.

ЮР'ЄВ Василь Якович — селекціонер, акад. (1945). Н. 20.02.1879 у с. Івановська Вірга (те-

пер с. Вірга Пензен. обл., Росія). Закінчив Новоалександрів. ін-т сільського господарства і лісівництва (1905). У 1909—56 працював на Харків. селекційній станції (з 1944 — директор), 1946—56 — також директор Ін-ту генетики і селекції АН України, 1956—62 — Укр. науково-дослідного ін-ту рослинництва, селекції і генетики. П. 8.02.1962.

Вивів багато сортів зернових культур.

Двічі Герой Соціалістичної Праці (1954, 1959). Засл. діяч науки України (1949). Держ. пр. СРСР (1947). Держ. нагороди СРСР. Президією НАН України засновано премію ім. В.Я. Юр'єва.

ЮРИНЕЦЬ Володимир Олександрович — філософ, акад. (1929). Н. 1891 у с. Олесько (тепер Львів. обл.). Закінчив Віден. ун-т та Ін-т червоної професури у Москві (1924). З 1922 працював у філософських закладах України. Заарештований і засуджений в зв'язку з процесом Центру дій. П. 1933.

Наук. праці стосуються марксистсько-ленінської філософії та критики сучасної зарубіжної філософії.

ЮХНОВСЬКИЙ Ігор Рафаїлович — фізик і громадсько-політичний діяч, акад. (1982, чл.-кор. 1972), Герой України (2005). Н. 1.09.1925 у с. Княгинин (тепер Рівнен. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Львів. ун-т (1951), де працював з 1954 (у 1959—69 — зав. кафедри); з 1969 — зав. відділу, з 1982 — керівник Відділення Ін-ту теоретичної фізики АН України, у 1990—2006 — директор, з 2006 — почесний директор Ін-ту фізики конденсованих систем НАН України (Львів), також 1991—98 — голова Західного наук. центру НАН України, з 2006 — голова Українського інституту національної пам'яті (Київ).

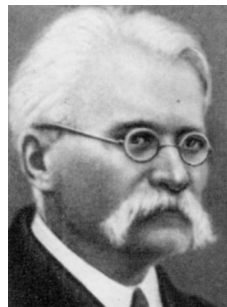
Наук. праці в галузі статистичної фізики. Розвинув метод колективних змінних і побу-

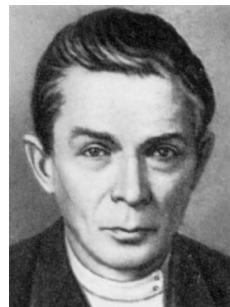
К.А. Ющенко

О.І. Ющенко

Д.Я. Яворницький

В.П. Яворський

дував мікроскопічну теорію розчинів електролітів, розрахував статистичну суму тривимірної моделі Ізінга. Створив наукову школу.

Почесна відзнака Президента України (1995). Орден Держави (2005), «За заслуги» I ст. і II ст. (2000), князя Ярослава Мудрого V ст. (2001), держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.М. Крилова (1986). Народний депутат України 1—4 скликань.

ЮЩЕНКО Костянтин Андрійович — учений в галузі матеріалознавства і зварювання, акад. (2003, чл.-кор. 1990). Н. 8.12.1935 у Кременчуці Полтав. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1958) і працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1980 — зав. відділу, з 1983 — заст. директора).

Наук. праці стосуються зварювання високолегованих сталей і сплавів, створення нових матеріалів і конструкцій, фізики і механіки міцності.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. Є.О. Патона (1983).

ЮЩЕНКО Олександр Іванович — психіатр, акад. (1934). Н. 2.12.1869 на хуторі Водотеча (тепер Сумської обл.). Закінчив Харків. ун-т (1893). З 1930 працював в Ін-ті вдосконалення лікарів та Укр. ін-ті клінічної і соціальної психогієни, з 1932 — в Укр. психоневрологічній академії (Харків). П. 13.06.1936.

Один із засновників біохімічного напрямку в психіатрії.

ЯВОРНИЦЬКИЙ (Еварницький) Дмитро Іванович — історик, археолог, музеєзнавець, акад. (1929, чл.-кор. 1924). Н. 6.11.1855 у с. Совцівка (тепер с. Борисівка Харків. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1881). У 1902—33 — зав. історико-археологічного музею у Катеринославі (тепер Історичний музей ім. Д.І. Яворницького у Дніпропетровську), 1918—33 — проф. Дніпропетр. ун-ту. П. 5.08.1940.

кого у Дніпропетровську), 1918—33 — проф. Дніпропетр. ун-ту. П. 5.08.1940.

Наук. праці присвячено історії України доби феодалізму, зокрема історії Запорозької Січі, археології, етнографії, фольклору. Автор тритомної «Історії запорозьких козаків», історико-географічного нариса «Дніпрові пороги», «Словника української мови» та ін. Ім'я Д. І. Яворницького тривалий час було піддано забуттю в українській науці.

ЯВОРСЬКИЙ Володимир Полікарпович — хімік, акад. (1934). Н. 15.07.1876 у с. Ропчи (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1901), де працював до 1921 і в 1935—39; у 1931 — зав. сектору Ін-ту хімії АН України, з 1939 — директор Ін-ту органічної хімії і технології АН України, з 1941 — Об'єднаного ін-ту неорганічної та органічної хімії АН України. П. 24.09.1942.

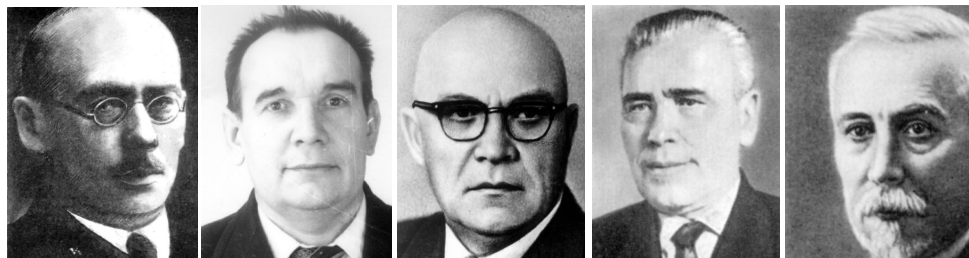
Наук. праці в галузі органічної хімії.

Засл. діяч науки України (1934).

ЯВОРСЬКИЙ Матвій Іванович — історик, акад. (1929). Н. 15.11.1885 у с. Корчмин (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1910). З 1920 працював у Харків. ін-ті народної освіти, з 1922 — у Всеукр. ін-ті марксизму-ленінізму, водночас у 1924—29 — заст. голови Укрголовнауки Наркомосу України. В березні 1931 заарештований за участь у т. зв. Українському національному центрі і засуджений на 6 років позбавлення волі, в жовтні 1937 — до вищої міри, розстріляний 3.11.1937, реабілітований посмертно.

Наук. праці присвячено історії України, зокрема історії суспільних рухів.

ЯКОВЕНКО Володимир Мефодійович — фізик, акад. (2000, чл.-кор. 1990). Н. 7.11.1934 у с. Раздорне Белгород. обл. (Росія). Закінчив Харків. ун-т (1957). З 1958 працює в Ін-ті радіофізики і електроніки НАН України (у 1980—93 — заст. директора, з 1993 — директор).

М.І. Яворський **В.М. Яковенко** **С.М. Ямпольський** **М.К. Янгель** **Ф.Г. Яновський**

Наук. праці присвячено фізиці напівпровідників, зокрема дослідженню коливних і хвильових процесів, нелінійних явищ у напівпровідниках.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1987).

ЯМПОЛЬСЬКИЙ Стефан Михайлович — учений-економіст, акад. (1967). Н. 21.12.1906 в Ізюмі (тепер Харків. обл.). Закінчив Харків. інженерно-економічний ін-т (1932). У 1944—57 — ректор Львівського, в 1957—65 — Одес. політехнічних ін-тів. В 1965—70 — директор, 1972—87 — зав. відділу Ін-ту економіки АН України в Києві. П. 10.01.1998.

Наук. праці стосуються економічних проблем технічного прогресу, ефективності суспільного виробництва, розвитку й розміщення продуктивних сил.

Засл. діяч науки України (1967). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1981). Ордени та медалі СРСР.

ЯНГЕЛЬ Михайло Кузьмич — вчений і конструктор у галузі ракетно-космічної техніки, акад. (1961). Н. 25.10.1911 у с. Зирянова (тепер Іркут. обл., Росія). Закінчив Моск. авіаційний ін-т (1937) та Академію авіаційної промисловості (1950). До 1948 працював у конструкторському бюро М.М. Полікарпова, в 1950—54 — начальник відділу Науково-дослідного ін-ту ракетної техніки, з 1954 — начальник і головний конструктор СКБ «Південне» (Дніпропетровськ). П. 25.10.1971.

Наук. дослідження і конструкторські розробки в галузі теоретичної і прикладної механіки, авіаційної і ракетно-космічної техніки. Під його керівництвом і за участю створено кілька класів і поколінь стратегічних бойових ракет, зокрема двоступінчасту ракету з дальністю польоту понад 11 тис. км. При цьому під час проектування бойових ракет передбачалося використання їх і як носіїв космічних

апаратів, що привело до появи носіїв «Космос», «Циклон», «Зеніт». Створив наукову школу.

Двічі Герой Соціалістичної Праці (1959, 1961). Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1967). Держ. нагороди СРСР. Акад. АН СРСР (1966). Радою Міністрів України засновано премію імені М.К. Янгеля, його ім'я присвоєно конструкторському бюро «Південне».

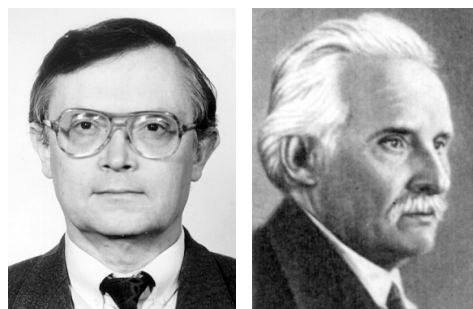
ЯНОВСЬКИЙ Феофіл Гаврилович — терапевт, акад. (1927). Н. 24.06.1860 у с. Миньківці (тепер Хмельниц. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1884), де працював (у 1905—19 — проф.), з 1921 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту. П. 8.07.1928.

Наук. дослідження стосуються клініки туберкульозу легень, хвороб нирок, клінічної бактеріології, фізіології і патології травлення, патології кровообігу. Створив наукову школу.

Президією НАН України засновано премію імені Ф.Г. Яновського.

ЯНСОН Ігор Кіндратович — фізик, акад. (1992, чл.-кор. 1979). Н. 18.03.1938 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1961). З 1961 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1970 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено дослідженню контактних явищ у твердих тілах при низьких температурах. Спільно з І.М. Дмитренком і

І.К. Янсон

Л.М. Яснопольський

К.Б. Яцимирський

Я.С. Яцків

В.І. Свистуновим експериментально виявив електромагнітне випромінювання надпровідної тунельної структури (нестационарний ефект Джозефсона).

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (2005). Пр. ім. Б.І. Веркіна (2006).

ЯСНОПОЛЬСЬКИЙ Леонід Миколайович — учений-економіст, акад. (1925). Н. 1.02.1873 у Кисві. Закінчив Петерб. ун-т (1895). З 1910 — проф. Київ. ун-ту, у 1926—30 очолював Постійну комісію АН України по вивченню продуктивних сил України. У 1937 став жертвою політичних репресій і до 1942 перебував у в'язницях і таборах. З 1943 працював в Ін-ті економіки АН України. П. 25.05.1957.

Наук. праці присвячено економіці промисловості і використанню продуктивних сил.

ЯЦИМИРСЬКИЙ Костянтин Борисович — хімік, акад. (1964, чл.-кор. 1961). Н. 4.04.1916 у с. Пологи (тепер Вінниц. обл.). За-

кінчив Середньоазіат. ун-т (1941). У 1961—69 — зав. відділу Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України, 1970—82 — директор, 1983—87 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції Ін-ту фізичної хімії НАН України, також 1966—78 — академік-секретар Відділення АН України. П. 21.06.2005.

Наук. праці в галузі неорганічної, аналітичної і фізичної хімії, зокрема хімії комплексних сполук.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (1997), Держ. нагороди СРСР. Держ. пр. України (1991). Пр. ім. Л. В. Писаржевського (1970).

ЯЦКІВ Ярослав Степанович — астроном, громадський діяч, акад. (1985, чл.-кор. 1979). Н. 25.10.1940 у с. Данильче Івано-Франків. обл. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1960). З 1965 працює в Головній астрономічній обсерваторії НАН України (з 1976 — директор) (в 2000—2001 — 1-й заст. міністра освіти і науки України), також з 1998 — член Президії НАН України.

Наук. праці стосуються проблем фундаментальної астрометрії, космічної гео- та планетодинаміки. Розвинув математичні методи аналізу астрономічних спостережень. Визначив параметри вільної нутації Землі.

Держ. пр. України (1983, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2000). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. Є.П. Федорова (2000). Голова Укр. міжнародного комітету з питань науки і культури (з 1990), Науково-видавничої ради НАН України (з 2002) та Міжнародної спілки українців (з 2006).

Члени-кореспонденти

АБРАМОВ Федір Олексійович — учений в галузі гірничої справи, чл.-кор. (1967). Н. 21.03.1904 у Лисичанську. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1930). З 1962 — зав. відділу Ін-ту геотехнічної механіки АН України. П. 5.12.1982.

Дослідження в галузі рудникової аерології. Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1976).

АГАНІН Марк Абрамович — геофізик, чл.-кор. (1939). Н. 13.10.1876 в Одесі, де закінчив Новоросійський ун-т (1898). З 1919 працював в Одес. геофізичній обсерваторії та в 1922—31 — зав. кафедри Одес. політехнічного ін-ту. П. 25.12.1940.

Дослідження в галузі магнітометрії. Здійснив магнітну зйомку території України і склав магнітну карту України.

АДРІАНОВА-ПЕРЕЦ Варвара Павлівна — літературознавець, чл.-кор. (1926). Н. 12.05.1888 у Ніжині. Закінчила Вищі жіночі курси (1910) та ун-т (1912) у Києві. В 1934—54 працювала в Ін-ті російської літератури АН СРСР у Москві. П. 6.06.1972.

Наук. праці присвячено історії літератури Стародавньої Русі та української літератури. Держ.нагороди СРСР.

АЗАРЕНКОВ Микола Олексійович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 15.12.1951 у с. Старовірівка Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1976), де працює (з 1992 — проф., з 1996 — зав. кафедри, з 2001 — директор Ін-ту високих технологій, з 2005 — проректор).

Наук. праці стосуються фізики плазми, зокрема електродинаміки обмеженої плазми,

плазмової електроніки, плазмової радіофізики, нелінійної теорії хвиль у плазмopodobних середовищах. фізичних засад джерел низькоенергетичних іонів і технологій плазмової обробки поверхонь.

Засл. діяч науки і техніки України (2003).

АЗАРОВ Микола Янович — геолог-геофізик, економіст, урядовець, чл.-кор. (1997). Н. 17.12.1947 у Калузі (Росія). Закінчив Моск. ун-т (1971). В 1976—84 — зав. лабораторії, зав. відділу Підмосковного вугільного ін-ту, 1984—91 — заст. директора, 1991—95 — директор Укр. науково-дослідного і проектно-конструкторського ін-ту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи (Донецьк); 1994—96 — народний депутат України, 1996—2002 — голова Державної податкової адміністрації України, листопад 2002 — лютий 2005 та серпень 2006 — листопад 2007 — перший віце-прем'єр міністр і міністр фінансів України, березень — серпень 2006 та з вересня 2007 — народний депутат України.

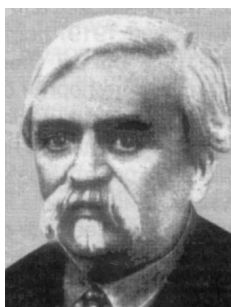
Наук. праці присвячено проблемам шахтної геофізики, підвищення безпеки та ефективності експлуатації вугільних родовищ з використанням геофізичних методів, економіці і фінансам України.

Засл. економіст України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (1996), II ст. (1999) та I ст. (2000). Держ. пр. України (2004).

АКІМОВ Ігор Андрійович — зоолог, чл.-кор. (1990). Н. 19.07.1937 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1960). З 1966 працює в Ін-ті зоології НАН України (з 1979 — зав. відділу, з 1987 — директор).

Ф.О. Абрамов

М.А. Аганін

В.П. Адріанова-Перець

М.О. Азарєнков

М.Я. Азаров

І.А. Акімов

З.М. Аксентьєва

О.Ф. Аксьонов

Наук. праці стосуються еволюційної та функціональної морфології, фізіології, екології та популяційної мінливості кліщів. Виконав еколого-фізіологічне обґрунтування еволюції систем органів і ступеня шкодочинності акароїдних кліщів.

Засл. діяч науки і техніки України (1997).

АКСЕНТЬЄВА Зінаїда Миколаївна — астроном, чл.-кор. (1951). Н. 25.07.1900 в Одесі. Закінчила Одес. ін-т народної освіти (1924). У 1926—34 і 1939—69 працювала в Полтав. гравіметричній обсерваторії (з 1939 — зав. відділу, з 1951 — директор). П. 8.04.1969.

Наук. праці стосуються дослідження припливних деформацій Землі, прикладної геофізики.

Засл. діяч науки України (1960).

АКСЬОНОВ Олександр Федотович — учений в галузі матеріалознавства, чл.-кор. (1976). Н. 13.10.1929 у с. Кротово Новосибір. обл. (Росія). Закінчив Київ. ін-т інженерів цивільної авіації (1953). У 1975—88 — ректор, з 1992 — радник при ректораті цього ін-ту (нині — Національний авіаційний ун-т).

Наук. дослідження присвячено вивченню впливу хімічного складу низькомолекулярних

вуглеводневих рідин і розчинених у них газів на процеси тертя і спрацьовування металів.

Пр. ім. І.М. Францевича (1990).

АКУЛЕНКО Валерій Вікторович — мовознавець, чл.-кор. (1988). Н. 29.07.1925 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1948) і Харків. педагогічний ін-т іноземних мов (1948). В 1955—81 — зав. кафедри Харків. ун-ту з 1981 — Кафедри іноземних мов НАН України, з 1991 — керівник Центру наукових досліджень і викладання іноземних мов НАН України та з 1998 — ректор Київ. ін-ту перекладачів. П. 20.07.2007.

Наук. праці в галузі загального та типологічного-порівняльного мовознавства функціональної лінгвістики, германістики, славістики.

Засл. діяч науки і техніки України (1998).

АЛЕКСЄЄВ Анатолій Дмитрович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 20.05.1940 у Донецьку. Закінчив Донец. політехнічний ін-т (1963). У 1967—2002 працював у Донец. фізико-технічному ін-ті НАН України (з 1992 — зав. відділу, з 1998 — керівник відділення), з 2002 — директор Ін-ту фізики гірничих процесів НАН України.

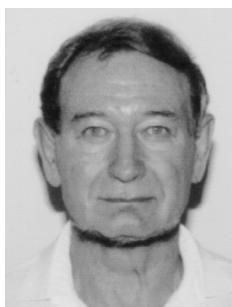
Наук. дослідження стосуються фізики гірничих процесів, зокрема фазових переходів у вугіллі при високих тисках, управління станом вуглепородного масиву. Відкрив здатність органічної речовини вугілля утворювати з газами метастабільні однофазні системи типу твердих розчинів.

Держ. пр. України (1995). Засл. шахтар України (1995). Орден «За заслуги» III ст. (2001), II ст. (2004) та I ст. (2008).

АЛЬПЕРН Данило Овсійович — патофізіолог, чл.-кор. (1939). Н. 15.12.1894 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1917). З 1919 працював у Харків. медичному ін-ті (з 1929 — зав. кафедри), одночасно в 1923—54 — зав.

В.В. Акуленко

А.Д. Алексєєв

Д.О. Альперн

О.Є. Андрейків

К.І. Андреюк

В.В. Анісімов

відділу Укр. науково-дослідного психоневрологічного ін-ту. П. 24.08.1968.

Наук. дослідження присвячено реактивності організму та її регуляції в патології, ролі нервових гуморальних факторів у патогенезі тканинного обміну, запаленні й алергії.

Засл. діяч науки України (1947).

АНДРЕЙКІВ Олександр Євгенович — учений в галузі фізико-хімічної механіки матеріалів, чл.-кор. (1988). Н. 3.01.1942 у м. Мельниця-Подільська Тернопіл. обл. Закінчив Львів. ун-т (1964). З 1963 працює у Фізико-механічному ін-ті НАН України (з 1980 — зав. відділу, в 1994—2001 — директор міжвідомчого центру «Протон»).

Досліджує механіку міцності і руйнування пружно-пластичних тіл з тріщинами під впливом водневмісних середовищ і зовнішніх силових або температурних полів.

Держ. пр. України (1995). Засл. діяч науки і техніки України (2001). Пр. ім. О.М. Динника (1987).

АНДРЕЮК Катерина Іванівна — мікробіолог, чл.-кор. (1982). Н. 27.11.1927 в с. Маяки Одес. обл. Закінчила Одес. ун-т (1951). З 1955 працює в Ін-ті мікробіології і вірусології НАН України (у 1968—92 — зав. відділу, з 1992 — радник при дирекції).

Наук. праці в галузі загальної і ґрунтової мікробіології. З'ясувала особливості взаємодії актиноміцетів з ґрунтовою мікрофлорою і вищими рослинами.

Засл. діяч науки України (1978). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1974).

Анісімов Володимир Владиславович — учений в галузі кібернетики, чл.-кор. (1995). Н. 7.03.1947 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1969), де працює (з 1978 — зав. кафедри).

Наук. праці в галузі теорії стохастичних систем та прикладного системного аналізу.

АНТОНОВ Віктор Миколайович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 4.08.1947 на хуторі Дегтярівській Ставропол. краю (Росія). Закінчив Ростов. ун-т (1971). З 1976 працює в Ін-ті металофізики НАН України (з 1982 — зав. відділу).

Наук. дослідження в галузі електронної теорії твердих тіл. Розробив метод розрахунку магнітооптичних властивостей твердих тіл.

Пр. ім. Г.В. Курдюмова (1999).

АНТРОПОВ Лев Іванович — хімік, чл.-кор. (1982). Н. 30.09.1913 в Берліні. У 1936 закінчив Уральський індустріальний ін-т (Свердловськ). В 1940—60 завідував кафедрою у вузах Єрвана і Новочеркаська, 1960—87 — зав. кафедри, з 1987 — професор-консультант Київ. політехнічного ін-ту. П. 8.07.1994.

Наук. праці стосуються теоретичної і прикладної електрохімії, корозії металів.

Держ. пр. України (1975). Засл. діяч науки України (1977). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1992).

АРБУЗОВ Мойсей Петрович — учений в галузі металургії і технології металів, чл. кор. (1967). Н. 15.04.1908 у Київських Хуторах (тепер Кемеров. обл., Росія). Закінчив Томський ун-т (1934). З 1962 — зав. відділу

В.М. Антонов

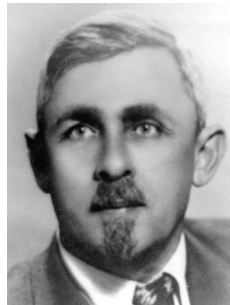
Л.І. Антропов

М.П. Арбузов

І.І. Артеменко

Н.І. Ахізер

В.П. Бабак

Ин-ту проблем матеріалознавства АН України. П. 11.10.1984.

Наук. дослідження присвячено вивченню фізичної природи процесів, що відбуваються під час термообробки сталей, жароміцних і магнітножорстких сплавів та тугоплавких сполук.

АРТЕМЕНКО Іван Іванович — археолог, чл. кор. (1982). Н. 15.09.1924 в с. Гаврилівка Херсон. обл. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1948). У 1958—73 працював в Ін-ті археології АН СРСР у Москві, з 1973 — Ін-ті археології АН України (у 1973—87 — директор). П. 27.04.1989.

Наук. праці стосуються археології та історії населення Східної Європи епохи неоліту і бронзи.

Держ. пр. України (1980).

АХІЗЕР Наум Ілліч — математик, чл.-кор. (1934). Н. 6.03.1901 у Черикові (тепер Могильов. обл., Білорусь). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1923). У 1933—41 і 1947—74 — зав. кафедри Харків. ун-ту, з 1963 — зав. відділу Фізико-технічного ін-ту низьких температур АН України. П. 3.06.1980.

Наук. праці в галузі конструктивної теорії функцій і теорії функцій комплексної змінної.

БАБАК Віталій Павлович — учений у галузі авіаційної енергетики, чл.-кор. (2003). Н. 15.02.1954 у Лубнах Полтав. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1977), в якому працював; у 1995—98 — начальник головного управління Міносвіти України, заст. міністра освіти України, 1998—2008 — ректор Національного авіаційного ун-ту.

Наук. дослідження в галузі інформаційно-вимірювальної техніки, цифрової обробки сигналів, комп'ютерної діагностики, зокрема розробки систем загального та спеціального призначення.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. України (2001). Орден «За заслуги» III ст. (2003) та II ст. (2006).

БАБАСКІН Юрій Захарович — учений в галузі металургії і ливарного виробництва, чл.-кор. (1985). Н. 16.03.1929 в Мінську. Закінчив Моск. ін-т сталі (1953). З 1961 працює в Ін-ті проблем лиття АН України (нині — Фізико-технологічний ін-т металів і сплавів) (з 1980 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються теорії формування структури і властивостей, легування та дисперсійного зміцнення сталей і сплавів.

БАБИНЕЦЬ Андрій Євтихійович — гідрогеолог, чл.-кор. (1964). Н. 13.12.1911 у Києві. Закінчив Київ. гірничо-геологічний ін-т (1935). Учасник Великої Вітчизняної війни. Працював в Ін-ті геологічних наук АН України (у 1948—68 — заст. директора, з 1961 — зав. сектору). П. 1.11.1982.

Наук. дослідження присвячено теорії формування підземних вод і регіональній гідрогеології України.

Засл. діяч науки України (1981). Пр. ім. В.І. Вернадського (1985).

БАГРОВ Микола Васильович — географ, чл.-кор. (2003), Герой України (2007). Н.

Ю.З. Бабаскін

А.Є. Бабинець

М.В. Багров

О.С. Бакай

В.І. Баптизмаський

В.Д. Баран

26.10.1937 у с. Новотроїцьке Херсон. обл. Закінчив Крим. педагогічний ін-т (1959). В 1961—63 працював в Ін-ті мінеральних ресурсів, 1963—70 — Крим. педагогічному ін-ті; 1970—90 — на партійній роботі, 1990—91 — голова Крим. облради, 1991—94 — Верх. Ради Автономної Республіки Крим, з 1994 — проректор, з 1999 — ректор Таврійського національного ун-ту (Сімферополь).

Наук. дослідження стосуються розробки економічної концепції розвитку господарського комплексу Криму, екології, регіональної геополітики, рекреаційної географії.

Держ. пр. України (2004). Засл. працівник освіти України (1997). Орден Держави (2007), «За заслуги» III ст. (1999), князя Ярослава Мудрого V ст. (2002). Держ. нагороди СРСР. Народний депутат України (1990—94).

БАКАЙ Олександр Степанович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 16.09.1938 в Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1961) і з цього часу працює в Харків. фізико-технічному ін-ті НАН України (з 1981 — керівник відділу).

Наук. праці стосуються теоретичної і математичної фізики, зокрема радіаційної фізики твердого тіла, багатохвильової нелінійної динаміки, адиабатичних інваріантів, фізики переохолоджених рідин і скла, наук. основ створення матеріалів для ядерних реакторів нового покоління.

Держ. пр. України (1992). Пр. ім. О.І. Лейпунського (2008).

БАПТИЗМАНСЬКИЙ Вадим Іполитович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1978). Н. 23.10.1918 в Одесі. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1940), де працював з 1945 (у 1965—91 — зав. кафедри, з 1991 — радник при ректораті). П. 17.03.1995.

Наук. дослідження стосуються фізико-хімічних і технологічних закономірностей конверторних процесів, розробки нових сталевих

плавильних процесів, удосконалення розливання сталі. Розробив теорію продувки металу киснем та інтенсифікації киснево-конверторного процесу.

Держ. пр. України (1978).

БАРАН Володимир Данилович — археолог, чл.-кор. (1995). Н. 9.08.1927 у с. Дем'янів (тепер Івано-Франків. обл.). Закінчив Львів. педагогічний ін-т (1950). У 1953—67 працював в Ін-ті суспільних наук АН України, 1967—69 — Львів. ун-ті, 1969—78 — заст. директора, з 1972 — зав. відділу Ін-ту археології НАН України в Києві

Наук. праці з слов'янської археології, проблем походження, давньої історії та розвитку матеріальної культури слов'ян.

Держ. пр. України (1991, 2001).

БАРАНОВ Сергій Микитович — хімік, чл.-кор. (1965). Н. 14.11.1918 у Кустанаї (Казахстан). Закінчив Ленінград. ун-т (1941). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1966—89 — зав. відділу, з 1989 — радник при дирекції Ін-ту фізико-органічної хімії і вуглекислоти НАН України (Донецьк). П. 23.06.2000.

Наук. праці присвячено дослідженням у галузі реакційної здатності азолідонів, оксалінів і гетероциклів горючих копалин, вивченню структури вугілля та розробці нових засобів його використання в народному господарстві.

Держ. нагороди СРСР.

БАСОК Борис Іванович — учений в галузі теплофізики та теплоенергетики, чл.-кор. (2006). Н. 12.05.1956 у с. Великі Куськівці Тернопіл. обл. Закінчив Київ. ун-т (1978). З 1983 працює в Ін-ті технічної теплофізики НАН України (з 1992 — заст. директора).

Наук. дослідження стосуються нестационарних процесів тепломасообміну та гідродинаміки в гетерогенних рідинних середови-

С.М. Баранов

Б.І. Басок

Л.К. Безчастний

Б.І. Береснев

щах. Розробив теплофізичні основи реалізації процесів енерго- та ресурсозаощадження для багатьох теплотехнічних технологій.

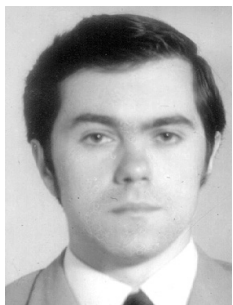
Держ. пр. України (1997).

БЕЗЧАСТНИЙ Леонід Костянтинович — економіст, чл.-кор. (1988). Н. 25.03.1937 у Маріуполі. Закінчив Київ. ун-т (1965). З 1968 працював в Ін-ті економіки НАН України (з 1979 — зав. відділу, з 1984 — заст. директора). П. 26.07.2004.

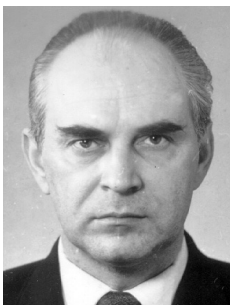
Досліджував механізм дії і використання економічних законів, соціально-економічні проблеми інтеграції науки і виробництва.

БЕРЕСНЄВ Борис Іванович — матеріалознавець, чл.-кор. (1978). Н. 26.03.1928 у Кургані (Росія). Закінчив Моск. ін-т хімічного машинобудування (1951). В 1970—78 — зав. лабораторії Ін-ту фізики металів АН СРСР, з 1978 — зав. відділу Донец. фізико-технічного ін-ту АН України. П. 18.12.1990.

Наук. праці присвячено дослідженню пластичної деформації твердих тіл при високих тисках і створенню нових технологій. Розробив наукові основи процесу гідроекструзії металів, метод гідростатичного пресування крихких металів.

Є.Р. Бершеда

Р.Я. Белєвцев

БЕРШЕДА Євген Романович — учений-економіст, дипломат, чл.-кор. (1997). Н. 3.09.1945 у Києві. Закінчив Київ. ін-т народного господарства (1967). В 1967—85 працював в Ін-ті економіки АН України, 1985—92 — заст. голови Ради по вивченню продуктивних сил України АН України та з 1985 — зав. відділу; 1993—94 — помічник Президента України з питань науки, 1994—96 — зав. відділу Ради національної безпеки і оборони при Президентові України, 1996—98 — перший помічник секретаря Ради національної безпеки і оборони України, 1998—2000 — перший заст. міністра закордонних справ України, 2000—2003 — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Швейцарії та Ліхтенштейні, 2004—2005 — Алжирі, з жовтня 2008 — в Бельгії (жовтень 2005 — жовтень 2008 — Постійний Представник України при Відділенні ООН та ін. міжнародних організаціях у Женеві).

Наук. праці з інвестиційної політики, економічного і політичного прогнозування.

Засл. діяч науки і техніки України (1997).

БЕЛЄВЦЕВ Рудольф Якович — учений-геолог, чл.-кор. (1990). Н. 5.07.1937 в селищі Садон у Північній Осетії. Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1969—97 працював в Ін-ті геохімії, мінералогії і рудоутворення АН України (з 1985 — зав. відділу), з 1997 — головний наук. співробітник Ін-ту геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України.

Наук. праці присвячено геології, петрології та рудоутворенню.

Держ. пр. України (1998). Пр. ім. В.І. Вернадського (1978).

БЄЛОУС Аполлон Максимович — учений в галузі кріобіології, чл.-кор. (1988). Н. 27.01.1929 в Кам'янці-Подільському. Закінчив Київ. медичний ін-т (1955). У 1958—71 працював у Науково-дослідному ін-ті орто-

А.М. Белоус

О.Є. Беляєв

В.М. Беляков

С.М. Бібиков

педії і травматології МОЗ України, з 1972 — зав. відділу Ін-ту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України. П. 4.01.1999.

Наукові праці присвячено дослідженню фізико-хімічних властивостей біологічних мембран при низьких температурах.

Держ. пр. України (1992). Пр. ім. О.О. Богомольця (1980), О.В. Палладіна (1990).

БЕЛЯЄВ Олександр Євгенович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 25.06.1947 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1972). З 1973 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 2003 — заст. директора).

Наук. праці стосуються експериментальної фізики напівпровідників, зокрема дослідження транспортних і оптичних явищ у квантових багаточарових гетероструктурах і системах із зниженою розмірністю. Спільно з ін. з'ясував вплив особливостей зонної структури і специфіки розсіяння носіїв заряду при поглинанні інфрачервоного випромінювання.

Пр. ім. В.Є. Лашкарьова (2006).

БЕЛЯКОВ Володимир Миколайович — хімік, чл.-кор. (2006). Н. 21.10.1945 у Ставрополі (Росія). Закінчив Ленінград. ун-т (1968). У 1974—79 працював в Ін-ті фізичної хімії АН України, з 1979 — в Ін-ті загальної та неорганічної хімії НАН України (з 1993 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються хімії мембранних і сорбційних матеріалів і процесів, зокрема розробки методів синтезу і дослідження властивостей нових неорганічних іонообмінних матеріалів для процесів вилучення, розділення та концентрування речовин різної природи.

БІБІКОВ Сергій Миколайович — археолог, чл.-кор. (1958). Н. 14.09.1908 у Севастополі. Закінчив Ленінград. ун-т (1934). У 1955—68 — директор, 1968—85 — зав. відділу Ін-ту археології АН України. П. 21.11.1988.

Наук. праці присвячено дослідженню закономірностей розвитку первісного суспільства, проблем палеоліту, мезоліту, первісного населення Східної Європи, історії землеробсько-скотарських племен Південно-Східної Європи до н. е. Один з авторів тритомника «Археологія Української РСР».

Засл. діяч науки України (1975). Держ. пр. України (1977).

БІЛАЙ Віра Йосипівна — ботанік, чл.-кор. (1961). Н. 12.07.1908 у Нікополі. Закінчила Криворізь. сільськогосподарський ін-т (1929). З 1935 працювала в Ін-ті мікробіології і вірусології АН України (в 1958—87 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції). П. 12.06.1994.

Наук. дослідження присвячено фізіології, систематиці, екології мікроміцетів, фізіології росту та регуляції процесів їх біосинтезу в природі й експериментальних умовах.

Засл. діяч науки України (1968). Держ. пр. України (1978). Держ. пр. СРСР (1952). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1970).

БІЛЕЦЬКИЙ Платон Олександрович — мистецтвознавець і живописець, чл.-кор. (1995). Н. 8.11.1922 у Харкові. Закінчив Київ. художній ін-т (1949), в якому працював з 1954 (з 1971 — проф.). П. 6.05.1998.

В.Й. Білай

П.О. Білецький

М.У. Білій

О.Г. Білорус

А.Г. Білоус

І.В. Блонський

Наук. праці в галузі українського і зарубіжного образотворчого мистецтва.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1982).
Засл. діяч мистецтв України (1991).

БІЛІЙ Михайло Ульянович — фізик, чл.-кор. (1969). Н. 12.11.1922 у с. Москалі (тепер Чернігів. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1948), де працював з 1951 (з 1963 — зав. кафедри, в 1970—85 — ректор). П. 5.08.2001.

Наук. праці в галузі оптики, спектроскопії, квантової електроніки.

Засл. діяч науки України (1972). Держ. нагороди СРСР.

БІЛОРУС Олег Григорович — економіст і політик, чл.-кор. (1990). Н. 14.10.1939 у с. Червоне Київ. обл. Закінчив Київ. ін-т народного господарства (1960), де працював у 1966—79 (з 1969 — проректор); 1979—86 — директор департаменту Секретаріату Європейської економічної комісії ООН у Женеві, 1986—89 — заст. директора Науково-дослідного економічного ін-ту Держплану УРСР, 1989—91 — заст. директора Ін-ту економіки АН України та генеральний директор Міжнародного ін-ту менеджменту, 1991—92 — директор, з 1994 — зав. відділу Ін-ту світової економіки і міжнародних відносин НАН України (1992—94 — Надзвичайний і Повноважний Посол України в США).

Наук. праці стосуються світової економіки, менеджменту, політології.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1990), М.В. Птухи (2001). Народний депутат України (з 1998).

БІЛОУС Анатолій Григорович — хімік, чл.-кор. (2000). Н. 8.05.1951 у с. Грушка Хмельницьк. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1974) та Київ. ун-т (1989). З 1978 працює в Ін-ті загальної та неорганічної хімії НАН України (з 1993 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено неорганічній хімії та матеріалознавству, зокрема вивченню умов утворення, структури, властивостей складних оксидних систем і розробці на їх основі високоєфективних матеріалів.

Засл. діяч науки і техніки України (2004).

БЛОНСЬКИЙ Іван Васильович — фізик, чл.-кор. (1997). Н. 23.06.1950 у с. Серафимці Івано-Франків. обл. Закінчив Чернів. ун-т (1972). З 1972 працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1994 — заст. директора).

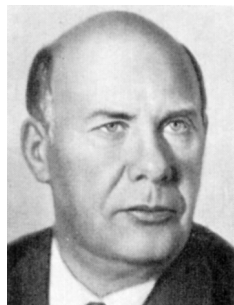
Наук. праці в галузі фізики твердого тіла, фізики екситонів, оптики та спектроскопії, фотоакустики, фізики наноструктур. Розвинув нові діагностичні методи, що ґрунтуються на поєднанні люмінесцентної, адсорбційної та фотоакустичної спектроскопії і мікроскопії.

Держ. пр. України (1994, 2003).

БЛОХІНЦЕВ Дмитро Іванович — фізик-теоретик, чл.-кор. (1939). Н. 11.01.1908 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1930). У 1950—56 — директор Фізико-енергетичного ін-ту в Обнінську, 1956—65 — Об'єднаного ін-ту ядерних досліджень в Дубні, з 1965 — директор його Лабораторії теоретичної фізики. П. 27.01.1979.

Наук. праці в галузі теорії твердого тіла, фізики напівпровідників, оптики, акустики, квантової механіки та квантової електроніки, ядерної фізики, теорії ядерних реакторів, квантової теорії поля, фізики елементарних частинок, філософських та методологічних проблем сучасної фізики. Передбачив «лембовський зсув» (1938). Керував спорудженням першої радянської АЕС (Обнінськ).

Герой Соціалістичної Праці (1956). Ленінська пр. (1957). Держ. пр. СРСР (1952, 1971). Чл.-кор. АН СРСР (1958). Держ. нагороди СРСР. Президент Міжнародного союзу чистої та прикладної фізики (1966—69).

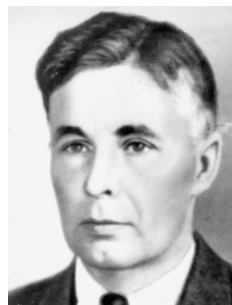
Д.І. Блохінцев

В.О. Бобров

О.М. Боголюбов

О.О. Богомолець

БОБРОВ Володимир Олексійович — кардіолог, чл.-кор. (1991). Н. 8.01.1943 в Запоріжжі. Закінчив Дніпропетр. медичний ін-т (1966). У 1966—76 працював у Запоріз. медичному ін-ті, 1976—85 — зав. кафедри Запоріз., 1985—89 та з 1998 — Київ. ін-ту удосконалення лікарів (нині — Національна медична академія післядипломної освіти), 1989—98 — директор Київ. науково-дослідного ін-ту кардіології, також 1994—95 — міністр охорони здоров'я України.

Наук. праці стосуються патогенезу, діагностики, лікування та профілактики ішемічної хвороби серця, гіпертонії, пороків та аритмії серця.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Чл.-кор. АМН України (1993). Пр. ім. М.Д. Стражеска (1994).

БОГОЛЮБОВ Олексій Миколайович — учений-механік, історик науки, чл.-кор. (1969). Н. 25.03.1911 у Ніжині. Закінчив Харків. ун-т (1936). В 1963—75 працював у Секторі історії природознавства і техніки Ін-ту історії АН України, з 1975 — в Ін-ті математики НАН України, 1957—81 — також проф. Київ. інженерно-будівельного ін-ту. П. 2.11.2004.

Наук. праці стосуються теорії механізмів і машин, історії математики і механіки.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Пр. ім. М.М. Крилова (1997).

БОГОМОЛЕЦЬ Олег Олександрович — патофізіолог, чл.-кор. (1964). Н. 26.02.1911 в Одесі. Закінчив Київ. медичний ін-т (1934). У 1942—53 працював в Ін-ті експериментальної біології та патології МОЗ України (у 1946—53 — директор), 1953—80 — зав. відділу Київ. науково-дослідного ін-ту фармакології і токсикології МОЗ України, з 1980 — наук. консультант Ін-ту фізіології АН України. П. 1.05.1991.

Наук. дослідження присвячено трансплантації тканин, вивченню механізму дії переливання крові, реактивності організму, застосуванню цитотоксинів, патогенезу променевої хвороби, історії науки.

Засл. діяч науки України (1969). Пр. ім. О.О. Богомольця (1971).

БОЖКО Олександр Євгенович — учений-енергетик, чл.-кор. (1992). Н. 12.07.1935 в Харкові. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1961). У 1966—72 працював у Харків. ін-ті радіоелектроніки, з 1972 — зав. відділу Ін-ту проблем машинобудування НАН України.

Наук. праці стосуються прогнозування надійності та ресурсу енергетичних машин і установок, їх динамічних випробувань та активного віброзахисту.

Засл. винахідник України (1981). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1978), В.М. Хрущова (2007).

БОЛЬШАКОВ Вадим Іванович — учений-металург і механік, чл.-кор. НАН України (2000). Н. 3.09.1938 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1960) і працює в Ін-ті чорної металургії НАН України (з 1988 — заст. директора, з 1996 — директор), водночас з 1989 — проф. Національної металургійної академії України (Дніпропетровськ).

О.Є. Божко

В.І. Большаков

В.П. Бондаренко

Є.І. Бордзиловський

П.Г. Борзяк

К.С. Борисенко

Наук. дослідження в галузі технології доменної плавки, обладнання і автоматизації завантаження доменних печей, динаміки металургійних машин.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. України (2000). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. З.І. Некрасова (1999).

БОНДАРЕНКО Володимир Петрович — матеріалознавець, чл.-кор. (1992). Н. 19.01.1939 в Запоріжжі. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961). У 1961—65 та з 1969 працює в Ін-ті надтвердих матеріалів НАН України (у 1979—88 — зав. відділу, 1989—2006 — заст. директора, з 2006 — головний наук. співробітник).

Наук. праці присвячено розробці теоретичних засад створення та технології виробництва композиційних матеріалів на основі тугоплавких сполук і надтвердих речовин.

Держ. пр. України (1982). Орден «За заслуги» III ст. (2003).

БОРДИЛОВСЬКИЙ Євген Іванович — ботанік, чл.-кор. (1939). Н. 10.08.1875 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1901). У 1926—31 працював на Науково-дослідній кафедрі ботаніки АН України, з 1931 — в Ін-ті ботаніки АН України (у 1935—41 — зав. відділу). П. 8.11.1948.

Наук. праці стосуються флористики і систематики вищих рослин. Описав понад 150 нових видів рослин.

БОРЗЯК Петро Григорович — фізик, чл.-кор. (1961). Н. 16.09.1903 у с. Пищики (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1929) і почав працювати в Ін-ті фізики АН України (в 1957—81 — зав. відділу). П. 15.09.2000.

Наук. дослідження в галузі вакуумної, напівпровідникової і тонкоплівкової електроніки. Відкрив спільно з ін. електронну емісію з диспергованих металічних острівкових плівок (1963).

Засл. діяч науки України (1978). Держ. пр. України (1986).

БОРИСЕНКО Костянтин Степанович — учений в галузі гірничої механіки, чл.-кор. (1961). Н. 30.10.1905 у с. Авдотьїне (тепер у межах Донецька). Закінчив Донец. гірничий ін-т (1928). У 1943—58 — ректор Донец. політехнічного ін-ту, 1958—64 — директор Ін-ту гірничої справи, з 1964 — зав. лабораторії Ін-ту гірничої механіки і технічної кібернетики. П. 2.10.1975.

Наук. праці стосуються використання енергії стиснутого повітря.

БОРИСЕНКО Олександр Андрійович — математик, чл.-кор. (1995). Н. 24.05.1946 у Лебедині Сумської обл. Закінчив Харків. ун-т (1969), де працює (з 1980 — зав. кафедри).

Наук. праці з геометрії і топології багатовимірних поверхонь в ріманових і псевдоріманових просторах та з внутрішньої геометрії цих просторів.

Держ. пр. України (2005). Орден «За заслуги» III ст. (2005). Пр. ім. М.М. Крилова (2003).

БОРИСОВ Борис Павлович — учений в галузі електротехніки і електроенергетики, чл.-кор. (1992). Н. 5.10.1940 в Караганді (Ка-

О.А. Борисенко

Б.П. Борисов

Г.П. Борисов

Є.С. Боровик

В.М. Бородюк

В.П. Бююн

захстан). Закінчив Краматор. індустріальний ін-т (1968). З 1970 працював в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1983 — зав. відділу, з 1990 — заст. директора). П. 31.01.1995.

Наук. праці присвячено створенню ефективних систем електропостачання, керуванню електротехнологічними пристроями, розробці джерел живлення.

Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1989).

БОРИСОВ Георгій Павлович — матеріалознавець, чл.-кор. (1995). Н. 3.05.1930 у Тирасполі (Молдова). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1958). З 1958 працює в Ін-ті проблем лиття (нині — Фізико-технологічний ін-т металів і сплавів) НАН України (в 1966—96 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено питанням теорії управління гідродинамічними, теплофізичними та кристалізаційними процесами формування литих матеріалів.

Засл. діяч науки і техніки України (1999).

БОРОВИК Євген Станіславович — фізик, чл.-кор. (1961). Н. 24.04.1915 у Петрограді. Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1937). З 1945 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1958 — зав. лабораторії). П. 7.02.1966.

Наук. дослідження в галузі фізики твердого тіла, фізики і техніки високого вакууму, фізики низьких температур, фізики плазми. Спільно з Б.Г. Лазарєвим розробив криодсорбційний і криоконденсаційний методи одержання високого вакууму. Створив низку термоядерних пасток, надпровідних солєноїдів, криогенно-вакуумних технологій.

БОРОДЮК Володимир Михайлович — економіст, чл.-кор. (1995). Н. 15.04.1939 у Бородянці Київ. обл. Закінчив Укр. сільськогосподарську академію (1962) та Моск. економіко-статистичний ін-т (1967). У 1964—73

працював у Обчислювальному центрі Держплану України, 1973—91 — Науково-дослідному економічному ін-ті Держплану України (з 1980 — зав. відділу), 1992—95 — директор Національного ін-ту економічних програм, 1995—97 — Ін-ту Росії НАН України; 1997—2000 — радник Рахункової палати України, з 2001 — директор Науково-дослідного ін-ту економічного розвитку при Київ. національному економічному ун-ті.

Наук. праці присвячено макроекономічному моделюванню і прогнозуванню розвитку народного господарства, розробці науково-методичного забезпечення економічних програм.

БЮЮН Віталій Петрович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (2006). Н. 8.08.1941 у Дніпродзержинську. Закінчив Дніпродзержин. металургійний завод-втуз (1965). З 1970 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1991 — зав. відділу).

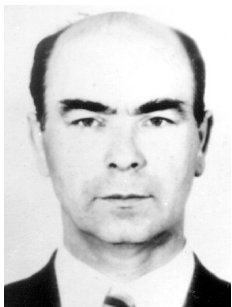
Наук. праці присвячено створенню високопродуктивних обчислювальних, керуючих та відеокомп'ютерних систем для управління високодинамічними і складними процесами та об'єктами. Розробив інформаційні основи створення інтелектуальних відеокомп'ютерних систем другого покоління.

Держ. пр. України (2004). Засл. винахідник України (1997). Пр. ім. С.О. Лебедєва (1998).

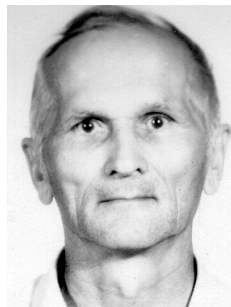
БРАТУСЬ Василь Дмитрович — учений в галузі клінічної хірургії, чл.-кор. (1972). Н. 26.12.1916 у селищі Дашковське (тепер Ақтобын. обл., Казахстан). Закінчив Куйбишев. військово-медичну академію (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1959—66 — ректор, 1962—95 — зав. кафедри, з 1995 — проф. Київ. медичного ін-ту; 1954—56 і 1969—75 — міністр охорони здоров'я України. П. 11.10.2008.

В.Д. Братусь

Б.М. Бублик

Л.І. Бударін

В.М. Бузник

Наук. дослідження присвячено хірургії органів травлення і лікуванню опіків.

Держ. пр. України (1982). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (2001), князя Ярослава Мудрого V ст. (2006), держ. нагороди СРСР. Пр. ім. О.О. Богомольця (1968). Чл.-кор. АМН України (1993).

БУБЛИК Борис Миколайович — учений-механік, чл.-кор. (1979). Н. 25.01.1936 у с. Клюки Київ. обл. У 1958 закінчив Київ. ун-т, де працював (1969—85 — зав. кафедри, 1977—84 — декан ф-ту кібернетики, з 1985 — проф.). П. 26.11.1999.

Наук. праці в галузі механіки твердого деформованого тіла і теорії керування механічними системами.

Засл. працівник вищої школи України (1984). Орден «За заслуги» III ст. (1999).

БУДАРИН Лев Іванович — хімік, чл.-кор. (1992). Н. 12.02.1933 в Ташкенті (Узбекистан). Закінчив Середньоазіат. ун-т (1956) та Іванов. хіміко-технологічний ін-т (1962). У 1963—70 працював в Ін-ті загальної та неорганічної хімії АН України, з 1970 — в Ін-ті фізичної хімії АН України (з 1978 — зав. відділу). П. 20.08.1995.

Є.Г. Булах

К.П. Бунін

Наук. праці стосуються хімії координаційних сполук, синтезу на їх основі нових біологічно активних речовин, розробки хімічних методів і засобів неруйнівного контролю.

Засл. діяч науки і техніки України (1993). Держ. пр. СРСР (1983).

БУЗНИК Віктор Михайлович — учений-теплотехнік, чл.-кор. (1967). Н. 4.10.1914 у с. Тернівка (тепер Миколаїв. обл.). Закінчив Миколаїв. кораблебудівний ін-т (1941), де працював з 1945 (з 1951 — зав. кафедри, з 1965 — ректор). П. 23.12.1968

Наук. дослідження присвячено теорії і тепловим розрахункам суднових парових котлів.

БУЛАХ Євген Георгійович — геофізик, чл.-кор. (2006). Н. 16.09.1924 в Дніпропетровську. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1950). У 1967—63 працював в Ін-ті гірничої справи АН України у Дніпропетровську; 1963—90 — зав. відділу, з 1990 — головний наук. співробітник Ін-ту геофізики НАН України (Київ).

Наук. дослідження стосуються теорії, методики й практичного застосування математичних методів для геологічної інтерпретації складних гравіметричних і магнітометричних полів.

Держ. пр. України (1984). Орден «За мужність» III ст. (1999). Пр. ім. С.І. Субботіна (2002). Засл. розвідник надр України (2004).

БУНІН Костянтин Петрович — металознавець, чл.-кор. (1948). Н. 2.11.1910 у Скатеринодарі (тепер Краснодар, Росія). Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1932), де працював (з 1945 — зав. кафедри), з 1948 — також зав. відділу Ін-ту чорної металургії. П. 4.11.1977.

Наук. дослідження стосуються термодинаміки і кінетики процесів структуроутворення в залізобуглецевих сплавах, кристалізації в чавунах і сталях, металографії чавуну.

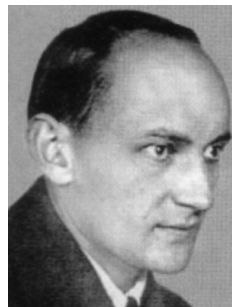
Я.Й. Бурак

Є.С. Бурксер

Г.М. Бутенко

П.П. Буштедт

БУРАК Ярослав Йосипович — учений в галузі механіки і математичної фізики, чл.-кор. (1985). Н. 15.03.1931 в с. Підгородне (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1953). В 1953—55 і 1958—72 працював у Фізико-механічному ін-ті АН України (з 1969 — зав. відділу), 1973—95 — зав. відділу, з 1995 — головний наук. співробітник Ін-ту прикладних проблем механіки і математики НАН України (Львів).

Наук. праці присвячено теорії і методам кількісного дослідження та оптимізації фізико-механічних полів в електропровідних і напівпровідних тілах.

Держ. пр. України (1975). Засл. діяч науки України (1982). Пр. ім. М.М. Крилова (1999).

БУРКСЕР Євген Самійлович — геохімік, чл.-кор. (1925). Н. 4.08.1887 в Одесі. Закінчив Новоросійський ун-т (1909). У 1910—26 — зав. Радиологічної лабораторії при Одес. відділенні Російського технічного товариства, 1926—32 — директор Одес. хіміко-радіологічного ін-ту, з 1932 — Укр. філіалу Ін-ту рідкісних металів, з 1938 — зав. відділу, зав. лабораторії Ін-ту геологічних наук АН України. П. 25.06.1965.

Наук. дослідження стосуються геохімії гірських порід, мінералів, водоймищ і джерел, хімії і технології рідкісних і розсіяних елементів.

БУТЕНКО Геннадій Михайлович — патофізіолог, чл.-кор. (1992). Н. 21.08.1932 у Миргороді. Закінчив Одес. медичний ін-т (1956). У 1962—71 працював у Київ. медичному ін-ті, з 1971 — зав. лабораторії, з 1992 — заст. директора Ін-ту геронтології АМН України.

Наук. праці присвячено проблемам біології старіння, зокрема дослідженню механізмів та наслідків вікових порушень імунної системи, пошукам засобів нормалізації цих порушень.

Держ. пр. України (1981, 1999). Засл. діяч науки і техніки України (1993). Акад. АМН України (1993). Пр. ім. О.О. Богомольця (1997).

БУШТЕДТ Петро Петрович — учений в галузі електрозварювання, чл.-кор. (1939). Н. в 1902 в Ніжині. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1930). З 1932 працював в Ін-ті електрозварювання АН України, з 1937 — також проф. Київ. індустріального ін-ту. У період німецької окупації України виїхав за кордон, працював у фірмах Австрії та Швейцарії. П. в 1955.

Наук. праці стосуються створення устаткування і матеріалів для автоматичного зварювання, дослідження зварювальної дуги, динамічних випробувань зварних конструкцій.

ВАВРІВ Дмитро Михайлович — учений в галузі радіоелектроніки та космічної фізики, чл.-кор. (2006). Н. 2.02.1953 у с. Чистилів Тернопіл. обл. Закінчив Харків. ун-т (1975), де працював; з 1989 — зав. відділу Радіоастрономічного ін-ту НАН України.

Наук. праці стосуються електронних приладів і радіолокаційних пристроїв, теорії динамічних систем, зокрема астрономічних об'єктів, методів обробки сигналів. Під його керівництвом створено низку унікальних радіолокаторів для дистанційного дослідження земної поверхні, пошуку і супроводження цілей, метеорологічних локаторів.

ВАЛАХ Михайло Якович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 22.02.1940 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1962). З 1962 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (1988—2003 — зав. відділу і заст. директора).

Наук. праці в галузі фізики і спектроскопії напівпровідників.

Держ. пр. України (1993). Засл. діяч науки і техніки України (2000).

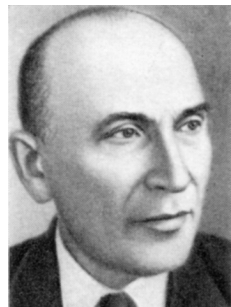
Д.М. Ваврів

М.Я. Валах

П.М. Василенко

В.Ю. Васильєв

ВАСИЛЕНКО Петро Мефодійович — учений в галузі машинознавства і сільськогосподарської механіки, чл.-кор. (1939). Н. 17.10.1900 у с. Мигія (тепер Миколаїв. обл.). Закінчив Луган. сільськогосподарський ін-т (1923). В 1944—56 працював в Ін-ті машинознавства і сільськогосподарської механіки АН України, 1957—62 — зав. кафедри, з 1963 — професор-консультант Укр. сільськогосподарської академії (Київ). П. 21.04.1999.

Наук. праці в галузі теорії сільськогосподарських машин і сільськогосподарської механіки.

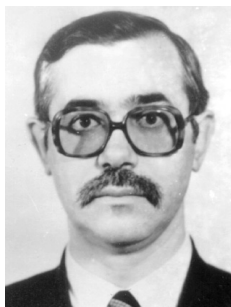
Почесна відзнака Президента України (1995). Акад УААН. Держ. нагороди СРСР. Золота медаль ім. В. Горькчина (1978).

ВАСИЛЬЄВ Василь Юхимович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1939). Н. 1.04.1890 у Єлисаветграді (тепер Кіровоград). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1914), де працював (з 1927 — зав. кафедри); в 1939—49 — в Ін-ті чорної металургії АН України, 1950—56 — зав. відділу Ін-ту машинознавства і сільськогосподарської механіки АН України, також 1939—41 — голова Відділу АН України. П. 14.08.1956.

Наук. дослідження присвячено впровадженню у доменне виробництво стійких магнетальних шлаків.

В.В. Васильєв

С.П. Вассер

ВАСИЛЬЄВ Всеволод Вікторович — учений в галузі електронного і математичного моделювання, чл.-кор. (1982). Н. 28.02.1935 у Воронежі (Росія). Закінчив Таганроз. радіотехнічний ін-т (1958). У 1959—71 працював в Ін-ті кібернетики АН України (з 1966 — зав. відділу), 1971—81 — зав. відділу Ін-ту електродинаміки АН України, з 1981 — зав. відділу і заст. директора, з 1988 — керівник відділення Ін-ту проблем моделювання в енергетиці НАН України.

Наук. дослідження стосуються синтезу електронних мереж з наперед заданими властивостями, створення електронних моделей оптимізації, керування енергетичними мережами.

Засл. діяч науки України (1985). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. С.О. Лебедєва (1988).

ВАССЕР Соломон Павлович — ботанік, чл.-кор. (1988). Н. 26.08.1946 у Львові. Закінчив Ужгород. ун-т (1969). З 1973 працює в Ін-ті ботаніки НАН України (в 1985—2002 — зав. відділу, з 2002 — наук. консультант).

Наук. праці в галузі еволюції флори, систематики, географії нижчих рослин, охорони та промислового культивування їстівних грибів.

Пр. ім. М.Г. Холодного (1982).

ВЕЛИКИЙ Анатолій Павлович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (1997). Н. 23.09.1936 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1959). У 1959—67 працював у Ін-ті автоматики, 1967—91 — Обчислювальному центрі Держплану України; з 1991 — заст. директора, 1995—2006 — директор Науково-дослідного ін-ту інформатизації та моделювання економіки (Київ).

Наук. праці в галузі економіко-математичного моделювання та розробки обчислю-

А.П. Великий

С.Ф. Венгер

П.І. Верба

М.С. Веселовський

вальних методів для управління економічними процесами.

Держ. пр. України (2001). Пр. ім. В.М. Глушкова (1997).

ВЕНГЕР Євген Федорович — фізик, чл.-кор. (1997). Н. 19.04.1947 у с. Підлісівка Вінниць. обл. Закінчив Вінниць. педагогічний ін-т (1970). З 1975 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (у 1991—2002 — заст. директора, з 1992 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено напівпровідниковій електроніці та оптоелектроніці. Започаткував поляритонну оптоелектроніку. На основі його досліджень створено нові типи фотоперетворювачів, зокрема ефективні тонкоплівкові сонячні батареї, широкосмугові та селективні сенсори короткохвильового випромінювання.

Держ. пр. України (1993).

ВЕРБА Прокіп Іванович — учений-економіст, чл.-кор. (1972). Н. 7.07.1919 у с. Токарівка Харків. обл. Закінчив Харків. фінансово-економічний ін-т (1941). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1966 — зав. кафедри Харків. ун-ту. П. 12.07.1988.

Наук. праці присвячено конкретній економіці, питанням кредиту, рентабельності, ефективності суспільного виробництва.

Засл. діяч науки України (1980). Держ. нагороди СРСР.

ВЕСЕЛОВСЬКИЙ Микола Сергійович — біофізик, чл.-кор. (2003). Н. 6.01.1950 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1972). З 1972 працює в Ін-ті фізіології НАН України (в 1989—95 — заст. директора, з 2002 — зав. лабораторії).

Наук. дослідження стосуються біофізики нервової системи, молекулярних механізмів її функціонування. Відкрив низку електрокерованих іонних каналів, зокрема новий тип низькопорогових кальцієвих, чим започаткував новий напрям у нейрофізіології.

Держ. пр. України (2003). Засл. діяч науки і техніки України (2007). Пр. ім. О.О. Богомольця (2005).

ВЕТРОВ Юрій Олександрович — учений-механік, чл.-кор. (1979). Н. 4.11.1916 в Могильові (Білорусь). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. інженерно-будівельний ін-т (1940), де працював з 1949 (з 1953 — зав. кафедри, з 1961 — ректор). П. 16.05.1983.

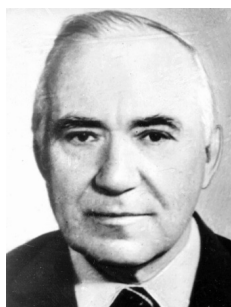
Наук. праці в галузі теорії різання і механіки ґрунтів, конструкцій машин для земляних робіт, будівельної механіки.

Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. України (1980). Держ. нагороди СРСР.

ВИХОВАНЕЦЬ Іван Романович — мовознавець, чл.-кор. (1992). Н. 9.10.1935 в с. Колосова (тепер Тернопіл. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1959). У 1964—1967 працював в Ін-ті мовознавства АН України, з 1991 — зав. відділу Ін-ту української мови НАН України (Київ).

Наук. праці стосуються функціональної граматики, типології синтаксичних та морфологічних одиниць, порівняльної граматики, культури української мови.

Пр. ім. І.Я. Франка (1989), О.О. Потебні (2005).

Ю.О. Ветров

І.Р. Вихованець

В.П. Вишневецький

В.М. Власенко

В.О. Водяницький

І.Д. Войтович

ВИШНЕВСЬКИЙ Валентин Павлович — учений-економіст, чл.-кор. (2006). Н. 8.06.1958 у Сумах. Закінчив Харків. інженерно-економічний ін-т (1980) і з цього часу працює в Ін-ті економіки промисловості НАН України в Донецьку (з 2002 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено проблемам розвитку і фінансового регулювання промисловості, зокрема сфери оподаткування і фінансів підприємств. Розробив концепцію оподаткування підприємств, сприятливого стосовно вітчизняного товаровиробника.

ВЛАСЕНКО Василь Михайлович — фізико-хімік, чл.-кор. (1976). Н. 16.09.1921 у с. Яблунька Київ. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1948). З 1958 працює в Ін-ті фізичної хімії НАН України (1969—2000 — зав. відділу, з 2000 — радник при дирекції).

Наук. дослідження стосуються технології каталітичних процесів, гетерогенного каталізу, розробки методів каталітичного очищення газів і технології виробництва промислових каталізаторів.

Держ. пр. України (1970, 1984). Орден «За заслуги» III ст. (1997). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1984).

І.В. Волков

О.І. Волошин

ВОДЯНИЦЬКИЙ Володимир Олексійович — гідробіолог, чл.-кор. (1957). Н. 6.01.1893 у Костянтинівграді (тепер Красноград Харків. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1916). У 1930—38 — заст. директора, 1945—68 — директор Ін-ту біології південних морів АН України (Севастополь). П. 30.11.1971.

Наук. праці в галузі гідробіології, іхтіології, океанографії.

Засл. діяч науки України (1968).

ВОЙТОВИЧ Ігор Данилович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (1995). Н. 13.09.1932 у с. Телиленці Вінниц. обл. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1956). З 1959 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1981 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено створенню систем реєстрації та обробки надслабких сигналів, мікроелектронної елементної бази обчислювальної техніки, кріогенній електроніці.

Засл. діяч науки і техніки України (2003). Держ. пр. України (2007).

ВОЛКОВ Ігор Володимирович — учений в галузі електротехніки, чл.-кор. (1988). Н. 24.02.1936 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1958). З 1963 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1974 — зав. відділу, з 1985 — заст. директора і керівник відділення).

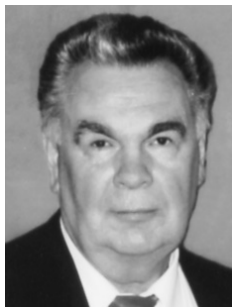
Наук. праці присвячено дослідженню процесів перетворення і стабілізації параметрів електричної енергії, теорії електричних кіл, створенню систем електроживлення.

Держ. пр. України (1975). Засл. діяч науки України (1982). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1994).

ВОЛОШИН Олексій Іванович — учений-механік, чл.-кор. (2006). Н. 19.05.1951 в Новочеркаську Ростов. обл. (Росія). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1973) і з цього часу працює в Ін-ті геотехнічної механіки НАН України (з 1994 — зав. відділу).

А.М. Воробйов

Г.К. Вороновський

В.П. Гаврилук

В.К. Гавриш

Наук. праці в галузі механіки рідин і газів, зокрема аеромеханіки двофазних потоків і механіки пневмовібротранспортних систем. Розробив теорію турбулентного руху неізо-термічних нагрітих газових потоків.

ВОРОБЙОВ Анатолій Маркович — фізіолог, чл.-кор. (1951). Н. 30.11.1900 у с. Митрофанівка (Крим). Закінчив Харків. медичний ін-т (1926). З 1945 — зав. кафедри Львів. медичного ін-ту, з 1952 — директор Ін-ту фізіології АН України. П. 26.10.1955.

Наук. дослідження присвячено фізіології травлення і вищій нервовій діяльності тварин.

ВОРОНОВСЬКИЙ Геннадій Кирилович — учений в галузі теплоенергетики, чл.-кор. (2006), Герой України (2007). Н. 1.07.1944 у с. Волково Свердлов. обл. (Росія). Закінчив Дніпропетр. металургійний (1978) та Ленінград. інженерно-економічний (1982) ін-ти. У 1964—84 працював на Придніпровській ДРЕС, з 1991 — директор, з 1997 — голова правління ВАТ «Харківська ТЕЦ-5», водночас з 1998 — проф., з 2000 — зав. кафедри Національного технічного ун-ту.

Наук. праці стосуються комплексного управління використанням паливно-енергетичних ресурсів на регіональному рівні, удосконалення системи централізованого теплопостачання, підвищення ефективності взаємодії великих теплових електростанцій з об'єднаною енергосистемою держави.

Ордени Держави (2007), «За заслуги» III ст. (2004). Засл. енергетик України (2001).

ГАВРИЛУК Володимир Петрович — матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 7.04.1941 у с. Грушка Кіровоград. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1965) і з цього часу працює у Фізико-технологічному ін-ті металів та сплавів НАН України (з 1983 — зав. лабораторії, з 1994 — заст. директора).

Наук. праці і наук.-техн. розробки присвячено створенню нових класів матеріалів.

Держ. пр. України (1999).

ГАВРИШ Володимир Костянтинович — учений-геолог, чл.-кор. (1982). Н. 22.04.1925 у с. Погребище Вінниц. обл. Закінчив Всесоюзний заочний політехнічний ін-т (1953). З 1962 працював у Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1973 — зав. відділу). П. 14.06.2004.

Наук. праці присвячено геології родовищ нафти і газу, пошукам нафтогазових покладів.

Держ. пр. України (1991). Пр. ім. В.І. Вернадського (1989).

ГАЛАСЬ Михайло Іванович — учений-механік і конструктор, чл.-кор. (2000). Н. 25.10.1929 у с. Нижня Пайва Алтайського краю (Росія). Закінчив Ленінград. військово-механічний ін-т (1955). З 1956 працював у КБ «Південне» в Дніпропетровську (з 1972 — керівник і головний конструктор підрозділу, заст. головного, генерального конструктора КБ). П. 5.04.2006.

Наук. праці та розробки в галузі проектування та машинобудування основних систем ракетно-космічної техніки.

Герой Соціалістичної Праці (1976). Ленінська пр. (1990). Держ. пр. СРСР (1967). Орден

М.І. Галась

С.М. Ганапольський

В.Л. Ганул

Л.Г. Гассанов

В.П. Георгієвський

М.С. Герасимчук

князя Ярослава Мудрого V ст. (1999) та IV ст. (2004). Держ. нагороди СРСР.

ГНАПОЛЬСЬКИЙ Єль Маркович — фізик, чл.-кор. (1997). Н. 8.09.1930 у Проскуріві (нині — Хмельницький). Закінчив Харків. ун-т (1953). З 1956 працює в Ін-ті радіофізики і електроніки НАН України (з 1987 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в галузі експериментальної фізики твердого тіла, фізики магнітних явищ. Дослідження ним акустичного парамагнітного резонансу в металах зумовило появу нового напрямку в радіоспектроскопії твердого тіла.

Держ. пр. України (1986). Пр. ім. О.С. Давидова (2004).

ГАНУЛ Валентин Леонідович — учений в галузі онкології і хірургії, чл.-кор. (1991). Н. 1.01.1931 в Полтаві. Закінчив Харків. медичний ін-т (1954). З 1971 працює в Ін-ті онкології АМН України (у 1987—92 — директор, з 1992 — керівник відділення).

Наук. праці присвячено діагностиці, профілактиці та комбінованому лікуванню злоякісних пухлин легенів, стравоходу, шлунка та ін. органів.

Чл.-кор. АМН України (1993). Пр. ім. Р.Є. Кавецького (2003).

ГАСАНОВ Лев Гассанович — учений в галузі інформатики і радіотехніки, чл.-кор. (1990). Н. 28.04.1936 в Ашгабаті (Туркменістан). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1959). В 1974—91 — генеральний директор НВО «Сатурн», з 1991 — Науково-дослідного центру «Квazar» (Київ). П. 31.07.2002.

Наук. праці присвячено розробці елементної бази систем інформатики і зв'язку, радіоастрономії, радіолокації.

Засл. діяч науки України (1982). Держ. пр. України (1984). Держ. пр. СРСР (1981). Ордени і медалі СРСР.

ГЕОРГІЄВСЬКИЙ Віктор Петрович — учений-медик, чл.-кор. (2003). Н. 23.06.1937 у м. Артемівськ Донец. обл. Закінчив 1-й Моск. медичний ін-т (1959). З 1958 працює у Державному наук. центрі лікарських засобів у Харкові (з 1978 — зав. відділу, у 1989—2008 — директор), 1992—2006 — також голова Фармакопейного комітету МОЗ України.

Наук. дослідження стосуються технології, стандартизації і контролю якості лікарських засобів, розробки та вдосконалення методів фармацевтичного аналізу. Співавтор понад 70 лікарських засобів. Встановив хімічну структуру 150 нових фізіологічно активних природних сполук.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2002).

ГЕРАСИМЧУК Микола Семенович — економіст, чл.-кор. (1990). Н. 19.12.1931 в с. Дермань (тепер Рівнен. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1954). З 1956 працював у Ін-ті економіки НАН України (з 1974 — зав. відділу, з 1981 — заст. директора). П. 5.12.2003.

Наук. праці з питань економіки промисловості, ефективності капітальних вкладень, відтворення основних фондів.

Засл. діяч науки і техніки України (1993).

ГЕРАСЮТА Микола Федорович — учений-механік, чл.-кор. (1967). Н. 18.12.1919 в Олександрії (тепер Кіровоград. обл.). Закінчив Одес. ун-т (1941). З 1954 працював у КБ «Південне» (з 1966 — заст. головного конструктора), водночас з 1955 — у Дніпропетр. ун-ті (з 1962 — проф.). П. 10.04.1987.

Наук. праці в галузі прикладної механіки, машинобудування, ракетно-космічної техніки. Створив науково-технічну школу.

Герой Соціалістичної Праці (1961). Ленінська пр. (1972). Держ. пр. СРСР (1967). Пр. ім. М.К. Янгеля (1982). Держ. нагороди СРСР.

М.Ф. Герасюта

О.А. Герашенко

С.З. Гжицький

Й.І. Гіхман

ГЕРАЩЕНКО Олег Аркадійович — теплофізик, чл.-кор. (1976). Н. 12.08.1925 у с. Чувалачі Ташкент. обл. (Узбекистан). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1949). У 1951—57 працював в Ін-ті теплоенергетики АН України, з 1972 — в Ін-ті технічної теплофізики АН України (з 1972 — зав. відділу, у 1974—82 — директор). П. 15.01.1992.

Наук. праці в галузі технічної теплофізики, зокрема теплометрії.

ГЖИЦЬКИЙ Степан Зенонович — біохімік, чл.-кор. (1951). Н. 14.01.1900 у с. Острівець (тепер Тернопіл. обл.). Закінчив Львів. академію ветеринарної медицини (1929). З 1939 — зав. кафедри Львів. зооветеринарного ін-ту, одночасно з 1960 — зав. лабораторії Укр. науково-дослідного ін-ту фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин. П. 19.08.1976.

Наук. дослідження присвячено вивченню порушень обміну речовин у сільськогосподарських тварин.

Засл. діяч науки України (1960).

ГІХМАН Йосип Ілліч — математик, чл.-кор. (1965). Н. 26.05.1918 в Умані. Закінчив Київ. ун-т (1939), де працював у 1947—66; з 1966 — зав. відділу Ін-ту прикладної математики і механіки АН України в Донецьку, одночасно з 1966 — зав. кафедри Донец. ун-ту. П. 30.07.1985.

Наук. праці в галузі теорії ймовірностей і математичної статистики.

Держ. пр. України (1982). Пр. ім. М.М. Крилова (1970).

ГЛИНЧУК Майя Давидівна — матеріалознавець, чл.-кор. (1995). Н. 13.02.1935 у Києві. Закінчила Київ. ун-т (1957). З 1958 працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1985 — зав. відділу), також проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наукові праці присвячено матеріалознавству та технології п'єзо- і сегнетоелектричних матеріалів.

Держ. пр. України (1987). Пр. ім. І.М. Францевича (1995).

ГЛУШКО Василь Васильович — учений-геолог, чл.-кор. (1967). Н. 28.08.1920 у Богучарі Воронеж. обл. (Росія). Закінчив Воронеж. ун-т (1942). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1953—79 працював в Укр. науково-дослідному геологорозвідальному ін-ті (з 1965 — директор), з 1979 — проф. Львів. ун-ту. П. 24.08.1998.

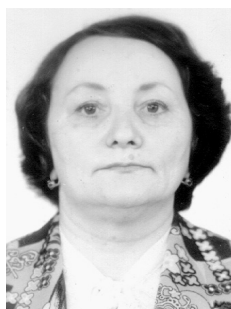
Наук. дослідження стосуються регіональної геології і вивчення нафтогазоносності осадових басейнів Європи.

Держ. пр. України (1986, 1994). Засл. геолог України (1970). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. В.І. Вернадського (1994).

ГНАТЧЕНКО Сергій Леонідович — фізик, чл.-кор. (2000). Н. 20.03.1947 у Куп'янську Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1971) і з цього часу працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1995 — зав. відділу, з 2007 — директор).

Наук. дослідження присвячено низькотемпературним магнітним фазовим переходам, властивостям доменних структур, які утворюються під час цих переходів.

Держ. пр. України (2004).

М.Д. Глинчук

В.В. Глушко

С.Л. Гнатченко

Г.Г. Гнесін

Д.М. Говорун

М.Л. Голего

ГНЕСІН Георгій Гдалевич — матеріалознавець, чл.-кор. (1990). Н. 6.04.1932 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1955) і з цього часу працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1975 — зав. відділу, з 2004 — головний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються порошкової металургії і неоксидної кераміки.

Держ. пр. України (1969, 1989). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. І.М. Францевича (2001).

ГОВОРУН Дмитро Миколайович — біофізик, чл.-кор. (2006). Н. 18.05.1950 у селищі Опішня Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1972). З 1987 працює в Ін-ті молекулярної біології та генетики НАН України (з 2000 — зав. відділу, з 2004 — заст. директора).

Наук. праці в галузі молекулярної біофізики. Виявив і охарактеризував на квантовому рівні нові фізико-хімічні властивості двоспінальної ДНК, розробив фізико-хімічну концепцію функціонування біополімерів.

ГОЛЕГО Микола Луквич — учений-механік, чл.-кор. (1967). Н. 15.06.1914 у Христинівці (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ін-т інженерів цивільної авіації (1938), де працював (у 1953—76 — зав. кафедри, в 1954—75

— ректор), з 1976 — зав. відділу Ін-ту проблем міцності АН України, з 1997 — директор науково-технічного центру «Триботехніка» НАН України.

Наук. дослідження стосуються експлуатації, ремонту, довговічності машин, теорії схоплювання, фретинг-корозії.

Засл. діяч науки і техніки України (1964). Держ. нагороди СРСР.

ГОЛІКОВ Володимир Іванович — учений-економіст, чл.-кор. (1982). Н. 7.12.1929 на хуторі Голіков Белгород. обл. (Росія). Закінчив Луган. сільськогосподарський ін-т (1952). У 1957—62, 1965—87 та 1993—97 — в Ін-ті економіки АН України (з 1971 — зав. відділу, 1975—84 — заст. директора), також 1987—93 — зав. кафедри Київ. ін-ту народного господарства; з 1997 — зав. відділу Ін-ту економічного прогнозування НАН України. П. 23.03.2004.

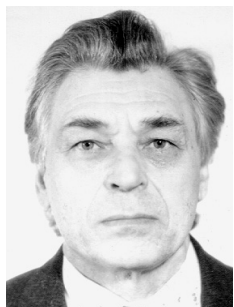
Наук. праці присвячено проблемам організації управління народним господарством і методології економіко-математичного моделювання.

ГОЛОВІН Павло Васильович — хімік, чл.-кор. (1939). Н. 3.07.1885 у с. Іжевское (тепер Рязан. обл., Росія). Закінчив Моск. вище технічне училище (1914). У 1939—61 — зав. лабораторії Ін-ту органічної хімії АН України. П. 22.01.1964.

Наук. дослідження присвячено дифузії і кристалізації у цукровому виробництві, очищенню цукрових соків.

Засл. діяч науки і техніки України (1951).

ГОЛОВКО Мирослав Федорович — фізик, чл.-кор. (2003). Н. 29.10.1943 в с. Чернівці Івано-Франків. обл. Закінчив Івано-Франків. педагогічний ін-т (1965) та Львів. ун-т (1969). В 1969—90 працював у Львів. відділенні Ін-ту теоретичної фізики АН УРСР, з 1990 — зав. від-

В.І. Голіков

П.П. Головін

М.Ф. Головко

Г.І. Голодець

Ю.Г. Гололобов

А.М. Гольцев

ділу Ін-ту фізики конденсованих систем НАН України, з 1991 — також проф. Львів. ун-ту.

Наук. праці стосуються фізики м'якої речовини. Розробив методи описання різноманітних кластеризаційних ефектів у конденсованих середовищах.

ГОЛОДЕЦЬ Григорій Ізраїльович — фізико-хімік, чл.-кор. (1990). Н. 7.11.1936 в Києві. Закінчив Київський ун-т (1959) і працював в Ін-ті фізичної хімії АН України (з 1980 — зав. відділу). П. 17.07.1992.

Наук. праці стосуються хімічної кінетики і каталізу, зокрема механізму реакцій гетерогенно-каталітичного окислення та гідрування.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1973).

ГОЛОЛОБОВ Юрій Григорович — хімік, чл.-кор. (1976). Н. 2.09.1930 у Москві. Закінчив Моск. хіміко-технологічний ін-т (1953). У 1972—81 — зав. відділу і заст. директора Ін-ту органічної хімії АН України; з 1981 працює в Ін-ті елементоорганічних сполук РАН у Москві.

Наук. дослідження стосуються вивчення реакційної здатності елементо-органічних (головним чином, фосфорорганічних) сполук.

ГОЛЬЦЕВ Анатолій Миколайович — учений в галузі кріобіології, чл.-кор. (2003). Н. 11.10.1943 в с. Трубетчино Липец. обл. (Росія). Закінчив Харків. медичний ін-т (1972). З 1973 працює в Ін-ті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України (з 1993 — зав. відділу, з 2003 — заст. директора), з 1990 — також проф. Харків. медичної академії післядипломної освіти.

Наук. діяльність стосується вивчення впливу низьких температур на морфофункціональний стан кровотворних клітин. Розробив безвідмивні середовища для кріоконсервування гемопоетичних тканин.

Держ. пр. України (1992).

ГОНЧАР Анатолій Іванович — учений в галузі гідроакустики і гідролокації, чл.-кор. (2006). Н. 27.12.1931 в м. Орхів Запоріз. обл. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1961). У 1961—93 працював у конструкторському бюро Мінсудпрому СРСР (м. Бельці, Молдова), з 1993 — директор Науково-технічного центру панорамних акустичних систем НАН України (Запоріжжя).

Наук. праці стосуються розробки панорамних гідроакустичних засобів і комплексів для океанологічних досліджень, розвідки та освоєння сировинних ресурсів Світового океану і внутрішніх морів, гідрографічного забезпечення мореплавства.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Держ. пр. СРСР (1981).

ГОНЧАРЕНКО Микола Васильович — філософ, чл.-кор. (1979). Н. 2.12.1924 в с. Васильківка Дніпропетр. обл. Закінчив Харків. ун-т (1949). У 1952—68 працював у Ін-ті філософії АН України (з 1960 — зав. відділу, з 1962 — заст. директора), з 1973 — в Ін-ті мистецтвознавства, фольклористики та етнології АН України (з 1974 — зав. відділу). П. 16.03.1993.

Наук. праці в галузі історичного матеріалізму, естетики, соціології і теорії культури.

Пр. ім. І. Я. Франка (1988).

А.І. Гончар

М.В. Гончаренко

М.Л. Горбачук

Б.М. Горбунов

О.О. Городецький

Я.Б. Гороховатський

ГОРБАЧУК Мирослав Львович — математик, чл.-кор. (2000). Н. 8.03.1938 у с. Риботичі (Польща). Закінчив Львів. ун-т (1961). З 1964 працює в Ін-ті математики НАН України (з 1986 — зав. відділу), з 1997 — також проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються сучасного математичного аналізу і теорії диференціальних рівнянь та їх застосувань до математичної фізики.

Держ. пр. України (1998). Пр. ім. М.М. Крилова (1994), М.Г. Крейна (2008).

ГОРБУНОВ Борис Миколайович — учений-механік, чл.-кор. (1939). Н. 4.02.1901 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1925). У 1926—30 та з 1941 працював в Ін-ті механіки АН України, 1932—34 — Електрозварювальному комітеті АН України, 1934—41 — Ін-ті електрозварювання АН України, з 1932 — також у Київ. інженерно-будівельному ін-ті. П. 22.07.1944.

Наук. праці стосуються будівельної механіки, дослідження міцності зварних з'єднань і вузлів.

ГОРОДЕЦЬКИЙ Олексій Опанасович — біофізик, чл.-кор. (1957). Н. 30.03.1897 у с. Новокостинці (тепер Самар. обл., Росія). Закінчив

Саратов. ун-т (1924). З 1946 працював в Ін-ті фізіології АН України (Київ). П. 9.01.1967.

Наук. дослідження присвячено рентгенології і радіології. Розробив ряд методів лікування променевої хвороби.

ГОРОХОВАТСЬКИЙ Ярослав Борисович — хімік, чл.-кор. (1972). Н. 17.09.1925 в Олександрії Кіровоград. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1950). З 1950 працював в Ін-ті фізичної хімії АН України (з 1966 — зав. відділу, у 1962—74 — заст. директора). П. 28.05.1976.

Наук. праці і розробки в галузі гетерогенного каталізу та кінетики каталітично-окислювальних процесів.

Держ. нагороди СРСР.

ГОРШКОВ Андрій Андрійович — учений в галузі ливарного виробництва, чл.-кор. (1957). Н. 4.10.1898 у с. Нікольське (тепер Свердлов. обл., Росія). Закінчив Уральський політехнічний ін-т (1926). З 1958 працював в Ін-ті проблем лиття АН України (у 1958—62 — директор). П. 12.04.1972.

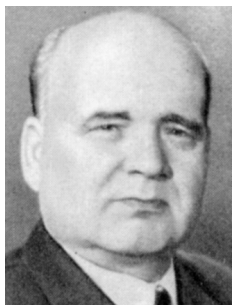
Наук. дослідження стосуються виробництва чавунних загартованих валків, виливниць, виливків для металургійного устаткування, металургії вагранкового процесу, теорії модифікації чавуну.

Засл. діяч науки і техніки України (1969). Держ. пр. СРСР (1950).

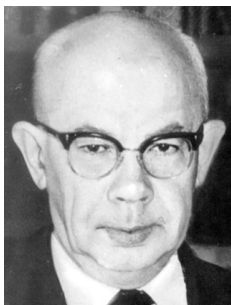
ГРЕЗЕ Володимир Миколайович — гідробіолог, чл.-кор. (1967). Н. 9.12.1915 у Москві. Закінчив Харків. ун-т (1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1959 працював в Ін-ті біології південних морів АН України у Севастополі (у 1968—77 — директор). П. 26.01.1988.

Наук. праці в галузі прісноводної і морської гідробіології. Розробив методи розрахунку продукції популяцій водних тварин.

Держ. нагороди СРСР.

А.А. Горшков

В.М. Грезе

Г.М. Григоренко

О.М. Григорьев

І.П. Григорюк

Е.У. Гринік

ГРИГОРЕНКО Георгій Михайлович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1997). Н. 24.08.1939 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961). З 1961 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1984 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі електрометалургії, зварювання, металургії металів високої чистоти та спеціальних сплавів. Розробив плазмово-дугові печі та технології виплавлення зливків сталей і сплавів.

Держ. пр. України (1980).

ГРИГОРЬЄВ Олег Миколайович — фізик і матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 13.02.1944 у м. Трубчевськ Брян. обл. (Росія). Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1967). З 1973 працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1990 — зав. відділу).

Наукові праці присвячено проблемам матеріалознавства, структурного аналізу матеріалів, фізики і механіки контактної міцності. Сформулював нові принципи структурного конструювання та прогнозування властивостей керамічних композитів, оптимізації їх складу та структури.

ГРИГОРІЮК Іван Панасович — біолог, чл.-кор. (2000). Н. 24.10.1941 у с. Топорівка Чернівець. обл. Закінчив Чернівець. ун-т (1965). З 1969 працює в Ін-ті фізіології рослин та генетики НАН України в Києві (з 1997 — зав. відділу), також проф. Національного аграрного ун-ту.

Наук. дослідження стосуються фізіології та біохімії рослин, зокрема систем регуляції та механізмів стійкості рослин до водного та високотемпературного стресів.

Пр. ім. М.Г. Холодного (1991).

ГРИНІК Едуард Улянович — фізик і матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 19.09.1938 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961). У 1964—70 працював в Ін-ті фізики

АН України, з 1970 — Ін-ті ядерних досліджень НАН України (з 1993 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються матеріалознавчих проблем ядерної енергетики. Виконав низку досліджень в процесі реакторного опромінення, виявив нові фізичні явища.

Пр. ім. В.І. Трефілова (2006).

ГРИЦИК Володимир Володимирович — учений в галузі інформатики, обчислювальної техніки і наукового приладобудування, чл.-кор. (1990). Н. 10.08.1941 в Сокалі Львів. обл. Закінчив Львів. ун-т (1962) і з цього часу працює у Фізико-механічному ін-ті НАН України (у 1982—97 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються теоретичних основ синтезу високопродуктивних засобів автоматизованої обробки інформації.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. С.О. Лебедєва (2000).

ГРОЗІН Борис Дмитрович — металознавець, чл.-кор. (1939). Н. 16.10.1898 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1930). З 1935 працював в Ін-ті механіки АН України (з 1944 — зав. відділу). П. 22.10.1962.

Наук. праці присвячено міцності і пластичності металів, довговічності і надійності машин, розробці нових технологічних процесів у машинобудуванні.

В.В. Грицик

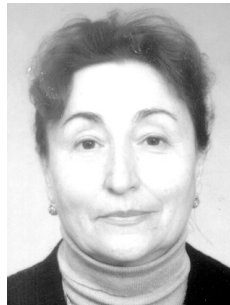
Б.Д. Грозін

В.Ф. Губарєв

В.С. Гудрамович

Н.М. Гула

Т.І. Гундорова

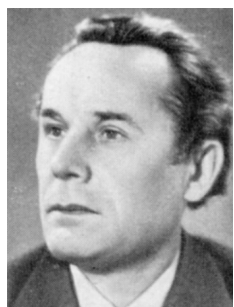
ГУБАРЄВ В'ячеслав Федорович — учений в галузі інформатики та систем керування, чл.-кор. (2006). Н. 23.09.1939 у Камишині Сталінград. (тепер Волгоград. обл., Росія). Закінчив Київ. ун-т (1962) і працював в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1992 — провідний наук. співробітник); 1996—2000 — учений секретар, з 2000 — заст. директора Ін-ту космічних досліджень НАН та Національного космічного агентства України, також проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. праці стосуються моделювання та керування процесами, що відбуваються у складних фізичних системах. Розробив теоретичні основи автоматичного керування параметрами плазми в термоядерних установках.

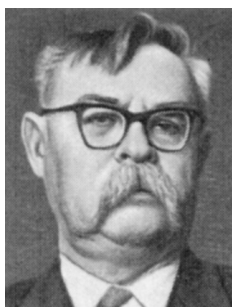
ГУДРАМОВИЧ Вадим Сергійович — механік, чл.-кор. (1995). Н. 6.07.1936 у м. Чапавськ Куйбишев. обл. (Росія) Закінчив Дніпропетр. ун-т (1959). В 1959—65 працював у КБ «Південне», з 1966 — в Ін-ті технічної механіки НАН України (з 1975 — зав. відділу), водночас з 1976 — проф. Дніпропетр. ун-ту.

Наук. праці стосуються нелінійної механіки, механіки деформованого твердого тіла, міцності конструкцій.

Держ. пр. України (1997). Пр. ім. М.К. Янгеля (1997), С.П. Тимошенка (2004).

І.О. Гуржій

К.Г. Гуслиий

ГУЛА Надія Максимівна — біохімік, чл.-кор. (1991). Н. 12.06.1936 у Києві. Закінчила Київ. медичний ін-т (1959). В 1965—75 працювала в Ін-ті ендокринології та обміну речовин, з 1975 — Ін-ті біохімії НАН України (з 1992 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено дослідженню біологічно активних речовин — вітамінів, гормонів, деяких аналогів природних метаболітів та біологічно активних ліпідів.

Чл.-кор. АМН України (1993). Орден княгині Ольги III ст. (2000).

ГУНДОРОВА Тамара Іванівна — літературознавець, чл.-кор. (2003). Н. 17.07.1955 в с. Климівка Полтав. обл. Закінчила Київ. ун-т (1977) і з цього часу працює в Ін-ті літератури НАН України (з 2002 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються сучасної української літератури, зокрема в аспекті її новітніх теоретичних інтерпретацій — постмодерністських, постколоніальних, гендерних, психоаналітичних. Розробила концепцію розвитку українського модернізму.

Засл. діяч науки і техніки України (2006). Пр. ім. І.Я. Франка (2006).

ГУРЖІЙ Іван Олександрович — історик, чл.-кор. (1958). Н. 15.09.1915 у с. Худяки (тепер Черкас. обл.). Закінчив Одес. ун-т (1941). З 1948 працював в Ін-ті історії АН України (з 1955 — зав. відділу, з 1958 — заст. директора), також 1963—68 — академік-секретар Відділу АН України. П. 31.10.1971.

Наук. праці стосуються історії України періоду феодалізму й зародження капіталістичних відносин.

ГУСЛИЙ Костянтин Григорович — історик та етнограф, чл.-кор. (1969). Н. 1.10.1902 у м. Александровськ (нині Запоріжжя). Закінчив Дніпропетр. ін-т народної освіти (1928). З 1954 працював в Ін-ті мистец-

Е.В. Гюллінг

Ю.М. Даденков

А.І. Даниленко

В.М. Даниленко

твознавства, фольклору та етнографії АН України. П. 21.02.1973.

Наук. праці стосуються історії України періоду феодалізму, історії української культури та етнографії.

Засл. діяч науки України (1968).

ГЮЛЛІНГ Едуард Вальтерович — патолофізіолог, чл.-кор. (1991). Н. 10.12.1937 в Іркутську (Росія). Закінчив Київ. медичний ін-т (1960). У 1961—85 працював у Київ. науково-дослідному ін-ті отоларингології МОЗ України (з 1973 — заст. директора), з 1985 — зав. кафедри Київ. ін-ту удосконалення лікарів (нині — Національна медична академія післядипломної освіти).

Наук. праці в галузі патолофізіології реактивності (порушення діяльності імунної системи, формування алергічних процесів, пошук засобів специфічної і неспецифічної імунорекції).

Держ. пр. України (1978). Чл.-кор. АМН України (1993).

ДАДЕНКОВ Юрій Миколайович — учений в галузі гідравліки, чл.-кор. (1961). Н. 28.10.1911 у Лубнах. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. автомобільно-дорожній ін-т (1933). У 1944—59 — зав. кафедри, ректор, з 1973 — проф. Київ. автомобільно-дорожнього ін-ту, в 1960—73 — міністр вищої і середньої спеціальної освіти України. П. 21.04.1991.

Розробив норми допустимих швидкостей течії води в укріплених руслах, методику гідравлічного розрахунку малих мостів та ін. малих штучних споруд.

Держ. нагороди СРСР.

ДАНИЛЕНКО Анатолій Іванович — учений-економіст, чл.-кор. (2006). Н. 12.12.1938 у Києві. Закінчив Київ. ін-т народного господарства (1960). У 1967—86, 1992—93 та

2000—2005 працював в Ін-ті економіки НАН України (з 1992 — зав. відділу), 1993—97 — заст. міністра економіки України, 1997—2000 — заст. міністра промислової політики України, з 2005 — зав. відділу, заст. директора Ін-ту економіки та прогнозування НАН України.

Наук. праці з проблем фінансово-кредитного регулювання економіки. Розробив пропозиції щодо реформування механізму амортизаційних відрахувань підприємств, яке дало змогу підвищити роль цих відрахувань у відтворенні основних фондів та провести індексацію основних фондів в Україні.

Засл. економіст України (1999).

ДАНИЛЕНКО Віктор Михайлович — історик, чл.-кор. (2003). Н. 25.11.1949 у с. Карпиші Київ. обл. Закінчив Київ. педагогічний ін-т (1974). З 1974 працює в Ін-ті історії України НАН України (з 1990 — зав. відділу), також проф. Національного педагогічного ун-ту.

Наук. дослідження присвячено історії України ХХ ст., історії укр. культури, проблемам «українізації» та міжслов'янських культурних взаємин.

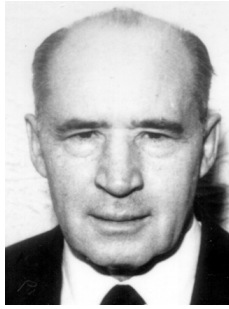
Засл. діяч науки і техніки України (1996). Держ. пр. України (2001). Пр. ім. М.С. Грушевського (1998).

ДАНИЛЕНКО В'ячеслав Андрійович — геофізик, чл.-кор. (1995). Н. 27.10.1946 у Полтаві. Закінчив Моск. інженерно-фізичний ін-т (1974). У 1975—77 та з 1985 працює в Ін-ті геофізики НАН України (з 1985 — заст. директора, керівник відділення), 1977—85 працював в Ін-ті електрозварювання АН України.

Наук. праці стосуються динаміки нерівноважних структурованих середовищ, фізики швидкоплинних процесів, самоорганізації систем.

В.А. Даниленко

М.В. Даниленко

Б.М. Данилишин

В.Я. Дашкевич

ДАНИЛЕНКО Михайло Васильович — хірург, чл.-кор. (1992). Н. 10.08.1918 у с. Новосимбірськ (тепер Оренбурз. обл., Росія). Закінчив Саратов. медичний ін-т (1946). У 1946—64 працював у Вінниц. медичному ін-ті (з 1960 — зав. кафедри), 1964—81 — ректор, 1981—91 — зав. кафедри, з 1991 — наук. консультант Львів. медичного ін-ту. П. 17.10.2002.

Наук. праці в галузі серцево-судинної хірургії, анестезіології, реаніматології, інтенсивної терапії.

Герой Соціалістичної Праці (1978). Засл. діяч науки України (1968). Чл.-кор. АМН України (1993).

ДАНИЛИШИН Богдан Михайлович — учений-економіст, чл.-кор. (2003). Н. 6.06.1965 в с. Церківна Івано-Франків. обл. Закінчив Тернопіл. ун-т (1987). З 1988 працює у Раді по вивченню продуктивних сил України НАН України (з 1997 — зав. відділу і заст. голови, з 2006 — голова Ради), водночас з 2007 — міністр економіки України.

Наук. праці стосуються розміщення продуктивних сил і регіональної економіки, зокрема економіки катастроф. Під його керівництвом розроблено концепцію сталого розвит-

ку України, загальнодержавні програми комплексного соціально-економічного розвитку територій радіоактивного забруднення і розвитку малих міст України, проект стратегії регіонального розвитку України.

Держ. пр. України (2003). Засл. діяч науки і техніки України (2007).

ДАШКЕВИЧ Всеволод Якович — етнограф, чл.-кор. (1945). Н. 2.06.1907 в Овручі (тепер Житомир. обл.). Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1926). У 1944—48 працював в Ін-ті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України, з 1948 — в редакціях газет і журналів. П. 6.01.1988.

Праці в галузі наукового редагування.

ДЕЙГЕН Михайло Федорович — фізик-теоретик, чл.-кор. (1967). Н. 18.06.1918 у Проскурові (тепер Хмельницький). Закінчив Київ. ун-т (1940). У 1947—60 працював в Ін-ті фізики АН України, з 1960 — зав. відділу Ін-ту напівпровідників АН України. П. 10.11.1977.

Наук. праці в галузі теорії твердого тіла, фізики напівпровідників, радіоспектроскопії. Побудував теорію спектрів подвійного електронно-ядерного резонансу.

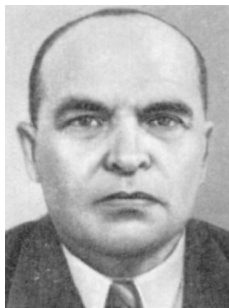
ДЕМИДЕНКО Тит Трохимович — учений в галузі рослинництва, чл.-кор. (1951). Н. 2.04.1891 у с. Трушівці (тепер Черкас. обл.). Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т (1921). У 1944—59 — зав. кафедри Київ. сільськогосподарського ін-ту. П. 21.07.1959.

Наук. дослідження присвячено фізіологічним і агрохімічним основам живлення сільськогосподарських рослин, раціональному використанню існуючих і створенню нових ефективних бактеріальних добрив.

ДЕНИСЕНКО Григорій Іванович — учений у галузі електричних мереж і систем, чл.-кор. (1969). Н. 29.04.1919 у с. Ходорів (те-

М.Ф. Дейген

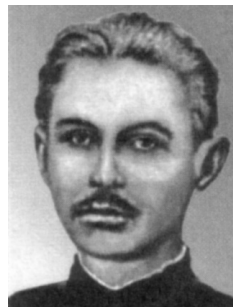
Т.Т. Демиденко

Г.І. Денисенко

Г.І. Деркач

О.П. Дзеніс

В.К. Дзядик

пер Київ. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1948), де працював (з 1959 — зав. кафедри, з 1963 — ректор); у 1971—87 — ректор Київ. політехнічного ін-ту, 1987—89 — зав. відділу, з 1989 — радник при дирекції Ін-ту електродинаміки НАН України. П. 24.05.1998.

Наук. дослідження присвячено питанням поліпшення техніко-економічних показників електропередач, раціональному використанню відновлюваних джерел енергії.

Герой Соціалістичної Праці (1986). Засл. діяч науки і техніки України (1969). Держ. нагороди СРСР.

ДЕРКАЧ Григорій Іларіонович — хімік, чл.-кор. (1967). Н. 26.03.1932 у с. Вишневе Запорізь. обл. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1954). У 1957—69 працював в Ін-ті органічної хімії АН України (з 1967 — заст. директора). П. 7.09.1969.

Наук. дослідження стосуються хімії органічних ізоціанатів та ізоціанатів фосфору. Синтезував нові типи органічних похідних три- і п'ятивалентного фосфору.

ДЗЕНІС Освальд Петрович — правознавець, чл.-кор. (1934). Н. 27.06.1896 в Ризі (Латвія). Навчався в Моск. ун-ті та Ін-ті червоної професури. У 1931—34 працював у Комуністичній академії та Ін-ті радянського будівництва, з 1934 — зав. кафедри Ін-ту червоної професури України, з 1935 — президент Всеукраїнської асоціації марксистсько-ленінських ін-тів. За несправедливим звинуваченням репресований у 1936, страчений 10.03.1937, реабілітований посмертно.

Наук. праці в галузі державного будівництва.

ДЗЯДИК Владислав Кирилович — математик, чл.-кор. (1969). Н. 8.02.1919 у с. Сахновщина (тепер Харків. обл.). Закінчив Дніпропетр. ун-т (1951). З 1960 працював в Ін-ті математики НАН України (у 1963—90 — зав. від-

ділу, з 1990 — радник при дирекції), одночасно 1961—67 — зав. кафедри, з 1967 — проф. Київ. ун-ту. П. 26.10.1998.

Наук. праці в галузі теорії функцій. Побудував конструктивну теорію наближення функцій комплексної змінної та теорію наближення абсолютно монотонних функцій.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Пр. ім. М.М. Крилова (1991).

ДІБРОВ Геннадій Данилович — учений в галузі технології будівельних матеріалів, чл.-кор. (1979). Н. 11.08.1927 в Ростові-на-Дону (Росія). Закінчив Ростов. інженерно-будівельний ін-т (1950), в якому працював; з 1971 — зав. кафедри Дніпропетр. інженерно-будівельного ін-ту. П. 15.06.1985.

Наук. дослідження стосуються розробки фізико-хімічних основ одержання будівельних матеріалів.

ДІДКОВСЬКИЙ Валентин Якович — учений-геолог, чл.-кор. (1973). Н. 6.02.1914 у с. Кодня (тепер Житомир. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1938). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1938 працював в Ін-ті геологічних наук НАН України (у 1969—86 — зав. відділу, 1971—77 — директор, з 1992 — радник при дирекції). П. 30.10.1995.

Г.Д. Дібров

В.Я. Дідковський

Я.П. Дідух

І.М. Дмитрах

П.О. Дмитренко

О.П. Дмитрів

Наук. праці стосуються стратиграфії і палеонтології неогенових відкладів України і Молдови, донних відкладів морів і океанів.

Держ. пр. України (1976). Держ. нагороди СРСР.

ДІДУХ Яків Петрович — ботанік, чл.-кор. (2003). Н. 7.05.1948 у с. Городок Рівнен. обл. Закінчив Київ. ун-т (1972). З 1973 працює в Ін-ті ботаніки НАН України (з 1988 — зав. відділу, у 1989—96 — заст. директора, з 2003 — директор).

Наук. дослідження присвячено флористиці, геоботаніці, охороні рослин, порівняльному аналізу флор, класифікації рослинності, фітоіндикації, екології видів рослин.

Пр. ім. М.Г. Холодного (1994).

ДМИТРАХ Ігор Миколайович — матеріалознавець, чл.-кор. (2003). Н. 20.07.1952 у Дрогобичі (Львів. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1974). З 1976 працює у Фізико-механічному ін-ті НАН України (з 1999 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються фізико-хімічної механіки руйнування матеріалів і міцності конструкцій.

Пр. ім. Є.О. Патона (1985), Г.В. Карпенка (2002).

ДМИТРЕНКО Петро Олексійович — агрохімік, чл.-кор. (1964). Н. 14.07.1909 у с. Мостище (тепер с. Петрівське Чернігів. обл.). Закінчив Київ. агроінженерний ін-т цукрової промисловості (1932). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1939—41 і 1946—84 — зав. лабораторії, з 1985 — наук. консультант Укр. науково-дослідного ін-ту землеробства. П. 2.04.1999.

Наук. дослідження стосуються основ живлення рослин, підвищення ефективності застосування добрив.

Засл. діяч науки України (1969). Держ. нагороди СРСР.

ДМИТРІСВ Олександр Петрович — біолог, чл.-кор. (2006). Н. 27.09.1947 в Констанці (Румунія). Закінчив Київ. ун-т (1970). У 1974—75 та 1983—86 працював в Ін-ті фізіології рослин АН України (з 1983 — заст. директора), 1977—83 — в апараті ЦК Компартії України, 1986—90 — зав. лабораторії Ін-ту ботаніки АН України, з 1990 — Ін-ту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України.

Наук. праці в галузі фітоїмунології. Вивчив активні захисні реакції рослин у відповідь на біотичні стреси, роль конститутивних та індукованих антибіотичних речовин.

Пр. ім. М.Г. Холодного (2003).

ДОБРОВ Геннадій Михайлович — учений в галузі наукознавства та історії техніки, чл.-кор. (1988). Н. 9.03.1929 у Бахмуті (тепер Артемівськ) Донец. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1950). З 1961 працював в ін-тах історії, математики, кібернетики АН України, з 1986 — керівник Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки АН України. П. 4.01.1989.

Наук. праці з проблем науково-технічного розвитку, організації та управління науковими дослідженнями. Його ім'я присвоєно Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки НАН України.

ДОВБНЯ Анатолій Миколайович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 12.05.1940 у Краснограді Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1962) і з цього часу працює в Харків. фізико-технічному ін-ті НАН України (з 1990 — керівник відділу, з 1998 — директор Інституту ядерної фізики та фізики високих енергій Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний ін-т»).

Наук. праці в галузі ядерних та радіаційних технологій, методів досліджень з використанням прискорювачів заряджених частинок. Роз-

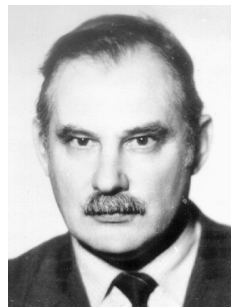
Г.М. Добров

А.М. Довбня

С.О. Довгий

В.Г. Долін

робив низку прискорювачів для наукових досліджень та прикладного призначення.

Орден «За заслуги» III ст. (1998). Пр. ім. О.І. Лейпунського (2008).

ДОВГИЙ Станіслав Олексійович — учений-механік, чл.-кор. (1997). Н. 23.07.1954 у с. Ганно-Требинівка Кіровоград. обл. Закінчив Київ. ун-т (1976). У 1976—91 працював в Ін-ті гідромеханіки АН України, 1991—97 — директор Державного науково-виробничого підприємства «Топаз-інформ», 1997—98 — Укр. ін-ту досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України, 1998—99 — міністр України у справах науки і технологій, 1999—2000 — голова Держ. комітету з питань науки та інтелектуальної власності, 2000—2001 — генеральний директор ВАТ «Укртелеком», 2001—2002 — голова Державного комітету зв'язку та інформатизації України, також з 2001 — директор Ін-ту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України.

Наук. дослідження присвячено математичному моделюванню процесів масопереносу в геофізичних середовищах, проблемам екологічної безпеки.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Держ. пр. України (2005). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Народний депутат України 4—6 скликань. Акад. АПН України. Президент Малої АН (з 2000).

ДОЛІН Володимир Гдалич — ентомолог, чл.-кор. (1985). Н. 9.01.1932 у с. Торково Вінниць. обл. Закінчив Київ. ун-т (1955). У 1959—75 працював в Укр. науково-дослідному ін-ті захисту рослин, з 1975 — зав. відділу Ін-ту зоології НАН України. П. 25.02.2004.

Досліджував екологію, закономірності поширення, умови шкідливості та господарське значення ґрунтової ентомофауни.

Держ. пр. України (1976). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1985).

ДОНЧЕНКО Георгій Вікторович — біохімік, чл.-кор. (1992). Н. 10.05.1937 в м. Орша (Білорусь). Закінчив Київ. ун-т (1960). З 1961 працює в Ін-ті біохімії НАН України (з 1986 — зав. відділу, у 1993—98 — директор).

Наук. праці стосуються функціональної біохімії природних біологічно активних сполук, дослідження молекулярних механізмів їх регуляторної дії на внутрішньоклітинний метаболізм.

Пр. ім. О.В. Палладіна (1991).

ДОРОГУНЦОВ Сергій Іванович — учений-економіст, чл.-кор. (1992). Н. 22.09.1929 в с. Доманівка Миколаїв. обл. Закінчив Київ. ун-т (1953). У 1965—74 працював в апараті ЦК Компартії України, 1974—84 — Ради Міністрів України; 1984—2006 — голова Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України.

Наук. праці присвячено питанням комплексного соціально-економічного, екологічного та науково-технічного прогнозування розвитку і розміщення продуктивних сил України.

Держ. пр. України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (1997). Держ. нагороди СРСР.

Г.В. Донченко

С.І. Дорогунцов

В.Й. Драновський

В.Г. Дрінфельд

В.І. Дубодєлов

Л.А. Дубровіна

Пр. ім. М.І. Туган-Барановського (1998). Народний депутат України 2 і 4 скликань.

ДРАНОВСЬКИЙ Володимир Йосипович — учений в галузі ракетно-космічної техніки, чл.-кор. (2003). Н. 10.01.1934 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1957). З 1961 працює в Державному конструкторському бюро «Південне» (з 1989 — головний конструктор і начальник конструкторського бюро космічних апаратів і систем).

Науково-технічна діяльність пов'язана з розробкою та створенням космічних апаратів і космічних систем, зокрема серій «Космос», «Інтеркосмос», «Океан», «Січ», «Мікросупутник».

Засл. машинобудівник України (1994). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (1999). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2004). Держ. пр. СРСР (1970).

ДРІНФЕЛЬД Володимир Гершонович — математик, чл.-кор. (1992). Н. 4.02.1954 у Харкові. Закінчив Моск. ун-т (1974). В 1981—2000 працював у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України в Харкові (з 1994 — головний наук. співробітник), з 2000 — в Чикаг. ун-ті (США).

Наук. праці стосуються алгебраїчної геометрії, теорії чисел, теорії уявлень, математичної фізики.

О.А. Дубянський

В.Є. Дяченко

ДУБОДЕЛОВ Віктор Іванович — учений в галузі металургії та технології металів, чл.-кор. (2000). Н. 16.04.1939 у Полтаві. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1962) і з цього часу працює у Фізико-технологічному ін-ті металів та сплавів НАН України в Києві (у 1985—89 — заст. директора, з 1991 — зав. відділу).

Досліджує міжфазні взаємодії та процеси тепло-масообміну в багатофазних металевих системах в умовах зовнішнього електромагнітного впливу. Розробив наук. засади принципово нових технологічних процесів і спеціального магнітогідродинамічного обладнання для виготовлення, рафінування та модифікування сплавів.

Пр. ім. З.І. Некрасова (2005).

ДУБРОВІНА Любов Андріївна — історик, архівознавець, чл.-кор. (2006). Н. 30.09.1950 у м. Шадринськ Курган. обл. (Росія). Закінчила Волгоград. педагогічний ін-т (1972). З 1981 працює в Національній бібліотеці України ім. В.І. Вернадського (з 1986 — зав. відділу, з 1993 — директор Ін-ту рукопису та архівознавства).

Наук. праці в галузі архівознавства та історичного документознавства. Розвинула комплексні методи дослідження рукописної, архівної і книжкової спадщини, наукові основи організації сучасних документальних фондів.

Засл. діяч науки і техніки України (2004). Пр. ім. М.І. Костомарова (1996) та В. Веретеннікова (2000).

ДУБЯНСЬКИЙ Олександр Андрійович — учений-геолог, чл.-кор. (1939). Н. 15.03.1880 у с. Старі Кріуші (тепер Воронеж. обл., Росія). Закінчив Юр'єв. ун-т (1908). Працював у Воронеж. сільськогосподарському ін-ті, Ін-ті геологічних наук АН України. П. 22.01.1974.

Наук. дослідження присвячено вивченню геологічної будови, гідрогеологічних умов і родовищ корисних копалин південної частини Східно-Європейської платформи.

Ленінська пр. (1959).

Н.С. Дяченко

В.Ф. Євдокимов

В.Б. Євтух

М.Ю. Євтушенко

ДЯЧЕНКО Вадим Євгенович — математик і фізик, чл.-кор. (1934). Н. 30.12.1896 у Нижньому Новгороді (Росія). Закінчив Морський корпус у Петрограді (1916). В 1921—34 працював на Кафедрі прикладної математики АН України, з 1934 — в Ін-ті математики АН України, з 1923 також викладав у Київ. ун-ті. П. 2.06.1954.

Наук. праці стосуються математичної фізики, теорії і конструювання обчислювальних пристроїв, електронної оптики.

ДЯЧЕНКО Наталія Сергіївна — біолог-вірусолог, чл.-кор. (1995). Н. 11.06.1936 у Києві. Закінчила Київ. медичний ін-т (1960). З 1963 працювала в Ін-ті мікробіології та вірусології НАН України (з 1978 — зав. відділу). П. 16.11.2003.

Наук. праці присвячено дослідженню закономірностей структурно-функціональної організації вірусів та особливостей експресії їх геному.

Пр. ім. Д.К. Заболотного (1999).

ЄВДОКИМОВ Віктор Федорович — учений в галузі електронного моделювання, чл.-кор. (1990). Н. 13.07.1941 у с. Михайлівка Пензен. обл. (Росія). Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1963). У 1965—71 працював в Ін-ті кібернетики АН України, 1971—81 — Ін-ті електродинаміки АН України, з 1981 — зав. відділу, з 1988 — директор Ін-ту проблем моделювання в енергетиці НАН України (Київ).

Наук. праці присвячено методам математичного моделювання енергетичних та енергоємних об'єктів і систем.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. С.О. Лебедева (1984).

ЄВТУХ Володимир Борисович — історик, чл.-кор. (1992). Н. 14.07.1948 у селищі Зарічне Рівнен. обл. Закінчив Київ. ун-т (1971).

В 1971—78 працював в Ін-ті історії АН України, 1978—90 — Ін-ті соціальних і економічних проблем зарубіжних країн АН України, 1991—95 — зав. відділу, керівник відділення, заст. директора, керівник Центру етнополітичних та етносоціологічних досліджень Ін-ту соціології НАН України; 1995—96 — міністр у справах національностей та міграції України, 1996—98 — голова Держкомнацміграції України, 1998—2000 — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Італії; 2000—2001 — зав. відділу, головний наук. співробітник Ін-ту соціології НАН України, 2001—2006 — декан ф-ту та 2003—2006 — зав. кафедри Київ. ун-ту, з 2007 — зав. кафедри Нац. педагогічного ун-ту.

Наук. праці присвячено теорії етносу нації, вивченню міжетнічних стосунків в Україні, міграційних процесів.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. М.С. Грушевського (2005).

ЄВТУШЕНКО Микола Юрійович — гідробіолог, чл.-кор. (1992). Н. 1.01.1944 в с. Степанівка Сумської обл. Закінчив Київ. ун-т (1973). У 1973—2000 працював в Ін-ті гідробіології НАН України (з 1985 — зав. відділу і у 1985—97 — заст. директора), з 2000 — зав. кафедри та з 2001 — директор Навчально-наукового центру водних ресурсів Національного аграрного ун-ту.

Наук. праці стосуються проблем екологічної фізіології та біохімії водних організмів, водної токсикології, іхтіології.

ЄГЕР Дмитро Олександрович — учений в галузі розробки нафтових та газових родовищ, чл.-кор. (2006). Н. 21.10.1948 у селищі Кути Івано-Франків. обл. Закінчив Івано-Франків. ін-т нафти і газу (1972), працював у нафтогазодобувних об'єднаннях України;

Д.О. Стрєп

В.М. Єгоров

П.Т. Ємельяненко

І.Г. Ємельянов

з 2005 — генеральний директор Науково-дослідного ін-ту нафтогазової промисловості НАК «Нафтогаз України».

Наук. дослідження стосуються промислових технологій інтенсифікації видобування нафти і газу, зокрема вивчення фізико-хімічних та термобаричних процесів впливу на фільтраційно-ємнісні характеристики нафтогазонасичених пластів у привибійній зоні свердловин.

ЄГОРОВ Віктор Миколайович — біолог, чл.-кор. (2006). Н. 21.05.1940 в Севастополі. Закінчив Севастопол. приладобудівний ін-т (1967). З 1968 працює в Ін-ті біології південних морів НАН України в Севастополі (з 1991 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються біофізичних закономірностей взаємодії між живою речовиною та радіоактивними і хімічними факторами в морському середовищі. Розробив теорію мінерального та ізотопного обміну в морських екосистемах.

Держ. пр. України (2007).

ЄМЕЛЬЯНЕНКО Павло Терентійович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1939). Н. 5.07.1905 у станиці Бобриковій-Петрівській (тепер с. Бобрикове Луган. обл.). Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1931), де працював (з 1940 — зав. кафедри); в 1941—45 — головний інженер Всесоюзного науково-дослідного трубного ін-ту, з 1945 — зав. лабораторії Центрального науково-дослідного ін-ту чорної металургії. П. 13.11.1947.

Дослідження в галузі виробництва труб.
Держ. пр. СРСР (1943).

ЄМЕЛЬЯНОВ Ігор Георгійович — зоолог та еколог, чл.-кор. (2003). Н. 4.12.1947 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1970) і працював в Ін-ті зоології НАН України (з 1981 — зав. відділу, 1987—93 — заст. директора), з 2001

— також проф. Києво-Могилянської академії; з 2008 — директор Національного науково-природничого музею НАН України.

Наук. дослідження присвячено популярній екології, біології тварин, екосистемній екології, охороні природи. Запропонував поняття «мінімального» та «критичного» рівнів різноманіття біосистем, обґрунтував загальні підходи стратегії природокористування.

ЄМЕЛЬЯНОВ Олександр Сергійович — учений-економіст, чл.-кор. (1979). Н. 30.10.1932 у Харкові. Закінчив Харків. інженерно-економічний ін-т (1955), де працював у 1958—62; у 1963—65 — в Укруднаргоспі, 1965—71 — директор Укр. філіалу Науково-дослідного ін-ту планування і нормативів при Держплані СРСР, 1971—87 — директор Науково-дослідного економічного ін-ту Держплану України; 1978—89 — Науково-дослідного ін-ту економіки і організації матеріально-технічного постачання при Держпостачі СРСР (Москва); 1989—90 — заст. голови Держплану України, 1991—94 — Держекономради Кабінету Міністрів України, з 1994 — голова правління Співки незалежних підприємств України.

Наук. праці присвячено проблемам комплексного планування економічного розвитку регіонів, ефективності капітальних вкладень і капітального будівництва.

Орден «За заслуги» III ст. (1997). Народний депутат України (1990—94).

ЄМЧЕНКО Андрій Іванович — фізіолог, чл.-кор. (1957). Н. 28.10.1893 у с. Михайлівка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. медичний ін-т (1925). У 1933—41 і 1944—64 — зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 18.02.1964.

Наук. дослідження стосуються фізіології серцевої діяльності і травлення, вищої нервової діяльності людини і тварин.

О.С. Ємельянов

А.І. Ємченко

Г.Г. Єфіменко

Е.І. Єфремов

ЄФІМЕНКО Георгій Григорович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1973). Н. 30.01.1917 у Катеринославі (Дніпропетровськ). Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1940), де працював у 1959—73 (з 1970 — ректор); 1973—84 — міністр вищої і середньої спеціальної освіти України.

Наук. дослідження стосуються закономірностей доменного процесу та керування ним, підготовки і металізації металургійної сировини до плавки, безкоксової металургії.

Держ. пр. України (1983).

ЄФРЕМОВ Ернест Іванович — учений в галузі гірничої справи, чл.-кор. (1985). Н. 14.11.1934 в Донецьку. Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1957). З 1962 працює в Ін-ті геотехнічної механіки НАН України у Дніпропетровську (з 1974 — зав. відділу, у 1975—92 — заст. директора).

Наук. праці стосуються досліджень механізму руйнування крихких середовищ вибухом та розробки ресурсозберігаючих екологічно надійних методів і технологій використання енергії вибуху.

Держ. пр. України (1983). Засл. діяч науки і техніки України (1993). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. О. М. Динника (1989).

ЖАДКЕВИЧ Михайло Львович — матеріалознавець, чл.-кор. (2003). Н. 12.07.1937 в Реутові Моск. обл. (Росія). Закінчив Всесоюзний заочний політехнічний ін-т (1962). В 1955—77 працював на металургійному заводі в Куйбишеві та в Зональному науково-дослідному і проектному ін-ті типового і експериментального проектування житлових та громадських споруд у Києві; з 1984 — в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1984 — головний інженер, директор Дослідного заводу спеціальної електрометалургії, в 1993—2008 — заст. директора ін-ту).

Наук. дослідження стосуються матеріалознавства, технології металів, обробки металів тиском, металургії і спеціальної електрометалургії. Розробив теорію зміцнення металів і сплавів в умовах високотемпературної деформації, низку промислових технологій, профілів, приладів.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Держ. пр. України (2003).

ЖОВИНСЬКИЙ Едуард Якович — учений-геолог та геохімік, чл.-кор. (2000). Н. 27.06.1934 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1956). З 1968 працює в Ін-ті геохімії, мінералогії та рудоутворення НАН України (з 1989 — зав. відділу та 1989—2008 — заст. директора).

Отримав нові дані про геологічну будову ряду регіонів України, речовинний склад порід та геохімічні процеси, брав участь у відкритті родовищ флюориту, рудопросявів сульфідних та рідкіснометалічних руд, напівдорогоцінного каміння, будівельних матеріалів, мінеральних вод та інших корисних копалин.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2006). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. В.І. Вернадського (1996).

М.Л. Жадкевич

Е.Я. Жовинський

Е.А. Завадський

В.К. Задрака

А.І. Задонцев

В.О. Зажигалов

ЗАВАДСЬКИЙ Едвальд Абрамович — фізик, чл.-кор. (1978). Н. 2.06.1927 у м. Міллерово Ростов. обл. (Росія). Закінчив Орський педагогічний ін-т (1955). В 1966—2005 працював у Донец. фізико-технічному ін-ті НАН України (з 1969 — зав. відділу, у 1987—97 — директор, з 1997 — радник при дирекції ін-ту), одночасно з 1968 — у Донец. ун-ті. П. 22.03.2005.

Наук. праці в галузі фізики твердого тіла. Спільно з О.О. Галкіним відкрив (1971) необоротне індукування нових магнітних станів речовини сильним магнітним полем.

Пр. ім. К.Д. Синельникова (1975).

ЗАДРАКА Валерій Костянтинович — учений в галузі інформатики, чл.-кор. (2006). Н. 12.11.1941 у Красноярську (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1963). З 1965 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1992 — зав. відділу), також з 1981 — в Київ. ун-ті (проф.).

Наук. праці стосуються загальної теорії оптимальних алгоритмів, теорії інтегралів Фур'є, комп'ютерних технологій розв'язання прикладних задач із заданими характеристиками якості, цифрової обробки сигналів, теорії ортогональних перетворень, прикладної криптографії.

Пр. ім. В.М. Глушкова (2003).

ЗАДОНЦЕВ Антон Іванович — учений в галузі рослинництва, чл.-кор. (1951). Н. 16.08.1908 у с. Ставидла (тепер Кіровоград. обл.). Закінчив Білоцерків. сільськогосподарський ін-т (1930). З 1932 працював у Всесоюзному науково-дослідному ін-ті кукурудзи (з 1941 — директор). П. 5.12.1971.

Наук. дослідження присвячено вивченню зимостійкості і продуктивності озимих хлібів, з'ясуванню закономірностей водоспоживання рослин.

Засл. діяч науки України (1958). Держ. пр. СРСР (1951).

ЗАЖИГАЛОВ Валерій Олексійович — хімік, чл.-кор. (2006). Н. 4.08.1946 у Києві. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1969). В 1972—99 працював в Ін-ті фізичної хімії НАН України, з 1999 — зав. відділу Ін-ту сорбції та проблем ендоекології НАН України.

Наук. праці стосуються хімічної кінетики і каталізу, технології каталізаторів і каталітичних процесів. Розвинув промислово важливі реакції селективного окиснення нижчих парафінових вуглеводнів і створив ефективні каталізатори для їх реалізації.

ЗАЙКА Віктор Євгенович — біолог, чл.-кор. (1978). Н. 2.05.1936 в Улан-Уде (Росія). Закінчив Ленінград. ун-т (1958). З 1962 працює в Ін-ті біології південних морів НАН України (у 1974—2007 — зав. відділу, 1977—82 та 1995—99 — директор, з 2007 — головний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються водної паразитології, біологічної продуктивності, теорії росту тварин, біоценології.

Держ. пр. України (2007).

ЗАЙЦЕВ Микола Олександрович — учений в галузі гірничої справи, чл.-кор. (1951). Н. 29.12.1902 у с. Любниці (тепер Новгород. обл., Росія). Закінчив Ленінград. гірничий ін-т (1929). У 1946—53 — директор комбіна-

В.Є. Зайка

М.О. Зайцев

В.К. Залеський

І.І. Залюбовський

О.Г. Зарубицький

Д.Г. Затула

тів «Донвугілля» та «Артемвугілля», з 1960 працював в Ін-ті гірничої справи АН СРСР. П. 21.09.1965.

Наук. дослідження присвячено раціональним системам розробки багатогазових крутоспадних вугільних пластів центрального району Донбасу.

Герой Соціалістичної Праці (1948). Держ. нагороди СРСР.

ЗАЛЕСЬКИЙ В'ячеслав Костянтинович — фізіолог і біохімік рослин, чл.-кор. (1925). Н. 3.09.1871 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1893), де працював (з 1903 — проф.). П. 10.11.1936.

Наук. дослідження присвячено синтезу білкових речовин, вивченню ролі сполук фосфору і заліза в рослинному організмі, ґрунтової мікрофлори, фітопатології. Вперше виділив фермент карбоксилази у вищих рослин.

Засл. діяч науки України (1936).

ЗАЛЮБОВСЬКИЙ Ілля Іванович — фізик, чл.-кор. (1988). Н. 15.06.1929 у с. Бутенки Полтав. обл. Закінчив Харків. ун-т (1954), де працює з 1958 (з 1965 — зав. кафедри).

Наук. праці присвячено дослідженню магнітних і квадрупольних моментів ядер за допомогою реакції зриву на деформованих ядрах.

Держ. пр. України (1971, 1993). Засл. діяч науки України (1979). Орден «За заслуги» III ст. (1998), II ст. (2004) та I ст. (2008). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1983).

ЗАРУБИЦЬКИЙ Олег Григорович — учений в галузі електрохімії, чл.-кор. (1985). Н. 26.07.1936 в м. Борзна Чернігів. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1960) і працював у Ін-ті загальної і неорганічної хімії НАН України (з 1973 — зав. відділу, у 1993—2001 — заст. директора). П. 29.12.2005.

Наук. праці стосуються фізико-хімії іонних розплавів, технічної електрохімії, зокре-

ма високотемпературного одержання і рафінування легкоплавких металів, обробки поверхні сплавів в розтоплених електролітах.

Засл. діяч науки і техніки України (2004).

ЗАТУЛА Дмитро Григорович — мікробіолог, чл.-кор. (1973). Н. 11.02.1923 на хуторі Баба Харків. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. ун-т (1952). У 1970—77 працював в Ін-ті мікробіології і вірусології АН України (у 1972—77 — директор), з 1977 — зав. відділу Ін-ту проблем онкології АН України. П. 10.06.1987.

Наук. дослідження стосуються мікробіологічних аспектів вивчення злоякісних пухлин.

Пр. ім. Д.К. Заболотного (1986). Держ. нагороди СРСР.

ЗВЕРЕЗОМБ-ЗУБОВСЬКИЙ Євген Васильович — ентомолог, чл.-кор. (1939). Н. 3.03.1890 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1916). У 1939—45 працював в Ін-ті зоології АН України, 1946—56 — Ін-ті ентомології і фітопатології АН України (у 1949—50 — директор). П. 21.04.1967.

Наук. праці присвячено ентомології, питанню організації захисту сільськогосподарських культур, вивченню шкідників цукрових буряків, методам боротьби з ними.

Є.В. Зверезомб-Зубовський

А.І. Звягін

Ю.Г. Здесенко

Д.Д. Зербіно

Ю.П. Зозуля

В.П. Зосимович

ЗВЯГІН Анатолій Іларіонович — фізик, чл.-кор. (1985). Н. 14.11.1937 в с. Панютіне Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1959). З 1964 працював у Фізико-технічному ін-ті низьких температур АН України (з 1968 — зав. відділу, з 1988 — директор). П. 4.05.1991.

Наук. праці присвячено дослідженню спектральних, магнітних, електричних і теплових властивостей сильно анізотропних магнетиків при наднизьких температурах.

Держ. пр. України (1991).

ЗДЕСЕНКО Юрій Георгійович — фізик-експериментатор, чл.-кор. (2003). Н. 6.10.1943 в с. Дмитрівка Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1970). З 1980 працював в Ін-ті ядерних досліджень НАН України (з 1986 — зав. відділу). П. 1.09.2004.

Наук. дослідження стосуються ядерної фізики, зокрема дослідження процесів безнейтринного подвійного β -розпаду ядер. В Солотвинській підземній лабораторії за допомогою унікальних сцинтиляційних кристалів провів експеримент з вивчення подвійного β -розпаду ядер ^{116}Cd і виміряв їх період напіврозпаду.

ЗЕРБІНО Дмитро Деонісович — патологоанатом, чл.-кор. (1991). Н. 10.03.1926 в Луганську. Закінчив Чернівець. медичний ін-т (1950), де працював; з 1966 — зав. кафедри Львів. медичного ін-ту (нині — Національний медичний ун-т).

Наук. праці в галузі патології лімфатичної системи, мікроциркуляції в судинах, екологічної патології, історії науки.

Засл. діяч науки України (1988). Держ. пр. України (2002). Акад. АМН України (2001).

ЗОЗУЛЯ Юрій Панасович — учений в галузі нейрохірургії, чл.-кор. (1991). Н. 23.12.1927 у Вінниці. Закінчив Вінниць. медичний ін-т (1950). З 1951 працює в Ін-ті нейрохірургії АМН Украї-

ни (з 1956 — керівник відділу, у 1964—93 — заст. директора, з 1993 — директор).

Наукові дослідження стосуються нейроонкології, судинної нейрохірургії, клінічної патофізіології мозкового кровообігу, проблем нейротрансплантації, розробки методів хірургічних втручань при різних видах патології головного мозку. Вперше в Україні застосував лазерну технологію нейрохірургічних втручань.

Засл. діяч науки України (1978). Держ. пр. України (1996, 2001). Ордени «За заслуги» III ст. (1997), князя Ярослава Мудрого V ст. (2008). Пр. ім. О.О. Богомольця (1999). Акад. АМН України (1994), її віце-президент (з 2001).

ЗОСИМОВИЧ Володимир Павлович — генетик і селекціонер, чл.-кор. (1961). Н. 18.10.1899 у с. Шаповалівка (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. сільськогосподарський ін-т (1926). У 1930—60 працював у Всесоюзному науково-дослідному ін-ті цукрових буряків, 1960—63 — Центральному республіканському ботанічному саду АН України, 1963—67 — Ін-ті ботаніки АН України, з 1967 — зав. відділу Ін-ту мікробіології і вірусології АН України, з 1973 — Ін-ту молекулярної біології і генетики АН України. П. 18.01.1981.

Наук. праці стосуються еволюції, генетики та селекції цукрових буряків. Розробив теорію їх гібридного походження та еволюції. Спільно з ін. створив нові поліплоїдні сорти цукрових і кормових буряків.

Ленінська пр. (1960). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1965). Держ. нагороди СРСР.

ЗУСВ Михайло Дмитрович — хімік, чл.-кор. (1927). Н. 8.10.1877 в Казані (Татарстан). Закінчив Харків. технологічний ін-т (1901), де працював до 1928; з 1928 — проф. Київ. політехнічного ін-ту. П. 27.09.1929.

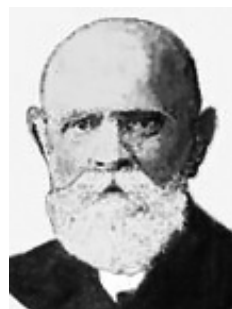
В.О. Іванов

І.І. Іванов

М.І. Іванов

П.В. Іванов

Наук. праці в галузі технології цукрового виробництва, фізико-хімічного аналізу цукристих речовин.

ІВАНОВ Віталій Олександрович — океанолог, чл.-кор. (2000). Н. 4.09.1946 у м. Моршанськ Тамбов. обл. (Росія). Закінчив Азербайджан. ун-т (1974). З 1978 працює в Морському гідрофізичному ін-ті НАН України (з 1985 — зав. відділу, з 1991 — заст. директора).

Наук. дослідження присвячено розробці технології комплексного моніторингу Чорного та Азовського морів, з'ясуванню закономірностей функціонування морських екосистем в умовах антропогенного впливу, створенню наук. основ комплексного використання природних ресурсів шельфу та захисту прибережної зони.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2000). Орден «За заслуги» III ст. (2004). Пр. ім. В.І. Вернадського (2007).

ІВАНОВ Іван Іванович — учений-механік, чл.-кор. (1978). Н. 27.11.1918 у м. Раменье Твер. обл. (Росія). Закінчив Казан. авіаційний ін-т (1946). З 1958 працював у КБ «Південне» (у 1967—92 — головний конструктор), з 1992 — також головний наук. співробітник Ін-ту технічної механіки НАН України. П. 18.04.1999.

Наук. праці пов'язано з розробкою та створенням рідинних ракетних двигунів різноманітного призначення.

Герой Соціалістичної Праці (1961). Ленінська пр. (1964). Держ. пр. СРСР (1977). Пр. ім. М.К. Янгеля (1985). Держ. нагороди СРСР.

ІВАНОВ Микола Іванович — економіст, чл.-кор. (1979). Н. 19.05.1923 у с. Лукіно Твер. обл. (Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Моск. гірничий ін-т (1951). У 1957—67 працював у Донец. на-

уково-дослідному вугільному ін-ті (з 1961 — начальник відділу), 1967—2000 — зав. відділу, 1973—86 — заст. директора, з 2000 — головний наук. співробітник Ін-ту економіки промисловості НАН України, також проф. Донец. ун-ту.

Наук. праці присвячено проблемам економічної ефективності капітального будівництва, відтворення основних фондів, підвищення продуктивності праці в промисловості.

Засл. діяч науки України (1979). Орден Богдана Хмельницького III ст. (1999). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1982). Держ. нагороди СРСР.

ІВАНОВ Петро Васильович — етнограф, чл.-кор. (1925). Н. в 1837 в Чугусві. У 1877—84 був інспектором народних училищ. П. в 1926.

Наук. праці присвячено дослідженню природи Харківщини, народних звичаїв, легенд та вірувань.

ІВАНЧЕНКО Федір Кіндратович — учений в галузі механіки машин, чл.-кор. (1982). Н. 12.10.1918 у с. Великий Вистороп Сумської обл. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1945). В 1948—49 працював у Дніпродзержин. індустріальному ін-ті (з 1951 — зав. кафедри), 1969—92 — зав. кафедри, з 1992 — радник при ректораті Київ. політехнічного ін-ту. П. 25.08.2005.

Наук. праці з теорії машин і механізмів. Розробив теоретичні основи розрахунку енергосилових параметрів та динаміки важких машин.

Держ. пр. України (1994).

ІЗБЕКОВ Володимир Олексійович — хімік, чл.-кор. (1939). Н. 20.07.1881 у с. Погомному (тепер Волгоград. обл., Росія). Закінчив Юр'єв. ун-т (1909). У 1909—41 і 1944—62 працював у Київ. політехнічному ін-ті, одночасно в 1931—41 і 1945—52 — в

Ф.К. Іванченко

В.О. Ізбеков

М.А. Ізмайлов

Ю.І. Ізотов

Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України. П. 20.03.1963.

Наук. дослідження стосуються електрохімії розплавлених солей, хімічної переробки мінеральної сировини, вилучення рідкісних металів з відходів виробництва.

ІЗМАЙЛОВ Микола Аркадійович — фізико-хімік, чл.-кор. (1957). Н. 22.06.1907 у Сухумі (Грузія). Закінчив Харків. фінансово-економічний технікум (1926). У 1937—41 і з 1944 працював у Харків. ун-ті (з 1944 — зав. кафедри). П. 2.10.1961.

Наук. дослідження присвячено електрохімії розчинів, теорії дисоціації, адсорбції з розчинів.

Засл. діяч науки України (1955).

ІЗОТОВ Юрій Іванович — астрофізик, чл.-кор. (2000). Н. 26.02.1952 в Донецьку. Закінчив Київ. у-нт (1974). З 1977 працює в Головній астрономічній обсерваторії НАН України (з 2000 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються позагалактичної астрономії та фізики міжзоряного середовища. Довів можливість формування галактик із первісної речовини в сучасну епоху, встановив існування молодих галактик на великих відстанях від нашої Галактики.

М.М. Льницький

М.Ю. Личенко

ЛЬНИЦЬКИЙ Микола Миколайович — літературознавець, чл.-кор. (2003). Н. 23.09.1934 в с. Льник (тепер Львів. обл.). Закінчив Дрогобиц. педагогічний ін-т (1957). В 1957—64 працював у редакціях газет «Радянське слово» (Дрогобич), «Львівська молодь» та «Вільна Україна» (Львів), 1964—90 — журналу «Жовтень» (Львів); з 1990 — зав. відділу Ін-ту українознавства НАН України та з 1994 — проф., з 2001 — зав. кафедри Львів. ун-ту.

Наук. праці стосуються історії української літератури ХХ ст., порівняльного літературознавства, динаміки розвитку стилів, світового контексту української літератури. Підготував до видання твори багатьох раніше замовчуваних письменників та низку антологій.

Пр. ім. О. Білецького (1983), І. Франка (1996), Б. Лепкого (2002).

ЛЬЧЕНКО Михайло Юхимович — учений в галузі радіоелектроніки, чл.-кор. (1997). Н. 13.09.1941 у с. Літки Київ. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1964), де працює (з 1988 — проректор та з 1990 — директор Науково-дослідного ін-ту радіоелектронної техніки «ТОР»).

Наук. дослідження в галузі теоретичної радіотехніки, радіофізики та техніки надвисоких частот. Розробив новий клас пристроїв та систем телекомунікацій мікрохвильового діапазону.

Держ. пр. України (1983, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Держ. пр. СРСР (1990). Пр. ім. С.О. Лебедєва (2000).

ЩЕНКО Анатолій Якович — учений в галузі металознавства та зварювання металів, чл.-кор. (1997). Н. 1.01.1932 у м. Карлівка Полтав. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1956). З 1961 працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1987 — зав. відділу).

А.Я. Іщенко

І.М. Іщенко

В.М. Кавсан

Ю.С. Каган

Наук. праці присвячено зварюванню легких металів і сплавів. Розробив нові зварювальні високоміцні алюмінієві сплави з підвищеним модулем пружності та малою питомою масою, а також відповідні зварювальні матеріали та технології.

Держ. пр. України (1995). Засл. діяч науки і техніки України (2002).

ІЩЕНКО Іван Миколайович — хірург, чл.-кор. (1945). Н. 4.07.1891 у с. Пустоварівка (тепер Київ. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1917). З 1937 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту, в 1943—54 — головний хірург Київ. військового округу. П. 21.11.1975.

Наук. дослідження стосуються трансплантації тканин, травматології, лікування ранового сепсису, алергії, теорії і практики наркозу.

Засл. діяч науки України (1942).

КАВСАН Вадим Мусійович — біолог, чл.-кор. (1995). Н. 17.06.1939 у Донецьку. Закінчив Київ. медичний ін-т (1964). В 1964—75 працював в Ін-ті мікробіології та вірусології АН України, з 1975 — в Ін-ті молекулярної біології та генетики НАН України (з 1989 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються структури та еволюції еукаріотичних генів, утворення ретровірусів та їх онкогенів.

Держ. пр. СРСР (1974).

КАГАН Юрій Соломонович — учений в галузі токсикології, чл.-кор. (1991). Н. 16.08.1924 в Києві. Закінчив Київ. медичний ін-т (1945). З 1964 — зав. відділу Укр. науково-дослідного ін-ту екології та токсикології хімічних речовин. П. 28.03.1997.

Наук. праці присвячено токсикології фосфорорганічних сполук, гігієнічній та токсикологічній класифікації пестицидів.

Чл.-кор. АМН України (1993).

КАГАНОВИЧ Нухим Аронович — мовознавець, чл.-кор. (1934). Н. в грудні 1903 у

Бердичеві. Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1925), де працював у 1925—27; в 1934—36 — директор Ін-ту мовознавства АН України. За несправедливим звинуваченням репресований 1937, страчений 20.01.1938, реабілітований посмертно.

КАЛЬЧЕНКО Віталій Іванович — хімік, чл.-кор. (2006). Н. 17.08.1948 у м. Ворожба Сумської обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1972) і з цього часу працює в Ін-ті органічної хімії НАН України (з 1998 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі органічної, фосфорорганічної та біоорганічної хімії. Відкрив і дослідив фосфоротропні та 1,3-хлоротропні таутомерні міграції, які супроводжуються координаційною ізомерією атома фосфору та моделюють елементарні стадії реакції за його участю.

КАМАЛОВ Герберт Леонівич — хімік, чл.-кор. (1995). Н. 8.06.1940 у Баку (Азербайджан). Закінчив Одес. ун-т (1963), де працював, з 1978 — зав. відділу Фізико-хімічного ін-ту НАН України.

Наук. праці присвячено фізико-органічній хімії, гомогенному та гетерогенному каталізу, каталітичним процесам з участю «малих» молекул.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Держ. пр. України (2003).

В.І. Кальченко

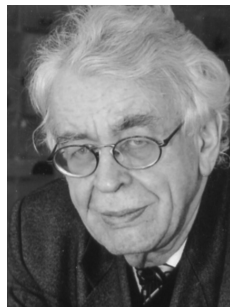
Г.І. Камалов

Е.А. Канер

К.Б. Карандєєв

Ю.О. Карпенко

П.П. Карпухін

КАНЕР Еммануїл Айзикович — фізик-теоретик, чл.-кор. (1982). Н. 19.02.1931 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1954). З 1955 працював в Ін-ті радіофізики і електроніки АН України (з 1965 — зав. відділу), з 1970 — також проф. Харків. ун-ту. П. 25.07.1986.

Наук. праці присвячено фізиці твердого тіла, теорії плазмових явищ у металах і напівпровідниках, акустоелектроніці, статистичній радіофізиці. Спільно з М.Я. Азбелем передбачив (1956) новий тип циклотронного резонансу в металах (резонанс Азбеля — Канера) і побудував його теорію. Передбачив низку інших резонансів та ефектів.

Держ. пр. України (1980).

КАРАНДЄЄВ Костянтин Борисович — учений в галузі електротехніки, чл.-кор. (1957). Н. 18.07.1907 у с. Напольное (тепер Рязан. обл., Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1930). У 1944—58 — проф. Львів. політехнічного ін-ту, одночасно в 1952—58 працював в Ін-ті машинознавства і автоматики АН України, 1958—67 — директор Ін-ту автоматики та електрометрії Сибір. відділення АН СРСР. П. 21.09.1969.

Наук. праці присвячено теорії вимірювань та вимірювальним інформаційним системам, автоматизованого контролю. Створив наук. школу.

Засл. діяч науки і техніки України (1954). Держ. нагороди СРСР. Чл.-кор. АН СРСР (1958).

КАРПЕНКО Юрій Олександрович — мовознавець, чл.-кор. (2006). Н. 29.09.1929 у Малині Житомир. обл. Закінчив Львів. ун-т (1953). У 1956—68 працював у Чернівцях ун-ті (з 1958 — зав. кафедри), 1968—2001 — зав. кафедри, з 2001 — проф. Одес. ун-ту.

Наук. праці присвячено дослідженню української мови в синхронії та діахронії на фо-

нологічному, морфологічному, словотвірному, лексичному рівнях, вивченню власних назв, їх походження та функціонування.

КАРПУХІН Петро Прохорович — хімік, чл.-кор. (1939). Н. 26.09.1902 у Макіївці. Закінчив Харків. хіміко-технологічний ін-т (1926), де працював. П. 31.05.1974.

Наук. дослідження стосуються синтезу органічних барвників і проміжних продуктів з кам'яновугільної смоли.

Засл. діяч науки і техніки України (1954).

КАРТЕЛЬ Микола Тимофійович — хімік, чл.-кор. (2000). Н. 16.12.1948 у с. Гоголів Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1975). В 1971—79 працював в Ін-ті фізичної хімії НАН України, 1979—91 — зав. лабораторії Ін-ту загальної та неорганічної хімії НАН України, 1991—2007 — заст. директора Ін-ту сорбції та проблем ендекології НАН України, з 2007 — директор Ін-ту хімії поверхні НАН України.

Наук. діяльність стосується вивчення радіаційно-хімічних ефектів у поверхневому шарі адсорбентів; розробки теорії і методів синтезу вуглецевих сорбентів заданої поруватості структури та хімії поверхні; дослідження механізмів хімічних та електрохімічних реакцій за участю поверхні вуглецевих сорбентів; створення сорбентів медичного призначення та вивчення механізмів їх детоксикаційної дії.

Держ. пр. України (1986).

КАСАТКІН Борис Сергійович — матеріалознавець, чл.-кор. (1976). Н. 1.11.1919 у Томську (Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Уральський політехнічний ін-т (1944). З 1944 працював в Ін-ті електрозварювання АН України (з 1954 — зав. відділу). П. 5.07.1993.

М.Т. Картель

Б.С. Касаткін

Є.І. Квасников

Б.С. Кваснюк

Наук. дослідження присвячено розробці нових марок сталей для зварних конструкцій, зварювальних матеріалів і технології зварювання, вивченню тонкої структури, мікроефективності деформації та руйнування металів і полімерів.

Держ. пр. України (1979). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Пр. ім. Є.О. Патона (1975).

КВАСНИКОВ Євген Іванович — мікробіолог, чл.-кор. (1967), Н. 22.02.1906 у Глухові (нині Сумської обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1929). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1960—88 — зав. відділу, з 1988 — радник при дирекції Ін-ту мікробіології і вірусології НАН України. П. 18.09.1995.

Наук. праці в галузі загальної і промислової мікробіології. Селекціонував низку рас мікроорганізмів та розробив основи біотехнології їх ефективного використання.

Засл. діяч науки України (1981). Держ. пр. України (1989). Держ. пр. СРСР (1971). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1979).

КВАСНЮК Борис Євгенович — учений-економіст, чл.-кор. (2006), Н. 2.07.1938 у м. Могилів-Подільський Вінниць. обл. Закінчив Київ. ун-т (1964). У 1973—76 та 1982—94 працював в Ін-ті економіки НАН України, з 1997 — зав. відділу, заст. директора Ін-ту економіки та прогнозування НАН України. П. 12.08.2008.

Наук. праці присвячено питанням економічного розвитку. Узагальнив і обґрунтував актуальні проблеми переходу до сталого економічного зростання в Україні, структурних зрушень та структурно-інвестиційної політики, конкуренції та конкурентоспроможності національної економіки.

КЕРЧА Юрій Юрійович — хімік, чл.-кор. (1990), Н. 3.01.1936 в с. Страбичево (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Ужгород. ун-т (1958). З 1963 працює в Ін-ті хімії високомолекулярних сполук НАН України (з 1975 — зав. відділу, з 1978 — заст. директора).

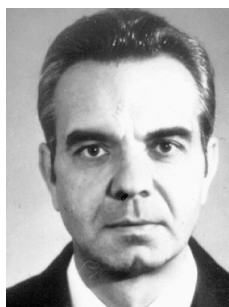
Наук. праці в галузі фізико-хімії та модифікації поліуретанів і поліуретанових композитів.

Засл. діяч науки і техніки України (1996). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1987), А.І. Кіпріанова (1996).

КИРИЛЮК Євген Прохорович — літературознавець, чл.-кор. (1957), Н. 18.03.1902 у Варшаві (Польща). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1926). У 1944—83 — зав. відділу Ін-ту літератури АН України. П. 24.06.1989.

Наук. праці присвячено історії української літератури, шевченкознавству, франкознавству, славістиці, зв'язкам української літератури з слов'янськими та літературами інших народів.

Ленінська пр. (1964). Засл. діяч науки України (1972). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1980).

Ю.Ю. Керча

Є.П. Кирилюк

І.М. Кириченко

В.І. Кир'ян

Г.С. Кияк

Д.С. Ківа

КИРИЧЕНКО Ілля Микитович — мовознавець, чл.-кор. (1951). Н. 19.07.1889 у с. Рябухи (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Ніжин. історико-філологічний ін-т (1914). З 1931 працював в Ін-ті мовознавства АН України (з 1946 — зав. відділу), одночасно з 1936 — у Київ. ун-ті (з 1946 — зав. кафедри). П. 13.07.1955.

Наук. праці стосуються українського мовознавства, лексикографії, стилістики, правопису. Один з упорядників «Російсько-українського словника» (1948) та «Українсько-російського словника» (1951 — 61).

КИР'ЯН Валерій Іванович — учений в галузі міцності матеріалів і конструкцій, чл.-кор. (2003). Н. 20.03.1942 в с. Бродеське Вінниц. обл. Закінчив Київ. ун-т (1970) і з цього часу працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 2000 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються особливої руйнування матеріалів і зварних з'єднань, розробки методів оцінки опору руйнуванню матеріалів і міцності елементів металоконструкцій, обґрунтування вимог до в'язкості руйнування металу зварних з'єднань.

КИЯК Григорій Степанович — учений в галузі рослинництва, чл.-кор. (1951). Н. 3.01.1910 у с. Винники (тепер місто Львів. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1934). З 1944 — зав. кафедри Львів. сільськогосподарського ін-ту, одночасно в 1951—60 — зав. відділу Ін-ту агробіології АН України. П. 30.12.1987.

Наук. дослідження в галузі рослинництва, селекції і луківництва. Вивів сорти ярої пшениці (Дублянка 4), озимого жита (Львівське), озимого ріпака (Дубляньський).

Засл. діяч науки України (1964). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1970).

КІВА Дмитро Семенович — авіаконструктор, чл.-кор. (2006). Н. 8.10.1942 у Казані (Та-

тарстан). Закінчив Харків. авіаційний ін-т (1965) і працює в Авіаційному науково-технічному комплексі ім. О.К. Антонова (з 1987 — головний конструктор, 1-й заст. генерального конструктора, з 2006 — генеральний конструктор).

Наук. дослідження та розробки в галузі літакобудування. Під його керівництвом або за участю створено легкі багатоцільові літаки Ан-3, Ан-28, Ан-38, Ан-32, Ан-74 та їх модифікації, середній транспортний літак короткого зльоту-посадки Ан-70, важкі транспортні Ан-124 «Руслан», Ан-225 «Мрія», регіональні пасажирські Ан-140, Ан-148 та ін.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Держ. пр. України (1994). Орден «За заслуги» III ст. (1998), II ст. (2001) та I ст. (2004). Пр. ім. О.К. Антонова (2001).

КІТ Григорій Семенович — механік, чл.-кор. (1990). Н. 5.03.1930 у с. Миколаїв (тепер місто Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1953). У 1956—72 працював у Фізико-механічному ін-ті АН України, з 1973 — в Ін-ті прикладних проблем механіки і математики НАН України (з 1980 — зав. відділу, у 1991—2003 — директор, з 2003 — радник при дирекції).

Наук. праці в галузі математичного моделювання фізико-механічних процесів у тілах з тріщинами.

Пр. ім. О.М. Динника (1987), М.О. Лаврентьєва (2003).

КІТИК Василь Іванович — учений-геолог, чл.-кор. (1982). Н. 11.04.1923 у с. Мисцова (Польща). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1951). З 1956 працював в Ін-ті геології і геохімії горючих копалин АН України у Львові (з 1970 — зав. відділу). П. 24.07.1984.

Наук. праці стосуються геології нафти та газу, будови солянокупольних областей і закономірностей розміщення в них родовищ корисних копалин.

Г.С. Кіт

В.І. Кітик

В.Ф. Клепиков

В.М. Клименко

КЛЕПІКОВ В'ячеслав Федорович — фізик, чл.-кор. (2003). Н. 13.07.1949 в Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1971). В 1971— 91 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, з 1992 — заст. директора, з 1994 — директор Науково-технічного центру електрофізичної обробки (нині — Ін-т електрофізики і радіаційних технологій) НАН України, також проф. Харків. ун-ту.

Наук. дослідження і розробки в галузі прикладної фізики та електрофізики. Запропонував синергетичне описання радіаційних процесів у речовині, довів гігантське підсилення сигналу ЯМР у магнітних плівках. Розробив низку радіаційних методів для низькотемпературного іонно-плазмового осадження.

Засл. діяч науки і техніки України (1999). Пр. ім. С.І. Пекаря (1999).

КЛИМЕНКО Віктор Миколайович — учений в галузі теплоенергетики, чл.-кор. (1995). Н. 7. 08.1935 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1957). З 1959 працює в Ін-ті технічної теплофізики НАН України (з 1996 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено створенню основ робочого процесу у системах теплового захисту деталей газових турбін і розробці інженерних методів розрахунку систем охолодження.

Держ. пр. України (1986).

КЛИМЕНКО Ніна Федорівна — мовознавець, чл.-кор. (2006). Н. 22.10.1939 у Черкасах. Закінчила Київ. ун-т (1961). У 1967—99 працювала в Ін-ті мовознавства НАН України (з 1986 — зав. відділу), з 1999 — проф., зав. кафедри Київ. ун-ту.

Наук. праці присвячено проблемам українського мовознавства, структурно-математичної лінгвістики, елліністики.

КЛИМОВ Всеволод Валентинович — фізико-хімік, чл.-кор. (1978). Н. 20.02.1930

у Бійську Алтайського краю (Росія). Закінчив Казах. ун-т (1953). З 1960 працює у Науково-дослідному ін-ті реактивів і хімічно чистих матеріалів для електронної техніки в Донецьку (з 1962 — заст. директора), також проф. Донец. ун-ту.

Наук. дослідження стосуються фізичної хімії і технології неорганічних речовин, зокрема хімії сегнето-, п'єзоелектричних і феритових матеріалів.

Держ. пр. України (1984). Держ. пр. СРСР (1975).

КЛОКОВ Всеволод Іванович — історик, чл.-кор. (1978). Н. 25.06.1917 у с. Усть-Катав (тепер місто Челябін. обл., Росія) Закінчив Томський електромеханічний ін-т інженерів залізничного транспорту (1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1950 працював у Ін-ті історії України НАН України (у 1963—87 — зав. відділу, з 1987 — головний наук. співробітник). П. 11.10.2004.

Наук. праці присвячено історії Другої світової війни.

Герой Радянського Союзу (1945). Держ. пр. України (1970). Засл. діяч науки України (1977). Орден «За заслуги» III ст. (1998), ордени та медалі СРСР.

Н.Ф. Клименко

В.В. Климов

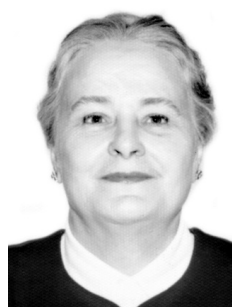
В.І. Клоков

О.П. Ключарьов

О.О. Ключников

Н.К. Коваленко

КЛЮЧАРЬОВ Олексій Павлович — фізик, чл.-кор. (1969). Н. 28.09.1910 у с. Соловійово (тепер Воронеж. обл., Росія). Закінчив Харків. ун-т (1936), де працював до 1967; одночасно з 1945 — у Харків. фізико-технічному ін-ті (у 1966—75 — зав. відділу і заст. директора, з 1996 — радник при дирекції). П. 24.06.1997.

Наук. дослідження в галузі ядерної фізики і фізики прискорювачів. Відкрив ізотопний ефект у пружному розсіянні протонів ядрами на мішенях з розділених ізотопів.

КЛЮЧНИКОВ Олександр Олександрович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 10.02.1945 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1967). У 1970—95 працював в Ін-ті ядерних досліджень НАН України (з 1979 — заст. директора ін-ту і директор Спеціального конструкторсько-технологічного бюро), з 1996 — директор Міжгалузьевого науково-технічного центру «Укриття», з 2004 — Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України.

Наук. праці присвячено застосуванню методів ядерної фізики в різних галузях науки і техніки, науковому приладобудуванню.

Держ. пр. України (1985, 1999). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Орден «За заслуги» III ст. (2005).

КОВАЛЕНКО Надія Костянтинівна — біолог, чл.-кор. (2000). Н. 19.12.1937 у Мінську (Білорусь). Закінчила Мінський медичний ін-т (1961). З 1966 працює в Ін-ті мікробіології та вірусології НАН України (з 1986 — провідний наук. співробітник).

Наук. дослідження стосуються біології молочнокислих бактерій. Запропонувала екологічні підходи до їх систематики, розробила критерії відбору промислових штамів з високою біологічною активністю та створила колекцію нових.

Держ. пр. України (1989, 1997). Орден княгині Ольги III ст. (2003). Пр. ім. І.І. Мечникова (2006).

КОВАЛЬ Юрій Миколайович — матеріалознавець, чл.-кор. (2000). Н. 1.01.1939 у Котовську Одес. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1962). Після закінчення 1967 аспірантури Ін-ту металофізики НАН України працює в ньому (з 1985 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються фізики твердого тіла, фазових перетворень та технології монокристалів. Розробив фізичні основи керування характеристиками мартенситних перетворень.

Держ. пр. України (1984). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Пр. ім. Г.В. Курдюмова (1999).

КОВАЛЬОВ Олександр Михайлович — математик і механік, чл.-кор. (2003). Н. 19.01.1944 в с. Убінское Новосибір. обл. (Росія). Закінчив Новосибір. (1966) та Донец. (1967) ун-ти. З 1970 працює в Ін-ті прикладної математики і механіки НАН України в Донецьку (з 1996 — заст. директора, з 2006 — директор), з 1983 — також проф. Донец. ун-ту.

Наук. дослідження стосуються математичних проблем теорії управління та ідентифікації нелінійних динамічних систем, теорії стій-

Ю.М. Коваль

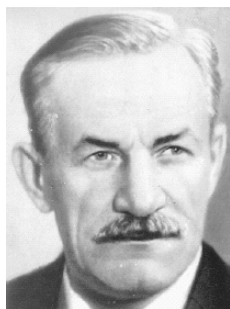
О.М. Ковальов

Г.О. Ковтун

В.М. Ковтуненко

С.М. Кожевников

В.М. Коломієць

кості гамільтонових систем, динаміки систем твердих тіл. Розробив метод орієнтованих многовидів, довів загальну теорему ідентифіцированості нелінійних систем та низку теорем з стійкості стаціонарних рухів гамільтонових систем.

Пр. ім. М.М. Крилова (1994).

КОВТУН Григорій Олександрович — фізико-хімік, чл.-кор. (1992). Н. 16.08.1948 у с. Сазонівка Полтав. обл. Закінчив Чернівецьк. ун-т (1971). У 1974—88 працював у Всесоюзному науково-дослідному ін-ті переробки нафти; з 1988 — зав. відділу, з 2003 — заст. директора Ін-ту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України (Київ). П. 31.05.2008.

Наук. праці стосуються кінетики і механізмів металокомплексного каталізу радикальних реакцій, нафтохімічних процесів.

Держ. пр. України (2003). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1996), О.І. Бродського (2005).

КОВТУНЕНКО В'ячеслав Михайлович — учений-механік, чл.-кор. (1972). Н. 31.08.1921 в Покровську (тепер Саратов. обл., Росія). Закінчив Ленінград. ун-т (1946). У 1953—77 працював у КБ «Південне» (з 1967 — головний конструктор), одночасно у Дніпропетр. ун-ті (з 1964 — зав. кафедри) та в 1966—77 — у Дніпропетр. відділенні Ін-ту механіки АН України; з 1977 — у НВО ім. С.О. Лавочкина у Москві (з 1987 — генеральний конструктор). П. 10.07.1995.

Наук. праці в галузі прикладної механіки, аерогазодинаміки, космічних досліджень, експериментальної астрономії.

Герой Соціалістичної Праці (1961). Ленінська пр. (1960). Держ. пр. СРСР (1978). Чл.-кор. АН СРСР (1984). Держ. нагороди СРСР.

КОЖЕВНИКОВ Сергій Миколайович — учений-механік, чл.-кор. (1951). Н. 23.09.1906 у

Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчив Моск. індустріально-педагогічний ін-т (1930). У 1944—60 — проф., зав. кафедри Дніпропетр. металургійного ін-ту, з 1970 — зав. сектору Ін-ту геотехнічної механіки АН України, в 1978—85 — зав. відділу Ін-ту механіки АН України в Києві. П. 29.09.1988.

Наук. дослідження присвячено механізації металургійного виробництва. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки України (1976). Держ. пр. СРСР (1968).

КОЛОМІЄЦЬ Володимир Михайлович — фізик-теоретик, чл.-кор. (2006). Н. 10.10.1942 у с. Любеч Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1965). У 1965—70 працював в Ін-ті фізики АН України, з 1970 — в Ін-ті ядерних досліджень НАН України (з 1992 — зав. відділу).

Наук. праці з теорії атомного ядра, зокрема теорії колективного руху в ядрах. Разом з В.М. Струтинським обґрунтував метод облоноккових поправок до мас та енергії деформації ядер.

КОЛОМІЙЧЕНКО Олексій Сидорович — учений в галузі фізіології і медицини, чл.-кор. (1967). Н. 17.03.1898 у Шполі (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. медичний ін-т (1924). З 1944 — зав. кафедри Київ. ін-ту вдосконалення лікарів та з 1960 — директор Київ. науково-дослідного ін-ту отоларингології (нині — Ін-т отоларингології ім. О.С. Коломійченка). П. 17.09.1974.

Наук. дослідження стосуються лікування захворювань середнього вуха, проблеми ангіні і хронічних тонзилітів, хірургічної техніки. Перший у СРСР зробив 1957 внутрішню мікрохірургічну слуховідновлювальну операцію. Засновник наукової школи.

Ленінська пр. (1964). Засл. діяч науки України (1955). Держ. нагороди СРСР.

О.С. Коломійченко

І.В. Комісаров

А.Є. Конверський

І.І. Кондильченко

КОМІСАРОВ Ігор Васильович — учений в галузі фармакології, чл.-кор. (1991). Н. 24.02.1931 у Володгі (Росія). Закінчив Мінський медичний ін-т (1954). З 1959 працює в Донец. медичному ін-ті (з 1962 — зав. кафедри).

Наук. праці присвячено молекулярній фармакології синапсів периферійної і центральної нервової системи.

Чл.-кор. АМН України (1993).

КОНВЕРСЬКИЙ Анатолій Євгенович — філософ, чл.-кор. (2006). Н. 15.09.1948 у с. Горишківка Вінниц. обл. Закінчив Київ. ун-т (1971), де працює (з 1992 — зав. кафедри).

Наук. праці присвячено проблемам логіки та методології науки.

Засл. працівник народної освіти України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. Д.І. Чижевського (2005).

КОНДИЛЕНКО Іван Іванович — фізик, чл.-кор. (1967). Н. 21.05.1919 у с. Велике Мішкове (тепер Донец. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1941), де працював з 1946 (у 1951—81 — зав. кафедри). П. 18.10.1993.

Наук. праці стосуються молекулярної спектроскопії, зокрема комбінаційного розсіяння світла.

Голова правління республіканського товариства «Знання» (1970—78).

КОНДРАТЮК Євген Миколайович — ботанік, чл.-кор. (1972). Н. 10.10.1914 у с. Старий Солотвин (тепер Житомир. обл.). Закінчив Томський ун-т (1938). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1949—58 працював в Ін-ті ботаніки АН України, у 1959—64 — директор Центрального республіканського ботанічного саду АН України, 1964—70 — зав. кафедри Укр. сільськогосподарської академії, 1970—87 — директор, з 1987 — радник при дирекції Донец. ботанічного саду АН України. П. 21.09.1992.

Наук. дослідження стосуються систематики, флористики, інтродукції та акліматизації рослин, промислової ботаніки.

Засл. діяч науки України (1981). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.Г. Холодного (1978).

КОНДРАТЬЄВ Микола Сергійович — анатом, чл.-кор. (1939). Н. 2.01.1888 у с. Тьоткіно (тепер Курської обл., Росія). Закінчив Харків. ун-т (1912). З 1923 — зав. кафедри Одес. медичного ін-ту. П. 9.03.1951.

Наук. дослідження стосуються морфології вегетативної нервової системи, зокрема іннервації шлунково-кишкового тракту та органів грудної порожнини.

КОПИЛЕНКО Олександр Любимович — правознавець, чл.-кор. (2006). Н. 26.06.1961 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1983). У 1983—90 працював в Ін-ті держави і права НАН України, 1990—2002 — в апараті Верховної Ради України (з 1998 — радник Голови Верховної Ради), з 2002 — директор Ін-ту законодавства Верховної Ради України.

Наук. праці в галузі історії держави і права, історії політико-правової думки в Україні, конституційного права, державного будівництва.

Є.М. Кондратюк

М.С. Кондратьєв

О.Л. Копиленко

В.А. Кордюм

Є.Л. Кордюм

О.В. Коркушко

Держ. пр. України (2002). Засл. юрист України (2004). Пр. ім. М.С. Грушевського (1992), М.П. Василенка (2003). Акад. Академії правових наук України (2000), її віцепрезидент (з 2002).

КОРДЮМ Віталій Арнольдович — генетик, чл.-кор. (1991). Н. 31.07.1931 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1955). У 1958—68 працював в Ін-ті мікробіології і вірусології АН України, з 1968 — зав. відділу Ін-ту молекулярної біології і генетики НАН України.

Наук. праці стосуються генної терапії. Дослідив особливості функціонування генів людини, введених ззовні у складі рекомбінантних молекул у клітини різних тканин. Створив новий напрям генної біотехнології — фагозалежний суперсинтез — та лікарський препарат інтерферон (1989).

Держ. пр. України (1979). Акад. АМН України (2000).

КОРДЮМ Єлизавета Львівна — ботанік, чл.-кор. (2000). Н. 3.11.1932 у Києві. Закінчила Київ. ун-т (1955). З 1959 працює в Ін-ті ботаніки НАН України (з 1976 — зав. відділу, 1999—2003 — заст. директора).

Наук. праці в галузі клітинної біології та ембріології рослин, космічної біології. Автор першої класифікації макроспорангіїв покритонасінних рослин, гравічутливості рослинної клітини, концепцій щодо механізмів клітинних реакцій та адаптації рослин до зміни гравітації.

Засл. діяч науки України (1984). Держ. пр. України (1997). Орден княгині Ольги III ст. (1998) та II ст. (2007). Пр. ім. М.Г. Холодного (1979).

КОРКУШКО Олег Васильович — терапевт, чл.-кор. (1992). Н. 19.02.1929 у Києві. Закінчив Київ. медичний ін-т (1955). З 1961 працює в Ін-ті геронтології АМН України (з 1978 — керівник відділення).

Наук. праці присвячено проблемам вікової клінічної фізіології, геронтології, геріатрії.

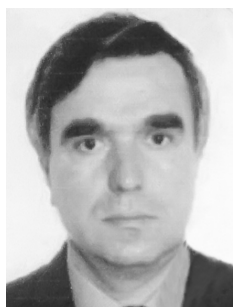
Держ. пр. України (1984, 1997, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. С.П. Боткіна (1994), М.Д. Стражеска (1995). Акад. АМН України (1994).

КОРНЕЛЮК Олександр Іванович — біолог, чл.-кор. (2006). Н. 9.05.1950 у м. Охтирка Сумської обл. Закінчив Харків. ун-т (1972). З 1978 працює в Ін-ті молекулярної біології і генетики НАН України (з 2001 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі молекулярної біології, біохімії та біофізики. Під його керівництвом розшифровано первинну структуру тирозил-тДНК синтетази ссавців та виявлено її гомологію з новим цитокіном ЕМАР-2.

КОРНЄВ Костянтин Арсенійович — хімік, чл.-кор. (1961). Н. 28.05.1908 у с. Сосниця (тепер Черніг. обл.). Закінчив Київ. фармацевтичний ін-т (1930). У 1939—57 працював в Ін-ті органічної хімії АН України, 1958—65 — директор, 1965—73 — зав. відділу Ін-ту хімії високомолекулярних сполук АН України. П. 8.10.1974.

Наук. дослідження присвячено проблемам органічного синтезу.

О.І. Корнелюк

К.А. Корнєв

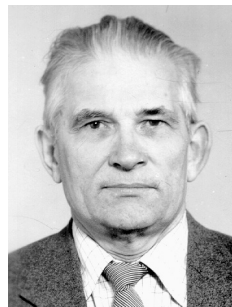
Б.Ю. Корнілович

І.Є. Коробчанський

О.С. Короїд

О.П. Королюк

КОРНІЛОВИЧ Борис Юрійович — хімік, чл.-кор. (2003). Н. 15.08.1950 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1973). З 1973 працював в Ін-ті колоїдної хімії та хімії води НАН України (у 1988—2007 — заст. директора), з 2007 — зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються фізико-хімічних аспектів радіохімії, колоїдної хімії та хімії поверхні, радіохімії навколишнього середовища, розробки нових методів очищення рідких середовищ від радіонуклідів.

КОРОБЧАНСЬКИЙ Іван Євстафійович — учений в галузі теплоенергетики, чл.-кор. (1951). Н. 16.01.1895 у с. Кекиному (тепер Сумської обл.). Закінчив Харків. технологічний ін-т (1917). З 1935 — зав. кафедри До-нец. індустріального ін-ту. П. 1.04.1956.

Наук. дослідження присвячено термічній переробці палива, зокрема технології коксування, збагаченню і підземній газифікації вугілля.

КОРОЇД Олексій Степанович — учений-економіст, чл.-кор. (1961). Н. 10.07.1911 у Слюдянці (тепер Іркут. обл., Росія). Закінчив Харків. ун-т (1933) та Академію суспільних наук у Москві (1949). У 1955—65 — заст. ди-

ректора Ін-ту економіки АН України, 1957—63 — голова Відділу АН України, 1965—72 — ректор, 1972—76 — зав. кафедри Київ. ін-ту народного господарства. П. 22.12.1988.

Наук. праці присвячено політичній економії, науково-технічному прогресу, економіці сільського господарства, розвитку продуктивних сил України.

КОРОЛЮК Олексій Полікарпович — фізик, чл.-кор. (1985). Н. 26.02.1926 у Харкові. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. ун-т (1956). З 1959 працює в Ін-ті радіофізики і електроніки НАН України (у 1967—96 — зав. відділу, з 1996 — радник при дирекції).

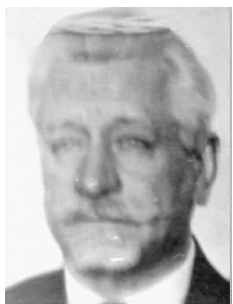
Наук. праці присвячено дослідженню електронних і пружних властивостей твердих тіл акустичними методами. Відкрив гігантські квантові осциляції поглинання і дисперсії швидкості звуку в металах (1963) та акустомагнітоелектричний ефект у напівпровідниках (1973).

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки України (1982). Держ. нагороди СРСР.

КОРОТКЕВИЧ Михайло Олексійович — учений в галузі техніки, чл.-кор. (1939). Н. 1879 у Конотопі. Закінчив Харків. технологічний ін-т (1907). У 1919—32 працював у навчальних закладах Києва і Москви, з 1932 — проф., заст. директора Ін-ту транспортного машинобудування (Бежица Брян. обл., Росія). П. в 1942.

Наук. праці стосуються вагонобудування і залізничного транспорту.

КОСАЧ Ольга Петрівна (літ. псевдонім — **Олена Пчілка**) — фольклорист, етнограф, письменниця, чл.-кор. (1925). Мати Лесі Українки. Н. 17.07.1849 у Гадячі (тепер Полтав. обл.). Закінчила Київ. ін-т шляхетних дівчат (1866). З 1921 жила в Києві, працювала в Ет-

М.О. Короткевич

О.П. Косач

А.М. Косевич

І.С. Косенко

С.О. Костерін

Р.І. Костик

нографічній комісії, Історико-філологічному відділі АН України. П. 4.10.1930.

Наук. праці стосуються етнографії, усної народної творчості (колядки, легенди), народного орнаменту. Автор оповідань, збірок поезій, п'єс.

КОСЕВИЧ Арнольд Маркович — фізик, чл.-кор. (1990). Н. 7.07.1928 в Тульчині Вінниць. обл. Закінчив Харків. ун-т (1951). У 1957—74 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, з 1974 — зав. відділу Фізико-технічного ін-ту низьких температур НАН України, з 1965 — також проф. Харків. ун-ту. П. 10.03.2006.

Наук. праці стосуються досліджень електронних властивостей металів, динаміки реальних кристалів і магнітовпорядкованих тіл. Спільно з І. М. Ліфшицем встановив 1964 зв'язок осциляцій магнітних властивостей металів з формою їх поверхні Фермі (формула Ліфшиця — Косевича).

Держ. пр. України (1978, 2001). Засл. діяч науки і техніки України (1997).

КОСЕНКО Іван Семенович — біолог, чл.-кор. (2006). Н. 3.12.1940 у с. Франківка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Уман. сільськогосподарський ін-т (1970). З 1980 — директор Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України (Умань, Черкас. обл.).

Наук. праці в галузі дендрології, інтродукції та акліматизації рослин, екології, селекції, фітосозології, збереження біорізноманіття рослин, садово-паркового мистецтва. Організував збереження й систематичне поповнення унікальних колекцій ліщини, ялини, ялівця, бука, рододендрона, троянд, витких, ґрунтопокривних, рідкісних та зникаючих видів рослин.

Держ. пр. України в галузі архітектури (2005). Засл. працівник культури України (1996). Орден «За заслуги» III ст. (2000), II ст. (2006). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1995).

КОСТЕРІН Сергій Олексійович — біохімік, чл.-кор. (2003). Н. 25.08.1950 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1973). З 1973 працює в Ін-ті біохімії НАН України (з 1988 — зав. відділу, з 1998 — заст. директора), також проф. Києво-Могилянської академії.

Наук. дослідження стосуються біохімії м'язів, біохімічної мембранології, кінетики ферментативних реакцій. Розробив нові методи кінетичного аналізу.

Пр. ім. О.В. Палладіна (1992).

КОСТИК Роман Іванович — астрофізик, чл.-кор. (1992). Н. 26.05.1940 у Перечині (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Ужгород. ун-т (1961). З 1961 працює в Головній астрономічній обсерваторії НАН України (у 1984—2002 — зав. відділу, з 2002 — головний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються теоретичних та експериментальних досліджень фотосфери Сонця.

Держ. пр. України (2003). Пр. ім. М.П. Барабашова (1990).

КОТЕЛЬНИКОВ Олександр Костянтинович — учений в галузі електротехніки, чл.-кор. (1939). Н. 18.03.1877 у Нижньому Новгороді (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1908), де викладав у 1913—31; в 1944—47 працював в Ін-ті енергетики АН України, 1947—50 — Ін-ті електротехніки АН України. П. 23.01.1964.

Наук. дослідження присвячено техніці слабких струмів, електродинаміці, теорії довгих ліній.

КОТЛЯР Микола Федорович — історик, чл.-кор. (1995). Н. 4.07.1932 у Кам'янці-Подільському. Закінчив Київ. ун-т (1956). У 1957—61 працював у Центральній науковій бібліотеці АН України, з 1965 — в Ін-ті історії України НАН України (з 1982 — зав. сектору).

О.К. Котельников

М.Ф. Котляр

Л.П. Крамаренко

А.Я. Красовський

Наук. праці стосуються історії Київської Русі, джерелознавства давньоруських писемних пам'яток, історичної нумізматики та метрології.

Засл. діяч науки і техніки України (1996). Держ. пр. України (2001). Пр. ім. М.І. Костомарова (2004).

КРАМАРЕНКО Леонід Петрович — учений в галузі сільськогосподарського машинобудування, чл.-кор. (1939). Н. 15.12.1881 у Балті (тепер Одес. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1907) і Київ. політехнічний ін-т (1913). В 1929—41 працював у Харків. механіко-машинобудівному ін-ті (з 1938 — проф.), 1945—60 — Харків. науково-дослідному ін-ті тваринництва. П. 14.05.1960.

Наук. дослідження присвячено теорії та розрахунку конструкцій сільськогосподарських машин.

КРАСОВСЬКИЙ Арнольд Янович — учений-механік, чл.-кор. (1995). Н. 27.07.1933 у Запоріжжі. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1956). У 1961—66 працював в Ін-ті проблем матеріалознавства АН України, з 1966 — в Ін-ті проблем міцності НАН України (в 1968—2003 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються дослідження процесів і механізмів пластичної течії і руйнування твердих тіл під впливом статичних, динамічних і циклічних навантажень, температури.

Держ. пр. України (1997). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Держ. пр. СРСР (1982).

КРАСУСЬКИЙ Костянтин Адамович — хімік, чл. кор. (1926). Н. 14.09.1867 у Зарайському повіті (тепер Моск. обл.). Закінчив Петерб. ун-т (1891). У 1907—12 — проф. Київ. політехнічного ін-ту, 1912—16 — Київ. ун-ту, 1916—29 — Харків. ун-ту, 1930—37 — Азербайджан. індустріального ін-ту. П. 7.04.1937.

Наук. праці присвячено альфа-окислам та аміноспиртам.

КРЕЙН Марк Григорович — математик, чл.-кор. (1939). Н. 3.04.1907 у Києві. Закінчив аспірантуру при Одес. ін-ті народної освіти (1929). У 1933—41 — проф., зав. кафедри Одес. ун-ту, 1944—51 — зав. відділу Ін-ту математики АН України, 1944—54 — проф. Одес. ін-ту інженерів морського флоту, 1954—74 — зав. кафедри Одес. інженерно-будівельного ін-ту, з 1978 — наук. консультант Фізико-хімічного ін-ту АН України. П. 17.10.1989.

Наук. праці в галузі функціонального аналізу. Застосував методи функціонального аналізу до проблем теорії функцій, теорії операторів, теорії ймовірностей та математичної фізики.

Держ. пр. України (1987). Пр. ім. М.М. Крилова (1979), Вольфа (1982). Президією НАН України засновано премію імені М.Г. Крейна.

КРИВОГЛАЗ Михайло Олександрович — фізик-теоретик, чл.-кор. (1978). Н. 18.05.1929 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1950). В 1951—55

К.А. Красуський

М.Г. Крейн

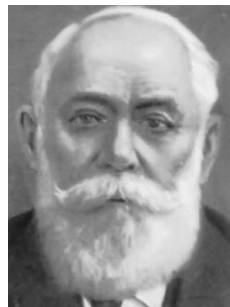
М.О. Кривоглаз

Ю.Г. Кривонос

С.Д. Крижицький

П.М. Крилов

працював у Лабораторії металофізики АН України, з 1955 — в Ін-ті металофізики АН України (з 1964 — зав. відділу). П. 30.06.1988.

Наук. праці в галузі теорії твердого тіла, зокрема розсіяння рентгенівських променів і нейтронів реальними кристалами. Запровадив поняття про флуктуони.

Держ. пр. України (1978, 1988).

КРИВОНОС Юрій Георгійович — учений в галузі кібернетики, чл.-кор. (2000). Н. 12.04.1939 у м. Дебальцеве Донец. обл. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1967). З 1967 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1996 — заст. директора).

Розробив єдиний підхід до розв'язання задач моделювання хвильових і швидкоплинних фізичних і технологічних процесів та новий підхід до синтезу активних штучних середовищ із наперед заданими властивостями. Під його керівництвом створено розподілені інформаційні технології на основі концепції електронного документу.

Держ. пр. України (1988). Засл. діяч науки і техніки України (2000). Орден «За заслуги» III ст. (2007). Пр. ім. В.М. Глушкова (1992).

КРИЖИЦЬКИЙ Сергій Дмитрович — археолог, чл.-кор. (1990). Н. 11.12.1932 у Києві. Закінчив Київ. художній ін-т (1960). З 1964 працює в Ін-ті археології АН України (з 1982 — зав. відділу, у 1987—2003 — заст. директора).

Наук. праці в галузі археології Північного Причорномор'я, зокрема античного міста Ольвія, та архітектури.

Держ. пр. України (2002).

КРИЛОВ Порфирій Микитович — ботанік, чл.-кор. (1925). Н. 13.08.1850 у с. Сагайська (тепер Краснояр. краю, Росія). З 1885 працював у Томському ун-ті (з 1910 — проф.). П. 27.12.1931.

Наук. праці в галузі флористики, систематики, ботанічної географії. Один з основоположників фітоценології.

КРИВЦУН Ігор Віталійович — фізик-матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 21.10.1954 у м. Костянтинівка Донец. обл. Закінчив Київ. ун-т (1976) і з цього часу працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 2004 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено дослідженням і математичному моделюванню фізичних процесів, що протікають у плазмі газового розряду при різних способах дугового (плазмового), а також лазерного зварювання та обробки металів. Розробив теоретичні основи гібридних процесів зварювання, наплавлення й напилювання покриттів, принципи побудови та методи розрахунку спеціалізованих пристроїв для практичної реалізації відповідних технологічних процесів.

КРУТИКОВА Ніна Євгенівна — літературознавець, чл.-кор. (1957). Н. 27.01.1912 у Лодзі (Польща). Закінчила Харків. планово-економічний ін-т (1932), аспірантуру філологічного ф-ту Київ. ун-ту (1939). З 1941 працювала в Ін-ті літератури НАН України (у 1970—87 — зав. відділу, з 1987 — головний наук. співробітник). П. 17.04.2008.

І.В. Кривцун

Н.Є. Крутикова

В.М. Кудінов

В.Г. Кузнецов

І.О. Кулик

В.А. Кунах

Наук. праці стосуються теоретичних проблем реалізму, художньої специфіки літературних творів, традицій і новаторства, літературних взаємозв'язків.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден княгині Ольги III ст. (2002).

КУДИНОВ Володимир Михайлович — учений в галузі металообробки і матеріалознавства, чл.-кор. (1982). Н. 27.05.1934 в Орлі (Росія). Закінчив Моск. фізико-технічний ін-т (1958). У 1967—80 працював в Ін-ті електрозварювання АН України (з 1972 — зав. відділу), у 1980—87 — заст. голови Державного комітету СРСР з науки і техніки.

Дослідження стосуються розробки наук. основ застосування вибуху для зварювання і різання металів, нових технологічних процесів і зварювальної техніки.

Держ. пр. СРСР (1985).

КУЗНЕЦОВ Володимир Григорович — учений в галузі електроенергетики, чл.-кор. (1990). Н. 1.06.1935 в м. Кримськ Краснодар. краю (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1958). З 1966 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1980 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено розробці методів оптимального керування режимами електрич-

них мереж енергосистем, підвищення якості електроенергії, теорії багатофазних систем.

Держ. пр. України (1996). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (2002), С.О. Лебедєва (2006).

КУЛИК Ігор Орестович — фізик, чл.-кор. (1978). Н. 19.11.1935 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1959). З 1960 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (в 1970—94 — зав. відділу, з 1994 — головний наук. співробітник).

Наук. праці присвячено фізиці тунельних та мікроконтактних явищ у металах, квантовим когерентним ефектам у напівпровідниках, слабкій надпровідності. Розвинув теорію нелінійних ефектів у мікромістках. Передбачив квантування магнітного потоку в нормальних металах, відкрив перерозподіл енергії носіїв заряду в металевих мікроконтактах при низьких температурах.

Держ. пр. України (1980).

КУНАХ Віктор Анатолійович — біолог, чл.-кор. (1997). Н. 28.04.1946 у с. Селець Житомир. обл. Закінчив Київ. ун-т (1969). З 1971 працює в Ін-ті молекулярної біології та генетики НАН України (з 1989 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі генетики, фізіології рослин, клітинної біології. Засновник в Україні генетики клітинних популяцій.

Держ. пр. України (2005). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (2002), М.Г. Холодного (2007).

КУРДЮМОВ Олександр В'ячеславович — фізик-матеріалознавець, чл.-кор. (2000). Н. 19.10.1938 в Ленінграді. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961) і з цього часу працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1990 — зав. відділу).

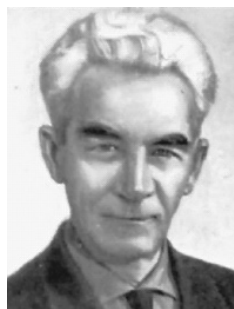
Наук. дослідження в галузі фізичного матеріалознавства, структурних методів аналізу, теорії фазових перетворень, синтезу нанокристалічних надтвердих матеріалів при

О.В. Курдюмов

О.Д. Куриленко

П.С. Кучеров

С.Я. Кучмий

С.С. Лаврик

М.Р. Ладигенський

високих тискаx. Розвинув фізичні принципи конструювання надтвердих матеріалів на основі метастабільних фаз.

Пр. ім. І.М. Францевича (1989), Г.В. Курдюмова (2001).

КУРИЛЕНКО Онисим Данилович — хімік, чл.-кор. (1969). Н. 16.03.1904 у с. Борівка (тепер Вінниц. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1930). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1930—41 і 1951—61 працював у Київ. технологічному ін-ті харчової промисловості, 1962—68 — заст. директора Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України, з 1968 — зав. відділу, 1970—75 — директор Ін-ту колоїдної хімії і хімії води АН України. П. 25.09.1982.

Наук. праці стосуються фізичної і колоїдної хімії.

Засл. діяч науки України (1974).

КУЧЕРОВ Пантелеймон Степанович — учений в галузі гірничої механіки, чл.-кор. (1939). Н. 9.08.1902 у станиці Казанській (тепер Ростов. обл., Росія). Закінчив Донец. гірничий ін-т (1928). У 1945—58 — директор Ін-ту гірничої механіки АН України, з 1958 працював у Секторі історії природознавства і техніки Ін-ту історії АН України. П. 25.06.1973.

Наук. дослідження присвячено гірничій механіці, історії гірничої справи.

КУЧМІЙ Степан Ярославович — хімік, чл.-кор. (2006). Н. 3.01.1946 у с. Данильче Тернопіл. обл. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1968). З 1971 працює в Ін-ті фізичної хімії НАН України у Києві (з 1993 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено встановленню закономірностей перебігу процесів, що відбуваються під дією світла в системах на основі нанорозмірних частинок напівпровідників.

Здійснив аналіз енергетики електронних процесів у напівпровідникових фотокаталітичних системах, з'ясував особливості поведінки ультрадисперсних напівпровідників при дії електромагнітного випромінювання.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (2005).

ЛАВРИК Семен Семенович — учений в галузі медицини, чл.-кор. (1979). Н. 2.11.1915 в с. Велика Слобідка (нині Хмельниц. обл.) Закінчив Вінниц. медичний ін-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1961—70 — директор, з 1984 — зав. лабораторії Ін-ту гематології та переливання крові, у 1970—84 — ректор Київ. медичного ін-ту. П. 7.07.1990.

Наук. праці стосуються трансплантації кісткового мозку, переливання крові, впливу холоду на ізольовані клітини, тканини й органи.

Держ. пр. України (1992). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. О.О. Богомольця (1977).

ЛАДИЖЕНСЬКИЙ Микола Романович — учений-геолог, чл.-кор. (1972). Н. 28.03.1906 у с. Літиня (тепер Львів. обл.). Закінчив Гірничу академію у Кракові (1936). З 1951 працював у Ін-ті геології і геохімії горючих копалин АН України у Львові (з 1959 — зав. відділу). П. 11.05.1975.

Наук. праці присвячено вивченню геології і нафтогазозноності Карпат.

ЛАЗАРЕНКО Андрій Созонтович — ботанік, чл.-кор. (1951). Н. 27.11.1901 у Києві. Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1924). У 1922—41, 1943—49, 1954—56 і з 1963 працював в Ін-ті ботаніки АН України (з 1963 — зав. відділу); 1951—53 — директор Ін-ту агробіології АН України, одночасно в 1945—58 — зав. кафедри Львів. ун-ту. П. 13.10.1979.

Наук. праці стосуються систематики, флори і географії мохів.

ЛАКОМСЬКИЙ Віктор Йосипович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1992). Н.

А.С. Лазаренко

В.Й. Лакомський

Б.О. Ларін

Г.Д. Лагішев

11.10.1926 у Краматорську. Закінчив Запорізький машинобудівний ін-т (1950). У 1950—57 працював в Ін-ті машинознавства та сільськогосподарської механіки АН України, з 1957 — в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1967 — зав. відділу, з 1997 — головний наук. співробітник).

Наук. дослідження стосуються спеціальної електрометалургії та теорії металургійних процесів.

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. Є.О. Патона (2006).

ЛАРІН Борис Олександрович — мовознавець, чл.-кор. (1945). Н. 17.01.1893 у Полтаві. Закінчив Київ. ун-т (1914). З 1924 (з перервою) працював у Ленінград. ун-ті. П. 26.03.1964.

Наук. праці присвячено історії східнослов'янських і балтійських мов, діалектології російської, української і литовської мов, лексикології, лексикографії, фразеології, давньоіндійській філології.

ЛАТИШЕВ Георгій Дмитрович — фізик, чл.-кор. (1945). Н. 4.02.1907 у Бежиці (тепер у межах м. Брянська, Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1929). В 1930—41

працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, у 1958—65 — директор Ін-ту ядерної фізики АН Казахстану, 1965—70 — зав. відділу Ін-ту фізики АН України, з 1970 — Ін-ту ядерних досліджень АН України. П. 3.04.1973.

Наук. праці в галузі ядерної фізики. В 1932 вперше в СРСР спільно з ін. здійснив розщеплення ядра штучно прискореними протонами.

Держ. пр. СРСР (1949).

ЛЕВЕНЕЦЬ Юрій Анатолійович — політолог, чл.-кор. (2006). Н. 6.08.1961 в м. Бугуруслан Оренбурзької обл. (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1983). З 1990 працює в Ін-ті політичних і етнонаціональних досліджень НАН України (з 1995 — заст. директора, з 2006 — директор).

Наук. праці стосуються етнополітології, теорії та історії політичної науки, політичної ідеології.

ЛЕСНИК Андрій Герасимович — металознавець, чл.-кор. (1976). Н. 19.08.1916 у с. Гальжбівка (тепер Вінницької обл.). Закінчив Київ. ун-т (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. В 1950—55 працював у Лабораторії металознавства АН України, з 1955 — в Ін-ті металознавства АН України (у 1955—87 — зав. відділу). П. 4.02.1994.

Наук. праці в галузі термодинаміки сплавів і фізики магнітних явищ. Розробив теорію магнітної анізотропії, статистичні теорії фазових перетворень у бінарних сплавах та магнітної сприйнятливості реальних плівок.

Держ. пр. України (1985). Пр. ім. К.Д. Сильницького (1979).

ЛЕТИЧЕВСЬКИЙ Олександр Адольфович — учений у галузі кібернетики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (1990). Н. 3.05.1935 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1957). З 1957 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1980 — зав. відділу).

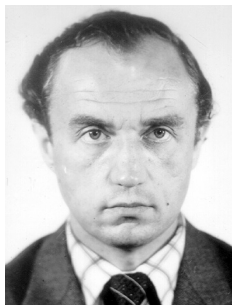
Ю.А. Левенець

А.Г. Лесник

О.А. Летичевський

В.С. Лисенко

Ю.Г. Лисенко

Г.В. Лисиченко

Наук. праці стосуються розробки автомат-но-алгебраїчних методів у прикладній теорії алгоритмів, теорії автоматів, дискретних перетворювачів, мов і формальних систем.

Держ. пр. України (1993, 2003). Засл. дія науки і техніки України (2007). Держ. пр. СРСР (1968). Пр. ім. В.М. Глушкова (1985).

ЛИСЕНКО Володимир Сергійович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 28.01.1940 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1963) і з цього часу працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (у 1983—90 — заст. директора, з 1991 — зав. відділу), в 1992—97 — голова Державного інноваційного фонду України.

Наук. праці присвячено дослідженню електронних та іонних процесів у багатофазових шаруватих системах, створенню нових поколінь інтегральних мікросхем для обчислювальної техніки.

Держ. пр. України (1984). Засл. дія науки і техніки України (1998). Пр. ім. С.О. Лебедєва (2004), В.Є. Лашкарьова (2006).

ЛИСЕНКО Юрій Григорович — учений-економіст, чл.-кор. (2006). Н. 20.07.1945 у м. Краснодон Луган. обл. Закінчив Харків. ін-т радіоелектроніки (1968). З 1972 працює в Донец. ун-ті (з 1993 — зав. кафедри, з 2004 — директор Науково-дослідного ін-ту проблем економічної динаміки).

Наук. праці в галузі економічної кібернетики, застосування економіко-математичних методів та інформаційних технологій в управлінні економічними системами трансформаційного періоду.

Засл. дія науки і техніки України (2005).

ЛИСИЧЕНКО Георгій Віталійович — учений в галузі радіоекології та екологічної безпеки, чл.-кор. (2006). Н. 29.06.1947 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1970). У 1971—81 працював в Ін-ті геологічних наук АН України, 1983—87 — учений секретар Відділення

наук про Землю АН України, 1996—2000 та з 2002 — в Ін-ті геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України (з 2003 — зав. відділу, з 2005 — заст. директора).

Наук. праці стосуються проблем радіаційної, техногенно-екологічної та інженерно-геологічної безпеки об'єктів ядерної енергетики, математичного моделювання природно-техногенних процесів.

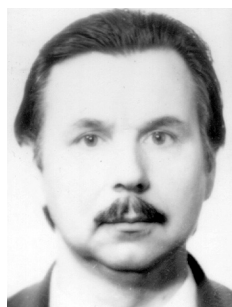
Орден «За заслуги» III ст. (2006).

ЛИТОВЧЕНКО Володимир Григорович — фізик, чл.-кор. (1985). Н. 24.12.1931 в с. Рожни Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1955). З 1960 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 1971 — зав. відділу), також проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці стосуються фізики і техніки напівпровідників, зокрема дослідження фізичних властивостей тонких напівпровідникових шарів, поверхні твердих тіл, розробки мікроелектронних приладів.

Держ. пр. України (1970, 1997). Засл. дія науки і техніки України (1992). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1989).

ЛІБАНОВА Елла Марленівна — учений-економіст, чл.-кор. (2003). Н. 12.02.1950 в Києві. Закінчила Київ. ін-т народного госпо-

В.Г. Литовченко

Е.М. Лібанова

Й.І. Ліберберг

М.О. Лошкар'ов

О.І. Луйк

О.Ю. Лукін

дарства (1971). В 1978—2003 працювала в Раді по вивченню продуктивних сил України НАН України (з 1991 — зав. відділу), з 2000 — також наук. консультант Президента України; з 2003 — заст. директора, з 2007 — директор Ін-ту демографії та соціальних досліджень НАН України.

Наук. праці стосуються демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики. Брала участь в розробці методології вимірювання сталого людського розвитку, зокрема у формуванні системи статистичних індикаторів.

Засл. економіст України (2002).

ЛІБЕРБЕРГ Йосип Ізраїльович — історик і мовознавець, чл.-кор. (1934). Н. 27.10.1897 в Старокостянтинові (тепер Хмельниц. обл.). Навчався у Київ. ун-ті. З 1920 викладав у вузах Кисва, в 1929—34 — директор Ін-ту єврейської пролетарської культури АН України, з 1934 — голова обласного єврейського автономної обл. За несправедливим звинуваченням репресований 1936, страчений 9.03.1937, реабілітований посмертно.

Наук. праці в галузі економічної і соціальної історії Західної Європи.

ЛОШКАР'ОВ Михайло Олександрович — хімік, чл.-кор. (1967). Н. 11.01.1913 в Оренбурзі (Росія). Закінчив Уральський індустріальний ін-т (1936). З 1948 — зав. кафедри, в 1951—72 — ректор Дніпропетр. хіміко-технологічного ін-ту. П. 13.10.1986.

Наук. праці стосуються електрохімії, зокрема кінетики електрохімічних процесів.

Засл. діяч науки України (1978).

ЛУЙК Олександр Ігоревич — хімік, чл.-кор. (2000). Н. 28.04.1947 в Києві. Закінчив Київ. медичний ін-т (1971). В 1974—85 працював у Київ. науково-дослідному ін-ті фармакології і токсикології, 1985—88 — зав. лабораторії, з 1988 — зав. відділу і заст. директора Ін-ту біо-

органічної хімії та нафтохімії НАН України. П. 8.06.2000.

Наук. дослідження стосуються молекулярних механізмів взаємодії фізіологічно активних речовин з біомакромолекулами, взаємозв'язків між їх хімічною будовою та біологічною дією, розробки нових схем лікування ішемічної хвороби серця, гострих панкреатитів, псоріазу, різних уражень.

ЛУКІН Олександр Юхимович — учений-геолог, чл.-кор. (2006). Н. 5.02.1940 в Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1962) і з цього часу працює у Чернігів. відділенні Укр. державного геологорозвідувального ін-ту (з 2003 — директор), водночас з 1992 — в Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1997 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено проблемам нафтогазоносності, розробці методів формаційного аналізу нафтогазоносних товщ, літолого-геохімічному обґрунтуванню пошуків нафти та газу.

Держ. пр. України (1991). Пр. ім. В.І. Вернадського (2001).

ЛУК'ЯНЕНКО Микола Григорович — хімік, чл.-кор. (1992). Н. 16.10.1947 в Одесі. Закінчив Одес. ун-т (1970). З 1976 працює у Фізико-хімічному ін-ті НАН України (з 1983 — зав. відділу), також проф. Одес. ун-ту.

Наук. праці присвячено проблемам фізико-органічної хімії, тонкого органічного синтезу, хімії насичених гетероциклічних сполук.

Держ. пр. України (1991).

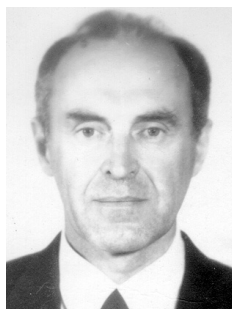
ЛУР'Є Олександр Юдимович — акушер-гінеколог, чл.-кор. (1939). Н. 12.10.1897 у Климівцях (тепер Могильов. обл., Білорусь). Закінчив Моск. ун-т (1921). З 1938 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту та з 1945 — головний акушер-гінеколог МОЗ України. П. 24.05.1958.

М.Г. Лук'яненко

О.Ю. Лур'с

В.І. Лялько

С.І. Ляшко

Наук. дослідження присвячено питанням боротьби з материнською смертністю, обезболювання пологів, запобігання і лікування раку жіночих статевих органів, організації акушерської допомоги.

Держ. пр. СРСР (1941). Засл. діяч науки України (1958).

ЛЯЛЬКО Вадим Іванович — учений-геолог, чл.-кор. (1992). Н. 1.09.1931 в Переяславі (тепер Переяслав-Хмельницький Київ. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1955) і з цього часу працює в Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1973 — зав. відділу, з 1992 — директор Центру аерокосмічних досліджень Землі).

Наук. праці присвячено питанням гідрогеології, геоecології, геоенергетики, дистанційних досліджень природних ресурсів.

Держ. пр. України (1989, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2008). Пр. ім. В.І. Вернадського (1987).

ЛЯШКО Сергей Іванович — учений в галузі інформатики, чл.-кор. (2003). Н. 12.10.1954 в Лубнах Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1977). В 1977—91 працював в Ін-ті кібернетики НАН України, з 1991 — зав. кафедри Київ. ун-ту.

Розробив комплексну теорію узагальненого оптимального керування, яку поширив на ряд конкретних моделей, та ітераційні методи пошуку узагальнених оптимальних керувань.

Пр. ім. В.М. Глушкова (2001).

ЛЯЩЕНКО Аркадій Іоакимович — історик літератури, слов'язознавець, чл.-кор. (1926). Н. 7.02.1871 у Києві. Закінчив Петерб. ун-т (1892). У 1901—1904 — редактор «Літературного вісника», пізніше очолив відділ слов'янської літератури бібліотеки

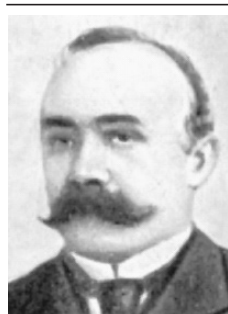
Академії наук СРСР, з 1921 — заст. голови Товариства дослідників української історії, писемності та мови в Петрограді. П. 12.09.1931.

Наук. праці присвячено дослідженню народної поезії, творчості російських класиків, російсько-українських літературних зв'язків.

МАЗУР Валерій Леонідович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1997). Н. 28.10.1939 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1961). В 1961—66 працював в Укр. науково-дослідному трубному ін-ті, 1966—93 — Ін-ті чорної металургії (з 1976 — зав. лабораторії, з 1987 — зав. відділу): 1993—95 — заст. міністра, 1995—97 — міністр промисловості України, 1997—99 — перший заст. міністра промислової політики України; з 1999 — головний наук. співробітник Фізико-технологічного ін-ту металів та сплавів НАН України.

Наук. дослідження в галузі прокатного виробництва та металургії.

Засл. діяч науки і техніки України (1989). Держ. пр. України (2000). Почесна відзнака Президента України (1996).

А.І. Лященко

В.Л. Мазур

В.М. Майзель

А.Л. Майстренко

О.Ю. Майстренко

А.М. Макара

МАЙЗЕЛЬ Веніамін Михайлович — учений-механік, чл.-кор. (1939). Н. 20.06.1900 у Мінську. Закінчив у Харкові Технологічний ін-т (1921), Ін-т народної освіти (1922) та Ін-т народного господарства (1923). З 1933 — зав. кафедри Харків. ун-ту, одночасно працював в Ін-ті енергетики АН України та Ін-ті будівельної механіки АН України. П. 28.02.1943.

Наук. праці присвячено гідродинаміці, турбомашинобудуванню, дослідженню напруг, термопружності.

МАЙСТРЕНКО Анатолій Львович — матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 24.05.1946 в Сталінграді (тепер Волгоград, Росія). Закінчив Київ. ун-т (1969). З 1977 працює в Ін-ті надтвердих матеріалів НАН України (з 1993 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено комп'ютерному моделюванню фізико-механічних властивостей структурно-неоднорідних композиційних матеріалів, розробці нових технологічних методів спікання композиційних алмазовмісних матеріалів для каменеобробних та бурових інструментів.

Держ. пр. України (2007).

МАЙСТРЕНКО Олександр Юрійович — учений в галузі теплотехніки, чл.-кор. (2003). Н. 8.09.1956 в Києві. Закінчив Київ. технологічний ін-т харчової промисловості (1978). В 1985—88 працював в Ін-ті проблем моделювання в енергетиці НАН України, 1988—96 — Ін-ті проблем енергозбереження НАН України, з 1996 — заст. директора Ін-ту вугільних енерготехнологій НАН та Мінпаливенерго України.

Наук. дослідження стосуються теплотехніки, теплоенергетики, розробки технологій термічної переробки твердих палив, методів розрахунку топок та реакторів киплячого шару, кінетики процесів горіння та газифікації вугілля.

Держ. пр. України (2007).

МАКАРА Арсен Мартинович — металознавець, чл.-кор. (1967). Н. 31.01.1916 у с. Луб'янка (тепер Київ. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1940). Працював в Ін-ті електрозварювання АН України (з 1949 — зав. відділу, у 1954—70 — заст. директора). П. 17.04.1975.

Наук. дослідження стосуються технології зварювання металів, структурних перетворень під час зварювання.

Пр. ім. Є.О. Патона (1970).

МАКАРА Володимир Арсенович — матеріалознавець, чл.-кор. (1992). Н. 15.03.1945 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1967), де працює (з 1975 — зав. кафедри, у 1990—97 — про-реktor).

Наук. праці стосуються ролі динаміки дислокацій у формуванні пластичних властивостей ковалентних кристалів та розробки технологій виготовлення складних кремнієвих структур.

Держ. пр. України (1987). Засл. діяч науки і техніки України (2005).

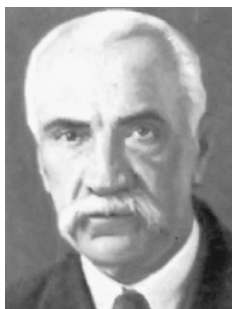
В.А. Макара

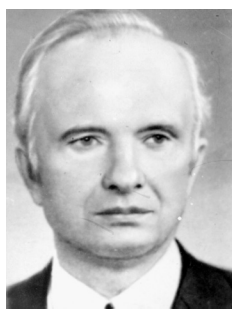
В.Л. Макаров

К.І. Маков

М.О. Максимейко

Г.Г. Максимович

Б.М. Малиновський

МАКАРОВ Володимир Леонідович — математик, чл.-кор. (2000). Н. 11.08.1941 у Воронежі (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1963), в якому працював (з 1971 — проф., з 1981 — зав. кафедри); з 1998 — зав. відділу Ін-ту математики НАН України.

Наук. праці присвячено обчислювальній математиці, теорії різницевих систем, функціонально-дискретним методам з експоненційною швидкістю збіжності.

Пр. ім. М.М. Крилова (2007).

МАКОВ Костянтин Іванович — учений-гідрогеолог, чл.-кор. (1948). Н. 7.01.1911 у Воронежі (Росія). Закінчив Київ. вищі геологорозвідувальні інженерні курси при Ін-ті геологічних наук АН України (1933). З 1944 — зав. відділу, з 1945 — заст. директора Ін-ту геологічних наук АН України. П. 15.08.1948.

Наук. дослідження присвячено регіональній гідрогеології, формуванню підземних вод.

МАКСИМЕЙКО Микола Олексійович — правознавець, чл.-кор. (1925). Н. в 1870 у с. Бацмани (тепер Сумської обл.). Закінчив Київ. ун-т (1892). У 1897—1925 викладав у вузах Харкова, 1926—34 працював у Науково-дослідному ін-ті української культури, 1934—40 — в Комісії по вивченню історії західно-російського і українського права АН України, 1940—41 — в Ін-ті історії України АН України. П. 14.04.1941.

Дослідження стосуються історії права Київської Русі, Росії, України, Литви.

МАКСИМОВИЧ Георгій Григорович — матеріалознавець, чл.-кор. (1978). Н. 26.04.1922 у с. Горостита (Польща). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1951). З 1951 працював у Фізико-механічному ін-ті НАН України (у 1958—88 — зав. відділу та заст. директора, з 1988 — радник при дирекції). П. 4.03.2007.

Наук. праці в галузі матеріалознавства і високотемпературної міцності металів та сплавів.

Засл. діяч науки України (1981). Пр. ім. Є.О. Патона (1979).

МАЛАШЕНКО Юрій Романович див. ТУМЕНЮК-МАЛАШЕНКО Ю.Р.

МАЛИНОВСЬКИЙ Борис Миколайович — учений в галузі обчислювальної техніки, чл.-кор. (1969). Н. 24.08.1921 у м. Лух Іванів. обл. (Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Іванов. енергетичний ін-т (1950). У 1957—61 — зав. відділу Обчислювального центру НАН України, 1962—90 — Ін-ту кібернетики АН України, з 1990 — радник при дирекції ін-ту.

Наук. дослідження присвячено теорії і створенню цифрової обчислювальної техніки, історії науки і техніки. Брав участь і керував створенням ЕОМ широкого призначення «Дніпро».

Держ. пр. України (1977, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. С.О. Лебедева (1978), В.М. Глушкова (1990). Держ. нагороди СРСР.

МАЛЮТА Станіслав Станіславович — біолог, чл.-кор. (2000). Н. 23.02.1938 у с. Ковалівка Хмельниць. обл. Закінчив Укр. сільськогосподарську академію (1960). З 1968 працює в Ін-ті молекулярної біології та генетики НАН України (у 1981—2008 — зав. відділу, з 2008 — головний наук. співробітник), водночас 1987—89 — проф., 1989—92 — зав. кафедри Укр. сільськогосподарської академії, 1997—2003 — проф. Києво-Могилянської академії.

Наук. дослідження стосуються загальної генетики та генетики мікроорганізмів (структурно-функціональна організація генів і оперонів бактерій, мутагенез у про- та еукаріотів, мутагенез і рак).

Держ. пр. України (1998).

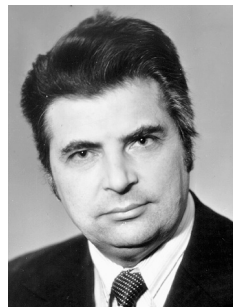
С.С. Малуґа

А.В. Манорик

О.М. Маринич

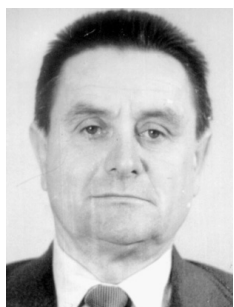
А.А. Мартинюк

МАНОРИК Андрій Васильович — фізіолог, чл.-кор. (1973). Н. 1.09.1921 у с. Вербівка Вінниць. обл. Закінчив Уман. сільськогосподарський ін-т (1948). З 1951 працював в Ін-ті фізіології рослин АН України (з 1957 — зав. відділу, з 1973 — директор), також у 1974 — академік-секретар Відділення АН України. П. 25.06.1974.

Наук. дослідження стосуються питань кореневого живлення рослин, взаємовідносин рослин і мікроорганізмів, впливу компостів на фізіологічно-біохімічні властивості та врожай рослин.

МАРИНИЧ Олександр Мефодійович — географ і геоморфолог, чл.-кор. (1969). Н. 4.09.1920 у с. Суботці (тепер Кіровоград. обл.). Закінчив Казан. ун-т (1942). Учасник Великої Вітчизняної війни. В 1946—71 працював у Київ. ун-ті (з 1958 — зав. кафедри), 1971—79 — міністр освіти України, у 1979—89 — керівник Відділення географії АН України, з 1989 — радник при дирекції Ін-ту географії НАН України. П. 25.08.2008.

Наук. праці присвячено фізико-географічному районуванню, ландшафтам України, раціональному використанню природних ресурсів, геоморфології рівнинних областей, історії географії.

Т.П. Мар'янович

В.П. Маслов

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (1993). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2001), ордени та медалі СРСР.

МАРТИНЮК Анатолій Андрійович — учений в галузі математичних проблем механіки, чл.-кор. (1988). Н. 6.03.1941 в с. Ганжелівка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Черкас. педагогічний ін-т (1963). З 1978 — зав. відділу Ін-ту механіки НАН України.

Наук. дослідження стосуються теорії стійкості руху і методів наближеного інтегрування в механіці.

Пр. ім. М.М. Крилова (1981).

МАР'ЯНОВИЧ Талеуш Павлович — учений в галузі кібернетики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (1992). Н. 25.05.1932 в Дніпропетровську. Закінчив Київ. ун-т (1956). З 1964 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1968 — зав. відділу, у 1995—2003 — заст. директора).

Наук. праці присвячено розробці і застосуванню систем комп'ютерної імітації для моделювання складних процесів різноманітної фізичної природи, автоматизації проектування та експлуатації нової техніки.

Держ. пр. України (1973). Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. В.М. Глушкова (1989).

МАСЛОВ Василь Пилипович — правознавець, чл.-кор. (1985). Н. 4.02.1922 в с. Піщанка Харків. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. юридичний ін-т (1948), де працював (з 1962 — ректор). П. 1.06.1987.

Наук. праці присвячено питанням цивільного, господарського і сімейного права.

Держ. пр. України (1984). Держ. нагороди СРСР.

С.І. Маслов

І.В. Матяш

К.Є. Махорін

Б.П. Мацелюх

МАСЛОВ Сергій Іванович — літературознавець, чл.-кор. (1939). Н. 28.11.1880 в Ічні (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1907), де працював з 1914 (з 1935 — проф.); з 1939 — зав. відділу Ін-ту літератури АН України. П. 11.01.1957.

Наук. праці стосуються історії друку, бібліографії, літератури XVI—XVII ст., палеографії, фольклору, мовознавства.

МАТЯШ Іван Васильович — учений в галузі радіоспектроскопії мінералів, чл.-кор. (1988). Н. 1.05.1930 у с. Савинці Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1955). У 1960—65 працював у Фізико-технічному ін-ті низьких температур АН України в Харкові, 1965—67 — Донец. фізико-технічному ін-ті АН України; 1967—69 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук АН України, з 1969 — Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України (у 1977—82 — заст. директора) (Київ). П. 7.03.1995.

Наук. праці присвячено аналізу структур мінералів на основі вивчення енергетичних і просторових характеристик верхніх електронних оболонок.

Держ. пр. України (1983).

МАХОРИН Костянтин Єпіфанович — учений в галузі газотехніки і переробки палива, чл.-кор. (1972). Н. 13.08.1928 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1950). У 1950—87 працював в Ін-ті газу АН України (у 1961—77 — заст. директора, з 1977 — зав. відділу), 1987—89 — заст. директора, керівник відділення Ін-ту фізико-органічної хімії і вуглехімії АН України, з 1989 — зав. відділу Ін-ту колоїдної хімії та хімії води НАН України (Київ). П. 7.09.1999.

Наук. дослідження стосуються високо-температурних псевдозріджених систем, моделювання процесів хімічної переробки палива і газу.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. СРСР (1986).

МАЦЕЛЮХ Богдан Павлович — біолог, чл.-кор. (1990). Н. 2.10.1932 у с. Цетуля (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. медичний ін-т (1959). З 1960 працює в Ін-ті мікробіології і вірусології НАН України (з 1966 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі генетики мікроорганізмів, зокрема молекулярної генетики стрептоміцетів.

Держ. пр. України (1991). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1989).

МАЦКОВ Федір Пилипович — фізіолог, чл.-кор. (1948). Н. 21.02.1897 в Острозьську (тепер Воронеж. обл., Росія). Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т (1923), де з 1934 — зав. кафедри; одночасно в 1945—49 — зав. відділу Укр. науково-дослідного ін-ту лісового господарства, 1949—61 — зав. лабораторії Укр. науково-дослідного ін-ту рослинництва, селекції та генетики. П. 3.02.1977.

Наук. праці в галузі фізіології рослин. Вивчав позакореневе живлення рослин та явище фотоперіодизму.

Засл. діяч науки України (1967).

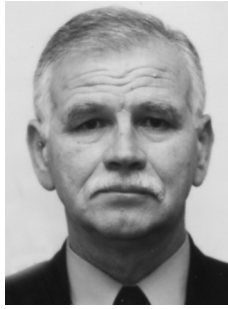
Ф.П. Мацков

В.Ф. Мачулін

Н.Б. Медведєва

П.М. Мележик

М.Т. Мелешкін

В.С. Мельник

МАЧУЛІН Володимир Федорович — учений в галузі фізичної електроніки, чл.-кор. (2000). Н. 23.04.1950 у с. Завгороднє Харків. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1973). З 1972 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 1997 — зав. відділу, з 2003 — директор), водночас 1981—2003 — у Президії НАН України (з 1993 — начальник науково-організаційного відділу), з 2003 — також голова ВАК України.

Наук. праці стосуються мікро- і оптоелектроніки, зокрема дослідження дифракційних явищ у реальних кристалах, взаємодії рентгенівських променів зі збудженою кристалічною ґраткою.

Держ. пр. України (1994, 2003). Засл. діяч науки і техніки України (1998).

МЕДВЕДЄВА Ніна Борисівна — патофізіолог, чл.-кор. (1939). Н. 27.12.1899 у Саратові (Росія). Закінчила Саратов. ун-т (1921). У 1931—51 — зав. відділу Ін-ту експериментальної біології і патології МОЗ України, одночасно працювала (1934—48) в Ін-ті клінічної фізіології АН України і в (1952—57) Ін-ті фізіології АН України. П. 26.05.1969.

Наук. дослідження присвячено злоякісному пухлиноутворенню, переливанню крові, патології обміну речовин, ендокринології.

Засл. діяч науки України (1941).

МЕЛЕЖИК Петро Миколайович — радіофізик, чл.-кор. (2006). Н. 3.05.1950 в Ромнах Сумської обл. Закінчив Харків. ун-т (1972). З 1978 працює в Ін-ті радіофізики і електроніки НАН України (з 1994 — заст. директора).

Наук. праці присвячено дослідженню фізичних процесів у відкритих резонансних структурах, зокрема теорії резонансного розсіяння лінійно поляризованих монохроматичних електромагнітних хвиль на одномірних-періодичних структурах.

МЕЛЕШКІН Михайло Тимофійович — учений-економіст, чл.-кор. (1976). Н. 6.08.1918 у с. Давлеканово (Башкортостан). Закінчив Горьков. індустріально-механічний ін-т (1941). З 1964 — керівник Львів., з 1970 — Одес. відділення Ін-ту економіки АН України. П. 29.05.1980.

Наук. праці стосуються проблем підвищення ефективності суспільного виробництва і економіко-екологічних проблем освоєння Світового океану та морських басейнів.

МЕЛЬНИК Валерій Сергійович — учений в галузі математики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (2000). Н. 24.01.1952 у с. Червоне Вінниц. обл. Закінчив Вінниц. політехнічний ін-т (1974). В 1979—96 працював в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1993 — зав. відділу), з 1996 — зав. відділу Ін-ту прикладного системного аналізу НАН та МОН України, також проф. Київ. ун-ту. П. 10.08.2007.

Наук. праці присвячено теорії керування, динамічним системам, нелінійному аналізу, диференціальним рівнянням.

Держ. пр. України (2005).

МЕЛЬНИК Юрій Петрович — учений-геолог, чл.-кор. (1979). Н. 7.08.1931 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1954). У 1957—69 працював в Ін-ті геологічних наук АН України, 1969—96 — Ін-ті геохімії, мінералогії та ру-

Ю.П. Мельник

І.М. Мельникова

А.В. Мень

О.Ю. Митропольський

В.М. Михайловський

М.В. Михалевич

доутворення АН України (з 1970 — зав. відділу), з 1996 — головний наук. співробітник Ін-ту геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України.

Наук. праці присвячено питанням теорії літогенезу, метаморфізму і рудоутворення, геохімії, експериментальної мінералогії та петрології.

Держ. пр. України (1998). Пр. ім. В.І. Вернадського (1974).

МЕЛЬНИКОВА Ірина Миколаївна — історик, чл.-кор. (1973). Н. 24.10.1918 у Мені (тепер Чернігів. обл.). Закінчила Київ. ун-т (1940). З 1957 працює в Ін-ті історії України НАН України (у 1965—88 — зав. відділу, з 1988 — головний наук. співробітник).

Наук. праці присвячено історії європейських країн, закономірностям розвитку міжнародних відносин.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1976). Держ. нагороди СРСР.

МЕНЬ Анатолій Володимирович — учений в галузі радіофізики і радіоастрономії, чл.-кор. (1988). Н. 23.07.1927 в Харкові. Закінчив Харків. електротехнічний ін-т (1949). У 1955—85 працював у Ін-ті радіофізики і електроніки АН України (з 1966 — зав. відділу), 1985—2001 — зав. відділу Радіоастрономічного ін-ту НАН України.

Наук. праці присвячено дослідженню поширення радіохвиль, розробці приймальної, вимірювальної радіоапаратури і антенних систем.

Держ. пр. України (1997). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ. пр. СРСР (1977). Пр. ім. С.Я. Брауде (2008).

МИТРОПОЛЬСЬКИЙ Олексій Юрійович — учений-геолог, чл.-кор. (2003). Н.

7.04.1942 в Алма-Аті (Казахстан). Закінчив Київ. ун-т (1965). З 1966 працює в Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1986 — зав. відділення, з 1992 — заст. директора), також з 1989 — проф. Київ. ун-ту.

Наук. дослідження стосуються морської геології, зокрема седиментогенезу та діагенезу донних відкладів океанів і морів, геохімії донних відкладів, ландшафтогеохімічного районування та картографування, геоекології та геомоніторингу шельфу. Склали атласи геохімічних карт Чорного, Середземного та Червоного морів.

Держ. пр. України (2000). Засл. діяч науки і техніки України (2007). Пр. ім. В.І. Вернадського (1985).

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Володимир Миколайович — учений в галузі автоматички, чл.-кор. (1961). Н. 15.08.1914 у Костянтинграді (тепер Красноград Харків. обл.). Закінчив Моск. енергетичний ін-т (1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1952 — зав. відділу Фізико-механічного ін-ту АН України. П. 13.12.1978.

Наук. дослідження стосуються розробки теорії й створення вимірювальних приладів і систем відбору, переробки та передачі інформації.

МИХАЛЄВИЧ Михайло Володимирович — учений в галузі економічної кібернетики, чл.-кор. (2006). Н. 11.08.1956 у Вінниці. Закінчив Київ. ун-т (1978), де працював до 1995 (з 1991 — проф), з 1995 — проректор, зав. кафедри Укр. академії зовнішньої торгівлі.

Наук. праці присвячено економіко-математичному моделюванню та методам оптимізації, зокрема аналізу впливу недосконалої ринкової конкуренції на динаміку економічного розвитку.

Пр. ім. В.М. Глушкова (1995).

М.І. Михальченко

О.В. Мишанич

В.П. Мікловда

Ю.В. Мільман

МИХАЛЬЧЕНКО Микола Іванович — філософ, соціолог і політолог, чл.-кор. (2003). Н. 15.02.1942 у с. Косичі Брян. обл. (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1969). В 1969—90 працював в Ін-ті філософії НАН України (з 1987 — зав. відділу), 1990—91 — зав. відділу, з 1994 — головний наук. співробітник Ін-ту соціології НАН України, з 2002 — Ін-ту політичних та етнонаціональних досліджень НАН України (в 1992—94 — радник Президента України, керівник Служби з питань внутрішньої політики).

Наук. праці стосуються соціальної психології, політології, філософії історії, освіти.

Засл. діяч науки і техніки України (2001). Орден «За заслуги» III ст. (2002).

МИШАНИЧ Олексій Васильович — літературознавець, чл.-кор. (1997). Н. 1.04.1933 у с. Ляхівець (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Ужгород. ун-т (1956). З 1958 працював в Ін-ті літератури НАН України (з 1985 — зав. відділу). П. 1.01.2004.

Наук. праці стосуються історії давньої та нової української літератури, літературно-фольклорних взаємозв'язків.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1988). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2001). Пр. ім. І.Я. Франка (2004), посмертно.

МІКЛОВДА Василь Петрович — учений-економіст, чл.-кор. (2000). Н. 8.12.1946 у с. Тур'я-Пасіка Закарпат. обл. Закінчив Ужгород. ун-т (1970), в якому працює з 1971 (з 1998 — зав. кафедри та декан економічного ф-ту).

Наук. дослідження стосуються ефективності функціонування промислових підприємств та ін. суб'єктів господарювання різних форм власності в умовах формування національної економічної системи з урахуванням регіональних особливостей.

Засл. працівник народної освіти України (1995). Держ. пр. України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2006).

МІЛЬМАН Юлій Вікторович — фізик, чл.-кор. (1990). Н. 19.08.1930 в Харкові. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1953). У 1961—73 працював у Ін-ті металофізики АН України, з 1973 — в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1977 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі фізики міцності тугоплавких металів і сполук, алмазу, високоміцних алюмінієвих сплавів, квазікристалів та аморфних сплавів.

Держ. пр. України (1987). Пр. ім. Є.О. Патона (1989), В.І. Трефілова (2003).

МІЛЯХ Олександр Миколайович — учений в галузі електродинаміки, чл.-кор. (1964). Н. 29.08.1906 у Сімферополі. Закінчив Харків. електротехнічний ін-т (1931). З 1947 працював в Ін-ті електродинаміки НАН України в Києві (у 1959—73 — директор, з 1973 — зав. відділу). П. 25.10.1985.

Наук. дослідження присвячено теорії складних електричних кіл і електродинамічних систем, перетворення і стабілізації електромагнітних процесів.

Держ. пр. України (1975). Засл. діяч науки України (1981). Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1983).

МІРОШНИЧЕНКО Валентин Іванович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 21.05.1935 у с. Іванівка Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1958). У 1958—95 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1989 — керівник лабораторії), з 1995 — зав. відділу, з 2006 — заст. директора Ін-ту прикладної фізики НАН України (Суми).

Наук. праці стосуються фізики пучків заряджених частинок, зокрема колективних процесів при вимушеному когерентному розсіянні електромагнітних хвиль релятивістськими електронними пучками.

О.М. Мілях

В.І. Мірошніченко

В.А. Мовчан

Я.С. Модилевський

МОВЧАН Василь Архипович — зоолог-іхтіолог, чл.-кор. (1951). Н. 14.01.1903 у с. Неморож (тепер Черкаська обл.). Закінчив Київ. ветеринарно-зоотехнічний ін-т (1929). У 1930—41 — директор Київ. науково-дослідного ін-ту рибного господарства, 1945—55 — зав. кафедри Київ. ун-ту, з 1949 — зав. відділу Ін-ту гідробіології АН України. П. 2.07.1964.

Наук. праці в галузі іхтіології та рибицтва. Держ. пр. СРСР (1949).

МОДИЛЕВСЬКИЙ Яків Самуїлович — цитолог і ембріолог рослин, чл.-кор. (1939). Н. 28.01.1883 у Києві. Закінчив Мюнхен. (1907) і Київ. (1908) ун-ти. В 1931—66 — зав. відділу, 1937—38 — директор Ін-ту ботаніки АН України. П. 8.03.1968.

Наук. праці стосуються цитології та ембріології покритонасінних рослин, гібридизації, поліплоїдії, стадійного розвитку, історії вітчизняної ембріології вищих рослин.

МОЛОДКІН Вадим Борисович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 23.04.1941 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1963) і з цього часу працює в Ін-ті металофізики НАН України (з 1988 — зав. відділу, у 1994—2003 — заст. директора).

Наук. праці стосуються металофізики і квантової теорії твердого тіла.

Держ. пр. України (1994, 2002). Засл. діяч науки і техніки України (2003).

МОРГУЛІС Наум Давидович — фізик, чл.-кор. (1939). Н. 14.05.1904 у Летичеві (тепер Хмельниц. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1926). У 1930—61 працював в Ін-ті фізики АН України, з 1932 — проф., з 1952 — зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 1.09.1976.

Наук. праці в галузі фізичної електроніки, фізики і техніки високого вакууму, фізики

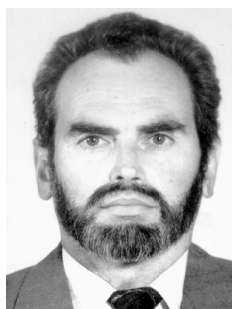
плазми. Відкрив (1949) явище прямого перетворення теплової енергії в електричну. Створив школу фізичної електроніки. Президією НАН України засновано премію імені Н.Д. Моргуліса.

МОРОЗОВ Анатолій Олексійович — учений в галузі технічної кібернетики, чл.-кор. (1988). Н. 9.05.1939 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961). У 1961—92 працював в Ін-ті кібернетики АН України (з 1983 — директор Спеціального конструкторського бюро математичних машин і систем), з 1992 — директор Ін-ту проблем математичних машин і систем НАН України.

Наук. праці стосуються створення і впровадження автоматизованих систем обробки даних і керування. Головний конструктор Ситуаційного центру Президента України та Системи інформаційного обслуговування народних депутатів України «Рада».

Держ. пр. України (1970, 1992, 1998). Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. СРСР (1974, 1985). Пр. ім. С.О. Лебедева (1991), В.М. Глушкова (1994).

МОСКОВЕЦЬ Семен Микитович — вірусолог, чл.-кор. (1967). Н. 16.01.1900 у с. Санджарівка (тепер Запоріж. обл.). Закінчив Київ.

В.Б. Молодкін

Н.Д. Моргуліс

А.О. Морозов

С.М. Московець

В.П. Моторний

О.П. Моця

ун-т (1929). У 1934—52 працював в Ін-ті бавовництва (Азербайджан), 1952—60 — зав. відділу Ін-ту зрошувального землеробства (Херсон); з 1960 — зав. відділу, з 1962 — директор Ін-ту мікробіології і вірусології АН України. П. 24.09.1971.

Наук. праці стосуються вірусних захворювань сільськогосподарських рослин. Знайшов збудників ряду захворювань бавовнику та розробив заходи боротьби з ними.

МОТОРНИЙ Віталій Павлович — математик, чл.-кор. (2000). Н. 28.07.1940 у Мелітополі Запорізь. обл. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1963), в якому працює (з 1975 — зав. кафедри).

Наук. дослідження в галузі наближення функцій. Розв'язав низку складних задач теорії апроксимації, зокрема задачу Колмогорова—Нікольського.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (1994).

МОЦЯ Олександр Петрович — археолог, чл.-кор. (2003). Н. 30.05.1950 в с. Літки Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1972). З 1976 працює в Ін-ті археології НАН України (з 1997 — зав. відділу).

Наук. дослідження в галузі археології та історії Київської Русі.

Держ. пр. України (2002). Пр. ім. М.І. Костомарова (1996).

МРИГЛОД Ігор Миронович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 26.05.1960 у селищі Козлів Тернопіл. обл. Закінчив Львів. ун-т (1982) і з цього часу працював у Львів. відділенні Ін-ту теоретичної фізики АН України, з 1990 — Ін-ті фізики конденсованих систем НАН України (з 1986 — заст. директора, з 2006 — директор).

Наук. праці в галузі статистичної фізики, теорії фазових переходів, рівноважних і динамічних властивостей рідин і сумішей, фізики м'якої речовини, теорії хімічно-реагуючих систем.

Пр. ім. С.І. Пекаря (2003).

МУНТІЯН Валерій Іванович — учений-економіст, чл.-кор. (2006). Н. 3.08.1960 в Одесі. В 1982 закінчив Пушкін. вище військове інженерно-будівельне училище (Ленінград), 1996 — Академію державного управління при Президентові України, 2005 — Національну академію оборони України. В 1982—2006 — служба в Збройних Силах СРСР та України (у 2003—2004 — заст. міністра оборони України), з 2007 — заст. міністра економіки України, водночас з 2000 — головний наук. співробітник Ін-ту економіки та прогнозування НАН України.

Наук. праці присвячено проблемам оборонної економіки та національної безпеки. Розробив модель трансформації оборонної економіки для функціонування в умовах ринкових відносин, обґрунтував механізми фінансового забезпечення обороноздатності держави.

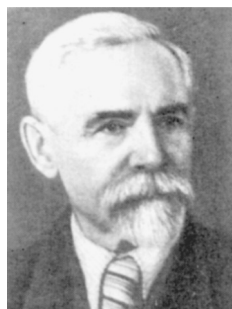
Засл. будівельник України (1994). Держ. пр. України (2002). Пр. ім. В.М. Глушкова (2003), А.М. Прохорова (2005).

І.М. Мриглод

В.І. Мунтіян

В.П. Муравйов

Ф.М. Муравченко

Л.І. Мусатенко

Н.М. Мхітарян

МУРАВЙОВ Володимир Павлович — фітопатолог, чл.-кор. (1951). Н. 15.06.1885 у Херсоні. Закінчив Київ. ун-т (1910). У 1929—46 працював в Укр. науково-дослідному ін-ті цукрової промисловості, 1946—56 — Ін-ті ентомології і фітопатології АН України (у 1950—53 — директор). П. 23.05.1963.

Наук. праці присвячено вивченню хвороб сільськогосподарських рослин, питанням селекції, підвищення стійкості рослин проти захворювань, зберігання цукрових буряків.

МУРАВЧЕНКО Федір Михайлович — учений в галузі авіаційного двигунобудування, чл.-кор. (2003), Герой України (2002). Н. 18.03.1929 в с. Запоріжжя-Грудувате Дніпропетр. обл. Закінчив Харків. авіаційний ін-т (1954) та Академію авіаційної промисловості в Москві (1955). З 1967 працює в Запоріз. машинобудівному конструкторському бюро «Прогрес» (з 1989 — генеральний конструктор — керівник підприємства), також проф. Харків. аерокосмічного ун-ту.

Науково-технічна діяльність пов'язана зі створенням авіаційних двигунів і газотурбінних двигунів індустріального призначення. Брав участь у створенні понад 40 типів і модифікацій авіаційних і наземних газотурбінних двигунів, які встановлено на літаках і вертольотах, зокрема на Як-42, Ан-72, Ан-74, Ан-124 «Руслан», Ан-225 «Мрія», Ан-140 та ін.

Держ. пр. України (1994). Почесна відзнака Президента України (1994). Ордени Держави (2002), «За заслуги» III ст. (1994) ст., II ст. (1999) та I ст. (2005). Держ. пр. СРСР (1984). Ордени і медалі СРСР.

МУСАТЕНКО Людмила Іванівна — ботанік, чл.-кор. (2003). Н. 24.02.1936 у Києві. Закінчила Київ. ун-т (1958) і з цього часу працює в Ін-ті ботаніки НАН України (з 1979 — зав. відділу).

Наук. дослідження присвячено метаболізму ростових процесів рослин, гормональному контролю їх росту та морфогенезу, структурно-функціональним основам росту основних зародкових органів насіння.

Засл. діяч науки і техніки України (2006). Пр. ім. М.Г. Холодного (1975).

МХИТАРЯН Нвєр Мнацаканович — учений в галузі будівельної механіки, чл.-кор. (2003). Н. 16.06.1960 в Єревані (Вірменія). Закінчив Єреван. політехнічний ін-т (1982). В 1982—88 працював у тресті «Армводбуд», 1988—92 — головний інженер Єхегнут. з-ду залізобетонних виробів, 1992—96 — ст. викладач Єреван. архітектурно-будівельного ін-ту; з 1996 — голова ради директорів товариства, з 1999 — корпорації «Познякижитлобуд», водночас з 2003 — директор Ін-ту відновлюваної енергетики НАН України (Київ).

Наук. дослідження стосуються фізико-хімічних основ геліотермообробки бетонів та геліотехнологій.

Засл. будівельник України (1999). Держ. пр. України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2000), II ст. (2003). Народний депутат України (2002—2006).

НАГОРНИЙ Олександр Васильович — фізіолог, чл.-кор. (1948). Н. 10.09.1887 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1912), де працював. П. 11.05.1953.

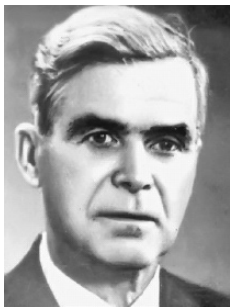
Наук. праці стосуються вікової фізіології і біохімії, хімічних властивостей протоплазми, нервової регуляції життєвих процесів, впливу умов зовнішнього середовища на онтогенез.

Засл. діяч науки України (1943).

НАЗАРЕНКО Василь Андрійович — хімік, чл.-кор. (1972). Н. 24.08.1908 у Чигирині. Закінчив Одес. хіміко-фармацевтичний

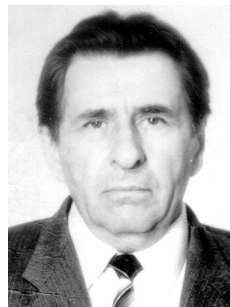
О.В. Нагорний

В.А. Назаренко

О.К. Назаренко

Д.С. Наливайко

ін-т (1931). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1957—77 працював у лабораторіях Ін-ту загальної і неорганічної хімії АН України в Одесі, з 1977 — зав. відділу Фізико-хімічного ін-ту АН України. П. 15.08.1991.

Наук. дослідження в галузі аналітичної хімії.

Засл. діяч науки України (1970). Держ. пр. СРСР (1952).

НАЗАРЕНКО Олег Кузьмич — матеріалознавець, чл.-кор. (1992). Н. 25.02.1936 у зернорадгоспі «Шахтар» Донец. обл. Закінчив Київ. ун-т (1958). З 1959 працює в Ін-ті електрзварювання НАН України (з 1977 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються електронно-променевого, іонно-променевого та лазерного зварювання й обробки матеріалів, створення відповідних технологій та устаткування.

Засл. діяч науки і техніки України (2004). Держ. пр. України (2006).

НАЛИВАЙКО Дмитро Сергійович — літературознавець, чл.-кор. (1992). Н. 6.11.1929 у с. Понорниче Чернігів. обл. Закінчив Сумський педагогічний ін-т (1953). У 1957—71 працював у Ніжин., 1971—82 — Київ. педагогічних ін-тах, з 1982 — у Київ. ун-ті (з 1989 — проф.), з 1993 — також головний наук.

співробітник, з 2002 — зав. відділу Ін-ту літератури НАН України та з 1997 — проф. Києво-Могилянської академії.

Наук. праці стосуються історії західноєвропейських літератур, порівняльного літературознавства, зокрема українсько-європейських літературних взаємин, теорії літератури.

Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1999). Засл. діяч науки і техніки України (2001). Орден «За заслуги» III ст. (2007).

НАУЛКО Всеволод Іванович — етнолог, чл.-кор. (1997). Н. 18.12.1933 у м. Тараша Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1956). У 1958—62 та 1964—71 працював в Ін-ті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України, 1971—91 — Київ. ун-ті; з 1991 — зав. відділу Ін-ту української археографії та джерелознавства НАН України, також директор Міжрегіонального гуманітарного ін-ту Київ. славистичного ун-ту та проф.

Наук. праці стосуються теоретичних проблем етносу, етногенезу й етнічної історії України та української діаспори, етносоціального й етнодемографічного розвитку, міжетнічних взаємин, національно-державного будівництва, історії та сучасного стану етнічних спільнот, співвідношення найважливіших етнічних ознак — самосвідомості, мови, культури та ін.

Засл. працівник освіти України (2003).

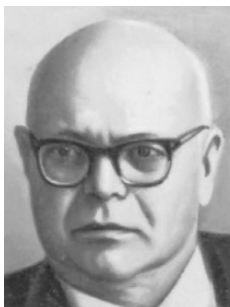
НЕДБАЙЛО Петро Омелянович — правознавець, чл.-кор. (1969). Н. 12.07.1907 у с. Ново-Новіцкоє (тепер Брян. обл., Росія). Закінчив Харків. юридичний ін-т (1930). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1959 — зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 31.10.1974.

Наук. праці стосуються правового регулювання суспільних відносин, питань теорії держави і права.

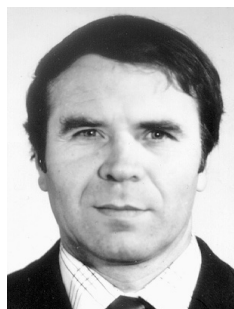
Засл. діяч науки України (1967).

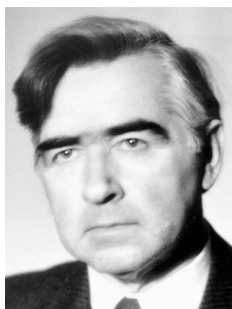
В.І. Наулко

П.О. Недбайло

Ю.М. Неміш

А.П. Непокупний

А.Д. Нестеренко

Б.О. Нестеренко

НЕМІШ Юрій Миколайович — учений-механік, чл.-кор. (1997). Н. 3.03.1936 у с. Чернятин (тепер Івано-Франків. обл.). Закінчив Чернівець. ун-т (1959). З 1966 працював в Ін-ті механіки НАН України (з 1996 — головний наук. співробітник). П. 21.07.2000.

Наук. праці в галузі механіки деформівного твердого тіла. Розробив і обґрунтував ефективні методи розв'язання дво- і тривимірних крайових задач для неканонічних областей.

Держ. пр. України (1988). Пр. ім. О.М. Динника (1984).

НЕПОКУПНИЙ Анатолій Павлович — мовознавець, чл.-кор. (1988). Н. 18.03.1932 в Полтаві. Закінчив Київ. ун-т (1955). З 1961 працював в Ін-ті мовознавства НАН України (з 1982 — зав. відділу). П. 25.10.2006.

Наук. праці в галузі порівняльного мовознавства, балто-слов'янських мовних зв'язків.

НЕСТЕРЕНКО Анатолій Дмитрович — учений в галузі електротехніки, чл.-кор. (1951). Н. 6.04.1899 у с. Благодатне (тепер Миколаїв. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1926). У 1944—75 працював в Ін-ті електродинаміки АН України (у 1951—59 — директор). П. 30.05.1975.

Наук. дослідження присвячено теоретичним основам електротехніки, електровимірвальній техніці та приладобудуванню.

Держ. пр. України (1978). Держ. пр. СРСР (1951).

НЕСТЕРЕНКО Борис Олексійович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 13.04.1938 у Сталінграді (тепер Волгоград, Росія). Закінчив Київ. ун-т (1960). З 1960 працював в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 1979 — зав. відділу). П. 17.09.2003.

Наук. праці стосуються проблем фізики поверхні напівпровідників, зокрема механізмів взаємозв'язку між структурними, коливаль-

ними та електронними властивостями чистої поверхні напівпровідників.

НЕСТЕРЕНКО Олексій Олексійович — учений-економіст, чл.-кор. (1958). Н. 4.03.1904 у селищі Пристань (тепер Сумської обл.). Закінчив Ін-т комуністичної освіти (1930). У 1951—53 — директор Ін-ту суспільних наук АН України, 1953—65 — Ін-ту економіки АН України, з 1966 — проф. Київ. торговельно-економічного ін-ту. П. 3.11.1997.

Праці в галузі політичної економії, історії промисловості України.

Засл. діяч науки України (1974).

НЕСТЕРОВ Павло Петрович — учений в галузі гірничої механіки, чл.-кор. (1948). Н. 23.02.1903 у Тулі (Росія). Закінчив Моск. гірничий ін-т (1932). У 1963—67 — зав. відділу Дніпропетр. філіалу Ін-ту механіки АН України, 1967—78 — Ін-ту геотехнічної механіки АН України (Дніпропетровськ), 1978 — Ін-ту проблем машинобудування АН України (Харків). П. 17.10.1978.

Наук. дослідження присвячено теорії і практиці шахтного підйому.

НИКОНЕНКО Олександр Семенович — хірург, чл.-кор. (2006). Н. 9.11.1941 в с. Муловка Ульянов. обл. (Росія) Закінчив Рязан.

О.О. Нестеренко

П.П. Нестеров

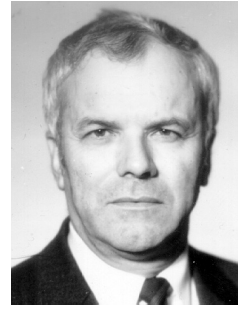
О.С. Никоненко

П.І. Нікітін

В.І. Нікішов

В.В. Німчук

медичний ін-т (1964), де працював у 1966—83; в 1983—2002 — зав. кафедри Запорізь. медичного ін-ту, з 2002 — ректор Запорізь. медичної академії післядипломної освіти.

Наук. праці в галузі трансплантології та серцево-судинної хірургії. Вперше в Україні виконав трансплантацію печінки, серця та одночасну трансплантацію нирки і підшлункової залози.

Засл. діяч науки і техніки України (1996). Держ. пр. України (2000). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003).

НІКІТІН Павло Іванович — учений-механік, чл.-кор. (1982). Н. 7.01.1916 в с. Рубліно (нині — Тульської обл. Росія). Закінчив Тульський механічний ін-т (1946). З 1951 працював у НВО «Південне» (у 1970—89 — керівник відділення, з 1989 — радник при дирекції), з 1962 — також проф. Дніпропетр. ун-ту. П. 16.07.1996.

Наук. дослідження присвячено створенню та випробуванню конструкцій мінімальної ваги, високої надійності з раціональними динамічними параметрами для експлуатації в умовах комплексного впливу динамічних навантажень та високих температур.

Держ. пр. СРСР (1969). Держ. нагороди СРСР. Пр. ім. М.К. Янгеля (1978).

К.Й. Новик

Л.В. Новицька-Усенко

НІКІШОВ Володимир Іванович — учений-механік, чл.-кор. (2003). Н. 9.11.1945 в Рязані (Росія). Закінчив Моск. фізико-технічний ін-т (1969) і з цього часу працює в Ін-ті гідромеханіки НАН України (з 1989 — заст. директора).

Наук. дослідження стосуються механіки рідин і газів, зокрема динаміки вихрових і турбулентних рухів, поверхневих і внутрішніх хвиль. Побудував класифікацію стадій розвитку плям для турбулентного та інтрузивного руху рідини.

НІМЧУК Василь Васильович — мовознавець, чл.-кор. (1990). Н. 6.07.1933 в с. Довге (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Ужгород. ун-т (1955). У 1958—98 працював в Ін-ті мовознавства НАН України (з 1986 — зав. сектору), 1998—2008 — директор, з 2008 — зав. відділу Ін-ту української мови НАН України.

Наук. праці присвячено українській діалектології, історії української мови та міжмовних зв'язків.

Пр. ім. І.Я. Франка (1985).

НОВИК Катерина Йосипівна — палеоботанік, чл.-кор. (1951). Н. 14.12.1898 у Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчила Дніпропетр. ін-т народної освіти (1923). З 1934 працювала в Ін-ті геологічних наук АН України в Києві (в 1945—70 — зав. відділу). П. 1.11.1984.

Наук. праці стосуються кам'яновугільної флори Східної Європи, стратиграфії кам'яновугільних відкладів України, історії геології України.

Засл. діяч науки України (1978). Держ. нагороди СРСР.

НОВИЦЬКА-УСЕНКО Людмила Василівна — патофізіолог, чл.-кор. (1991). Н. 10.07.1934 у Дніпродзержинську. Закінчила 1958 Дніпропетр. медичний ін-т (нині —

О.В. Новосельцев

В.М. Огенко

С.Г. Одулов

А.С. Оканенко

Дніпропетр. медична академія), де працює з 1967 (в 1973—96 — зав. кафедри, 1981—96 — ректор).

Наук. праці в галузі анестезіології і реаніматології, зокрема з проблем механізмів адаптації гомеостазу при різних екстремальних станах.

Засл. діяч науки України (1984). Держ. пр. України (2000). Чл.-кор. АМН України (1993).

НОВИЦЬКИЙ Яків Павлович — етнограф та фольклорист, чл.-кор. (1924). Н. 14.10.1847 в с. Аули (тепер Дніпропетр. обл.). Був учителем та організатором народної освіти. П. 19.05.1925.

Зібрав на Катеринославщині великий етнографічний, фольклорний та краєзнавчий матеріал.

НОВОСЕЛЬЦЕВ Олександр Вікторович — учений-енергетик, чл.-кор. (2006). Н. 5.10.1948 у м. Термез (Узбекистан). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1972). У 1968—88 працював в Ін-ті електродиніміки АН України, 1988—93 та 1997—99 — Ін-ті проблем енергозбереження АН України, з 2003 — Ін-ті загальної енергетики НАН України (з 2004 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються системного моделювання в енергетиці (електроенергетичний та житлово-комунальний сектори, комунальна теплоенергетика, електротехнічні комплекси та системи промислової електроніки).

ОГЕНКО Володимир Михайлович — хімік, чл.-кор. (1997). Н. 28.01.1943 у селищі Верхнячка (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1966). У 1966—68 та 1970—86 працював у Ін-ті фізичної хімії НАН України (з 1977 — директор Спеціального дослідно-конструкторського бюро), 1986—2002 — заст. директора Ін-ту хімії поверхні НАН України, з 2003 — головний наук. співробітник Ін-ту загальної та неорганічної хімії НАН України.

Наук. праці стосуються хімії поверхні, зокрема розробки, одержання та використання матеріалів із наперед заданими властивостями.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (2002).

ОДУЛОВ Сергій Георгійович — фізик, чл.-кор. (1995) Н. 3.11.1944 у П'ятигорську (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1966) і з цього часу працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1995 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в галузі квантової електроніки, голографії, нелінійної оптики, фізики сегнетоелектриків та діелектриків.

Держ. пр. СРСР (1982).

ОКАНЕНКО Аркадій Семенович — фізіолог рослин, чл.-кор. (1967). Н. 17.03.1894 у Смілі (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. сільськогосподарський ін-т (1926). В 1926—50 працював у Всесоюзному науково-дослідному ін-ті цукрових буряків, з 1950 — зав. відділу Ін-ту фізіології рослин АН України. П. 27.09.1982.

Наук. дослідження стосуються підвищення цукристості цукрових буряків, фотосинтезу.

Засл. діяч науки України (1974). Держ. пр. СРСР (1969).

ОКСНЕР Альфред Миколайович — ботанік, чл.-кор. (1972). Н. 15.02.1898 у Єли-

А.М. Окснер

П.Ф. Олексенко

О.Я. Олійник

О.М. Омелянчук

В.Ф. Опришко

М.Х. Орлов

саветграді (тепер Кіровоград). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1924). З 1931 працював в Ін-ті ботаніки АН України (у 1968—70 — директор). П. 20.11.1973.

Наук. праці присвячено флористиці, систематиці, філогенії, ботанічній географії, фітоценології рослин.

Засл. діяч науки України (1968).

ОЛЕКСЕНКО Павло Феофанович — фізик, чл.-кор. (1995). Н. 30.03.1940 у с. Некрасове Вінниць. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1961). З 1961 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 1978 — зав. відділу, з 1991 — заст. директора).

Наук. праці в галузі теоретичної та експериментальної оптоелектроніки, експериментальної фізики напівпровідників, твердотільної електроніки.

Держ. пр. України (1973).

ОЛІЙНИК Олександр Якович — гідромеханік, чл.-кор. (1973). Н. 25.11.1929 у Вишгороді Київ. обл. Закінчив Київ. гідромеліоративний ін-т (1953). У 1964—71 працював в Ін-ті математики АН України, 1956—64 і з 1972 — в Ін-ті гідромеханіки АН України (в 1972—81 — директор, з 1979 — зав. відділу).

Наук. дослідження в галузі гідродинаміки й гідравліки. Розробив теорію і методи розрахунку різних дренажних пристроїв і підземних водозаборів.

Держ. пр. України (1981). Пр. ім. О.М. Динника (1990).

ОМЕЛЬЯНЧУК Олександр Миколайович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 28.07.1947 в Будапешті (Угорщина). Закінчив Харків. ун-т (1970). З 1972 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 2000 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються надпровідності та мікроконтактних явищ у нормальних

металах і надпровідниках. Розвинув теорію балістичного нелінійного транспорту електронів у системах з концентрацією струму (мікроконтактах).

ОПРИШКО Віталій Федорович — правознавець, чл.-кор. (1997). Н. 12.08.1942 у с. Стара Оржиця Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1969), де працював у 1975—85; з 1985 — зав. кафедри Національного економічного університету, у 1994—2001 — директор Ін-ту законодавства Верховної Ради України.

Наук. праці в галузі державного права й управління, адміністративного і фінансового права, державного будівництва.

Засл. діяч науки і техніки України (1992).

ОРЛОВ Михайло Хрисанфович — математик, чл.-кор. (1934). Н. 7.01.1900 у Києві. Закінчив Київ. ін-т нар. освіти (1924). У 1931—34 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту математики і механіки при Харків. ун-ті, в 1936 — учений секретар Ін-ту математики АН України. Загинув 17.10.1936 у період масових політичних репресій.

Наук. праці присвячено розрахунку фігур рівноваги рідкої маси, що обертається, наближеним обчисленням, балістиці.

ОСТАФІЙЧУК Богдан Костянтинівич — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 8.02.1948 у с. Хімчин Івано-Франків. обл. Закінчив Івано-Франків. педагогічний ін-т (1970), нині — Прикарпат. національний ун-т), де працює з 1972 (з 1993 — проректор, з 2003 — ректор).

Наук. праці в галузі експериментальної фізики та фізики поверхні. Розробив наук. засади створення пристроїв генерування і накопичення електричної енергії нового покоління на основі нанодисперсних та нанопористих матеріалів.

Держ. пр. України (2002). Засл. діяч науки і техніки України (2005).

Б.К. Остафійчук

В.Я. Остренко

Й.В. Островський

Д.Х. Острянин

ОСТРЕНКО Віктор Якович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1978). Н. 28.03.1917 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1941). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1947 працював у Науково-дослідному і конструкторсько-технологічному ін-ті трубної промисловості (з 1962 — зав. відділу). П. 6.10.1994.

Наук. дослідження стосуються теорії і технології виробництва безшовних труб.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Держ. пр. СРСР (1968, 1979).

ОСТРОВСЬКИЙ Йосип Володимирович — математик, чл.-кор. (1978). Н. 6.04.1934 у Дніпропетровську. Закінчив Харків. ун-т (1956), де працював (з 1963 — зав. кафедри); з 1969 — у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України в Харкові (з 1986 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі теорії функцій і теорії ймовірностей.

Держ. пр. України (1992).

ОСТРЯНИН Данило Хомич — філософ, чл.-кор. (1957). Н. 30.12.1906 у с. Більськ (тепер Полтав. обл.). Закінчив Ін-т комуністичної освіти (1929). У 1931—51 — зав. кафедр у вузах Харкова, 1952—62 — директор Ін-ту філософії АН України, 1963—75 — зав. кафедри, з 1975 — професор-консультант Київ. ун-ту. П. 17.05.1988.

Наук. праці присвячено історії філософії, філософським питанням природознавства.

Засл. діяч науки України (1973).

ОШКАДЬОРОВ Станіслав Петрович — фізик і матеріалознавець, чл.-кор. (1997). Н. 21.10.1937 в Ульяновську (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1960). З 1960 працює в Ін-ті металофізики НАН України в Києві (з 1980 — зав. відділу, у 1985—90 — заст. директора).

Наук. дослідження стосуються фазових та структурних перетворень в металах і сплавах, функціональних та конструкційних монокристалів, активованого спіння. Розробив технологічні процеси та обладнання для виробництва високоміцних сталей і сплавів.

Держ. пр. України (1974, 1981). Держ. пр. СРСР (1986). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1988).

ПАВЛЮК Мирослав Іванович — геолог, чл.-кор. (2006). Н. 4.08.1943 у с. Летяче Тернопіл. обл. Закінчив Львів. ун-т (1965) і з цього часу працює в Ін-ті геології і геохімії горючих копалин НАН України (з 1988 — зав. відділу, з 1998 — заст. директора, з 2000 — директор).

Наук. дослідження стосуються геотектоніки та геології нафти і газу, зокрема еволюції та умов формування нафтових і газових родовищ України. Здійснив формаційний аналіз осадових комплексів півдня України та окремих арктичних басейнів Євразії, розробив нові моделі формування нафтогазоносних провінцій України, оригінальну генетичну класифікацію структурних пасток нафти і газу, геодинамічні критерії нафтогазоносності.

Засл. діяч науки і техніки України (2008).

С.П. Ошкадьоров

М.І. Павлюк

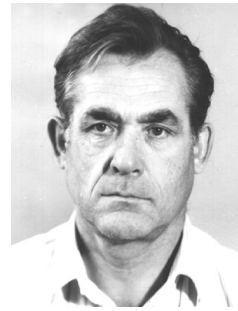
С.П. Павлюк

В.С. Пазенок

І.М. Парасюк

Є.І. Паталаха

ПАВЛЮК Степан Петрович — історик, чл.-кор. (2000). Н. 2.01.1948 у с. Волосянка Львів. обл. Закінчив Львів. ун-т (1972). В 1982—91 працював у Музеї етнографії та художнього промислу АН України, з 1991 — керівник Львів. відділення Ін-ту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України, з 1992 — директор Ін-ту народознавства НАН України (Львів), водночас з 1994 — зав. кафедри політології Національного лісотехнічного ун-ту.

Наук. дослідження в галузі етнографії та народознавства.

Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2007). Народний депутат України (1990—94).

ПАЗЕНОК Віктор Сергійович — філософ, чл.-кор. (1988). Н. 27.01.1934 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1956). У 1967—92 працював у Вищій партійній школі (з 1975 — зав. кафедри), 1992—95 та з 1998 — головний наук. співробітник, 1995—98 — зав. відділу Ін-ту філософії НАН України, також проректор, зав. кафедри Київ. ун-ту туризму, економіки та права.

Наук. праці в галузі духовної культури.

Засл. діяч науки і техніки України (1998).

ПАРАСЮК Іван Миколайович — учений в галузі інформатики, чл.-кор. (2003). Н. 27.07.1944 у с. Костенів Львів. обл. Закінчив Львів. ун-т (1966). З 1967 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1992 — зав. відділу), також проф., декан ф-ту Київ. ун-ту.

Наукові дослідження стосуються теорії комп'ютерних систем і технології обробки даних. Розробив технологію інтегрованої обробки статистичних даних і запропонував підхід до комп'ютеризації наукоємних процесів.

Держ. пр. України (1991, 2001). Засл. діяч науки і техніки України (2007). Пр. ім. В.М. Глушкова (1999).

ПАТАЛАХА Євген Іванович — учений-геолог, чл.-кор. (2000). Н. 9.05.1933 в м. Ровеньки Луган. обл. Закінчив Новочеркас. політехнічний ін-т (1956). В 1960—93 працював в Ін-ті геологічних наук АН Казахстану (з 1974 — заст. директора), з 1993 — головний наук. співробітник, з 1999 — зав. відділу Відділення морської геології та осадового рудоутворення НАН України. П. 31.03.2006.

Наук. дослідження стосуються загальної, регіональної та генетичної тектоніки. Розвинув метод тектонофаціального аналізу для прогнозування та пошуків корисних копалин. Розвідник низки родовищ радіоактивної сировини.

Держ. пр. України (2005). Держ. пр. СРСР (1985).

ПАТОН Євгенія Борисівна — біолог, чл.-кор. (1997). Н. 12.03.1956 у Києві. Закінчила Київ. ун-т (1978). У 1978—91 працювала в Ін-ті молекулярної біології та генетики АН України, з 1991 — зав. лабораторії Ін-ту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України.

Наук. праці стосуються молекулярної біології, взаємодії білок-РНК та її ролі у регуляції експресії генів. Заклала основи створення низки нових високоефективних фармпрепаратів антибіотичної дії.

Засл. діяч науки і техніки України (2006).

ПАЩЕНКО Олександр Олександрович — хімік, чл.-кор. (1976). Н. 12.04.1929 у Лохвиці Полтав. обл. Закінчив Київ. технологічний ін-т силікатів (1954). З 1954 працював у Київ. політехнічному ін-ті (з 1970 — зав. кафедри). П. 29.12.1989.

Наук. дослідження в галузі хімічної технології. Розробив низку високоефективних цементів.

Держ. пр. України (1981, 1988).

Є.Б. Патон

О.О. Пашенко

О.М. Пеньков

О.Л. Перевозчикова

ПЕНЬКОВ Олександр Михайлович — учений-механік, чл.-кор. (1951). Н. 11.04.1906 у Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1930). У 1941—58 (з перервою) працював в Ін-ті гірничої механіки АН України, з 1954 — в Київ. ін-ті інженерів цивільної авіації. П. 24.09.1968.

Наук. праці присвячено теорії стійкості авіаційних конструкцій.

Засл. діяч науки і техніки України (1966).

ПЕРЕВОЗЧИКОВА Ольга Леонідівна — вчений в галузі інформатики, чл.-кор. (2003). Н. 1.12.1947 у Будапешті (Угорщина). Закінчила Ужгород. ун-т (1970). З 1971 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1990 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються інформаційних технологій, математичного та програмного забезпечення обчислювальних машин і систем. Розробила метод покрокової компіляції діалогових систем і впровадила конструктор мовних процесів, асинхронний недетермінований дискретний перетворювач з графово-продукційною моделлю подання знань.

Держ. пр. України (1991, 2003). Пр. ім. В.М. Глушкова (1999).

ПЕРЕЛОМА Віталій Олександрович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1990). Н. 26.11.1934 у Бердянську. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1957). З 1968 працював в Ін-ті проблем лиття (нині — Фізико-технологічний ін-т металів і сплавів) АН України (з 1990 — головний наук. співробітник) (також у 1974—90 — в апараті ЦК Компартії України). П. 25.03.2000.

Наук. праці в галузі металургії сталі, розробки нових способів рафінування металевих розплавів.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (1999).

ПЕРЕСТЮК Микола Олексійович — математик, чл.-кор. (1997). Н. 1.01.1946 у с. Плоска Хмельниц. обл. Закінчив Київ. ун-т (1968), в якому працює (з 1988 — зав. кафедри).

Наук. праці в галузі теорії диференціальних рівнянь нелінійної механіки. Розробив теорію диференціальних рівнянь з імпульсним збуренням, встановив необхідні і достатні умови існування розривних періодичних розв'язків імпульсних систем досить загального вигляду.

Держ. пр. України (1996). Пр. ім. М.М. Крилова (1998).

ПЕТІПА Тамара Сергіївна — гідробіолог, чл.-кор. (1972). Н. 18.09.1927 у Саратові (Росія). Закінчила Ростов. ун-т (1952) і з цього часу працювала в Ін-ті біології південних морів АН України у Севастополі (з 1972 — зав. відділу). П. 16.03.1992.

Наук. дослідження присвячено біології морського зоопланктону, його живленню, міграціям, розподілу у товщі вод.

ПЕТРОВ В'ячеслав Васильович — учений в галузі обчислювальної техніки, чл.-кор. (1988). Н. 3.08.1940 в м. Лиски Воронежської обл. (Росія) Закінчив Харківський політех-

В.О. Перелома

М.О. Перестюк

Т.С. Петіна

В.В. Петров

Е.Г. Петров

М.Н. Петровський

нічний ін-т (1962). У 1967—71 працював в Ін-ті кібернетики АН України, 1971—81 — зав. лабораторії Ін-ту електродинаміки АН України, 1981—87 — Ін-ту проблем моделювання в енергетиці АН України, з 1988 — директор Ін-ту проблем реєстрації інформації НАН України.

Наук. дослідження стосуються мікроелектроніки, створення високопродуктивних оптико-механічних запам'ятовуючих пристроїв. Створив перший вітчизняний нагромаджувач інформації на оптичних дисках.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. С.О. Лебедева (1991), В.М. Глушкова (1996).

ПЕТРОВ Ельмар Григорович — фізик, чл.-кор. (2003). Н. 12.02.1940 в Бугуруслані (Росія). Закінчив Воронеж. ун-т (1964). З 1967 працює в Ін-ті теоретичної фізики НАН України (з 1979 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються взаємодії електромагнітного поля з магнітовпорядкованими кристалами та транспортних властивостей молекулярних систем. Побудував теорію магнітних екситонів. Передбачив спінову поляризацію та блокування низькотемпературного струму магнітним полем.

В.І. Пехньо

О.М. Пилянкевич

Держ. пр. України (2004). Пр. ім. О.С. Давидова (2002), А. фон Гумбольдта (2003).

ПЕТРОВСЬКИЙ Микола Неонович — історик, чл.-кор. (1945). Н. 26.11.1894 у с. Кудрівка (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Ніжин. історико-філологічний ін-т (1919). З 1937 працював в Ін-ті історії України АН України (у 1942—47 — директор, з 1945 — зав. відділу). П. 20.07.1951.

Наук. праці стосуються історії визвольної війни українського народу 1648—1654 рр., української історіографії XVII—XVIII ст.

ПЕХНЬО Василь Іванович — хімік, чл.-кор. (2003). Н. 7.08.1952 в с. Чинадієво Закарпат. обл. Закінчив Ужгород. ун-т (1974). З 1976 працює в Ін-ті загальної та неорганічної хімії НАН України (з 2001 — зав. відділу і заст. директора), також проф., зав. кафедри Мукачев. технологічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються технології неорганічних і координаційних сполук дорогоцінних металів, зокрема класу сполук металів платинової групи з незвичними лігандами, розробки нових технологій розділення та вилучення дорогоцінних металів.

Держ. пр. України (1995).

ПИЛЯНКЕВИЧ Олександр Миколайович — матеріалознавець, чл.-кор. (1976). Н. 16.03.1933 у Коростені. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1955). З 1955 працював в Ін-ті проблем матеріалознавства АН України (з 1968 — зав. відділу). П. 13.11.1989.

Наук. праці в галузі електронної мікроскопії та її застосувань до вивчення тугоплавких матеріалів, історії техніки.

Пр. ім. І.М. Францевича (1989).

ПИРІГ Любомир Антонович — терапевт, чл.-кор. (1991). Н. 1.03.1931 в Рогатині (тепер Івано-Франків. обл.). Закінчив Львів. медичний ін-т (1954). У 1962—73 працював

Л.А. Пиріг

Б.А. Пишкін

Г.П. Півторак

В.І. Підоплічко

у Київ. медичному ін-ті, 1973—2002 — зав. відділенням Ін-ту урології та нефрології АМН України, з 1995 — зав. кафедри Національної медичної академії післядипломної освіти.

Наук. праці в галузі патогенезу, етіології та лікування ниркових захворювань, гастроентерології, курортології.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2007). Акад. АМН України (1993). Народний депутат України (1990—94).

ПИШКІН Борис Андрійович — учений в галузі гідротехніки, чл.-кор. (1951). Н. 3.09.1893 у Казані (нині — Татарстан). Закінчив Моск. сільськогосподарську академію (1924). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1948 — зав. відділу Ін-ту гідромеханіки АН України, з 1962 — також зав. кафедри Київ. ун-ту. П. 29.01.1970.

Наук. праці присвячено динаміці берегів морів і водосховищ, зокрема теорії вітрових хвиль у прибережній зоні і дії цих хвиль на гідротехнічні споруди й береги.

ПІВТОРАК Григорій Петрович — філолог, чл.-кор. (1997). Н. 18.06.1935 у с. Томашівка Сумської обл. Закінчив Полтав. педагогічний ін-т (1959). З 1961 працює в Ін-ті мовознавства НАН України (з 1991 — провідний наук. співробітник).

Наук. праці стосуються історії східнослов'янських мов, зокрема української, та лінгвістичної реконструкції.

Пр. ім. І.Я. Франка (1995).

ПІДОПЛІЧКО Володимир Іванович — біолог, чл.-кор. (1990). Н. 20.08.1947 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1970). У 1970—88 працював в Ін-ті фізіології АН України, з 1988 — в Ін-ті ботаніки НАН України (у 1991—96 — зав. відділу, з 1996 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в галузі клітинної біофізики та фізіології мембран.

Держ. пр. СРСР (1983).

ПІДОПЛІЧКО Микола Макарович — міколог, чл.-кор. (1957). Н. 3.04.1904 у с. Козацькому (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1929). З 1931 працював в Ін-ті мікробіології і вірусології АН України (з 1933 — зав. відділу). П. 27.03.1975.

Наук. дослідження присвячено вивченню мікрофлори зерна хлібних злаків, грубих кормів та ґрунтів України. Описав низку нових таксонів грибів.

Держ. пр. СРСР (1952). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1970).

ПЛЮШЕНКО Віталій Лаврентійович — учений в галузі металургії, чл.-кор. (1995). Н. 1.08.1937 в Донецьку. Закінчив Донец. індустріальний ін-т (1959). У 1959—84 працював на підприємствах Краматорська та Донецька, 1984—86 — проф., зав. кафедри Донец. політехнічного ін-ту, 1986—88 — заст. директора, 1988—96 — директор Ін-ту чорної металургії АН України, з 1996 — заст. генерального директора Донец. металургійного заводу. З 1998 — проректор Донец. державного ун-ту управління.

М.М. Підоплічко

В.Л. Плющенко

В.О. Поварницин

І.Л. Повх

А.М. Погорілий

В.Ф. Погорілко

Наук. дослідження стосуються виробництва високоякісних конструкційних сталей, зокрема їх мікролегуння та комплексної обробки.

Держ. пр. України (2002). Держ. пр. СРСР (1989).

ПОВАРНИЦИН Володимир Олексійович — ботанік, чл.-кор. (1948). Н. 27.07.1899 у Вятці (Росія). Закінчив Ленінград. лісовий ін-т (1925). У 1945—51 — зав. кафедри Київ. лісгосподарського ін-ту, з 1951 — Укр. сільськогосподарської академії, одночасно з 1949 працював в Ін-ті ботаніки АН України. П. 21.10.1962.

Наук. праці присвячено типології лісів, геоботанічному районуванню, акліматизації деревних рослин, відновленню лісів.

ПОВХ Іван Лукич — учений в галузі аерогазодинаміки, чл.-кор. (1961). Н. 11.11.1909 у с. Миропілля (тепер Сумської обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Ленінград. індустріальний ін-т (1936), де працював; у 1961—63 — заст. директора Ін-ту гірничої справи, 1964—87 — зав. кафедри, з 1987 — проф. Донец. ун-ту. П. 15.02.1997.

Наук. дослідження в галузі аеро-, гідро- і газодинаміки.

Засл. діяч науки України (1979).

ПОГЕНПОЛЬ Вільгельм Олександрович — учений в галузі метеорології, фітофенології і кліматології, чл.-кор. (1927). Н. 30.09.1854 у Мінську. Закінчив Петерб. землеробський ін-т (1876). У 1877—1907 викладав в Уман. училищі садівництва і землеробства; 1907—17 — Донському сільськогосподарському училищі (Ростов-на-Дону); 1918—27 — доцент, проф. Донського сільськогосподарського ін-ту. П. 5.08.1938.

Наук. праці в галузі фенології рослин і зв'язку фаз їх розвитку з метеоумовами.

ПОГОРІЛИЙ Анатолій Миколайович — фізик, чл.-кор. (2000). Н. 9.07.1943 у Барнаулї (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1964). В 1970—95 працював в Ін-ті металофізики НАН України, з 1995 — зав. відділу і заст. директора Ін-ту магнетизму НАН та МОН України.

Наук. дослідження присвячено фізиці твердого тіла, фізиці плівок, електроніці, магнетизму та магнітним матеріалам, радіоспектроскопії.

Держ. пр. України (1985). Засл. діяч науки і техніки України (1998).

ПОГОРІЛКО Віктор Федорович — правознавець, чл.-кор. (2003). Н. 12.08.1938 у с. Маринівка Донец. обл. Закінчив Київ. ун-т (1963). В 1966—73 — аспірант, наук. співробітник, з 1991 — зав. відділу та з 2001 — заст. директора Ін-ту держави і права НАН України; 1988—91 — також зав. кафедри Київ. ін-ту політології і соціального управління, з 1999 — проф. Київ. ун-ту. П. 25.04.2006.

Наук. праці стосуються конституційного права. Брав участь у підготовці проектів Декларації про державний суверенітет України та Конституції України, низки законопроектів.

Держ. пр. України (2004). Почесна відзнака Президента України (1996). Орден «За заслуги» II ст. (1999). Чл.-кор. Академії правових наук України (1993).

ПОЗНЯК Леонід Олександрович — матеріалознавець, чл.-кор. (1990). Н. 18.09.1929 у Козельці Чернігів. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1953). У 1975—79 працював в Ін-ті проблем лиття АН України (з 1978 — заст. директора). З 1979 — зав. відділу, у 1982—99 — заст. директора, з 1999 — радник при дирекції Ін-ту проблем матеріалознавства НАН України. П. 21.04.2004.

Л.О. Позняк

Г.М. Положій

І.М. Поляков

О.М. Пономаренко

Наук. праці в галузі фазових перетворень, виробництва й обробки легованих сталей.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (1999). Пр. ім. С.О. Патона (1984), І.М. Францевича (1994), Г.В. Карпенка (1998).

ПОЛОЖІЙ Георгій Миколайович — математик, чл.-кор. (1967). Н. 23.04.1914 на станції 37-й роз'їзд (тепер Читин. обл., Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Саратов. ун-т (1937). З 1949 працював у Київ. ун-ті (з 1951 — зав. кафедри). П. 26.09.1968.

Наук. праці стосуються математичного аналізу, математичної фізики, обчислюв. математики. Розвинув метод сумарних представлень.

ПОЛЯКОВ Ілля Михайлович — біолог, чл.-кор. (1948). Н. 16.09.1905 у Харкові. Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1926). У 1947—56 працював в Ін-ті генетики і селекції АН України; у 1956—68 — заст. директора, з 1968 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту рослинництва, селекції і генетики. П. 4.11.1976.

Наук. праці присвячено експериментальній ботаніці, теоретичній біології, дарвінізму, історії біології.

Засл. діяч науки України (1965). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1969).

ПОНОМАРЕНКО Олександр Миколайович — учений-геолог і геохімік, чл.-кор. (2006). Н. 14.01.1950 в с. Положаї Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1979) і з цього часу працює в Ін-ті геохімії, мінералогії та рудотворення НАН України (з 2002 — зав. відділу, з 2004 — заст. директора, з 2008 — директор).

Наук. дослідження в галузі геології та геохронологію докембрію Українського криста-

лічного щита із застосуванням ізотопно-геохронологічних методів (уран-свинцевого, калій-аргонового, рубідій-стронцієвого).

Засл. діяч науки і техніки України (2008).

ПОПОВ Михайло Григорович — ботанік, чл.-кор. (1945). Н. 18.04.1893 у Вольську (тепер Саратов. обл., Росія). Закінчив Петроград. ун-т (1917). У 1920—27 і 1940—44 працював у Середньоазіат., 1945—48 — Львів., 1950—55 — Иркут. ун-тах; 1945—48 — також зав. відділу Ін-ту ботаніки АН України. П. 18.12.1955.

Наук. праці присвячено систематиці, ботанічній географії, екології, геоботаніці, еволюції вищих рослин.

ПОПОВ Павло Миколайович — літературознавець, фольклорист, мистецтвознавець, чл.-кор. (1939). Н. 28.07.1890 у с. Миколаївка (тепер Сумської обл.). Закінчив Київ. ун-т (1916), де працював (з 1934 — проф.). У 1944—52 — зав. сектору Ін-ту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України. П. 4.04.1971.

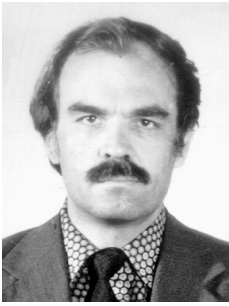
Наук. праці присвячено історії української літератури, книгодрукування, історії та теорії фольклору.

М.Г. Попов

П.М. Попов

М.І. Портенко

І.М. Постников

В.І. Похмурський

В.Д. Присяжний

ПОРТЕНКО Микола Іванович — математик, чл.-кор. (1995). Н. 23.02.1942 у с. Калинівка Черкас. обл. Закінчив Київ. ун-т (1963). У 1966—72 працював в Ін-ті прикладної математики та механіки АН України, з 1972 — в Ін-ті математики НАН України (з 1995 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються стохастичних диференціальних рівнянь, теорії дифузійних процесів, випадкових блукань, граничних теорем.

Держ. пр. України (2003). Пр. ім. М.В. Остроградського (2002).

ПОСТНИКОВ Іван Матвійович — учений в галузі електротехніки, чл.-кор. (1967). Н. 10.09.1906 у с. Єршово (тепер Костром. обл., Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1932). З 1954 працював в Ін-ті електродинаміки АН України (1964—86 — зав. відділу), з 1950 — також проф., зав. кафедри Київ. політехнічного ін-ту. П. 7.08.1990.

Наук. дослідження стосуються електричних машин.

Держ. пр. України (1977, 1990). Засл. діяч науки України (1982). Держ. нагороди СРСР.

ПОХМУРСЬКИЙ Василь Іванович — матеріалознавець, чл.-кор. (1990). Н. 2.08.1933 у

с. Боржків (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1956). З 1961 працює у Фізико-механічному ін-ті НАН України (з 1970 — зав. відділу, з 1996 — заст. директора).

Наук. праці присвячено вивченню втомлюваності металів і конструkcій, розробці способів підвищення витривалості сталей та сплавів.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2002). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. Г.В. Карпенка (1989).

ПРИСЯЖНИЙ Віталій Дем'янович — хімік, чл.-кор. (1990). Н. 6.03.1935 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1957). З 1958 працює в Ін-ті загальної і неорганічної хімії НАН України (з 1976 — зав. відділу, з 1993 — заст. директора і керівник відділення).

Наук. праці стосуються високотемпературної неорганічної хімії сольових систем, хімічної взаємодії компонентів, розробки нових неорганічних матеріалів.

ПРИХОДЬКОВА Єлизавета Костянтинівна — фізіолог, чл.-кор. (1951). Н. 19.08.1892 у Харкові. Закінчила Харків. жіночий медичний ін-т (1918). З 1918 працювала у Харків. медичному ін-ті (з 1946 — зав. кафедри) та в 1919—49 — Укр. науково-дослідному ін-ті експериментальної ендокринології. П. 12.08.1975.

Наук. праці стосуються нормальної фізіології.

Засл. діяч науки України (1956).

ПРИХНА Тетяна Олексіївна — матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 22.09.1957 в Києві. Закінчила Київ. політехнічний ін-т (1980) і з цього часу працює в Ін-ті надтвердих матеріалів НАН України (з 2005 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються матеріалознавства керамічних матеріалів, зокрема дослідження впливу високих тисків і температур на фізико-механічні властивості високотемператур-

Є.К. Приходькова

Т.О. Прихна

Б.Й. Пташник

Ю.Г. Птушинський

В.М. Пузіков

М.С. Пушкар

них надпровідників, розробки наукових основ термобаричної обробки високотемпературної надпровідної кераміки.

ПТАШНИК Богдан Йосипович — математик, чл.-кор. (2003). Н. 28.07.1937 в с. Богородчани (тепер Івано-Франків. обл.). Закінчив Івано-Франків. педагогічний ін-т (1959). В 1969—72 працював у Фізико-механічному ін-ті АН України, 1973—78 — у Львів. філіалі Ін-ту математики АН України, з 1978 — в Ін-ті прикладних проблем механіки і математики НАН України (з 1990 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються теорії диференціальних рівнянь із частинними похідними, теорії гіллястих ланцюгових дробів, історії математики. Розробив методи дослідження коректності та побудови розв'язків багатьох неklasичних задач.

Пр. М.О. Лаврентьєва (2007).

ПТУШИНСЬКИЙ Юрій Григорович — фізик, чл.-кор. (1978). Н. 29.11.1927 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1951). З 1954 працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1970 — зав. відділу, у 1970—88 — заст. директора).

Наук. дослідження присвячено фізиці електронно-адсорбційних явищ на поверхні металів. Розкрив механізм атомних процесів, що відбуваються під час адсорбції і десорбції кисню з поверхні тугоплавких металів.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2008). Держ. пр. СРСР (1988). Пр. ім. А.Ф. Прихотько (2004).

ПУЗІКОВ В'ячеслав Михайлович — матеріалознавець, чл.-кор. (2003). Н. 14.08.1947 у с. Подоли Харків. обл. Закінчив Харків. ун-т (1970). В 1970—86 працював в Ін-ті монокристалів, 1986—95 — заст. генерального директора НВО «Монокристалреактив», з 1995 — директор Ін-ту монокристалів НАН України (Харків).

Наук. дослідження і розробки в галузі фізики твердого тіла, матеріалознавства та технологій кристалічних матеріалів. Розробив технології одержання монокристалів для активних лазерних середовищ, нелінійних і електрооптичних кристалів, плівкових структур.

Держ. пр. України (2003).

ПУШКАР Микола Сидорович — кріобіолог, чл.-кор. (1978). Н. 3.08.1930 у с. Шолохове Дніпропетр. обл. Закінчив Дніпропетр. медичний ін-т (1954). У 1968—71 — проректор, у 1971 — ректор Укр. ін-ту вдосконалення лікарів, 1974—83 — директор, з 1983 — зав. відділу Ін-ту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України (Харків). П. 21.07.1995.

Наук. дослідження стосуються вивчення процесів при низькотемпературному консервуванні біологічних об'єктів.

Чл.-кор. АМН України (1994). Пр. ім. О.О. Богомольця (1980). Держ. пр. СРСР (1978).

РАДЧЕНКО Володимир Григорович — зоолог-ентомолог, чл.-кор. (2006). Н. 25.11.1952 в Артемівську Донец. обл. Закінчив Донец. ун-т (1974). З 1976 працював у Ін-ті зоології НАН України (з 2000 — зав. відділу), з 2007 — директор Наукового центру екомоніторингу та біорізноманіття мегаполісу НАН України.

Наук. праці в галузі біології та екології перетинчастокрилих комах. Розробив нову концепцію походження та еволюції бджіл, реконструював еколого-морфологічну характеристику їх найближчого предка.

РЕЄНТ Олександр Петрович — історик, чл.-кор. (2000). Н. 10.05.1949 у с. Дяківці Вінниц. обл. Закінчив Київ. педагогічний ін-т (1975). З 1977 працює в Ін-ті історії України НАН України (з 1994 — заст. директора та з 1999 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються історії революції в Україні 1917—20, проблем Другої

В.Г. Радченко

О.П. Реснт

Є.Я. Ремез

Б.Я. Резнік

світової війни та розбудови Української держави на сучасному етапі.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Держ пр. України (2001). Орден «За заслуги III ст. (2006). Пр. ім. М.І. Костомарова (1997).

РЕМЕЗ Євген Якович — математик, чл.-кор. (1939). Н. 17.02.1896 у Мстиславлі (тепер Могильов. обл., Білорусь). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1924). З 1935 працював в Ін-ті математики АН України та в 1933—55 — зав. кафедри Київ. педагогічного ін-ту. П. 31.08.1975

Наук. праці в галузі конструктивної теорії функцій, наближеного аналізу, історії математики. Розробив загальні обчислювальні методи чебишовського наближення функцій.

РЕЗНІК Борис Якович — педіатр, чл.-кор. (1991). Н. 5.01.1929 у с. Холодна Балка Одес. обл. Закінчив Одес. медичний ін-т (1950). У 1957—72 працював у Донец. медичному ін-ті, з 1972 — зав. кафедри Одес. медичного ін-ту та з 1994 — директор Одес. дитячого лікувально-діагностичного центру. П. 8.12.1997.

Наук. праці стосуються імунопрофілактики дитячих хвороб, гематології дитячого віку, уродженої та спадкової патології.

Держ. пр. України (1979).

О.Г. Резніков

В.Ф. Резцов

РЕЗНІКОВ Олександр Григорович — патофізіолог, чл.-кор. (1991). Н. 12.11.1939 в Одесі. Закінчив Одес. медичний ін-т (1962). З 1965 працює в Ін-ті ендокринології і обміну речовин АМН України (з 1973 — зав. лабораторії).

Наук. дослідження в галузі патофізіології та фармакології ендокринної системи, зокрема нейроендокринної регуляції репродукції та адаптації, патології надниркових і статевих залоз, патогенезу гормонозалежних онкологічних та ін. захворювань. Розробив лікарські засоби — хлодитан, ніфтолід, флу-тафарм.

Держ. пр. України (1976). Засл. діяч науки і техніки України (1999). Пр. ім. О.О. Богомольця (1983). Чл.-кор. АМН України (1993).

РЕЗЦОВ Віктор Федорович — учений в галузі електроенергетики та електротехніки, чл.-кор. НАН України (1995). Н. 10.04.1947 у с. Кушмурун Кустанайської обл. (Казахстан). Закінчив Харків. авіаційний ін-т (1971). З 1973 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1981 — зав. відділу, з 1991 — керівник відділення).

Наук. праці в галузі відновлюваних джерел енергії, теоретичної та загальної електротехніки.

Пр. ім. Г.Ф. Проскури (2004).

РИНДИЧ Алла Володимирівна — біолог, чл.-кор. (1997). Н. 18.01.1939 у Києві. Закінчила Київ. ун-т (1964). В 1963—68 працювала в Ін-ті мікробіології та вірусології АН України, з 1968 — в Ін-ті молекулярної біології та генетики АН України (з 1992 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі молекулярної онкогенетики, біохімії нуклеїнових кислот. Досліджує молекулярні механізми адаптації і поширення вірусів, пухлиноутворення, експресії сукаріотичних генів.

Пр. ім. С.М. Гершензона (2005).

А.В. Риндич

П.Р. Родін

С.П. Родіонов

Л.Г. Розенфельд

РОДІН Петро Родіонович — учений в галузі обробки металів, чл.-кор. (1976). Н. 17.06.1922 у с. Крюки Владимир. обл. (Росія). Закінчив Моск. авіаційний ін-т (1945). У 1950—63 працював у Одес. політехнічному ін-ті, 1963—78 — начальник Управління науково-дослідних робіт Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти України, 1978—90 — зав. кафедри, з 1990 — радник при ректораті Київ. політехнічного ін-ту. П. 24.01.2008.

Наук. дослідження стосуються обробки матеріалів різанням і проектування металорізальних інструментів.

Держ. пр. України (1991). Засл. працівник вищої школи України (1972). Орден «За заслуги» III ст. (1998).

РОДІОНОВ Сергій Петрович — петрограф, чл.-кор. (1951). Н. 8.10.1898 у Загорську (тепер Моск. обл.). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1929). З 1938 — зав. відділу Ін-ту геологічних наук АН України, також у 1959—61 — академік-секретар Відділу АН України. П. 2.05.1961.

Наук. праці присвячено вивченню докембрійських порід Українського кристалічного щита і проблемі Великого Кривого Рогу.

РОЗЕНФЕЛЬД Леонід Георгійович — учений в галузі медичний радіології і рентгенології, чл.-кор. (1991). Н. 3.06.1930 в м. Верхнє Луган. обл. Закінчив Київ. медичний ін-т (1954). З 1968 — зав. відділення, з 1994 — заст. директора Ін-ту отоларингології АМН України.

Наук. праці в галузі рентгенорадіологічних проблем отоларингології, гастроентерології, торакальної хірургії. Спільно з ін. розробив основи дистанційної термографії, нові напрямки в сучасній клінічній онкології.

Засл. діяч науки і техніки України (1989). Орден «За заслуги» III ст. (1998) та II ст. (2008). Акад. АМН України (2000), віце-президент (з 2001).

РОЛЛ Яків Володимирович — ботанік і гідробіолог, чл.-кор. (1939). Н. 2.11.1887 у Луганську. Закінчив Харків. ун-т (1913). У 1939—59 — директор Ін-ту гідробіології АН України, одночасно 1930—59 — проф. Київ. лісогосподарського ін-ту. П. 3.11.1961.

Наук. праці присвячено флорі прісноводних водоростей і фітопланктону річок України і північних районів Росії.

Засл. діяч науки України (1948).

РОМАНЕНКО Аліна Михайлівна — онкопатолог, чл.-кор. (1992). Н. 25.07.1938 в Києві. Закінчила Київ. медичний ін-т (1961). У 1967—73 та з 1978 працює в Ін-ті урології АМН України (з 1978 — зав. лабораторії).

Наук. праці стосуються дослідження, діагностики та лікування передраку і раних форм раку сечостатевої системи.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Держ. пр. України (2007). Орден «За заслуги» III ст. (1999). Акад. АМН України (2000).

РОМАНІВ Олег Миколайович — матеріалознавець, чл.-кор. (1985). Н. 21.03.1928 у Сокалі (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1950). З 1956 працював у Фізико-механічному ін-ті НАН України (з 1961 — зав. відділу, в 1977—90 — заст. директора). П. 3.11.2005.

Я.В. Ролл

А.М. Романенко

О.М. Романів

Л.Й. Рубенчик

Е.Я. Рудавський

Є.С. Рудаков

Наук. праці присвячено фізиці міцності, зокрема теорії і методам зміцнення конструкційних металічних сплавів, структурній механіці руйнування матеріалів, впливу на конструкційну міцність корозійно-агресивних середовищ.

Держ. пр. України (1976, 1995). Засл. діяч науки і техніки України (1998). Пр. ім. Г.В. Карпенка (1988).

РУБЕНЧИК Лев Йосипович — мікробіолог, чл.-кор. (1939). Н. 3.04.1896 в Одесі. Закінчив Одес. ін-т народної освіти (1922). У 1944—68 — зав. відділу Ін-ту мікробіології і вірусології АН України. П. 14.12.1988.

Наук. праці стосуються загальної, водної, ґрунтової і технічної мікробіології. З'ясував роль мікроорганізмів у геохімічних процесах.

РУДАВСЬКИЙ Едуард Якович — фізик-експериментатор, чл.-кор. (2003). Н. 10.09.1938 у Прилуках Чернігів. обл. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1961). З 1964 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1994 — зав. відділу), також проф. Харків. технічного ун-ту.

Наук. дослідження стосуються надплинності, фізики квантових рідин і квантових кристалів. Реалізував надплинні системи з фонона-

ми і примесонами, нанокластери, спостерігав метастабільну довгоживучу надплинну фазу.

Держ. пр. України (1996).

РУДАКОВ Єлисей Сергійович — хімік, чл.-кор. (1972). Н. 27.04.1929 у Томську (Росія). Закінчив Моск. ін-т тонкої хімічної технології (1952). У 1959—67 працював в Ін-ті органічної хімії, 1967—72 — Ін-ті каталізу Сибір. відділення АН СРСР; з 1972 — зав. відділу, з 2000 — головний наук. співробітник Ін-ту фізико-органічної хімії і вуглекислотної НАН України (Донецьк).

Наук. праці в галузі фізичної хімії, каталізу і кінетики.

Засл. діяч науки і техніки України (1993). Держ. пр. України (2003). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1982).

РУДЕНКО Леонід Григорович — географ, чл.-кор. (1992). Н. 24.08.1941 у с. Засулля Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1963). З 1965 працює в Ін-ті географії НАН України (з 1991 — директор).

Наук. дослідження стосуються територіальної організації суспільства та виробництва, взаємодії суспільства і природи, картографії. Головний редактор Національного атласу України (2007).

Держ. пр. України (1993). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (2008). Пр. ім. В.І. Вернадського (2003).

РУЧКО Гнат Омелянович — мікробіолог, чл.-кор. (1934). Н. 20.01.1886 у с. Сорочинці (тепер Великі Сорочинці Полтав. обл.). Закінчив Харків. медичний ін-т (1925). У 1933—37 — директор Ін-ту мікробіології і епідеміології АН України. В 1937 заарештований і засуджений, розстріляний 2.12.1938, реабілітований посмертно.

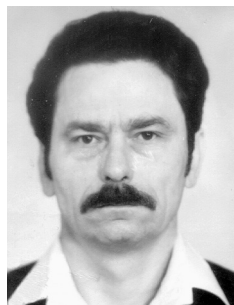
Наук. дослідження присвячено вивченню мінливості і бактеріофагії мікроорганізмів.

Л.Г. Руденко

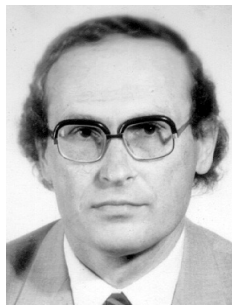
Г.О. Ручко

С.М. Рябченко

А.П. Савченко

О.Я. Савченко

Ю.М. Савченко

РЯБЧЕНКО Сергій Михайлович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 22.10.1940 у Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1962). З 1963 працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1996 — зав. відділу), у 1991—95 — голова Державного комітету України з питань науки і технологій.

Наук. праці присвячено фізиці магнітних явищ, магнітооптиці, створенню нових матеріалів.

Держ. пр. України (1991). Засл. діяч науки і техніки України (1997).

САВЧЕНКО Анатолій Петрович — учений-економіст, чл.-кор. (1990). Н. 3.02.1937 у с. Михайлівка Запоріж. обл. Закінчив Харків. інженерно-економічний ін-т (1959). У 1966—75 працював в Ін-ті економіки промисловості АН України у Донецьку (з 1973 — зав. відділу), з 1991 — в Ін-ті економіки НАН України в Києві. П. 27.01.1995.

Наук. праці стосуються проблем удосконалення керування суспільним виробництвом, ресурсозбереження.

Держ. пр. України (1985). Пр. ім. О.Г. Шліхтера (1974).

САВЧЕНКО Олексій Якович — математик і механік, чл.-кор. (1992). Н. 27.02.1945 у Дзержинську Нижегород. обл. (Росія). Закінчив Новосибір. ун-т (1966). В 1971—96 працював в Ін-ті прикладної математики і механіки АН України (з 1978 — заст. директора); 1996—97 — заст. міністра України у справах науки і технологій, 1997—99 — заст. голови Державної податкової адміністрації України, 1999—2000 — перший заст. голови ВАТ «Укртелеком», з 2001 — заст. директора, з 2008 — зав. відділу Ін-ту телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАН України, з 2004 — перший заст. директора Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації.

Наук. праці стосуються математичних проблем механіки, зокрема досліджень усталеності стаціонарних рухів гамільтонових систем, систем зв'язаних твердих тіл і тіл з порожнинами, які містять рідину.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. М.М. Крилова (1995).

САВЧЕНКО Юрій Миколайович — учений-механік, чл.-кор. (1997). Н. 25.07.1940 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1964). З 1963 працює в Ін-ті гідромеханіки НАН України (з 1988 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються гідромеханіки великих швидкостей, кавітації, прикладної гідродинаміки, гідробіоніки. Розробив технології супернавігаційного руху тіл у воді поблизу звукових швидкостей.

Держ. пр. України (2002).

САВЧУК Володимир Сафронівич — учений-економіст, чл.-кор. (2003). Н. 14.01.1938 в Одесі. Закінчив Київ. ун-т (1960). З 1960 працює в Національному економічному ун-ті (з 1986 — проректор та з 1989 — зав. кафедри).

Наук. праці присвячено економічній теорії та світогосподарським відносинам в Україні.

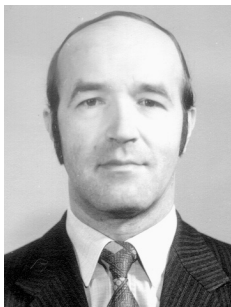
Засл. діяч науки і техніки України (1998).

В.С. Савчук

М.П. Савчук

В.Ф. Сагач

В.Ф. Сасенко

В.С. Сажин

Ю.І. Самойленко

САВЧУК Микола Панасович — зоолог, чл.-кор. (1948). Н. 16.12.1899 у с. Зубівщина (тепер Хмельниц. обл.). Закінчив Одес. ін-т народної освіти (1930). З 1934 працював в Одес. ун-ті (з 1937 — зав. кафедри, в 1939—48 — ректор). П. 16.02.1976.

Наук. праці присвячено вивченню регенераційних процесів, росту і розвитку тваринних організмів.

Засл. діяч науки України (1965).

САГАЧ Вадим Федорович — фізіолог, чл.-кор. (1995). Н. 21.09.1943 у с. Мала Капдала Ульянов. обл. (Росія). Закінчив Ленінград. санітарно-гігієнічний медичний ін-т (1966). З 1970 працює в Ін-ті фізіології НАН України (з 1986 — зав. відділу, у 1992—2001 — заст. директора), також з 1992 — проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці стосуються фізіології і патофізіології кровообігу, зокрема механізмів змін кровообігу і діяльності серця, імунного генезу, ролі й механізмів залучення ендотелію до регуляції судинного тонуусу й діяльності серця.

Держ. пр. України (1996, 2003). Пр. ім. О.О. Богомольця (1994).

САЄНКО Валерій Феодосійович — учений-хірург, чл.-кор. (1991). Н. 11.05.1941 в с. Терни Сумської обл. Закінчив Харків. медичний ін-т (1964). З 1972 — керівник відділення, в 1988—2006 — директор Ін-ту хірургії і трансплантології АМН України в Києві.

Наук. праці стосуються діагностики і хірургії хвороб шлунково-кишкового тракту, зокрема виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Держ. пр. України (2005). Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2001). Держ. пр. СРСР

(1987). Чл.-кор. АМН України (1993). Пр. ім. В.І. Вернадського (2005).

САЖИН Віктор Сергійович — хімік-технолог, чл.-кор. (1978). Н. 15.04.1917 у Юрюзані (тепер Челябін. обл., Росія). Закінчив Казах. гірничо-металургійний ін-т (1951). З 1961 — зав. відділу Ін-ту загальної та неорганічної хімії АН України (у 1966—77 — заст. директора). П. 2.10.1985.

Наук. праці стосуються теоретичних основ і технології комплексного використання мінеральної сировини.

САМОЙЛЕНКО Юрій Іванович — учений в галузі математичної фізики, чл.-кор. (1988). Н. 8.04.1932 у Воронежі (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1954). У 1963—96 працював в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1972 — зав. відділу), 1996—97 — зав. відділу Ін-ту космічних досліджень, з 1997 — Ін-ту математики НАН України.

Наук. праці стосуються математичного моделювання швидкоплинних фізичних процесів, фізики плазми, керованого термоядерного синтезу.

Орден «За заслуги» III ст. (1999). Пр. ім. В. М. Глушкова (1993).

САМОЙЛЕНКО Юрій Стефанович — математик, чл.-кор. (2003). Н. 17.09.1943 у с. Володимирівка Сталінград. (тепер Волгоград.) обл. (Росія). Закінчив Дніпропетр. ун-т (1965). З 1967 працює в Ін-ті математики НАН України (з 2002 — зав. відділу), також проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці в галузі функціонального аналізу (узагальнені функції та їх застосування; теорія квадратичних алгебр; теорія Вікківських алгебр; алгебри з еволюцією, породжені проекторами).

Держ. пр. України (2007).

Ю.С. Самойленко

К.Г. Самофалов

Г.В. Самсонов

Д.О. Свіренко

САМОФАЛОВ Костянтин Григорович — учений в галузі обчислювальної техніки, чл.-кор. (1982). Н. 12.11.1921 в с. Хутір Михайлівський (тепер м. Дружба Сумської обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1951), де працює (у 1960—91 — зав. кафедри, з 1991 — радник при ректораті).

Наук. праці в галузі створення сучасної елементної бази і засобів обчислювальної техніки вимірювання, перетворення і зберігання інформації.

Держ. пр. України (1978). Засл. діяч науки України (1985). Ордени і медалі СРСР.

САМСОНОВ Григорій Валентинович — матеріалознавець, чл.-кор. (1961). Н. 15.02.1918 у Царському Селі (нині м. Пушкін, Росія). Закінчив Моск. ін-т тонкої хімічної технології (1940). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1956 працював в Ін-ті проблем матеріалознавства АН України (з 1956 — зав. відділу, з 1961 — заст. директора), також у 1961—66 — голова Відділу АН України. П. 22.12.1975.

Наук. дослідження присвячено кристалохімії, матеріалознавству та порошковій металургії. Створив наукову школу.

Засл. діяч науки і техніки України (1968). Держ. пр. України (1969). Пр. ім. Є.О. Патона (1972). Держ. нагороди СРСР.

СВІРЕНКО Дмитро Онисифорович — ботанік, гідробіолог, чл.-кор. (1934). Н. 24.10.1888 у с. Мерчик (тепер Харків. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1912). У 1920—23 та 1927—41 викладав у Дніпропетр. ун-ті. П. 26.10.1944.

Наук. дослідження присвячено систематиці нижчих рослин, зокрема водоростей.

СЕМЕНЕНКО Володимир Миколайович — учений-геолог, чл.-кор. (1992). Н. 18.07.1934 в Дніпропетр. Закінчив Київ. ун-т (1956). З 1961 працює в Ін-ті геологічних наук НАН України (з 1995 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються палеонтології та стратиграфії неогенових і четвертинних відкладів.

СЕМЧИК Віталій Іванович — правознавець, чл.-кор. (1992). Н. 19.07.1927 у с. Байківка Вінниць. обл. Закінчив Київ. ун-т (1959). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1975 працює в Ін-ті держави і права НАН України (з 1991 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в галузі аграрного, адміністративного, кооперативного права й управління.

Засл. діяч науки і техніки України (1995). Держ. пр. України (2004). Ордени Богдана Хмельницького III ст. (1999), князя Ярослава Мудрого V ст. (2007), «За заслуги» III ст. (2002), ордени та медалі СРСР. Пр. ім. М.П. Василенка (2006).

СЕНЬКОВСЬКИЙ Юрій Миколайович — учений-геолог, чл.-кор. (1997). Н. 20.04.1931 у Львові. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1955), в якому працював; з 1959 — в Ін-ті геології і геохімії горючих копалин НАН України (з 1980 — зав. відділу).

Наук. дослідження в галузі геології, мінералогії, літології осадових товщ, палеогеографії. Пр. ім. В.І. Вернадського (1994).

В.М. Семененко

В.І. Семчик

Ю.М. Сеньковський

М.М. Сергієнко

Я.І. Серєда

А.А. Сибірний

СЕРГІЄНКО Микола Маркович — офтальмолог, чл.-кор. (1991). Н. 4.10.1934 у Слов'янську Донец. обл. Закінчив Харків. медичний ін-т (1958). З 1977 працює в Національній медичній академії післядипломної освіти (з 1978 — зав. кафедри та керівник Центру мікрохірургії ока).

Наук. праці присвячено патології кришталика, аномалії рефракції, офтальмохірургії.

Держ. пр. України (1988). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Орден «За заслуги» III ст. (1998) та II ст. (2004). Чл.-кор. АМН України (1993).

СЕРЕДА Ярослав Іванович — учений в галузі нафтопереробки, чл.-кор. (1951). Н. 28.11.1900 у Радехові (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1929). У 1956—63 — зав. лабораторії Ін-ту геології і геохімії горючих копалин АН України, з 1963 — зав. лабораторії, з 1972 — зав. сектору Всесоюзного науково-дослідного і проектного ін-ту нафтопереробної і нафтохімічної промисловості. П. 25.03.1981.

Наук. дослідження в галузі нафтохімії та хімії нафтопереробки.

СИБІРНИЙ Андрій Андрійович — біолог, чл.-кор. (2003). Н. 31.10.1948 у с. Хижа Закар-

пат. обл. Закінчив Львів. ун-т (1970). В 1970—2000 працював у Львів. відділенні Ін-ту біохімії НАН України (з 1988 — зав. відділу), з 2000 — директор Ін-ту біології клітини НАН України.

Наук. дослідження стосуються генетики, біохімії та біотехнології мікроорганізмів, зокрема промислово важливих дріждів. Виявив явище азотної катаболічної інактивації, встановив закономірності регуляції біосинтезу і транспорту рибофлавіну, ідентифікував регуляторні гени флавіногенезу, сконструював активні продуценти рибофлавіну та промислово важливих ферментів.

Пр. ім. О.В. Палладіна (2005).

СИВАЧЕНКО Микола Єфремович — літературознавець, чл.-кор. (1967). Н. 22.11.1920 у с. Ямпіль (тепер Черкас. обл.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1947). У 1947—64 та з 1973 працював в Ін-ті літератури АН України, 1964—73 — директор Ін-ту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України. П. 7.10.1988.

Наук. праці стосуються історії української літератури і фольклористики.

Пр. ім. І.Я. Франка (1987).

СИВОКІНЬ Григорій Матвійович — літературознавець, чл.-кор. (2000). Н. 10.08.1931 у с. Артемівка Полтав. обл. Закінчив Харків. ун-т (1955). З 1962 працює в Ін-ті літератури НАН України (з 1994 — зав. відділу, з 2007 — радник при дирекції ін-ту).

Наук. та літературно-критичні праці стосуються теорії та історії літератури.

Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2001).

СИДЕЛЬНИКОВ Віктор Михайлович — педіатр, чл.-кор. (1992). Н. 15.10.1928 у Харкові. Закінчив Київ. медичний ін-т (1955), де працював (з 1971 — зав. кафедри). П. 31.05.1997.

М.Є. Сиваченко

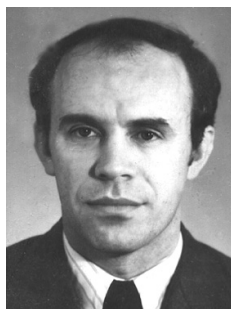
Г.М. Сивокінь

В.М. Сидельников

С.І. Сидоренко

Ф.Ф. Сизов

В.К. Симоненко

Наук. праці присвячено питанням невідкладної допомоги в педіатрії, дитячої кардіоревматології, дитячої алергології, дослідженню впливу радіаційних факторів на дитячий організм.

Засл. діяч науки України (1986). Чл.-кор. АМН України (1993).

СИДОРЕНКО Сергій Іванович — матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 2.05.1947 в Донецьку. Закінчив Моск. ін-т сталі та сплавів (1971) і з цього часу працює у Київ. політехнічному ін-ті (з 1991 — зав. кафедри, з 1999 — проректор).

Наук. праці стосуються дослідження тонких шарів систем на основі міді, алюмінію і кремнію, нанокристалічних структур, процесів дифузійного азотування поверхневих шарів на сталях та легированих сплавах заліза, фазоутворення при загартуванні та відпуску сталей, формування структури суперсплавів на основі нікелю, фазових та структурних перетворень в системах «метал-кремній» та ін.

Засл. діяч науки і техніки України (1998).

СИЗОВ Федір Федорович — фізик, чл.-кор. (2000). Н. 31.08.1946 у Запоріжжі. Закінчив Київ. педагогічний ін-т (1970). З 1974 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 1991 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються фізики низьковимірних систем, фізики напівпровідників та інфрачервоної мікрофотоелектроніки. Обґрунтував застосування напівметалічних вузькощільних надпроток як фотоприймачів інфрачервоного випромінювання в широкому інтервалі довжин хвиль.

Держ. пр. України (1986).

СИМОНЕНКО Валентин Костянтинівич — учений-економіст, чл.-кор. (2006). Н. 4.07.1940 в Одесі. Закінчив Одес. інженерно-будівельний ін-т (1962) і до 1973 працював у промисловості.

В 1973—83 — на партійній роботі в Одесі, 1983—92 — голова Одес. місьвиконкому; 1992 — віце-прем'єр-міністр, в.о. Прем'єр-міністра України, 1992—94 — в Адміністрації Президента України, 1994—96 — голова підкомітету Верх. Ради України, з грудня 1996 — голова Рахункової палати України.

Наук. праці присвячено проблемам макроекономіки, формуванню системного підходу до розробок національних стандартів фінансового контролю та їх кодифікації.

Засл. економіст України (2000). Держ. пр. України (2003). Орден «За заслуги» III ст. (1996), II ст. (1999) та I ст. (2004), Ярослава Мудрого V ст. (2006). Народний депутат України I та II скликань.

СИРОТИНІН Микола Миколайович — патофізіолог, чл.-кор. (1939). Н. 26.11.1896 у Саратові (Росія). Закінчив Саратов. ун-т (1924). У 1934—53 — зав. відділу Ін-ту експериментальної біології та патології, з 1956 — Ін-ту фізіології АН України. П. 4.04.1977.

Наук. праці присвячено мікробіології, імунології, порівняльній патології, космічній фізіології, історії медицини.

Засл. діяч науки України (1941). Пр. ім. О.О. Богомольця (1976).

М.М. Сиротинін

М.І. Ситенко

В.Р. Сіденко

В.А. Сідоров

В.Ф. Сіренко

В.В. Скопецький

СИТЕНКО Михайло Іванович — ортопед, чл.-кор. (1935). Н. 12.11.1885 у с. Рябушки (тепер Сумської обл.). Закінчив Харків. ун-т (1910). З 1926 — директор Укр. науково-дослідного ін-ту ортопедії і травматології та зав. кафедри Харків. ін-ту вдосконалення лікарів. П. 13.01.1940.

Наук. дослідження присвячено військово-польовій хірургії, застосуванню кісткової пластики, лікуванню псевдоартрозів.

Засл. діяч науки України (1936). Його ім'я присвоєно Ін-ту патології хребта та суглобів АМН України.

СІДЕНКО Володимир Романович — учений-економіст, чл.-кор. (2006). Н. 26.05.1954 у Харкові. Закінчив Київ. ун-т (1977). У 1980—2000 працював в Ін-ті світової економіки і міжнародних відносин НАН України (з 1993 — зав. відділу), у 2001—2005 — директор економічних програм Укр. центру економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова, з 2005 — головний наук. співробітник Ін-ту економіки та прогнозування НАН України.

Наук. праці присвячено проблемам світової економіки.

СІДОРОВ Володимир Анатолійович — біолог, чл.-кор. (1992). Н. 2.01.1952 у с. Новий Любар Житомир. обл. Закінчив Київ. ун-т (1973). У 1972—90 працював в Ін-ті ботаніки АН України, з 1991 — зав. відділу Ін-ту клітинної біології і генетичної інженерії НАН України.

Наук. праці в галузі цитофізіології, генетики, клітинної біології, зокрема клітинної селекції мутантів рослин.

Держ. пр. України (1989). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1992).

СІРЕНКО Василь Федорович — правознавець, чл.-кор. (1995). Н. 11.11.1941 у Пирятині Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1971). З

1971 працює в Ін-ті держави і права НАН України (у 1989—98 — зав. відділу, з 1998 — головний наук. співробітник).

Праці присвячено теорії держави і права, державному та адміністративному управлінню.

Засл. діяч науки і техніки України (1993). Акад. Академії правових наук України (1993). Народний депутат України 3 і 4 скликань.

СКОПЕЦЬКИЙ Василь Васильович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (1995). Н. 16.06.1944 у с. Кучайка Хмельниць. обл. Закінчив Київ. ун-т (1967). З 1967 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1992 — зав. відділу), також проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються обчислювальної і прикладної математики, математичного моделювання процесів різної природи, створення систем розв'язання задач прикладної математики.

Держ. пр. України (1993, 1999, 2005). Засл. діяч науки і техніки України (2007). Пр. ім. С.О. Лебедева (1997), В.М. Глушкова (2005).

СКРИПАЛЬ Іван Гаврилович — біолог, чл.-кор. (1992). Н. 11.03.1939 в с. Скрипалі Сумської обл. Закінчив Укр. сільськогосподарську академію (1965). З 1965 працює в Ін-ті мікробіології і вірусології НАН України (з 1983 — зав. відділу, з 1984 — заст. директора), також у 1997—2003 — проф. Київ. ун-ту.

Наук. праці в галузі мікробіології, молекулярної біології мікроорганізмів, мікоплазмозів людини, рослин і тварин.

Держ. пр. України (2001). Засл. діяч науки і техніки України (2003). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1996).

СЛАВІН Лазар Мойсейович — археолог, чл.-кор. (1939). Н. 11.07.1906 у Вітебську (Білорусь). Закінчив Ленінград. ун-т (1928). З 1938 працював в Ін-ті археології АН Ук-

І.Г. Скрипаль

Л.М. Славін

М.С. Слободяник

В.В. Сльозов

раїни (у 1940—41 і 1944—45 — директор). П. 30.11.1971.

Наук. праці стосуються історії і культури Ольвії, античних пам'яток Північного Причорномор'я, стародавньої історії та археології України.

Держ. пр. України (1977, посмертно).

СЛОБОДЯНИК Микола Семенович — хімік, чл.-кор. (1997). Н. 23.01.1945 у с. Шевченкове (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1968), де працює (з 1989 — проф., з 1997 — декан ф-ту та з 1998 — зав. кафедри).

Наук. праці стосуються неорганічної хімії, зокрема дослідження розплавлених солей, складних неорганічних фосфатів, високотемпературних оксидних матеріалів. Розробив основи керованого синтезу подвійних фосфатів одно- та полівалентних металів з розплавлених солей.

Засл. діяч науки і техніки України (2006). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1988).

СЛЬОЗОВ Віталій Валентинович — фізик, чл.-кор. (1995). Н. 9.03.1930 у м. Сокол Вологод. обл. (Росія). Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1954) і з цього часу працює у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1973 — зав. лабораторії).

Наук. праці присвячено теорії дифузійних та радіаційних процесів у твердих тілах, фазовим перетворенням першого роду, електронній теорії металів.

Держ. пр. України (1978, 1993). Засл. діяч науки і техніки України (2003).

СМЕТАНІН Юрій Олексійович — учений-механік, чл.-кор. (1988). Н. 5.05.1925 у с. Голодевка Ростов. обл. (Росія). Закінчив Моск. авіаційний ін-т (1952) і працював в НВО «Південне» (з 1972 — заст. головного конструктора, керівник відділення, з 1985 — перший заст. генерального конструкторо-

ра), водночас зав. кафедри Дніпропетр. ун-ту. П. 30.03.1999.

Наук. праці стосуються технічної механіки, міцності, оптимізації структур складних механічних систем, аеродинаміки, проектування та оцінки ефективності прогресивних технічних комплексів.

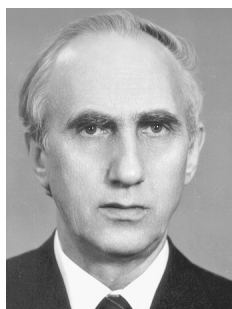
Герой Соціалістичної Праці (1982). Ленінська пр. (1976). Держ. пр. України (1985). Держ. нагороди СРСР.

СНСЖКІН Юрій Федорович — учений в галузі теплоенергетики, чл.-кор. (1997). Н. 2.04.1947 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1971) і з цього часу працює в Ін-ті технічної теплофізики НАН України (з 1990 — зав. відділу та з 1996 — заст. директора).

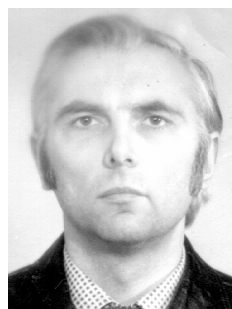
Наук. дослідження в галузі теплофізики, тепломасообміну, промислової теплоенергетики. Розробив засоби і технології ефективного використання теплоти у процесах зневоднення матеріалів.

Держ. пр. України (2006). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. В.І. Толубинського (2007).

СОБОЛЄВ Володимир Степанович — петрограф і мінералог, чл.-кор. (1951). Н. 30.05.1908 у Луганську. Закінчив Ленінград. гірничий ін-т (1930). У 1945—58 — зав. ка-

Ю.О. Сметанін

Ю.Ф. Снжкін

В.С. Соболев

Ю.Д. Соколов

В.Ф. Солдатенко

В.Б. Соллогуб

федри Львів. ун-ту, в 1947—58 працював також в Ін-ті геології корисних копалин АН України, з 1958 — заст. директора Ін-ту геології і геофізики Сибір. відділення АН СРСР. П. 1.11.1982.

Наук. праці присвячено петрографії та мінералогії Сибіру й України.

Герой Соціалістичної Праці (1978). Ленінська пр. (1976). Держ. пр. СРСР (1950). Держ. нагороди СРСР. Акад. АН СРСР (1958).

СОКОЛОВ Юрій Дмитрович — учений-механік і математик, чл.-кор. (1939). Н. 26.05.1896 у станиці Лабинській (тепер м. Лабинськ Краснодар. краю, Росія). Закінчив Київ. ун-т (1921). У 1921—33 працював на Науково-дослідній кафедрі математики АН України, з 1934 — в Ін-ті математики АН України (з 1937 — зав. відділу). П. 2.02.1971.

Наук. праці присвячено небесній механіці, гідромеханіці, теорії диференціальних рівнянь, теорії фільтрації. Розробив метод осереднення функціональних поправок.

СОЛДАТЕНКО Валерій Федорович — історик, політолог, чл.-кор. (2006). Н. 13.04.1946 в м. Селідове Донец. обл. Закінчив Київ. ун-т (1970), де працював; 1976—84 та з 1988 — в Ін-ті історії партії при ЦК Компартії України

(нині — Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України) (з 1991 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено дослідженню соціально-політичних рухів, національно-визвольної боротьби, розвитку суспільно-політичної думки, історії дипломатії, досвіду функціонування вітчизняної преси ХХ ст.

Пр. ім. М.І. Костомарова (2000).

СОЛЛОГУБ Всеволод Борисович — геофізик, чл.-кор. (1967). Н. 20.08.1912 у с. Кудрино (тепер Владимир. обл., Росія). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1935). У 1955—60 працював в Ін-ті геологічних наук АН України, з 1960 — Ін-ті геофізики АН України (у 1972—87 — зав. відділу та заст. директора). П. 17.11.1988.

Наук. дослідження стосуються тектоніки земної кори і верхньої мантії, сейсморозвідки.

Держ. пр. України (1984, 1989). Пр. ім. В.І. Вернадського (1976).

СОЛОНІН Юрій Михайлович — матеріалознавець, чл.-кор. (2003). Н. 25.04.1942 у Новокузнецьку Новосибір. обл. (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1964 і з цього часу працює в Ін-ті проблем матеріалознавства НАН України (з 1996 — зав. відділу, з 2004 — заст. директора).

Наук. дослідження стосуються фізики реальних кристалів, розробки фізико-хімічних принципів порошкової технології ультрадисперсних та наддрібнозернистих матеріалів на основі вольфраму, молібдену та їх сплавів, створення нових матеріалів. Запропонував механізми перебудови кристалів, низку методів їх синтезу, зокрема топотаксціальний синтез.

Пр. ім. І.М. Францевича (1990).

СОЛОШЕНКО Ігор Олександрович — фізик, чл.-кор. (2000). Н. 1.01.1942 у с. Луговка Сумської обл. Закінчив Харків. ун-т (1963). З

Ю.М. Солонін

І.О. Солошенко

М.С. Соскін

Л.В. Сохань

П.С. Сохань

Е.Г. Співак

1964 працював в Ін-ті фізики НАН України (з 1985 — зав. відділу, з 1989 — заст. директора, з 2006 — директор). П. 29.04.2007.

Наук. дослідження стосуються фізичної електроніки, радіаційної фізики, фізики плазми.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2007, посмертно).

СОСКІН Марат Самуїлович — фізик, чл.-кор. (1988). Н. 8.04.1929 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1952). З 1959 працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1968 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено фізиці твердого тіла, квантовій електроніці, голографії, нелінійній оптиці. Розробив фізичні основи динамічної голографії.

Держ. пр. України (1974). Держ. пр. СРСР (1982). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1992), А.Ф. Прихотько (2000).

СОХАНЬ Лідія Василівна — філософ і соціолог, чл.-кор. (1990). Н. 1.12.1924 у с. Мальчиха Новосибір. обл. (Росія). Закінчила Новосибір. педагогічний ін-т (1946). У 1961—88 працювала в Ін-ті філософії АН України (з 1969 — зав. відділу), 1988—94 — головний наук. співробітник, з 1994 — радник при дирекції Ін-ту соціології НАН України.

Наук. праці в галузі соціальної психології, соціології праці і трудового колективу.

Засл. діяч науки України (1984). Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1977).

СОХАНЬ Павло Степанович — історик, чл.-кор. (1985). Н. 18.11.1926 в с. Ново-Іванівка Сумської обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. педагогічний ін-т (1953). У 1963—91 працював в Ін-ті історії АН України (з 1974 — заст. директора), з 1991 — директор Ін-ту української археології та джерелознавства НАН України.

Наук. праці стосуються історії країн Східної Європи, історичних зв'язків України з зарубіжними країнами.

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2006). Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1976), М.С. Грушевського (1994).

СПІВАК Ель Гершович — мовознавець, чл.-кор. (1939). Н. 22.10.1890 у Василькові. Закінчив Глухів. учительський ін-т (1919). У 1927—30 — проф. Одес. ін-ту народної освіти, 1930—32 — Київ. ін-ту профосвіти, з 1936 — директор Кабінету єврейської культури АН України. Репресований, страчений 6.04.1950, реабілітований посмертно.

Наук. праці стосуються загального мовознавства, історії єврейської літературної мови, лексикології, лексикографії, питань культури мови, орфоєпії, термінології.

СПІВАК Микола Якович — мікробіолог, чл.-кор. (2006). Н. 24.12.1943 в с. Уличне Львів. обл. Закінчив Ужгород. ун-т (1970). З 1973 працює в Ін-ті мікробіології і вірусології НАН України в Києві (з 1992 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються інфекційної мікробіології, вірусології, імунобіотехнології, зокрема дослідження закономірностей структурно-функціональної організації вірусів, їх складових елементів як індукторів інтерферону, цитокінів та особливостей експресії їх в клітині.

М.Я. Співак

В.В. Старченко

I.V. Стасюк

O.I. Степанець

Г.К. Степанківська

К.М. Степанов

Засл. винахідник України (1992). Держ. пр. України (2005). Пр. ім. Д.К. Заболотного (2001), І.П. Павлова (2002), І.І. Мечникова (2004).

СТАРЧЕНКО Василь Федорович — агрохімік, чл.-кор. (1945). Н. 20.03.1904 у с. Темрюк (тепер с. Старченкове Донец. обл.). Закінчив Київ. сільськогосподарський ін-т (1929). У 1934—38 — директор Миронів. дослідно-селекційної станції, з 1938 — заст. голови Раднаркому України (з перервою). П. 17.07.1948.

Наук. дослідження присвячено розробці наук. основ агротехніки й селекції, питанням підвищення врожайності сільськогосподарський культур.

СТАСЮК Ігор Васильович — фізик, чл.-кор. (1995). Н. 23.09.1938 у м. Бережани (тепер Тернопіл. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1959), де працював; у 1978—83 — в Ін-ті прикладних проблем механіки і математики АН України, з 1983 — в Ін-ті фізики конденсованих систем НАН України (з 1986 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі статистичної теорії систем багатьох частинок, теорії твердого тіла.

СТЕПАНЕЦЬ Олександр Іванович — математик, чл.-кор. (1997). Н. 24.05.1942 у с. Комарівка Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1965). З 1965 працював у Ін-ті математики НАН України (з 1990 — зав. відділу, з 1996 — заст. директора). П. 13.10.2007.

Наук. дослідження в галузі теорії функцій, гармонічного аналізу, теорії наближень, теорії рядів Фур'є.

Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. М.В. Остроградського (2000), М.М. Крилова (2007).

СТЕПАНКІВСЬКА Галина Костянтинівна — акушер-гінеколог, чл.-кор. (1991). Н. 19.05.1922 у с. Старий Пиків (тепер Вінниц. обл.). Закінчила Київ. медичний ін-т (1946). У

1947—63 працювала у Київ. ін-ті охорони материнства та дитинства, з 1963 — у Київ. медичному ін-ті (1974—90 — зав. кафедри, з 1990 — проф.).

Наук. праці стосуються фізіології і патології вагітності, гіпоксичних станів в акушерській клініці, онкогінекології.

Засл. діяч науки України (1987). Держ. пр. України (2006). Чл.-кор. АМН України (1993).

СТЕПАНОВ Костянтин Миколайович — фізик, чл.-кор. (1992). Н. 24.03.1930 в Ленінграді. Закінчив Харків. ун-т (1952) і з цього часу працює у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1976 — керівник відділу).

Наук. праці в галузі фізики плазми і керованого термоядерного синтезу. Спільно з ін. розробив основи теорії колективних коливань у плазмі.

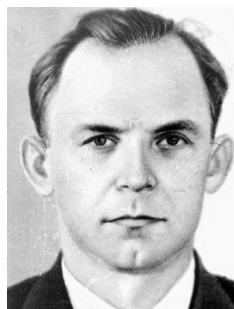
Засл. діяч науки і техніки України (1998). Держ. пр. України (2005).

СТОГНІЙ Анатолій Олександрович — математик, чл.-кор. (1976). Н. 1.06.1932 на станції Чистякове (тепер м. Торез Донец. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1956). У 1957—62 працював в Обчислювальному центрі АН України, 1962—84 — Ін-ті кібернетики АН України (з 1963 — зав. відділу, з 1964 — заст. директора), з 1985 — директор Ін-ту прикладної інформатики Київ. міськради та НАН України (нині — ВАТ «Інститут прикладної інформатики»). П. 2.02.2007.

Наук. дослідження стосуються обчислювальної техніки, теоретичної кібернетики, математичного забезпечення ЕОМ, автоматизованих систем управління та обробки даних.

Держ. пр. СРСР (1968). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. В.М. Глушкова (1988). Чл.-кор. АН СРСР (1984).

СТОЙКА Ростислав Стефанович — біохімік, чл.-кор. (2006). Н. 23.05.1950 у с. Горяни

А.О. Стогній

Р.С. Стойка

Ю.Г. Стоян

Т.Д. Страхов

Закарпат. обл. Закінчив Львів. ун-т (1972) і з цього часу працював у Львів. відділенні Ін-ту біохімії НАН України (з 1994 — зав. відділу, з 1995 — директор відділення), з 2000 — зав. відділу Ін-ту біології клітини НАН України.

Наук. дослідження стосуються біохімії, клітинної та молекулярної біології, зокрема молекулярних і клітинних механізмів регуляції проліферації та апоптозу нормальних і пухлинних клітин, виникнення резистентності пухлинних клітин до хіміопрепаратів і шляхів її подолання, ролі цитокінів у цьому процесі.

Пр. ім. О.В. Палладіна (1987), Р.С. Кавецького (2007).

СТОЯН Юрій Григорович — учений в галузі математичного моделювання, чл.-кор. (1985). Н. 19.10.1935 в Ромнах Сумської обл. Закінчив Харків. авіаційний ін-т (1958). У 1968—72 працював у Харків. ін-ті радіоелектроніки (з 1970 — зав. кафедри), з 1972 — зав. відділу Ін-ту проблем машинобудування НАН України та з 1993 — проф. Харків. ун-ту радіоелектроніки.

Наук. праці стосуються побудови математичних моделей задач геометричного проектування та їх розв'язання.

Держ. пр. України (1980).

СТРАХОВ Тимофій Данилович — фітопатолог і міколог, чл.-кор. (1948). Н. 4.02.1890 у с. Лучки (тепер Белгород. обл., Росія). Закінчив Харків. ун-т (1916), де працював у 1921—41 і 1944—60. В 1949—56 — зав. відділу Ін-ту генетики і селекції АН України. П. 11.10.1960.

Наук. праці в галузі фітопатології. Розробив теорію патологопроцесів у рослин (1923).

Засл. діяч науки України (1955).

СТРЕЛКОВ Ілля Іванович — хімік, чл.-кор. (1948). Н. 9.08.1898 у станиці Архангельській (тепер Краснодар. краю, Росія). Закінчив Харків. технологічний ін-т (1925). Учасник Великої Віт-

чизняної війни. У 1933—39 — директор Харків. хіміко-технологічного ін-ту, 1944—54 — директор, зав. кафедри Харків. технологічного ін-ту будівельних матеріалів. П. 23.02.1954.

Наук. праці стосуються термохімії, хімічної термодинаміки, історії вітчизняної хімії.

СТРЖЕМЕЧНИЙ Михайло Олексійович — фізик, чл.-кор. (2003). Н. 15.02.1940 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1962) і з цього часу працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1990 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються фізики конденсованого стану, фізики високих тисків, фізики криокристалів. Реконструював зміни в обертовому спектрі твердого водню при наближенні до лінії орієнтаційного переходу, розробив механізм орто-пара конверсії, криогенний модуль для оболонкових водневих пелетів. Спільно з ін. побудував теорію квантової дифузії.

Пр. ім. А.Ф. Прихотько (2006).

СТРИЖАЛО Володимир Олександрович — учений в галузі механіки матеріалів, чл.-кор. (2003). Н. 9.10.1940 у Луцьку. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1962). З 1966 працює в Ін-ті проблем міцності НАН

І.І. Стрелков

М.О. Стржемечний

В.О. Стрижало

В.М. Струтинський

Г.Д. Суворов

В.Й. Сугаков

України (з 1977 — зав. відділу, 1968—99 — заст. директора), з 1980 — також проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються міцності матеріалів, зокрема малоциклової втоми і циклічної повзучості в екстремальних температурних умовах. Вивчив закономірності деформування і руйнування конструкційних матеріалів криогенної техніки в умовах глибокого охолодження (до $4,2^{\circ}\text{K}$) і тугоплавких сплавів при високих температурах (до 2000°K).

Держ. пр. України (1990, 1997). Пр. ім. О.М. Динника (1988).

СТРУТИНСЬКИЙ Вілен Митрофанович — фізик-теоретик, чл.-кор. (1972). Н. 16.10.1929 у с. Данилова Балка Кіровоград. обл. Закінчив Харків. ун-т (1952). У 1953—70 працював в Ін-ті атомної енергії ім. І.В. Курчатова, з 1970 — зав. відділу Ін-ту ядерних досліджень АН України. П. 28.06.1993.

Наук. праці присвячено вивченню структури атомного ядра. Передбачив 1966 двоґорбу форму бар'єрів поділу.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Пр. ім. Т. Боннера (1978).

СУВОРОВ Георгій Дмитрович — математик, чл.-кор. (1965). Н. 17.05.1919 у Сара-

тові (Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Томський ун-т (1941), де працював; з 1966 — зав. відділу Ін-ту прикладної математики і механіки АН України, одночасно зав. кафедри, проф. Донец. ун-ту. П. 12.10.1984.

Наук. праці стосуються метрикогеометричних властивостей плоских і просторових відображень досить загальних класів.

СУГАКОВ Володимир Йосипович — фізик-теоретик, чл.-кор. (2003). Н. 7.11.1936 у Новомиргороді Кіровоград. обл. Закінчив Київ. ун-т (1960), де працював; з 1979 — зав. відділу Ін-ту ядерних досліджень НАН України (у 1985—89 — заст. директора).

Наук. праці в галузі теорії твердого тіла, зокрема фізики неупорядкованих систем. Побудував модель утворення періодичних дисипативних структур, виконав моделювання фізичних властивостей паливовмісних матеріалів четвертого блоку ЧАЕС, запропонував модель пояснення деградації цих матеріалів.

Держ. пр. України (1987). Пр. ім. К.Д. Сильницького (1998).

СУЛИМА Микола Матвійович — літературознавець, чл.-кор. (2006). Н. 26.04.1947 у с. Загрунівка Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1971). З 1979 працює в Ін-ті літератури НАН України (з 1999 — заст. директора).

Наук. праці присвячено проблемам давньоукраїнської літератури, сучасного літературного та загальнокультурного процесів. Автор поезій, творів для дітей та ін.

ТАМРАЗОВ Промарз Мелікович — математик, чл.-кор. (2006). Н. 17.06.1933 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1956). З 1963 працює в Ін-ті математики НАН України (у 1989—2003 — зав. відділу).

Наук. дослідження в галузі комплексного аналізу, геометричної і конструктивної теорії

М.М. Сулима

П.М. Тамразов

В.П. Тарабрін

С.Г. Таранов

Ю.І. Тарасевич

А.О. Тарелін

функцій, теорії потенціалу. Розв'язав низку екстремальних математичних проблем.

Пр. ім. М.М. Крилова (2005).

ТАРАБРІН Віктор Павлович — ботанік, чл.-кор. (1988). Н. 4.09.1931 у с. Васильєвка Воронеж. обл. (Росія). Закінчив Архангел. лісотехнічний ін-т (1955), де працював; з 1965 — в Донец. ботанічному саду АН України (з 1987 — директор). П. 9.04.1990.

Наук. праці присвячено розробці наук. основ використання рослин для оптимізації техногенного середовища.

Пр. ім. М.Г. Холодного (1978).

ТАРАНОВ Сергій Глібович — учений в галузі електротехніки та електроенергетики, чл.-кор. (2000). Н. 17.03.1936 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1959). З 1964 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1977 — зав. відділу).

Наук. діяльність присвячено розробці та впровадженню електровимірювальних пристроїв, магнітновимірювальних систем і комплексів.

Держ. пр. України (1978). Засл. винахідник України (1985). Пр. ім. С.О. Лебедева (1990).

ТАРАСЕВИЧ Юрій Іванович — хімік, чл.-кор. (1992). Н. 19.03.1937 у Шостці Сумської обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1959). У 1961—68 працював в Ін-ті загальної і неорганічної хімії АН України, з 1968 — в Ін-ті колоїдної хімії і хімії води НАН України (з 1975 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються колоїдної хімії, адсорбції, іонного обміну.

Держ. пр. України (1981). Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1981).

ТАРЕЛІН Анатолій Олексійович — теплофізик, чл.-кор. (2006). Н. 10.10.1940 в Орлі (Росія). Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1965) і з цього часу працює в Ін-ті проблем

машинобудування НАН України (з 1985 — зав. відділу, з 2000 — заст. директора).

Наук. праці в галузі теорії та інженерної практики проектування проточних частин турбомашин. Уперше розробив та запропонував методи оптимального комплексного проектування останнього ступеня турбіни з урахуванням вимог термогазодинаміки, статичної та динамічної міцності, конструювання, технології та умов експлуатації.

Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1982).

ТАТАРИНОВ Євген Олександрович — патофізіолог, чл.-кор. (1939). Н. 2.03.1892 у Саратові (Росія). Закінчив Саратов. ун-т (1916). З 1931 — зав. кафедри Київ. медичного ін-ту, водночас з 1934 — зав. відділу Ін-ту клінічної фізіології АН України. П. 10.05.1950.

Наук. праці стосуються проблем гематології та імунітету.

Засл. діяч науки України (1943).

ТАТОМИР Костянтин Іванович — учений в галузі гірничої справи, чл.-кор. (1939). Н. 16.03.1900 у Єлисаветграді (тепер Кіровоград). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1927). У 1925—45 (з перервою) працював у Дніпропетр. ін-ті по проектуванню шахт, в 1938—63 (з перервою) — Ін-ті гірничої справи; з 1965 — Ін-ті

Є.О. Татаринів

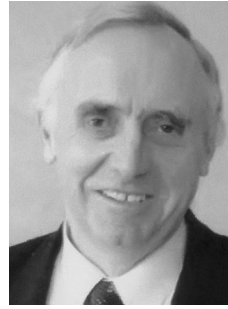
К.І. Татомир

С.І. Тетельбаум

О.Д. Тимофєєвський

В.І. Тимошенко

Л.В. Тимошенко

економіки промисловості АН України в До-
нецьку. П. 24.02.1979.

Наукові праці присвячено розкриттю та
розробці кам'яновугільних родовищ, розра-
хунку мережі виробок шахт.

ТЕТЕЛЬБАУМ Семен Ісакович — учений
в галузі радіотехніки, чл.-кор. (1948). Н.
7.07.1910 у Києві. Закінчив Київ. політехніч-
ний ін-т (1932), де працював; з 1945 — зав. ла-
бораторії Ін-ту електротехніки АН України.
П. 24.11.1958.

Наук. праці стосуються бездротової пере-
дачі енергії на великі відстані, телебачення,
радіолокації, створення генераторів надвисо-
ких частот.

**ТИМОФЄЄВСЬКИЙ Олександр Дмитро-
вич** — патофізіолог, чл.-кор. (1939). Н.
20.02.1887 у Москві. Закінчив Томський ун-т
(1912). У 1934—41 — зав. відділу Харків.
рентгено-онкологічного ін-ту, 1941—55 —
зав. лабораторії Ін-ту клінічної фізіології АН
України, 1956—63 — зав. відділу Ін-ту експе-
риментальної і клінічної онкології АМН
СРСР. П. 15.09.1985.

Наук. дослідження в галузі експеримен-
тальної гематології та онкології. Вперше вия-
вив вірусоподібні тілця в культурі деяких
пухлин людини.

Засл. діяч науки України (1947). Держ. пр.
СРСР (1948).

ТИМОШЕНКО Валерій Іванович — уч-
ний в галузі технічної механіки, чл.-кор.
(2000). Н. 17.05.1942 у с. Карасук Новосибір.
обл. (Росія). Закінчив Дніпропетр. ун-т
(1964). З 1968 працює в Ін-ті технічної ме-
ханіки НАН України (з 1981 — зав. відділу, з
1998 — заст. директора).

Наук. дослідження присвячено теоретич-
ному та експериментальному вивченню про-
цесів аерогазодинаміки космічних літальних

апаратів, високотемпературних термогазо-
динамічних технологічних процесів.

Держ. пр. України (1997). Пр. ім. М.К. Ян-
геля (1994).

ТИМОШЕНКО Леонід Васильович —
учений-медик, чл.-кор. (1992). Н. 6.05.1921 в
с. Ловинь (тепер Чернігів. обл.). Закінчив
Київ. медичний ін-т (1948). У 1961—64 — до-
цент Київ., 1964—71 — зав. кафедри Львів.
медичних ін-тів, з 1971 — зав. кафедри Київ.
медичної академії післядипломної освіти. П.
19.10.2004.

Наук. праці стосуються діагностики, про-
філактики та лікування гінекологічних за-
хворювань, патологій вагітності та новона-
роджених.

Чл.-кор. АМН України (1993). Пр. ім. В.Ф.
Снегірьова (1985).

ТКАЧЕНКО Орест Борисович — мовоз-
навець, чл.-кор. (1995). Н. 10.12.1925 в Хар-
кові. Закінчив Київ. ун-т (1950). З 1953 пра-
цює в Ін-ті мовознавства НАН України (з
1991 — головний наук. співробітник).

Наук. праці в галузі загального, порівняль-
но-історичного, типологічного мовознавст-
ва, слов'янських та фінно-угорських мов.

Пр. ім. О.О. Потебні (2007).

ТОВСТЮК Корній Денисович — фізик,
чл.-кор. (1978). Н. 22.03.1922 у с. Новосілка
(тепер Чернівець. обл.). Закінчив Чернівець.
ун-т (1950), де працював (у 1957—67 — зав.
кафедри); 1969—74 — зав. відділу Ін-ту на-
півпровідників АН України, 1974—90 —
керівник відділення, 1990—97 — відділу, з
1997 — Науково-технічного центру Ін-ту
проблем матеріалознавства НАН України
(Чернівці). П. 16.09.2004.

Наук. праці в галузі фізики напівпровідни-
ків і напівпровідникового матеріалознавства.
Держ. пр. України (1973, 2001).

О.Б. Ткаченко

К.Д. Товстук

О.В. Толмачов

В.Т. Толок

ТОЛМАЧОВ Олександр Володимирович — матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 24.10.1947 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1970), де працював; з 1976 — в Ін-ті монокристалів НАН України (з 1993 — зав. відділу, у 1995—97 та з 2004 — заст. директора).

Наук. праці стосуються створення технології, вивчення структури, фізичних і фізико-технічних характеристик радіаційно-чутливих монокристалів складних боратів, матричних нанокристалів халькогенідних напівпровідників, кристалічних матеріалів з обмеженою розмірністю — ацентричних рідких кристалів, впорядкованих молекулярних моношарів і мультиструктур на їх основі.

Держ. пр. України (2007). Пр. ім. І.М. Францевича (1996).

ТОЛОК Володимир Тарасович — фізик, чл.-кор. (1972). Н. 25.12.1926 в Умані. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Харків. ун-т (1951). В 1952—88 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1965 — заст. директора і керівник відділення), з 1988 — зав. лабораторії Харків. ун-ту.

Наук. дослідження стосуються фізики і техніки прискорювачів, фізики плазми і керованого термоядерного синтезу, плазмової технології. Під його керівництвом розроблено і споруджено серію термоядерних установок, зокрема стеларатори «Ураган», винайдено плазмовий метод нанесення покриттів.

Засл. діяч науки України (1978). Держ. нагороди СРСР.

ТОЛПИГО Кирило Борисович — фізик-теоретик, чл.-кор. (1965). Н. 3.05.1916 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1945—59 працював в Ін-ті фізики АН України, 1959—66 — Київ. ун-ті (з 1960 — зав. кафедри); з 1966 — в Донец. фізико-технічному ін-ті АН України (до 1987 — зав. відділу) та Донец. ун-ті. П. 13.05.1994.

Наук. праці в галузі теорії твердого тіла та біофізики. Удосконалив динамічну теорію кристалічних ґраток, запропонував і розвинув квазімолекулярну модель валентних кристалів.

ТОМЧУК Петро Михайлович — фізик-теоретик, чл.-кор. (2000). Н. 2.01.1934 у с. Коцюбинці (тепер Тернопіл. обл.). Закінчив Чернівц. ун-т (1957). З 1960 працює в Ін-ті фізики НАН України (з 1974 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються фізики напівпровідників, металів, рідких кристалів, молекулярних ланцюжкових структур.

Держ. пр. України (1986, 1995). Засл. діяч науки і техніки України (1997).

ТОНКАЛЬ Володимир Юхимович — учений в галузі енергетики, чл.-кор. (1982). Н. 12.04.1936 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1958). У 1964—88 працював в Ін-ті електродинаміки АН України (з 1975 — зав. відділу), 1988—97 — директор Ін-ту проблем енергозбереження НАН України, 1997—99 — головний наук. співробітник Ін-ту загальної енергетики НАН України, водночас 1983—88 — головний учений секретар Президії АН України. П. 4.07.2005.

Наук. праці стосуються розробки силової напівпровідникової перетворювальної техні-

К.Б. Толпиго

П.М. Томчук

В.Ю. Тонкаль

А.П. Травлєєв

І.М. Трахтенберг

Ф.П. Трінус

ки, моделювання та оптимізації перетворювачів електромагнітної енергії, системних досліджень в енергетиці.

Держ. пр. України (1982). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Пр. ім. С.О. Лебедева (1994). Держ. нагороди СРСР.

ТРАВЛЄЄВ Анатолій Павлович — ґрунтознавець, чл.-кор. (1992). Н. 11.09.1929 в с. Комишувате Донец. обл. Закінчив Дніпропетр. ун-т (1954), де працює (з 1970 — зав. кафедри).

Наук. праці в галузі ґрунтознавства, екології, геоботаніки, рекультиватії земель.

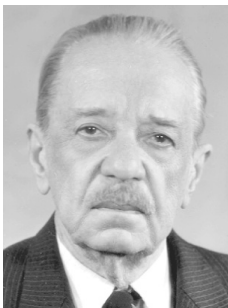
Засл. діяч науки і техніки України (1998).

ТРАХТЕНБЕРГ Ісаак Михайлович — вчений в галузі медицини праці і токсикології, чл.-кор. (1992). Н. 20.11.1923 в Житомирі. Закінчив Київ. медичний ін-т (1946), де працював; з 1972 — зав. лабораторії Ін-ту медицини праці АМН України.

Наук. дослідження стосуються медичної екології, гігієни й фізіології праці, профілактичної токсикології.

Засл. діяч науки і техніки України (1994). Держ пр. України (2002). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Акад. АМН України (1997).

ТРИНУС Федір Петрович — учений в галузі фармакології і токсикології, чл.-кор. (1992). Н. 25.02.1924 у с. Старий Любар Житомир. обл.

Г.В. Троїцький

М.Д. Тронько

Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. медичний ін-т (1952), де працював; з 1965 — керівник лабораторії, 1968—87 — директор Київ. науково-дослідного ін-ту фармакології та токсикології (нині — Інститут фармакології та токсикології АМН України).

Наук. праці стосуються антидотології, фармакології протизапалювальних засобів і ненаркотичних анальгетиків, впровадження у лікарську та ветеринарну практику лікувальних препаратів та антидотів.

Держ. пр. України (1976). Засл. діяч науки України (1981). Держ. нагороди СРСР. Чл.-кор. АМН України (1993).

ТРОЇЦЬКИЙ Герман Васильович — біохімік, чл.-кор. (1979). Н. 19.11.1913 в Казані (Татарстан). Закінчив Ростов. медичний ін-т (1937). З 1951 — зав. кафедри Крим. медичного ін-ту. П. 17.10.1992.

Наук. праці присвячено дослідженню фізико-хімічних властивостей і структури білків крові, ліпідів та їх участі в патогенезі ряду захворювань.

Засл. діяч науки України (1974). Пр. ім. О.В. Палладіна (1984).

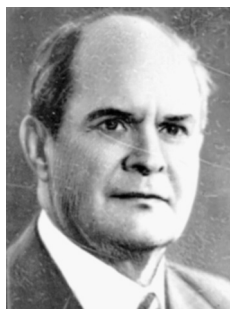
ТРОНЬКО Микола Дмитрович — учений-медик, чл.-кор. (1992). Н. 28.02.1944 на станції Лазо Примор. краю (Росія). Закінчив Київ. медичний ін-т (1967) і з цього часу працює в Ін-ті ендокринології та обміну речовин АМН України (з 1981 — заст. директора і керівник відділу, з 1986 — директор), з 2003 — також зав. кафедри Національної медичної академії післядипломної освіти.

Наук. праці стосуються вивчення участі ендокринної системи в інтеграції обміну речовин, механізмів дії гормонів, радіаційної ендокринології, розробки нових методів і засобів терапії ендокринних захворювань.

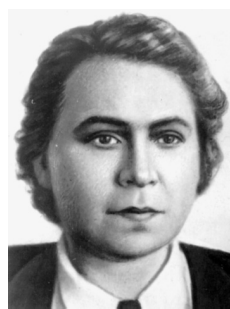
Засл. діяч науки і техніки України (1994). Держ. пр. України (2007). Орден «За заслуги»

Ю.Ю. Трохимчук

В.І. Труфяков

В.П. Тульчинська

Ю.Р. Туменюк-Малашенко

III ст. (2004). Пр. ім. О.О. Богомольця (1989), В.П. Комісаренка (2008). Чл.-кор. АМН України (1993).

ТРОХИМЧУК Юрій Юрійович — математик, чл.-кор. (2006). Н. 17.03.1928 в Києві. Закінчив Львів. ун-т (1949). З 1960 працює в Ін-ті математики НАН України (у 1981—96 — зав. лабораторії).

Наук. праці в галузі теорії функцій і топології, застосування нових топологічних методів до розв'язання класичних теоретико-функціональних проблем.

Пр. ім. О.В. Погорелова (2008).

ТРУФЯКОВ Володимир Іванович — учений в галузі міцності матеріалів і конструкцій, чл.-кор. (1976). Н. 27.09.1918 у Буїнську (Татарстан). Закінчив Моск. ін-т інженерів залізничного транспорту (1942). З 1949 працював в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1963 — зав. відділу). П. 25.01.2001.

Наук. праці стосуються дослідження опору зварних конструкцій, створення холодностійких сталей і зварних з'єднань.

Держ. пр. України (1972). Засл. діяч науки і техніки України (1989). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Держ. пр. СРСР (1985). Пр. ім. С.О. Патона (1978).

ТУЛЬЧИНСЬКА Віра Петрівна — мікробіолог, чл.-кор. (1948). Н. 13.08.1907 у Казані (Татарстан). Закінчила Казан. ветеринарний ін-т (1929). У 1947—52 — зав. кафедри Одес. сільськогосподарського ін-ту, з 1952 працювала в Одес. ун-ті (до 1983 — зав. кафедри). П. 28.05.1994.

Наук. праці в галузі імунології, вірусології, мікробіології, зокрема мікробіологічного очищення води.

Засл. діяч науки України (1965).

ТУМЕНЮК-МАЛАШЕНКО Юрій Романович — біолог, чл.-кор. (1997). Н. 11.09.1930 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1955). З 1959 працював у Ін-ті мікробіології та вірусології НАН України (з 1968 — зав. відділу). П. 2.04.2006.

Наук. праці в галузі мікробіології, біохімії мікробного метаболізму, екології. Встановив роль метанокислюючих бактерій в енергетичному та матеріальному балансі біосфери, розробив математичні моделі процесів мікробного біосинтезу.

Пр. ім. Д.К. Заболотного (1982).

ТЮЛЕНЄВ Микола Олександрович — агрономеліоратор, чл.-кор. (1948). Н. 17.04.1889 у с. Ганнівка (тепер Дніпропетр. обл.). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1911). З 1932 працював в Укр. науково-дослідному ін-ті гідротехніки і меліорації. П. 12.12.1969.

Наук. дослідження стосуються сільськогосподарського освоєння осушених торфоболотних ґрунтів. Спільно з ін. розробив агротехніку вирощування цукрових буряків і багатьох ін. культур на таких ґрунтах.

ТЯПКІН Костянтин Федорович — геофізик, чл.-кор. (1990). Н. 3.03.1927 у с. Шестаковка Оренбурз. обл. (Росія) У 1948 закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (нині — Національна гірнична академія), де працює (з 1974 — зав. кафедри).

Наук. праці присвячено розробці методів кількісної інтерпретації гравітаційних і маг-

М.О. Тюленєв

К.Ф. Тяпкін

А.Ф. Улітко

С.С. Уразовський

І.С. Усенко

А.М. Утєвський

нітних аномалій, ротаційної гіпотези формування структур земної кори.

Держ. пр. України (1972, 1996). Засл. діяч науки і техніки України (2002). Пр. ім. С.І. Суботина (2000).

УЛІТКО Андрій Феофанович — учений-механік, чл.-кор. (1982). Н. 28.08.1934 в с. Богодарівка Полтав. обл. Закінчив Київ. ун-т (1957). В 1960—79 працював у Ін-ті механіки АН України (з 1972 — зав. відділу), з 1979 — в Київ. ун-ті (з 1987 — зав. кафедри).

Наук. праці стосуються механіки деформівного твердого тіла, зокрема електропружності, проблем електромеханічного перетворення енергії.

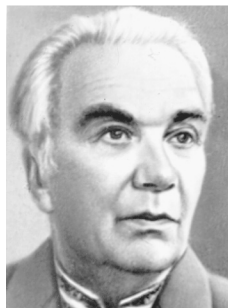
Засл. діяч науки України (1984). Держ. пр. України (1988). Пр. ім. О.М. Динника (1984).

УРАЗОВСЬКИЙ Сергій Степанович — фізико-хімік, чл.-кор. (1939). Н. 8.10.1903 у с. Ровеньки (тепер місто Луган. обл.). Закінчив Харків. ун-т (1927). У 1930—49 працював у Харків. хіміко-технологічному ін-ті, з 1949 — зав. кафедри Харків. політехнічного ін-ту. П. 13.01.1961.

Наук. праці стосуються фізичної хімії поверхневих явищ. Створив теорію молекулярного поліморфізму.

В.Ф. Ушкалов

О.М. Фаворов

УСЕНКО Іван Степанович — петрограф, чл.-кор. (1967). Н. 27.03.1906 у с. Келеберда (тепер Черкас. обл.). Закінчив Київ. гірничий ін-т (1932). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1936—69 працював в Ін-ті геологічних наук АН України (з 1949 — зав. відділу), з 1969 — зав. відділу Ін-ту геохімії і фізики мінералів АН України. П. 17.11.1987.

Наук. праці присвячено вивченню основних і ультраосновних порід раннього докембрію. Запропонував класифікацію геологічних формацій Українського щита.

Держ. пр. України (1981). Засл. діяч науки України (1986). Пр. ім. В.І. Вернадського (1975). Держ. нагороди СРСР.

УТЄВСЬКИЙ Арон Михайлович — біохімік, чл.-кор. (1939). Н. 3.07.1904 у Конотопі (тепер Сумської обл.). Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1924). У 1925—30 працював в Укр. біохімічному ін-ті, 1930—75 — Харків. медичному ін-ті (з 1932 — зав. кафедри), з 1975 — зав. лабораторії Ін-ту проблем кріобіології і кріомедицини АН України. П. 3.09.1988.

Наук. праці стосуються біохімії внутрішньоклітинного обміну, біохімії медаторів нервової системи і гормонів, історії біохімії.

Засл. діяч науки України (1984). Пр. ім. О.В. Палладіна (1977).

УШКАЛОВ Віктор Федорович — учений-механік, чл.-кор. (1990). Н. 22.04.1936 в Конотопі Сумської обл. Закінчив Варшав. політехнічний ін-т (1960). З 1969 працює в Ін-ті технічної механіки НАН України (з 1976 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі динаміки транспортних засобів.

Засл. діяч науки і техніки України (1997).

ФАВОРОВ Олексій Михайлович — учений в галузі рослинництва, чл.-кор. (1951). Н.

О.Д. Федоровський

Я.Г. Фейгін

Д.Л. Фердман

Н.М. Фіалко

30.03.1900 у с. Миколаївка Перша (тепер с. Жовтнєве Друге Харків. обл.). Закінчив Харків. сільськогосподарський ін-т (1924). У 1928—35 — зав. відділу Укр. ін-ту генетики і селекції, 1935—54 — Всесоюзного селекційно-генетичного ін-ту (Одеса), з 1956 — Науково-дослідного ін-ту землеробства і тваринництва західних районів України (Львів). П. 8.08.1981.

Наук. дослідження присвячено розробці основ селекції й агротехніки сільськогосподарських культур.

ФЕДОРОВСЬКИЙ Олександр Дмитрович — гідрофізик, чл.-кор. (1982). Н. 10.01.1931 в Ленінграді. Закінчив Ленінград. ін-т точної механіки і оптики (1956). В 1957—80 працював у ВО «Завод Арсенал» у Києві (з 1975 — головний конструктор), 1980—81 — заст. директора, 1981—87 — директор Ін-ту гідромеханіки АН України, 1987—92 — директор Спеціального конструкторсько-технологічного бюро, заст. директора Морського гідрофізичного ін-ту АН України, з 1993 — зав. відділу Центру аерокосмічних досліджень Землі Ін-ту геологічних наук НАН України.

Наук. праці стосуються досліджень процесів на межі «вода — атмосфера», гідроптики, розробки гідрофізичної апаратури.

Держ. пр. України (2005). Засл. діяч науки і техніки України (2007).

ФЕЙГІН Яків Григорович — учений-економіст, чл.-кор. (1939). Н. 12.05.1903 у с. Лісконоги (тепер Чернігів. обл.). Закінчив Моск. ун-т (1931). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1932—41 та з 1947 працював в Ін-ті економіки АН України (1947—48 — директор). П. 19.08.1973.

Наук. праці стосуються проблем розміщення продуктивних сил, економічної географії.

ФЕРДМАН Давид Лазарович — біохімік, чл.-кор. (1939). Н. 7.01.1903 у Тересполі (тепер Польща). Закінчив Харків. ін-т народної освіти (1925). У 1925—31 працював в Укр. біохімічному ін-ті, 1930—43 — зав. кафедри Харків. медичного ін-ту, з 1944 — зав. відділу Ін-ту біохімії АН України та проф. Київ. ун-ту. П. 11.01.1970.

Наук. дослідження стосуються біохімії м'язів.

ФІАЛКО Наталія Михайлівна — тепло-енергетик, чл.-кор. (2000). Н. 20.12.1949 в Києві. Закінчила Київ. політехнічний ін-т (1972) і з цього часу працює в Ін-ті технічної теплофізики НАН України (у 1995—2000 — учений секретар, з 2000 — зав. відділу).

Наук. діяльність стосується енергозберігаючих технологій та проблем малої теплоенергетики.

Засл. діяч науки і техніки України (1998).

ФІАЛКОВ Яків Нафтулович — хімік, чл.-кор. (1945). Н. 20.11.1895 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1925). З 1930 працював в Ін-ті загальної та неорганічної хімії АН України. П. 16.11.1958.

Наук. праці присвячено неорганічній хімії, зокрема комплексним сполукам і фізико-хімічному аналізу розчинів.

Я.Н. Фіалков

П.Ф. Фільчаков

П.І. Фомін

Л.І. Францевич

А.Ф. Фролов

В.І. Фушич

ФІЛЬЧАКОВ Павло Феодосійович — математик, чл.-кор. (1964). Н. 24.09.1916 у Петрограді. Закінчив Київ. ун-т (1940). З 1945 працював в Ін-ті математики АН України (з 1960 — зав. відділу). П. 17.08.1978.

Наук. праці в галузі теорії функцій комплексної змінної, теорії фільтрації, обчислювальної математики. Створив низку електронтеграторів.

Держ. пр. України (1970). Засл. діяч науки України (1976).

ФІНКЕЛЬШТЕЙН Володимир Соломонович — фізико-хімік, чл.-кор. (1934). Н. 20.08.1896 у Бердичеві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1919). Працював в Ін-ті хімії АН України та Ін-ті фізичної хімії АН України (з 1929 — заст. директора). Загинув 16.09.1937 у ході масових політичних репресій, реабілітований посмертно.

Наук. праці в галузі електрохімії.

ФОМІН Петро Іванович — фізик, чл.-кор. (1990). Н. 20.06.1930 в с. Жихарево Орлов. обл. (Росія). Закінчив Харків. ун-т (1953). З 1972 працює в Ін-ті теоретичної фізики НАН України (з 1974 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються теорії гравітації, астрофізики, космології, фізики елементарних частинок, квантової теорії поля.

А.А. Халатов

О.М. Харитонов

Засл. діяч науки України (1982). Держ. пр. України (2006). Пр. ім. М.П. Барабашова (1989).

ФРАНЦЕВИЧ Леонід Іванович — зоолог, чл.-кор. (1990). Н. 3.10.1935 у Харкові. Закінчив Київ. ун-т (1958). З 1963 працює в Ін-ті зоології НАН України (у 1981—99 — зав. відділу, з 1999 — головний наук. співробітник).

Наук. праці присвячено ентомології, зокрема фізіології органів чуття і поведінки комах.

Держ. пр. України (2004). Держ. пр. СРСР (1987). Пр. ім. І.І. Шмальгаузена (2000).

ФРОЛОВ Аркадій Федорович — вірусолог і епідеміолог, чл.-кор. (1992). Н. 26.11.1931 в Актюбінську (Казахстан). Закінчив Київ. медичний ін-т (1954) і працював у Київ. науково-дослідному ін-ті епідеміології та інфекційних хвороб (з 1974 — директор), з 1992 — зав. кафедри Національної медичної академії післядипломної освіти.

Наук. праці присвячено дослідженню механізмів взаємодії вірусно-бактеріальних агентів в інфекційних та епідемічних процесах, розробці методів профілактики та лікування інфекційних захворювань.

Засл. діяч науки і техніки України (1990). Пр. ім. О.В. Палладіна (1994). Чл.-кор. АМН України (1993) та Рос. АМН (1991).

ФУЩИЧ Вільгельм Ілліч — математик, чл.-кор. (1988). Н. 18.12.1936 в с. Сільце (тепер Закарпат. обл.). Закінчив Ужгород. ун-т (1958). З 1963 працював у Ін-ті математики НАН України (з 1978 — зав. відділу). П. 6.04.1997.

Наук. праці стосуються застосування теоретико-алгебраїчних методів у математичній фізиці та квантової теорії поля.

Пр. ім. М.М. Крилова (1987).

ХАЛАТОВ Артем Артемович — учений в галузі теплофізики і теплоенергетики, чл.-кор. (1990). Н. 14.12.1942 в Ташкенті (Узбекистан). Закінчив Казан. авіаційний ін-т (1967), де пра-

О.О. Харкевич

П.В. Харламов

Г.О. Хармадар'ян

М.Ф. Харченко

цював до 1978; з 1983 — зав. відділу, у 1987—94 — заст. директора Ін-ту технічної теплофізики НАН України в Кисіїв.

Наук. праці стосуються високотемпературної термогазодинаміки та промислової теплоенергетики.

Пр. ім. Г.Ф. Проскури (1992), В.І. Толубинського (2003).

ХАРИТОНОВ Олег Матвійович — геофізик, чл.-кор. (1992). Н. 6.04.1937 в Таганрозі (Росія). Закінчив Київ. ун-т (1959). З 1962 працював у Ін-ті геофізики НАН України (з 1979 — заст. директора). П. 16.04.1998.

Наук. праці присвячено дослідженню глибинної будови й сейсмічності літосфери, сейсмічному районуванню території України.

ХАРКЕВИЧ Олександр Олександрович — учений в галузі технічної фізики і теорії інформації, чл.-кор. (1948). Н. 3.02.1904 у Петербурзі. Закінчив Ленінград. електротехнічний ін-т (1930). У 1944—48 — зав. кафедри Львів. політехнічного ін-ту, 1948—52 — зав. відділу Ін-ту фізики АН України; 1952—62 — проф. Моск. електротехнічного ін-ту зв'язку, з 1962 — директор Ін-ту проблем передачі інформації АН СРСР. П. 30.03.1965.

Наук. праці в галузі технічної фізики, акустики, теорії нелінійних коливань, загальної теорії зв'язку, теорії інформації, кібернетики. Побудував теорію електроакустичних апаратів і теорію п'єзоелектричних та магніострикційних перетворювачів.

Акад. АН СРСР (1964). Держ. нагороди СРСР.

ХАРЛАМОВ Павло Васильович — учений-механік, чл.-кор. (1965). Н. 25.06.1924 у с. Гахово Курської обл. (Росія). Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Моск. ун-т (1952). З 1965 — зав. відділу Ін-ту прикладної математики і механіки АН України,

одночас у 1966—70 — зав. кафедри Донец. ун-ту, з 1972 — проф. Донец. політехнічного ін-ту. П. 16.03.2001.

Наук. праці присвячено аналітичній динаміці і механіці суцільного середовища.

Засл. діяч науки України (1983).

ХАРМАДАР'ЯН Гурген Ованесович — учений в галузі медицини, чл.-кор. (1934). Н. 27.03.1893 в м. Ахалкалакі (Грузія). Закінчив Харків. ун-т. У 1920-х рр. працював у Харків. медичному ін-ті (з 1928 — зав. кафедри), одночасно з 1926 — директор Укр. рентгенологічного і радіологічного ін-ту; 1934 — заст. наркома охорони здоров'я України, 1937 — заст. наркома охорони здоров'я СРСР. У 1937 безпідставно репресований і загинув у 1938(?).

Наук. праці стосуються методів рентгєнівських досліджень в медицині та променевої терапії.

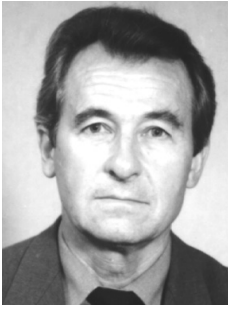
ХАРЧЕНКО Микола Федорович — фізик, чл.-кор. (1995). Н. 21.10.1939 у селищі радгоспу ім. ХТЗ Полтав. обл. Закінчив Харків. ун-т (1960). З 1961 працює у Фізико-технічному ін-ті низьких температур НАН України (з 1986 — зав. відділу), також з 1984 — проф. Харків. ун-ту.

Наук. праці стосуються фізики магнітоупорядкованих діелектриків, магнітооптики, магнітних фазових перетворень, антиферомагнітних доменів.

Держ. пр. України (2004). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1985).

ХИЛЯ Володимир Петрович — хімік, чл.-кор. (2000). Н. 1.01.1939 у м. Радомишль Житомир. обл. Закінчив Київ. ун-т (1962), в якому працює (з 1988 — зав. кафедри).

Наук. дослідження присвячено хімії конденсованих гетероциклічних систем, ціанінових барвників, природних та синтетичних флавоноїдів.

В.П. Хілія

Л.П. Хорошун

В.Ф. Хоруннов

В.Г. Хоткевич

ХОРОШУН Леонід Петрович — учений-механік, чл.-кор. (2000). Н. 25.04.1937 у селищі Любеч Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1959). З 1962 працює в Ін-ті механіки НАН України (з 1973 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються механіки руйнування, композитних матеріалів, статистичної механіки, термодинаміки, теорії шаруватих пластин і оболонок, концентрації напружень.

Держ. пр. України (1988). Пр. ім. О.М. Динника (2007).

ХОРУНОВ Віктор Федорович — матеріалознавець, чл.-кор. (2006). Н. 12.08.1937 у Кемерово (Росія). Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1959) і з цього часу працює в Ін-ті електрозварювання НАН України (з 1987 — зав. відділу).

Наук. праці присвячено дослідженням процесів високо- та низькотемпературного паяння, зварювання, з'єднання нових перспективних конструкційних матеріалів, технології металів. Розробив унікальні технології та обладнання для виробництва деталей і вузлів ракетно-космічної техніки.

Держ. пр. України (1988). Засл. діяч науки і техніки України (2004). Пр. ім. Є.О. Патона (2008).

П.О. Хромов

В.В. Цветков

ХОТКЕВИЧ Володимир Гнатович — фізик, чл.-кор. (1967). Н. 11.04.1913 у Києві. Закінчив Харків. політехнічний ін-т (1935). У 1932—50 працював у Харків. фізико-технічному ін-ті, з 1950 — Харків. ун-ті (в 1966—75 — ректор). П. 9.07.1982.

Наук. дослідження стосуються вивчення надпровідності та низькотемпературної металофізики. Спільно з Л.В. Шубниковим відкрив надпровідники другого роду (1937). Започаткував дослідження в галузі низькотемпературної міцності та пластичності.

ХРОМОВ Павло Олексійович — економіст, чл.-кор. (1939). Н. 15.10.1907 у с. Коварин (тепер Владимир. обл., Росія). З 1936 працював в Ін-ті економіки АН СРСР (у 1943—48 — директор), 1943—57 — також проф. Моск. ун-ту, 1946—78 — Академії суспільних наук. П. 9.04.1987.

Наук. праці присвячено теорії продуктивності праці, економіці промисловості, історії народного господарства.

ЦВЕТКОВ Віктор Васильович — правознавець, чл.-кор. (1972). Н. 23.03.1923 у с. Каменка Моск. обл. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Київ. ун-т (1950) де працював (у 1958—68 — проректор, зав. кафедри); 1972—89 — зав. відділу, з 1989 — радник при дирекції Ін-ту держави і права НАН України. П. 9.11.2007.

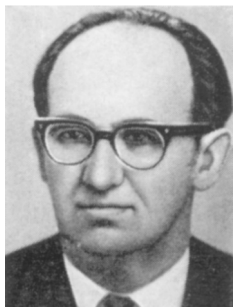
Наук. праці стосуються проблем управління та адміністративного права.

Засл. діяч науки і техніки України (1993). Орден князя Ярослава Мудрого V ст. (2003), ордени і медалі СРСР. Пр. ім. Д.З. Мануїльського (1985).

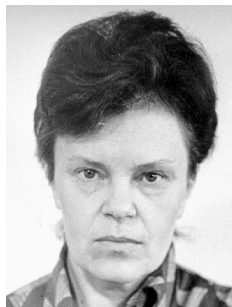
ЦЕМКО Володимир Павлович — правознавець та економіст, чл.-кор. (1995). Н. 21.03.1926 в Ялті. Учасник Великої Вітчизняної війни. Закінчив Одес. ун-т (1952).

В.П. Цемко

В.П. Цесевич

Л.Т. Цимбал

А.Т. Чеканюк

В 1963—95 працював у Президії АН України (з 1967 — керуючий справами Академії), з 1995 — зав. відділу Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України. П. 7.10.1997.

Наук. праці присвячено земельному праву, економіці та екології землекористування, охороні ґрунтів і навколишнього середовища.

ЦЕСЕВИЧ Володимир Платонович — астроном, чл.-кор. (1948). Н. 11.03.1907 у Києві. Закінчив Ленінград. ун-т (1927). З 1944 — директор астрономічної обсерваторії та зав. кафедри Одес. ун-ту. П. 28.10.1983.

Наук. дослідження присвячено вивченню змінних зір. Виконав численні спостереження зір типу RR Ліри, RV Тельця, цефеїд.

Засл. діяч науки України (1964).

ЦИМБАЛ Людмила Трохимівна — фізик, чл.-кор. (1988). Н. 12.10.1937 у Харкові. Закінчила Харків. ун-т (1958). З 1965 працює в Донец. фізико-технічному ін-ті НАН України (з 1981 — зав. відділу, з 2006 — провідний наук. співробітник).

Наук. праці присвячено дослідженню електронних властивостей металів. Спільно з О.О. Галкіним відкрила доплерон-фононний резонанс у металах.

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (1998).

ЧЕКАНЮК Андрій Терентійович — історик, чл.-кор. (1964). Н. 29.10.1906 у с. Кам'янка (тепер м. Липовець Вінниць. обл.). Закінчив Ін-т червоної професури в Києві (1937). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1946—73 — ректор, з 1973 — проф. Вищої партійної школи в Києві. П. 22.12.1992.

Наук. праці стосуються політичної історії.

ЧЕКМАН Іван Сергійович — учений в галузі фармакології, чл.-кор. (1991). Н. 4.10.1936 у с. Маньків Хмельниць. обл. Закінчив Тернопіл.

медичний ін-т (1961). З 1966 працює в Національному медичному ун-ті (з 1974 — зав. кафедри), у 1987—91 — директор Київ. науково-дослідного ін-ту фармакології і токсикології.

Наук. праці в галузі фізико-хімічної фармакології, токсикології, створення нових лікувальних засобів. Започаткував фізико-хімічну фармакологію.

Держ. пр. України (1986). Засл. діяч науки і техніки України (1999). Чл.-кор. АМН України (1993).

ЧЕРЕВЧЕНКО Тетяна Михайлівна — ботанік, чл.-кор. (1995). Н. 11.01.1929 у с. Почапинці (тепер Черкас. обл.). Закінчила Київ. ун-т (1954). У 1955—65 працювала в дендропарку «Олександрія» АН України, з 1965 — у Національному ботанічному саду НАН України (з 1974 — зав. відділу, в 1975—88 — заст. директора, 1988—2004 — директор, з 2004 — почесний директор).

Наук. дослідження присвячено проблемам росту і розвитку видів родини орхідних, технології їх розмноження та культивування, розвитку паркового господарства.

Засл. діяч науки і техніки України (1994). Орден княгині Ольги III ст. (1998). Пр. ім. В.Я. Юр'єва (1982), М.Г. Холодного (1995).

І.С. Чекман

Т.М. Черевченко

В.Т. Черепін

Л.В. Черкесов

Д.Ф. Чернега

В.П. Черних

ЧЕРЕПІН Валентин Тихонович — фізик, чл.-кор. (1982). Н. 9.07.1930 у Черкасах. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1953). З 1964 працює в Ін-ті металознавства НАН України (з 1970 — зав. відділу, у 1973—85 — заст. директора).

Наук. дослідження стосуються вивчення структури, складу та властивостей поверхні твердих тіл, зокрема процесів вторинної іонно-іонної емісії, фізичних основ мас-спектральної мікроскопії металів та сплавів.

Держ. пр. України (1980). Засл. діяч науки і техніки України (2000).

ЧЕРКЕСОВ Леонід Васильович — океанолог, чл.-кор. (1979). Н. 22.03.1933 у Донецьку. Закінчив Ростов. ун-т (1955). З 1968 працює в Морському гідрофізичному ін-ті НАН України (з 1970 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються динаміки моря, зокрема дослідження вертикальної структури внутрішніх хвиль, аналізу хвильових процесів, викликаних атмосферними збудженнями і припливоутворюючими силами.

Засл. діяч науки і техніки України (2008).

ЧЕРНЕГА Дмитро Федорович — учений в галузі металургії та технології металів, чл.-кор. (2000). Н. 5.10.1927 у с. Миколаївка

Чернігів. обл. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1953), в якому працює (з 1977 — зав. кафедрою).

Наук. дослідження стосуються високо-температурних фізико-хімічних процесів металургії сталі, спецеелектрометалургії, ливарного виробництва, кольорових металів і сплавів. Розробив низку технологій та установку для експрес-визначення вмісту водню в сплавах безпосередньо у плавильних печах.

Засл. працівник освіти України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (2008).

ЧЕРНИХ Валентин Петрович — учений в галузі фармакології, чл.-кор. (1997). Н. 5.01.1940 у с. Речиця Орлов. обл. (Росія) Закінчив Харків. фармацевтичний ін-т (1964, тепер — Національний фармацевтичний ун-т), де працює з 1967 (з 1979 — проф., зав. кафедри, 1976—80 — проректор, з 1980 — ректор).

Наук. дослідження стосуються синтезу та хімічних перетворень в ряду похідних дикарбонових кислот, пошуку й створення нових лікарських препаратів.

Засл. діяч науки і техніки України (1991). Засл. винахідник України (1982). Держ. пр. України (2002). Орден «За заслуги» III ст. (1996), II ст. (2000) та I ст. (2004).

ЧЕРНИШЕНКО Іван Семенович — учений в галузі прикладної механіки, чл.-кор. (2006). Н. 23.01.1939 в с. Загальці Київ. обл. Закінчив Київ. ун-т (1961) і з цього часу працює в Ін-ті механіки НАН України (з 1996 — головний наук. співробітник).

Наук. праці присвячено нелінійній механіці токоємних конструкцій та їх елементів (оболонки, пластин) складної геометрії, розробці теорії та методів дослідження їх напруженості та міцності.

Держ. пр. України (1986).

І.С. Чернишенко

С.М. Черніков

А.О. Чикрій

К.І. Чурюмов

С.С. Шаблювський

А.Г. Шапар

ЧЕРНИКОВ Сергій Миколайович — математик, чл.-кор. (1967). Н. 11.05.1912 у Сергієвому Посаді (тепер Моск. обл.). Закінчив Саратов. педагогічний ін-т (1933). У 1961—64 — зав. відділу Свердлов. відділення Математичного ін-ту АН СРСР, з 1965 — Ін-ту математики АН України, водночас проф. Київ. педагогічного ін-ту. П. 23.01.1987.

Наук. праці в галузі лінійної алгебри і теорії груп. Побудував теорію локально розв'язуваних і локально нільпотентних груп, алгебраїчну теорію лінійних нерівностей.

Пр. ім. М.М. Крилова (1974).

ЧИКРІЙ Аркадій Олексійович — математик, чл.-кор. (1997). Н. 20.07.1945 у с. Тарнограда Хмельницьк. обл. Закінчив Львів. ун-т (1968). З 1968 працює в Ін-ті кібернетики НАН України (з 1991 — зав. відділу), також з 1998 — проф. Київ. політехнічного ін-ту.

Наук. дослідження стосуються прикладного нелінійного аналізу, математичної теорії керування, диференційних ігор, теорії пошуку рухомих об'єктів.

Держ пр. України (1999). Пр. ім. В.М. Глушкова (2003).

ЧУРЮМОВ Клим Іванович — астроном, чл.-кор. (2006). Н. 21.02.1937 в Миколаєві. Закінчив Київ. ун-т (1960), де працює з 1968 (з 1998 — проф., з 2001 — провідний наук. співробітник астрономічної обсерваторії).

Наук. праці присвячено фізиці малих тіл — комет та астероїдів, космогонії. Відкрив короткоперіодичну комету (1969, Чурюмова–Герасименко) та довгоперіодичну (1986, Чурюмова–Солодовникова).

Засл. працівник освіти України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (2003). Пр. ім. М.П. Барабашова (2005).

ШАБЛЮВСЬКИЙ Євген Степанович — літературознавець, чл.-кор. (1934). Н. 2.04.1906

у Камінь-Каширському (тепер Волин. обл.). Закінчив Київ. ін-т народної освіти (1930) і Київ. медичний ін-т (1932). У 1933—35 — директор Ін-ту Т. Шевченка в Харкові. В листопаді 1935 заарештований за звинуваченням у «належності до таємної контрреволюційної організації», відбув 19 років у таборах та на засланні. З 1956 працював в Ін-ті літератури АН України (у 1968—73 — зав. відділу). П. 10.01.1983.

Наук. праці стосуються шевченкознавства, історії української літератури, сучасного літературного процесу.

Ленінська пр. (1964). Засл. діяч науки України (1972). Держ. пр. України ім. Т.Г. Шевченка (1979).

ШАПАР Аркадій Григорович — учений-геолог, чл.-кор. (2003). Н. 5.09.1936 в м. Інгулець Дніпропетр. обл. Закінчив Новочеркас. політехнічний ін-т (1959). В 1967—88 працював в Ін-ті геотехнічної механіки НАН України (з 1979 — зав. відділу), 1988—91 — керівник Відділення Ін-ту технічної механіки НАН України, з 1991 — директор Ін-ту проблем природокористування та екології НАН України, також проф. Національного гірничого ун-ту (Дніпропетровськ).

Наук. дослідження стосуються раціонального природокористування та екології гірничодобувних регіонів. Розробив наукові основи видобутку корисних копалин відкритим способом з мінімальними порушеннями геологічного середовища, теорію керованого завалення та зсуву гірських масивів, низку технологій видобутку корисних копалин.

Держ. пр. України (1999). Засл. діяч науки і техніки України (2000). Пр. ім. О.М. Динника (1989).

ШАПОВАЛ Віктор Іванович — хімік, чл.-кор. (1995). Н. 7.08.1933 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1955). У 1957—62 та з 1966 працював в Ін-ті загальної та не-

В.І. Шаповал

В.В. Шарко

А.Г. Шевелєв

А.І. Шевченко

органічної хімії НАН України (у 1976—94 — заст. директора, з 1994 — зав. відділу). П. 21.10.1999.

Наук. дослідження стосуються високо-температурного електрохімічного синтезу неорганічних матеріалів, кінетики та каталізу багатоелектронних електрохімічних процесів у іонних розплавах.

Засл. хімік України (1982).

ШАРКО Володимир Васильович — математик, чл.-кор. (2006). Н. 25.09.1949 у селищі Отинія Івано-Франків. обл. Закінчив Київ. ун-т (1973). З 1976 працює в Ін-ті математики НАН України (з 2001 — зав. відділу, з 2008 — заст. директора).

Наук. дослідження в галузі топології та її застосувань. Розвинув теорію Морса, розробив апарат в алгебраїчній К-теорії та застосував його для вивчення алгебраїчної природи неоднороз'язних многовидів.

Держ. пр. України (2005). Пр. ім. М.М. Крилова (2003).

ШЕВЕЛЄВ Арнольд Григорович — історик, чл.-кор. (1972). Н. 28.11.1928 у с. Балаклія (тепер місто Харків. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1948). У 1972—78 працював у Ін-ті історії АН України (з 1973 — директор).

Наук. праці стосуються історії дореволюційної Росії, України, Польщі, політичної історії.

ШЕВЧЕНКО Анатолій Іванович — учений в галузі інформатики та обчислювальної техніки, чл.-кор. (2006). Н. 17.05.1948 у с. Кожани Брян. обл. (Росія). Закінчив Донец. ун-т (1977), де працював у 1987—91; з 1991 — директор Ін-ту штучного інтелекту МОН та НАН України (Донецьк).

Наук. праці присвячено проблемам комп'ютерних форм перетворення інформації, пошуку ефективних технологій навчання та освіти з використанням комп'ютерної техніки і телекомунікаційних мереж.

Засл. діяч науки і техніки України (1998). Орден «За заслуги» III ст. (1999) та II ст. (2008). Пр. ім. С.О. Лебедева (2004).

ШЕВЧЕНКО Валерій Васильович — хімік, чл.-кор. (2006). Н. 11.01.1942 в м. Барнаул Алтайського краю (Росія.). Закінчив Дніпропетр. хіміко-технологічний ін-т (1963). З 1966 працює в Ін-ті хімії високомолекулярних сполук НАН України в Києві (з 1998 — зав. відділу).

Наук. праці в галузі синтезу і фізико-хімії функціоналізованих олігомерних і полімерних систем. Обґрунтував використання моноалкіл-, симетричних та несиметричних діалкілгідрозинів та їх похідних для формування жорсткого сегменту оліго- і поліуретанів.

Держ. пр. України (1981).

ШЕВЧЕНКО Олександр Андрійович — учений в галузі обробки металів тиском, чл.-кор. (1972). Н. 29.10.1908 у Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1932). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1945 працював у Всесоюзному науково-дослідному і конструкторсько-технологічному ін-ті трубно-промисловості (з 1959 — заст. директора). П. 20.11.1984.

В.В. Шевченко

О.А. Шевченко

Ф.П. Шевченко

М.К. Шейнкман

І.А. Шека

В.П. Шелест

Наук. дослідження і розробки в галузі трубопрокатного виробництва.

Герой Соціалістичної Праці (1971). Ленінська пр. (1961). Засл. діяч науки і техніки України (1968). Держ. нагороди СРСР.

ШЕВЧЕНКО Федір Павлович — історик, чл.-кор. (1969). Н. 24.08.1914 у с. Дунаївці (тепер Хмельницьк. обл.). Закінчив Моск. історико-архівний ін-т (1937). У 1949—68 та з 1972 працював в Ін-ті історії України НАН України, в 1969—72 — директор Ін-ту археології АН України. П. 1.11.1995.

Наук. дослідження стосуються історії України і зарубіжних країн Східної Європи, історіографії та джерелознавства.

Держ. пр. України (1984).

ШЕЙНКМАН Мойсей Ківович — фізик, чл.-кор. (1988). Н. 18.11.1929 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1952). З 1961 працює в Ін-ті фізики напівпровідників НАН України (з 1970 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються напівпровідникової електроніки, зокрема вивчення оптичних та фотоелектричних властивостей напівпровідникових сполук.

Держ. пр. України (1981, 1995). Засл. діяч науки і техніки України (1995). Орден «За заслуги» III ст. (2000). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. В.С. Лашкарьова (2000).

ШЕКА Іван Арсенович — хімік, чл.-кор. (1967). Н. 16.10.1907 у с. Новоукраїнка (тепер Запорізьк. обл.). Закінчив Миколаїв. ін-т народної освіти (1929). Учасник Великої Вітчизняної війни. З 1933 працював в Ін-ті загальної та неорганічної хімії АН України (в 1954—1987 — зав. відділу, з 1987 — радник при дирекції). П. 13.11.1999.

Наук. праці стосуються фізичної хімії неводних розчинів, хімії простих і комплексних сполук, розробки нових технологій.

Держ. пр. України (1986).

ШЕЛЕСТ Віталій Петрович — фізик, чл.-кор. (1969). Н. 15.10.1940 у Харкові. Закінчив Київ. ун-т (1962). У 1965—66 працював в Об'єднаному ін-ті ядерних досліджень (Дубна), 1966—74 — заст. директора Ін-ту теоретичної фізики АН України; 1974—76 — у Математичному ін-ті АН СРСР, 1976—82 — заст. директора Всесоюзного науково-дослідного ін-ту фізико-технічних радіовимірювань, з 1982 — у Науково-дослідному центрі по вивченню властивостей поверхонь і вакууму (Москва).

Наук. праці в галузі ядерної фізики, статистичної фізики, квантової метрології.

ШИДЛОВСЬКА Наталія Анатоліївна — вчений в галузі теоретичної електротехніки, чл.-кор. (2000). Н. 21.08.1963 в Києві. Закінчила Київ. політехнічний ін-т (1986). З 1987 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1997 — провідний наук. співробітник).

Наук. дослідження стосуються теорії нелінійних електричних кіл. Показала високу ефективність поєднання методів малого параметру та гармонічного балансу для аналізу складних нелінійних електричних кіл з довільною кількістю різномірних нелінійних елементів.

Пр. ім. В.М. Хрущова (2005).

Н.А. Шидловська

В.М. Шимановський

В.А. Широков

О.З. Широков

П.Ф. Шпак

І.Я. Штаєрман

ШИМАНОВСЬКИЙ Віталій Миколайович — учений в галузі будівельної механіки, чл.-кор. (1982). Н. 12.11.1928 в с. Антонівка Київ. обл. Закінчив Київ. гідромеліоративний ін-т (1954). В 1962—80 працював у Науково-дослідному ін-ті будівельних конструкцій Держбуду СРСР (з 1970 — зав. відділу, з 1975 — заст. директора), з 1980 — директор Державного проектного науково-дослідного ін-ту «Укрнідпроектстальконструкція». П. 27.10.2000.

Наук. дослідження стосуються розрахунку висячих конструкцій будівель і споруд на статичні і динамічні навантаження в пружній і пружно-пластичній стадіях.

Держ. пр. України (1994).

ШИРОКОВ Володимир Анатолійович — учений в галузі математичної лінгвістики, чл.-кор. (2006). Н. 28.08.1948 у Жмеринці Вінниць. обл. Закінчив Київ. ун-т (1971). У 1976—80 працював в Ін-ті теоретичної фізики АН України, 1980—83 — апараті Президії АН України, 1987—91 — керівник Відділення наукової інформації АН України, з 1991 — директор Укр. мовно-інформаційного фонду НАН України.

Наук. праці в галузі лінгвістичної технології, математичної та прикладної лінгвістики та

лексикографії, теорії інтелектуальних мовно-інформаційних систем. Автор інформаційної технології лексикографічних систем.

Держ. пр. України (1985).

ШИРОКОВ Олександр Зосимович — учений-геолог, чл.-кор. (1957). Н. 18.09.1905 в Іваново (Росія). Закінчив Дніпропетр. гірничий ін-т (1930), де працював (у 1946—79 — зав. кафедри). П. 7.11.1996.

Наук. дослідження і розробки в галузі вугільної геології.

Пр. ім. В.І. Вернадського (1986).

ШПАК Петро Федорович — учений-геолог, чл.-кор. (1990). Н. 17.06.1931 в с. Дашківці Хмельниць. обл. Закінчив Львів. політехнічний ін-т (1953) і працював у нафтогазодобувних об'єднаннях Західної України, у 1967—82 — міністр геології України; з 1982 — в Ін-ті геологічних наук АН України (з 1984 — зав. відділу, у 1992—97 — директор, з 1997 — радник при дирекції ін-ту). П. 21.04.2002.

Наук. праці стосуються вивчення формування і розміщення покладів вуглеводнів, прогнозування родовищ нафти і газу.

Держ. пр. України (1977, 1991). Засл. геолог України (1975). Пр. ім. В.І. Вернадського (1989).

ШТАЄРМАН Ілля Якович — математик і механік, чл.-кор. (1939). Н. 10.04.1891 у Кам'янці-Подільському. Закінчив Київ. ун-т (1914) і Київ. політехнічний ін-т (1918). У 1920—34 працював у Комісії прикладної математики АН України, 1934—43 — Ін-ті математики АН України, з 1943 — проф. Моск. інженерно-будівельного ін-ту. П. 24.07.1962.

Наук. праці присвячено теорії пружності, теорії інтегрування рівнянь, прикладній математиці.

ШУЛЬГА Микола Олександрович — учений-механік, чл.-кор. (1990). Н. 18.11.1938 в

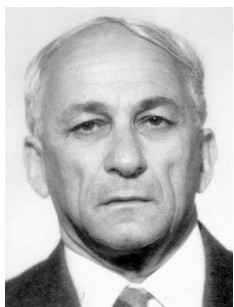
М.О. Шульга

М.Ф. Шульга

О.О. Шульженко

Г.Є. Шульман

Ю.А. Шульте

Ф.Л. Щепотьєв

с. Грабів Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1961). З 1963 працює в Ін-ті механіки НАН України (з 1980 — зав. відділу).

Наук. дослідження стосуються динамічних процесів у деформованих тілах, електропружності.

Держ. пр. України (1988). Пр. ім. О.М. Динника (1986).

ШУЛЬГА Микола Федорович — фізик-теоретик, чл.-кор. (2003). Н. 15.09.1947 у Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1971). З 1973 працює у Харків. фізико-технічному ін-ті (з 1997 — директор Ін-ту теоретичної фізики), також проф. Харків. ун-ту.

Наук. дослідження стосуються квантової електродинаміки, фізики електромагнітних явищ при високих енергіях у речовині, обчислювальної фізики. Побудував теорії когерентного випромінювання релятивістських електронів у кристалах, електромагнітних злив у кристалах, проходження частинок високої енергії через прямі та гнуті кристали і нанотрубки, явища динамічного хаосу при русі частинок у періодичних структурах атомів.

Держ. пр. України (2002). Пр. ім. О.С. Давидова (2000).

ШУЛЬЖЕНКО Олександр Олександрович — матеріалознавець, чл.-кор. (1997). Н. 7.10.1935 в Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1964). З 1961 працює в Ін-ті надтвердих матеріалів НАН України (з 1986 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються синтезу та спікання надтвердих матеріалів при високих тисках. Розробив промислові технології виробництва штучних алмазів та інструменту на їх основі, створив ефективні способи одержання високоміцних термостійких кристалів кубічного нітриду бору.

Засл. винахідник України (1980). Держ. пр. України (1981, 1996). Засл. діяч науки і техніки України (2005). Орден «За заслуги» III ст. (2005). Пр. ім. І.М. Францевича (1997).

ШУЛЬМАН Георгій Євгенович — гідробіолог, чл.-кор. (1995). Н. 19.08.1929 у Києві. Закінчив Харків. ун-т (1953) і до 1965 працював в Азово-Чорноморському ін-ті морського рибного господарства, з 1965 — в Ін-ті біології південних морів НАН України в Севастополі (з 1972 — зав. відділу).

Наук. праці стосуються екології та екологічної фізіології морських тварин.

Засл. діяч науки і техніки України (2007). Держ. пр. України (2007).

ШУЛЬТЕ Юрій Августович — учений в галузі електрометалургії та ливарного виробництва, чл.-кор. (1969). Н. 30.07.1910 у Дебальцевому (тепер Донец. обл.). Закінчив Дніпропетр. металургійний ін-т (1931). У 1947—87 — зав. кафедри, з 1991 — радник при ректораті Запоріж. машинобудівного ін-ту. П. 18.08.1995.

Наук. дослідження стосуються підвищення якості литої і деформованої сталі.

Ленінська пр. (1963). Засл. діяч науки України (1982). Держ. нагороди СРСР.

ЩЕПОТЬЄВ Федір Львович — ботанік, лісівник, чл.-кор. (1965). Н. 19.07.1906 у слободі Алфьоровка (тепер Воронеж. обл., Росія). Закінчив Воронеж. лісотехнічний ін-т (1932). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1933—41 і 1946—65 працював в Укр. науково-дослідному ін-ті лісового господарства і агролісорощі в Харкові, 1966—87 — зав. кафедри, з 1988 — проф. Донец. ун-ту. П. 16.03.2000.

Наук. праці стосуються дендрології, дендрофізіології, інтродукції, селекції і мутагенезу деревних порід, агролісорощі.

Засл. діяч науки України (1982).

А.А. Щерба

М.М. Щербак

В.І. Юрчук

С.В. Юшков

ЩЕРБА **Анатолій Андрійович** — учений в галузі енергетики, чл.-кор. (2003). Н. 3.07.1950 у с. Данилівка Одес. обл. Закінчив Київ. ун-т (1972). З 1975 працює в Ін-ті електродинаміки НАН України (з 1995 — зав. відділу), також з 2001 — проф., з 2003 — зав. кафедри Київ. політехнічного ун-ту.

Наук. дослідження стосуються електродинаміки плазмових процесів, зокрема нестационарних газоплазмових процесів іскрових і коронних розрядів у неоднорідних середовищах, розробки плазмових технологій.

Держ. пр. України (1998).

ЩЕРБАК **Микола Миколайович** — зоолог, чл.-кор. (1992). Н. 31.10.1927 в Києві. Закінчив Київ. ун-т (1957). З 1958 працював в Ін-ті зоології АН України (з 1966 — зав. відділу). П. 27.01.1998.

Наук. праці стосуються систематики та екології хребетних, зоогеографії, охорони природи, музеєзнавства.

Засл. діяч науки України (1988). Пр. ім. Д.К. Заболотного (1978).

ЩЕРБИНА **Володимир Іванович** — історик, чл.-кор. (1925). Н. 16.05.1850 у Києві. Закінчив Київ. ун-т (1873). Брав участь у роботі Київ. археографічної комісії, історичного товариства Нестора літописця. В АН

України очолював комісію історії Києва та Правобережжя. П. в 1936.

Наук. праці з історії України, історії Києва.

ЮРЧУК **Василь Ісаакович** — історик, чл.-кор. (1973). Н. 19.08.1921 у с. Бродецькому (тепер Вінниць. обл.). Закінчив Київ. ун-т (1942). Учасник Великої Вітчизняної війни. У 1955—74 — зав. кафедри Укр. сільськогосподарської академії, 1974—89 — директор Ін-ту історії партії при ЦК Компартії України, з 1991 працював в Ін-ті політичних та етнопонаціональних досліджень НАН України. П. 6.08.2001.

Наук. праці в галузі історії України.

Засл. працівник вищої школи України (1972).

ЮШКОВ **Серафим Володимирович** — правознавець, чл.-кор. (1939). Н. 4.05.1888 у с. Трофимовщина (Мордовія). Закінчив Петерб. ун-т (1912). У 1919—27 — проф. Саратов., 1927—35 — Ленінград., 1944—52 — Моск. ун-тів, одночасно в 1943—50 працював в Ін-ті історії АН України. П. 14.08.1952.

Наук. праці в галузі історії держави і права Київської Русі.

ЮЩЕНКО **Катерина Логвинівна** — учений в галузі автоматизованих систем обробки даних, чл.-кор. (1976). Н. 8.12.1919 у Чигирині. Закінчила Середньоазіат. ун-т (1942). У 1957—62 — зав. відділу Обчислювального центру АН України, 1962—90 — зав. відділу, з 1990 — радник при дирекції Ін-ту кібернетики НАН України. П. 15.08.2001.

Наук. праці стосуються теорії ймовірностей, теорії і створення алгоритмічних мов і мов програмування, методів побудови автоматизованих систем обробки даних. Створила адресну мову — попередницю мов програмування (1955) та компілятор для ЕОМ «Урал-1» (1962). Започаткувала наукову школу.

Держ. пр. України (1978, 1991). Засл. діяч науки України (1980). Орден княгині Ольги III ст. (1999). Пр. ім. В.М. Глушкова (1985).

К.Л. Ющенко

М.Й. Ядренко

Ю.І. Якименко

М.А. Якимчук

А.О. Яковкін

О.О. Ясников

Л.П. Яценко

ЯДРЕНКО Михайло Йосипович — математик, чл.-кор. (1990). Н. 16.04.1932 в с. Дрімайлівка Чернігів. обл. Закінчив Київ. ун-т (1955), де працював (у 1966—69 і з 1971 — зав. кафедри). П. 28.09.2004.

Наук. праці стосуються теорії ймовірностей, зокрема теорії випадкових процесів.

Засл. діяч науки і техніки України (2000). Держ. пр. України (2003). Пр. ім. М.М. Крилова (1993).

ЯКИМЕНКО Юрій Іванович — фізик, чл.-кор. (1997). Н. 20.03.1945 у Києві. Закінчив Київ. політехнічний ін-т (1968), в якому працює (з 1985 — зав. кафедри, з 1992 — перший проректор).

Наук. дослідження присвячено створенню приладів та пристроїв на основі п'єзо- й сегнетоматеріалів, п'єзоелектричному перетворенню енергії.

Держ. пр. України (1987, 2004). Засл. діяч науки і техніки України (1997). Орден «За заслуги» III ст. (1998). Пр. ім. І.М. Францевича (1995), С.О. Лебедєва (2002).

ЯКИМЧУК Микола Андрійович — геофізик, чл.-кор. (2000). Н. 31.07.1954 у с. Суйми Рівнен. обл. Закінчив Київ. ун-т (1976). В 1979—85 працював в Ін-ті геофізики НАН України, 1986—94 — Державному ін-ті бізнесу, менеджменту та підготовки кадрів Держкомгеології України (зав. кафедри, проректор), з 1994 — генеральний директор товариства «Карбон» і директор Ін-ту прикладних проблем екології, геофізики та геохімії, з 1999 — директор Центру менеджменту та маркетингу в галузі наук про Землю Інституту геологічних наук НАН України (Київ).

Наук. діяльність присвячено пошуку та вивченню нафтогазових родовищ з використанням просторового розподілу потенціаль-

них полів, геоелектричним дослідженням, геоінформаційним технологіям.

Засл. діяч науки і техніки України (2004).

ЯКОВКІН Авенір Олександрович — астроном, чл.-кор. (1951). Н. 21.05.1887 у Благовещенську (Росія). Закінчив Казан. ун-т (1910), де працював (з 1926 — проф.); у 1937—45 — проф. Свердлов., 1945—52 — Київ. ун-тів, 1951—67 працював у Головній астрономічній обсерваторії АН України (у 1952—59 — директор). П. 18.11.1974.

Наук. праці присвячено теорії руху небесних тіл і теорії фігури Місяця. Визначив сталі фізичні лібрації Місяця.

ЯСНИКОВ Олександр Олексійович — хімік, чл.-кор. (1969). Н. 25.07.1923 у с. Миловське Іванов. обл. (Росія) Закінчив Іванов. хіміко-технологічний ін-т (1947). У 1947—87 працював в Ін-ті органічної хімії АН України (з 1963 — зав. відділу), з 1987 — зав. відділу Ін-ту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України (Київ). П. 14.01.1999.

Наук. праці стосуються дослідження механізму хімічних і біохімічних реакцій органічних каталізаторів, хімічного моделювання біологічних процесів.

Пр. ім. Л.В. Писаржевського (1971).

ЯЦЕНКО Леонід Петрович — фізик, чл.-кор. (2006). Н. 25.04.1954 у с. Степанівка Житомир. обл. Закінчив Моск. інженерно-фізичний ін-т (1976). З 1979 працює в Ін-ті фізики НАН України (з 2008 — директор).

Наук. дослідження стосуються квантової оптики та лазерної фізики, зокрема лазерного керування рухом атомів і молекул, когерентної взаємодії атомних систем зі світлом, фізики резонансних явищ в лазерах, стандартів частоти оптичного діапазону, прецизійних фізичних вимірювань.

Держ. пр. України (1998).

Іноземні члени

АВЕРІНЦЕВ Сергій Сергійович — російський культуролог, філолог, мистецтвознавець, іноз. член (2000). Н. 10.12.1937 в Москві. Закінчив Моск. ун-т (1961). Працював в Ін-ті світової літератури РАН (зав. відділу), водночас у Моск. ун-ті (з 1990 — проф.). П. 21.02.2004.

Наук. праці присвячено історії пізньоантичної, ранньохристиянської, візантійської культури та літератури, давньоруського мистецтва, історії російської поезії XVIII—XX ст., художній творчості, взаємодії культур, зокрема російської та української.

Акад. РАН (2003). Держ. пр. СРСР (1990). Держ. пр. Росії (1996).

АЛФЬОРОВ Жорес Іванович — російський фізик та організатор науки, іноз. член (2000). Н. 15.03.1930 у Вітебську (Білорусь). Закінчив Ленінград. електротехнічний ін-т (1952) і з цього часу працює у Фізико-технічному ін-ті РАН у Санкт-Петербурзі (з 1973 — зав. лабораторії, з 1987 — директор), з 1972 — також проф., зав. кафедри Санкт-Петербур. технічного ун-ту, водночас з 1990 — віцепрезидент РАН, голова Президії Санкт-Петербур. наук. центру РАН.

Наук. дослідження в галузі фізики напівпровідників, напівпровідникової і квантової електроніки, технічної фізики. Брав участь у розробці перших у СРСР транзисторів, фотодіодів, потужних германієвих випрямлячів. Створив гетероперехід (1967), відкрив явище надінжекції у гетероструктурах, 1966 передбачав і запропонував метод створення напівпровідникових гетероструктур. Розробив лазери на подвійних гетероструктурах.

Нобелівська пр. (2000). Ленінська пр. (1972). Держ. пр. СРСР (1984). Пр. ім. А.Ф. Йоффе (1996), О.С. Попова (2000). Акад. РАН (1979).

АНГЕЛЬСКИ Стефан (ANGIELSKI Stefan) — польський біохімік, іноз. член (1997). Н. 6.01.1929 у Любомлі (тепер Волин. обл., Україна). Закінчив Медичну академію (1954) та Політехнічний ін-т (1957) у Гданську. В 1957—63 працював в Ін-ті біохімії та біофізики Польської АН, з 1964 — зав. кафедри, 1990—93 — ректор Гдан. медичної академії.

Наук. праці присвячено проблемам ниркового метаболізму, зокрема механізмів кальцієвого та аніонного транспорту у мітохондріях нирок.

АНДЕРСЕН Оле Кrog (ANDERSEN Ole Krogh) — фізик, іноз. член (1992). Н. 11.05.1942 в Копенгагені (Данія), де закінчив Технічний ун-т (1965) і працював у ньому (1972—78); з 1978 — директор Ін-ту фізики твердого тіла в Штутгарті (Німеччина).

Наук. праці присвячено зонній теорії твердого тіла і високотемпературній надпровідності, зокрема теорії електронної будови, електронним і ґратковим властивостям високотемпературних надпровідників.

АОКІ Хітоші (АОКІ Hitoshi) — японський геолог, іноз. член (1997). Н. 1.06.1930 в Токіо. Закінчив ун-т Шіншуу (1953). З 1966 — проф. Токайського ун-ту, в 1988—96 — також директор його Музею природничої історії.

Наук. праці в галузі петрології, вулканології, рудних родовищ, морської геології.

С.С. Аверінцев

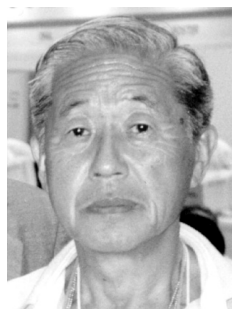
Ж.І. Алфьоров

С. Ангельські

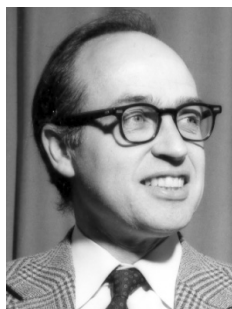
О. Андерсен

Х. Аокі

Й. Арата

М. Атья

Б. Барановські

АРАТА Йосіакі (ARATA Yoshiaki) — японський матеріалознавець, іноз. член (1992). Н. 22.05.1924. Закінчив ун-т в Осака (1949), де працює з 1952 (з 1964 — проф., у 1977—88 — директор Ін-ту зварювання), з 1985 — також директор Япон. ін-ту обробки нових матеріалів.

Наук. дослідження стосуються зварювання, лазерних та електронних технологій обробки матеріалів, зварювальної техніки.

АТЯ Майкл (ATYAN Michael) — англійський математик, іноз. член (1992). Н. 22.04.1929 у Лондоні. Закінчив Кембрідж. ун-т (1952), де працював; з 1961 — в Оксфорд. ун-ті (з 1963 — проф.).

Наук. праці в галузі алгебри (теорії уявлень), алгебраїчної геометрії, алгебраїчної топології, математичної фізики.

БАРАНОВСКИ Богдан (BARANOWSKI Bogdan) — польський фізико-хімік, іноз. член (1994). Н. 27.10.1927 у Кемпно. Закінчив Вроцлав. ун-т (1951), де працював; у 1954—56 — в Ягеллон. ун-ті в Кракові, 1956—98 — Ін-ті фізичної хімії Польської АН (з 1964 — проф. і зав. лабораторії).

Наук. дослідження в галузі хімії твердого тіла, термодинаміки необоротних процесів, фізичної хімії високих тисків.

БАТЛЕР Уільям (BUTLER William) — американський правознавець, іноз. член (1992). Н. 20.10.1939 у Міннеаполісі. Закінчив ун-т Дж. Гопкінса (1963), де працював; у 1968—70 — у Гарвард., з 1970 — Лондон. ун-ті (з 1976 — проф.).

Наук. праці стосуються історії права, правничих систем країн Східної Європи та СНД, теорії і практики законодавства в сфері міжнародних відносин.

БЕКЕРФОРДЕРЗАНДФОРТ Крістіан (BECKERVORDERZANDFORTH Christian) — німе-

цький учений в галузі енергетики, іноз. член (1997). Н 15.08.1944 у Ленгфельді. Закінчив Технічний ун-т в Ахені (1972), де працював до 1979; у 1983—91 — директор Теплотехнічного ін-ту в Ессені, з 1990 — віце-президент компанії «Рургаз» та викладач Бохум. ун-ту.

Наук. праці з проблем газифікації вугілля, виробництва та перетворення енергії, когенерації, охорони навколишнього середовища.

БЕРДЖЕН Арнольд Стенлі Вінцент (BURGEN Arnold Stanley Vincent) — англійський біохімік і фізіолог, іноземний член (1992). Н. 20.03.1922 в Лондоні. Закінчив Лондон. ун-т (1945). У 1949—62 — проф. Мак-Гіллського ун-ту (Монреаль, Канада), 1962—71 — Кембрідж. ун-ту, 1971—82 — директор Національного ін-ту медичних досліджень в Лондоні, 1982—89 — глава Дарвінов. коледжу в Кембріджі.

Наук. праці стосуються фізіології, біохімії, біофізики, фармакології.

Член низки академій наук. Перший президент Європейської академії (1988—94).

Б'ЄРРУМНільс (BIERRUMNiels) — датський фізико-хімік, іноз. член (1992). Н. 6.10.1940 у Копенгагені. Закінчив Копенгаген. ун-т (1964). З

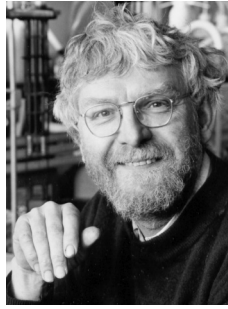
У. Батлер

К. Бекерфордер-зандфорт

А. Берджен

Н. Б'єррум

О. Біланюк

Д. Бовуа

1966 працює у Технічному ун-ті в Копенгагені (з 1989 — проф.).

Наук.дослідження в галузі неорганічної хімії, хімії розплавлених солей, фізико-хімії матеріалів, розробки систем хімічних джерел струму та акумуляторів нового покоління.

БІЛАНЮК Олекса-Мирон (BILANIUK Oleksa Myron) — американський фізик, іноз. член (1992). Н. 15.12.1926 у с. Сянчик на Лемківщині (Польща). Закінчив Мічиган. ун-т (1953). У 1958—64 працював у Рочестер. ун-ті, з 1964 — у Свартмор. коледжі в Пенсільванії (з 1970 — проф.).

Наук.праці стосуються експериментальної і теоретичної ядерної фізики, історії науки.

Орден «За заслуги» III ст. (2007). Пр. ім. К.Д. Синельникова (1995).

БОВУА Даніель (BEAUVOIS Daniel) — французький історик, іноз. член (2000). Н. 9.05.1938 в Аннезен-ле-Бетон. Закінчив Париз. ун-т. У 1969—72 — директор Центру французької культури Варшав. ун-ту, 1972—78 працював у Національному центрі наук. досліджень в Парижі, 1978—79 — в ун-ті Нансі, 1979—93 — Лілля, з 1993 — І Париз. ун-ті.

Наук. дослідження присвячено історії країн Східної Європи (Польщі, Литви, Білорусі,

України, Росії), зокрема соціально-етнічним і політичним взаєминам.

БОЯРЧУК Олександр Олексійович — російський астроном, іноз. член (2000). Н. 21.06.1931 в Грозному. Закінчив Ленінград. ун-т (1953). В 1956—87 працював у Крим. астрофізичній обсерваторії АН СРСР (з 1970 — заст. директора), 1987—2003 — директор Ін-ту астрономії РАН у Москві, водночас 1996—2001 — академік-секретар Відділення РАН, з 2002 — радник РАН.

Наук. дослідження стосуються астроспектроскопії, фізики зір, позаатмосферної астрономії, хімічного складу атмосфер зір різних класів.

Акад. РАН (1987). Держ. пр. СРСР (1984).

БРОДЖІ-БЕРКОФФ Джованна (BROGI-BERCOFF Giovanna) — італійський історик, мовознавець, іноз. член (2003). Н. 6.11.1943 в м. Аарау (Швейцарія). Закінчила Флорентійський ун-т (1968). У 1984—94 — проф. ун-ту Урбіно, з 1994 — Мілан. ун-ту та директор його Ін-ту мов і літератур Східної Європи.

Наук. дослідження стосуються слов'янських культур доби середньовіччя та бароко в загальноєвропейському культурному контексті.

БРОК Олаф (BROCH Olaf) — норвезький лінгвіст, акад. (1924). Н. 4.07.1867 у Крістіанії (тепер Осло), де закінчив ун-т; з 1900 — його проф. П. 28.01.1961.

Наук. праці в галузі фольклористики, слов'янського мовознавства, фонетики.

ВЕЛЬФЕ Владислав (WELFE Wladyslaw) — польський економіст, іноз. член (1997). Н. 20.05.1927 в м. Колбушова. Закінчив Лодзький ун-т (1949). З 1949 працював у Вищій економічній школі, яку 1961 приєднано до Лодзького ун-ту; з 1965 — керівник ка-

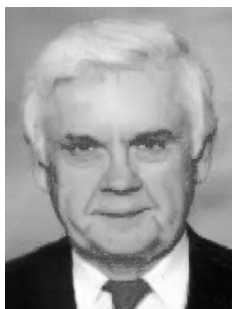
О.О. Боярчук

Д. Броджі-Беркофф

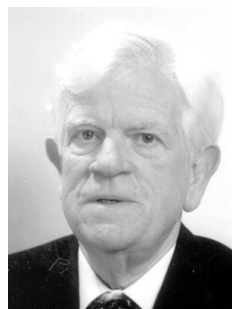
О. Брок

В. Вертелецький

Р. Ветс

Г. Вільгельмссон

федри, у 1970—97 — директор Ін-ту економіки та статистики цього ун-ту.

Наук. праці присвячено проблемам макро-економічного аналізу, моделювання та планування, розвитку економічних методів.

ВЕРТЕЛЕЦЬКИЙ Володимир (WERTELECKI Wladimir) — американський учений в галузі молекулярної генетики, іноз. член (2003). Н. 27.07.1936 в Рівному (Україна). Закінчив ун-т Буенос-Айреса (1961, Аргентина). В 1967—74 працював у Національному ін-ті раку, Національному ін-ті здоров'я (штат Мериленд), Медичному ун-ті Південної Кароліни, з 1974 — проф. ун-ту Алабами та директор українсько-американської програми запобігання вродженим вадам розвитку.

Наук. праці в галузі медичної генетики, педіатрії.

ВЕТС Роджер (WETS Roger) — американський математик, іноз. член (1992). Н. 20.02.1937 в Уклі (Бельгія). Закінчив Брюссел. ун-т (1959), ступінь доктора філософії дістав 1964 у Каліфорн. ун-ті в Берклі. В 1964—70 працював у Науково-дослідній лабораторії у Вашингтоні, 1972—83 — проф. ун-ту Кентуккі, з 1984 — Каліфорн. ун-ту в Девісі.

Наук. праці стосуються математичного програмування, стохастичної оптимізації.

ВІЛЬГЕЛЬМССОН Ганс (WILHELMSSON Hans) — шведський фізик, іноз. член (1992). Н. 4.10.1929 у Гетеборзі, де закінчив Чалмер. технологічний ун-т (1952) і працював до 1994 (з 1971 — проф. і директор Ін-ту теорії електромагнітного поля та фізики плазми).

Наук. праці в галузі фізики плазми, електродинаміки, електротехніки, статистичної фізики.

ВІТЕРСПУН Пол (WITHERSPOON Paul) — американський учений-геолог, іноз. член (1992). Н. 9.02.1919 у Піттсбурзі. Закінчив

Піттсбурз. (1941) та Канзас. (1951) ун-ти. В 1957—89 — проф. Каліфорн. ун-ту в Берклі, з 1988 — президент компанії «Вітерспун Інкорпорейшн».

Наук. праці стосуються перенесення флюїдів у поруватих і тріщинуватих породах, підземного збереження газів і рідин, захоронення токсичних і радіоактивних залишків, моделювання гідрогеологічних систем.

ВОЛЬПЕ Пьетро (VOLPE Pietro) — італійський біолог, іноз. член (1994). Н. 12.10.1936 в Капуї. Закінчив Моск. ун-т (1960). Від 1987 — проф. Римського ун-ту «Тор Вергата».

Наук. праці в галузі молекулярної біології, зокрема структури та функцій нуклеїнових кислот, регуляції біосинтезу білку, впливу електромагнітного поля на клітинні процеси.

ВОРГУЛ Бейзил (WORGUL Basil) — американський офтальмолог, іноз. член (1992). Н. 30.06.1947 у Нью-Йорку. Закінчив ун-т Майамі (1969). З 1974 працював у Колумб. ун-ті (з 1990 — проф. і з 1985 — директор лабораторії радіаційної офтальмології). П. 19.01.2006.

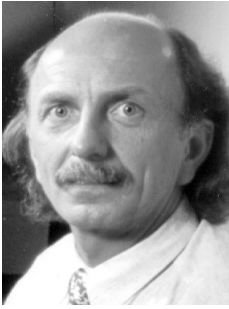
Наук. дослідження стосуються променевої катаракти, методів вивчення кришталика ока, розробки радіопротекторів очних тканин, космічної медицини.

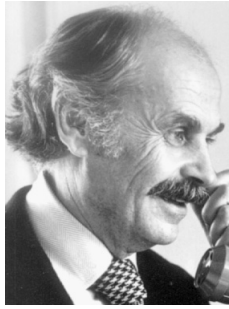
П. Вітерспун

П. Вольпе

Б. Воргул

Б. Гаврилишин

В. Гайко

А. Гарріс

ГАВРИЛИШИН Богдан (HAWRYLYSHYN Bohdan) — учений-економіст, іноз. член (1990). Н. 19.10.1926 в с. Коропець (тепер Тернопіл. обл., Україна). Закінчив ун-т у Торонто (1952). У 1968—86 — генеральний директор Міжнародного ін-ту менеджменту (Швейцарія). Один із засновників Міжнародного ін-ту менеджменту в Україні (МІМ — Київ), голова Міжнародного фонду «Відродження» (Київ).

Наук. праці стосуються проблем економіки, управління суспільним виробництвом, соціології, науково-технічного і соціально-економічного прогнозування.

Засл. діяч науки і техніки України (1992). Орден «За заслуги» III ст. (1996), князя Ярослава Мудрого V ст. (2005).

ГАЙКО Володимир (HAJKO Vladimir) — словацький фізик, іноземний член (1990). Н. 3.10.1920 у Кромпахах. Закінчив Братіслав. ун-т (1944). Працював у Братіслав. (1944—53) і Кошиц. (1953—63) політехнічних ін-тах, 1963—82 — проф., 1969—74 — ректор Кошиц. ун-ту, 1980—86 — директор Ін-ту експериментальної фізики, також 1974—89 — голова Словацької АН.

Наук. праці стосуються магнітних властивостей феромагнітних сплавів, зокрема ме-

ханізму намагнічення, гістерезисних явищ, ефекту Баркгаузена.

ГАРРІС Айвор (HARRIS Ivor) — шотландський матеріалознавець, іноз. член (2000). Н. 27.07.1939 у Бірмінгемі. Закінчив Бірмінгем. ун-т (1960), де працює (з 1988 — проф., у 1966—2002 — декан ф-ту).

Наук. дослідження присвячено структурі, складу й фізичним властивостям різних сплавів, твердих розчинів та інтерметалічних сполук, складу та росту монокристалів, взаємодії сплавів з воднем.

ГЕРМАНН Йоханн (HERRMANN Joachim) — німецький історик і археолог, іноз. член (1990). Н. 19.12.1932 в Любніці. Закінчив ун-т ім. А. Гумбольдта в Берліні (1958). У 1970—90 — директор Центрального ін-ту давньої історії й археології в Берліні.

Наук. праці стосуються історії та археології слов'ян раннього середньовіччя на території Центральної Європи.

ГІРЦЕБРУК Фрідріх (HIRZEBRUCH Friedrich) — німецький математик, іноз. член (1992). Н. 17.10.1927 у Гаммі. Закінчив Мюнстер. ун-т (1950). У 1952—54 працював в Ін-ті перспективних досліджень в Принстоні (США), 1955—56 — Принстон. ун-ті, 1956—93 — проф. Бонн. ун-ту, 1980—95 — також директор Ін-ту математики в Бонні.

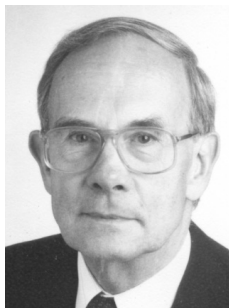
Наук. праці стосуються алгебраїчної топології та її застосувань до математичної фізики і теорії функцій.

Почесний член низки академій наук.

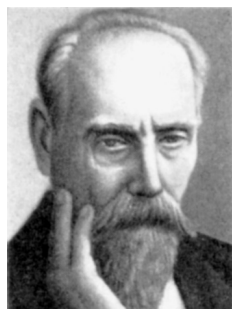
ГОРБАЧЕВСЬКИЙ Іван (GORBACHEVSKY Ivan) — біохімік, гігієніст, епідеміолог, акад. (1925). Н. 15.10.1854 у с. Зарубинці (тепер Тернопіл. обл., Україна). Закінчив Віден. ун-т. З 1883 — проф. Празького ун-ту, з 1921 — проф. та з 1924 — ректор Укр. ун-ту в Празі. П. 24.05.1942.

Й. Германн

Ф. Гірцебрук

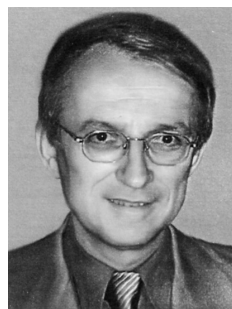
І. Горбачевський

А.І. Григор'єв

І. Гривняк

І. Гук

Одним з перших виділив амінокислоти і встановив, що вони входять до складу білків, синтезував 1882 сечову кислоту з сечовини і гліцину, відкрив фермент ксантиноксидазу.

ГРИГОР'ЄВ **Анатолій Іванович** — російський фізіолог, іноз. член (2000). Н. 23.03.1943 у с. Меделівка Житомир. обл. (Україна). Закінчив 2-й Моск. медичний ін-т і з 1966 працює в Ін-ті медико-біологічних проблем РАН (з 1988 — директор), водночас з 2001 — академік-секретар Відділення РАН, з 2008 — віце-президент РАН.

Наук. дослідження в галузі космічної фізіології та гравітаційної біології.

Акад. РАН (1997). Держ. пр. СРСР (1989).

ГРИВНЯК **Іван** (HRIVNAK Ivan) — словацький матеріалознавець, іноз. член. (1992). Н. 23.12.1931 у Комарно. Закінчив Політехнічний ін-т у Братиславі (1954). У 1955—91 працював в Ін-ті зварювання, з 1991 — ректор Технічного ун-ту в Кошиці, також з 1983 — віце-голова Словацької АН.

Наук. дослідження стосуються зварювання металів і сплавів, теорії металургійних процесів, матеріалів для ядерної енергетики, електронної мікроскопії.

ГУК **Ігор** (HUK Ihor) — австрійський хірург, іноз. член (2000). Н. 22.01.1952 у Гданську (Польща). Закінчив Віден. ун-т (1976), де працює в хірургічній клініці (з 1997 — проф.).

Наук. дослідження в галузі трансплантології та судинної хірургії. Здійснив понад 3,5 тис. хірургічних операцій, в тому числі близько 500 пересадок нирок та печінки.

ГАБРІЕЛЬ **Петер** (GABRIEL Peter) — швейцарський математик, іноз. член (1991). Н. 1.08.1933 в м. Біч (Ельзас-Лотарингія, Франція). Закінчив Нормальну школу в Парижі (1957). В 1962—70 — проф. Страсбурз., 1970—74 — Бонн., 1974—98 — Цюрих. ун-тів.

Наук. праці стосуються алгебри, алгебраїчної геометрії, топології.

ГАМОТА **Джордж** (GAMOTA George) — американський фізик, іноз. член (2000). Н. 6.05.1939 у Львові. Закінчив ун-т Міннесоти (1963), в 1966 здобув ступінь доктора фізики в Мічиган. ун-ті, в якому з 1981 — проф. і директор Ін-ту науки і технології в Анн-Арборі (в 1967—75 працював у Белл лабс.).

Наук. праці стосуються надтекучості та надпровідності, гідродинаміки ідеальних рідин, фізики квантових рідин, науково-технологічного менеджменту.

ГВІШАНИ **Олексій Джерменович** — російський учений у галузі геофізики, інформатики та системного аналізу, іноз. член (2003). Н. 29.10.1948 у Москві. Закінчив Моск. ун-т (1971). З 1978 працює в Об'єднаному ін-ті фізики Землі РАН (з 1991 — зав. лабораторії, керівник Центру дослідження геофізичних даних і мережевих технологій, з 1999 — заст. ген. директора).

Наук. праці стосуються розробки дискретних методів математичної геофізики, їх застосуванню до задач фізики Землі при оцінці природних ризиків, створенню алгоритмів і

П. Габріель

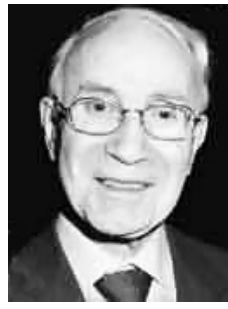
Д. Гамота

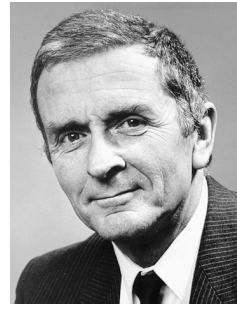
О.Д. Гвішані

О. Гейштор

С. Грачотті

К. Грін

моделей штучного інтелекту для вивчення глобальних геофізичних баз даних.

Чл.-кор. РАН (2006). Віце-президент Європейського середземноморського сейсмологічного центру (з 1995).

ГЕЙШТОР Олександр (GIEYSZTOR Aleksander) — польський історик, іноз. член (1991). Н. 17.07.1916 у Москві. Закінчив Варшав. ун-т (1937). З 1945 працював в Ін-ті історії цього ун-ту (з 1949 — проф., у 1955—75 — директор), також у 1981—83 і 1990—92 — президент Польської АН. П. 9.02.1999.

Наук. праці присвячено історії середньовічної Польщі, зокрема доби заснування Польської держави, та загальній історії.

ГРАЧОТТИ Санте (GRACIOTTI Sante) — італійський літературознавець, іноз. член (1992). Н. 1.12.1923 в Осімо. Навчався в Мілан. та Рим. ун-тах. З 1976 — директор Ін-ту слов'янської філології Рим. ун-ту «Ла сап'єнца».

Наук. праці стосуються історії польської, російської та інших слов'янських літератур, італійсько-слов'янських культурних взаємин.

ГРІН Колін (GREEN Colin) — англійський учений-медик, іноз. член (1994). Н. 2.03.1935

у Портсмуті. Закінчив Королів. ветеринарний коледж Лондон. ун-ту (1963). В 1971—94 працював у Клінічному дослідному центрі (у 1988—94 — керівник відділення хірургічних досліджень), з 1994 — директор Ін-ту медичних досліджень (Нортвік-Парк).

Наук. праці з проблем низькотемпературної біології, біохімії, загальної, відновлювальної та мікрохірургії, імунології та трансплантації органів.

ГРЮНБЕРГ-МАНАГО Маріанна (GRUNBERG-MANAGO Marianne) — французький біохімік, іноз. член (1992). Н. 6.01.1921 у Петрограді (Росія). Закінчила Париз. ун-т (1943). З 1946 працює в Національному центрі наук. досліджень (у 1967—93 — зав. відділу), водночас з 1959 — зав. відділу Ін-ту фізико-хімічної біології і в 1972 — 82 — проф. Париз. ун-ту.

Наук. праці в галузі молекулярної біології.

Президент Французької АН (1995—96). Член низки академії наук.

ГЬОБЕЛЬ Ернст (GOEBEL Ernst) — німецький фізик, іноз. член (1997). Закінчив ун-т у Франкфурті-на-Майні (1970). В 1976—80 працював у Штутгарт. ун-ті, 1980—86 — Ін-ті фізики твердого тіла в Штутгарті, 1986—94 — проф. Марбурз. ун-ту, з 1995 — директор Державного ін-ту стандартів.

Наук. праці присвячено дослідженню швидкоплинних електронних (екситонних) процесів, у тому числі низькорозмірних, у напівпровідниках з використанням методів піко- і фемтосекундної лазерної спектроскопії.

ДАРЕВИЧ Юрій (DAREWYCH Jurij) — канадський фізик, іноз. член (1992). Н. 17.02.1939 у с. Сухоріччя (нині Львів. обл., Україна). Закінчив ун-т у Вінніпегу (1961). Працює в Йорк. ун-ті в Торонто.

Наук. праці в галузі теорії поля, квантової електродинаміки, теорії розсіяння.

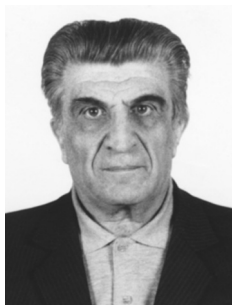
М. Грюнберг-Манаго

Е. Гьобель

П. Де Жен

К.С. Демірчян

Р. Джаків

Д. Джардіна

ДЕ ЖЕН П'єр (De GENNES Pierre) — французький фізик-теоретик, іноз. член (1992). Н. 24.10.1932 у Парижі, де закінчив Нормальну школу (1955). В 1961—71 — проф. Париз. ун-ту, 1971—2004 — Колеж де Франс, водночас у 1976—2002 — директор Школи фізики і хімії в Парижі. П. 18.05.2007.

Наук. праці стосуються надпровідності, фізики рідкого стану, фізики рідких кристалів, рідких кристалів, полімерів.

Нобелівська пр. (1990). Член Париз. АН (1979), низки ін. академій наук.

ДЕМІРЧЯН Камо Серопович — російський учений у галузі електроенергетики, іноз. член (2000). Н. 25.10.1928 в Ростові-на-Дону. Закінчив Ленінград. політехнічний ін-т (1953), де працював (з 1975 — зав. кафедри); в 1973—78 — директор Науково-дослідного ін-ту фізико-технічних проблем електроенергетики, з 1978 — в Моск. енергетичному ін-ті та Ін-ті високих температур РАН.

Наук. дослідження стосуються моделювання і розрахунку магнітних полів у неоднорідних середовищах та електроенергетичних пристроях, проектування та створення конструкцій електроенергетичного обладнання, дослідження впливу енергетики на глобальні зміни клімату.

Акад. РАН (1984). Держ. пр. СРСР (1988).

ДЖАКІВ (ЯЦКІВ) Роман (JACKIV Roman) — американський фізик-теоретик, іноз. член (2003). Н. 8.11.1939 в Люблінці (Польща). В 1966 здобув ступінь доктора фізики в Корнел. ун-ті (США). В 1966—69 працював у Гарвард. ун-ті, з 1969 — у Массачусетс. технологічному ін-ті (з 1977 — проф.).

Наук. праці в галузі математичної фізики, квантової теорії поля, теорії елементарних частинок, фізики конденсованого стану, теорії гравітації.

Пр. ім. Д. Хейнмана (1995), медаль ім. П. Дірака (1998).

ДЖАРДІНА Джорджіо (GIARDINA Giorgio) — італійський фізик, іноз. член (1995). Н. 26.10.1942 в Мессіні. Отримав ступінь доктора фізики в Мессіні. ун-ті (1966), де працює (з 1985 — проф.).

Наук. праці в галузі ядерної фізики.

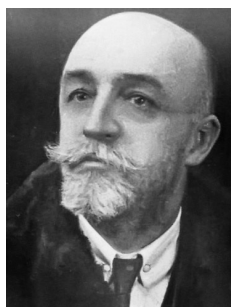
ДНІСТРЯНСЬКИЙ Станіслав Северинович (DNISTRANSKI Stanislav) — правознавець, акад. (1927). Н. 13.11.1870 у Тернополі. Закінчив Віден. ун-т (1893). В 1898—1918 викладав у Львів. (з 1901 — проф.), в 20-х рр. — у Праз. ун-тах. П. 5.05.1935.

Наук. праці стосуються цивільного права.

ЕБЕЛЬ Жан-П'єр (EBEL Jean Pierre) — французький учений у галузі біохімії та молекулярної біології, іноз. член (1991). Н. 25.01.1920 у Бітвеллері (Ельзас). Закінчив Страсбурз. ун-т, де працював (з 1962 — проф.), з 1973 — також директор Ін-ту молекулярної біології у Греноблі. П. 20.06.1992.

Наук. дослідження стосуються блокування біологічного апарату клітини та блокування взаємодії.

ЖУКОВСЬКИЙ Аркадій Іларіонович (JOUKOWSKI Arkadij) — історик і географ, іноз. член (1992). Н. 12.01.1922 в Чернівцях (Украї-

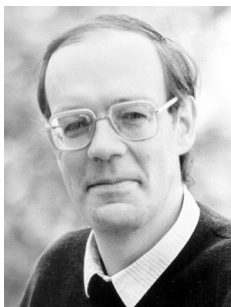
С. Дністрянський

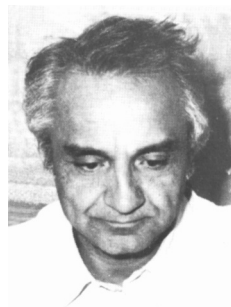
А.І. Жуковський

Ю.І. Журавльов

Б. Закманн

А. Зікікі

В.О. Кабанов

на). В 1949 закінчив Грацький ун-т (Австрія). З 1960 — проф. Ін-ту східних мов і цивілізацій Париз. ун-ту, одночасно з 1969 — проф. Укр. вільного ун-ту в Мюнхені.

Наук. праці стосуються історії освіти, науки, культури, суспільного і національно-визвольного рухів в Україні.

Голова Наук. товариства ім. Т. Шевченка в Європі (1987—97).

ЖУРАВЛЬОВ Юрій Іванович — російський учений в галузі інформатики та обчислювальної математики, іноз. член (2000). Н. 14.01.1935 у Воронежі. Закінчив Моск. ун-т (1957). У 1959—69 працював в Ін-ті математики Сибір. відділення АН СРСР, з 1969 — Обчислювальному центрі РАН у Москві (зав. лабораторії, відділу, заст. директора), водночас з 1970 — проф. Моск. фізико-технічного ін-ту, з 1997 — зав. кафедри Моск. ун-ту.

Розробив загальну теорію локальних алгоритмів, ефективні обчислювальні методи розв'язання різноманітних прикладних задач.

Ленінська пр. (1966). Акад. РАН (1992).

ЗАКМАНН Берг (SAKMANN Bert) — німецький біолог, іноз. член (1994). Н. 12.06.1942 у Штутгарті. Закінчив Мюнхен. ун-т (1967). У 1974—89 працював в Ін-ті біофізичної хімії в Геттінгені (з 1985 — керівник відділу клітинної фізіології), з 1989 — керівник відділу Ін-ту медичних досліджень у Гейдельберзі, водночас з 1987 — проф. Геттінген., з 1990 — Гейдельберз. ун-тів.

Наук. праці в галузі молекулярної фізіології. Разом з *Е. Негером* розробив метод локальної фіксації потенціалу — електрофізіологічну методику для вивчення властивостей іонних каналів.

Нобелівська пр. (1991).

ЗІКІКІ Антоніно (ZICHICHI Antonino) — італійський фізик, іноз. член (1992). Н. 15.10.1929 в Трапані (Сіцилія). В 1953 отри-

мав ступінь доктора фізики в ун-ті Палермо. В 1963—79 — проф. Болон. ун-ту і директор Центру науки і культури ім. Е. Майорани в Ериче, 1979—85 — президент Національного ін-ту ядерної фізики, з 1986 — керівник лабораторії ЦЕРНу в Женеві.

Наук. праці стосуються фізики елементарних частинок (взаємодія адронів, лептонні процеси). Незалежно від Л. Альвареса та ін. відкрив резонанси, від Л. Ледермана — антидейтрон.

Президент Європейського фізичного товариства (1979—81) і Всесвітньої федерації наукових працівників (з 1989).

КАБАНОВ Віктор Олександрович — російський хімік, іноз. член (2000). Н. 15.01.1934 в Москві. Закінчив Моск. ун-т (1956), де працював (з 1970 — проф., зав. кафедри), водночас з 1962 — в Ін-ті нафтохімічного синтезу РАН та з 1988 — член Президії, з 1991 — академік-секретар Відділення РАН. П. 31.03.2006.

Наук. дослідження стосуються кінетики й механізму полімеризаційних процесів, полімеризації в твердій фазі, фізико-хімії інтерполіелектролітних комплексів та інтерполіелектролітних реакцій, моделювання біополімерів синтетичними макромолекулами, конструювання біоактивних полімерних сполук.

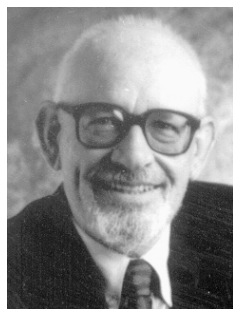
Ленінська пр. (1980). Акад. РАН (1987).

КАЛОДЖЕРО Франческо (CALOGERO Francesco) — італійський математик, іноз. член (1994). Н. 6.02.1935 у Фієзоле. Закінчив Рим. ун-т (1958), де працює (з 1976 — проф.).

Наук. праці стосуються математичних проблем ядерної та теоретичної фізики, контролю над озброєннями та роззброєнням.

У 1989—97 — генеральний секретар Пагуошського руху вчених.

КАППЕЛЕР Андреас (KAPPELER Andreas) — історик, іноз. член (1996). Н. 20.09.1943 у

Ф. Калоджеро

А. Капеллер

І. Карубе

М. Каша

Вінтертурі (Швейцарія). Закінчив Цюріх. ун-т (1969), де працював; у 1982—98 — проф. Кельн., з 1998 — Віден. ун-тів.

Наук. праці з історії східноєвропейських країн, зокрема України та Росії.

КАРУБЕ Ісао (KARUBE Isao) — японський біофізик, іноз. член (1997). Н. 27.01.1942 в Токіо. Закінчив Токійський технологічний ін-т (1969), де працював у 1974—87 (з 1985 — проф.), з 1988 — проф. Токійського ун-ту.

Наук. праці стосуються біоелектроніки та біотехнології, зокрема створення біосенсорів.

КАША Майкл (KASHA Michael) — американський фізик і хімік, іноз. член (1990). Н. 6.12.1920 в Елізабеті (штат Нью-Джерсі). Закінчив Мічиган. ун-т (1943). З 1951 — проф. та в 1960—80 — директор Ін-ту молекулярної біофізики ун-ту Флориди.

Наук. праці стосуються молекулярної біофізики, електронної спектроскопії, емісійної молекулярної спектроскопії, фотохімії, фізики молекулярних екситонів. Відкрив синглетний кисень.

КОЗАК Стефан (KOZAK Stefan) — польський літературознавець, іноз. член (2000). Н. 11.11.1937 у с. Вербиця Томашув. повіту. Закінчив Київ. ун-т (1962). Працював в Ін-ті слов'янознавства Польської АН, з 1982 — зав. кафедри Варшав. ун-ту.

Наук. дослідження присвячено українській літературі XIX—XX ст., українсько-слов'янським літературним взаєминам.

Ордени князя Ярослава Мудрого V ст. (2003), «За заслуги» II ст. (2007).

КОРОПЕЦЬКИЙ Іван Святослав (KOROPESKYJ Iwan Swiatoslaw) — американський економіст, іноз. член (1992). Н. 24.06.1921 у с. Струпкові (тепер Івано-Франків. обл., Україна). Закінчив Ерланген. ун-т (1950) та Укр.

вільний ун-т у Мюнхені (1951). У 1964—92 — проф. Темпльського ун-ту у Філадельфії.

Наук. праці присвячено економіці України, порівнянню економічних систем, історії економічної думки.

В 1992—96 — президент Міжнародної української економічної асоціації.

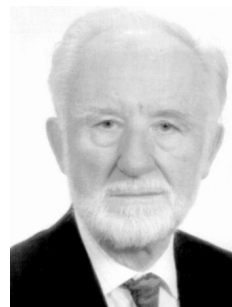
КОСТЮК Григорій Олександрович (літ. псевдонім **Б. Подоляк**) (KOSTIUK Hryhoriy) — американський літературознавець, іноз. член (1992). Н. 25.10.1902 у с. Боришківці (тепер Хмельниць. обл., Україна). Навчався у Київ. ін-ті народної освіти та Харків. літературному ін-ті. На початку 30-х рр. викладав у Харків. ун-ті та Луган. педагогічному ін-ті. Заарештований за звинуваченням у «націоналізмі» і «хвильовизмі», в 1935—40 відбував ув'язнення. В 1944 виїхав за кордон, з 1952 жив у США, де в 1955—75 очолював асоціацію українських письменників «Слово». П. 3.10.2002.

Наук. праці присвячено дослідженню літературних і суспільних процесів в Україні XX ст.

КОТЛІНСЬКІ Ришард (KOTLINSKI Ryszard) — польський учений-геолог, іноз. член (2003). Н. 17.03.1947. Закінчив Вроцлав. ун-т. З 2001 — проф. Щецін. ун-ту, водночас гене-

С. Козак

І.С. Коропецький

Г.О. Костюк

Р. Котліньскі

К. Кох

В.М. Кудрявцев

ральний директор спільного підприємства «Інтерокеанметал».

Наук. праці в галузі морської геології.

КОХ Карл-Гайнц (KOSH Karl Heinz) — німецький учений-економіст, іноз. член (2000). Н. 18.09.1944 у м. Кальтеннордгайм. Закінчив Париз. ун-т (1972) і Технічний ун-т у Західному Берліні (1973). З 1975 — консультант міжнародних організацій у галузі експорту, інвестицій, туризму. Президент міжнародної організації допомоги країнам, що розвиваються «Internationaler Hilfsfonds e. V.».

Наук. дослідження стосуються маркетингу та стратегій експорту, організації експортних та інвестиційних місій.

КУДРЯВЦЕВ Володимир Миколайович — російський правознавець, іноз. член (2000). Н. 10.04.1923 в Москві. Закінчив Військово-юридичну академію (1949). З 1973 — директор Ін-ту держави і права РАН, також у 1988—2001 — віце-президент РАН. П. 5.10.2007.

Наук. праці стосуються теорії і соціології права, кримінології, кримінального права.

Акад. РАН (1984). Держ. пр. СРСР (1984).

ЛАВ Роберт (LOVE Robert) — англійський гідробіолог, іноз. член (2000). Н. 30.03.1927. Закінчив Ліверпул. ун-т (1944). Працював на дослідній станції Торрі в Абердині (Шотландія). П. 15.04.2006.

Виконав дослідження життєвих циклів океанічних і морських риб.

ЛЕН Жан-Марі (LEHN Jean Marie) — французький хімік, іноз. член (1992). Н. 30.09.1939 у Росхаймі (Ельзас). Закінчив Страсбурз. ун-т (1960), де працював у 1966–79 (з 1970 — проф.), також 1960—66 — в Національному центрі наукових досліджень, з 1970 — проф. Колеж де Франс у Парижі.

Наук. праці присвячено органічному синтезу та хімії комплексних сполук. Один із засновників супрамолекулярної хімії.

Нобелівська пр. (1987).

ЛБОВИЦ Гарольд (LIEBOWITZ Harold) — американський учений-механік, іноз. член (1994). Н. в 1924. Закінчив Політехнічний ін-т Брукліна. У 1948—68 працював у Службі військово-морських досліджень, з 1968 — проф. ун-ту Дж. Вашингтона та з 1971 — директор його Ін-ту досліджень руйнування, втоми та конструкційної надійності. П. 7.04.2004.

Наук. праці присвячено проблемам механіки руйнування.

В 1994—2001 — президент Національної інженерної академії США.

ЛІЛІУС Кай Райнер (LILIUS Kaj Rainer) — фінський матеріалознавець, іноземний член (1995). Н. 27.01.1933 у Віпурі. З 1957 працює в Гельсінк. технологічному ун-ті (з 1970 — проф.), з 1989 — директор Ін-ту матеріалознавства і технологій.

Наук. праці в галузі матеріалознавства, металургії, створення і дослідження конструкційних матеріалів.

Ж. Лен

К. Ліліус

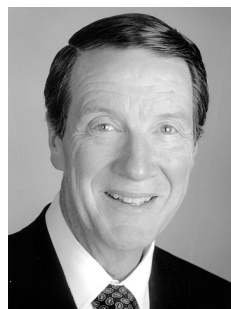
Ж. Ліонс

Д.С. Львов

Сіньюань Лю

Дж. Лядоу

ЛІОНС Жак-Луї (LIONS Jaques Louis) — французький вчений у галузі математики і кібернетики, іноз. член (1991). Н. 3.05.1928 у Грасі. Закінчив Нормальну школу в Парижі (1950). В 1954—62 — проф. ун-ту в Нансі, 1962—73 — Париз. ун-ту, з 1973 — Колеж де Франс і з 1984 — президент Національного центру космічних досліджень у Парижі. П. 17.05.2001.

Наук. праці стосуються прикладної математики, теорії управління, інформатики, системного аналізу, космічних досліджень.

Член низки академій наук. У 1991—94 — президент Міжнародного математичного союзу.

ЛЬВОВ Дмитро Семенович — російський учений-економіст, іноз. член (2000). Н. 2.02.1930 в Москві. Закінчив Моск. інженерно-економічний ін-т (1954), де працював; у 1965—72 — в Ін-ті економіки АН СРСР, з 1972 — Центральному економіко-математичному ін-ті, водночас у 1996—2001 — академік-секретар Відділення РАН. П. 6.07.2007.

Наук. дослідження присвячено проблемам ефективного керування науково-технічним розвитком, структурної та промислової політики, економіки перехідного періоду.

Акад. РАН (1994).

ЛЮ Сіньюань (LIU Xinyuan) — китайський учений в галузі молекулярної біології, іноз. член (1992). Н. 7.11.1927 в провінції Хунань. Закінчив ун-т в Нанкаї. З 1957 працює в Ін-ті біохімії та клітинної біології Шанхайської групи ін-тів біологічних наук АН Китаю (з 1985 — проф.).

Наук. праці стосуються структури і функції нуклеїнових кислот, хімічного синтезу інсуліну, біосинтезу білків.

ЛЯДОУ Джозеф (LaDOU Joseph) — американський гігієніст, іноз. член (1992). Н. 19.08.1938 у Салемі. Закінчив Каліфорн. ун-т у Сан-Франциско (1962), в якому з 1983 —

зав. відділу медицини праці та гігієни навколишнього середовища (в 1967—78 працював у Станфорд. науково-дослідному ін-ті).

Наук. праці стосуються гігієни та безпеки праці в промисловості, токсикології, профілактики професійних захворювань.

ЛЯКИШЕВ Микола Павлович — російський вчений у галузі металургії, іноз. член (2000). Н. 5.10.1929 у с. Покровці Орлов. обл. Закінчив Моск. ін-т сталі (1954) і до 1987 працював у Центральному науково-дослідному ін-ті чорної металургії (з 1975 — директор), з 1987 — директор Ін-ту металургії РАН. П. 19.11.2006.

Наук. діяльність стосується розробки основ металотермічних процесів та промислових технологій, створення низки феросплавів, у т.ч. спеціального призначення, також з аморфною і нанокристалічною структурою.

Ленінська пр. (1976). Держ. пр. СРСР (1970). Пр. ім. Є.О. Патона (2001). Акад. РАН (1987).

МАРКУСЬ Василь (MARKUS Vasyly) — політолог, іноз. член (1994). Н. 27.12.1922 у с. Бедевля (тепер Закарпат. обл., Україна). Закінчив Укр. вільний ун-т у Мюнхені (1948). У 1951—58 працював у Науковому

М.П. Лякишев

В. Маркус

Ш. Маркуш

П. Мейс

Х. Міямото

Ю. Мозер

товаристві ім. Т. Шевченка та в редакції Енциклопедії українознавства в Сарселі (Франція); з 1959 — на викладацькій та видавничій роботі в США (у 1962—90 — проф. ун-ту ім. І. Лойоли в Чикаго, з 1988 — головний редактор Енциклопедії української діаспори).

Наук. праці присвячено порівнянню політичних систем, міжнародній політиці та міжнародному праву.

Орден «За заслуги» III ст. (2008).

МАРКУШ Штефан (MARKUŠ Štefan) — словацький учений-механік, іноз. член (1992). Н. 7.05.1936 в Ньїредьхазі (Угорщина). Закінчив Технічний ун-т у Празі (1962). З 1971 працює в Ін-ті матеріалів і механіки машин Словац. АН (до 1989 — зав. відділу, в 1990—95 — директор).

Наук. праці присвячено теорії коливаних тонкостінних систем, демпфуванню коливань, механіці композитних матеріалів, пружності.

У 1990—92 — віце-президент, 1995—98 — учений секретар Словацької АН.

МЕЙЄ Поль-Жюль-Антуан (MEILLET Paul Jules Antoine) — французький мовознавець, акад. (1924). Н. 11.11.1866 у Мулені (Франція). Навчався у Сорбонні. З 1906 — проф. Колеж де Франс. П. 21.09.1936.

Наук. праці стосуються порівняльного індоевропейського мовознавства, окремих мовних сімей, розвитку української мови та її діалектів.

Почесний член низки академії наук.

МІЛЛЕР Кіт (MILLER Keith) — англійський учений-механік, іноз. член (1994). Н. 12.01.1932 у Блекберні. Закінчив Кембрідж ун-т, де працював у 1968—77; потім проф. Шеффілд ун-ту і директор його Ін-ту досліджень цілісності конструкцій. П. 26.05.2006.

Наук. дослідження присвячено механічній поведінці конструкційних матеріалів, розробці засобів таких досліджень, норм і стандартів конструювання.

МІЯМОТО Хунсі (MIYAMOTO Junshi) — японський вчений у галузі біохімії та молекулярної біології, іноз. член (1991). Н. 29.08.1931 у префектурі Хіого. Закінчив Кіот. ун-т (1957) і з цього часу працював у корпорації Сумітомо Кемікел, де в 1984—91 очолював науково-дослідний центр Такарадзука. П. 14.04.2003.

Наук. праці стосуються хімії навколишнього середовища, токсикології ксенобіотиків та лікарських препаратів, біотехнологій.

МОЗЕР Майнхард (MOSER Meinhard) — австрійський біолог, іноз. член (1992). Н. 13.03.1924 в Інсбруку, де закінчив ун-т (1950). У 1972—91 — директор Ін-ту мікробіології цього ун-ту. П. 30.09.2002

Наук. праці стосуються проблем мікології, зокрема таксономії грибів та дослідження їх токсинів.

МОЗЕР Юрген (MOSER Jurgen) — математик, іноз. член (1994). Н. 4.07.1928 у Кенігсберзі (тепер Калінінград, Росія). Отримав докторський ступінь в Геттінген. ун-ті (1952, Німеччина), з 1955 — у США, де працював у Нью-Йорк. ун-ті, Массачусетс. технологічному ін-ті та Математичному ін-ті ім. Р. Куранта в Нью-Йорку (у 1967—70 — директор); з 1980 — проф. Вищої технічної школи в Цюріху (Швейцарія), у 1984—95 також директор Математичного науково-дослідного ін-ту при ній. П. 17.12.1999.

Наук. праці в галузі диференціальних рівнянь. Розвинув напрямок прискореної збіжності А.М. Колмогорова та М.М. Боголюбова.

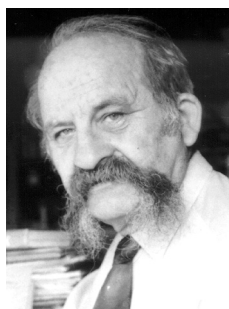
МОКРОНOSов Адольф Трохимович — російський біолог, іноз. член (2000). Н.

А.Т. Мокроносов

В. Москович

М. Мушинка

Ван Дао Нгуєн

14.06.1928 у Лєневському Свердлов. обл. (Росія). Закінчив Уральський ун-т (1951), де працював у 1954—83 (з 1963 — зав. кафедри та зав. лабораторії); з 1983 — заст. директора, з 1988 — директор Ін-ту фізіології рослин РАН, водночас у 1988—92 — зав. кафедри Моск. ун-ту. П. 25.06.2000.

Наук. дослідження стосуються фізіології рослин, зокрема фотосинтезу та вуглецевого метаболізму рослин в екстремальних умовах.

Акад. РАН (1987).

МОСКОВИЧ Вольф (MOSKOVICH Wolf) — мовознавець, іноз. член (1992). Н. 7.04.1936 у Болграді (тепер Одес. обл., Україна). Закінчив Чернівець. ун-т (1958). У 1965—74 — зав. Лабораторії мов інформатики у Москві; з 1976 працює в Єврейському ун-ті в Єрусалимі (з 1976 — проф., 1986—90 та з 1998 — зав. кафедри, також з 1988 — директор Науково-дослідного центру слов'янських мов та літератур).

Наук. праці присвячено загальному та слов'янському мовознавству, мовній статистиці, семантиці, лексикографії, культурології.

МУШИНКА Микола (MUSINKA Mikulas) — словацький вчений у галузі фольклористики та етнології, іноз. член (1997). Н. 20.02.1936 у с. Курів. Закінчив Празький ун-т (1960). У 1960—72 та 1990—2005 працював у Пряшів. ун-ті. В 1970—80-х рр. переслідувався за політичні переконання, зокрема за протест проти введення радянських військ до Чехословаччини, був позбавлений можливості працювати за фахом.

Наук. праці присвячено етногенезу та етнічній історії населення Карпат, матеріальній та духовній культурі людності південно-західної частини етнічних українських земель.

НГУЄН ВАН ДАО (NGUYEN VAN DAO) — в'єтнамський математик і механік, іноз. член (2000). Н. 10.08.1937 у м. Вінфу. В 1957—76 —

зав. кафедри, декан Ханойського технологічного ун-ту, 1977—93 — віце-президент і головний учений секретар Національного центру наук. досліджень, водночас 1979—90 — директор Ін-ту механіки; 1994—2001 — президент, з 2001 — голова науково-навчальної ради Національного ун-ту в Ханой. П. 11.12.2006.

Наук. праці в галузі нелінійної механіки. Держ. пр. України (1996).

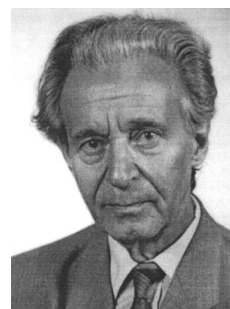
НЕВО Евіатар (NEVO Eviatar) — ізраїльський біолог, іноз. член (1997). Н. 2.02.1929 в Тель-Авіві. Закінчив Єврейський ун-т в Єрусалимі. З 1971 — керівник біологічного відділення, з 1977 — директор Ін-ту еволюції ун-ту Хайфи.

Наук. праці в галузі еволюційної біології, молекулярної біології та біохімії, популяційної та екологічної генетики, морфології рослин і тварин.

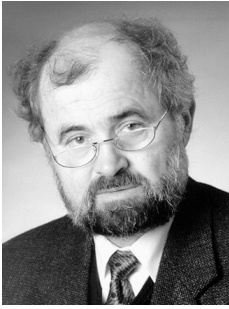
НЕВРЛИЙ Мікулаш (NEVRLY Mikulas) — літературознавець, іноз. член (2003). Н. 15.11.1916 у Ростові-на-Дону (Росія). Закінчив Укр. вільний ун-т та Карлів ун-т у Празі (1945). У 1948—50 працював в ун-ті Т. Маса-рика (Брно), 1950—56 — Празькому політехнічному ін-ті, 1956—63 — методист укр. мови та літератури на Пряшівщині, 1963—76

Е. Нево

М. Неврлий

Е. Негер

О.М. Нефедов

Л. Ніренберг

Дж. Нотт

— старший наук. співробітник Ін-ту літературознавства Словацької АН у Братиславі.

Наук. дослідження стосуються української літератури XIX—XX ст. та її зв'язків з іншими слов'янськими літературами.

Орден «За заслуги» III ст. (1997) та II ст. (2006).

НЕГЕР Ервін (NEHER Erwin) — німецький біофізик, іноз. член (1994). Н. 20.03.1944 в Ландсберзі. Закінчив Технологічний ін-т в Мюнхені (1965) та Вісконсин. ун-т у США (1967). З 1972 працює в Ін-ті біофізичної хімії в Геттінгені (з 1983 — зав. відділу).

Наук. праці з мембранної біофізики та клітинної фізіології. Разом з Б. Закманном розробив метод локальної фіксації потенціалу — електрофізіологічну методику для вивчення властивостей іонних каналів.

Нобелівська пр. (1991).

НЕФЕДОВ Олег Матвійович — російський хімік, іноз. член (2000). Н. 25.11.1931 в Дмитрові Моск. обл. Закінчив Моск. хіміко-технологічний ін-т (1954), де працював; з 1957 — в Ін-ті органічної хімії РАН, водночас 1988—2001 — віце-президент РАН, з 2001 — радник РАН.

Наук. дослідження стосуються хімії карбонів та їх аналогів, вільних радикалів, ін. не-

стабільних частинок і малих циклів, органічного синтезу, металоорганічної хімії.

Акад. РАН (1987). Держ. пр. СРСР (1983, 1990).

НІРЕНБЕРГ Луїс (NIRENBERG Louis) — американський математик, іноз. член (1994). Н. 28.11.1925 у Гамільтоні (Канада). Закінчив Монреал. ун-т (1945), з 1947 працював у Математичному ін-ті ім. Р.Куранта при Нью-Йорк. ун-ті (з 1957 — проф., у 1970—72 — директор).

Наук. праці присвячено теорії диференціальних рівнянь в частинних похідних та їх узагальненням, нелінійному аналізу, математичній фізиці, диференціальній геометрії.

НОТТ Джон Фредерік (KNOTT John Frederic) — англійський матеріалознавець, іноз. член (1992). Н. 9.12.1938 в Брістолі. Закінчив ун-т у Шеффільді (1959). У 1967—90 працював у Кембридж. ун-ті, з 1990 — проф. Бірмінгем. ун-ту.

Наук. праці присвячено металознавству та механіці руйнування, зокрема дослідженням залежності механічних властивостей сплавів і конструкційних матеріалів від мікроструктури, втомі матеріалів та її впливу на утворення тріщин.

НУДЕЛЬМАН Михайло (NUDELMAN Michael) — учений-економіст, іноз. член (2000). Н. 30.06.1938 в Києві. Закінчив Львів. політехнічний ін.-т (1961). У 1965—90 — зав. відділу, директор Обчислювального центру Львів. відділення Ін-ту економіки АН України; з 1991 — в Ізраїлі, керівник філіалу Наук. центру з вивчення природних ресурсів ун-ту Хайфи.

Наук. праці присвячено застосуванню обчислювальної техніки в системах управління народним господарством, економіці природних ресурсів і навколишнього середовища, проблемам сталого економічного розвитку.

Орден «За заслуги» III ст. (2008).

М. Нудельман

Д. Олсон

В.М. Орасєвський

Ю.С. Осипов

М. Павлік

П. Пардалос

ОЛСОН Дейвід Луїс (OLSON David Louis) — американський матеріалознавець, іноз. член (2000). Н. 17.03.1942. Закінчив ун-т штату Вашингтон (1965), Корнел. ун-т та ун-т штату Огайо (1970). Працював у Вищій гірничій школі штату Колорадо (в 1981—85 — керівник Центру зварювання, 1986—99 — про-ректор), з 2007 — національний менеджер компанії CEO Ridg-U-Rak у Пенсильванії.

Наук. дослідження стосуються проблем зварювання, методів нанесення покриттів, мікролегування, неруйнівного контролю, поведінки матеріалів при низьких температурах, фізики і механіки крихкого руйнування та деградації матеріалів під впливом опромінення, зносу та корозії.

ОРАЄВСЬКИЙ Віктор Миколайович — фізик, іноз. член (2003). Н. 9.03.1935 в Полтаві. Закінчив Харків. ун-т (1958). Працював в Ін-ті ядерної фізики Сибір. відділення АН СРСР у Новосибірську, в Ін-ті фізики та Ін-ті ядерних досліджень АН України в Києві, з 1979 — в Ін-ті земного магнетизму, іоносфери та поширення радіохвиль РАН (у 1989—2003 — директор). П. 23.11.2006.

Наук. праці в галузі ядерної фізики, фізики плазми, космічної фізики. Під його керівництвом реалізовано міжнародні супутникові проекти АПЕКС (1991), КОРОНАС-І (1994) та КОРОНАС-Ф (2001).

Держ. пр. СРСР (1987). Держ. пр. України.

ОСИПОВ Юрій Сергійович — російський вчений у галузі прикладної математики і механіки, організатор науки, іноз. член (2000). Н. 7.07.1936 в Тобольську Тюмен. обл. Закінчив Уральський ун-т (1959), де працював; у 1969—93 — в Ін-ті математики і механіки Уральського відділення РАН (з 1976 — зав. лабораторії, з 1986 — директор), з 1993 — директор Математичного ін-ту РАН та з 1991 — президент РАН.

Йому належать фундаментальні дослідження в галузі сучасної математики, механіки й теорії керування, реалізації великих проєктів, пов'язаних із створенням нової техніки.

Ленінська пр. (1976). Орден князя Ярослава Мудрого IV ст. (1999), «За заслуги» III ст. (2002). Золота медаль ім. В.І. Вернадського (2007). Акад. РАН (1987).

ПАВЛІК Мачей (PAWLIK Maciej) — польський учений в галузі електроенергетики, іноз. член (1994). Н. 19.09.1940 у м. Сарни Волин. обл. (Україна). Закінчив політехнічний ін-т у Лодзі (1962), де працює (з 1990 — проф., з 1992 — директор Ін-ту електроенергетики).

Наук. праці з проблем генерування, передачі та використання електричної енергії.

ПАРДАЛОС Панос (PARDALOS Panos) — американський вчений у галузі кібернетики, іноз. член (2003). Н. 17.06.1954. Закінчив ун-т Клаксона в Потсдамі (штат Нью-Йорк). У 1991—96 — проф. ун-ту Мінесоти, з 1996 — ун-ту Флориди та директор Центру прикладної оптимізації.

Наук. праці стосуються комбінаторної оптимізації, неопуклого програмування, побудови та аналізу комп'ютерних алгоритмів, теорії графів, паралельного обчислення в математичному програмуванні.

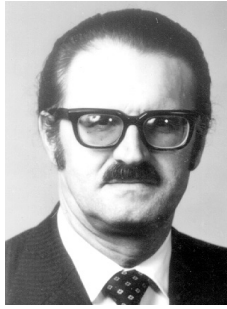
ПАРТЬЄ Бенно (PARTHIER Benno) — німецький біолог, іноз. член (1992). Н. 21.08.1932 у Голлебені. Закінчив ун-т у Галле (1958), де працював; з 1966 — в Ін-ті біохімії рослин у Галле (з 1967 — зав.відділом, у 1990—97 — директор).

Наук. праці стосуються біохімії, клітинної фізіології та молекулярної біології рослин, дослідження впливу екзогенних та ендогенних факторів на генні механізми та диференціацію клітин.

У 1990—2003 — президент Академії природознавців «Леопольдіна».

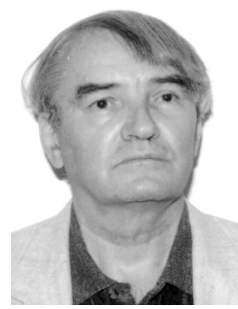
Б. Парт'є

Я. Пеленський

Т. Перит

В. Петришин

ПЕЛЕНСЬКИЙ Ярослав (PELENSKI Jaroslaw) — американський історик, іноз. член (1992). Н. 12.04.1929 у Варшаві. Закінчив Мюнхен. ун-т (1957). У 1964—67 працював у Вашингтон. ун-ті, 1967—92 — проф. ун-ту Айови, 1992—2008 — директор Ін-ту європейських досліджень НАН України в Києві.

Наук. праці стосуються ранньої та сучасної історії Східної Європи, політології, історіографії.

ПЕРИТ Тадеуш Марек (PERYT Tadeusz Marek) — польський геолог, іноз. член (2000). Н. 25.10.1949 у Варшаві. З 1970 працює у відділі геологічних наук Польської АН та з 1974 — у Державному геологічному ін-ті (1998—2008 — директор).

Наук. дослідження присвячено літології та седиментології, зокрема карбонатним та евапоритовим відкладам, корисним копалинам.

ПЕТРИШИН Володимир (PETRYSHYN Volodymyr) — математик, іноз. член (1992). Н. 22.01.1929 у с. Ляшки Муровані (тепер с. Муроване Львів. обл., Україна). Закінчив Колумб. ун-т (1954), де працював у 1956—59; 1964—67 — Чикаг. ун-ті, з 1967 — проф. Ратгер. ун-ту в Нью-Джерсі.

Наук. праці стосуються функціонального аналізу і теорії диференціальних рівнянь в частинних похідних. Побудував теорію А-властивих операторів, діючих у просторах Банаха.

Пр. ім. М.М. Крилова (1992).

ПЛАТЕ Микола Альфредович — російський хімік, іноз. член (2000). Н. 4.11.1934 в Москві. Закінчив Моск. ун-т (1956), де працював (з 1970 — проф.); з 1982 — директор Ін-ту нафтохімічного синтезу РАН, водночас 1996—2001 — головний учений секретар, з 2001 — віце-президент РАН. П. 16.03.2007.

Наук. дослідження присвячено хімічній модифікації полімерів, теорії реакційної здатності макромолекул, розробці полімерів медичного призначення, рідкокристалічних та мезофазних полімерів, синтетичних полімерних мембран.

Держ. пр. СРСР (1985). Золота медаль ім. В.І. Вернадського (2006). Акад. РАН (1987).

ПОЛІВКА Іржі (POLIVKA Irzi) — чеський фольклорист і філолог, акад. (1924). Н. 6.03.1858 в Енсі (Австрія). Навчався в Праз. і Загреб. ун-тах. З 1895 — проф. Праз. ун-ту. П. 21.03.1933.

Наук. праці присвячено вивченню слов'янської філології та фольклору, історії слов'янських літератур.

ПРИГОЖИН Ілля (PRIGOGINE Ilya) — бельгійський фізик і фізико-хімік, іноз. член (2000). Н. 25.01.1917 в Москві. Закінчив Брюссел. ун-т (1942), де працював (з 1947 — проф.), з 1962 — також директор Міжнародного ін-ту фізики і хімії (Сольве). П. 28.05.2003.

Наук. дослідження стосуються нерівноважної термодинаміки, одним із засновників якої є, статистичної механіки, термодинаміки незворотних процесів, фіз. хімії. Запровадив поняття виробництва ентропії та потоку ентропії (1947). Сформулював одну з ос-

М.А. Плате

І. Полівка

І. Пригожин

О.М. Прицак

О.М. Прохоров

К. Расвскі

новних теорем теорії нерівноважних процесів (теорема Пригожина).

Нобелівська пр. (1977). Пр. ім. Е. Сольве (1965), золота медаль ім. С. Арреніуса (1969), медаль ім. Б. Румфорда (1976) та ін. Член низки академій наук.

ПРИЦАК Омелян Йосипович (PRITSAK Omelan) — історик і мовознавець, іноз. член (1990). Н. 7.04.1919 у с. Лука (тепер Львів. обл.). Закінчив Львів. ун-т (1940), навчався також у Берлін. (1943—45) та Геттінген. (1946—48) ун-тах. У 1948—61 працював в ун-тах Геттінгена та Гамбурга, з 1961 — в США, де керував кафедрами у Вашингтон. (до 1964) і Гарвард. (1964—89) ун-тах. При останньому організував і до 1989 очолював Український науковий ін-т, 1991—99 — директор Ін-ту сходознавства НАН України в Києві. П. 29.05.2006.

Наук. праці стосуються історії середньовічної Азії, України, Східної Європи, алтайської, тюркської та слов'янської філології.

Почесна відзнака Президента України (1993). Держ. пр. України (1993).

ПРОХОРОВ Олександр Михайлович — російський фізик, іноз. член (2000). Н. 11.07.1916 в Атартоні (Австралія). Закінчив Ленінград. ун-т (1939). У 1946—82 працював у Фізичному ін-ті АН СРСР (з 1954 — зав. лабораторії, з 1968 — заст. директора), з 1982 — директор Ін-ту загальної фізики РАН (нині — його імені), водночас 1973—93 — академік-секретар Відділення РАН, 1969—78 — головний редактор Великої Радянської Енциклопедії. П. 8.01.2002.

Дослідження в галузі радіоспектроскопії, фізики і техніки лазерів, нелінійної оптики, квантової електроніки, фізики твердого тіла. В 1954 з М.Г. Басовим (незалежно від Ч. Таунса) створив перший молекулярний генера-

тор (мазер) на аміаку та в 1955 запропонував новий метод створення середовищ з від'ємним поглинанням (метод трьох рівнів), в 1958 — новий тип резонатора, низку лазерів. Є одним із засновників квантової електроніки. Створив наукову школу.

Нобелівська пр. (1964). Двічі Герой Соціалістичної Праці (1969, 1986). Ленінська пр. (1959). Держ. пр. СРСР (1980). Золота медаль ім. М.В. Ломоносова та ін. Акад. РАН (1966).

РАЄВСЬКІ Клаус (RAJEWSKY Klaus) — німецький вчений у галузі біохімії та молекулярної імунології, іноз. член (2003). Н. 12.11.1936 у Франкфурті-на-Майні. Закінчив Франкфурт. та Мюнхен. (1962) ун-ти. У 1964—2001 працював у Кельн. ун-ті (проф., директор Ін-ту генетики), з 2001 — проф. Медичного ін-ту Гарвард. ун-ту (США).

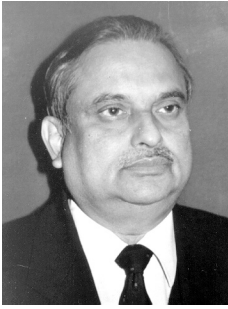
Наук. дослідження присвячено молекулярним механізмам регуляції імунітету.

РАО Палле Рама (RAO Palle Rama) — індійський матеріалознавець, іноз. член (1994). Н. 30.06.1937 у Курнулі. Закінчив Мадрас. ун-т (1956) та ун-т Андра (1957). У 1957—62 працював в Індійському наук. ін-ті у Бангалорі, 1962—82 — Індійському ун-ті у Варанасі (з 1966 — проф.), 1982—91 — директор Металургійної науково-дослідної лабораторії у Хайдарабаді.

Наук. праці присвячено дослідженню мікроструктури металів та сплавів, розробці технологій вдосконалення їх фізичних та механічних характеристик, порошковій металургії.

У 1992—94 — віце-президент Індійської АН.

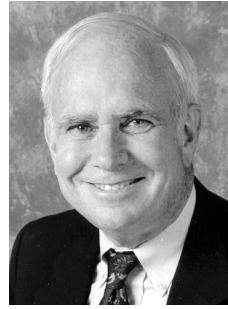
РАТАЙЧАК Генрик (RATAJCZAK Henryk) — фізик, іноз. член (2003). Н. 30.09.1932 у с. Кадобно (тепер Івано-Франків. обл., Україна). Закінчив Вроцлав. технічний ун-т (1957). Працював у Вроцлав. ун-ті та Ін-ті низькотемпера-

П. Рао

Г. Ратайчак

П. Рейвен

В. Рика

турних і структурних досліджень Польської АН, наук. установах Англії, Франції, Індії, Японії; з 1996 — директор Наук. центру Польської АН у Парижі.

Наук. праці стосуються молекулярної фізики, фізики рідин, рідких і молекулярних кристалів, спектроскопії, фероелектриків.

РЕЙВЕН Пітер Гамільтон (RAVEN Peter Hamilton) — американський ботанік, іноз. член (1994). Н. 13.06.1936 в Шанхаї (Китай). Закінчив Каліфорн. ун-т у Берклі (1957). У 1962—71 працював у Станфорд. ун-ті, з 1971 — директор Ботанічного саду Місурі, також проф. ун-ту в Сент-Луїсі.

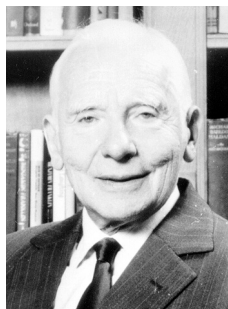
Наук. праці в галузі систематики, еволюції, біогеографії та екології рослин.

РИКА Вацлав (RYKA Waclaw) — польський геолог, іноз. член (1995). Н. 23.07.1931 у Львові. Закінчив Гірничо-металургійну академію в Кракові (1956). З 1956 працював у Державному геологічному ін-ті у Варшаві (з 1986 — проф., 1981—89 — директор). П. 20.05.1996.

Наук. праці стосуються петрології, мінералогії, геохімії, генезису корисних копалин зокрема сірки та рідкісних металів.

М. Ристич

Дж. Ротблат

РИСТИЧ Момчило Мілан (RISTIC Momcilo Milan) — сербський матеріалознавець, іноз. член (1991). Н. 27.07.1929 у с. Мрчасвці. Закінчив Белград. ун-т (1954). У 1959—74 працював в Ін-ті ядерних наук ім. Б. Кидрича, з 1967 — також проф. ун-ту в Ніші, з 1974 — Белград. ун-ту.

Наук. праці присвячено теорії спікання металічних і неметалічних порошків у твердій та рідкій фазах.

РОЛЛЕ Рената (ROLLE Renate) — німецький археолог, іноз. член (1994). Н. 19.04.1941 у Лейпцігу. Навчалась в ун-тах Берліна, Відня, Геттінгена. В 1978—92 — проф. Геттінген. ун-ту, з 1992 — зав. кафедри Гамбурз. ун-ту.

Наук. праці присвячено історії та археології Східної Європи, зокрема скіфської культури на теренах сучасної України.

РОТБЛАТ Джозеф (ROTBLAT Joseph) — англійський фізик, іноземний член (1994). Н. 4.11.1908 у Варшаві. Закінчив Варшав. ун-т (1933). У 1933—39 працював у Радіологічній лабораторії Варшав. наук. товариства; 1939—49 — Ліверпул. ун-ті, 1943—45 — Лос-Аламосі, 1950—76 — проф. Лондон. ун-ту. П. 31.08.2005.

Наук. праці стосуються ядерної фізики, ядерної енергетики, радіаційної медицини, ядерного роззброєння.

Нобелівська пр. миру (1995). Член Лондон. королівського товариства, Польської АН та низки ін. академій. Медаль ім. Б. Рассела (1983), пр. ім. А. Ейнштейна (1992). У 1978—87 — голова Британської Пагуошської групи, 1988—97 — президент Пагуошського руху вчених.

РУДНИЦЬКИЙ Леонід (RUDNYTZKY Leonid) — американський літературознавець, іноз. член (1994). Н. 8.09.1935 у Львові. Закінчив Пенсильван. ун-т у Філадельфії (1960). З 1976 працював у Гарвард. ун-ті,

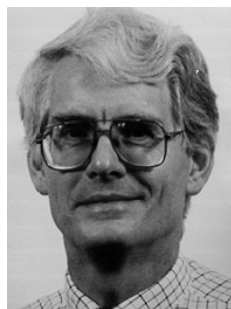
Л. Рудницький

В.А. Садовничий

Л. Саймон

Н. Сайред

ун-ті Ля Саль у Філадельфії, з 1988 — проф. Пенсильван. ун-ту.

Наук. праці в галузі слов'янського літературознавства та міжнародних літературних зв'язків.

У 1990—2000 — голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка в США, 1998—2003 — також ректор Українського вільного університету в Мюнхені.

САДОВНИЧИЙ Віктор Антонович — російський вчений у галузі математики та інформатики, іноз. член (2000). Н. 3.04.1939 у с. Краснопавлівка Харків. обл. Закінчив Моск. ун-т (1963), де працює (з 1981 — зав. кафедри, з 1992 — ректор), також з 2008 — віце-президент РАН.

Наук. дослідження стосуються функціонального аналізу, зокрема спектральної теорії диференціальних операторів, математичних методів аналізу складних систем.

Акад. РАН (1997). Держ. пр. СРСР (1989). Орден «За заслуги» II ст. (2002).

САЙМОН Ліндсей (SYMON Lindsay) — англійський нейрохірург, іноз. член (1992). Н. 4.11.1929 в Абердіні, де закінчив ун-т (1951). З 1968 — проф. Лондон. ун-ту, в 1978—1995 — також керівник відділу нейрохірургії Національного шпиталю в Лондоні.

Наук. праці стосуються нейроонкології, патології судин головного мозку, нейротравматології, нейрофізіології, біохімії.

САЙРЕД Ніколас (SYRED Nickolas) — англійський вчений у галузі технічної теплофізики, іноз. член (2000). Н. 11.07.1944 у Сассекс. Закінчив Шеффілд. ун-т (1965), де працював з 1969; з 1974 — в Уельському ун-ті в Кардіффі (з 1996 — керівник відділення).

Наук. дослідження стосуються теплообміну та гідродинаміки закручених потоків, горіння газоподібного, рідкого і твердого пали-

ва, двигунів внутрішнього згорання, способів охолодження лопаток газових турбін, конструювання котлів, теплообмінників, циклонних сепараторів пилу.

САМАРСЬКИЙ Олександр Андрійович — російський вчений у галузі обчислювальної математики і математичного моделювання, іноз. член (2000). Н. 19.02.1919 в с. Ново-Іванівське (тепер Донец. обл., Україна). Закінчив Моск. ун-т (1945). У 1953—90 — зав. відділу Ін-ту прикладної математики АН СРСР, 1990—98 — директор Ін-ту математичного моделювання РАН, з 1998 — радник РАН. П. 11.02.2008.

Наук. праці стосуються математичної фізики, чисельного моделювання складних нелінійних систем і явищ, різницевих методів.

Герой Соціалістичної Праці (1979). Ленінська пр. (1962). Держ. пр. СРСР (1954, 1965). Акад. РАН (1976).

СЕДЕРХОЛЬМ-ВІЛЬЯМС Стюарт (SEDERHOLM-WILLIAMS Stewart) — англійський біохімік, іноз. член (1996). Н. 8.03.1947. Закінчив Політехнічний факультет у Хетфілді (1972). В 1978—79 працював у Лувен. ун-ті (Бельгія), 1979—83 — старший біохімік Радкліф. шпиталю, 1983—92 — головний біо-

О.А. Самарський

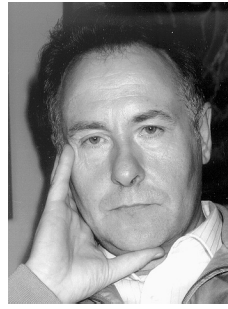
С. Седерхольм-Вільямс

Є.В. Семенов

Б. Сендов

В.М. Соїфер

Дж. Сорос

хімік Наффілд, акушерсько-гінекологічного відділу, з 1992 — директор Оксфорд. лабораторії біологічних досліджень. П. 5.07.2000.

Наук. дослідження присвячено проблемі гемостазу та лікування його порушень.

СЕМЕНОВ Євген Васильович — російський філософ і наукознавець, іноз. член (2003). Н. 13.10.1952 у с. Зенковка (Казахстан). Закінчив Новосибір. ун-т (1975). В 1978—87 працював в Ін-ті історії, філології і філософії Сибір. відділення АН СРСР (Новосибірськ), 1994—2003 — ген. директор Рос. гуманітарного наукового фонду, з 2005 — директор Науково-дослідного ін-ту економіки, політики і права в науково-технічній сфері (Москва).

Наук. праці в галузі наукознавства та соціальної філософії.

СЕНДОВ Благовест-Христов (SENDOV Blagovest Hristov) — болгарський математик, іноз. член (1996). Н. 8.02.1932 в Асеновграді. Закінчив Софійський ун-т (1956), де працював з 1958 (з 1968 — проф., у 1973—79 — ректор), також у 1980—88 — віце-президент і генеральний секретар, 1988—91 — президент Болгар. АН; в 1995—97 — голова, 1997—2004 — заст. голови Болгар. народних зборів, з 2004 — посол Болгарії в Японії.

Наук. праці в галузі теорії наближення, обчислювальної математики, математичного моделювання, кібернетики.

СОЙФЕР Валерій Миколайович — біолог, іноз. член (1995). Н. 16.10.1936 у Нижньому Новгороді (Росія). Закінчив Тімірязев. сільськогосподарську академію (1957) та Моск. ун-т (1961). У 1966—70 працював в Ін-ті загальної генетики АН СРСР, 1970—79 — керівник Лабораторії молекулярної генетики ВАСГНІЛ (Москва). Як активний учасник правозахисного руху, голова радянської групи «Міжнародна амністія» піддавався (1983—88) політичним переслідуванням у колишньо-

му СРСР. З 1988 живе і працює у США, 1988—90 — проф. ун-ту штату Огайо, з 1990 — проф. і керівник лабораторії молекулярної генетики ун-ту Дж. Мейсона (Фейрфакс).

Наук. праці в галузі молекулярної генетики, біофізики, історії науки.

СОРОС Джордж (SOROS George) — американський фінансист, політолог, іноз. член (1995). Н. 12.08.1930 у Будапешті. У 1952 закінчив Лондон. вищу школу економіки. З 1956 живе в США. У 1979 заснував Фонд відкритого суспільства, який 1987 поширив свою діяльність на Радянський Союз. Очолює Міжнародний інвестиційний квантумфонд, відомий у світі як один з найефективніших. На підтримку фундаментальної науки спрямована діяльність заснованого Дж. Соросом Міжнародного наукового фонду.

Наук. праці в галузі економіки, фінансів та політології.

СПОЛДІНГ Брайан (SPALDING Brian) — англійський теплофізик, іноз. член (1994). Н. 9.01.1923 у Нью-Мелдені. Закінчив Оксфорд. ун-т (1948). У 1948—54 працював у Кембрідж. ун-ті, 1958—88 — проф. Імпер. коледжу в Лондоні, з 1974 — виконавчий директор компанії CHAM Ltd.

Наук. праці присвячено теорії тепломасопереносу.

СТРУК Данило (Данило Гусар) Євстахійович (STRUK Danylo Husar) — канадський літературознавець, іноз. член (1992). Н. 5.04.1940 у Львові. У 1963 закінчив Гарвард. ун-т (США) та у 1964 — ун-т Альберти (Канада), де працював (з 1982 — проф.), з 1982 — виконавчий редактор, з 1989 — головний редактор Української енциклопедії (Торонто), з 1997 — голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка в Європі. П. 19.06.1999.

Наук. праці стосуються історії укр. літератури, мистецтвознавства, культурології.

Б. Сполдінг

Д.С. Струк

В.С. Стьоїн

Ф. Стюрмер

СТЬОПІН В'ячеслав Семенович — російський філософ, іноз. член (2000). Н. 19.08.1934 в м. Навля Брян. обл. (Росія). Закінчив Білорус. ун-т у Мінську (1956). У 1959—74 працював у Білорус. політехнічному ін-ті, з 1974 — Білорус. ун-ті (з 1981 — зав. кафедри); 1987—88 — директор Ін-ту історії природознавства і техніки АН СРСР, з 1988 — Ін-ту філософії РАН (Москва).

Наук. праці в галузі теорії пізнання, філософії, логіки, методології та історії науки.

Акад. РАН (1994).

СТЬОРМЕР Фредрік Карл Мюлерц (STORMER Fredrik Carl Mulertz) — норвезький математик і геофізик, акад. (1926). Н. 3.09.1874 у Скіні. Закінчив (1897) ун-т у Крістіанії (тепер Осло), де працював (у 1903—46 — проф.). П. 13.08.1957.

Наук. праці стосуються математичної теорії полярних сьвів, дослідження іоносфери Землі та сонячної атмосфери, космічних променів. Виконав аналіз руху заряджених частинок у магнітному полі Землі.

Член Норвез. АН та низки ін. академій.

СУБТЕЛЬНИЙ Орест (SUBTELNY Orest) — історик, іноз. член (1992). Н. 17.05.1942 у Кракові (Польща). Закінчив Темпл. ун-т у Філадельфії (1965), докторський ступінь здобув 1973 у Гарвард. ун-ті і працював у ньому; з 1982 — проф. Йорк. ун-ту в Торонто.

Наук. праці стосуються історії України, політології, українознавства.

Орден «За заслуги» III ст. (2004).

СЮЕ Чуньду (HSUEN Chuntu, XUE Jundu) — китайський історик, економіст, політолог, іноз. член (2000). Н. в 1922 у провінції Гуанчжоу. Закінчив Колумб. ун-т (1958). Працював в ун-тах Станфорда (1959—62), Гонконга (1962—64), Платсбурга (1964—65), Мериленда (1965—68), Берклі (1985—

86) та ін., директор Російського дослідницького центру Академії суспільних наук Китаю. Створив фонд Хуан Сіна, який очолює.

Наук. праці присвячено історії культурного, політичного та економічного розвитку Китаю, міжнародним економічним та політичним відносинам.

ТАМАШ Юліан (TAMASH Yulian) — літературознавець, іноз. член (1997). Н. 4.08.1950 у м. Вербас (колишня Югославія). Закінчив Новосад. ун-т, де працює керівником кафедри укр. літератури; з 2004 — президент Воеводин. академії наук і мистецтв (Сербія).

Наук. праці присвячено дослідженню письменства югославських русинів, української класичної та сучасної літератури, теорії літератури.

ТОМА Манфред (THOMA Manfred) — німецький вчений у галузі кібернетики, іноз. член (1990). Н. 24.02.1929 в Ноймаркті. Закінчив Вищу технічну школу в Дармштадті (1957), де працював до 1964; з 1967 — проф. ун-ту в Ганновері і директор Ін-ту керування.

Наук. дослідження стосуються розробки комп'ютерних систем керування, суперкомп'ютерів для наук. досліджень та керування технологічними процесами.

О. Субтельний

Чуньду Сюе

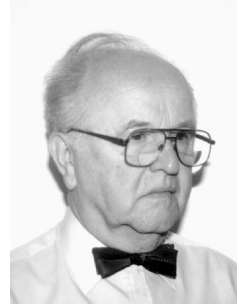
Ю. Тамаш

М. Тома

Дж. Уотсон

І.М. Фізер

УОТСОН Джеймс Дьюї (WATSON James Dewey) — американський біолог, іноз. член (1995). Н. 6.04.1928 в Чикаго. Закінчив Чикаг. ун-т (1947). У 1951—52 та 1955—56 працював у Кавендіш. лабораторії (Велика Британія), 1953—55 — Каліфорн. технологічному ін-ті, 1956—76 — Гарвард. ун-ті (з 1961 — проф.), 1968—94 — директор, 1994—2004 — президент, у 2004—2007 — канцлер Лабораторії «Cold Spring Harbor» у Нью-Йорку.

Наук. праці в галузі генетики. Разом з Ф. Кріком та М. Уїлкінсом відкрив 1953 просторову структуру дезоксирибонуклеїнової кислоти (ДНК).

Нобелівська пр. (1962).

ФІЗЕР Іван Михайлович (ФАЙЗЕР Джон, FIZER John) — американський літературознавець, іноз. член (1995). Н. 13.06.1925 у с. Мирча (тепер Закарпат. обл., Україна). Закінчив Укр. вільний ун-т у Мюнхені (1949) і Колумб. ун-т (1952). У 1954—60 працював у Нотр-Дам., 1961—2000 — Ратгер. ун-тах в США (з 1965 — проф.). П. 28.08.2007.

Наук. праці в галузі естетики, теорії літератури та літературної критики.

ФРАНСУА Домінік (FRANCOIS Dominique) — французький механік, іноз. член

Д. Франсуа

К.В. Фролов

(1991). Н. 20.07.1932 у Парижі. В 1958—73 працював у Комісаріаті з атомної енергії, 1973—83 — Технологічному ун-ті в Комп'єні, з 1983 — проф. і керівник лабораторії Центральної школи в Парижі.

Наук. праці присвячено дослідженню механічних властивостей, втоми та руйнування матеріалів.

ФРОЛОВ Костянтин Васильович — російський вчений у галузі механіки і машинознавства, іноз. член (2000). Н. 22.07.1932 у Пісочні Калуз. обл. (Росія). Закінчив Брян. ін-т транспортного машинобудування (1956). З 1961 працював в Ін-ті машинознавства РАН (з 1975 — директор), водночас у 1985—96 — віцепрезидент РАН, 1985—92 — академік-секретар Відділення РАН. П. 18.11.2007.

Наук. дослідження стосуються вібраційної техніки і технології, взаємодії нелінійних коливальних систем з джерелами енергії, машинознавства.

Герой Соціалістичної Праці (1990). Ленінська пр. (1988). Держ. пр. СРСР (1986). Акад. РАН (1984).

ФУРУКАВА Казуо (FURUKAWA Kazuo) — японський фізико-хімік, іноз. член (1992). Н. 13.02.1927 в Ооїта. Закінчив ун-т Кіото (1951) і до 1961 працював в ун-ті Тохоку; в 1962—83 — в Япон. ін-ті атомної енергії, 1983—96 — проф. ун-ту Токай-Дайгаку.

Наук. праці стосуються металічних розплавів, сольових систем і шлаків, матеріалів для ядерної енергетики.

ХААС Алоїз (HAAS Alois) — німецький хімік, іноз. член (1994). Н. 3.01.1932 у Чернівцях. Закінчив Інженерну школу в Ессені (1955). В 1962—69 працював у Геттінген. ун-ті (з 1968 — проф.), 1969—97 — проф. Рурського ун-ту в Бохумі.

Наук. праці в галузі хімії фтору та гетероатомних сполук.

К. Фурукава

А. Хаас

Є. Хабєр

Ціхєн Ху

ХАБЕР Єжи (HABER Jerzy) — польський хімік, іноз. член (1996). Н. 7.05.1930 у Кракові, де закінчив Ягеллон. ун-т (1951). У 1951—68 працював у Гірничо-металургійній академії, 1968—2002 — директор Ін-ту каталізу та хімії поверхні Польської АН, з 2002 — голова Відділу Польської АН (Краків).

Наук. праці присвячено проблемам окислювального каталізу та хімії поверхні оксидів.

ХУ Ціхєн (HU Qiheng) — китайський учений в галузі кібернетики та обчислювальної техніки, іноз. член (1992). Н. 15.06.1934 у Шаньсі. Закінчила Моск. ін-т хімічного машинобудування (1959). У 1983—89 — директор Ін-ту автоматики, 1988—96 — віцепрезидент АН Китаю.

Наук. праці присвячено автоматизованим системам керування промисловим виробництвом, розпізнаванню образів.

Голова Інтернет-товариства Китаю, віцепрезидент Китайської асоціації науки і технологій.

ЦЕНК Майнхарт (ZENK Meinhart H.) — німецький біолог, іноз. член (1992). Н. 4.02.1933 у Донауверті. У 1958 закінчив Пердью ун-т (Лафайєт, США). У 1968—80 — проф. Рурського ун-ту в Бохумі, з 1980 — проф. і директор Ін-ту фармацевтичної біології Мюнхен. ун-ту.

Наук. праці стосуються фізіології й тканинної культури рослин, біохімії.

ЧЕНЬ Сішєнь (CHEN Sishen) — китайський матеріалознавець, іноз. член (1995). Н. 1.01.1932 у Харбіні. Закінчив Харбін. політехнічний ін-т (1954), де працював у 1959—70; з 1978 — керівник лабораторії Ін-ту фізики АН Китаю.

Наук. праці присвячено проблемам фізики металів та космічного матеріалознавства.

ЧЖОУ Гуанчжао (ZHOU Guangzhao) — китайський фізик-теоретик, іноз. член (1995). Н. 15.05.1929 в м. Чанша. Закінчив Політехнічний ін-т Сінхуа (1951) і Пекін. ун-т (1954). В 1957—60 працював в Об'єднаному ін-ті ядерних досліджень (Дубна, Росія), з 1966 — в наукових установах Китаю, що займалися розробкою ядерної зброї, з 1980 — в Ін-ті теоретичної фізики АН Китаю (у 1983—90 — директор).

Наук. праці в галузі фізики елементарних частинок, ядерної фізики, статистичної фізики, фізики вибуху, ядерної зброї, космічної техніки. Зробив внесок у створення перших китайських атомної й водневої бомб та китайського штучного супутника Землі.

Акад. АН Китаю, її президент у 1987—97.

ШЕВЕЛЬОВ Юрій Володимирович (SHEVELOV George) (літ. псевдонім **Ю. Шєрєх**) — мовознавець, іноз. член (1991). Н. 17.12.1908 в Харкові. Закінчив Харків. ун-т (1931), де працював у 1939—41; в 1946—49 викладав в Укр. вільному ун-ті в Мюнхені; 1952—54 — Гарвард. ун-ті, 1954—77 — проф. Колумб. ун-ту. П. 12.04.2002.

Наук. праці стосуються порівняльного мовознавства слов'янських мов, історії української мови та літератури.

М. Цєнк

Гуанчжао Чжоу

Ю.В. Шевельов

І.І. Шевченко

Г. Шимчак

В.К. Шумний

ШЕВЧЕНКО Ігор Іванович (SHEVCHENKO Ihor) — історик, іноз. член (1991). Н. 10.02.1922 в Радощі поблизу Варшави. Закінчив Карлів ун-т у Празі (1945) та Лувен. ун-т (1947, Бельгія). З 1949 працює в США, в 1957—65 — проф. Колумб., 1965—92 — Гарвард. ун-тів (1973—89 — співдиректор Гарвард. українського наукового ін-ту).

Наук. праці стосуються візантійської історії та літератури, зв'язків візантійської та слов'янських культур.

ШИМЧАК Генрик (SZYMCAK Henryk) — польський фізик, іноз. член (1997). Н. 15.07.1937 у Варшаві. Закінчив Моск. ун-т (1960). У 1960—62 працював в Об'єднаному ін-ті ядерних досліджень (Дубна), з 1962 — Польській АН (у 1986—91 — заст. директора, 1992—99 — директор Ін-ту фізики), водночас з 1999 — керівник Відділення Польської АН.

Наук. праці стосуються фізики твердого тіла, фізики напівпровідників та магнітних явищ.

ШУМНИЙ Володимир Костянтинович — російський генетик, іноз. член (2003). Н. 12.02.1934 у с. Ховми Чернігів. обл. Закінчив Моск. ун-т (1958) і працює в Ін-ті цитології і

генетики Сибір. відділення РАН у Новосибірську (з 1985 — директор).

Наук. праці присвячено розробці та застосуванню генетичних методів у селекції рослин, дослідженню експресії та спадковості сторонніх генів у трансгенних рослин.

Акад. РАН (1990).

ЯКУБЕЦЬ Мар'ян (ЯКОВІЕС Marian) — польський літературознавець, іноз. член (1992). Н. 8.09.1910 у с. Гиновичах (тепер Тернопіл. обл., Україна). Закінчив Львів. ун-т (1935). У 1947—80 викладав у Вроцлав. ун-ті (з 1953 — проф.). П. 27.04.1998.

Наук. праці стосуються історії слов'янських літератур, міжслов'янських літературних взаємин, фольклористики.

ЯНЬ Лугуан (YAN Luguang) — китайський вчений у галузі електротехніки, іноз. член (1992). Н. 6.07.1935. Закінчив Моск. енергетичний ін-т (1959). У 90-х рр. — директор Ін-ту електротехніки АН Китаю, 1999—2004 — президент ун-ту Нінбо.

Наук. праці присвячено дослідженню й розробці ємнісних та індуктивних систем перетворення електричного струму, електромагнітних систем і систем живлення для установок Токамак, надпровідних магнітів, МГД-технологій.

ЯРИМОВИЧ Майкл (YARYMOVYCH Michael) — американський учений-механік, іноз. член (1992). Н. 13.10.1933 в Білостоку (Польща). Закінчив Колумб. ун-т (1956). До 1977 працював в урядових організаціях США, потім у корпораціях Роквелл (Центр стратегічної оборони, до 1997), Боїнг (1997—98), ANSER (1998—2003).

Наук. праці стосуються космічних досліджень та стратегії оборонної політики.

Президент Міжнародної академії астронавтики (1997—2003).

Лугуан Янь

М. Яримович

ДОДАТКИ

Керівництво Академії наук України 1918—2008

Листопад 1918 — липень 1921

Голова-президент
В.І. ВЕРНАДСЬКИЙ (до квітня 1921)
 Заступник голови-президента
О.І. ЛЕВИЦЬКИЙ (з грудня 1919)
 Неодмінний секретар
А.Ю. КРИМСЬКИЙ
 Голова правління
П.А. ТУТКОВСЬКИЙ (з грудня 1918)

Липень 1921 — липень 1922

Голова-президент
М.П. ВАСИЛЕНКО (до лютого 1922)
О.І. ЛЕВИЦЬКИЙ (березень-травень 1922)
 Заступник голови-президента
О.І. ЛЕВИЦЬКИЙ (до березня 1922)
 Товариш голови-президента (віце-президент)
В.І. ЛИПСЬКИЙ
 Неодмінний секретар
А.Ю. КРИМСЬКИЙ

Липень 1922 — травень 1928

Президент
В.І. ЛИПСЬКИЙ
 Віце-президент
С.О. ЄФРЕМОВ
 Неодмінний секретар
А.Ю. КРИМСЬКИЙ

Травень 1928 — травень 1934

Президент
Д.К. ЗАБОЛОТНИЙ (до грудня 1929)
О.О. БОГОМОЛЕЦЬ (з липня 1930)
 Віце-президенти
К.Г. ВОБЛИЙ (до листопада 1931)
К.К. СИМІНСЬКИЙ (грудень 1931 — чер-
 вень 1932)
 Неодмінний секретар
А.Ю. КРИМСЬКИЙ (до червня 1928)
О.В. КОРЧАК-ЧЕПУРКІВСЬКИЙ
 (з листопада 1929)

Травень 1934 — березень 1939

Президент
О.О. БОГОМОЛЕЦЬ
 Віце-президенти
О.Г. ШЛІХТЕР (до 1938)
М.Г. СВИТАЛЬСЬКИЙ (квітень 1935 —
 червень 1937)
 Неодмінний секретар
І.Й. АГОЛ (до жовтня 1934)
О.В. ПАЛЛАДІН (з квітня 1935)

Березень 1939 — лютий 1945

Президент
О.О. БОГОМОЛЕЦЬ
 Віце-президенти
О.В. ПАЛЛАДІН
А.О. САПЄГІН
Б.І. ЧЕРНИШОВ

Лютий 1945 — грудень 1948

Президент
О.О. БОГОМОЛЕЦЬ (до липня 1946)
О.В. ПАЛЛАДІН (з листопада 1946)
 Віце-президенти
О.В. ПАЛЛАДІН (до листопада 1946)
Є.О. ПАТОН
М.О. ЛАВРЕНТЬЄВ
О.І. БІЛЕЦЬКИЙ (з листопада 1946)
А.І. КІПРІАНОВ (з листопада 1946)

Грудень 1948 — січень 1957

Президент
О.В. ПАЛЛАДІН
 Віце-президенти
Є.О. ПАТОН (до січня 1952)
П.С. ПОГРЕБНЯК (до січня 1952)
М.П. СЕМЕНЕНКО (з листопада 1950)
Г.М. САВІН (з січня 1952)
 Академік-секретар
М.П. СЕМЕНЕНКО (до серпня 1950)
 Головний учений секретар Президії
І.Т. ШВЕЦЬ (серпень 1950 — січень 1953)
О.Н. ЩЕРБАНЬ (з березня 1953)

Січень 1957 — лютий 1962

Президент
О.В. ПАЛЛАДІН
 Віце-президенти
М.П. СЕМЕНЕНКО
О.Н. ЩЕРБАНЬ (до жовтня 1961)
М.Ф. ГУЛИЙ (з листопада 1958)
 Головний учений секретар Президії
І.М. ФЕДОРЧЕНКО

Лютий 1962 — квітень 1966

Президент
Б.Є. ПАТОН
 Віце-президенти
О.Ф. МАКАРЧЕНКО (до червня 1963)
М.П. СЕМЕНЕНКО
В.М. ГЛУШКОВ
І.К. БЛОДІД (з червня 1963)
В.С. ГУТИРЯ (з червня 1963)

Головний учений секретар Президії
Г.С. ПИСАРЕНКО

Квітень 1966 — березень 1970

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

М.П. СЕМЕНЕНКО

В.М. ГЛУШКОВ

В.С. ГУТИРЯ

І.К. БЛОДІД

Головний учений секретар Президії
К.М. СИТНИК

Березень 1970 — березень 1974

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

Г.С. ПИСАРЕНКО

В.М. ГЛУШКОВ

А.А. СМІРНОВ

В.С. ГУТИРЯ

І.К. БЛОДІД

Головний учений секретар Президії
І.К. ПОХОДНЯ

Березень 1974 — березень 1978

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

Г.С. ПИСАРЕНКО

В.М. ГЛУШКОВ

В.І. ТРЕФІЛОВ

К.М. СИТНИК

І.К. БЛОДІД

Головний учений секретар Президії
І.К. ПОХОДНЯ

Березень 1978 — березень 1983

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

К.М. СИТНИК

В.М. ГЛУШКОВ (до січня 1982)

В.І. ТРЕФІЛОВ

Ф.С. БАБИЧЕВ

П.Т. ТРОНЬКО (до травня 1979)

І.І. ЛУКІНОВ (з грудня 1979)

Головний учений секретар Президії
І.К. ПОХОДНЯ

Березень 1983 — березень 1988

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

К.М. СИТНИК

І.К. ПОХОДНЯ

В.І. ТРЕФІЛОВ

Ф.С. БАБИЧЕВ

І.І. ЛУКІНОВ

Головний учений секретар Президії
В.Ю. ТОНКАЛЬ

Березень 1988 — березень 1993

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

В.П. КУХАР

В.В. СКОПЕНКО (до жовтня 1989)

В.Г. БАР'ЯХТАР (з березня 1990)

В.І. ТРЕФІЛОВ

В.І. СКОК

І.І. ЛУКІНОВ

Головний учений секретар
Б.С. СТОГНІЙ

Березень 1993 — грудень 1998

Президент

Б.Є. ПАТОН

Віце-президенти

В.Г. БАР'ЯХТАР

П.Г. КОСТЮК

П.П. ТОЛОЧКО

Головний учений секретар
А.П. ШПАК

Грудень 1998 — квітень 2004

Президент

Б.Є. ПАТОН

Перший віце-президент —
 головний учений секретар

А.П. ШПАК

Віце-президенти

А.К. ШИДЛОВСЬКИЙ

В.Д. ПОХОДЕНКО

І.Ф. КУРАС

3 квітня 2004

Президент

Б.Є. ПАТОН

Перший віце-президент —
 головний учений секретар

А.П. ШПАК

Віце-президенти

А.Г. НАУМОВЕЦЬ

В.Д. ПОХОДЕНКО

І.Ф. КУРАС (до жовтня 2005)

В.М. ЛИТВИН (з травня 2006)

Вибори дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів Академії наук в 1919—2008

14 листопада 1918

*Призначені дійсними членами наказом
Гетьмана П. Скоропадського*

Багалій Д.І. (історично-філологічні науки)
Вернадський В.І. (фізико-математичні науки)
Кашенко М.Ф. (фізико-математичні науки)
Косинський В.А. (соціальні науки)
Кримський А.Ю. (історично-філологічні науки)
Левицький О.І. (соціальні науки)
Петров М.І. (історично-філологічні науки)
Смаль-Стоцький С.И. (історично-філологічні науки)
Тарановський Ф.В. (соціальні науки)
Тимошенко С.П. (фізико-математичні науки)
Туган-Барановський М.І. (соціальні науки)
Тутковський П.А. (фізико-математичні науки)

1919

Обрані дійсними членами

Андрусов М.І. (палеонтологія)
Біляшівський М.Г. (археологія України)
Воблий К.Г. (економіка торгівлі та промисловості)
Ейхенвальд О.О. (фізика)
Єфремов С.О. (літературознавство)
Кістяківський Б.О. (соціологія)
Кістяківський В.О. (фізична хімія)
Липський В.І. (ботаніка)
Орженцький Р.М. (статистика)
Орлов О.Я. (астрономія)
Нікольський О.М. (зоологія)
Перетц В.М. (історія української мови)
Сумцов М.Ф. (українська народна словесність)
Харлампович К.В. (історія української церкви)

1920

Обрані дійсними членами

Василенко М.П. (правознавство)
Граве Д.О. (математика)
Косоногов Й.Й. (фізика)
Мищенко Ф.І. (історія культурно-ідейних течій в Україні XVI—XVIII ст.)
Плотников В.О. (хімія)
Птуха М.В. (статистика)
Пфейффер Г.В. (математика)
Срезневський Б.І. (метеорологія, прикладна фізика)

1921

Обрані дійсними членами

Вотчал Є.П. (ботаніка, фізіологія)
Іконников В.С. (російська література)

Корчак-Чепурківський О.В. (санітарія, епідеміологія)
Омельченко Ф.З. (патофізіологія, мікробіологія)
Павлова М.В. (палеозоологія)
Старков А.В. (медична біологія)
Фомін О.В. (ботаніка)
Шміт Ф.І. (історія українського мистецтва)

1922

Обрані дійсними членами

Гіляров О.М. (філософія)
Заболотний Д.К. (мікробіологія)
Крилов М.М. (математика)
Лобода А.М. (етнографія)
Новицький О.П. (історія українського мистецтва)
Шапошников В.Г. (прикладна хімія)
Шмальгаузен І.І. (еволюційна морфологія)

1923

Обрані дійсними членами

Гуляєв О.М. (цивільне право)
Рудницький С.Л. (географія)

1924

Обрані дійсними членами

Гнатюк В.М. (українська народна словесність)
Грушевський М.С. (історія українського народу)
Навашин С.Г. (ботаніка)
Студинський К.Й. (літературознавство)
Брок Олаф (лінгвістика), Норвегія
Мейє Антуан (мовознавство), Франція
Полівка Іржі (фольклор), Чехія

1925

Обрані дійсними членами

Бернштейн С.Н. (математика)
Бородін І.П. (ботаніка)
Бузескул В.П. (історія античності)
Горбачевський І.Я. (біохімія)
Гордон В.М. (правознавство)
Карпінський О.П. (геологія)
Левитський В.Ф. (історія народного господарства)
Малиновський О.О. (народне право)
Ольденбург С.Ф. (сходознавство)
Писаржевський Л.В. (хімія)
Сєверцов О.П. (зоологія)
Стеклов В.А. (математика)
Тарасевич Л.О. (біологія)
Яснопольський Л.М. (економіка)

Обрані членами-кореспондентами

Бурксер Є.С. (хімія)
Залеський В.К. (ботаніка)
Іванов П.В. (етнографія)
Косач О.П. (Олена Пчілка) (літературознавство)
Крилов М.П. (ботаніка)
Максимейко М.О. (історія права)
Семковський С.Ю. (філософія)
Новицький Я.П. (етнографія)
Холодний М.Г. (ботаніка)
Щербина В.І. (історія, етнографія)
Яворницький Д.І. (історія)

1926

Обрані дійсними членами

Грабар В.Е. (правознавство)
Данилевський В.Я. (фізіологія)
Курнаков М.С. (хімія)
Симінський К.К. (будівельна механіка)

Обрані членами-кореспондентами

Адріанова-Перетц В.П. (історія літератури)
Красуський К.А. (органічна хімія)
Лященко А.І. (історія літератури)
Палладін О.В. (хімія)
Поггенполь В.О. (географія)
Стьормер К. (прикладна математика і астрономія), Швеція

1927

Обрані дійсними членами

Дністрянський С.С. (правознавство)
Козлов П.К. (географія)
Мельников-Разведенков М.Ф. (патологоанатомія)
Солнцев С.І. (економіка)
Яновський Ф.Г. (медицина)

Обраний членом-кореспондентом

Зусв М.Д. (хімічна технологія)

1928

Обраний дійсним членом

Волкович М.М. (біологія, медицина)

29 червня 1929

Обрані дійсними членами

Богомолець О.О. (біолого-медичні науки)
Вавилов М.І. (сільськогосподарські науки)
Возняк М.С. (мова і література)
Гольдман О.Г. (фізико-математичні науки)
Динник О.М. (технічні науки)
Затонський В.П. (хімічні науки)
Ігнатівський В.М. (історичні науки)
Колесса Ф.М. (мова і література)
Кравчук М.П. (фізико-математичні науки)

Кржижановський Г.М. (економічні науки)
Леонтович О.В. (сільськогосподарські науки)
Луцевич І.Д. (Янка Купала) (мова і література)
Любименко В.М. (сільськогосподарські науки)
Опшків Є.В. (геологія, гідрологія, географія)
Орлов Є.І. (хімічні науки)
Палладін О.В. (хімічні науки)
Патон Є.О. (технічні науки)
Проскура Г.Ф. (технічні науки)
Різниченко В.В. (геологія, гідрологія, географія)
Сапегін А.О. (сільськогосподарські науки)
Семковський С.Ю. (Бронштейн) (філософія, соціологія, право)
Скрипник М.О. (філософія, соціологія, право)
Слабченко М.Є. (історичні науки)
Соколовський О.Н. (сільськогосподарські науки)
Тичина П.Г. (мова і література)
Третяков Д. К. (сільськогосподарські науки)
Федоров М.М. (технічні науки)
Холодний М.Г. (сільськогосподарські науки)
Шліхтер О.Г. (економічні науки)
Щурат В.Г. (мова і література)
Юринець В.О. (філософія, соціологія, право)
Яворницький Д.І. (історичні науки)
Яворський М.І. (історичні науки)

30 жовтня 1930 р.

Обрані дійсними членами

Гедройц К. (сільськогосподарські науки)
Світальський М.Г. (геологія, гідрологія, географія)
Палієнко М.Т. (філософія, соціологія, право)

27 травня 1934 р.

Обрані дійсними членами

Агол І.Й. (загальна біологія)
Воробйов В.П. (анатомія людини)
Лейпунський О.І. (фізика)
Лисенко Т.Д. (селекція і генетика)
Стражеско М.Д. (клінічна медицина)
Супруненко П.М. (транспортна механіка)
Шмідт О.Ю. (математика)
Ющенко О.Г. (психоневрологія)
Яворський В.П. (органічна хімія)

Обрані членами-кореспондентами

Ахієзер Н.І. (математика)
Дзєніс О.П. (радянське будівництво і право)
Дяченко В.Є. (математика)
Каганович Н.А. (мовознавство)
Ліберберг Й.І. (історія)
Орлов М.Х. (математика)
Протопопов В.П. (психоневрологія)
Ручко Г.О. (мікробіологія)
Свіренко Д.О. (ботаніка)
Серенсен С.В. (будівельна механіка)

Ситенко М. І. (ортопедія)
Філатов В. П. (офтальмологія)
Фінкельштейн В. С. (фізична хімія)
Фольборт Г. В. (фізіологія)
Францевич І. М. (фізична хімія)
Хармадар'ян Г. О. (рентгенологія)
Шабліовський Є. С. (літературознавство)

22 лютого 1939

Обрані дійсними членами

Білецький О. І. (суспільні науки)
Бродський О. І. (математичні і природничі науки)
Будников П. П. (математичні і природничі науки)
Булаховський Л. А. (суспільні науки)
Варга Є. С. (суспільні науки)
Висоцький Г. М. (математичні і природничі науки)
Гришко М. М. (математичні і природничі науки)
Давиденков М. М. (технічні науки)
Доброхотов М. М. (технічні науки)
Калинович М. Я. (суспільні науки)
Корнійчук О. Є. (суспільні науки)
Кузнецов М. І. (математичні і природничі науки)
Курдюмов Г. В. (математичні і природничі науки)
Лаврентьев М. О. (математичні і природничі науки)
Лисін Б. С. (математичні і природничі науки)
Луговцов М. В. (технічні науки)
Маркелов Г. І. (математичні і природничі науки)
Мацуревич І. К. (математичні і природничі науки)
Орлов О. Я. (математичні і природничі науки)
Поспелов В. П. (математичні і природничі науки)
Свечников В. М. (технічні науки)
Сельський В. О. (математичні і природничі науки)
Серенсен С. В. (технічні науки)
Синцов Д. М. (математичні і природничі науки)
Соколов Ю. М. (суспільні науки)
Філатов В. П. (математичні і природничі науки)
Фролов О. М. (технічні науки)
Хрущов В. М. (технічні науки)
Чаговець В. Ю. (математичні і природничі науки)
Чернишов Б. І. (математичні і природничі науки)

Обрані членами-кореспондентами

Аганін М. А. (математичні і природничі науки)
Адьперн Д. О. (математичні і природничі науки)
Белянкін Ф. П. (технічні науки)
Блохінцев Д. І. (математичні і природничі науки)
Боголюбов М. М. (математичні і природничі науки)

Бордзиловський Є. І. (математичні і природничі науки)
Буланкін І. М. (математичні і природничі науки)
Бушгедт П. П. (технічні науки)
Васильєв В. Ю. (технічні науки)
Василенко А. О. (технічні науки)
Василенко П. М. (технічні науки)
Власюк П. А. (математичні і природничі науки)
Воронцов Д. С. (математичні і природничі науки)
Головін П. В. (математичні і природничі науки)
Горбунов Б. М. (технічні науки)
Грозін Б. Д. (технічні науки)
Дроботько В. Г. (математичні і природничі науки)
Дубянський О. А. (математичні і природничі науки)
Ємельяненко П. Т. (технічні науки)
Звєрзюмб-Зубовський Є. В. (математичні і природничі науки)
Зеров Д. К. (математичні і природничі науки)
Ізбеков В. О. (математичні і природничі науки)
Карпунін П. П. (математичні і природничі науки)
Кіпріанов А. І. (математичні і природничі науки)
Кондратьєв М. С. (математичні і природничі науки)
Короткевич М. О. (технічні науки)
Корноухов М. В. (технічні науки)
Котельников О. К. (технічні науки)
Крамаренко Л. П. (технічні науки)
Крейн М. Г. (математичні і природничі науки)
Кучеров П. С. (технічні науки)
Лур'є О. Ю. (математичні і природничі науки)
Майзель В. М. (технічні науки)
Маслов С. І. (суспільні науки)
Медведєва Н. Б. (математичні і природничі науки)
Модилевський Я. С. (математичні і природничі науки)
Моргуліс Н. Д. (математичні і природничі науки)
Попов П. М. (суспільні науки)
Ремез Є. Я. (математичні і природничі науки)
Ролл Я. В. (математичні і природничі науки)
Рубенчик Л. Й. (математичні і природничі науки)
Семенов М. П. (математичні і природничі науки)
Синельников К. Д. (математичні і природничі науки)
Сиротинін М. М. (математичні і природничі науки)
Славін Л. М. (суспільні науки)
Слущкін А. О. (математичні і природничі науки)
Смирнова-Замкова О. І. (математичні і природничі науки)
Соколов Ю. Д. (математичні і природничі науки)

Співак Е.Г. (суспільні науки)
 Сухомел Г.Й. (технічні науки)
 Татаринів Є.О. (математичні і природничі науки)
 Татомир К.П. (технічні науки)
 Тимофєєвський О.Д. (математичні і природничі науки)
 Уразовський С.С. (математичні і природничі науки)
 Утєвський А.М. (математичні і природничі науки)
 Фейгін Я.Г. (суспільні науки)
 Фердман Д.Л. (математичні і природничі науки)
 Хромов П.О. (суспільні науки)
 Штарман І.Я. (математичні і природничі науки)
 Юшков С.В. (суспільні науки).

29 червня 1943

Обраний дійсним членом

Рильський М.Т. (суспільні науки)

12 лютого 1945

Обраний дійсними членами

Гудзій М.К. (історія української літератури)
 Думанський А.В. (неорганічна та аналітична хімія)
 Душечкін О.І. (агрохімія насінництва)
 Єфименко П.П. (археологія)
 Ісаченко Б.Д. (мікробіологія)
 Кіпріанов А.І. (органічна хімія)
 Криштофович А.М. (палеоботаніка)
 Лашкарєв В.Є. (експериментальна фізика)
 Лебедєв С.О. (електротехніка)
 Лучицький В.І. (петрографія)
 Лященко П.І. (економіка сільського господарства)
 Маңуїльський Д.З. (історія України)
 Протопопов В.П. (психіатрія)
 Хренов К.К. (електрозварювання)
 Юр'єв В.Я. (селекція та насінництво)

Обраний членами-кореспондентами

Беліцер В.О. (біохімія)
 Гнєденко Б.В. (прикладна математика)
 Данилов В.І. (металознавство)
 Дашкевич В.Я. (етнографія)
 Іщенко І.М. (хірургія)
 Кавецький Р.Є. (патофізіологія)
 Ларін Б.О. (мовознавство)
 Латишев Г.Д. (експериментальна фізика)
 Петровський М.Н. (історія України)
 Погребняк П.С. (екологія та географія рослин)
 Поляков М.С. (гірничі машини та механізми)
 Попов М.Г. (екологія та географія рослин)
 Савін Г.М. (теорія пружності)
 Свириденко П.О. (експериментальна зоологія)

Старченко В.Ф. (агрохімія)
 Фіалков Я.П. (неорганічна хімія)
 Філіппов А.П. (гідромеханіка)
 Шилов Є.О. (органічна хімія)

30 червня 1948 р.

Обраний дійсними членами

Бабський Є.Б. (біологічні науки)
 Барабашов М.П. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Белянкін Ф.П. (технічні науки)
 Боголюбов М.М. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Василенко А.О. (сільськогосподарські науки)
 Власюк П.А. (сільськогосподарські науки)
 Вялов О.С. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Гнєденко Б.В. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Гребень Л.К. (сільськогосподарські науки)
 Губергріц М.М. (біологічні науки)
 Данилевський В.В. (технічні науки)
 Дроботько В.Г. (біологічні науки)
 Зеров Д.К. (біологічні науки)
 Ішлінський О.Ю. (технічні науки)
 Комар А.П. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Корецький В.М. (суспільні науки)
 Омеляновський М.Е. (суспільні науки)
 Першин П.М. (суспільні науки)
 Погребняк П.С. (сільськогосподарські науки)
 Савін Г.М. (технічні науки)
 Свириденко П.О. (біологічні науки)
 Семенов М.П. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Синельников К.Д. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Слуцкін А.О. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Чекмарьов О.П. (технічні науки)

2 липня 1948

Обраний членами-кореспондентами

Бабко А.К. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Бережної А.С. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Бондарчук В.Г. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Бунін К.П. (технічні науки)
 Гулій М.Ф. (біологічні науки)
 Комісаренко В.П. (біологічні науки)
 Кулешов М.М. (сільськогосподарські науки)
 Лазарєв Б.Г. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Ліфшиць І.М. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Маков К.І. (фізико-математичні і хімічні науки)

Маркевич О.П. (біологічні науки)
 Мацков Ф.П. (сільськогосподарські науки)
 Нагорний О.В. (біологічні науки)
 Нестеров П.П. (технічні науки)
 Пак В.С. (технічні науки)
 Поварницин В.О. (біологічні науки)
 Поляков І.М. (сільськогосподарські науки)
 Прихотько А.Ф. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Савчук М.П. (біологічні науки)
 Стародубов К.Ф. (технічні науки)
 Страхов Т.Д. (сільськогосподарські науки)
 Стрелков І.І. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Тетельбаум С.І. (технічні науки)
 Тульчинська В.П. (біологічні науки)
 Тюленєв М.О. (сільськогосподарські науки)
 Харкевич О.О. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Цесевич В.П. (фізико-математичні і хімічні науки)
 Штокало Й.З. (фізико-математичні і хімічні науки)

29 листопада 1950

Обраний дійсним членом

Швець І.Т. (теплоенергетика)

19 травня 1951

Обрані дійсними членами

Бажан М.П. (літературознавство, українська література)
 Бондарчук В.Г. (загальна геологія)
 Буланкін І.М. (біохімія білка)
 Вальтер А.К. (експериментальна фізика)
 Данилов В.І. (експериментальна фізика)
 Кавецький Р.С. (патофізіологія)
 Касьяненко В.Г. (порівняльна морфологія)
 Квасницький О.В. (фізіологія сільськогосподарських тварин)
 Комісаренко В.П. (патофізіологія)
 Корноухов М.В. (будівельна механіка (теорія споруд))
 Кулешов М.М. (рослиництво (екологія сільськогосподарських культур))
 Лазарєв Б.Г. (фізика (експериментальна))
 Пак В.С. (гірнична справа (механізація гірничих робіт))
 Смирнова-Замкова О.І. (патологічна анатомія)
 Стариков М.А. (гірнична справа (механізація гірничих робіт))
 Сухомел Г.Й. (гідраліка і гідротехніка (технічна механіка рідин, гідротехнічні споруди))
 Фольборг Г.В. (нормальна фізіологія)
 Шилов Є.О. (органічна хімія, механізм органічних реакцій)
 Штокало Й.З. (історія математики)

Обрані членами-кореспондентами

Аксентьєва З.М. (астрономія)
 Бєлєвцев Я.М. (геологія рудних родовищ)
 Воробйов А.М. (нормальна фізіологія)
 Гжицький С.З. (біохімія сільськогосподарських тварин)
 Давидов О.С. (фізика (теоретична))
 Демиденко Т.Т. (рослиництво (агробіологія))
 Задонцев А.І. (рослиництво (рільництво))
 Зайцев М.О. (гірнична справа (механізація гірничих робіт))
 Кириченко І.М. (мовознавство)
 Кияк Г.С. (рослиництво (агробіологія))
 Кірсанов О.В. (органічний синтез)
 Коваленко А.Д. (теорія пружності (теорія міцності в машинобудуванні))
 Кожевников С.М. (механізація металургійного виробництва)
 Коробчанський І.Є. (теплоенергетика)
 Лазаренко Є.К. (мінералогія)
 Лопатинський Я.Б. (диференційні рівняння)
 Мовчан В.А. (іхтіологія (рибництво))
 Муравйов В.П. (фітопатологія (хвороби польових та лісових культур))
 Некрасов З.І. (доменне виробництво)
 Нестеренко А.Д. (електротехніка (електрозварювання))
 Новик К.Й. (палеонтологія)
 Патон Б.Є. (електрозварювання)
 Пеньков О.М. (гірнична механіка (міцність гірничих машин та споруд))
 Пишкін Б.А. (гідраліка і гідротехніка (гідротехнічні споруди))
 Погорєлов О.В. (геометрія)
 Порфир'єв В.Б. (геологія нафти)
 Приходькова Є.К. (нормальна фізіологія)
 Родіонов С.П. (петрографія)
 Середа Я.І. (нафтопереробка)
 Смирнов А.А. (фізика металів)
 Соболев В.С. (мінералогія)
 Толубинський В.І. (теплоенергетика)
 Фаворов О.М. (селекція і генетика)
 Шубенко-Шубін Л.О. (парові турбіни)
 Яковкін А. О. (астрономія)

23 січня 1957

Обрані дійсними членами

Бабко А.К. (аналітична хімія)
 Бєліцер В.О. (біохімія тварин)
 Білодід І.К. (українське мовознавство)
 Воронцов Д.С. (нормальна фізіологія)
 Гулій М.Ф. (біохімія тварин)
 Делімарський Ю.К. (електрохімія)
 Іванов В.М. (терапія, клінічна фізіологія)
 Маркевич О.П. (зоологія безхребетних)
 Порфир'єв В.Б. (геологія нафтових родовищ)

Ревуцький Л.М. (музикознавство)
Стародубов К.Ф. (металознавство)
Щербань О.Н. (рудникова вентиляція)

Обрані членами-кореспондентами

Водяницький В.О. (гідробіологія моря)
Городецький О.П. (біофізика)
Горшков А.А. (ливарне виробництво)
Гріднев В.Н. (металознавство)
Ємченко А.Т. (нормальна фізіологія людини)
Ізмайлов М.А. (електрохімія розчинів)
Карандєєв К.Б. (електричні вимірювання)
Кирилюк Є.П. (українське літературознавство)
Копитов В.Ф. (газотехніка)
Крутікова Н.Є. (російське літературознавство)
Макарченко О.Ф. (нейрофізіологія)
Нікітін В.М. (нормальна фізіологія людини)
Овчаренко Ф.Д. (колоїдна хімія)
Острянин Д.Х. (філософія природознавства)
Павленко Г.Є. (гідромеханіка суден)
Писаренко Г.С. (міцність у машинобудуванні)
Підоплічко М.М. (мікологія)
Ройтер В.А. (каталіз)
Субботін С.І. (геофізика)
Федорченко І.М. (порошкова металургія)
Чаговець Р.В. (біохімія тварин)
Широков О.З. (геологія вугільних родовищ)

18 листопада 1958

Обрані дійсними членами

Крип'якевич І.П. (історія України)
Патон Б.Є. (електрозварювання)

Обрані членами-кореспондентами

Ахієзер О.І. (експериментальна ядерна фізика)
Бібіков С.М. (археологія)
Брауде С.Я. (радіофізика і електроніка)
Глушков В.М. (алгебра)
Гуржій І.О. (історія України періоду феодалізму)
Митропольський Ю.О. (математична фізика)
Нестеренко О.О. (економіка)
Новиченко Л.М. (історія української літератури)
Парасюк О.С. (математична фізика)
Пасічник М.В. (експериментальна ядерна фізика)
Супруненко М.І. (історія України радянського періоду)
Усиков О.Я. (радіофізика і електроніка)
Шамота М.З. (літературознавство, теорія соціалістичного реалізму)

18 квітня 1961

Обрані дійсними членами

Глушков В.М. (обчислювальна математика і техніка)
Гутиря В.С. (хімія нафти)
Кірсанов О.В. (органічна хімія)
Коваленко А.Д. (прикладна теорія пружності)

Макарченко О.Ф. (нейрофізіологія)
Митропольський Ю.О. (математична фізика)
Некрасов З.І. (металургія чавуну)
Овчаренко Ф.Д. (колоїдна хімія)
Павленко Г.Є. (гідромеханіка)
Пасічник М.В. (експериментальна ядерна фізика)
Пекар С.І. (теоретична фізика)
Погорєлов О.В. (геометрія)
Ройтер В.А. (фізична хімія)
Субботін С.І. (геофізика)
Федорченко І.М. (порошкова металургія)
Францевич І.М. (порошкова металургія)
Янгель М.К. (механіка)

Обрані членами-кореспондентами

Білай В.Й. (антибіотики)
Борзак П.Г. (фізична електроніка)
Боровик Є.С. (фізика низьких температур)
Борисенко К.С. (гірнича механіка)
Веркін Б.І. (фізика напівпровідників)
Галкін О.О. (радіоспектроскопія)
Даденков Ю.М. (гідравліка)
Зосимович В.П. (генетика і селекція рослин)
Іванов В.Є. (фізика металів)
Івахненко О.Г. (автоматика)
Карпенко Г.В. (механіка матеріалів)
Кільчевський М.О. (прикладна теорія пружності)
Короїд О.С. (політична економія)
Корнєв К.А. (хімія високомолекулярних сполук)
Кульський Л.А. (хімія і технологія очистки води)
Марченко В.О. (математичний аналіз)
Михайловський В.М. (автоматика)
Підоплічко І.Г. (палеозоологія)
Повх І.Л. (аерогазодинаміка)
Пухов Г.Є. (обчислювальна математика і техніка)
Самсонов Г.В. (металургія рідкісних металів)
Топачевський О.В. (гідробіологія)
Федоров Є.П. (астрономія)
Яцимирський К.Б. (хімія комплексних сполук)

10 червня 1964

Обрані дійсними членами

Ахієзер О.І. (теоретична фізика)
Васильєв В.Д. (ентомологія)
Давидов О.С. (теоретична фізика)
Івченко О.Г. (двигунобудування)
Кононенко В.О. (механіка, теорія коливань)
Парасюк О.С. (математична фізика)
Писаренко Г.С. (механіка, міцність у машинобудуванні)
Прихотько А.Ф. (фізика твердого тіла)
Толубинський В.І. (технічна теплофізика, теплоенергетика)

Усиков О.Я. (радіофізика і електроніка)
Яцимирський К.Б. (неорганічна хімія)

Обрані членами-кореспондентами

Антонов О.К. (літакобудування)
Атросченко В.І. (неорганічна хімія)
Бабинець А.Є. (гідрогеологія)
Березанський Ю.М. (математика)
Богомолець О.О. (патофізіологія)
Будник В.С. (механіка)
Дмитренко П.О. (агрохімія)
Доленко Г.Н. (геологія горючих копалин)
Єременко В.Н. (хімія металокерамічних матеріалів)
Колесников А.Г. (фізика моря)
Костюк П.Г. (фізіологія)
Кухтенко О.І. (автоматика)
Лебедєв В.К. (електротермія)
Мілях О.М. (фізика)
Мовчан Б.О. (фізико-хімія металів)
Файнберг Я.Б. (фізика)
Фільчаков П.Ф. (математика)
Чеканюк А.Т. (історія КПРС)

17 грудня 1965

Обрані дійсними членами

Архаров В.І. (фізика твердого тіла)
Галкін О.О. (експериментальна фізика)
Литвиненко Л.М. (органічна хімія)
Лопатинський Я.Б. (математика)

Обрані членами-кореспондентами

Алимов О.М. (економіка промисловості)
Баранов С.М. (органічна хімія)
Гіхман Й.І. (теорія ймовірності і математична статистика)
Данилюк І.І. (математика)
Космодаміанський О.С. (механіка)
Кучер Р.В. (фізична хімія)
Суворов Г.Д. (математика)
Толпигі К.Б. (теоретична фізика)
Харламов П.В. (механіка)
Щепотьєв Ф.Л. (біологія)

20 грудня 1967

Обрані дійсними членами

Антонов О.К. (літакобудування)
Бєлєвцев Я.М. (геологія рудних родовищ)
Будник В.С. (механіка, машинобудування)
Гридієв В.Н. (металургія і металознавство)
Іванов В.Є. (фізика)
Карпенко Г.В. (хімічна механіка матеріалів)
Колесников А.Г. (фізика моря)
Копитов В.Ф. (газотехніка і хімічна переробка газу)
Копнін П.В. (філософія, діалектичний матеріалізм)

Ліфшиць І.М. (фізика)
Логвинович Г.В. (гідромеханіка)
Малахов Г.М. (гірнична справа)
Нікітін В.М. (фізіологія)
Підоплічко І.Г. (зоологія і палеонтологія)
Поляков М.С. (гірнична справа)
Пухов Г.С. (математика, обчислювальна техніка)
Скаба А.Д. (історія радянського суспільства)
Смирнов А.А. (металургія і металознавство)
Філіппов А.П. (механіка, машинобудування)
Чаговець Р.В. (біохімія)
Шамота М.З. (літературознавство, теорія літератури)
Шубенко-Шубін Л.О. (енергетика)
Ямпольський С.М. (економіка промисловості)

Обрані членами-кореспондентами

Абрамов Ф.О. (гірнична справа)
Арбузов М.П. (металургія, технологія металів)
Бабій Б.М. (історія держави і права Української РСР)
Бузник В.М. (теплотехніка, тепломасообмін)
Герасюта М.Ф. (механіка, машинобудування)
Гершензон С.М. (генетика)
Глушко В.В. (геологія)
Голого М.Л. (механіка, машинобудування)
Грезе В.М. (гідробіологія моря)
Дейген М.Ф. (теоретична фізика)
Деркач Г.І. (органічна хімія)
Дудко Д.А. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Єфімов В.О. (металургія, технологія металів)
Квасников Є.І. (мікробіологія)
Коломійченко О.С. (фізіологія, медицина)
Кондиленко І.І. (фізика твердого тіла, фізична оптика)
Королюк В.С. (математика)
Кремньов О.О. (промислова теплотехніка)
Лазарян В.А. (механіка, машинобудування)
Лашкар'єв М.О. (електрохімія)
Макара А.М. (електрозварювання)
Мельничук О.С. (мовознавство)
Михалевич В.С. (економічна кібернетика)
Московець С.М. (вірусологія)
Моссаковський В.І. (механіка, машинобудування)
Оканенко А.С. (фізіологія і біохімія рослин)
Паламарчук М.М. (економіка промисловості)
Полікарпов Г.Г. (гідробіологія моря)
Положій Г.М. (механіка, машинобудування)
Полукетов М.С. (аналітична хімія)
Постников І.М. (електротехніка)
Сергєєв В.Г. (радіотехніка, електроніка, автотехніка)
Серков П.М. (медицина)
Сиваченко М.Є. (літературознавство, історія української літератури)

Ситенко О.Г. (теоретична фізика)
 Ситник К.М. (ботаніка)
 Скороход А.В. (математика)
 Соллогуб В.Б. (геофізика)
 Тимофєєв Б.Б. (системотехніка, теорія систем)
 Трошенко В.Т. (механіка, машинобудування)
 Усенко І.С. (геологія)
 Хоткевич В.Г. (фізика низьких температур)
 Черніков С.М. (математика)
 Чухно А.А. (політична економія соціалізму)
 Шалімов О.О. (фізіологія, медицина)
 Шека І.А. (неорганічна хімія і хімічна технологія)

26 грудня 1969

Обрані дійсними членами

Амосов М.М. (хірургія)
 Брауде С.Я. (радіоастрономія)
 Єременко В.Н. (матеріалознавство і порошкова металургія)
 Кільчевський М.О. (математична фізика)
 Костюк П.Г. (фізіологія людини і тварин)
 Кульський Л.А. (хімія і технологія очистки води)
 Лазаренко Є.К. (мінералогія)
 Марченко В.О. (математична фізика)
 Петров О.З. (математична фізика)
 Федоров Є.П. (астрономія)

Обрані членами-кореспондентами

Беляєв В.І. (фізична географія)
 Білий М.У. (оптика і спектроскопія)
 Боголюбов О.М. (механіка)
 Гуслистий К.Г. (етнографія)
 Денисенко Г.І. (електромережі і системи)
 Дзядик В.К. (математика, в т. ч. обчислювальна математика)
 Зайцев Ю.П. (гідробіологія)
 Затонський Д.В. (літературознавство, література країн Західної Європи і Америки)
 Ключарьов О.П. (фізика атомного ядра)
 Куриленко О. Д. (колоїдна хімія)
 Ліпатов Ю.С. (хімія високомолекулярних сполук)
 Ляшко І.І. (математика, в т.ч. обчислювальна математика)
 Малиновський Б.М. (обчислювальна техніка)
 Маринич О.М. (фізична географія)
 Медовар Б.І. (електрометалургія)
 Недбайло П.О. (правознавство)
 Пилипенко А.Т. (аналітична хімія)
 Підстригач Я.С. (механіка)
 Поваренних О.С. (кристалохімія мінералів)
 Трефілов В.І. (фізика міцності)
 Шевченко Ф.П. (історіографія і джерелознавство)
 Шелест В.П. (теорія елементарних частинок)

Шинкарук В.І. (діалектичний матеріалізм)
 Шлепаков А.М. (всесвітня історія, історія капіталістичних країн)
 Шпак М.Т. (оптика і спектроскопія)
 Шульте Ю.А. (електрометалургія)
 Ясников О.О. (хімія природних сполук)

17 березня 1972

Обрані дійсними членами

Атрошенко В.І. (хімічна технологія)
 Бабій Б.М. (історія держави і права Української РСР)
 Веркін Б.І. (фізика і техніка низьких температур, матеріалознавство)
 Кухтенко О.І. (технічна кібернетика)
 Кучер Р.В. (фізична хімія)
 Лазарян В.А. (математика, механіка, кібернетика)
 Лебедєв В.К. (електротермія)
 Моссаковський В.І. (механіка машинобудування)
 Підстригач Я.С. (механіка)
 Полукетов М.С. (хімія)
 Супруненко М.І. (історія)
 Ткачук Л.Г. (геологія)
 Топачевський О.В. (гідробіологія)

Обрані членами-кореспондентами

Бабичев Ф.С. (хімія та хімічна технологія)
 Багрій П.І. (економіка, історія, філософія та право)
 Бар'яхтар В.Г. (фізика)
 Богач П.Г. (біохімія, фізіологія та теоретична медицина)
 Богатський О.В. (хімія та хімічна технологія)
 Братусь В.Д. (біохімія, фізіологія та теоретична медицина)
 Бродин М.С. (фізика)
 Верба П.І. (економіка, історія, філософія та право)
 Гороховатський Я.Б. (хімія та хімічна технологія)
 Дзевєрін І.О. (література, мова та мистецтвознавство)
 Єременко В.В. (фізика)
 Коваленко І.М. (математика, механіка та кібернетика)
 Ковтуненко В.М. (математика, механіка та кібернетика)
 Кондратюк Є.М. (загальна біологія)
 Корнєйчук М.П. (математика, механіка та кібернетика)
 Ладженський М.Р. (науки про Землю і космос)
 Мамутов В.К. (економіка, історія, філософія та право)
 Махорін К.Є. (хімія та хімічна технологія)
 Назаренко В.А. (хімія та хімічна технологія)
 Окснер А.М. (загальна біологія)

Панасюк В.В. (математика, механіка та кібернетика)
Петіпа Т.С. (загальна біологія)
Походня І.К. (фізико-технічні проблеми матеріалознавства)
Рвачов В.Л. (математика, механіка та кібернетика)
Рудаков Є.С. (хімія та хімічна технологія)
Скурихін В.І. (математика, механіка та кібернетика)
Таран-Жовнір Ю.М. (фізико-технічні проблеми матеріалознавства)
Толок В.Т. (фізика)
Уткін В.Ф. (математика, механіка та кібернетика)
Цвєтков В.В. (економіка, історія, філософія та право)
Чиженко І.М. (фізико-технічні проблеми енергетики)
Шевелєв А.Г. (економіка, історія, філософія та право)
Шевченко О.А. (фізико-технічні проблеми матеріалознавства)
Шестопалов В.П. (фізика)
Юхновський І.Р. (фізика)

27 грудня 1973

Обрані дійсними членами

Алимов О.М. (економіка промисловості)
Бабичев Ф.С. (органічна хімія, гетероциклічні сполуки)
Багрій П.І. (економіка)
Єфімов В.О. (металургія, технологія металів)
Ліпатов Ю.С. (хімія високомолекулярних сполук)
Ляшко І.І. (економічна кібернетика)
Медовар Б.І. (металургія, технологія металів)
Михалевич В. С. (економічна кібернетика)
Паламарчук М.М. (економіка промисловості)
Поваренних О.С. (кристалохімія мінералів)
Ситник К. М. (ботаніка)
Трефілов В.І. (фізика міцності)

Обрані членами-кореспондентами

Городиський О.В. (електрохімія)
Гриневиц Ф.Б. (електричні вимірювання)
Гродзінський А.М. (ботаніка)
Гузь О.М. (механіка)
Дідковський В.Я. (геологія)
Єфіменко Г.Г. (металургія)
Загула Д.Г. (мікробіологія)
Манорик А.В. (рослинознавство)
Мельникова І.М. (історія соціалістичних країн)
Находкін М.Г. (фізична електроніка)
Немошкаленко В.В. (фізика твердого тіла)
Немець О.Ф. (експериментальна ядерна фізика)
Олійник О.Я. (гідромеханіка)

Підгорний А.М. (динаміка і міцність машин)
Пінчук В.Г. (експериментальна онкологія)
Походенко В.Д. (фізична хімія)
Свєчників С.В. (фізична електроніка)
Скок В.І. (нейрофізіологія)
Снітко О.В. (фізика напівпровідників)
Чекунов А.В. (геофізика)
Чумаченко М.Г. (економіка)
Юрчук В.І. (історія КПРС)

2 квітня 1976

Обрані дійсними членами

Богатський О.В. (хімія)
Гершензон С.М. (молекулярна біологія і генетика)
Королюк В.С. (математика)
Кремньов О.О. (промислова теплотехніка)
Лукинов І.І. (економіка сільського господарства)
Пилипенко А.Т. (аналітична хімія)
Походня І.К. (металургія, технологія металів)
Уткін В.Ф. (механіка)

Обрані членами-кореспондентами

Аксьонов О.Ф. (матеріалознавство)
Власенко В.М. (хімічна технологія)
Волков Д.В. (теоретична фізика)
Герашенко О.А. (теплофізика)
Гололобов Ю.Г. (органічна хімія)
Гродзінський Д.М. (фізіологія рослин)
Дмитренко І.М. (фізична електроніка)
Єрмольєв Ю.М. (математика)
Касаткін Б.С. (матеріалознавство)
Куценко В.І. (філософія)
Лєсник А.Г. (металофізика)
Лисиця М.П. (фізика напівпровідників)
Лотарєв В.О. (механіка)
Мацука Г.Х. (молекулярна біологія і генетика)
Мелешкін М.Т. (економіка)
Нелєпо Б.О. (фізика моря)
Пашенко О.О. (хімічна технологія)
Пилянкевич О.М. (матеріалознавство)
Потураєв В.М. (механіка)
Родін П.Р. (обробка металів)
Русанівський В.М. (мовознавство)
Стогній А.О. (автоматизовані системи обробки даних)
Труфяков В.І. (міцність матеріалів і конструкцій)
Щербак М.П. (геологія)
Ющенко К.Л. (автоматизовані системи обробки даних)

29 березня 1978

Обрані дійсними членами

Бар'яхтар В.Г. (фізика твердого тіла)
Богач П.Г. (фізіологія, медицина)
Гончар О.Т. (літературознавство)

Городиський О.В. (електрохімія)
Гузь О.М. (механіка)
Дудко Д.А. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Єременко В.В. (фізика твердого тіла)
Коваленко І.М. (математична теорія надійності)
Мовчан Б.О. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Неліпо Б.О. (фізика моря)
Немець О.Ф. (експериментальна ядерна фізика)
Панасюк В.В. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Рвачов В.Л. (механіка)
Серков П.М. (фізіологія, медицина)
Скурихін В.І. (системотехніка, теорія систем)
Созинов О.О. (генетика)
Стельмах М.П. (літературознавство)
Тимофєєв Б.Б. (системотехніка, теорія систем)
Тронько П.Т. (історія СРСР)
Шалімов О.О. (фізіологія, медицина)
Шинкарук В.І. (філософія)

Обрані членами-кореспондентами

Бакаєв О.О. (економіка)
Баптизманський В.І. (металургія, технологія металів)
Береснев Б.І. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Бутенко З.А. (експериментальна онкологія)
Вервес Г.Д. (літературознавство)
Волков С.В. (неорганічна хімія)
Голубець М.А. (ботаніка)
Григоренко Я.М. (механіка)
Долінський А.А. (теплоенергетика)
Завадський Е.А. (фізика твердого тіла)
Зайка В.Є. (гідробіологія)
Зеленський В.Ф. (металургія, технологія металів)
Іванов І.І. (механіка)
Климов В.В. (фізико-хімія і технологія неорганічних матеріалів)
Клоков В.І. (історія)
Кошляков В.М. (механіка)
Кривоглаз М.О. (теоретична фізика)
Кулик І.О. (фізика)
Кухар В.П. (органічна хімія)
Кучук-Яценко С.І. (металургія, технологія металів)
Лебедєв А.О. (механіка)
Максимович Г.Г. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Марковський Л.М. (органічна хімія)
Махненко В.Т. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Найдич Ю.В. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Остренко В.Я. (металургія, технологія металів)

Островський Й.В. (математика)
Пелетмінський С.В. (теоретична фізика)
Птушинський Ю.Г. (фізична електроніка)
Пушкар М.С. (кріобіологія)
Романенко В.Д. (гідробіологія)
Сажин В.С. (хімічна технологія)
Самойленко А.М. (математика)
Сергієнко І.В. (обчислювальна математика)
Скопенко В.В. (неорганічна хімія)
Товстюк К.Д. (матеріалознавство напівпровідників)
Топачевський В.О. (зоологія)
Фролькіс В.В. (фізіологія, медицина)
Шарковський О.М. (математика)
Шеляг-Сосонко Ю.Р. (ботаніка)
Шидловський А.К. (електротехніка)
Шнюков Є.Ф. (геологія)

26 грудня 1979

Обрані дійсними членами

Бережної А.С. (хімія і технологія неорганічних будівельних матеріалів)
Бондар М.Г. (будівельна механіка)
Гродзінський А.М. (фізіологія рослин)
Гриневич Ф.Б. (електричні вимірювання)
Доленко Г.Н. (геологія і геофізика)
Кундієв Ю.І. (гігієна)
Потураєв В.М. (гірнична механіка)
Скок В.І. (фізіологія, медицина)
Трошенко В.Т. (будівельна механіка)
Файнберг Я.Б. (теоретична радіофізика)
Чекунов А.В. (геологія і геофізика)
Шестопалов В.П. (теоретична радіофізика)
Щербак М.П. (геохімія)

Обрані членами-кореспондентами

Бублик Б.М. (будівельна механіка)
Ветров Ю.О. (будівельна механіка)
Гончаренко М.В. (філософія, естетика)
Грищенко В. І. (фізіологія, медицина)
Дібров Г.Д. (будівельні матеріали)
Ємельянов О.С. (економіка і організація будівництва)
Іванов М.І. (економіка і організація будівництва)
Кондуфор Ю.Ю. (історія СРСР)
Лаврик С.С. (патофізіологія, фармакологія)
Лішко В.К. (біохімія)
Мельник Ю.П. (геологія і геофізика)
Новиков М.В. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Пахомов Ю.М. (політекономія)
Пилипенко В.В. (механіка, динаміка рушійних установок)
Скрипник І.В. (математика, нелінійні рівняння в частинних похідних)
Смирнов В.В. (вірусологія і мікробіологія)
Терновий К.С. (патофізіологія, травматологія)

Троїцький Г.В. (медична біологія)
 Чебаненко І.І. (геологія і геофізика)
 Черкесов Л.В. (геологія і геофізика)
 Чуйко О.О. (хімічна технологія)
 Янсон І.К. (фізичне приладобудування)
 Яцків Я.С. (астрономія)

1 квітня 1982

Обрані дійсними членами

Бродин М.С. (фізика твердого тіла, спектроскопія, оптоелектроніка)
 Лисиця М.П. (фізика твердого тіла, спектроскопія, оптоелектроніка)
 Лішко В.К. (молекулярна біологія, генетика)
 Немошкаленко В.В. (фізика твердого тіла, спектроскопія, оптоелектроніка)
 Пилипенко В.В. (динаміка рушійних установок)
 Русанівський В.М. (мовознавство)
 Сергєєв В.Г. (автоматичне управління)
 Ситенко О.Г. (теоретична фізика)
 Терновий К.С. (патофізіологія)
 Чебаненко І.І. (геологія)
 Чумаченко М.Г. (економіка)
 Шлепаков А.М. (всесвітня історія)
 Шнюков Є.Ф. (геологія)
 Юхновський І.Р. (теоретична фізика)

Обрані членами-кореспондентами

Андрюк К.І. (мікробіологія)
 Андронаті С.А. (біоорганічна хімія)
 Антропов Л.І. (хімічна технологія)
 Артеменко І.І. (археологія)
 Булгаков М.П. (гідродинаміка, гідрофізика)
 Васильєв В.В. (електроніка і моделювання в енергетиці)
 Гавриш В.К. (геологія нафти і газу)
 Гасик М.І. (матеріалознавство)
 Голіков В.І. (економіка)
 Горбань І.С. (фізика твердого тіла, фізика низьких температур)
 Іванченко Ф.К. (механіка)
 Канер Е.А. (радіофізика і радіоастрономія)
 Кислий П.С. (матеріалознавство)
 Кітик В.І. (геологія нафти і газу)
 Кудінов В.М. (матеріалознавство)
 Литвиненко Л.М. (радіофізика і радіоастрономія)
 Манжелій В.Г. (фізика твердого тіла, фізика низьких температур)
 Мачевитий Ю.М. (теплотмасообмінні технологічні процеси)
 Нікітін П.І. (механіка)
 Самофалов К.Г. (електроніка і моделювання в енергетиці)
 Тонкаль В.Ю. (силові напівпровідникові перетворювачі)
 Улітко А.Ф. (механіка)

Федоровський О.Д. (гідродинаміка, гідрофізика)
 Черепін В.Т. (матеріалознавство)
 Шевченко Ю.М. (механіка)
 Шимановський В.М. (будівельна механіка)
 Шуба М.Ф. (біофізика)

28 березня 1985

Обрані дійсними членами

Кондуфор Ю.Ю. (історія СРСР)
 Кухар В.П. (органічна хімія)
 Куценко В.І. (філософія)
 Лотарєв В.О. (машинобудування)
 Мацука Г.Х. (молекулярна біологія і генетика)
 Мельничук О.С. (мовознавство)
 Новиков М.В. (матеріалознавство, технологія металів)
 Новиченко Л.М. (літературознавство)
 Походенко В.Д. (фізична хімія)
 Скороход А.В. (математика)
 Скрипник І.В. (математика)
 Смирнов В.В. (вірусологія і мікробіологія)
 Снітко О.В. (фізика)
 Таран-Жовнір Ю.М. (матеріалознавство, технологія металів)
 Шидловський А.К. (енергомашинобудування, міцність машин)
 Яцків Я.С. (астрономія)

Обрані членами-кореспондентами

Анатичук Л.І. (матеріалознавство, технологія термоелектричних матеріалів)
 Бабаскін Ю.З. (матеріалознавство)
 Бурак Я.Й. (механіка)
 Глеба Ю.Ю. (клітинна інженерія рослин)
 Дибан Є.П. (теплоенергетика)
 Долін В.Г. (ентомологія)
 Єфремов Е.І. (механіка, геодинаміка вибуху)
 Зарубицький О.Г. (хімічна технологія, неорганічні матеріали)
 Звягін А.І. (експериментальна фізика твердого тіла)
 Королюк О.П. (експериментальна фізика твердого тіла)
 Кришталь О.О. (фізико-хімічна біологія мембран)
 Литовченко В.Г. (НВЧ — електроніка)
 Луковський І.О. (математика)
 Маслов В.Д. (право)
 Моргун В.В. (генетика, експериментальний мутагенез)
 Онищенко О.М. (економіка АПК)
 Онищенко О.С. (філософія, атеїзм)
 Пшеничний Б.М. (математика)
 Романів О.М. (матеріалознавство)
 Скороход В.В. (матеріалознавство)
 Сохань П.С. (всесвітня історія)
 Старостенко В.І. (геологія, геофізика)

Стоян Ю.Г. (електротехніка і електронне моделювання)
Щастливий Г.Г. (електротехніка і електронне моделювання)

15 січня 1988

Обрані дійсними членами

Андронаті С.А. (біоорганічна хімія)
Брезанський Ю.М. (диференціальні рівняння)
Беляєв В.І. (геофізика)
Волков Д.В. (теоретична фізика)
Глеба Ю.Ю. (клітинна інженерія рослин)
Грищенко В.І. (кріобіологія і кріомедицина)
Дзевєрін І.О. (теорія літератури)
Дмитренко Г.М. (фізика низьких температур)
Долінський А.А. (теплоенергетика)
Єрмольєв Ю.М. (математична кібернетика)
Зеленський В.Ф. (радіаційні матеріали)
Кучук-Яценко С.І. (металургія)
Лебедєв А.О. (механіка)
Мамутов В.К. (право)
Марковський Л.М. (органічна хімія)
Найдич Ю.М. (пайка матеріалів)
Пахомов Ю.М. (політична економія та соціальні проблеми економіки)
Романенко В.Д. (гідробіологія прісних вод)
Свєтчиков С.В. (матеріалознавство)
Сергієнко І.В. (обчислювальна математика)
Скопенко В.В. (неорганічна хімія)
Щастливий Г.Г. (міцність в енергетичному машинобудуванні)
Фролькіс В.В. (фізіологія)
Чиженко І.М. (силові напівпровідникові перетворювачі)
Чуйко О.О. (хімія поверхні)
Чухно А.А. (політична економія і соціальні проблеми економіки)

Обрані членами-кореспондентами

Акуленко В.В. (мовознавство, германські мови)
Андрейків О.Є. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Безчастний Л.К. (політична економія)
Белоус А.М. (кріобіологія)
Вассер С.П. (ботаніка)
Волков Г.В. (системи стабілізованого струму)
Грінченко В.Т. (гідроакустика)
Єльська Г.В. (молекулярна біологія)
Забігайло В.Ю. (геологія твердих горючих копалин)
Залюбовський І.І. (експериментальна ядерна фізика)
Карп І.М. (хімічна технологія, газотехніка)
Кунцевич В.М. (кібернетика)
Курас І.Ф. (історія КІРС)
Лебедєв Є.В. (хімія високомолекулярних сполук);

Мартинюк А.А. (динаміка транспортних засобів)
Матяш І.В. (фізика мінералів)
Мень А.В. (астрономія)
Мойбенко О.О. (патофізіологія)
Морозов А.О. (комплексні автоматизовані системи керування)
Найдек В.Л. (ливарне виробництво)
Непокупний А.П. (мовознавство, германські мови)
Пазенок В.С. (філософія)
Петрина Д.Я. (математична фізика)
Петров В.В. (оптичний запис інформації)
Попов А.Ф. (фізико-органічна хімія)
Прісняков В.Ф. (прикладна механіка)
Самойленко Ю.І. (математичне моделювання фізичних процесів)
Семиноженко В.П. (керамічні матеріали)
Сметанін Ю.О. (прикладна математика)
Соботович Е.В. (регіональна гідрогеологія)
Соскін М.С. (фізика твердого тіла)
Стогній Б.С. (моделювання в енергетиці)
Стрелко В.В. (сорбційні процеси)
Тарабрін В.П. (ботаніка)
Толочко П.П. (археологія)
Фірстов С.О. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Фуцич В.І. (математична фізика)
Цимбал Л.Т. (фізична електроніка)
Шейнкман М.К. (електроніка)
Шемшученко Ю.С. (право)
Шестопапов В.М. (регіональна гідрогеологія)

18 травня 1990

Обрані дійсними членами

Бакаєв О.О. (економіка агропромислового комплексу)
Бутенко З.А. (експериментальна онкологія)
Гасик М.І. (металургія сталі та феросплавів)
Голубець М.А. (геоботаніка)
Гродзінський Д.М. (радіобіологія)
Забігайло В.Ю. (геологія)
Затонський Д.В. (літературознавство)
Космодам'янський О.С. (гірнична механіка)
Манжелій В.Г. (експериментальна фізика)
Махненко В.І. (матеріалознавство, міцність металів)
Моргун В.В. (генетика і селекція)
Находкін М.Г. (радіофізика, радіоастрономія)
Олійник Б.І. (літературознавство)
Онищенко О.М. (економіка агропромислового комплексу)
Пастур Л.А. (математика)
Пелетмінський С.В. (теоретична фізика)
Полікарпов Г.Г. (радіобіологія)
Прісняков В.Ф. (механіка)
Скороход В.В. (матеріалознавство, порошкова металургія)

Старостенко В.І. (геофізика)
 Стогній Б.С. (енергетика)
 Толочко П.П. (археологія)
 Шеляг-Сосонко Ю.Р. (геоботаніка)
 Шпак М.Т. (експериментальна фізика)
 Шуба М.Ф. (біофізика)

Обрані членами-кореспондентами

Акімов І.А. (зоологія безхребетних)
 Андон П.І. (інформатика)
 Белевцев Р.Я. (петрологія, рудні родовища)
 Білорус О.Г. (міжнародний менеджмент)
 Вишневський І.М. (експериментальна ядерна фізика)
 Возіанов О.Ф. (фізіологія, медицина)
 Гассанов Л.Г. (обчислювальна та інформаційна техніка)
 Герасимчук М.С. (економіка)
 Гнесін Г.Г. (матеріалознавство, порошкова металургія)
 Гончарук В.В. (хімія і технологія очищення води)
 Голодець Г.І. (фізична хімія)
 Грицик В.В. (наукове приладобудування)
 Долішній М.І. (регіональна економіка)
 Євдокимов В.Ф. (загальна енергетика)
 Жулинський М.Г. (літературознавство)
 Ісасвич Я.Д. (історія культури)
 Керча Ю.Ю. (хімія високомолекулярних сполук)
 Кіт Г.С. (математичні проблеми механіки)
 Комісаренко С.В. (біохімія)
 Косевич А.М. (фізика твердого тіла)
 Костюк О.Г. (мистецтвознавство)
 Кошечко В.Г. (фізична хімія)
 Крижицький С.Д. (археологія)
 Кузнецов В.Г. (електроенергетика)
 Летичевський О.А. (інформатика)
 Лобанов Л.М. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
 Лозинський М.О. (органічна хімія)
 Матвєєв В.В. (динаміка та міцність машин)
 Мацелюх Б.П. (молекулярна генетика)
 Мельничук Д.О. (біохімія)
 Мільман Ю.В. (матеріалознавство, фізика міцності)
 Наумовець А.Г. (фізика поверхні, електроніка)
 Німчук В.В. (мовознавство)
 Палагін О.В. (обчислювальна та інформаційна техніка)
 Перелома В.О. (металургія сталі та феросплавів)
 Підгорський В.С. (мікробіологія)
 Підоплічко В.І. (клітинна біологія)
 Позняк Л.О. (металургія сталі та феросплавів)
 Похмурський В.І. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
 Присяжний В.Д. (неорганічна хімія)

Савченко А.П. (економіка промисловості)
 Сохань Л.В. (соціологія праці)
 Тяпкін К.Ф. (геофізика)
 Ушкалов В.Ф. (механіка)
 Фомін П.І. (астрофізика, астрономія)
 Францевич Л.І. (зоологія безхребетних)
 Халатов А.А. (теплоенергетика)
 Шор Н.З. (математична кібернетика)
 Шпак П.Ф. (літологія, геологія горючих копалин)
 Шульга М.О. (механіка)
 Ющенко К.А. (матеріалознавство, зварювання металів)
 Ядренко М.Й. (математика)
 Яковенко В.М. (фізика напівпровідників)

Обрані іноземними членами

Гаврилишин Б. (науковий менеджмент), Канада, Швейцарія
 Гайко В. (фізика твердого тіла), Словаччина
 Германн Й. (стародавня історія), Німеччина
 Каша М. (молекулярна спектроскопія), США
 Пріцак О. (сходознавство), США
 Тома М. (системи керування), Німеччина

11 квітня 1991

Обрані дійсними членами

Возіанов О.Ф. (хірургія, урологія)
 Комісаренко С.В. (патофізіологія, імунологія)
 Мойбенко О.О. (патофізіологія, імунологія)
 Пінчук В.Г. (онкологія)

Обрані членами-кореспондентами

Бобров В.О. (кардіологія)
 Візір А.Д. (клінічна медицина)
 Ганул В.Д. (онкологія)
 Гула Н.М. (медична біохімія)
 Гюллінг Е.В. (патофізіологія, ендокринологія)
 Зербіно Д.Д. (морфологія людини)
 Зозуля Ю.П. (неврологія, нейрохірургія)
 Каган Ю.С. (токсикологія)
 Комісаров І.В. (фармакологія)
 Кордюм В.А. (медична генетика)
 Новицька-Усенко Л.В. (клінічна фізіологія)
 Пиріг Л.А. (терапія)
 Резнік Б.Я. (педіатрія)
 Резніков О.Г. (патофізіологія, ендокринологія)
 Розенфельд Л.Г. (медична радіологія)
 Саєнко В.Ф. (хірургія, урологія)
 Сергієнко М.М. (офтальмологія)
 Степанківська Г.К. (акушерство, гінекологія)
 Чекман І.С. (фармакологія)
 Ширококов В.П. (вірусологія)

Обрані іноземними членами

Вільгельмссон Г. (теоретична фізика), Швеція
 Габріель П. (алгебра), Швейцарія

Гейштор О. (історія), Польща
Ебель Ж. (молекулярна біологія), Франція
Ліонс Ж. (теорія керування, системний аналіз), Франція
Міямото Х. (токсикологія), Японія
Ристич М. (матеріалознавство), Югославія
Франсуа Д. (міцність і руйнування матеріалів), Франція
Шевельов Ю. (мовознавство, історія української мови), США
Шевченко І. (візантологія), США

20 березня 1992

Обрані іноземними членами

Атья М. (математика), Велика Британія
Берджен А. (біохімія, фізіологія), Велика Британія
Б'єррум Н. (фізична хімія), Данія
Біланюк О. (фізика), США
Гривняк І. (матеріалознавство), Словаччина
Грачотті С. (літературознавство), Італія
Грюнберг-Манаго М. (молекулярна біологія), Франція
Де Жен П. (теоретична фізика), Франція
Жуковський А. (історія культури), Франція
Коронецький І. (історія економічної думки), США
Лен Ж. (теорія керування, системний аналіз), Франція
Лядоу Д. (медицина праці та гігієна навколишнього середовища), США
Маркуш Ш. (механіка), Словаччина
Петришин В. (математика), США
Субтельний О. (історія України), Канада
Фурукава К. (фізична хімія), Японія

25 листопада 1992

Обрані дійсними членами

Анатичук Л.І. (матеріалознавство, технологія матеріалів для перетворювачів енергії)
Булгаков М.П. (гідрогеологія)
Взір А.Д. (клінічна медицина)
Волков С.В. (хімія)
Гончарук С.Г. (гігієна)
Горбань І.С. (фізика твердого тіла)
Григоренко Я.М. (механіка)
Далецький Ю.Л. (математика)
Дибан Є.П. (енергетика)
Дзюба І.М. (літературознавство)
Єльська Г.В. (молекулярна біологія)
Єфімов А.С. (ендокринологія)
Жулинський М.Г. (українська література)
Ісаєвич Я.Д. (культурологія)
Карп І.М. (енергетика)
Кислий П.С. (матеріалознавство)
Конюхов С.М. (механіка)

Корж О.О. (травматологія і ортопедія)
Кошляков В.М. (аналітична механіка)
Кунцевич В.М. (системи управління)
Литвиненко Л.М. (астрономія і радіоастрономія)
Лук'янова О.М. (педіатрія)
Мала Л.Т. (терапія)
Навакатікян О.О. (патофізіологія)
Пучківська Н.О. (офтальмологія)
Пшеничний Б.М. (системи керування рухомими об'єктами)
Ромоданов А.П. (нейрохірургія)
Семиноженко В.П. (матеріалознавство, надпровідні матеріали)
Соботович Е.В. (геохімія навколишнього середовища)
Топачевський В.О. (зоологія)
Чеботарьов Д.Ф. (терапія)
Шемшученко Ю.С. (право)
Янсон І.К. (електроніка)

Обрані членами-кореспондентами

Божко О.Є. (енергомашинобудування)
Бондаренко Б.І. (матеріалознавство, технологія металів)
Бондаренко В.П. (надтверді матеріали)
Борисов Б.П. (електротехніка)
Бударін Л.І. (технічна хімія)
Бутенко Г.М. (патофізіологія)
Валах М.Я. (фізика напівпровідників та діелектриків)
Вихованець І.Р. (українська мова)
Гесць В.М. (економіка)
Даниленко М.В. (хірургія)
Донченко Г.В. (біохімія)
Дончик В.Г. (українська література)
Дорогунцов С.І. (розміщення продуктивних сил)
Дрінфельд В.Г. (математика)
Євтух В.Б. (політологія)
Євтушенко М.Ф. (гідробіологія)
Єремєєв В.М. (хімічна океанографія)
Згуровський М.З. (системний аналіз)
Ключников О.О. (наукове приладобудування)
Книшов Г.В. (серцево-судинна хірургія)
Ковтун Г.О. (фізична хімія)
Коноваленко О.О. (астрофізика)
Коркушко Ю.В. (терапія)
Корчевий Ю.П. (теплофізика)
Костик Р.І. (астрофізика)
Косторнов А.Г. (матеріалознавство, технологія металів)
Кубенко В.Д. (механіка рідин і газів)
Куліш Є.О. (геологія)
Кучеренко М.Є. (біохімія)
Лакомський В.Й. (металургія)
Лисенко В.С. (обчислювальна техніка)

Лук'яненко М.Г. (органічна хімія)
 Лялько В.І. (гідрогеологія)
 Магура І.С. (біофізика)
 Макара В.А. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
 Мар'янович Т.П. (інформатика)
 Молодкін В.Б. (фізика металів)
 Назаренко О.К. (матеріалознавство, технологія металів)
 Наливайко Д.С. (теорія літератури)
 Нестеренко Б.О. (атомна фізика, електроніка)
 Пирожков С.І. (демографія)
 Півняк Г.Г. (гірнична та металургійна електроенергетика)
 Попович М.В. (філософія)
 Редько В.Н. (автоматизовані системи)
 Романенко А.М. (онкологія)
 Руденко Л.Г. (географія)
 Рябченко С.М. (фізика магнітних явищ)
 Савченко О.Я. (математичні проблеми механіки)
 Семененко В.М. (геологія)
 Семчик В.І. (підприємницьке право)
 Сидельников В.М. (педіатрія)
 Сідоров В.А. (фізіологія рослин)
 Склярченко В.Г. (мозознавство)
 Скрипаль І.Г. (молекулярна біологія)
 Смолій В.А. (історія України)
 Степанов К.М. (ядерна фізика, фізика плазми)
 Стешенко М.В. (астрономія)
 Сторіжко В.Ю. (ядерна фізика, фізика плазми)
 Тарасевич Ю.І. (колоїдна хімія)
 Тимошенко Л.В. (акушерство і гінекологія)
 Травлєєв А.П. (грунтознавство)
 Трахтенберг І.М. (медична екологія)
 Трінус Ф.П. (токсикологія)
 Тронько М.Д. (радіаційна медицина)
 Фролов А.Ф. (епідеміологія)
 Харитонов О.М. (геофізика)
 Хрусьов Є.Я. (математика)
 Шевченко В.П. (механіка)
 Шпак А.П. (аморфні матеріали)
 Щербак М.М. (зоологія хребетних)

Обрані іноземними членами

Андерсен О. (фізика), Німеччина
 Арата Й. (матеріалознавство), Японія
 Батлер У. (міжнародне право), США
 Ветс Р. (системний аналіз), США
 Вігерспун П. (гідрогеологія та інженерна геологія), США
 Воргул Б. (радіаційна офтальмологія), США
 Гірцебрук Ф. (математика), Німеччина
 Даревич Ю. (фізика), Канада
 Зікікі А. (фізика), Італія
 Костюк Г. (українська література), США

Лю Сіньюань (молекулярна біологія), Китай
 Мозер М. (мікологія), Австрія
 Москович В. (загальне мовознавство), Ізраїль
 Нотт Д. (матеріалознавство), Велика Британія
 Пеленський Я. (історія України), США
 Саймон Л. (клінічна медицина), Велика Британія
 Струк Д. (українська література), США
 Ху Ціхен (автоматизовані системи), Китай
 Ценк М. (фізіологія рослин), Німеччина
 Якубець М. (слов'янська філологія), Польща
 Янь Лугуан (електротехніка), Китай
 Яримович М. (технічна механіка), США

23 березня 1994

Обрані іноземними членами

Барановські Б. (матеріалознавство), Польща
 Вольпе П. (молекулярна біологія), Італія
 Грін К. (кріобіологія і кріомедицина), Велика Британія
 Закман Б. (молекулярна фізіологія), Німеччина
 Калоджеро Ф. (математика), Італія
 Лібовіц Г. (механіка руйнування), США
 Маркус В. (політологія, міжнародне право), США
 Міллер К. (машинобудування, втоматизовані матеріалів), Велика Британія
 Негер Е. (біофізика), Німеччина
 Ніренберг Л. (математика), США
 Павлік М. (електроенергетика), Польща
 Рао П. Рама (матеріалознавство), Індія
 Рейвен П. (ботаніка), США
 Ролле Р. (археологія), Німеччина
 Ротблат Дж. (фізика), Велика Британія
 Рудницький Л. (літературознавство), США
 Сподлінг Б. (теплофізика), Велика Британія
 Хаас А. (органічна хімія), Німеччина

14 квітня 1995

Обрані дійсними членами

Вєрвєс Г.Д. (слов'янознавство, зарубіжні слов'янські літератури)
 Вишневський І.М. (атомна енергетика)
 Геєць В.М. (макроекономіка)
 Грінченко В.Т. (механіка)
 Згуровський М.З. (інформатика і обчислювальні системи)
 Курас І.Ф. (політологія)
 Магура І.С. (нейрофізіологія)
 Найдєк В.Л. (матеріалознавство)
 Підгорний А.М. (енергетичне машинобудування)
 Самойленко А.М. (математика)
 Смолій В.А. (історія України)
 Сторіжко В.Ю. (фізика)
 Стрєлко В.В. (хімія адсорбентів і адсорбція)

Шевченко В.П. (механіка)
Шестопапов В.М. (геологія, геофізика)
Шпак А.П. (матеріалознавство)

Обрані членами-кореспондентами

Анісімов В.В. (системний аналіз і програмування)

Баран В.Д. (археологія)

Білецький П.О. (мистецтвознавство)

Блюм Я.Б. (клітинна біологія рослин)

Борисенко О.А. (математика)

Борисов Г.П. (матеріалознавство, технологія матеріалів)

Бородюк В.М. (економіка прогнозування)

Булавін Л.А. (експериментальна фізика)

Булат А.Ф. (гірничя механіка)

Буркинський Б.В. (економіка)

Войтович І.Д. (інформатика та обчислювальні системи)

Глинчук М.Д. (матеріалознавство, технологія матеріалів)

Гожик П.Ф. (геологія)

Гудрамович В.С. (механіка)

Даниленко В.А. (геофізика)

Дяченко Н.С. (вірусологія)

Кавсан В.М. (молекулярна біологія і генетика)

Камалов Г.Л. (хімічний каталіз)

Клименко В.М. (теплоенергетика)

Котляр М.Ф. (історія України)

Красовський А.Я. (механіка руйнування)

Кулик М.М. (загальні проблеми енергетики)

Назарчук З.Т. (матеріалознавство, міцність матеріалів)

Одулов С.Г. (експериментальна фізика)

Олексенко П.Ф. (експериментальна фізика)

Пилушенко В.Л. (металургія)

Портенко М.І. (математика)

Резцов В.Ф. (відновлювані джерела енергії)

Сагач В.Ф. (фізіологія людини і тварин)

Сіренко В.Ф. (право)

Скопецький В.В. (інформатика та обчислювальні системи)

Сльозов В.В. (теоретична фізика)

Стасюк І.В. (теоретична фізика)

Ткаченко О.Б. (українська мова)

Харченко М.Ф. (експериментальна фізика)

Цемко В.П. (економіка землекористування)

Черевченко Т.М. (ботаніка)

Шаповал В.І. (електрохімія)

Шульман Г.Є. (гідробіологія)

Обрані іноземними членами

Джардіна Д. (фізика), Італія

Ліліус К.Р. (матеріалознавство), Фінляндія

Рика В. (геологія), Польща

Сойфер В. (генетика), США

Сорос Д. (економіка, фінанси), США

Уотсон Д. (генетика), США

Фізер І. (теорія літератури), США

Чжоу Гуанчжао (теоретична фізика), Китай

Чень Сішень (фізичне матеріалознавство), Китай

4 грудня 1997

Обрані дійсними членами

Гончарук В.В. (хімія)

Горбулін В.П. (інформаційні технології та стратегічна безпека)

Долішній М.І. (економіка)

Єремєєв В.М. (океанологія)

Зайцев Ю.П. (зоологія, паразитологія)

Корнєйчук М.П. (математика)

Корчевий Ю.П. (енергетичне машинобудування)

Костюк О.Г. (мистецтвознавство)

Кришталь О.О. (фізіологія людини і тварин)

Лобанов Л.М. (матеріалознавство)

Мельничук Д.О. (біохімія)

Наумовець А.Г. (фізика поверхні)

Онищенко О.С. (культурологія)

Півняк Г.Г. (гірничя та металургійна електроенергетика)

Стешенко М.В. (астрономія, астрофізика)

Тацій В.Я. (правознавство)

Шевченко Ю.М. (механіка)

Шор Н.З. (інформатика)

Обрані членами-кореспондентами

Азаров М.Я. (гірничя геофізика)

Амоша О.І. (соціологія, статистика)

Бершеда Є.Р. (економічне прогнозування)

Блонський І.В. (експериментальна фізика твердого тіла)

Великий А.П. (інформатика)

Венгер Є.Ф. (електронне приладобудування)

Ганнопольський Є.М. (фізика твердого тіла)

Григоренко Г.М. (матеріалознавство, електрометалургія)

Губерський Л.В. (філософія)

Довгий С.О. (геодинаміка навколишнього середовища)

Загородній А.Г. (теоретична фізика, фізика плазми)

Ільченко М.Ю. (телекомунікаційні системи)

Іщенко А.Я. (матеріалознавство, зварювання металів)

Кириленко О.В. (електроенергетика)

Кунах В.А. (фізіологія рослин, генетика)

Литвин В.М. (новітня історія України)

Локтев В.М. (теоретична фізика, фізика надпровідності)

Мазур В.Л. (металургія)

Малашенко Ю.Р. (мікробіологія)

Мишанич О.В. (українська література)

Наулко В.І. (етнологія)
Неміш Ю.М. (механіка)
Огенко В.М. (фізична хімія)
Опришко В.Ф. (правознавство)
Ошкадъоров С.П. (матеріалознавство, технологія матеріалів)
Патон Є.Б. (молекулярна біологія)
Півторак Г.П. (мовознавство)
Перестюк М.О. (математика)
Риндич А.В. (молекулярна біологія)
Савченко Ю.М. (прикладна механіка)
Сеньковський Ю.М. (геологія, геохімія)
Слободяник М.С. (неорганічна хімія)
Снежкін Ю.Ф. (теплоенергетика)
Степанець О.І. (математика)
Черних В.П. (хімія фізіологічно активних речовин)
Чикрій А.О. (інформатика)
Шпеник О.Б. (експериментальна атомна фізика)
Шульга В.М. (астрономія, астрофізика)
Шульженко О.О. (матеріалознавство, синтез надтвердих матеріалів)
Якименко Ю.І. (п'єзоелектричні перетворювачі енергії)

Обрані іноземними членами

Ангельські С. (біохімія), Польща
Аокі Х. (геологія), Японія
Бекерфордерзандфорт К. (енергетика), Німеччина
Вельфе В. (моделювання економічних процесів), Польща
Гьобель Е. (фізика твердого тіла), Німеччина
Карубе І. (біофізика), Японія
Мушинка М. (фольклористика), Словаччина
Нево Е. (ботаніка), Ізраїль
Тамаш Ю. (літературознавство), Югославія
Шимчак Г. (фізика твердого тіла), Польща

7 квітня 2000

Обрані дійсними членами

Булат А.Ф. (гірнична механіка)
Кремень В.Г. (філософія)
Кулик М.М. (загальна енергетика)
Кучеренко М.Є. (радіаційна біохімія)
Лозинський М.О. (хімія)
Луковський І.О. (математика)
Пирожков С.І. (демографія)
Редько В.Н. (інформаційні системи)
Яковенко В.М. (теоретична радіофізика)

Обрані членами-кореспондентами

Білоус А.Г. (неорганічна хімія)
Большаков В.І. (металургія чорних металів)
Ворона В.М. (соціологія)
Галась М.І. (механіка)

Гнатченко С.Л. (фізика низьких температур)
Горбачук М.Л. (математика)
Григорюк І.П. (фізіологія рослин)
Дейнека В.С. (математичне моделювання в екології)
Дубодєлов В.І. (металургія, технологія металів)
Жовинський Е.Я. (гірнична екологія)
Іванов В.О. (океанографія)
Івасишин О.М. (фізика металів)
Ізотов Ю.І. (астрофізика)
Картель М.Т. (фізична хімія)
Коваленко Н.К. (мікробіологія)
Коваль Ю.М. (матеріалознавство, технологія монокристалів)
Кордюм Є.Л. (експериментальна ботаніка)
Кривонос Ю.Г. (інформатика)
Курдюмов О.В. (матеріалознавство, нанокристалічні матеріали)
Луйк О.І. (медична хімія)
Макаров В.Л. (обчислювальна математика)
Малюта С.С. (генетика мікроорганізмів)
Мачулін В.Ф. (елементна база, системи діагностики)
Мельник В.С. (інформатика і теорія систем)
Мікловда В.П. (економіка)
Монченко В.І. (зоологія)
Моторний В.П. (математика)
Неклюдов І.М. (матеріалознавство, міцність матеріалів)
Павлюк С.П. (етнологія)
Паталаха Є.І. (геотектоніка)
Погорілий А.М. (фізика магнітних явищ)
Ресніт О.П. (історія України)
Сивокінь Г.М. (теорія літератури)
Сизов Ф.Ф. (фізика низьковимірних систем)
Солошенко І.О. (експериментальна радіаційна фізика)
Таранов С.Г. (моделювання в енергетиці)
Тимошенко В.І. (механіка космічних апаратів)
Томчук П.М. (теоретична і обчислювальна фізика)
Фіалко Н.М. (теплоенергетика)
Хиля В.П. (органічна хімія)
Хорошун Л.П. (механіка руйнування)
Чернега Д.Ф. (металургія, технологія металів)
Чехун В.Ф. (експериментальна онкологія)
Шидловська Н.А. (теоретична електротехніка)
Якимчук М.А. (геологія горючих копалин)

Обрані іноземними членами

Аверінцев С.С. (літературознавство), Росія
Алфьоров Ж.І. (фізика), Росія
Бовуа Д. (історія), Франція
Боярчук О.О. (астрономія), Росія
Гарріс А. (матеріалознавство), Велика Британія
Григор'єв А.І. (космічна фізіологія), Росія
Гук І. (трансплантологія), Австрія

Гамота Д. (фізика), США
Демірчян К.С. (електроенергетика), Росія
Журавльов Ю.І. (інформатика), Росія
Кабанов В.О. (високомолекулярні сполуки), Росія
Козак С. (літературознавство), Польща
Кох К. (економіка), Німеччина
Кудрявцев В.М. (право), Росія
Лав Р. (гідробіологія), Велика Британія
Лякишев М.П. (матеріалознавство, металургія), Росія
Львов Д.С. (економіка), Росія
Мокронос А.Т. (фізіологія рослин), Росія
Нгуєн Ван Дао (математика), В'єтнам
Нефедов О.М. (органічна хімія), Росія
Нудельман М. (економіка), Ізраїль
Олсон Д. (матеріалознавство), США
Осипов Ю.С. (математика), Росія
Перит Т. (геологія), Польща
Плате М.А. (високомолекулярні сполуки), Росія
Пригожин І. (фізика), Бельгія
Прохоров О.М. (фізика), Росія
Садовничий В.А. (інформатика), Росія
Сайред Н. (теплофізика), Велика Британія
Самарський О.А. (інформатика), Росія
Стьопін В.С. (філософія), Росія
Сюе Чуньду (економіка), Китай
Фролов К.В. (машинобудування), Росія

16 травня 2003

Обрані дійсними членами

Амоша О.І. (економіка)
Буркинський Б.В. (регіональна економіка)
Губерський Л.В. (філософія)
Івасишин О.М. (експериментальна фізика)
Івахненко О.Г. (інформатика)
Коноваленко О.О. (радіоастрономія)
Косторнов А.Г. (матеріалознавство)
Кубенко В.Д. (механіка)
Лебедєв Є.В. (хімічне матеріалознавство)
Литвин В.М. (новітня історія України)
Локтєв В.М. (теоретична фізика, фізика надпровідності)
Мацевитий Ю.М. (теплофізика)
Монченко В.І. (зоологія)
Попов А.Ф. (фізико-органічна хімія)
Попович М.В. (філософія)
Скляренко В.Г. (мовознавство)
Хруслов Є.Я. (математика)
Широбоков В.П. (мікробіологія, вірусологія)
Ющенко К.А. (матеріалознавство)

Обрані членами-кореспондентами

Ажажа В.М. (матеріалознавство, технологія металів)
Бабак В.П. (діагностика бортових енергосистем)

Багров М.В. (географія)
Веселовський М.С. (біофізика)
Георгієвський В.П. (аналітична хімія)
Головко М.Ф. (фізика м'якої речовини)
Гольцев А.М. (кріобіологія)
Гундорова Т.І. (літературознавство)
Даниленко В.М. (історія України)
Данилишин Б.М. (регіональна економіка)
Дідух Я.П. (екологія рослинного світу)
Дмитрах І.М. (матеріалознавство, корозія металів)
Драновський В.Й. (механіка космічних апаратів)
Ємельянов І.Г. (екологія тваринного світу)
Жадкевич М.Л. (матеріалознавство, технологія металів)
Здесенко Ю.Г. (експериментальна ядерна фізика)
Ільницький М.М. (літературознавство)
Кир'ян В.І. (міцність матеріалів і конструкцій)
Клепиков В.Ф. (прикладна фізика)
Ковальов О.М. (математичні проблеми механіки)
Корнілович Б.Ю. (фізична хімія, радіохімія)
Костерін С.О. (біохімія)
Лібанова Е.М. (економіка праці)
Ляшко С.І. (інформатика)
Майстренко О.Ю. (теплотехніка)
Митропольський О.Ю. (геологія)
Михальченко М.І. (політичні науки)
Моця О.П. (археологія)
Муравченко Ф.М. (авіаційне двигунобудування)
Мусатенко Л.І. (фізіологія рослин)
Мхітарян Н.М. (альтернативні та відновлювані джерела енергії)
Нікішов В.І. (механіка рідин та газів)
Парасюк І.М. (теорія систем та технологія обробки даних)
Перевозчикова О.Л. (інформаційні технології)
Петров Е.Г. (радіофізика, електроніка)
Пехньо В.І. (технічна хімія)
Погорілко В.Ф. (право)
Пташник Б.Й. (математика)
Пузіков В.М. (матеріалознавство, технологія металів)
Рудавський Е.Я. (фізика низькотемпературних явищ)
Савчук В.С. (економіка)
Самойленко Ю.С. (математика)
Сибірний А.А. (біологія клітини)
Скрипник Г.А. (етнологія)
Солонін Ю.М. (матеріалознавство, технологія металів)
Стржемечний М.О. (фізика високих тисків)
Стрижало В.О. (механіка руйнування)

Сугаков В.Й. (фізика неупорядкованих систем)
Туниця Ю.Ю. (економіка природокористування і навколишнього середовища)
Шапар А.Г. (геохімія)
Шульга М.Ф. (обчислювальна фізика)
Щерба А. А. (газоплазмові процеси в енергетиці)

Обрані іноземними членами

Броджі-Беркофф Д. (слов'язнознавство), Італія
Вертелецький В. (молекулярна генетика), США
Гвішані О.Д. (інформатика і системний аналіз), Росія
Джаків (Яцків) Р. (фізика), США
Котлінські Р. (морська геологія), Польща
Неврий М. (літературознавство), Словаччина
Орасвський В.М. (космічна фізика), Росія
Пардалос П. (інформатика), США
Раєвські К. (біохімія та молекулярна імунологія), Німеччина
Ратайчак Г. (молекулярна фізика), Польща
Семенов Є.В. (філософія), Росія
Шумний В.К. (генетика), Росія

30 квітня 2004

Обраний дійсним членом

Неклюдов І.М. (радіаційне матеріалознавство)

6 травня 2006

Обрані дійсними членами

Ажажа В.М. (ядерна енергетика)
Андон П.І. (інформатика)
Блюм Я.Б. (зоологія)
Бондаренко Б.І. (теплотехніка)
Булавін Л.А. (експериментальна ядерна фізика)
Ворона В.М. (соціологія)
Гожик П.Ф. (палеонтологія і стратиграфія)
Гриньов Б.В. (матеріалознавство, сцинтиляційні матеріали)
Дейнека В.С. (інформатика)
Дончик В.Г. (літературознавство)
Загородній А.Г. (теоретична фізика, фізика плазмових процесів)
Кириленко О.В. (електроенергетика)
Книшов Г.В. (кардіохірургія)
Кошечко В.Г. (фізична хімія)
Куліш Є.О. (сировинна база атомної енергетики)
Матвєєв В.В. (механіка)
Назарчук З.Т. (матеріалознавство, діагностика матеріалів)
Палагін О.В. (інформатика)
Петрина Д.Я. (математика)
Підгорський В.С. (мікробіологія)
Скрипник Г.А. (етнологія)
Туниця Ю.Ю. (маркетинг)
Фірстов С.О. (матеріалознавство, фізика міцності)

Чехун В.Ф. (експериментальна онкологія)
Шарковський О.М. (математика)
Шпеник О.Б. (експериментальна фізика, атомні явища)
Шульга В.М. (експериментальна фізика, квантова електроніка)

Обрані членами-кореспондентами

Азаренков М.О. (фізика плазми)
Алексєєв А.Д. (прикладна фізика)
Антонов В.М. (фізика металів, обчислювальний експеримент)
Бакай О.С. (радіаційна фізика)
Басок Б.І. (технічна теплофізика)
Беляєв О.Є. (експериментальна фізика напівпровідників)
Беляков В.М. (екологічна хімія)
Боюн В.П. (обчислювальні системи)
Булах Є.Г. (геофізика)
Ваврів Д.М. (космічна фізика, радіоелектроніка)
Вишневський В.П. (фінанси, грошовий обіг і кредит)
Волошин О.І. (механіка рідин і газів)
Вороновський Г.К. (теплоенергетика)
Гаврилюк В.П. (матеріалознавство, технологія металів)
Говорун Д.М. (молекулярна біофізика)
Гончар А.І. (океанографія)
Григор'єв О.М. (матеріалознавство, технологія матеріалів)
Гринік Е.У. (ядерна енергетика)
Губарєв В.Ф. (інформатика)
Даниленко А.І. (фінанси, грошовий обіг і кредит)
Дмитрієв О.П. (фітоімунологія)
Довбня А.М. (ядерна фізика)
Дубровіна Л.А. (архівознавство, документознавство)
Єгер Д.О. (нафтогазова енергетика)
Єгоров В.М. (біофізика моря)
Задірака В.К. (інформатика)
Зажигалов В.О. (кінетика і каталіз)
Кальченко В.І. (органічна та біоорганічна хімія)
Карпенко Ю.О. (українська мова)
Кваснюк Б.Є. (економічна теорія)
Ківа Д.С. (механіка)
Клименко Н.Ф. (мовознавство)
Коломієць В.М. (ядерна фізика)
Конверський А.Є. (філософія)
Копиленко О.Л. (право)
Корнелюк О.І. (молекулярна біологія)
Косенко І.С. (інтродукція та акліматизація рослин)
Кривцун І.В. (матеріалознавство, зварювання металів)
Кучмій С.Я. (нанохімія)

- Левенець Ю.А. (етнополітологія)
 Лисенко Ю.Г. (економіка)
 Лисиченко Г.В. (ядерна енергетика)
 Лукін О.Ю. (геологія)
 Майстренко А.Л. (матеріалознавство, технологія матеріалів)
 Мележик П.М. (радіофізика)
 Михалевич М.В. (економічна кібернетика)
 Мірошніченко В.І. (фізика прискорювачів)
 Мриглюд І.М. (фізика м'якої речовини, статистична фізика)
 Мунтіян В.І. (оборонна економіка)
 Никоненко О.С. (трансплантологія)
 Новосельцев О.В. (моделювання в енергетиці)
 Омельяничук О.М. (надпровідникова і мезоскопічна електроніка)
 Остафійчук Б.К. (експериментальна фізика, фізика поверхні)
 Павлюк М.І. (геотектоніка)
 Пономаренко О.М. (геохімія)
 Пріхна Т.О. (матеріалознавство, керамічні матеріали)
 Радченко В.Г. (ентомологія)
 Сидоренко С.І. (матеріалознавство, технологія металів)
 Симоненко В.К. (макроекономіка)
 Сіденко В.Р. (світова економіка)
 Солдатенко В.Ф. (історія України)
 Співак М.Я. (мікробіологія, вірусологія)
 Стойка Р.С. (біохімія)
 Сулима М.М. (літературознавство)
 Тамразов П.М. (математика)
 Тарелін А.О. (енергомашинобудування)
 Толмачов О.В. (матеріалознавство, технологія функціональних матеріалів)
 Трохимчук Ю.Ю. (математика)
 Хорунов В.Ф. (матеріалознавство, технологія металів)
 Чернишенко І.С. (прикладна механіка)
 Чурюмов К.І. (астрофізика)
 Шарко В.В. (математика)
 Шевченко А.І. (обчислювальні системи)
 Шевченко В.В. (хімія високомолекулярних сполук)
 Широков В.А. (лінгвістичні технології)
 Яценко Л.П. (квантова оптика)

Вчені Академії — лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки

1969

- Писаренко Г.С., Трошенко В.Т., Третяченко Г.М., Руденко В.М. — За цикл праць з питань міцності матеріалів при високих температурах.
 Давидов О.С. — За цикл праць з теорії ядра.
 Овчаренко Ф.Д., Круглицький М.М., Ничипоренко С.П., Агабальянц Е.Г. — За розроблення проблем фізико-хімічної механіки термосолестійких дисперсій глинистих мінералів.
 Зеров Д.К., Котов М.І., Клоков М.В., Вісюліна О.Д., Доброчасва Д.М. — За багатотомну працю «Флора України».
 Супруненко М.І., Рубач М.А., Щусь О.Й. — За двотомну працю «Перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції на Україні».

1970

- Фільчаков П.Ф., Панчишин Б.Г. — За розроблення методів математичного моделювання рівнянь еліптичного типу і їх впровадження в різні галузі народного господарства.
 Ляшенко В.І., Литовченко В.Г., Степко І.І., Ляшенко Л.В. — За працю «Електронні явища на поверхні напівпровідників».
 Гарф М.Е., Іщенко І.І., Філатов Е.Я., Буглов Є.Г., Павловський В.Є., Кубяк Р.Ф., Сніпок І.І. — За створення і впровадження

- комплексу машин для програмних випробувань на втому матеріалів і конструкцій.
 Глушков В.М., Скурихін В.І., Шкурба В.В., Кузнецов В.К., Подчасова Т.П., Морозов А.О. — За розроблення і впровадження системи управління радіотехнічним підприємством масового виробництва — системи «Львів».
 Чекмарьов О.П. — За участь у розробленні, освоєнні і широкому промисловому впровадженні нового високопродуктивного процесу одночасної прокатки двох зливків на великих обтискних станах.
 Малахов Г.М. — За докорінне вдосконалення методів підземної розробки потужних рудних родовищ.
 Клоков В.І., Коваль М.В., Слинко І.І. — За три томну працю «Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу (1941—1945 рр.)».

1971

- Коваленко А.Д. — За цикл праць з термодинаміки.
 Бар'яхтар В.Г., Боровик А.Є., Стефановський Є.П., Єременко В.В., Попов В.О., Дудко К.Л., Фрідман В.М., Галкін О.О., Ковнер С.М. — За відкриття, теоретичне і експериментальне дослідження проміжного стану в антиферо-магнетиках.

Доленко Г.Н., Порфир'єв В.Б. — За участь в обґрунтуванні розвідування і відкритті нафтових та газових родовищ на великих глибинах у Дніпровсько-Донецькій западині і в Прикарпатському прогині.

Бажан М.П., Афанасьєв В.А., Жолтовський П.М. — За участь у створенні шеститомної «Історії українського мистецтва».

Білодід І.К., Паламарчук Л.С., Головащук С.І., Пилинський М.М., Рильський М.Т. — За дослідження в галузі української лексикології і лексикографії, що завершилися створенням «Російсько-українського словника» в 3-х томах.

1972

Нікітін А.І., Сергієнко І.В., Стиранка Г.І. — За участь у розробленні і впровадженні автоматизованої системи управління гальванічними лініями на підприємстві з багатоменклатурним характером виробництва.

Чуйко О.О., Неймарк І.О., Тертих В.А. — За участь у науково-технологічному розробленні, впровадженні виробництва дисперсних кремнеземів з хімічно модифікованою поверхнею та їх застосуванні як загусників мастильних матеріалів.

Коненко Г.Д., Денисова О.І., Нахшина О.П., Майстренко Ю.І., Фельдман М.Б. — За участь у циклі праць «Гідрохімія поверхневих вод України».

Субботін С.І., Крутиховська З.О. — За участь у розробленні і впровадженні методики геологічного картування, розвідуванні і вивченні глибинної будови родовищ Української залізорудної провінції геофізичними методами.

Гамалія М.Ф., Кавецький Р.Є. — За участь у розробленні і впровадженні в практику закладів охорони здоров'я радіоізотопної і лазерної апаратури, а також комплексу методик для біологічних досліджень, діагностичного та лікувального застосування.

Шестопалов В.П., Кулешов Є.М., Яновський М.С., Литвинов Д.Д., Щербов В.О., Масалов С.О., Князьков Б.М., Горшко А.І., Циганков О.С. — За створення і впровадження комплексу квазіоптичних радіовимірювальних пристроїв міліметрових і субміліметрових хвиль

Труфяков В.І., Асніс А.Ю., Жемчужников Г.В. — За участь у розробленні і широкому впровадженні в народне господарство напівспокійних сталей замість спокійних.

Тартаковський Б.Н. — За участь у розробленні і впровадженні прогресивної технології видобутку марганцевої руди відкритим способом та гірничотехнічної рекультиваци відпра-

цьованих земельних масивів у Нікопольському басейні (1958—1970рр.).

1973

Погорєлов О.В. — За цикл праць «Багатовимірна проблема Мінковського та її узагальнення».

Тимофєєв Б.Б. — За участь у праці «Магнітострикційні лінії затримки як елемент пам'яті».

Свєчників С.В., Власенко Н.А., Олексєнко П.Ф., Зюганов О.М., Смовж А.К. — За фізико-технічні і прикладні розробки основ некогерентної оптоелектроніки.

Семененко М.П., Белєвцев Я.М., Каляєв Г.І., Скаржинський В.І. — За участь у розробленні теоретичних основ металогенії докембрію Українського щита і складанні металогенічної і прогнозної карти України та Молдавії.

Новиков В.І., Ковтуненко В.С. — За участь у створенні суцільнозварної телевізійної башти заввишки 380 м у Києві.

Пилипенко А.Т. — За підручник «Аналітична хімія», опублікований в 1969 р. (у співавторстві).

1974

Бродин М.С., Соскін М.С., Кравченко В.Й., Тихонов Є.О., Різниченко В.Я., Шпак М.Т., Витриховський М.І., Дзюбенко М.І. — За розроблення фізичних основ керування частотою вимушеного випромінювання і створення комплексу лазерів з перестроюваною частотою.

Квасницький О.В. — За працю «Фракційний метод штучного запліднення свиней».

1975

Підстригач Я.С., Бурак Я.Й., Пляцко Г.В., Колодій Б.І., Семовських І.М., Горячева З.І., Карасьов Л.П. — За розроблення і впровадження в практику оптимальних режимів зонального відпускання зварних швів конструкцій оболонкового типу.

Підоплічко І.Г. — За наукове розроблення і створення Центрального науково-природничого музею АН УРСР.

Єременко В.Н., Найдич Ю.В., Журавльов В.С., Колесниченко Г.О., Лавриненко І.О., Кондрацький В.П., Моцак Я.Ф. — За цикл праць «Дослідження контактних явищ у металічних розплавах, розроблення і впровадження у промисловість технологічних процесів паяння і металізації неметалевих матеріалів».

Потураєв В.М. — За створення і впровадження на вугільних шахтах Української РСР спеціального кріплення — пневмобалонних кострів.

Мілях О.М., Волков І.В., Закревський С.Т., Александров М.М., Єсбян Е.М., Заварихін В.О., Кубишин Б.Є. — За розроблення

теорії індуктивно-емнісних перетворювачів і створення на їх основі систем стабілізованого струму для живлення електротехнічної і електронної апаратури.

1976

Митулинський Ю.Т., Корнієнко Г.І., Лісничий С.К. — За участь у праці «Система автоматичного контролю якості деталей авіаційних газотурбінних двигунів».

Кульський Л.А., Шевченко М.О., Горонівський І.Т., Шакутіна С.П. — За розроблення ефективних методів обробки води, їх теоретичне обґрунтування та впровадження.

Романів О.М., Волков В.Б. — За участь у комплексі робіт по виготовленню і впровадженню корозійностійкого устаткування і трубопроводів великих діаметрів з титану та його сплавів у калуському виробничому об'єднанні «Хлорвініл».

Васильєв В.П., Долін В.Г., Мамонтова В.О., Костюк Ю.О. — За монографію у 3-х томах «Шкідники сільськогосподарських культур і лісових насаджень», опубліковану в 1973 — 1975 рр. (у співавторстві)

Бондарчук В.Г., Дідковський В.Я., Айзенверг Д.Є., Ямниченко І.М., Крашенинникова О.В., Каптаренко-Черноусова О.К., Моляков Г.І., Сябрий В.Т., Шульга П.Л., Лапчик Т.Ю. — За працю «Стратиграфія УРСР», томи 2—11, опубліковану в 1963 — 1975 рр.

Комісаренко В.П. — За участь у синтезі, експериментальному і клінічному вивченні нових хімічних препаратів для лікування раку і хвороби Іценка — Кушінга.

Антонов О.К. — За участь у створенні, впровадженні в серійне виробництво і експлуатацію пасажирського літака АН-24, його варіантів і модифікацій.

Костюк П.Г., Лиманський Ю.П., П'ятигорський Б.Я., Преображенський М.М., Філякін М.І., Мінцис О.М., Патиченко О.С., Грушевський Б.З., Поляк Р.В. — За розроблення і впровадження комплексу апаратури для електрофізіологічних досліджень.

Лебедєв В.К., Кучук-Яценко С.І., Черненко І.О., Чередничок В.Т., Тишура В.І., Постолатій М.І. — За участь у створенні і промисловому впровадженні нової технології і висококоefficientних збірно-зварних комплексів для серійного виробництва металевих конструкцій з уніфікованих елементів.

Абрамов Ф.О., Грециґер Б.Є. — За участь у розробленні і впровадженні способу подолання газового бар'єру, який забезпечує на багатогазових шахтах навантаження на лаву понад 1000 тонн за добу (засобами вентиляції).

Лебедєв Б.Ф., Сосновський В.Я. — За участь у розробленні і впровадженні прогресивної технології монтажно-зварювальних робіт і комплексної механізації для зведення металоконструкцій найбільшої в світі доменної печі № 9 Криворізького металургійного заводу ім. В.І. Леніна.

Казимиров О.А. — За участь у створенні, організації багатосерійного виробництва і експлуатації траулерів-сейнерів проекту «502ЭМ».

1977

Гриценко В.І., Андон П.І. — За участь у розробленні і впровадженні ефективних методів і способів автоматичного управління підприємствами чорної металургії Української РСР.

Прихотько А.Ф., Шанський Л.Й., Манжелій В.Г., Фуголь І.Я., Гайдідей Ю.Б., Локтев В.М. — За дослідження «Елементарні збудження і взаємодії між ними в криоцисталах».

Бібіков С.М., Телегін Д.Я., Тереножкін О.І., Ільїнська В.А., Кучера М.П., Березанська С.С., Шапошнікова О.Г., Славін Л.М., Довженко В.Й. — За монографію «Археологія Української РСР» у 3-х томах, опубліковану в 1971—1975 рр..

Медведєв Є.М., Рачковський Ф.Г. — За участь у розробленні, дослідженні і впровадженні кріохірургічних методів і апаратури в клінічну практику (гінекологію, нейрохірургію, стоматологію, щелепно-лицьову і лор-онкологію).

Шалімов О.О. — За цикл праць «Хірургія панкреатиту».

Постников І.М. — За підручник «Узагальнена теорія і перехідні процеси електричних машин», опублікований в 1975 р. (2-е вид.).

1978

Лопатинський Я.Б. — За дослідження «Теорія загальних граничних задач для лінійних еліптичних систем».

Амосов М.М., Коваленко І.М., Кухтенко О.І., Ющенко К.Л., Ковалевський В.А., Кунцевич В.М., Рабинович З.Д., Пшеничний Б.М., Королюк В.С., Походзіло П.В. — За «Енциклопедію кібернетики» в 2-х томах, опубліковану в 1973—1974рр..

Смирнов А.А., Кривоглаз М.О., Косевич А.М., Сльозов В.В. — За цикл праць з теорії неідеальних кристалів.

Гулий М.Ф., Дегтяр Р.Г., Білай В.Й., Нікольська О.О. — За участь у праці «Теоретичні основи і технології промислового виробництва і застосування високоочищених ферментів глюкозооксидази і каталази та освітлення крові як додаткового джерела харчового білка».

Серков П.М. — За участь у комплексному дослідженні фізіології органа слуху і вестибулярного апарату, розробленні і впровадженні в медичну практику методів і засобів діагностики та реабілітації функцій слухової системи людини.

Медовар Б.І., Бойко Г.О., Кумиш І.Й., Саснко В.Я., Федоровський Б.Б. — За створення і промислове впровадження принципово нового способу одержання литих заготовок з властивостями поковок (електрошлакове литво).

Таранов С.Г., Андрієвський Є.О., Брайко В.В., Февральова Н.С., Нестеренко А.Д. — За розроблення теорії, принципів побудови і впровадження в серійне виробництво магніто-виміральної апаратури з гальваноманітними перетворювачами.

Шульман П.Т. — За участь у розробленні і впровадженні ефективної технології виготовлення валків холодної прокатки і підвищення їх експлуатаційної надійності та довговічності.

Баптизманський В.І. — За підручник «Металургія сталі», опублікований у 1973 р. (у спів-авторстві).

1979

Гузь О.М., Григоренко Я.М., Кільчевський М.О. — За цикл праць, присвячених загальній теорії оболонок і дослідженню полів напруг в оболонках складної будови і форми.
Мойсєєв С.С., Єрохін М.С., Водяницький О.А., Романюк Л.І., Усталов В.В., Свавільний М.Б., Лиситченко В.В. — За участь у праці «Просвітлення плазмових хвильових бар'єрів внаслідок лінійних кінетичних ефектів».

Ситник К.М., Кордюм Є.Л., Кордюм В.А., Машинський О.Л., Нечитайло Г.С., Бабський В.Г., Коньшин М.І., Манько В.Г., Паливода Л.В. — За цикл праць з питань дослідження закономірностей росту і розвитку мікроорганізмів в умовах космічного польоту.
Неліо Б.О., Тимченко І.Є., Хлистов М.З., Новоселов О.О., Колесников А.Г. — За працю «Системні дослідження Тропічної Атлантики».

Лукинов І.І. — За монографію «Відтворення і цини», опубліковану в 1977 р.

Федорченко І.М., Крячек В.М. — За участь у комплексі праць по дослідженню, розробленню та впровадженню нової технології, вископродуктивного обладнання і організації масового виробництва фрикційних дисків методом порошкової металургії для тракторної та автомобільної промисловості.

Поліщук В.П., Цин М.Р., Погорський В.К. — За участь у розробленні та промислового освоєнні принципово нових магнітодинамічних насосів-дозаторів для автоматичного заливання чавуну в ливарні форми.

Касаткін Б.С. — За участь у створенні серії парових турбін одиначною потужністю 500 000 кВт (типу К-500-65/3000) для атомних електростанцій.

Комісаренко С.В. — За участь у праці «Наукові основи, розроблення технології, промислове виробництво і застосування біологічно повноцінних молочних продуктів для немовлят».

1980

Рвачов В.Л., Стоян Ю.Г., Манько Г.П., Слюсаренко А.П., Шейко Т.І., Синєкоп М.С. — За участь у створенні, розвитку і впровадженні в народне господарство теорії R-функцій.

Караченець Д.В., Овчаренко О.М., Поздняков Є.П. — За участь у розробленні і впровадженні в народне господарство базової автоматизованої системи керування технологічними процесами на магістральних нафтопроводах.
Немошкаленко В.В., Кулик І.О., Янсон І.К., Свєчкарьов І.В., Канер Е.А., Королюк О.П., Цимбал Л.Т., Свистунов В.М., Бутенко Т.Ф. — За участь у дослідженні елементарних збуджень в металах методами рентгенівської, мікроконтактної, тунельної, ультразвукової і магнітної спектроскопії.

Вендт В.П., Яхимович Р.І. — За участь у дослідженнях з хімії та біохімії вітаміну D₃, створення промислової технології його виробництва і впровадження в медицину і сільське господарство.

Кондуфор Ю.Ю., Сохань П.С., Лихолат А.В., Сергієнко Г.Я., Лещенко М.Н., Гудзенко П.П., Голобуцький В.О., Артеменко І.І., Лось Ф.Є. — За 8-томну працю «Історія Української РСР».

Черепін В.Т., Свєчников В.М., Васильєв М.О., Краковецький-Кочержинський Ю.О., Петьков В.В., Шишкін Є.А., Дубинський І.М., Єпифанов В.Г., Тарнавський А.І. — За розроблення, створення і впровадження комплексу нових методів і приладів для фізико-хімічного аналізу матеріалів.

Лакомський В.Й., Чвертко А.І., Григоренко Г.М., Забарилло О.С., Торхов Г.Ф., Асоянц Г.Б. — За участь у розробленні основ, створення і впровадження в промисловість технології та устаткування для плазмодугової виплавки зливків сталей і сплавів із заготовок і некомпактної шихти.

Встров Ю.О. — За участь у створенні і впровадженні високопродуктивних автоматизованих вскришних комплексів гірничотранспортного устаткування безперервної дії для відкритих гірничих розробок з роторними екскаваторами та відвалоутворювачами принципово нових конструкцій.

Писаренко Г.С., Квітка О.Л. — За підручник «Опір матеріалів», опублікований в 1979 р., 4-е видання (у співавторстві).

1981

Андрєєв В.П., Шевченко Н.Т. — За участь у створенні і промислово впровадженні нового способу зварювання нерухомими електродами великотоннажних заготовок.

Бабій Б.М., Бражников В.С., Мрига В.В., Таранов А.П., Терлецький В.М. (помертньо) — За монографію «Історія держави і права Української РСР», опубліковану у 1976 р.

Кавецький Р.Є. (помертньо), Пінчук В.Г., Балицький К.П., Бикоріз А.Й., Бутенко З.А., Касьяненко І.В., Самунджан Є.М., Сидорик Є.П., Уманський Ю.О. — За дослідження механізмів, виявлення деяких закономірностей перетворення нормальних тканин у пухлинні та формування протипухлинної резистентності організму.

Лашкарєв В.Є. (помертньо), Снітко О.В., Пекар С.І., Лисиця М.П., Мізецька І.Б., Сальков Є.А., Борець А.О., Страшнікова М.І., Федорус Г.А., Шейнкман М.К. — За комплексне дослідження оптичних та фотоелектричних властивостей напівпровідникових сполук елементів другої і шостої груп періодичної системи.

Будза С.Ф., Семерак М.М., Шелепєць В.І. — За участь у механіко-математичному обґрунтуванні, розробці та впровадженні високоефективних технологій виготовлення електронно-променевих приладів.

Коломієць В.В., Шульженко О.О., Ганелін Н.Б., Єгіазарян Л.С., Сидоренко М.Т., Суєнник І.Л. — За участь у розробці правлячих роликів з синтетичних алмазів підвищеної міцності та їх впровадженні у процесах маловідходної технології врізного профільного шліфування деталей машин.

Гершензон С.М. — За монографію «Основи сучасної генетики», опубліковану у 1979 р. Греков А.П., Ліпатов Ю.С., Трифонов М.Д., Шевченко В.В., Ярошенко В.В. — За участь у розробці нових поліуретанових матеріалів, створенні технології виробництва та впровадженні їх у народне господарство.

Ляшко І.І., Олійник О.Я. — За участь у циклі праць з розробки методів розв'язання за-

дач математичної фізики та їх застосування у фільтрації.

Пашенко О.О., Тарасевич Ю.І. — За участь у науково-технічній розробці та впровадженні полімолекулярних кремнійорганічних захисних покриттів.

Щербак М.П., Усенко І.С., Стригін О.І. — За участь у циклі праць «Петрогенезис і геохронологія формацій Українського щита» та їх впровадженні у геологічну практику.

1982

Галкін О.О. (помертньо), Лазарєв Б.Г., Пан В.М., Білецький Ю.І., Буряк В.П., Матросов М.Л. — За цикл праць «Розробка та дослідження надпровідників з високими критичними параметрами».

Шинкарук В.І., Іванов В.П., Табачковський В.Г., Булатов М.О. — За цикл праць «Світоглядні проблеми матеріалістичної діалектики і методологія соціального пізнання».

Бондаренко В.П., Замітайло В.В., Мельник В.І., Рибницький В.А. — За участь у розробці та впровадженні нових високоефективних технологічних процесів, обладнання і матеріалів в інструментальному виробництві, які забезпечили значне підвищення продуктивності праці та якості продукції на Київському виробничому об'єднанні ім. С.П.Корольова.

Моргун В.В., Борейко В.С., Шкварников П.К. — За розробку методів експериментального одержання та практичного використання індукованих мутацій у рослинах.

Братусь В.Д. — За участь у циклі праць «Розробка патогенезу опікової травми, діагностики, лікування, системи організації допомоги та реабілітації травмованих опіками в Українській РСР».

Ліпатова Т.Е., Пхакадзе Г.О., Чуприна Л.М., Веселовський Р.О., Горбенко Р.В. — За участь у теоретичній розробці нових біоструктуруючих полімерів медичного призначення, їх експериментальній перевірці, створенні технології виробництва та впровадженні в клініку.

Росошинський О.А., Кислицин В.М., Лебіга В.А., Мусін О.Г., Шевченко В.П. — За участь у розробці нового способу і освоєння високопродуктивної промислової технології зварювання-паяння напівпровідникових діодів масового застосування.

Пухов Г.Є. — За участь у розробці теоретичних основ, створенні та освоєнні комплексу тренажерів для підготовки та перепідготовки операторів енергоблоків теплових електростанцій.

Скороход А.В. — За монографію «Теорія випадкових процесів» (у трьох томах), опубліковану у 1971—1975 роках.

1983

Федоров Є.П., Яцків Я.С., Кислюк В.С., Дума Д.П., Корсунь А.О., Кур'янова А.М., Гаврилов І.В. (помертно). — За цикл робіт «Розробка теорії та практична побудова координатних систем для геодинамічних, селенодизичних і космічних досліджень».

Романова О.В., Ільїнський О.Г., Рурський З.О. — За участь у циклі робіт «Експериментальні і теоретичні дослідження з фізики рідких металів».

Кремньов О.О., Кравченко Ю.С., Буцький М.Д. — За участь у розробці та впровадженні технології монодисперсного гранулювання розплавів і нового віброгрануляційного обладнання у виробництві мінеральних добрив на підприємствах азотної промисловості.

Дудка І.О., Зерова М.Я., Сміцька М.Ф., Зеров Д.К. (помертно), Морочковський С.Ф. — За п'ятитомне в семи книгах видання «Визначник грибів України» (1967—1979 рр.).

Толочко П.П., Висоцький С.О., Боровський Я.Є., Кілієвич С.Р., Івакін Г.Ю., Мовчан І.І., Сагайдак М.А., Харламов В.О. — За цикл наукових робіт з історії середньовічного Києва (1972 — 1982 рр.).

Стеренбоген Ю.О., Єгорова С.В., Юрчишин О.В., Макара А.М. (помертно). — За участь у роботі «Організація виробництва унікальних зварних конструкцій для газонафтохімічної промисловості на основі розробки та впровадження нових високоефективних матеріалів і технологічних процесів».

Єфремов Е.І. — За участь у розробці та широкому промислового впровадженні прогресивної циклічно-потокової технології на залізрудних кар'єрах Кривбасу.

Поваренних О.С., Куковський Є.Г., Литвин О.Л., Платонов О.М., Матяш І.В., Тарашан А.М., Калюжний В.А., Лазаренко Є.К. (помертно). — За цикл робіт «Теоретична і регіональна мінералогія».

Бугай О.А., Корсунська І.О., Шаховцов В.І., Вінецький В.Л., Давидова І.О., Ясковець І.І. — За цикл робіт «Фізичні основи управління властивостями матеріалів та приладів твердотільної електроніки дією радіації».

Дудко Д.А., Кадиров В.Х., Козлов С.О., Андрушак О.А., Гарда О.П., Самсонов Г.В. (помертно). — За закриту роботу.

Єфіменко Г.Г. — За підручник «Металургія чавуну» (у співавторстві), опублікований у 1981 р.

1984

Курдюмов Г.В., Хандрос Л.Г., Чуйстов К.В., Лободюк В.А., Арбузова І.А., Мартинов В.В., Устинов А.І., Коваль Ю.М., Коломійцев В.І. Дитов П.В. — За цикл праць «Фізична природа термопружної рівноваги фаз, надпружності та пам'яті форми при мартенситних перетвореннях».

Артамонов В.Л., Бондаренко О.П., Федоровський Б.Б., Дубинський Р.С., Тимашев Г.А. — За участь у розробці та широкому промислового впровадженні принципово нової технології виробництва прогресивних порожнистих заготовок для виробів машинобудування.

Байса Д.Ф., Кременчуцький Л.С., Пучковська Г.О., Самойлов В.В., Скляренко С.К. — За закриту роботу.

Шевченко Ф.П., Симоненко Р.Г., Брега Г.С., Зеніна А.М., Комаренко Н.В. — За цикл праць «Історичні зв'язки і дружба російського, українського, білоруського та молдавського народів у братньому союзі народів СРСР».

Субботін С.І. (помертно), Чекунов А.В., Соллогуб В.В., Старостенко В.І., Булах Є.Г., Гордієнко В.В., Красовський С.С., Кутас Р.І., Лебедев Т.С., Лоссовський Є.К. — За цикл праць «Теорія, методика і результати вивчення літосфери України та прилеглих територій за комплексом даних сейсмометрії, гравіметрії і геотермії».

Підгорний А.М., Воробйов Ю.С., Кантор Б.Я., Філіппов А.П. — За участь у циклі праць в галузі міцності енергетичних машин та впровадження їх у практику турбобудування.

Данилін Ю.М., Панін В.М. — За участь у розробці та впровадженні на будівництві трубопроводів системи оптимального проектування організації робіт.

Косолапова Т.Я., Дворіна Л.А., Куть І.В. — За закриту роботу.

Лисенко В.С., Дмитрук М.Л., Конакова Р.В., Прохорович А.В., Файнберг В.І. — За закриту роботу.

Долінський А.А., Ніколасв Ю.Д., Паперник Ю.Г., Шурчкова Ю.О. — За участь у розробці та впровадженні нової технології виробництва рідкого замінича незбираного молока і широкого використання цього продукту для потреб тваринництва у Дніпропетровській області.

Фролькіс В.В., Нікітін В.М. — За роботу «Дослідження механізмів старіння фізіологічних систем організму як передумови розвитку патології нервової, серцево-судинної та опор-

но-рухової систем, розробка і впровадження нових методів діагностики та лікування».

1985

Сременко В.Н., Лукашенко Г.М., Болгар О.С., Гордієнко С.П., Сидорко В.Р., Феночка Б.В. — За цикл праць «Дослідження з хімічної термодинаміки металічних сплавів і тугоплавких сполук».

Михайлов В.М., Погребинський С.Б., Тимашов О.О., Бурак В.В., Долієвський Г.В., Мороз А.О. — За закриття роботи.

Пастур Л.А., Гредескул С.А., Ліфшиць І.М. (помертно). — За монографію «Вступ у теорію неупорядкованих систем», опубліковану у 1982 році.

Линьов О.Ф., Дем'янов А.В., Ключников О.О., Папаш О.І., Куліш А.М., Рудник А.Т., Сахно В.І., Тонкаль Н.С. — За закриття роботи.

Лесник А.Г., Погорілий А.М., Лесник Н.А., Котов В.В., Харитонський С.Я., Марченко А.П., Панічкіна В.В., Дорошкевич В.К. — За закриття роботи.

Кожема В.А. — За участь у розробці та впровадженні індустріальних методів монтажу сталевих технологічних трубопроводів на об'єктах промислового будівництва УРСР.

Стогній Б.С., Сирота І.М., Танкевич Е.М., Черненко В.О., Рогоза В.В. — За участь у розробці теорії, принципів побудови і створенні на їх основі нового покоління вимірювальних перетворювачів струму для сучасних електроенергетичних систем.

Самойленко А.М. — За цикл праць «Методи і дослідження періодичних та квазіперіодичних коливань».

1986

Шепелєв А.О., Аліханян А.С., Левін М.Д., Сколота А.О., Чалий В.Т. — За розробку та промислове впровадження високопродуктивної технології обробки алмазно-абразивними інструментами з переривчастою робочою поверхнею.

Шевченко Ю.М., Аміро І.Я., Василенко А.Т., Заруцький В.О., Кубенко В.Д., Прохоренко І.В., Чернищенко І.С., Чехов В.М., Шнеренко К.І. — За монографію у п'яти томах «Методи розрахунку оболонок», опубліковану в 1980—1982 роках.

Страдомський М.В., Дибан Є.П., Епік Е.Я., Клименко В.М., Максимов Є.О., Асмаловський В.А., Білека Б.Д., Мазур О.І., Чепаскіна С.М., Хавін В.Ю. — За цикл праць «Теоретичні основи і практичні методи створення ефективних систем теплового захисту

високотемпературних двигунів та впровадження їх у енергетичному і транспортному машинобудуванні».

Бар'яхтар В.Г., Ахієзер О.І., Пелетмінський С.В., Ганнопольський Є.М., Маковецький Д.М. — За цикл праць «Відкриття та дослідження динамічних явищ, пов'язаних з фононними взаємодіями у магнітних кристалах».

Корнієнко Ю.В., Станкевич Д.Г., Бабічев А.А., Парусимов В.Г. — За цикл праць «Аналогова та цифрова обробка астрономічних зображень».

Борзяк П.Г., Сарбей О.Г., Томчук П.М., Катрич Г.А., Комник Ю.Ф., Непійко С.О., Федорович Р.Д. — За цикл робіт «Розмірні ефекти у малих частинках твердого тіла».

Широков В.А., Тутов А.Ф., Брусіловський Б.Я. — За участь у роботі «Республіканська автоматизована система управління розвитком науки і техніки в Українській РСР».

Мацука Г.Х., Єльська Г.В., Коваленко М.Й., Овчаренко Г.В., Тукало М.А., Гудзера О.Й., Яремчук Г.Д., Васильєва І.Г., Солдаткін О.П., Турківська Г.В. — За цикл праць «Структурно-функціональні основи участі транспортних РНК та аміноацил ТРНК-синтезату у регуляції біосинтезу білка на рівні трансляції у тварин».

Вялов О.С., Глушко В.В., Гончарук А.Ф., Жуков Ф.І., Науменко В.В. — За цикл робіт «Тектоніка та металогенія Радянських Карпат».

Картель М.Т. — За участь у циклі праць «Розробка, теоретичне обґрунтування та клінічне впровадження нових методів оперативного лікування, детоксикації і реабілітації хворих із захворюваннями печінки та жовчовивідних протоків».

Шека І.А., Козін Л.Х., Новікова Л.С. — За роботу «Фізико-хімічні основи, технологія та промислове освоєння виробництва надчистих металів (ртуть, кадмій, цинк, свинець, вісмут, галій, індій, талій, телур)».

Кравцов О.Є., Резніков М.А., Шпак М.Т., Пермяков В.В., Піпа В.Й. — За закриття роботи.

Янович І.О. — За участь у створенні та широкому впровадженні у проектних організаціях Держбуду УРСР систем автоматизованого проектування об'єктів будівництва, які забезпечують економію матеріальних і трудових ресурсів у капітальному будівництві.

1987

Боголюбов М.М., Крейн М.Г. — За цикл робіт «Нові методи функціонального аналізу для розв'язання задач математичної фізики і теорії функцій».

Смирнов В.В., Резнік С.Р. — За участь у циклі робіт «Розробка наукових основ використання бактерій як лікувально-профілактичних засобів, створення на цій основі препарату «Бактерин-СЛ», організація його випуску та широкомасштабного застосування».

Гуляєв Б.І., Митрофанов Б.О., Марценюк-Кухарук М.Г., Фесенко О.В. — За участь у створенні та впровадженні системи вуглекислотного підживлення рослин захищеного ґрунту каталітично очищеними відхідними газами котельень.

Беліцер В.О., Варецька Т.В. — За участь у циклі робіт «Розробка теоретичних основ медичної ензимології та впровадження її методів у клініку».

Кривенко В.Г., Лазебний І.Л., Порхун Ф.К., Голомовзюк Т.К. — За участь у розробці та впровадженні технології і обладнання для зварювання термічнозміцнених рейок.

Баранський П.І., Романюк Б.М., Думбров В.І., Жолудєв Г.К., Горбань І.С., Мільман Ю.В., Гріднєва І.В. — За участь у циклі робіт «Розробка фізичних основ міцності ковалентних кристалів і оптимізація на цій основі технологій виготовлення напівпровідникових структур мікроелектроніки».

Калмиков А.І., Пічугін О.П., Комяк В.О., Горчун П.М., Курекін О.С., Цимбал В.М., Єфімов В.Б., Зельдіс В.І., Іголкин В.В., Захаров Ю.В. — За створення радіолокаційних методів дослідження (дистанційного зондування) природного середовища Землі з аерокосмічних носіїв та їх впровадження.

Кравченко А.М., Нижник Л.П. — За участь у розробці наукових основ проектування, виробництва та впровадженні блочних трансформаторів граничних потужностей.

Хораш Г.Й., Амелін Е.О., Сметана І.М. — За участь у розробці та впровадженні рефрижераторів середньої вантажопідйомності з азотними системами охолодження для перевезення продуктів, що швидко псуються.

Сугаков В.Й., Пашицький Е.А., Чуйков Б.О. — За участь у циклі робіт «Ефекти самовпливу та самоорганізації при формуванні упорядкованих дефектних і домішкових структур у твердих тілах».

Тульчинський Л.Н., Францевич І.М. (по-смертно) — За участь у розробці принципів легування магнітотвердих феритів, створення на їх основі якісно нових безкобальтових оксидних магнітів, організації їх масового автоматизованого виробництва та впровадження у народне господарство.

Литвиненко Л.М., Чурилов В.П., Шаранов Л.І., Фукс Й.М., Удовенко А.П., Даниленко М.А. — За закриті роботи.

1988

Гузь О.М., Бабич І.Ю., Подільчук Ю.М., Шульга М.О., Неміш Ю.М., Грінченко В.Т., Улітко А.Ф., Головчан В.Т. — За монографію у шести томах «Просторові задачі теорії пружності і пластичності», опубліковану у 1984—1986 роках.

Палагін О.В., Вінцюк Т.К., Шлезінгер М.І., Кривонос Ю.Г., Овчарук М.Є., Бескровний В.Г. — За створення і впровадження сімейства інтелектуальних мікропроцесорних автоматизованих робочих місць і комплексів з гнучкою архітектурою.

Смирнов А.А., Михаленков В.С., Силантьєв В.І., Мадатова Е.Г., Сахарова С.Г., Федченко Р.Г., Любченко О.В., Дякін В.В., Кривоглаз М.О. (по-смертно), Дехтяр І.Я. — За цикл робіт «Позитронні дослідження структури твердих тіл».

Делімарський Ю.К. — За цикл монографій з хімії та електрохімії іонних розплавів, опублікованих у 1978—1986 роках.

Маркевич О.П., Татарко К.І. — За «Російсько-українсько-латинський зоологічний словник», опублікований у 1983 р.

Амосов М.М. — За цикл робіт «Розробка і широке впровадження у практику реконструктивних операцій на клапанах серця».

Клименко В.М., Жорняк О.Ф. — За участь у розробці і впровадженні на Броварському заводі порошкової металургії ресурсозберігаючої технології виробництва розпиленого залізного порошку та механізованого комплексу для її реалізації.

Москальов О.М., Васильєв Л.М., Ніколасв А.Т. — За участь у розробці і впровадженні нового покоління комплексу технічних засобів попередньої обробки вугільних пластів для боротьби з пилом у шахтах.

Семерак Ф.В. — За участь у розробці і дослідженнях підвісних малогабаритних ізоляторів із загартованого двошлужного скла для ліній електропередач надвисокої напруги та впровадженні їх у промислове виробництво.

Пашенко О.О. — За підручник «В'язучі матеріали», опублікований у 1985 р. (2-е видання).

Смертенко П.С., Тягульський І.П. — За участь у роботі «Фізичне обґрунтування та промислове освоєння діагностики технології напівпровідникових матеріалів $A^{III}B^V$, їх твердих розчинів і розробка функціональних приладів на їх основі».

1989

Скрипник І.В., Марченко В.О., Хруслов Є.Я. — За цикл робіт «Крайові задачі матема-

тичної фізики в областях з дрібнозернистою межею».

Глеба Ю.Ю., Комарницький І.К., Сідоров В.А., Півень М.М., Пароконний О.С., Борисюк М.В.— За цикл робіт «Організація та експресія генетичного матеріалу в реконструйованих клітинних системах».

Шнюков Є.Ф., Дукельський-Тесленко Ю.В., Макаренко Д.Є., Гожик П.Ф., Мельник В.І., Іноземцев Ю.І., Мітін Л.І., Лялько В.І.— За роботу «Геологія шельфу УРСР» у восьми томах, опубліковану в 1981—1987 роках.

Черторизька Т.К., Озерова Н.Г., Бріцин В.М., Родніна Л.О., Романова Н.П., Стоян Л.М.— За лексикографічну працю «Словник мови Шевченка» (у двох томах), опублікований у 1964 році та «Словарь языка русских произведений Шевченко» (у двох томах), опублікований у 1985—1986 роках.

Кириленко А.О., Масалов С.О., Сіренко Ю.К., Рудь Л.А., Хижняк М.А., Войтович М.М., Просвірнін С.Л., Каценеленбаум Б.З., Сивов О.М.— За цикл робіт «Теорія резонансного розсіяння хвиль та її застосування у радіофізиці».

Квасников Є.І., Коваленко Н.К.— За участь у циклі робіт «Розробка наукових основ та технології біологічно активного молочного продукту «Геролакт» і бактеріальної закваски «Стрептосан», їх промислове виробництво та застосування з метою вдосконалення структури харчування населення старшого віку».

Ляшко І.І.— За підручник «Математичний аналіз», опублікований у 1983—1987 роках.

1990

Голуб В.П., Карнаухов В.Г., Сенченков І.К., Стрижало В.О., Скрипченко В.І.— За участь у циклі праць «Визначальні рівняння і критерії граничного стану матеріалів при циклічних термомеханічних навантаженнях (теорія та експеримент)».

Локтєв В.М., Дзюб І.П., Іванов М.О., Погорселов Ю.Г., Науменко В.М., Пішко В.В.— За участь у циклі праць «Передбачення, виявлення та дослідження нового типу елементарних збуджень у кристалах з домішками».

Скопенко В.В.— За участь у циклі праць «Хімія псевдогалогенідів».

Дудка І.О., Бухало А.С., Соломко Е.Ф.— За участь у циклі праць «Створення наукових основ глибинного культивування їстівних базидіальних грибів та розробка способу отримання цінного харчового продукту».

Счастливиий Г.Г., Постников І.М., Титко О.І., Смородин В.І.— За участь у розробці на-

укових основ і методів підвищення навантажувальної здатності та надійності турбогенераторів серії ТГВ виробничого об'єднання «Електротяжмаш», створенні і впровадженні технічних рішень з конструкції їх торцевих зон».

Згуровський М.З.— За підручник «Автоматизоване проектування математичного забезпечення АСУТП» (у співавторстві), виданий у 1986 р.

1991

Кухтенко О.І., Івахненко О.Г., Кунцевич В.М., Павлов В.В.— За цикл монографій з теорії інваріантності та її застосування у системах автоматичного управління.

Степанов А.О., Андерс О.Г., Переверзєв Ю.В., Яблонський Д.А., Лозенко А.Ф., Криворучко В.М., Звягін А.І. (по смертно).— За цикл робіт «Виявлення та дослідження нових типів резонансів, структур і мегнітопружних аномалій в низькорозмірних антиферромагнетиках».

Андронаті С.А., Грень А.І., Лук'яненко М.Г., Марковський Л.М., Яцимирський К.Б., Лампека Я.Д., Богатський О.В. (по смертно).— За цикл наукових праць «Макрогетероциклічні сполуки: синтез, структура, властивості».

Мацелюх Б.П., Стрижкова Г.М., Стенько А.С.— За участь у циклі наукових праць «Генетика, селекція та впровадження у виробництво промислових мікроорганізмів — продуцентів антибіотиків та каротину».

Гавриш В.К., Шпак П.Ф., Айзенберг Д.Є.— За участь у створенні серії монографій та атласу «Геологія і нафтогазоносність Дніпровсько-Донецької западини» як наукової основи прогнозу та пошуків родовищ.

Баран В.Д., Приходнюк О.М., Козак Д.Н., Максимов Є.В., Магомедов Б.В., Пачкова С.П., Терпиловський Р.В., Сміленко А.Т.— За монографію «Слов'яни Південно-Східної Європи у переддержавний період», видану в 1990 році.

Єременко В.Н., Лопато Л.М., Великанова Т.Я., Шевченко О.В., Буянов Ю.І., Пріма С.Б., Третяченко Л.О., Штепа Т.Д.— За цикл робіт «Дослідження фазових рівноваг та побудова діаграм стану систем перехідних металів, тугоплавких карбідів і оксидів».

Вовк О.О., Демещук Л.І., Кузьменко А.О., Плужник В.І.— За цикл робіт з теоретичної та прикладної геодинаміки вибуху.

Забігайло В.Ю., Зорін А.М.— За участь у циклі робіт (монографій) з наукового обґрунтування, розробки та впровадження методів

прогнозу викидонебезпечності гірничого масиву і способів запобігання динамічним проявам гірничого тиску, які істотно знижують соціально-економічні збитки на шахтах Донбасу.

Калеко Д.М., Чвертко Н.А., Оселедько М.М., Шелест М.А., Олексійко А.П. — За участь у розробці, організації серійного виробництва і широкомасштабному впровадженні ресурсозберігаючої технології та універсального устаткування для механізованого конденсаторного приварювання кріпильних деталей.

Родін П.Р. — За підручник «Металорізальні інструменти», виданий у 1986 році (третє видання).

Юшенко К.Л., Лаврищев К.М., Скопечкий В.В., Парасюк І.М., Стукало О.С., Цейтлін Г.Є., Перевозчикова О.Л., Лакенков В.М. — За закриття роботи.

1992

Островський Й.В., Левін Б.Я. — За цикл праць «Дослідження з цілих та мероморфних функцій».

Ситенко О.Г. — За цикл праць «Флуктуації і нелінійна взаємодія хвиль в плазмі».

Цибальовий П.М. — За участь у роботі «Плазмохімічні процеси: фізико-хімічні основи, технологія, застосування».

Семиноженко В.П., Малкес Л.Я., Красовицький Б.М., Шершуков В.М., Ягупольський Л.М. — За створення органічних люмінофорів і люмінесцентних матеріалів, організацію їх виробництва в Україні та впровадження у різні галузі народного господарства, науки і техніки.

Лебеда А.П., Макаруч Н.М., Ісайкіна О.П., Джуренко Н.І., Собко В.Г., Осетров В.Д., Кривенко В.В., Гродзінський А.М. (помертно). — За працю «Лікарські рослини (енциклопедичний довідник)», видану в 1989 році.

Чебаненко І.І., Краюшкін В.О., Клочко В.П. — За участь у відкритті принципово нового об'єкта пошуків родовищ нафти і газу як джерела розширення паливно-енергетичної бази України.

Білоус А.М., Луговий В.Й., Моїсєєв В.О., Гольцев А.М., Воротілін О.М., Лобинцева Г.С., Лаврик С.С. (помертно). — За цикл праць «Створення наукових основ та методів кріоконсервування клітинних суспензій і їх використання у медицині».

Немошкаленко В.В., Шпак А.П., Маслов В.В., Романова О.В. — За цикл праць «Структура та властивості метастабільних аморфних і мікрокристалічних сплавів, одержаних надшвидким охолодженням розплаву, та їх використання у техніці»

Гнесін В.І. — За участь у розробці наукових основ газодинамічного удосконалення та створення високоекономічних і надійних проточних частин парових турбін потужністю 200—1000 МВт.

Хома М.І., Біляков В.С., Миронюк І.Ф. — За участь у розробці та впровадженні екологічно чистих потокових технологій прискореного виробництва харчових напоїв на основі використання нових препаратів діоксиду кремнію.

Костюк П.Г., Магура І.С., Гродзінський Д.М., Шуба М.Ф., Сидорик Є.П. — За підручник «Біофізика», виданий у 1988 році.

Кільчевський М.О. (помертно) — За підручник у 4-х томах «Теоретична механіка», виданий у 1957—1990 роках.

1993

Шевченко Ю.М., Киричко І.Ф., Махорт П.Г., Мотовиловець І.О., Савченко В.Г., Козлов В.І. — За монографію у п'яти томах «Механіка зв'язаних полів у елементах конструкцій», видану у 1987—1989 роках.

Михалевич В.С., Сергієнко І.В., Летичевський О.А., Шор Н.З., Капітонова Ю.В., Молчанов І.М., Трубін В.О., Клименко В.П. — За цикл праць «Математичні методи і програмні засоби для розпаралелювання та розв'язання задач на розподілених багатопроцесорних ЕОМ».

Івасин О.М., Гаврилюк В.Г., Кокорін В.В., Тельович Р.В. — За цикл праць «Фазові та структурні перетворення у твердих розчинах з мікро- і субмікронеоднорідним розподілом елементів та їх використання для одержання нових металічних матеріалів».

Походенко В.Д., Кошечко В.Г., Попов А.Ф., Опейда Й.О., Станинець В.І., Сергучов Ю.О., Литвиненко Л.М., Кучер Р.В. (помертно). — За цикл праць «Проміжні частки та комплекси в органічних реакціях: роль, будова, реакційна здатність».

Кочубей С.М., Воловик О.Г., Мануїльська С.В. — За працю «Фізико-хімічні механізми мінливості мембранної системи хлоропластів у зв'язку з регуляцією процесу фотосинтезу».

Паламарчук М.М., Маринич О.М., Руденко Л.Г., Горленко І.О., Пархоменко Г.О. — За цикл монографій «Географічні основи раціонального природокористування в Україні».

Пріцак О.Й. — За цикл праць «Україна і Схід» (1981—1992 рр.).

Валах М.Я., Венгер Є.Ф., Сергєєв О.Т., Бережинський Л.Й., Власкіна С.І., Тарашен-

ко Д.Т. — За цикл праць «Комплексні дослідження фізичних властивостей карбиду кремнію і розробка на його основі напівпровідникових приладів, що працюють в екстремальних умовах».

Залюбовський І.І., Вальтер А.К. (помертно) — За підручник «Ядерна фізика» (4-е видання, 1991 р.).

1994

Корнєйчук М.П. — За цикл наукових праць «Теорія сплайнів та їх застосування в оптимізації поближень».

Бродин М.С., Блонський І.В., Молодкін В.Б., Даценко Л.І., Хрупа В.І., Мачулін В.Ф. — За працю «Рентгено-, оптикоакустичні явища в реальних кристалах при комбінованому впливі різних фізичних полів».

Глушко В.В. — За цикл праць «Тектонічні карти як основа геологічного вивчення надр України».

Іванченко Ф.К. — За підручник «Підйомно-транспортні машини», виданий у 1993 році.

Ковальченко М.С., Ткаченко Ю.Г., Паустовський О.В., Бовкун Г.О., Костюк А.Л. — За розробку наукових основ створення нового покоління матеріалів, технології та устаткування для електроіскрового зміцнення деталей машин та інструментів та їх освоєння у промисловості.

Шимановський В.М., Лобанов Л.М. — За цикл наукових праць «Теорія розрахунку просторових конструкцій будівель і споруд на статичні та динамічні навантаження».

1995

Панасюк В.В., Андрейків О.Є., Романів О.М., Назарчук З.Т., Саврук М.П., Ковчик С.Є., Никифорчин Г.М., Дацишин О.П. — За цикл монографій «Фізико-хімічна механіка руйнування матеріалів і цілісність конструкцій».

Запісочний І.П., Шпеник О.Б., Імре А.Й., Завілопуло А.М., Сабад О.П. — За цикл праць «Елементарні процеси та резонансні явища в парних зіткненнях електронів, атомів і іонів».

Волков С.В., Скопенко В.В., Пехньо В.І., Городиський О.В. (помертно). — За цикл наукових праць «Координаційна хімія в електродіодах».

Романенко В.Д., Оксіюк О.П., Жукинський В.М., Лаврик В.І. — За цикл праць «Наукові основи екологічної оцінки впливу гідротехнічних об'єктів на водні екосистеми з метою управління якістю води та біопродуктивністю».

Чекунов А.В., Старостенко В.Г., Харитонов О.М., Гордієнко В.В., Красовський С.С., Кутас Р.І., Пашкевич І.К., Соллогуб В.Б. (помертно). — За восьмитомну монографію «Літосфера Центральної та Східної Європи».

Смирнов В.В., Резник С.Р., Сорокулова І.Б., В'юницька В.О., Слабоспицька А.Т. — За цикл праць «Теоретичне обґрунтування, конструювання, освоєння виробничого випуску та впровадження в клінічну практику принципово нового медичного пробіотика — біоспорин».

Іщенко А.Я., Рябов В.Р. — За цикл наукових праць «Теоретичні основи системи виробництва відповідальних деталей та вузлів машин із високоміцних легких конструкційних матеріалів».

Шейнкман М.К., Торчинська Т.В., Лук'яничкова Н.Б., Свєчников Г.С., Томчук П.М., Тележкін В.О. — За цикл праць «Фізичні механізми деградації та шляхи підвищення надійності оптоелектронних приладів».

Косторнов А.Г., Кириченко О.В., Мороз А.Л., Черкасов М.Л., Кірдин М.К., Прісняков В.Ф. — За розробку наукових основ створення і технологічних процесів виробництва нового класу пористих металевих матеріалів волокнистої будови та виробів на їх основі для високоефективного капілярного транспорту в теплообмінних системах і тонкої фільтрації рідких та газових середовищ.

Алексєєв А.Д. — За працю «Наукові основи, розроблення технології і промислове використання метану вуглегазових родовищ».

Карп І.М., П'ятницький О.І., Биков Г.О., Калачев С.І. — За цикл праць «Теоретичні основи і технології виробництва та використання на транспорті альтернативних моторних палив на базі мінеральних ресурсів України».

1996

Митропольський Ю.О., Самойленко А.М., Кулик В.Л., Лопатін О.К., Ронто М.Й. — За цикл праць «Нові математичні методи в нелінійному аналізі».

Пелетмінський С.В., Григор'єв В.М., Рудавський Е.Я., Чаговець В.К., Дюмін М.Є. — За цикл праць «Кінетичні процеси у квантових рідинах та кристалах».

Файнберг Я.Б. — За цикл праць «Змінно-фазова фокусировка, розроблення та створення прискорювачів протонів і іонів на її основі».

Магдинець В.В., Маслоук А.Ф., Грищенко В.К., Гудзера С.С., Ділуґ Й.Й., Гранчак В.М. — За цикл наукових праць «Наукові основи створення фоточутливих олігомерних матеріалів і методів реєстрації оптичної інформації та їх використання у наукоємких технологіях».

Мойбенко О.О., Сагач В.Ф., Шаповал Л.М., Соловійов А.Г., Базілок О.В., Марченко С.М., Жукова А.В., Ткаченко М.М. — За цикл наукових праць «Роль ендотеліального походження в регуляції кровообігу і діяльності серця».

Тяпкін К.Ф., Гінтов О.Б. — За працю «Закономірності деформації верхньої частини тектоносфери Землі, що встановлені теоретичними і експериментальними методами».

Созинов О.О. — За науково-технічну розробку української комплексної системи переробки органічних відходів «Біоекотех».

Зозуля Ю.П. — За розроблення і впровадження нових методів діагностики та хірургічного лікування ушкоджень периферійної нервової системи, організацію спеціалізованої хірургічної допомоги в Україні.

Новиков М.В., Шульженко О.О., Шепелєв А.О., Боримський О.І., Бондарев Є.К., Давидов М.О., Якименко В.Д. — За створення високопродуктивного абразивного інструменту на основі надтвердого кубічного нітриду бору, забезпечення його конкурентноздатності на світовому ринку, широкого промислового виробництва та ефективного застосування.

Гриньов Б.В., Гершун О.С., Заславський Б.Г., Радкевич О.В., Горилецький В.І., Ейдельман Л.Г., Мойсеєнко Б.І., Трофименко В.В. — За розроблення та промислове освоєння технологічних процесів автоматизованого вирощування великогабаритних скінтіляційних лужноалюїдних монокристалів та виготовлення детекторів на їх основі для різних галузей ядерного приладобудування.

Таран-Жовнір Ю.М. — За розроблення та освоєння нової технології виплавки корозійностійких сталей методом газокисневого рафінування у агрегатах конверторного типу.

Булат А.Ф., Виноградов В.В., Софійський К.К., Рєпка В.В. — За цикл праць з наукового обґрунтування, розроблення та впровадження ресурсозберігаючих методів і технологій керування властивостями та станом вкрай напруженого вуглепородного масиву малоенергоємними впливами.

Кузнецов В.Г., Тугай Ю.І. — За розроблення наукових основ, методів і технічних засобів запобігання ферезонансним процесам на підстанціях електричних мереж напругою 110 кВ і вище.

1997

Амосов М.М., Івахненко О.Г., Гриценко В.І., Вінцюк Т.К., Шлезінгер М.І., Гімельфарб Г.Л., Куссуль Е.М., Мацелло В.В., Ка-

саткін О.М., Рибак В.І. — За цикл фундаментальних і прикладних досліджень з розпізнавання сигналів і зображень та створення на їх основі інтелектуальних інформаційних технологій і систем.

Брауде С.Я., Мень А.В., Рашковський С.Л., Шарикін М.К., Інютін Г.А., Шепелєв В.О., Кошовий В.В., Романчев Ю.В., Булацен В.Г., Браженко О.І. — За цикл праць «Розробка принципів наддалекої низькочастотної інтерферометрії, створення української мережі радіоінтерферометрів для космічних досліджень і спостереження на ній».

Долінський А.А., Шурчкова Ю.О., Процишин Б.М., Кравченко Ю.С., Немчин О.Ф., Басок Б.І., Іваницький Г.К., Корчинський О.А., Кремньов В.О., Гартвіг А.П. — За створення і впровадження енерго-ресурсозберігаючих технологій і обладнання на основі принципу дискретно-імпульсного введення енергії.

Моргун В.В., Логвиненко В.Ф. — За цикл праць «Генетичні основи, методи створення нових напівкарликових сортів озимої м'якої пшениці та їх впровадження у виробництво».

Найдек В.Л., Горенко В.Г., Каричковський П.М. — За участь у створенні і впровадженні автоматизованого роторно-конвеєрного комплексу і ресурсозберігаючого, екологічно чистого технологічного процесу виготовлення відцентрових заготовок складного профілю в масовому виробництві.

Гончарук Є.Г., Кундієв Ю.І. — За підручник «Загальні гігієна. Пропедевтика гігієни», виданий у 1995 році.

Находкін М.Г., Наумовець А.Г., Ведула Ю.С., Корбутяк Д.В., Литовченко В.Г., Гуржи Р.М., Копелівич О.І. — За цикл наукових праць «Процеси переносу заряду і маси та електронні кінетичні явища на поверхнях і у приповерхневих шарах твердих тіл».

Підгорський В.С., Коваленко Н.К., Головач Т.М., Мацюк В.М., Коркушко О.В. — За цикл праць «Біологія молочнокислих бактерій, розробка наукових принципів, створення на їх основі препаратів і продуктів спрямованої дії для людини та тварин, організація промислового виробництва та впровадження в народне господарство».

Трощенко В.Т., Лебедєв А.О., Красовський А.Я., Стрижало В.О., Покровський В.В., Гігіняк Ф.Ф., Ламашевський В.П., Гудрамович В.С. — За цикл праць по створенню новітніх методів оцінки міцності та довговічності елементів конструкцій сучасної техніки і розробці на їх основі нормативних документів.

1998

Розенберг О.О. — За розроблення теоретичних та практичних основ створення і промислового освоєння нового покоління конкурентоспроможних, високоефективних та надійних апаратів пневматичних систем дорожніх транспортних засобів.

Ларченко К.А., Александров Ю.М., Малюта С.С., Карпова І.С., Гершензон С.М. (по смертно) — За цикл наукових робіт «Мутагена дія нуклеїнових кислот і вірусів».

Бабичев Ф.С. — За цикл праць «Молекулярний дизайн гетероциклічних сполук».

Щерба А.А. — За розроблення науково-технічних основ, організацію серійного виробництва та впровадження на лініях електропередавання 10—1150 кВ високовольтних ізолюючих конструкцій зі склопластика та силіконових еластомерів.

Тихонов Є.О., Яценко Л.П., Негрійко А.М., Яцків Д.Я., Прохоренко В.І. — За цикл наукових робіт «Фізичні основи, розробка та створення високостабільних лазерних систем для метрології, аналітичних вимірювань та фундаментальних досліджень».

Гасик М.І. — За електрометалургійний марганцевий комплекс України: наукові та проектно-конструкторські розробки, освоєння унікальних електропечей, впровадження нових енерго- і ресурсозберігаючих технологій виробництва феросплавів, підвищення конкурентоспроможності продукції та вирішення екологічних завдань.

Півняк Г.Г. — За розроблення та впровадження способів і технологій збереження геологічного середовища і забезпечення повноти ефективного, енергозберігаючого виймання запасів вугілля у Західному Донбасі.

Бакаєв О.О., Євенко В.І. — За комплексне дослідження та реалізацію переходу річкового транспорту України на ринкові умови господарювання.

Щербак М.П., Єсипчук К.Ю., Щербаков І.Б., Нечаєв С.В., Міцкевич Б.Ф., Куліш Є.О., Мельник Ю.П., Белєвцев Р.Я., Коваль В.Б., Каляєв Г.І. — За цикл робіт «Геохімія, петрологія і рудоносність докембрію України».

Морозов А.О. — За систему інформаційно-аналітичного забезпечення законотворчої та правозастосовної діяльності.

Бережанський Ю.М., Горбачук М.Л., Горбачук В.І., Кондратьєв Ю.Г., Нижник Л.П. — За цикл монографій «Нові методи в теорії узагальнених функцій та їх застосування до математичної фізики».

Кучеренко М.Є., Курський М.Д. — За підручник «Біохімія», К.: Либідь, 1995.

1999

Курас І.Ф., Табачник Д.В., Литвин В.М., Дмитрієнко М.Ф. — За серію монографій «Українська фалеристика та боністика».

Сергієнко І.В., Шор Н.З., Скопєцький В.В., Чикрій А.О., Дейнека В.С., Згуровський М.З., Пшеничний Б.М., Романенко В.Д. — За цикл монографій з методів системного аналізу та інформаційних технологій управління процесами і полями.

Перелома В.О., Гаврилук В.П., Кірієвський Б.А., Марковський Є.А., Тихонович В.І., Костенко Г.Д. — За комплекс робіт по розробці теоретичних та технологічних основ створення зносостійких литих сплавів та організації виробництва з них деталей для різних галузей машинобудування.

Дзензерський В.О., Привалов В.М., Васильєв С.В. — За створення науково-промислового комплексу по виробництву свинцево-кислотних акумуляторних батарей.

Кулик М.М., Гвідий М.В., Костюковський Б.А., Кириленко О.В. — За розробку наукових основ та засобів підвищення енергетичної ефективності і їх впровадження в системах управління постачанням і використаням електроенергії, природного газу та тепла.

Шапар А.Г., Поліщук С.З. — За створення високоефективних екологоорієнтованих технологій видобутку корисних копалин на основі керування станом гірського масиву і впровадження їх на кар'єрах України.

Вишневецький І.М., Немєць О.Ф., Тришин В.В., Желтоножський В.О., Зайка М.І., Кібкало Ю.В., Павленко Ю.М., Мазур В.М. — за цикл наукових праць «Закономірності та аномальні явища в ядерних процесах».

Бутенко Г.М., Пінчук В.Г. (по смертно) — За цикл праць «Імунобіологія тимусу, його роль у регуляції імуногенезу, одержання та можливості використання препаратів тимусу (вилочкової залози)».

Гавва В.М. — За створення та впровадження комплексу машин та обладнання для механізації вантажно-розвантажувальних робіт з буряками в цукрової промисловості.

Бар'яхтар В.Г., Ключников О.О., Боровий О.О., Кухар В.П., Трефілов В.І. — За створення екополісу Славутич як шлях радіаційно-екологічної та соціально-економічної реабілітації території, забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечення безаварійної роботи станції, виведення її з експлуатації та приведення об'єкту «Укриття» в екологічно безпечний стан.

Походня І.К., Позняк Л.О., Троцан А.І. — За розробку теоретичних основ та широкомас-

штабне впровадження способу підвищення властивостей конструкційних сталей мікролегуванням порошковими дротами з високоактивними елементами.

Баптизмаський В.І. (посмертно) — За підручник «Теорія металургійних процесів», К.: Віпол, 1997.

2000

Єремєєв В.М., Булгаков М.П., Іванов В.О., Собонович Е.В., Шнюков Є.Ф., Орловський Г.М., Гожик П.Ф., Митропольський О.Ю., Геворк'ян В.Х., Беляєв В.І. (посмертно) — За цикл робіт «Регіональна океанологія: стан середовища та мінерально-сировинні ресурси Атлантичного, Індійського, Південного океанів та їх морів».

Семіноженко В.П., Рижиков В.Д., Корж І.О., Коломієць В.Ф. — За розробку і створення апаратурних комплексів та їх застосування в ядерній фізиці, енергетиці та інших галузях науки і техніки.

Новицька-Усенко Л.В. — За наукову розробку та впровадження медичної системи життєзабезпечення постраждалих під час техногенних аварій і катастроф.

Тимофєєв Б.Б., Кунцевич В.М., Мазур В.Л. — За цикл наукових праць «Розробка теорії і практика побудови багатоканальних систем керування транспортними об'єктами і прокатними станами».

Большаков В.І., Носков В.О. — За створення наукових основ, розробку та впровадження нового високонадійного обладнання для реалізації ресурсозберігаючих технологій металургійного виробництва.

Дмитренко І.М., Дмитрієв В.М., Галайко В.П., Безуглий С.В., Волоцька В.Г., Золочевський І.В., Сіваков О.Г., Христенко Є.В., Чурілов Г.Є. (посмертно) — За цикл робіт «Стимульована змінним електромагнітним полем надпровідність та процеси проковзування фази в тонких плівках надпровідників, включаючи високотемпературні».

Глоба Л.І., Гвоздяк П.І., Дмитренко Г.М., Могілевич Н.Ф. — За наукове обґрунтування, розробку та впровадження у практику новітніх біотехнологій очищення стічних і природних вод гідробіонтами, що розвиваються на волокнистих насадках.

Головей М.І. — За роботу «Хімія, технологія і властивості складних халькогенгалогенних матеріалів».

Лук'янова О.М., Серков П.М., Середенко М.М., Березовський В.Я., Маньковська І.М., Онопчук Ю.М., Сиротинін М.М. (посмертно) — За цикл наукових праць «Фунда-

ментальні дослідження гіпоксичних станів та розробка методів використання адаптації до гіпоксії в медицині і спорті».

Черних В.П. — За підручник «Органічна хімія» у трьох книгах: Х., «Основа», 1997.

2001

Вихлевщук В.А., Худик Ю.Т., Поляков В.О. — За розробку та впровадження ресурсозберігаючої технології виробництва конкурентноздатного на світовому ринку арматурного прокату нового покоління.

Смолій В.А., Рєєнт О.П., Котляр М.Ф., Кульчицький С.В., Даниленко В.М., Русіна О.В., Толочко О.П., Баран В.Д. — За цикл праць «Україна крізь віки».

Конюхов С.М., Трошинський В.П. — За створення та освоєння виробництва вітчизняних зернозбиральних комбайнів КЗС-9-1 «Славутич» та КЗС-1580 «Лан».

Ляшенко Б.А. — За розробку теоретичних основ та впровадження нових високопродуктивних технологій, що підвищують ресурс і надійність роботи деталей та вузлів двигунів.

Товстюк К.Д., Ковалюк З.Д., Іщенко С.С., Моцний Ф.В., Яремко А.М., Косевич А.М. — за нові фізичні ефекти в сильно анізотропних напівпровідниках і прилади на їхній основі.

Зозуля Ю.П. — За імплантуємі пристрої для лікування захворювань центральної нервової системи: науково-технічна розробка, виробництво та практичне застосування в закладах охорони здоров'я.

Скрипаль І.Г., Панченко Л.П., Малиновська Л.П., Єгоров О.В., Федорик Д.М., Дубей І.Я., Алексєєва І.В. — За цикл робіт «Теорія і практика створення антисигнатурних олігодезоксирибонуклеотидів як універсальних антимікробних засобів».

Федоренко Г.М. — За створення та впровадження у виробництво серії вітчизняних вибухозахищених асинхронних двигунів потужністю від 2,2 до 400 кВт для вибухонебезпечних виробництв України.

Третяк О.Н., Завойський В.М., Русаков О.М., Глеваська А.М., Михайлова Н.П., Цикора В.М. — За палеомагнітні дослідження в Україні (теорія, методологія та впровадження в практику нового напрямку в галузі наук про Землю).

Гвоздяк Р.І., Воцелко С.К., Литвинчук О.О. — За цикл робіт «Теорія та практика біотехнології випуску ксампану та енкосану, розробка наукових засад та технологій їх використання в текстильній, хімічній, харчовій промисловостях та сільському господарстві».

Коноваленко І.М., Парасюк І.М., Стойкова Л.С., Кузнєцов М.Ю., Шпак В.Д., Фаль

О.М., Кочубінський А.І., Великий А.П., Гупал А.М. — За цикл робіт «Ймовірно-статистичні методи в проблемах надійності та безпеки інформаційних технологій»

Петрина Д.Я., Нікітін А.Г., Герасименко В.І., Малишев П.В., Клімик А.У., Фуцич В.І. (по смертно) — За цикл монографій «Функціонально-аналітичні та групові методи сучасної математичної фізики».

Хижняк А.І. — За підручник «Лазерна фізика».

Возіанов О.Ф. — За підручник «Урологія».

2002

Толочко П.П., Крижицький С.Д., Козак Д.Н., Моця О.П., Мурзін В.Ю., Івакін Г.Ю., Русяєва А.С., Отрощенко В.В., Круц В.О. — За цикл праць «Давня історія України» та «Етнічна історія давньої України».

Гончарук С.Г., Кундієв Ю.І., Зербіно Д.Д., Трахтенберг І.І. — За роботу «Важкі метали як небезпечні для людини забруднювачі довкілля України: медико-екологічні дослідження, обґрунтування та досвід впровадження профілактичних засобів».

Пилюшенко В.Л., Єфімов В.О. (по смертно) — За розробку і реалізацію енерго-і ресурсозберігаючих технологічних циклів виробництва конкурентоспроможних металовиробів на основі комплексу печей-ковшів і машин безперервного лиття заготовок.

Гарф Е.Ф. — За розробку наукових основ та принципів побудови експлуатаційно надійних конструкцій магістральних електромереж, освоєння їх виробництва та впровадження.

Гесць В.М., Горбулін В.П., Пирожков С.І., Пахомов Ю.М., Бакаєв Л.О. — За роботу «Науково-методологічні засади системи національної безпеки України».

Шпак А.П., Молодкін В.Б., Оліховський С.Й., Шульга М.Ф., Ахієзер О.І. (по смертно), Немошкаленко В.В. (по смертно) — За цикл наукових праць «Ефекти колективізації станів та кореляції при дифракції і дифузному розсіянні, каналюванні та випромінюванні високоенергетичних квазічастинок у кристалах з дефектами».

Грищенко В.І., Юрченко Т.М., Петренко О.Ю., Прокопюк О.С., Дьомін Ю.А. — За розробку на базі фундаментальних досліджень нових біотехнологій для одержання клітинних і тканинних алотрансплантатів.

Похмурський В.І., Поляков С.Г., Рибаків А.О. — За роботу «Наукові основи та технічні засоби електротехнічних методів системи контролю екологічної безпеки і корозійної активності техногенних середовищ».

Остафійчук Б.К., Бондаренко Ю.К. — За роботу «Національна еталонна база України: створення та впровадження в економіку держави».

Савченко Ю.М., Семененко В.М., Власенко Ю.Д., Пугілін С.І., Серєбряков В.В., Савченко В.Т., Логвиневич Г.В. (по смертно) — За цикл наукових праць «Дослідження гідродинаміки суперкавітаційних течій».

2003

Гончарук В.В., Ковтун Г.О., Камалов Г.Л., Рудаков Є.С. — За цикл наукових праць «Каталіз. Кластерні підходи, механізми гетерогенного та гомогенного каталізу».

Шевченко В.П. — За участь у розробці науково-технічних основ створення і освоєння технології масового виробництва озонобезпечних побутових холодильників та морозильників з високою енергетичною ефективністю.

Мачулін В.Ф., Блонський І.В., Пузіков В.М., Литвинів Л.А., Данько О.Я., Адонкін Г.Т., Будніков О.Т., Катрич М.П., Мірошников Ю.П., Качала В.Ю. — За роботу «Монокристали сапфіру: розробка високорентабельних технологій, освоєння промислового виробництва конкурентноздатних на світовому ринку сапфірових елементів для оптики, електроніки та медицини».

Яцків Я.С., Костик Р.І., Яновицький Е.Г., Мороженко О.В., Кондратюк Р.Р., Тарадій В.К., Сергєєв О.В., Карпов М.В., Гуртовенко Е.А. (по смертно) — За цикл робіт «Розробка теоретичних основ та унікальної спостережної бази в Голосієві та на Терсколі для досліджень Сонця та тіл Сонячної системи».

Амоша О.І. — За участь у розробці та впровадженні техніко-технологічних та організаційно-економічних рішень при активній інвестиційній політиці, що забезпечують найвищу продуктивність видобутку вугілля.

Жадкевич М.Л., Письменний О.С. — За участь у циклі робіт «Розвиток теорії, розробка та впровадження ефективних технологій виробництва тонкостінної довгомірної металопродукції».

Королюк В.С., Скороход А.В., Портенко М.І., Турбін А.Ф., Дороговцев А.А., Ядренко М.Й. — За цикл монографій «Аналітичні та асимптотичні методи дослідження стохастичних систем та їх застосування».

Мхітарян Н.М. — За участь у циклі праць «Наукові дослідження, розробка та впровадження енергоємних технологій і техніки у будівництві».

Мойбенко О.О., Сагач В.Ф., Ткаченко М.М., Коркушко О.В., Мала Л.Т. (по

смертно), Фролькіс В.В. (посмертно) — За цикл наукових праць «Дослідження фундаментальних механізмів дії оксиду азоту на серцево-судинну систему як основи патогенетичного лікування її захворювань».

Долішній М.І., Чумаченко М.Г., Мамутов В.К., Дорогунцов С.І., Данилишин Б.М., Буркинський Б.В., Мікловда В.П., Симоненко В.К., Злупко С.М. — За цикл робіт з проблем регіональної соціально-економічної політики.

Андон П.І., Лавріщева К.М., Редько В.Н., Малиновський Б.М., Перевозчикова О.Л., Капітонова Ю.В., Коваль В.М., Летичевський О.А. — За цикл наукових робіт «Теоретичні основи та інструментальні засоби розробки програмного забезпечення інформаційних технологій».

Костюк П.Г., Шуба М.Ф., Кришталь О.О., Скок В.І., Веселовський М.С., Лозова Н.О., Федулова С.А., Шуба Я.М., Лук'янець О.О., Панкратов Ю.В. — За роботу «Синаптична передача сигналів в нервовій системі: клітинні і молекулярні механізми та шляхи корекції їх порушень».

2004

Гродзинський Д.М., Францевич Л.І., Бондаренко Г.М., Железняк М.Й. — За участь у комплексному дослідженні впливу Чорнобильської катастрофи на природне середовище, науковому обґрунтуванні реабілітації забруднених територій та радіаційного захисту населення України.

Азаров М.Я., Новицький В.Є. — За участь у розробці та впровадженні в інституційній системі України інноваційних організаційно-економічних та інформаційних технологій.

Гасик М.І., Медовар Б.І. (посмертно) — За участь у створенні інвестиційного металургійного комплексу інноваційних технологій виробництва сталі і суцільнокатаних залізничних коліс, які забезпечують високу конкурентоспроможність їх на міжнародних ринках транспортного металу.

Шестопапов В.М., Лялько В.І., Огняник М.С., Ситніков А.Б., Сухорєбрий А.О., Гудзенко В.В., Скальський О.С., Руденко Ю.Ф. — За цикл робіт «Наукові основи формування ресурсів підземних вод як джерела якісного водопостачання та раціонального господарського водокористування».

Патон Б.Є., Лебедєв В.К., Лебедєв О.В. — За електричне зварювання м'яких живих тканин. Долінський А.А., Грищенко Т.Г., Декуша Л.В., Сігал О.І., Булавка А.В., Воробйов Л.Й., Лавренцов Є.М. — За технологію і обладнання для комплексної модернізації ви-

робництва та постачання теплоти (розробка, апробація, впровадження).

Петров Е.Г., Гнатченко С.Л., Харченко М.Ф., Чупис І.Є., Гнезділов В.П., Єременко А.В., Фомін В.І., Пашкевич Ю.Г., Любчанський І.І. — За цикл праць «Нові оптичні та магнітооптичні явища в антиферомагнетиках».

Ільченко М.Ю., Якименко Ю.І., Боюн В.П. — За інформаційно-телекомунікаційні системи з використанням мікрохвильових технологій та спеціалізованих обчислювальних засобів.

Таций В.Я., Шемшученко Ю.С., Ногорілко В.Ф., Семчик В.І., Нагребельний В.П., Денисов В.Н., Усенко І.Б., Мироненко О.М., Горбатенко В.П., Зяблюк М.П. — За багатотомну наукову працю «Юридична енциклопедія».

Романенко В.Д. — За підручник «Основи гідроекології».

Багров М.В. — За підручник «Землезнавство» (у співавторстві).

2005

Згуровський М.З., Сергієнко І.В., Дейнека В.С., Скопєцький В.В., Гладкий А.В., Шило В.П., Мельник В.С., Новіков О.М. — За цикл монографій «Розробка нових математичних моделей, методів та інформаційних технологій для розв'язування задач трансчислювальної складності».

Федоровський О.Д., Паталаха Є.І., Довгий С.О., Попов М.О., Сахацький О.І., Трофимчук О.М., Рокитянський І.І., Коротаєв Г.К., Мотижев С.В. — За цикл наукових праць «Розв'язання проблем раціонального природокористування методами аерокосмічного зондування Землі та моделювання геодинамічних процесів».

Співак М.Я., Лазаренко Л.М., Смирнов В.В. (посмертно) — За участь екосистемному моніторингу вірусних інфекцій: діагностика та профілактика.

Івасишин О.М., Фіртєв С.О., Тригуб М.П., Замков В.М., Анохін С.В. — За участь у розробці фізико-металургійних і технологічних основ виготовлення та обробки титану і сплавів на його основі та їх впровадження у промисловість України.

Мислович М.В., Сопель М.Ф. — За участь у розробці і впровадженні наукоємних технологій і практичних методів реконструкції гідроелектростанцій України для підвищення їх техніко-екологічної безпеки та енергоефективності в об'єднаній енергосистемі.

Загородній А.Г., Засенко В.І., Степанов К.М., Волков Є.Д., Чечкін В.В., Швець О.М., Назаров М.І., Касілов С.В., Скибенко А.І. — За ко-

лективні механізми нагріву та перенесення плазми в тороїдальних магнітних пастках.

Дудка І.О., Бісько Н.А., Митропольська Н.Ю., Білай В.Т. — За участь у розробці наукових основ промислового грибівництва та їх практичній реалізації в аграрному комплексі України.

Кремень В.Г. — За шеститомне видання «Енциклопедія етнокультурознавства» (у співавторстві).

Борисенко О.А., Шарко В.В., Амінов Ю.А., Погорєлов О.В. (помертньо) — За цикл монографій «Геометрія і топологія скінченновимірних, нескінченновимірних многовидів і підмноговидів».

Шеляг-Сосонко Ю.Р., Андрієнко-Малюк Т.Л., Дубина Д.В., Голубець М.А., Стойко С.М., Малишева Н.Р., Волошкевич О.М. — За цикл наукових праць «Розроблення наукових засад і практичних рекомендацій збереженні біорізноманіття в контексті сталого розвитку України».

Книшов Г.В., Сасенко В.Ф. — За фундаментальні дослідження впливу гіпертермії на стан імунітету та розробку нових високоефективних технологій лікування при гнійно-септичних захворюваннях у серцево-судинній та абдомінальній хірургії (у співавторстві).

Кір'яков В.М. — За участь у дослідженнях, розробці та впровадженні технологій і конструкцій маскування для ефективного захисту об'єктів від сучасної розвідки.

Півняк Г.Г. — За підручник «Перехідні процеси в системах електропостачання» (у співавторстві).

Кунах В.А. — За підручник «Біотехнологія рослин» (у співавторстві).

2006

Матвіяс І.Г., Прилипка Н.П., Григорчук Л.М. — За «Атлас української мови» у 3-х томах (у співавторстві).

Разказовський В.Б. — За участь у розробці фізичних основ підвищення ефективності і завадозахищеності радіолокаційних систем надвисокої частоти діапазону та їх реалізації при створенні сучасних радіолокаційних комплексів.

Гектін О.В., Некрасов В.В., Любинський В.Р., Берлізов А.М., Рудик О.Ф. — За розробку приладів та систем контролю, організацію їх промислового виробництва та впровадження нових технологій радіаційної безпеки.

Троїцький В.О., Недоска А.Я., Півторак В.А., Девін Л.М., Куриляк Д.Б. — За розробку і впровадження засобів неруйнівного контролю і технічній діагностики машинобудівного і нафтогазового обладнання тривалої експлуатації.

Снежкін Ю.Ф., Малецька К.Д. — За участь у створенні та впровадженні прогресивних технологій і ефективного обладнання для отримання нових функціональних оздоровчих харчових продуктів.

Жучков С.М. — За участь у розробці теорії та практичному впровадженні нетрадиційного процесу — прокатка-розділення.

Степанківська Г.К. — За участь у науковій розробці, організації та впровадженні системи санаторно-курортного оздоровлення і лікування вагітних в Україні.

Назаренко О.К., Нестеренков В.М., Гумовський В.В., Галушка В.В., Литвинов В.В., Казимир В.В., Мірошніченко А.В. — За розробку новітніх електронно-променевих зварювальних установок на основі модельно-орієнтованого управління.

Фомін П.І., Ситенко Ю.О., Гусинін В.П., Міранський В.А., Омелянчук О.М., Криве І.В., Шевченко С.І. — За ефекти спонтанного порушення симетрії і фазові переходи у фізиці елементарних частинок та фізиці конденсованого стану.

Крушневич Т.К. — За участь у створенні новітньої газопаротурбінної технології «Водолій», її обладнанні та впровадженні в енергетичну галузь країни для радикального зменшення споживання палива та забруднення навколишнього середовища.

Жовинський Е.Я., Кураєва І.В., Самчук А.І., Ємельянов В.О., Орлов О.О., Шраменко І.Ф., Долін В.В., Комов І.Л. — За геохімію техногенезу: токсичні елементи в навколишньому природному середовищі України.

2007

Неклюдов І.М., Зеленський В.Ф., Терешин В.І., Гаркуша І.Є., Корнілов Є.О., Карась В.І., Соляков Д.Г., Чеботарьов В.В., Гончаров О.А., Солошенко І.О. (помертньо) — За цикл робіт «Фізичні основи, розробка, створення та використання в радіаційній фізиці потужних і надпотужних прискорювачів іонів і плазми».

Чехун В.Ф., Шляховенко В.О., Бердинських Н.К., Півнюк В.М., Лялюшко Н.М. — За розробку технології отримання церулоплазміну та дослідження його біологічних і фармацевтичних властивостей.

Полікарпов Г.Г., Монченко В.І., Єгоров В.М., Зайка В.Є., Шульман Г.Є., Гасвська А.В., Миронов О.Г., Самишев Е.З., Токарев Ю.М., Фіненко З.З. — За цикл наукових праць «Продуктивність, біорізноманіття та екологічна безпека екосистем Чорного моря й перспективних для України регіонів Світового океану».

Романенко А.М., Тронько М.Д. — За визначення механізмів радіоіндукованих онкогематологічних та онкологічних ефектів Чорнобильської катастрофи, розробку і впровадження новітніх технологій медичного захисту постраждалих (у співавторстві).

Самойленко Ю.С., Дрозд Ю.А., Бондаренко В.М., Любашенко В.В., Островський В.Л., Сергейчук В.В., Ройгер А.В. (посмертно) — За цикл робіт «Зображення алгебраїчних структур і матричні задачі в лінійних та гільбертових просторах».

Павліщук В.В. — За участь у циклі наукових праць «Супрамолекулярні координаційні сполуки».

Толмачов О.В., Космина М.Б., Комар В.К., Загоруйко Ю.А., Томашик В.М., Старжинський М.Г., Галкін С.М., Гальчинецький Л.П., Сілін В.І. — За розробку і впровадження високоефективних технологій отримання напівпровідникових кристалічних матеріалів групи $A^{IV}V^{VI}$ та виробів на їх основі для приладобудування.

Бондаренко Б.І. — За участь у розробці наукових засад та створенні комплексу енерго- і ресурсозберігаючих технологій та обладнання для одержання залізородної сировини, що забезпечує високу ефективність виробництва металів.

Багрій І.Д., Палій В.М., Аксьом С.Д., Значенська Т.О., Кожемякін В.П., Щупіненко Т.Ф., Почтаренко В.І. — За цикл наукових праць «Оцінка та шляхи оптимізації стану геологічного середовища Криворізького залізородного басейну в умовах реструктуризації гірничодобувної галузі».

Майстренко А.Л., Бондаренко М.О., Гаргін В.Г. — За участь у створенні і впровадженні комплексу вітчизняних технологій, технічних засобів, бурових інструментів та новітніх матеріалів для підвищення ефективності бурових робіт, спрямованих на збільшення видобутку нафти і газу в Україні.

Жаркін А.Ф., Подольцев О.Д., Кучерява І.М. — За участь у розробці та впровадженні в серійне виробництво вітчизняної високовольтної кабельно-провідникової продукції на напругу до 110 кВ, що забезпечує підвищення надійності та безпеки систем електропостачання.

Войтович І.Д., Примін М.А., Сосницький В.М., Мінов Ю.Д., Сутковой П.Г., Нейдайвода О.М. — За цикл наукових праць «Інформаційна технологія та технічні засоби безконтактної діагностики в медицині, біології і техніці» (у співавторстві).

Вчені Академії — лауреати Національної (до 2000 р. — Державної) премії України імені Тараса Шевченка

1962

Гончар О.Т. — За роман «Людина і зброя».
Тичина П.Г. — За «Вибрані твори» в 3-х томах.

1965

Бажан М.П. — За поему «Політ крізь бурю».

1966

Ревуцький Л.М. — За концерт для фортеп'яно в супроводі симфонічного оркестру.

1968

Новиченко Л.М. — За книгу літературно-критичних нарисів і портретів «Не ілюстрація — відкриття!».

1971

Корнійчук О.Є. — За п'єсу «Пам'ять серця»

1978

Шамота М.З. — За монографію «Гуманізм і соціалістичний реалізм».

1979

Шаблювський Є.С. — За монографію «Чернишевський і Україна».

1980

Кирилук Є.П., Бородін В.С., Івакін Ю.О. — За «Шевченківський словник» у 2-х томах.
Стельмах М.П. — За роман «Чотири броди».

1988

Дзевєрін І.О., Деркач Б.А., Мишанич О.В., Погребенник Ф.П., Яценко М.Т., Бернштейн М.Д., Вишневська Н.О., Засенко О.Є. — За розробку наукових принципів, укладання, підготовку текстів зібрання творів І.Я.Франка у 50-ти томах та коментарів.

1996

Дончик В.Г., Штось Г.М., Кравченко А.Є., Мельник В.О. — За навчальний посібник «Історія української літератури ХХ ст.» у 2-х книгах.

1999

Наливайко Д.С. — За книгу «Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI—XVIII ст.».

2000

Шерех (Шевельов) Ю.В. — За книги «Третя сторожа» та «Поza книжками і з книжок».

2001

Попович М. В. — За книгу «Нарис історії культури України».

2002

Білоконь С.І. — За науково-публіцистичну книгу «Масовий терор як засіб державного управління в СРСР».

2005

Коцюбинська М.Х. — За книгу «Мої обрії» в 2-х томах.

Кримський С.Б. — За книги «Філософія як путь челоуєчності и надежды» та «Запити філософських смислів».

2007

Стус Д.В. — За книгу «Василь Стус: життя як творчість».

Лауреати Золотої медалі імені В.І.Вернадського Національної академії наук України

2004

Патон Б.Є. — За видатні досягнення в галузі матеріалознавства.

2005

Костюк П.Г. — За видатні досягнення в галузі нейрофізіології та мембранології.

Візі Е. Сільвестер — За видатні досягнення в галузі нейрофізіології та мембранології.

2006

Скопенко В.В. — За видатні досягнення в галузі координаційної хімії.

Плате М.А. — За видатні досягнення в галузі хімії і фізики полімерів.

2007

Митропольський Ю.О. — За видатні досягнення в теорії диференціальних рівнянь, створення асимптотичних методів нелінійної механіки і математичної фізики та їх застосування.

Осипов Ю.С. — За видатні досягнення в теорії оптимального керування, розвиток спектральної теорії стабілізації руху нелінійних систем та їх застосування.

2008

Попович М.В. — За видатні досягнення в галузі філософії.

Ніва Жорж — За видатні досягнення в галузі славістики.

Вчені Академії — лауреати премій імені видатних учених

Премія ім. М.М. Амосова

2004

Алєєв Л.С., Касаткіна Л.М., Котова Л.Б. — За цикл робіт «Інтелектуальні інформаційні технології в біологічній та медичній кібернетичі. Фундаментальні та прикладні аспекти».

2006

Книшов Г.В. — За монографію «Опухоли сердца (проблеми диагностики и хирургического лечения)» (у співавторстві).

2008

Григорян Р.Д., Кузьміна К.І., Сьомик Т.М. — За цикл наукових робіт «Комп'ютерні моделі та

інформаційні технології для вивчення механізмів адаптації людини до змін середовища».

Премія ім. О.К. Антонова

2004

Приходько О.А., Кваша Ю.О. — За цикл робіт «Розробка науково-методичного забезпечення для чисельного дослідження з аеродинаміки літальних апаратів».

2008

Голуб В.П., Погребняк А.Д. — За цикл праць «Розв'язок задач підвищення ресурсу та надійності авіаційних газотурбінних двигунів. Розробка критеріїв та методів прогнозування

довготривалої міцності матеріалів та елементів конструкцій».

Премія ім. М.П.Барабашова

1989

Фомін П.І., Міранський В.А. — За цикл робіт «Передбачення і дослідження явищ гравітаційної і кіральної нестійкості вакууму та їх наслідків у космології і фізиці елементарних частинок».

1990

Гуртовенко Е.А., Костик Р.І. — За цикл робіт «Фраунгоферовий спектр та будова Сонячної фотосфери».

1991

Абанін Е.П., Базелян Л.Л., Рябов Б.П. — За цикл робіт «Радіоастрономічні дослідження Сонячної системи».

1992

Немошкаленко В.В., Альошин В.Г. — За цикл робіт «Фізико-хімічні особливості речовини з Місяця».

1993

Міщенко М.І., Мороженко О.В., Яновицький Е.Г. — За цикл робіт «Поляризація випромінювання атмосферами планет та хмарами міжзоряного пилу».

1996

Прокоф'єва В.В. — За цикл робіт «Супутники астероїдів».

1997

Кислюк В.С. — За участь у циклі робіт «Геометричні та оптичні характеристики поверхні Місяця».

1999

Гнатик Б.І., Сіліч С.О. — за цикл робіт «Розробка методів багатовимірної газодинаміки та їх застосування до актуальних проблем сучасної астрофізики».

2001

Зінченко І.І., Шульга В.М. — за серію робіт «Дослідження спектрів та змінності космічного радіовипромінювання в міліметровому діапазоні на радіотелескопі РТ-22».

2005

Щукіна Н.Г., Чурюмов К.І. — За серію робіт «Спектральні дослідження зір і комет».

2007

Назарчук Г.К. (посмертно), **Шульман Л.М.** — За цикл робіт «Відкриття і дослідження нових фізичних явищ в ядрах та атмосферах комет».

Премія ім. М.М. Боголюбова

1993

Бар'яхтар В.Г., Митропольський Ю.О. — За цикл робіт «Метод усереднення та його застосування у математичній і теоретичній фізиці».

1994

Ситенко О.Г., Шарковський О.М. — За цикл робіт «Теорія розсіяння квантових систем та одновимірні динамічні системи».

1995

Ахієзер О.І., Королюк В.С. — За цикл робіт «Квантові і стохастичні еволюційні системи в теорії збурень».

1996

Марченко В.О., Парасюк О.С. — За цикл робіт «Функціонально-алгебраїчні методи в математичній фізиці».

1997

Березанський Ю.М., Лазарєв Б.Г. — За цикл праць «Актуальні проблеми функціонального аналізу та їх застосування до теоретичної фізики».

1998

Погорєлов О.В., Самойленко А.М. — За цикл праць «Створення та обґрунтування сучасних математичних методів розв'язання задач фізики та механіки».

2000

Скрипник І.В. — за цикл робіт «Асимптотичні методи в задачах математичної фізики».

2002

Пастур Л.А., Пелетмінський С.В. — за цикл робіт «Теорія поля й теорія неупорядкованих систем».

2004

Науомець А.Г., Петрина Д.Я. — За цикл робіт з теоретичної і математичної фізики.

2006

Локтєв В.М., Луковський І.О. — За цикл праць «Розробка нових математичних моде-

лей для вивчення динамічних і статистичних властивостей складних систем».

Премія ім. О.О. Богомольця

1954

Макарченко О.Ф. — За працю «Зміни нервової системи і характеристики вищої нервової діяльності при інтоксикації марганцем у клініці та експерименті».

1961

Комісаренко В.П. — За монографію «Спленін».

1964

Кавецький Р.Є. — За монографію «Пухлина і організм».

1968

Братусь В.Д. — За монографію «Хірургічне лікування термічних опіків».

1969

Спасокукоцький Ю.О., Барченко Л.І., Геніс Є.Д. — За монографію «Довголіття і фізіологічна старість».

1970

Фролькіс В.В. — За монографію «Регулювання, пристосування і старіння».

1971

Богомолець О.О. — За цикл праць з питань розроблення і впровадження в практику ефективних методів терапії термінальних станів.

1972

Янковський В.Д. — За цикл праць у галузі теорії і практики оживлення організму.

1973

Зайко М.Н. — За цикл праць з питань вивчення ролі нервової трофіки у розвитку патологічних процесів.

1974

Нікітін В.М., Паріна Є.В. — За сукупність праць з проблеми старіння і довголіття.

1975

Гуревич М.І. — За цикл з фізіології і патофізіології судинного тонуусу.

1976

Сиротинін М.М. — За цикл праць «Фізіологічні механізми реактивності в онтогенезі і філогенезі».

1977

Лаврик С.С. — За монографію «Консервування кісткового мозку».

1978

Березовський В.Я. — За цикл праць, присвячених дослідженню напруги кисню в тканинах тварин і людини.

1979

Пінчук В.Г., Бикоріз А.Й. — За працю «Експериментальні пухлини печінки».

1980

Пушкар М.С., Белоус А.М., Іткін Ю.А. — За працю «Низькотемпературна кристалізація в біологічних системах».

1981

Бутенко З.А. — За монографію «Стовбурні кровотворні клітини і лейкоз».

1982

Єрков П.М. — За монографію «Нейрофізіологія таламуса».

1983

Резников О.Г. — За монографію «Статеві гормони і диференціація мозку».

1984

Алексєєва І.М., Зеленська Т.М. — За цикл робіт «Патофізіологічні механізми дії проти-органних цитотоксичних сироваток».

1985

Сандомирський Б.П., Волкова Н.О., Ісаєв Ю.І. — За цикл робіт «Вивчення дії низьких температур на шкіру з метою створення нових методів кріотерапії і кріоконсервації».

1987

Костюк П.Г. — За монографію «Кальцій і клітинна збуджуваність».

1988

Лиманський Ю.П. — За монографію «Рефлекси стовбура головного мозку».

1989

Тронько М.Д., Чуйко В.А. — За цикл робіт «Теоретичне і експериментально-клінічне обґрунтування методів терапії ендокринопатій, заснованих на трансплантації ендокринних клітин і тканин».

2000

Ільчевич М.В., Янчій Р.І. — За монографію «Антитіла і регуляція функцій організму».

1991

Сидорик Є.П., Данко М.Й. — За монографію «Біохемілюмінесценція клітин при пухлинному процесі».

1992

Макаренко М.В. — За монографію «Психофізіологічні функції людини та операторська праця».

1993

Грищенко В.І., Бабійчук Г.О. — За цикл робіт «Електрофізіологічні та біохімічні процеси в організмі тварин та людей при охолодженні».

1994

Мойбенко О.О., Сагач В.Ф. — За монографію «Імуногенні порушення діяльності серцево-судинної системи».

1995

Ганіна К.П., Поліщук Л.З., Бучинська Л.Г. — За монографію «Цитоморфологія і цитогенетика залізистої гіперплазії та раку ендометрія».

1996

Скибо Г.Г., Коваль Л.М. — За монографію «Структурні закономірності розвитку нейронів в умовах культивування»

1997

Бутенко Г.М. — За цикл робіт «Імунологія старіння».

1998

Івасівка С.В., Яременко М.С., Попович І.Л. — За цикл робіт «Біологічно активні речовини води Нафтуся, їх генез та механізми фізіологічної дії».

1999

Зозуля Ю.П. — за цикл робіт «Стан окисно-відновних та антиоксидантних процесів при патології внутрішніх органів і ураженнях центральної нервової системи».

2001

Возіанов О.Ф. — за монографію «Цитокини. Биологические и противоопухолевые свойства».

2005

Веселовський М.С., Федулова С.А. — За монографію «Биофизика одиночного синапса».

2007

Костюк О.П., Лук'янець О.О. — За монографію «Іони кальцію у функції мозку — від фізіології до патології».

Премія ім. О.І. Бродського

1999

Походенко В.Д., Кошечко В.Г. — за роботу «Будова, реакційна здатність, спектральні та електрохімічні властивості гетероатомних моно- і полі- іон-радикалів».

2001

Волков С.В. — за цикл наукових праць «Хімічна будова і реакційна здатність комплексів в неводних і змішаних середовищах».

2003

Попов А.Ф., Савьолова В.А., Сіманенко Ю.С. — за цикл наукових праць «Супернуклеофільні системи для розщеплення екотоксикантів — нейротоксинів».

2005

Гончарук В.В., Ковтун Г.О. — За цикл наукових праць «Кінетика і механізми рідинно-фазових реакцій окиснення та озонування».

2007

Чуйко О.О. (посмертно), **Погорелий В.К., Покровський В.О.** — За цикл наукових праць «Медична хімія нанодисперсного кремнезему».

Премія ім. М.П. Василенка

1992

Денисов В.Н., Євінгов В.І. — За цикл робіт «Міжнародне право і світовий порядок: пошук моделей правового розвитку».

1993

Знаменський Г.Л. — За цикл робіт «Правове регулювання економіки в сучасних умовах».

1994

Усенко І.Б. — За цикл робіт «Юридичні аспекти історії Всеукраїнської Академії наук».

1995

Костенко О.М. — За цикл праць «Закон і злочин: соціопсихологічні дослідження».

1996

Таран Л.В. — За монографію «Історична думка Франції та Росії».

1997

Римаренко Ю.Л. — За цикл праць «Етнодержавознавство як наука: історіологія, теорія, методологія, праксеологія».

1998

Шемшученко Ю.С., Вислобоков К.А. — За підготовку та видання визначної пам'ятки українського права «Права, за якими судиться малоросійський народ. 1743 р.».

2000

Шевченко Я.М., Хуторян Н.М. — за цикл наукових праць «Проблеми розвитку цивільного і трудового права в умовах формування ринкових відносин».

2002

Погорілко В.Ф., Скрипник О.В., Ставнійчук М.І. — за цикл праць «Проблеми становлення і розвитку правової держави в Україні».

2004

Журавський В.С., Копиленко О.Л., Оніщенко Н.М. — За серію наукових праць «Правова система і парламентаризм в Україні: проблеми становлення і розвитку».

2006

Семчик В.І., Кулинич П.Ф., Ющик О.І. — За цикл наукових праць «Теоретичні проблеми аграрної і земельної реформ та законодавчого процесу в Україні».

2008

Горбатенко В.П. — За цикл наукових праць «Проблеми і перспективи політико-правового розвитку України».

Премія ім. В.І. Вернадського

1973

Поваренних О.С. — За монографію «Кристалімічна класифікація мінеральних видів».

1974

Мельник Ю.П. — За монографію «Фізико-хімічні умови утворення докембрійських залізистих кварцитів».

1975

Усенко І.С., Щербаков І.Б., Заяць А.П. — За монографію «Біотити докембрію».

1976

Субботін С.І. (посмертно), Соллогуб В.Б., Чекунов А.В. — За цикл праць «Структура земної кори».

1977

Доленко Г.Н. — За серію праць з проблеми «Закономірності нафтогазонагромадження у земній корі».

1978

Бєлєвцев Р.Я. — За працю «Проблеми метаморфічної зональності докембрію».

1979

Вялов О.С. — За серію праць, присвячених вивченню викопних слідів життєдіяльності організмів.

1980

Порфир'єв В.Б. — За цикл праць «Природа нафтоутворення і закономірності розміщення родовищ нафти та газу».

1981

Семененко М.П. — За цикл праць «Геохімічна киснево-воднева модель Землі».

1982

Шнюков Є.Ф., Білодід Р.М., Цемко В.П. — За монографію «Корисні копалини Світового океану».

1983

Бєлєвцев Я.М. — За монографію «Метаморфогенне рудоутворення».

1984

Бартницький Є.М., Лугова І.П. — За монографію «Ізотопна геологія України».

1985

Бабинєць А.Є., Звольський С.Т., Митропольський О.Ю. — За цикл робіт «Дослідження гідрогеологічних, гідрогеохімічних та фізико-механічних властивостей донних осадків Чорного моря».

1986

Широков О.З., Забігайло В.Ю., Лукінов В.В. — За цикл робіт «Геологічні умови викидонебезпечності вугільних пластів і гірських порід Донбасу».

1987

Ситников А.Б., Лялько В.І., Огняник М.С. — За роботу «Тепломасопереніс, охорона та управління підземними водами в умовах техногенезу».

1988

Малахов Г.М., Малахов І.М., Сиволобов Л.І. — За роботу «Циклічнопоточна техно-

логія підземної розробки магнетитових кварцитів».

1989

Гавриш В.К., Шпак П.Ф., Хоменко В.А. — За цикл робіт «Закономірності розміщення, літологія, нафтогазоносність і методика прогнозування комбінованих уловлювачів у глибокозанурених девонських та кам'яновугільних горизонтах Дніпровсько-Донецької западини».

1990

Єремєєв В.М., Безбородов О.О., Іванов Л.М. — За цикл робіт «Фізичний перенос і фізико-хімічне фракціонування домішок в океані та на його межі з атмосферою».

1992

Нечаєв С.В., Сьомка В.О. — За монографію «Скарни України».

1993

Оровецький Ю.П. — За монографію «Мантійний діапїризм».

1994

Сеньковський Ю.М., Глушко В.В., Сеньковський А.Ю. — За монографію «Фосфорити заходу України».

1996

Жовинський Е.Я., Курасва І.В. — За роботу «Геохімія мікроелементів та її прикладне значення».

1997

Палієнко В.П. — За монографію «Новітня геодинаміка та її відображення в рельєфі України».

1998

Воронова М.А. — За монографію «Палеостратиграфія нижньої крейди та розвиток крейдових флор України».

1999

Булгаков М.П., Булгаков С.М. — за цикл робіт «Формування та взаємозв'язок великомасштабної циркуляції і стратифікації вод Чорного моря».

2001

Лукін О.Ю. — за монографію «Літогеодинамічні фактори нафтогазонакопичення в авлакогенових басейнах».

2003

Руденко Л.Г. — за CD «Атлас України».

2005

Ємельянов В.О. — За монографію «Основы морской геозологии. Теоретико-методологические аспекты».

2007

Іванов В.О., Прусов О.В. — За монографію «Річковий стік півдня України: кількісні оцінки паводків, принципи управління і прогноз».

Премія ім. Б.І. Веркіна

2000

Александровський А.М., Єсельсон В.Б., Манжельї В.Г. — за серію робіт «Квантове (тунельне) обертання молекул в твердих тілах».

2002

Чабаненко В.В. — за серію робіт «Динаміка вихрової структури і властивості жорстких надпровідників».

2006

Найдюк Ю.Г., Янсон І.К. — За монографію «Point-Contact Spectroscopy» («Мікроконтактна спектроскопія»).

2008

Пан В.М., Самоваров В.М. — За цикл робіт «Електронні стани і транспортні явища у надпровідних металоксидних купратах». Премія ім. С.М. Гершензона

2005

Риндич А.В. — За цикл робіт «Структура і експресія еукаріотичних і вірусних генів».

2007

Лівшиць Л.А., Лукаш Л.Л. — За серію наукових праць «Мутаційний процес у популяціях клітин ссавців і природа мутацій, що спричиняють тяжкі спадкові захворювання людини».

Премія ім. В.М. Глушкова

1984

Михалевич В.С., Коваленко І.М. — За цикл робіт «Математичні методи аналізу та оптимізації складних систем».

1985

Капітонова Ю.В., Летичевський О.А., Ющенко К.Л. — За цикл робіт «Математичні основи проектування і програмування обчислювальних систем».

1986

Кухтенко О.І., Сергієнко І.В., Корнієнко Г.І. — За цикл робіт «Дослідження складних систем, розробка алгоритмічного, програмного і технічного забезпечення автоматизованих комплексів для розв'язання задач управління та обробки даних».

1987

Єрмольєв Ю.М., Молчанов І.М., Шор Н.З. — За цикл робіт «Розробка і теоретичне обґрунтування числових методів розв'язання задач великої розмірності».

1988

Королюк В.С., Стогній А.О. — За цикл робіт «Створення алгоритмічних мов, алгоритмів та пакетів програм для опису і аналізу моделей інформаційних систем».

1989

Андон П.І., Мар'янович Т.П., Сіверський П.М. — За цикл робіт «Розробка математичного і програмно-технічного забезпечення проблемно-орієнтованих систем моделювання і обробки даних».

1990

Скурихін В.І., Малиновський Б.М. — За цикл робіт «Керуючі машини та системи».

1991

Волкович В.Л., Павлов В.В., Тарасов В.О. — За цикл робіт «Інтерактивні системи підготовки прийняття рішень».

1992

Редько В.Н., Гриценко В.І. — За цикл робіт з теорії та реалізації нових інформаційних технологій.

1993

Самойленко Ю.І., Ладиков-Роєв Ю.П., Кривонос Ю.Г. — За цикл робіт «Керування процесами у суцільних середовищах».

1994

Апісімов А.В., Морозов А.О., Пшеничний Б.М. — За цикл робіт «Методи управління та обробки даних у прикладних системах».

1995

Згуровський М.З., Кунцевич В.М. — За цикл робіт «Розробка та застосування методів системного аналізу для дослідження складних процесів різної природи».

1996

Тимофєєв Б.Б., Петров В.В., Козлик Г.О. — За роботу «Розробка теоретичних основ та впровадження методів і засобів організації інформаційних процесів у виробничих та науково-технічних комплексах».

1997

Гупал А.М., Кнопов П.С. — За роботу «Розробка та використання методів прогнозування, оцінювання та розпізнавання об'єктів стохастичної природи».

1998

Грінченко Т.О., Клименко В.П., Рабінович З.Л. — За серію праць «Програмні та апаратні засоби інтелектуалізації обчислювальних систем».

1999

Парасюк І.М., Перевозчикова О.Л., Провотар О.І. — за роботу «Логіко-алгебраїчні моделі і методи подання знань та їх застосування у прикладних системах».

2001

Кукса А.І. — за цикл робіт «Дослідження і розробка математичних методів і алгоритмів розв'язання прикладних задач оптимізації і прийняття рішень».

2003

Задірака В.К., Панкратова Н.Д., Чикрій А.О. — за роботу «Методи прийняття рішень в умовах невизначеності для задач керування, прогнозування ризику та теорії обчислень».

2005

Дейнека В.С., Скопєцький В.В. — За роботу «Математичне моделювання процесів у складних об'єктах та високоефективні методи їх дослідження».

2007

Гуляницький Л.Ф., Донець Г.П., Норкін В.І. — За роботу «Розробка ефективних моделей, методів дискретної і стохастичної оптимізації та їх використання при створенні інформаційних технологій».

Премія ім. М.С. Грушевського

1991

Толочко П.П. — За цикл робіт з історії Київської Русі та археології.

1994

Сохань П.С., Ульяновський В.І., Кіржаєв С.М. — За цикл робіт «М.С. Грушевський і українське національне відродження».

1995

Верстюк В.Ф., Волковинський В.М. — За цикл праць «З історії махновщини — селянського революційно-повстанського руху в Україні в 1918—1921 рр.».

1996

Яковенко Н.М. — За монографію «Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII століття (Волинь і Центральна Україна)».

1997

Брайчевський М.Ю., Рубльов О.С., Черненко Ю.А. — За цикл праць з проблем методології і методики історичної україністики.

1998

Бутич І.Л., Шандра В.С. — За високопрофесійну підготовку до друку та високе наукове опрацювання унікальної пам'ятки історико-культурної спадщини XIX ст. «О.Ф.Кістяківський. Щоденник (1874—1885)» у двох томах.

1999

Даниленко В.М., Гуржій О.І. — за цикл наукових праць «Історичний досвід боротьби за українську державність».

2001

Литвин М.Р., Ручка А.О., Танчер В.В. — за цикл наукових праць з історичної україністики та соціології.

2003

Войтович Л.В., Рибачук М.Ф., Шульга М.О. — за цикл праць з проблем давньої і сучасної соціально-політичної історії України.

2005

Євтух В.Б. — За цикл праць з історії і теорії етносоціології (у співавторстві).

2007

Рафальський О.О. — За цикл наукових праць з історії та історіографії історії України (у співавторстві).

Премія ім. О.С. Давидова

2000

Ахісєр О.І. — за серію робіт «Взаємодія частинок великих енергій з атомними ядрами і кристалами».

2002

Петров Е.Г., Єремко О.О. — за серію робіт «Транспорт електронів у низьковимірних молекулярних структурах».

2004

Ганнопольський Є.М., Єременко З.Є. — За цикл робіт «Стохастичні явища у квазіоптичних НВЧ-системах міліметрового діапазону».

2006

Іванов Б.О., Ковальов О.С. — За цикл робіт «Вихрова динаміка магнетиків».

2008

Бугрій А.І., Горенштейн М.І., Зінов'єв Г.М. — За цикл робіт «Фазові перетворення у системах з високими густинами енергії».

Премія ім. О.М. Динника

1973

Савін Г.М. — За цикл праць з механіки твердого деформованого тіла.

1974

Панасюк В.В. — За цикл праць «Дослідження граничного стану деформованих твердих тіл, послаблених дефектами типу тріщин».

1975

Данилюк І.І. — За монографію «Про інтегральні функціонали із змінною областю інтегрування».

1976

Рвачов В.Л. — За монографію «Методи алгебри логіки в математичній фізиці».

1977

Кільчевський М.О. — За монографію «Динамічний контактний стиск твердих тіл. Удар».

1978

Лазарян В.А. — За цикл праць «Коливання одновимірних механічних систем і перехідні режими руху поїздів».

1979

Гузь О.М. — За цикл праць з дифракції пружних хвиль.

1980

Блохін Є.П., Прусаков О.П. — За цикл праць «Міцність, коливання і стійкість механічних систем».

1981

Ішлінський О.Ю. — За цикл праць «Деякі проблеми динаміки твердого тіла і механіки суцільних середовищ».

1982

Потурасв В.М., Дирда В.Т. — За цикл робіт «Наукові основи міцності і руйнування гумових конструкцій машин».

1983

Космодаміанський О.С. — За цикл робіт «Напружений стан многозв'язних середовищ».

1984

Грінченко В.Т., Неміш Ю.М., Улітко А.Ф. — За цикл робіт «Точні та наближені методи розв'язання тримірних задач теорії пружності».

1985

Галієв Ш.У., Матвєєв В.В. — За цикл робіт «Нелінійні коливання механічних систем та динаміка взаємодії деформованих тіл з рідиною».

1986

Бондар М.Г., Шульга М.О. — За цикл робіт «Механіка неоднорідних та нелінійних систем».

1987

Андрейків О.Є., Кіт Г.С. — За цикл робіт «Задачі теорії пружності та термопружності для тіл з тріщинами та включеннями».

1988

Стрижало В.О., Голуб В.П. — За цикл робіт «Рівняння стану і критерії міцності матеріалів при нестационарних навантаженнях в умовах повзучості».

1989

Єфремов Е.І., Шапар А.Г. — За цикл робіт «Механіка вибухового та гравітаційного руйнування і переміщення гірських порід».

1990

Олійник О.Я., Поляков В.Л. — За роботу «Наукове обґрунтування параметрів дренажних споруд на основі математичних моделей механіки рідини в пористому середовищі».

1991

Пелех Б.Л., Максимук О.В., Коровайчук І.М. — За монографію «Контактні задачі шаруватих елементів конструкцій і тіл з покриттями».

1992

Булат А.Ф., Зорін А.М., Виноградов В.В. — За цикл робіт «Геомеханіка і управління вивільненням енергії масиву гірських порід при видобуванні корисних копалин».

1993

Козлов Л.П., Бабенко В.В. — За цикл робіт «Обтікання тіл у випадку інтенсифікації вихрових структур в пограничному шарі».

1994

Степанов Г.В. — За монографію «Пружнопластичне деформування і руйнування матеріалів при імпульсному навантаженні».

1995

Колесников В.Г., Шевельов Г.Л., Чехов В.М. — За цикл робіт «Геомеханічні основи керування станом тріщино-порового газонасиченого шаруватого гірського масиву».

1996

Григоренко Я.М., Василенко А.Т. — За монографію «Задачі статичної анізотропних неоднорідних оболонок».

1997

Третяченко Г.М., Карпінос Б.С., Барило В.Г. — За цикл робіт «Термічна втома матеріалів при нерівноважних термодинамічних станах».

1998

Кубенко В.Д., Жук О.П. — За цикл робіт «Рух твердих тіл в ідеальній та в'язкій рідині під дією динамічного навантаження».

1999

Усаченко Б.М., Вакарчук С.Б., Перепелиця В.Г. — за цикл робіт «Геомеханічні основи керування станом масиву гірських порід при розробці потужних пластів та повторному використанні відпрацьованих підземних просторів».

2001

Дзензерський В.О., Зевін О.А., Хачапурідзе М.М. — за цикл робіт «Динаміка і стійкість левітуючого транспортного засобу з електродинамічним підвісом».

2003

Шевченко Ю.М., Бабешко М.О., Терехов Р.Г. — за цикл робіт «Термов'язкопластичні процеси складного деформування матеріалів та елементів конструкцій».

2005

Зозуля В.В., Рушицький Я.Я. — За цикл робіт з нелінійних динамічних проблем механіки пружних матеріалів з врахуванням їх структури.

2007

Хорошун Л.П., Камінський А.О. — За цикл робіт «Механіка руйнування композитних матеріалів».

Премія ім. М.М. Доброхотова

2000

Приходько Е.В. — за цикл робіт «Розробка фізико-хімічних моделей будови металевих і шлакових розплавів для дослідження їх властивостей і процесів взаємодії».

2002

Єфімов В.О. — за цикл праць «Теоретичні та експериментальні дослідження впливу зовнішніх дій на процеси кристалізації сплавів та формування структури і властивостей металургійних заготовок».

2004

Бондаренко Б.І. — За монографію «Теория и технология безокисовой металлургии».

2006

Походня І.К., Пальцевич А.П., Явдошин І.Р. — За монографію «Металлургия дуговой сварки. Взаимодействие металла с газами».

Премія ім. А.О. Дородніцина

2008

Сергієнко І.В. — За монографію «Інформатика та комп'ютерні технології».

Премія ім. Д.К. Заболотного

1968

Дроботько В.Г. (посмертно) — За наукову працю «Фітонциди — антибіотичні речовини з вищих рослин».

1969

Бершова О.І. — За монографію «Мікроелементи і ґрунтові мікроорганізми».

1970

Білай В.Й., Підоплічко М.М. — За монографію «Токсинуотворюючі мікроскопічні гриби і спричинювані ними захворювання людини і тварин».

1971

Громашевський Л.В. — За цикл праць у галузі загальної епідеміології, опублікований у 1965—1970 рр.

1972

Рубенчик Л.Й. — За монографію «Мікроорганізми — біологічні індикатори».

1974

Андріюк К.І. — За монографію «Ґрунтові актиноміцети і вищі рослини».

1975

Єрмоленко В.М., Монченко В.І. — За монографії з серії «Фауна України», т. 10, 27.

1976

Бельтюкова К.Г. (посмертно), **Корольова І.Б., Мурас В.О.** — За монографію «Бактеріальні хвороби зернобобових культур».

1977

Пучков В.Г. — За цикл праць «Напівтвердокрилі інфраяду пентаморфа України».

1978

Щербак М.М., Шарпило В.П. — За цикл праць «Систематика, екологія і паразитофауна плазунів Палеарктики».

1979

Квасников Є.І., Нестеренко О.О. — За працю «Молочнокислі бактерії і шляхи їх застосування».

1980

Павлов О.В. — За цикл праць, присвячених основам боротьби з холерою.

1981

Зерова М.Д., Осичнюк Г.З. — За цикл праць «Перетинчастокрилі фауни європейської частини СРСР і суміжних територій».

1982

Малашенко Ю.Р., Романовська В.О. — За цикл робіт «Вивчення властивостей метанокислюючих мікроорганізмів і проблем їх культивування».

1983

Мажуга П.М. — За цикл робіт «Функціональний аналіз розвитку скелета, кровотворної та судинної системи кінцівок тварини і людини».

1984

Смирнов В.В., Резнік С.Р. — За монографію «Споруотворюючі аеробні бактерії — продуценти біологічно активних речовин».

1985

Долін В.Г. — За цикл робіт «Фауна, екологія, таксономія та філогенія твердокрилих комах елатероїдного комплексу».

1986

Затула Д.Г. — За цикл робіт «Антигенна подібність мікроорганізмів і злужкісних новотворень».

1987

Козлов М.О., Кононова С.В., Толканіч В.Г. — За цикл робіт «Паразитичні перетинчастокрилі — ентомофаги».

1988

Захарова І.Я., Косенко Л.В., Варбанець Л.Д. — За цикл робіт «Полісахариди та методи їх вивчення».

1989

Алєєв Ю.Г. — За монографію «Екоморфологія».

1990

Мацелюх Б.П. — За монографію «Генетичні карти мікроорганізмів» (у співавторстві).

1991

Пучков П.В. — За монографію «Фауна України».

1992

Жданова Н.М., Василевська А.І. — За цикл робіт «Меланінівмісні гриби в екстремальних умовах».

1993

Іванов В.М. — За цикл робіт «Кінетика та стехіометрія росту популяцій мікроорганізмів» (у співавторстві).

1994

Гвоздик Р.І., Матишевська М.С., Григор'єв Є.Ф. — За монографію «Мікробний полісахарид ксантап».

1995

Підгорський В.С., Коваленко Е.О., Симоненко Т.О. — За монографію «Лектини бактерій».

1996

Скрипаль І.Г., Бабичев В.В., Малиновська Л.П. — За цикл робіт «Фундаментальні основи реалізації патогенних потенцій молюкутами — збудниками «жовтух» рослин».

1998

Менджул М.І., Нестерова Н.В., Лисенко Т.Г. — За роботу «Особливості структури і стратегії функціонування геномів ціанофітів».

1999

Дяченко Н.С., Носач Л.М. — За цикл робіт «Молекулярні властивості лімфотропних вірусів людини, включаючи ВІЛ, та їх взаємовідносини з клітиною в умовах моно- та змішаної інфекції, як основа розробки засобів етіотропної терапії та методів специфічної діагностики».

2001

Співак М.Я., Лазаренко Л.М. — За цикл робіт «Роль системи інтерферону в імунопатогенезі бактеріальних та вірусних інфекцій».

2003

Іутинська Г.О., Антипчук А.Ф., Валагурова О.В. — За монографію «Функціонування мікробних ценозів ґрунту в умовах антропогенного навантаження».

2005

Курдиш І.К., Коць С.Я. — За цикл праць «Наукові основи створення мікробних препаратів нового покоління для рослинництва».

Премія ім. Р.С. Кавецького

2001

Осинський С.П., Глузман Д.Ф. — За цикл робіт «Нові підходи і технології у діагностиці і лікуванні онкологічних захворювань».

2003

Ганул В.Л. — За серію наукових робіт «Розробка методів комбінованого лікування хворих в торакальній та абдомінальній онкології».

2005

Бережна Н.М. — За серію праць «Закономірності протипухлинної дії лімфоцитів при взаємодії з пухлинними клітинами різних біологічних властивостей».

2007

Фільченков О.О., Стойка Р.С. — За монографію «Апоптоз і рак: від теорії до практики».

Премія ім. Г.В. Карпенка

1988

Романів О.М., Никифорчин Г.М. — За монографію «Механіка корозійного руйнування конструкційних сплавів».

1989

Похмурський В.І. — За монографію «Корозійна втома металів».

1991

Василенко І.І., Мелехов Р.К. — За цикл робіт «Зародження та розвиток корозійних тріщин в конструкційних матеріалах (термодинаміка та електрохімія процесів)».

1992

Марковський Є.А., Гаврилук В.П. — За цикл робіт і винаходів «Розробка теоретичних положень створення литих сплавів з максимально можливою корозійною стійкістю і зносостійкістю в агресивних середовищах».

1993

Саврук М.П., Ярема С.Я., Осташ О.П. — За цикл робіт «Статистична і циклічна тріщиностійкість матеріалів з врахуванням впливу низькотемпературного середовища: теорія, методи визначення та способи підвищення».

1995

Лавришин Б.М., Федірко В.М. — За цикл робіт «Протикорозійний захист технологічного обладнання для експлуатації в сильно агресивних середовищах».

1996

Приходько Є.В. — За монографію «Ефективність комплексного легування сталей та сплавів».

1997

Бережницький Л.Т., Сташук М.Г., Делявський М.В. — За цикл робіт «Розробка методів оцінки міцності композитних матеріалів з тріщинами і включеннями під дією силових навантажень».

1998

Позняк Л.О. — За монографію «Інструментальні сталі».

2000

Ткачов В.І., Студент О.З., Скрипник І.Д. — за цикл робіт «Воднева деградація металів та методи її запобігання в умовах підвищених температур».

2002

Дмитрах І.М., Панасюк В.В. — за монографію «Вплив корозійних середовищ на локальне руйнування металів біля концентраторів напружень».

2004

Андрейко І.М., Силованюк В.П. — За роботу «Фізико-хімічна механіка руйнування структурно-неоднорідних вуглецевих сплавів (теорія та експеримент)».

2006

Джала Р.М., Дикмарова Л.П., Поляков С.Г. — За цикл праць «Методи і засоби контролю протикорозійного захисту трубопроводів».

2008

Похмурська Г.В., Студент М.М., Довгунчик В.М. — За цикл праць «Розроблення, дослідження та впровадження у промисловість нових електродугових відновних і захисних покриттів».

Премія ім. А.І. Кіпріанова

1988

Толмачов О.Т., Дядюша Г.Г., Сломінський Ю.Л. — За цикл робіт «Поліметринові барвники для фотографічних засобів реєстрації інформації».

1989

Колодяжний О.І., Кухар В.П. — За цикл робіт «Р-гетерозаміщені іліди фосфору».

1990

Красовицький Б.М. — За цикл робіт «Органічні люмінофори з двома флуоронними угрупованнями (біофлуорофори)».

1991

Грищенко В.К., Маслюк А.Ф., Гудзера С.С. — За цикл робіт «Композиції, що фотополімеризуються, та полімерні матеріали на основі уретанвмісних олігомерів».

1994

Ягупольський Л.М. — За монографію «Ароматичні та гетероциклічні сполуки з фторвмісними замісниками».

1995

Бабичев Ф.С. — За серію праць «Синтез та реакційна здатність сполук ряду ізойндолу та ізохіноліну» (у співавторстві).

1996

Керча Ю.Ю., Шелковникова Л.А. — За серію праць «Структурно-хімічна модифікація еластомерів».

1997

Ищенко О.О. — За роботу «Будова та спектрально-люмінесцентні властивості поліметалічних барвників».

1998

Ліпатов Ю.С. — За роботу «Сплави лінійних та сітчастих полімерів».

2000

Шаповал Г.С., Пуд О.А. — За роботу «Електрохімічно ініційовані трансформації макромолекул».

2004

Лозинський М.О., Станінець В.І., Сергучов Ю.О. — За цикл наукових праць «Нові напрямки синтезу функціонально заміщених гетероциклів та карбоциклів».

2006

Швайка О.П., Короткіх М.І. — За цикл наукових праць «Стабільні карбени та протокарбенові сполуки».

2008

Лебедєв Є.В., Мамуня Є.П. — За цикл наукових праць «Синтез, структура і властивості органо-неорганічних полімерних систем».

Премія ім. Ф.М. Колесси

1999

Грица С.Й. — За працю «Музичний фольклор з Полісся у записах Ф.Колесси та К.Мошинського».

2003

Кісь Р.Я. — За працю «Фінал Третього Риму. Російська месіанська ідея на зламі тисячоліть».

2005

Найден О.С. — За працю «Українська народна іграшка. Історія. Семантика. Образна своєрідність. Функціональні особливості».

2007

Кара-Васильєва Т.В. — За серію монографічних праць у галузі мистецтвознавства.

Премія ім. В.П. Комісаренка

2008

Тронько М.Д. — За серію наукових праць «Історія розвитку ендокринології в Україні» (у співавторстві).

Премія ім. М.І. Костомарова

1993

Пінчук Ю.А. — За серію праць, присвячених дослідженню життя і наукової спадщини М.І. Костомарова, М.С. Грушевського та інших відомих істориків України.

1995

Русяєва Г.С. — За монографію «Релігія і культури античної Ольвії».

1996

Шаповал Ю.І. — За цикл праць «Україна 20—50 років: відновлені сторінки історії».

1997

Дубровіна Л.А., Рєсєт О.П., Мока О.П. — За цикл робіт з історії та культури України.

1998

Лисенко О.Є., Чижко В.С. — За цикл наукових праць «Особа в історії України».

2000

Солдатенко В.Ф. — за монографію «Українська революція: концепція та історіографія» (у двох книгах).

2002

Барановська Н.П. — за цикл праць «Соціокультурна еволюція українського суспільства ХІХ—ХХ ст.»

2004

Котляр М.Ф., Франчук В.Ю. — За роботу «Галицько-Волинський літопис: Дослідження. Текст. Коментар».

2006

Кремень В.Г. — За роботу «Україна: проблеми самоорганізації» (у співавторстві).

2008

Толочко П.П. — За монографію «Давно-руські літописи і літописці Х—ХІІІ ст.».

Премія ім. М.Г. Крейна

2008

Горбачук М.Л. — За цикл робіт «Проблеми спектральної теорії операторів та її застосувань» (у співавторстві).

Премія ім. М.М. Крилова

1965

Боголюбов М.М. — За праці «Про квазіперіодичні розв'язки в задачах нелінійної механіки» і

«Одночастотні вільні коливання в нелінійних системах з багатьма ступенями вільності»

1967

Глушков В.М. — За цикл праць з теоретичної кібернетики, присвячений формальним методам проектування електронних обчислювальних машин.

1968

Писаренко Г.С. — За цикл праць з нелінійної механіки, присвячений дослідженню коливань пружних систем з урахуванням розсіяння енергії в матеріалах.

1969

Митропольський Ю.О. — За цикл праць з нелінійної механіки, присвячений розробленню методу прискореної збіжності в задачах нелінійної механіки і розвитку принципу зведення до теорії лінійних диференціальних рівнянь з квазіперіодичними коефіцієнтами.

1970

Гіхман Й.І., Скороход А.В. — За цикл праць з теорії стохастичних диференціальних рівнянь і маркерських процесів.

1971

Михалевич В.С. — За цикл праць з послідовних методів оптимізації.

1972

Дородніцин А.О. — За цикл праць з асимптотичних методів розв'язання рівнянь ВандерПоля і ряду інших класів диференціальних рівнянь.

1973

Штокало Й.З. — За цикл праць з операційних методів числення.

1974

Черніков С.М. — За цикл праць з систем лінійних нерівностей.

1975

Ляшко І.І. — За цикл праць з чисельно-аналітичних методів розв'язання крайових задач математичної фізики.

1976

Королюк В.С. — За цикл праць «Граничні задачі для складних пуассонівських процесів».

1977

Кононенко В.О. (помертно) — За цикл праць з питань вивчення динамічної взаємодії коливальних систем з джерелом енергії.

1978

Коляно Ю.М., Підстригач Я.С. — За цикл праць «Математичні основи термомеханіки».

1979

Крейн М.Г. — За цикл праць з теорії інтегральних рівнянь.

1980

Беззанський Ю.М. — За монографію «Самоспряжені оператори у просторах функцій нескінченного числа змінних».

1981

Міщенко Є.Ф., Самойленко А.М., Мартинюк А.А. — За цикл праць «Розроблення аналітичних і якісних методів нелінійної механіки та їх застосування».

1982

Парасюк О.С. — За цикл робіт «Обґрунтування віднімальної процедури в теорії поля».

1983

Марченко В.О. — За монографію «Оператори Штурма—Ліувіля та їх застосування».

1984

Білоколос Є.Д., Петрина Д.Я. — За цикл робіт «Точно інтегровані нелінійні системи статистичної механіки».

1985

Бар'яхтар В.Г. — За цикл робіт «Спінові гамільтоніани, їх симетрія і асимптотичні властивості спектрів магнонів».

1986

Юхновський І.Р., Пелетмінський С.В. — За цикл робіт «Математичні методи дослідження систем з спонтанно порушеною симетрією».

1987

Кошляков В.М., Фуцич В.І. — За цикл робіт «Аналітичні методи дослідження динамічних систем».

1988

Погорелов О.В. — За цикл робіт «Багатовимірне рівняння Монжа — Ампера».

1989

Ахісзер І.О., Боровик А.Є. — За цикл робіт «Нелінійні моделі теоретичної і математичної фізики».

1990

Лучка А.Ю. — За цикл робіт «Розвиток аналітичних і асимптотичних методів розв'язання диференціальних, інтегральних та інтегро-диференціальних рівнянь і їх застосування до задач математичної і теоретичної фізики».

1991

Дзядик В.К., Коновалов В.М., Шевчук І.О. — За цикл робіт «Наближення диференційованих функцій та апроксимаційні методи розв'язання диференціальних та інтегральних рівнянь».

1992

Скрипник І.В., Петришин В. — За цикл робіт «Топологічні характеристики нелінійних операторів та їх застосування».

1993

Ядренко М.Й. — За цикл робіт «Теорія випадкових полів операторів та її застосування» (у співавторстві).

1994

Горбачук М.Л. — За серію наукових праць «Простори основних та узагальнених векторів замкненого оператора та їх застосування до дослідження розв'язків операторно-диференціальних рівнянь».

1995

Савченко О.Я., Горра Г.В., Ковальов О.М. — За цикл досліджень «Динаміка, стійкість, керованість систем зв'язаних твердих тіл».

1996

Хруслов Є.Я., Котляров В.П. — За цикл праць «Розпад розв'язків нелінійних еволюційних рівнянь на асимптотичні солітони».

1997

Боголюбов О.М., Ликова О.Б. — За цикл праць «Розвиток та дослідження конструктивних методів розв'язання задач нелінійної механіки та математичної фізики».

1998

Перестюк М.О., Радзієвський Г.В. — За цикл праць «Сучасні методи дослідження динамічних систем».

1999

Бурак Я.Й., Гачкевич О.Р., Терлецький Р.Ф. — за цикл праць «Математичні моделі і крайові задачі термомеханіки електропровідних континуальних систем».

2001

Луковський І.О., Харламов П.В., Тимоха О.М. — за цикл робіт з математичних проблем аналітичної механіки.

2003

Борисенко О.А., Амінов Ю.А., Шарко В.В. — за цикл робіт «Розробка геометричних і топологічних методів дослідження многовидів та підмноговидів».

2005

Гутляньський В.Я., Тамразов П.М. — За серію праць «Геометричні та аналітичні методи в комплексному аналізі».

2007

Макаров В.Л., Степанець О.І. — За цикл робіт «Сучасні методи теорії апроксимації та інтерполяції».

Премія ім. А.Ю. Кримського

1995

Рибалкін В.С. — За цикл робіт «Арабська лексикографічна традиція», «Ранні арабські словники».

2000

Бубенко О.Б. — за монографію «Яси і бродники в степах Східної Європи (VI — початок VIII ст.)»

2002

Айбабін О.І., Кочубей Ю.М. — за цикл праць «Україна і Схід: проблеми етнічної історії та культурних взаємозв'язків».

2004

Матвєєва Л.В. — За монографію «Юлиан Кулаковський».

2006

Дашкевич Я.Р. — За монографію «Вірменія і Україна».

Премія ім. Г.В. Курдюмова

1999

Антонов В.М., Коваль Ю.М., Немошкаленко В.В. — За цикл робіт «Про природу мартенситних перетворень та електронну структуру металів».

2001

Бритун В.Ф., Курдюмов О.В. — За цикл праць «Мартенситні перетворення шаруватих

структур при високих тисках та керований синтез надтвердих фаз».

2003

Гаврилюк В.Г., Варюхін В.М. — За серію робіт «Фізичні основи високоазотистих сталей».

2005

Глобус М.Є., Гриньов Б.В. — За монографію «Неорганические синтиллаторы: новые и традиционные материалы».

2007

Льїнський О.Г., Лободюк В.А., Маслов В.В. — За цикл робіт «Термокінетика фазових перетворень та їх вплив на структуру твердих та рідких металевих сплавів».

Премія ім. М.О. Лаврентьєва

1999

Митропольський Ю.О. — За цикл праць з теорії асимптотичних методів та одночастотних коливань в динамічних системах.

2001

Ішлінський О.Ю., Самойленко А.М. — За цикл робіт з розробки методів математичної фізики.

2003

Кошляков В.М., Кіт Г.С. — За створення математичних моделей та теоретичні дослідження динамічних процесів в механічних системах (серія праць).

2005

Шарковський О.М. — За серію праць «Складні скінченно- та нескінченновимірні динамічні системи» (у співавторстві).

2007

Марченко В.О., Хруслов Є.Я., Пташник Б.Й. — За цикл робіт «Асимптотичні та аналітичні методи дослідження неklasичних задач математичної фізики».

Премія ім. В.Є. Лашкарьова

2000

Лашкарьов Г.В., Сальков Є.А., Шейнман М.К. — За серію робіт «Дослідження нерівноважних та кінетичних явищ в актуальних для сучасної фотоелектроніки напівпровідників (A^2B^6 , A^4B^6 та поруваті Si-структури).

2002

Пуга П.П., Головей В.М., Гунда Б.М. — за серію робіт «Рекомбінаційні процеси у тетрабораті літію».

2004

Власенко Н.А., Денисова З.Л., Кононець Я.Ф. — За цикл робіт «Фізичні механізми і роль дефектів в самоорганізації та бістабільності тонкоплівкових електролюмінесцентних структур на основі напівпровідників A^2B^6 ».

2006

Бєляєв О.Є., Конакова Р.В., Лисенко В.С. — За цикл робіт «Формування високостабільних контактних і поверхнево-бар'єрних структур в приладах високотемпературної НВЧ-електроніки на основі широкозонних напівпровідників».

Премія ім. С.О. Лебедєва

1977

Лаврентьєв М.О. — За цикл праць «Теорія нелінійних класів квазіконформних відображень».

1978

Мельников В.А., Малиновський Б.М., Рабинович З.Л. — За цикл праць «Розвиток структур і принципів побудови універсальних керуючих ЕОМ».

1979

Глушков В.М. — За цикл праць з теорії перспективних ЕОМ і створення високопродуктивних засобів обчислювальної техніки та систем керування.

1980

Бурцев В.С., Бабаян Б.А., Бардіж В.В. — За цикл праць «Теорія і практика побудови високопродуктивних багатопроцесорних обчислювальних машин».

1981

Пухов Г.Є., Кондалєв А.І., Степанов А.Є. — За цикл праць «Методи і засоби аналогових і гібридних обчислень».

1982

Тимофєєв Б.Б., Михайлов Г.О. — За цикл робіт «Розробка теорії, технічні вирішення та впровадження нових класов накоплювачів на магнітних носіях для обчислювальної техніки, автоматики і зв'язку».

1983

Палагін О.В. — За цикл робіт «Розробка та застосування засобів мікропроцесорної техніки» (у співавторстві).

1984

Євдокимов В.Ф., Синьков М.В., Погребинський С.Б. — За цикл робіт «Створення засобів обчислювальної техніки з апаратною реалізацією складних математичних операцій».

1985

Нікітін А.Л., Додонов О.Г., Кратко М.Л. — За цикл робіт з теорії інформаційних мереж та її застосування.

1986

Шидловський А.К., Цукернік Л.В. — За цикл робіт «Розвиток теорії і методів аналізу та оптимізації режимів електроенергетичних систем і систем електропостачання».

1987

Скурихін В.І., Морозов А.О., Кунцевич В.М. — За цикл робіт «Розробка теоретичних основ і створення цифрових систем управління технологічними процесами».

1988

Васильєв В.В., Кузьмук В.В., Ралдугін Є.О. — За роботу «Методи та засоби моделювання комбінаторних та оптимізаційних задач на графах із застосуванням у організації паралельних обчислювальних процесів».

1989

Якуба А.О. — За цикл робіт «Розвиток архітектури високопродуктивних ЕОМ «Ельбрус» на базі комплексної автоматизації проектування» (у співавторстві).

1990

Андрієвський Є.О., Таранов С.Г. — За цикл робіт «Створення теорії та розробка вимірювальної апаратури для визначення магнітних характеристик матеріалів на основі рідкісноземельних елементів».

1991

Петров В.В., Крючін А.А., Токар О.П. — За цикл робіт «Розробка фізико-технічних методів оптичної реєстрації та збереження великих обсягів інформації».

1994

Тонкаль В.Ю., Кулик М.М., Гнідий М.В. — За серію праць «Основи теорії та організації

систем управління розвитком енергетики і енергозбереження».

1995

Стогній Б.С., Кириленко О.В., Коваль В.М. — За серію робіт «Основи теорії, методи проектування та побудови інтегрованих інтелектуальних інформаційно-керуючих систем в електроенергетиці».

1996

Півняк Г.Г. — За роботу «Управління енергосистемами технологічними процесами підприємств гірничо-металургійного комплексу» (у співавторстві).

1997

Сергієнко І.В., Скопєцький В.В., Дейнека В.С. — За роботу «Математичне моделювання та дослідження процесів у неоднорідних середовищах».

1998

Арістов В.В., Боюн В.П., Годлевський В.С. — За цикл робіт «Системно-ієрархічне проектування комп'ютерних систем контролю і управління високодинамічними об'єктами (в енергетиці)».

2000

Бунін С.Г., Єльченко М.Ю., Грицик В.В. — За цикл робіт «Перспективні радіотелекомунікаційні системи та спеціалізовані засоби обробки інформації».

2002

Якименко Ю.І. — За цикл робіт «Елементи теорії та методи побудови напівпровідникових та твердотільних перетворювачів електроенергії».

2004

Бардаченко В.Ф., Лисенко В.С., Шевченко А.І. — За цикл наукових робіт «Розробка і створення компонентів, пристроїв і систем захисту і обробки інформації».

2006

Кузнецов В.Г. — За роботу «Розвиток теорії і методи аналізу електромагнітної сумісності в системах електропостачання» (у співавторстві).

2008

Парасюк І.М., Романов В.О. — За цикл робіт «Інформаційні технології комп'ютерного аналізу та обробки даних недетермінованої природи».

Премія ім. О.І. Лейпунського

2008

Ажажа В.М., Бакай О.С., Довбня А.М. — За цикл робіт «Імітаційні експерименти з проблем рідкосольових ядерних реакторів».

Премія ім. Д.З. Мануїльського

(присуджувалася протягом 1975—1991 рр.)

1975

Пархомчук С.М., Черников І.Ф., Мацейко Ю.М. — За монографію «У боротьбі за ліквідацію колоніалізму. (Зовнішньополітична боротьба Радянського Союзу за остаточну ліквідацію колоніалізму і участь в ній Української РСР)».

1976

Мельникова І.М., Сохань П.С., Кулинич І.М. — За монографію «На магістралях дружби і братерства. Участь Української РСР у співробітництві Радянського Союзу з європейськими соціалістичними країнами (1966—1970 рр.)».

1977

Шинкарук В.І., Сохань Л.В., Мазепа В.І. — За цикл праць з філософсько-соціологічних проблем сучасної науково-технічної революції.

1978

Лихолат А.В. — За монографію «Співдружність народів СРСР у боротьбі за побудову соціалізму. 1917—1937 рр.»

1979

Висоцький С.О. — За праці «Давньоруські написи Софії Київської XI—XIV ст.», «Середньовічні написи Софії Київської. (За матеріалами графіті XI—XVII ст.)».

1980

Бувайлик Г.Ю. — За працю «Правове регулювання міжнародних економічних відносин».

1981

Сташис В.В. — За цикл праць, присвячених кримінально-правовим проблемам боротьби із злочинами проти особи та господарськими злочинами.

1982

Шлепаков А.М., Макаренко О.А., Забарко Б.М. — За монографію у двох томах «Міжнародна солідарність трудящих 1917—1923 рр.», «Рух міжнародної солідарності трудящих 1924—1932 рр.».

1983

Куценко В.І., Прилюк Ю.Д. — За цикл робіт з проблем соціального пізнання і соціального управління.

1984

Санцевич А.В. — За цикл робіт з історіографії і джерелознавства історії Української РСР.

1985

Цвєтков В.В., Сіренко В.Ф., Авер'янов В.Б. — За цикл робіт з актуальних питань теорії і практики радянського державного управління в умовах зрілого соціалізму.

1986

Сливка Ю.Ю., Швагуляк М.М., Чугайов В.П. — За цикл робіт з проблеми історії боротьби проти фашизму та українського буржуазного націоналізму.

1987

Курас І.Ф., Нагорна Л.О. — За цикл монографій «Політичне та ідейне протиборство пролетарського інтернаціоналізму і буржуазного націоналізму», «Торжество пролетарського інтернаціоналізму і крах дрібнобуржуазних партій на Україні», «Великий Жовтень і крах націоналістичного реформізму на Україні», «Ленінські принципи критики буржуазної ідеології», «Ленінська національна політика та банкрутство її «критиків».

1988

Гордієнко А.Т., Поліщук Н.П., Соболь О.М. — За цикл праць з проблеми «Сучасні буржуазні філософські концепції суспільного розвитку (критичний аналіз)».

1990

Йолон П.Ф., Кримський С.Б., Парахонський Б.О. — За цикл робіт з методологічних проблем генезису та функціонування наукового знання в контексті культури.

1991

Шемшученко Ю.С., Малишева Н.Р. — За цикл робіт з правових проблем охорони навколишнього середовища.

Премія ім. І.І. Мечникова

1996

Фролькіс В.В. — За монографію «Старіння, еволюція та продовження життя» (у співавторстві).

1997

Бережна Н.М. — За цикл робіт «Нові підходи до вивчення імунології та імунореабілітації при злоякісних новоутвореннях та алергічних захворюваннях».

1998

Сенюк О.Ф. — За цикл робіт «Імунодіагностика та імунорекція в нормі та при патології».

2004

Співак М.Я., Лазаренко Л.М. — За цикл наукових праць «Інтерферон та система мононуклеарних фагоцитів».

2006

Підгорський В.С., Коваленко Н.К., Головач Т.М. — За цикл робіт «Систематика, біологічна активність та природа взаємовідносин молочних бактерій з макроорганізмом».

Премія ім. В.С. Михалевича

2000

Єрмольєв Ю.М., Коваленко І.М., Шор Н.З. — За цикл робіт «Асимптотичний аналіз стохастичних систем, квазіградієнтні методи в стохастичних задачах, алгоритми отримання квадратичних оцінок».

2002

Сергієнко І.В. — За монографію «Інформатика в Україні. Становлення, розвиток, проблеми».

2004

Згуровський М.З., Кунцевич В.М. — За серію праць «Методи оптимізації та системного аналізу в рішенні актуальних проблем управління, прийняття рішень і стратегічного планування».

2006

Гесьє В.М., Бакаєв О.О., Скрипниченко М.І. — За цикл наукових праць «Інтегрована системи макромоделей економічного прогнозування».

Премія ім. Н.Д. Моргуліса

2008

Марченко О.А., Находкін М.Г. — За цикл робіт «Дослідження взаємодії електронів середніх енергій з поверхнею твердого тіла та її структури і властивостей за допомогою скануючої зондової мікроскопії з атомною роздільною здатністю».

Премія ім. З.І. Некрасова

1999

Большаков В.І., Шутильов Ф.М. — За серію робіт «Розробка теоретичних основ управління розподілом шихти та газів, удосконалення технології і обладнання сучасних доменних печей».

2001

Найдек В.Л., Нарвінський А.В., Мовчан В.М. — За цикл праць «Розробка теоретичних основ і створення нових технологічних процесів підвищення якості металів шляхом обробки розплавів заглибленими плазмовими струменями».

2003

Товаровський Й.Г. — За цикл праць «Технологічні засади нетрадиційної малококсової і безкоксової доменної плавки».

2005

Дубодєлов В.І., Погорський В.К., Горюк М.С. — За роботу «Розробка технологій та магнітодинамічного обладнання для дозованого розливання залізовуглецевих розплавів».

2007

Гасик М.І. — За монографію «Електрометаллургия ферросилиция» (у співавторстві).

Премія ім. М.В. Остроградського

2000

Корнейчук М.П., Степанець О.І. — За цикл робіт з теорії наближення функцій.

2002

Корольок В.С., Портенко М.І., Ліньков Ю.М. — За цикл робіт «Аналіз функціоналів від випадкових процесів».

2004

Самойленко А.М. — За цикл праць «Асимптотична теорія лінійних сингулярних диференціальних рівнянь» (у співавторстві).

2006

Березанський Ю.М., Нижник Л.П., Рофе-Бекетов Ф.С. — За цикл робіт «Спектральна теорія операторів математичної фізики».

Премія ім. О.В. Палладіна

1974

Гулий М.Ф. — За монографію «Основні метаболічні цикли».

- 1975
Веремєнко К.М. — За цикл праць «Біохімічні дослідження і впровадження в медичну практику протеолітичних ферментів та їх інгібіторів».
- 1976
Курський М.Д., Бакшеєв М.С. (посмертно) — За монографію «Біохімічні основи механізму дії серотоніну».
- 1977
Утєвський А.М. — За цикл праць «Обмін катехоламінів».
- 1978
Білик Я.В. — За цикл праць «Дослідження фізико-хімічних та біологічних властивостей нейроспецифічних білків».
- 1979
Мацука Г.Х., Єльська Г.В., Коваленко М.Й. — За монографію «Транспортні рибонуклеїнові кислоти».
- 1980
Лішко В.К. — За монографію «Натрієвий насос біологічних мембран».
- 1981
Чаговець Р.В., Халмуратов А.Г., Тоцький В.М. — За монографію «Транспорт жиророзчинних вітамінів».
- 1982
Бєлицєр В.О. — За цикл робіт «Дослідження механізмів складання волокон фібрину».
- 1983
Кучеренко М.Є. — За монографію «Біологічне метилування та його модифікація в ранній період променевого ураження».
- 1984
Троїцький Г.В., Демченко О.П. — За цикл робіт «Вивчення структури білків».
- 1985
Кудінов С.О. — За монографію «Системи транспорту Ca^{2+} у нервових клітинах».
- 1987
Кусєнь С.Й., Стоїко Р.С. — За монографію «Молекулярні механізми у дії поліпептидних факторів росту».
- 1988
Стародуб М.Ф. — За монографію «Гетерогенна система гемоглобіну».
- 1989
Бєрдинських Н.К., Залєток С.П. — За монографію «Поліаміни і пухлинний ріст».
- 1990
Бєлоус А.М., Бондаренко В.А., Гулевський О.К. — За цикл робіт «Дослідження механізмів кріпошкодження біологічних мембран».
- 1991
Донченко Г.В. — За монографію «Біохімія убіхінону».
- 1992
Костєрін С.О. — За монографію «Транспорт кальцію у гладких м'язях».
- 1994
Фролов А.Ф., Смирнов В.В. — За монографію «Жирнокислотні профілі бактерій, патогенних для людини і тварин».
- 1995
Бикоріз А.Й., Фільченков О.О. — За монографію «Трансформуючі фактори росту».
- 1999
Петренко О.Ю., Сукач О.М., Кравченко Л.П. — За серію праць «Функція внутрішньоклітинних структур в ізольованих гепатоцитах в залежності від метаболічного стану та дії низьких температур».
- 2002
Смирнов В.В., Сорокулова І.Б., Рева О.М. — За наукову роботу «Генетичні та фізіологічні особливості ендоефітних бактерій роду *Bacillus* і перспективи їх біотехнологічного використання для захисту рослин. Створення нового високоефективного екологічного препарату Фітоспорин».
- 2003
Комісаренко С.В., Луговський Е.В., Колєсникова І.М. — За цикл наукових праць «Імунохімічний аналіз механізмів полімеризації фібрину та фібринолізу».
- 2005
Сибірний А.А. — За серію наукових праць «Молекулярні механізми регуляції метаболізм».

му та їх використання в біології і біотехнології» (у співавторстві).

2007

Мінченко О.Г. — За серію наукових праць «Молекулярні механізми регуляції експресії генів».

Премія ім. Є.О. Патона

1965

Фрумін С.І. — За дослідження, розроблення і впровадження механізованого наплавлення валків гарячої прокатки.

1968

Пугіна Л.І., Федорченко І.М. — За наукову працю «Нові антифрикційні зносостійкі металокерамічні матеріали для важких і спеціальних умов праці».

1969

Єфімов В.О., Легенчук В.І., Салко В.М. — За наукову працю «Теплофізичні і фізико-хімічні особливості формування сталених виливків».

1970

Макара А.М. — За дослідження питань технології і металознавства зварювання плавленням особливо високоміцних сталей.

1971

Карпенко Г.В. — За цикл праць з питань вивчення явищ адсорбційної втоми металів.

1972

Самсонов Г.В. — За цикл праць у галузі тугоплавких сполук.

1973

Єременко В.Н., Найдич Ю.В., Лавриненко І.О. — За праці «Спікання в присутності рідкої металевої фази».

1974

Браун М.Я. — За цикл досліджень у галузі розроблення і впровадження нових марок конструкційних сталей.

1975

Касаткін Б.С. — За цикл праць «Термозміцнені і низьколеговані сталі високої міцності для зварних конструкцій».

1976

Виноградов Г.А., Катрус О.О., Каташинський В.П. — За комплекс праць з прокатки порошків металів, сплавів і сполук.

1977

Чепурко М.І., Резников Ю.А., Буйновський А.М. — За монографію «Біметалеві труби».

1978

Труфяков В.І. — За цикл праць, спрямованих на дослідження і підвищення опору втоми зварних конструкцій.

1979

Максимович Г.Г., Шатинський В.Ф., Лютий Є.М. — За цикл праць «Дослідження високотемпературної міцності конструкційних матеріалів під впливом агресивних середовищ і методи підвищення їх жароміцності».

1981

Казимиров О.А. — За цикл праць «Перспективні шляхи підвищення ефективності використання прокату чорних металів і наплавленого металу в зварних конструкціях».

1982

Заболотний Л.В., Кліманов О.С., Кісельов В.Ф. — За цикл робіт «Розробка теоретичних і технологічних основ створення композиційних антифрикційних матеріалів матрично-наповненого типу та їх впровадження в народному господарстві».

1983

Новиков М.В., Ющенко К.А., Іллічов В.Я. — За цикл робіт з обґрунтування ефективного застосування нових конструкційних матеріалів і з розробки технології зварювання конструкцій криогенної техніки.

1984

Позняк Л.О. — За цикл робіт «Нові марки штампових сталей» (у співавторстві).

1985

Бабей Ю.Л., Ратич Л.В., Дмитрах І.М. — За цикл робіт «Методи оцінки та підвищення корозійної тріщиностійкості та довговічності металів».

1987

Трефілов В.І., Мільман Ю.В., Фірстов С.О. — За цикл робіт з дослідження закономірностей формування структури і механічних властивостей тугоплавких металів та сплавів на їх основі.

1988

Юзвенко Ю.А., Рижов Е.В., Рибицький В.А. — За цикл робіт «Вдосконалення техно-

логії наплавки зносостійких покриттів та розробка технології обробки засипних апаратів доменних печей».

1989

Мовчан Б.О. — За цикл робіт «Структура і властивості неорганічних матеріалів, які осаджені з парової фази у вакуумі».

1990

Медовар Б.І. — За цикл робіт «Створення штучної анізотропії структури в сталях для поліпшення їх службових характеристик».

1991

Рабкін Д.М. — За монографію «Металургія зварювання плавленням алюмінію та його сплавів».

1992

Розенберг О.М., Розенберг О.О. — За монографію «Механіка пластичного деформування в процесах різання і деформуючого протягування».

1993

Готальський Ю.М. — За монографію «Зварювання перлитних сталей аустенітними матеріалами».

1994

Панасюк В.В. — За монографію «Механіка квазікрихкого руйнування матеріалів».

1995

Гасик М.І. — За монографію «Марганець».

1996

Походня І.К., Швачко В.І. — За монографію «Металургія дугового зварювання. Процеси в дузі і плавленням електродів».

1997

Дудко Д.А. — За цикл робіт «Нові способи зварювання та наплення».

1998

Лапчинський В.Ф. — За монографію «Зварювання у космосі та споріднені технології».

2000

Кучук-Яценко С.І. — за цикл робіт «Зварювання в твердій фазі».

2002

Лебедєв В.К. — За цикл робіт з електротермії.

2004

Лобанов Л.М. — За цикл робіт з питань міцності, діагностики та подовження ресурсу зварних конструкцій.

2006

Лакомський В.Й., Брагінець В.І., Сидоренко Л.А. — За цикл праць «Створення оксидних катодів електричної дуги та розробка на їх основі конструкцій нових безсоплових плазмових пальників-дуготронів для зварювання великогабаритних вуглецевих електродів з металевими шинами металургійних агрегатів».

2008

Хорунов В.Ф., Максимова С.В., Сабадаш О.М. — За цикл праць «Припої та технологічні процеси паяння перспективних матеріалів».

Премія ім. С.І. Пекаря

1999

Горобець Ю.І., Клепиков В.Ф. — За цикл праць «Фазові перетворення і неоднорідні структури у впорядкованих системах».

2001

Васько Ф.Т., Кочелав В.О. — За серію робіт «Теорія електронних та оптичних явищ у квантових гетероструктурах».

2003

Мриглод І.М., Токарчук М.В. — За серію робіт «Теорія динамічних властивостей та фазові переходи у рідких магнетиках».

2005

Бар'яхтар В.Г., Пашицький Е.А., Галкіна О.Г. — За двохтомний енциклопедичний словник «Фізика твердого тіла».

2007

Шека В.І. — За цикл праць «Теорія спінової взаємодії та поляронних станів у напівпровідниках» (у співавторстві).

Премія ім. Г.С. Писаренка

2008

Трощенко В.Т., Матвєєв В.В. — За цикл праць «Втома матеріалів і деякі підходи до її діагностування».

Премія ім. Л.В. Писаржевського

1965

Бродський О.І., Шилов Є.О. — За роботи в галузі механізмів хімічних реакцій.

1968

Ройтер В.А. — За роботи, присвячені дослідженням механізму гетерогенних каталітичних реакцій.

1969

Литвиненко Л.М. — За цикл наукових праць у галузі дослідження механізму хімічних реакцій і дії органічних каталізаторів.

1970

Яцимирський К.Б. — За цикл праць у галузі дослідження кінетики і механізму гомогенно-каталітичних окислювально-відновних реакцій та їх застосування в хімічному аналізі.

1971

Ясников О.О. — За цикл праць у галузі дослідження механізму дії органічних каталізаторів — моделей ферментів і коферментів.

1972

Делімарський Ю.К., Городиський О.В., Панов Е.В. — За цикл праць у галузі дослідження кінетики і механізму електронних реакцій.

1973

Голодець Г.І. — За цикл праць «Дослідження кінетики і механізму окислювально-відновних каталітичних реакцій».

1974

Ліпатова Т.Е. — За цикл праць «Координаційний гомогенний каталіз сполуками металів змінної валентності і роль комплексоутворення в синтезі полімерних молекул».

1975

Кучер Р.В. — За цикл праць «Дослідження процесів радикально-ланцюгового і ферментативного окислення вуглеводів в емульсіях».

1976

Атрошенко В.І., Гутиря В.С., Галич П.М. — За цикл праць «Дослідження в галузі промислового гетерогенного каталізу».

1977

Самарай Л.І., Горбатенко В.І. — За цикл праць «Явище аніотропії в гетероалільних системах і його роль у синтезі нових типів гетерокумуленів».

1978

Богатський О.В., Грень А.І. — За цикл праць «Синтез і стереохімія гетероаналогів циклоалканів».

1979

Походенко В.Д., Грагеров І.П. — За цикл праць «Дослідження будови, кінетики і механізму реакцій вільних радикалів у розчинах».

1980

Ліпатов Ю.С. — За монографію «Фізична хімія наповнених полімерів».

1981

Овчаренко Ф.Д., Тарасевич Ю.І. — За цикл праць «Гідрофільність дисперсних матеріалів та механізм взаємодії полярних речовин з їх поверхнею».

1982

Рудаков Є.С. — За цикл робіт «Активация ненасичених вуглеводнів у розчинах. Нові реакції та механізми».

1983

Волков С.В. — За цикл робіт з високотемпературної неорганічної координаційної хімії.

1984

Пилипенко А.Т., Власенко В.М. — За цикл робіт з обґрунтування фізико-хімічних методів захисту навколишнього середовища та його контролю.

1985

Кульський Л.А., Гребенюк В.Д., Савлук О.С. — За цикл робіт «Електрохімія в процесах очистки води».

1986

Бабичев Ф.С. — За монографію «Хімія ізоіндолу» (у співавторстві).

1987

Греков А.П., Керча Ю.Ю. — За серію робіт «Хімія та фізикохімія поліуретанів сегментної будови».

1989

Скопенко В.В., Слободяник М.С. — За цикл робіт «Направлений синтез подвійних фосфатів та фторфосфатів з розплавлених солей».

1990

Ділуґ Й.Й., Крюков А.Л. — За цикл робіт «Розробка фундаментальних основ і прикладних проблем фотопереносу електрона».

1992

Антропов Л.Л. — За цикл робіт «Застосування іонно-електронної концепції електродних

реакцій і зведеної шкали потенціалів до вирішення ряду проблем сучасної електрохімії та науки про корозію металів».

1993

Гончарук В.В., Васильєв М. — За монографію «Природні силікати: будова, властивості та реакційна здатність».

1994

Льченко Н.І., Павленко М.В., Самченко М.П. — За цикл робіт «Розробка наукових основ створення нових ефективних гетерогенних каталізаторів та каталітичних процесів синтезу цінних продуктів на основі СІ-сполук».

1995

Титов Є.В., Рибаченко В.Л. — За роботу «Фізико-хімія N-, O-ацильних солей».

1996

Ковтун Г.О. — За роботу «Металокомплексний аналіз у радикальних реакціях інгібування процесів окислення».

1997

Павлишук В.В., Манорик П.А., Лампека Я.Д. — За роботу «Фізико-неорганічна хімія координаційних сполук 3d-металів з різними видами внутрішньомолекулярних взаємодій».

1998

Льїн В.Г., Бобонич Ф.М. — За цикл робіт з розвитку наукових основ цілеспрямованого синтезу та модифікування цеолітів (молекулярних сит).

2000

П'ятницький Ю.І., Марценюк-Кухарук М.Г., Орлик С.М. — За роботу «Проблема селективності в складних і суміщених гетерогенно- та каталітичних реакціях».

2002

Чуйко О.О., Огенко В.М., Воронін Є.П. — За цикл наукових праць «Фізико-хімічні процеси у поверхневому шарі оксидних систем і проблеми створення нових функціональних матеріалів».

2004

Привалко В.П. — За цикл наукових праць «Фізико-хімія гетерогенних полімерних систем».

2006

Кучмій С.Я., Колбасов Г.Я., Єременко Г.М. — За цикл наукових праць «Розвиток фізико-хімічних основ створення нових високоефективних фотокаталітичних та фотоелектрохімічних систем і процесів».

Премія ім. О.В. Погорєлова

2008

Трохимчук Ю.Ю., Мілка А.Д. — За цикл праць «Сучасні методи геометрії і топології та їх застосування».

Премія ім. О.О. Потебні

1999

Франчук В.Ю. — За цикл праць «Стилістика літописання» та «О.О.Потебня і його доба».

2001

Скляренко В.Г. — За працю «Праслов'янська акцентологія».

2003

Лукінова Т.Б. — За працю «Числівники в слов'янських мовах (порівняльно-історичний нарис)».

2005

Вихованець І.Р., Городенська К.Г. — За працю «Теоретична морфологія української мови».

2007

Ткаченко О.Б. — За працю «Українська мова і мовне життя світу».

Премія ім. А.Ф. Прихотько

2000

Васнецов М.В., Соскін М.С. — За серію праць «Утворення дислокацій хвильових фронтів при проходженні світла через кристали».

2002

Савченко О.В., Остапенко Н.І. — За серію робіт «Нейтральні та зарядові збудження в твердотільних системах».

2004

Птушинський Ю.Г., Осовський В.Д., Чуйков Б.О. — За цикл наукових робіт «Квантові ефекти і фазові переходи при низькотемпературній адсорбції водню».

2006

Пучковська Г.О., Мельник В.І., Стржемечний М.О. — За цикл робіт «Поліморфні і квантові ефекти в молекулярних кристалах».

Премія ім. Г.Ф. Проскури

1976

Толубинський Є.В. (посмертно), **Гречаний О.А.**, **Новиков В.С.** — За цикл праць з теорії перенесення енергії і речовини.

1977

Швець І.Т., **Дибан Є.П.** — За монографію «Повітряне охолодження деталей газових турбін».

1978

Божко О.Є. — За монографію «Відтворення вібрацій».

1979

Щасливий Г.Г., **Данько В.Г.**, **Тітко О.І.** — За цикл праць «Дослідження електромагнітних полів у потужних турбогенераторах та електричних машинах з використанням надпровідності».

1981

Толубинський В.І. — За монографію «Теплообмін при кипінні».

1982

Шубенко-Шубін Л.О., **Тарелін А.О.**, **Антіпцев Ю.П.** — За монографію «Оптимальне проектування останнього ступеня потужних парових турбін».

1983

Мілях О.М., **Барабанов В.О.** — За монографію «Триступеневі електричні машини».

1984

Верлань А.Ф., **Мацевитий Ю.М.**, **Соколовський Г.О.** — За цикл робіт «Моделювання теплових полів в енергетиці».

1985

Гуляєв В.А., **Самойлов В.Д.** — За цикл робіт «Методи та засоби підвищення надійності та ефективності експлуатації енергетичного виробництва».

1986

Долінський А.А., **Іваницький Г.К.** — За цикл робіт «Оптимізація процесів розпилювального сушіння».

1987

Кремньов О.О., **Журавленко В.Я.** — За роботу «Тепло- і масообмін в гірничому масиві та підземних спорудах».

1988

Біленький Я.Ю., **Левицький О.Є.**, **Шульгін С.Г.** — За монографію «Управління релаксаційними генераторами».

1989

Борисов Б.П., **Шнурок В.К.** — За цикл робіт «Електропостачання електротехнологічних установок».

1990

Тарапон О.Г., **Шурчков А.В.** — За цикл робіт «Методи фізичного та математичного моделювання геотермальних родовищ та енергоустановок».

1991

Береговенко Г.Я., **Катков О.Ф.**, **Сємагіна Е.П.** — За цикл робіт «Розробка математичних методів та технічних засобів моделювання складних просторово розподілених об'єктів виробництва та розподілу паливно-енергетичних ресурсів».

1992

Халатов А.А. — За цикл робіт «Термогазодинаміка потоків у полях відцентрових масових сил».

1993

Биков Г.О., **Калачов С.І.**, **П'ятничко О.І.** — За цикл робіт «Енергозберігаючі технології використання альтернативних моторних палив на автотранспорті».

1994

Волков І.В., **Ісаков В.М.**, **Плугатар О.П.** — За роботу «Електромеханічні системи для енерго- та ресурсозберігаючих технологій на базі електроприводів з джерелами струму в силових ланцюгах».

1995

Щербань О.Н., **Черняк В.П.** — За цикл робіт «Дослідження в галузі гірничої теплофізики».

1996

Шрайбер О.А., **Підвисоцький О.М.**, **Дубровський В.В.** — За цикл робіт «Багатофазові полідисперсні потоки в енергетичних установках та теплових двигунах».

1997

Марченко Б.Г., **Мислович М.В.**, **Химюк І.В.** — За роботу «Методи математичного моделювання фізичних процесів і полів в елект-

ротехнічному обладнанні для вирішення задач підвищення його надійності, контролю та діагностики».

2000

Єринов А.Є., Марченко Г.С., Сезоненко О.Б. — За цикл робіт «Наукові основи розвитку новітніх технологій для систем децентралізованого опалення житлових і промислових приміщень».

2002

Кузнецов В.Г., Тугай Ю.І., Шполянський О.Г. — За цикл робіт «Основи теорії та методи підвищення режимної безпеки електроенергетичних систем».

2004

Рєзцов В.Ф., Юрченко М.М. — За серію праць «Елементи теорії та методи побудови фотоелектричних систем для бортових технологічних установок космічних апаратів».

2006

Сорока Б.С. — За роботу «Розробка та розвиток науково-технічних засад енергоекології використання палива».

2008

Шульженко М.Г., Мстельов Л.Д., Цибулько В.Й. — За цикл наукових робіт «Діагностування технічного стану теплоенергетичних агрегатів великої потужності».

Премія ім. М.В. Птухи

1999

Лукинов І.І. — За монографію «Економічні трансформації (наприкінці ХХ сторіччя)».

2001

Білорус О.Г., Чернецька О.В. — За цикл наукових праць «Глобалізація і інтеграція світового розвитку».

2005

Чухно А.А. — За роботу «Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України».

2007

Амоша О.І., Новікова О.Ф., Іванов Є.Т. — За цикл наукових праць з проблем економічного забезпечення збереження та розвитку людського потенціалу.

Премія ім. І. Пулюя

1999

Величко А.В., Кириченко О.Я., Черпак М.Т. — За цикл робіт «Радіочастотний відгук високотемпературних надпровідників на мікрохвильове випромінювання».

2001

Алексєєв А.Д. — За серію робіт «Вугільний масив: ЯМР — аналіз стану та управління ним».

2003

Верховцева Е.Т., Гнатченко О.В., Шпеник О.Б. — за серію робіт «Резонансні явища та поляризаційне гальмове випромінювання при зіткненнях електронів з атомами».

2007

Данильченко Б.О., Сарбей О.Г. — За цикл робіт «Дослідження електрон-фононої взаємодії просторово обмежених станів носіїв в експериментах з балістичними фононами».

Премія ім. Л.П. Симиренка

1985

Шайтан І.М., Чуприна Л.М., Клєєва Р.Ф. — За цикл робіт «Інтродукція і селекція південних і нових плодкових культур».

1988

Клименко С.В. — За цикл робіт «Створення високоінтенсивних насаджень яблунь на клонних підщепах, нових форм айви звичайної, кизилу та розробка технологій їх промислового вирощування» (у співавторстві).

1990

Булах А.А. — За цикл робіт «Тканинна несумісність при трансплантаціях рослин та інтегрований захист садів від шкідників і хвороб» (у співавторстві).

1991

Логінов В.Б. — За монографію «Інтродукційна оптимізація лісових культурценозів».

1992

Мороз П.А. — За цикл робіт «Селекція і алопатія плодкових культур» (у співавторстві).

1993

Лебеда А.П., Джуренко Н.І. — За монографію «Обліпіха на Україні».

- 1998**
Гапоненко М.Б. — За книгу «Ваш сад» (у співавторстві).
- 1999**
Горобець В.Ф. — За цикл робіт «Збереження генофонду, створення і впровадження у виробництво нових сортів агрусу, смородини, суниці та півонії».
- 2001**
Горницька І.П. — за цикл робіт «Інтродукція видів роду ехінацея та тропічних і субтропічних рослин».
- 2005**
Логвиненко В.Ф. — За цикл робіт «Індукований мутагенез в генетичному поліпшенні рослин».
- Премія ім. К.Д. Синельникова**
- 1975**
Галкін О.О., Завадський Е.А. — За цикл праць з питань індуквання нового стану речовин сильним магнітним полем.
- 1976**
Ситенко О.Г. — За цикл праць з теорії ядерних процесів при високих енергіях.
- 1977**
Немошкаленко В.В., Дехтяр І.Я. — За цикл праць «Електронні властивості реальних металів і сплавів».
- 1978**
Бар'яхтар В.Г., Ахієзер І.О., Пелетминський С.В. — За цикл праць «Високочастотні релаксаційні процеси в магнетиках».
- 1979**
Лесник А.Г. — За монографію «Наведена магнітна анізотропія».
- 1980**
Кондратенко А.М. — За цикл праць з теорії поширення електромагнітних хвиль в обмеженій плазмі.
- 1981**
Смирнов А.А. — За монографію «Теорія сплавів проникнення».
- 1982**
Філіппов Г.Ф. — За монографію «Мікроскопічна теорія колективних збуджень атомних ядер» (у співавторстві).
- 1983**
Залюбовський І.І., Немець О.Ф., Левон О.І. — За цикл робіт «Вивчення структури ядер за допомогою магнітних моментів вищукваних станів».
- 1984**
Тягай В.А., Снітко О.В. — За монографію «Електровідбиття світла у напівпровідниках».
- 1985**
Єременко В.В., Харченко М.Ф., Локтєв В.М. — За цикл робіт «Візуалізація 180-градусних феромагнітних доменів».
- 1986**
Волков Є.Д., Супруненко В.П., Шишкін О.О. — За монографію «Стеларатор».
- 1987**
Яковенко В.М., Білецький М.М., Ханкіна С.І. — За цикл робіт «Поверхневі магнітоплазмові хвилі у напівпровідниках».
- 1988**
Гріднев В.Н., Івасишин О.М., Ошкадьоров С.П. — За монографію «Фізичні основи швидкісного термозміцнення титанових сплавів».
- 1989**
Литовченко В.Г. — За монографію «Переніс електронів і дірок біля поверхні напівпровідників» (у співавторстві).
- 1990**
Вишневський І.М., Желтоножський В.О. — За цикл робіт «Збудження ядер при анігіляції електронів».
- 1991**
Якименко І.П., Загородній А.Г. — За цикл робіт «Статистична теорія плазмово-молекулярних систем».
- 1992**
Одулов С.Г., Соскін М.С., Хижняк А.І. — За монографію «Лазери на динамічних ґратках».
- 1993**
Кулемін Г.П., Розказовський В.Б. — За монографію «Розсіяння міліметрових радіохвиль поверхнею Землі під малими кутами».
- 1994**
Запісочний І.П., Кельман В.А., Шпенник Ю.О. — За цикл робіт «Фізичні процеси та ме-

ханізми збудження когерентного випромінювання в лазерах на парах вісмуту з електророзрядним і оптичним способами накачки).

1995

Біланюк О., Слюсаренко Л.І., Токаревський В.В. — За цикл праць «Дослідження повних перерізів реакцій взаємодії α -частинок з ядрами».

1996

Дмитрук М.Л. — За роботу «Поверхневі поляритони у напівпровідниках і діелектриках» (у співавторстві).

1997

Цимбал Л.Т., Данишин М.К., Овсієнко Д.Ю. — За цикл робіт з фізики фазових переходів.

1998

Бродин М.С., Марісова С.В., Сугаков В.Й. — За цикл робіт «Поверхневі екситони та деформуючі поляритони в молекулярних кристалах».

1999

Косевич А.М. — За монографію «Обратимая пластичность кристаллов».

2001

Назарчук З.Т., Ситенко Ю.О. — За серію робіт з теорії фізичних полів.

2003

Колесниченко Я.І., Луценко В.В., Яковенко Ю.В. — за серію робіт «МГД — явища та транспорт іонів високих енергій у термоядерній плазмі».

2005

Лаврентьев О.О., Маслов В.О. — За цикл робіт «Розробка концепції термоядерного реактора і нейтронного джерела на основі багатощільної електромагнітної пастки».

2007

Даневич Ф.А., Кобичев В.В., Третяк В.І. — За серію праць «Експериментальні дослідження рідкісних процесів у фізиці атомного ядра та елементарних частинок».

Премія ім. М.Д. Стражеска

1994

Бобров В.О. — За монографію «Синдром слабкості синусового вузла та суправентрикулярні аритмії» (у співавторстві).

1995

Коркушко О.В., Чеботарьов Д.Ф. — За монографію «Геріатрія в терапевтичній практиці».

1998

Мала Л.Т. — За монографію «Серцеві глікозиди» (у співавторстві).

2000

Фролькіс В.В. — За монографію «Старение и экспериментальная патология сердечно-сосудистой системы» (посмертно).

Премія ім. С.І. Субботіна

2000

Тяпкін К.Ф. — За підручник «Фізика Землі».

2002

Булах Є.Г., Шуман В.М. — За монографію «Основы векторного анализа и теории поля».

2004

Максимчук В.Ю., Городиський Ю.М., Кузнєцова В.Г. — За роботу «Динаміка аномального магнітного поля Землі».

2006

Анциферов А.В. — За монографію «Теория и практика шахтной сейсморазведки».

Премія ім. С.П. Тимошенка

2000

Гузь О.М. — За монографію «Fundamentals of the Three-Dimensional Theory of Stability of Deformable Bodies» (Berlin: Springer — Verlag, 1999).

2002

Селезов І.Т. — За цикл робіт «Поширення та розсіяння гідродинамічних, магніто-та гідрпружних хвиль в обмежених та локально неоднорідних середовищах».

2004

Лебедєв А.О., Гудрамович В.С. — За цикл праць «Процеси деформування матеріалів та граничні стани елементів конструкцій в умовах складного навантаження».

2006

Заруцький В.О., Луговий П.З., Мейш В.Ф. — За цикл праць «Методи визначення динамічних характеристик і напруженого стану ребристих пластин і оболонки при динамічних

навантаження та аналіз впливу дискретного розміщення ребер».

Премія ім. В.І. Толубинського

1999

Долінський А.А. — За цикл робіт «Теплофізика двофазних середовищ».

2001

Гнесін В.І., Голошапов В.М., Шубенко О.Л. — За цикл робіт «Підвищення економічності, надійності та продовження ресурсу тепло-технічного обладнання ТЕС та АЕС».

2003

Халатов А.А., Борисов І.І., Костенко Н.В. — За цикл робіт «Термогазодинаміка вихрових і закручених потоків».

2005

Мацевитий Ю.М. — За монографію «Обратные задачи теплопроводности» (у 2-х томах).

2007

Снежкін Ю.Ф., Нікітенко М.І., Сорокова Н.М. — За цикл робіт «Дослідження динаміки тепломасопереносу, фазових перетворень та усадки при сушінні колоїдних капілярно-пористих тіл з метою створення енергозберігаючих технологій».

Премія ім. В.І. Трефілова

2004

Мільман Ю.В., Фірстов С.О., Мешков Ю.Я. — За роботу «Структурні основи формування високомісних станів».

2006

Неклюдов І.М., Котречко С.О., Гринік Е.У. — За цикл робіт «Фізика міцності конструкційних матеріалів, які працюють в умовах радіаційного опромінення».

Премія ім. М.І. Туган-Барановського

1993

Чумаченко М.Г., Айзенштейн М.Д., Заботіна Р.І. — За цикл праць з економічних проблем автоматизації виробництва.

1995

Чухно А.А. — За цикл робіт «Проблеми переходу до ринкової економіки».

1996

Долішній М.Л., Пирожков С.І., Злупко С.М. — За цикл робіт «Теоретичні основи відтво-

рення трудового потенціалу і механізм його реалізації в умовах формування ринкової економічної системи».

1997

Борщевський П.П., Пасхавер Б.Й., Трегобчук В.В. — За цикл робіт «Економічні та екологічні проблеми розвитку і функціонування національного агропромислового комплексу».

1998

Дорогунцов С.І., Хвесик М.А. — За цикл наукових праць «Основи оптимізації екосередовищ».

2000

Пахомов Ю.М., Кримський С.Б., Павленко Ю.В. — За монографію «Пути и перепутья современной цивилизации».

2002

Амоша О.І., Новикова О.Ф. — За цикл праць з проблем соціальної орієнтації економіки.

2004

Єременко В.Г., Горкіна Л.П. — За цикл наукових праць «Соціальна економіка та історія економічної думки».

2006

Буркинський Б.В., Степанов В.М., Харічков С.К. — За цикл наукових праць «Екологізація політики регіонального розвитку».

2008

Федулова Л.І. — За цикл робіт з управління інноваційним розвитком економіки.

Премія ім. П.А. Тутковського

2008

Гожик П.Ф., Іванік М.М., Маслун Н.В. — За цикл наукових праць з палеонтології та стратиграфії кайнозою.

Премія ім. Є.П. Федорова

2000

Болотін С.Л., Яцків Я.С. — За серію робіт «Теорія та практика застосування методу довгобазової радіоінтерферометрії в астрометрії та геодинаміці».

2006

Брауде С.Я. (посмертно), **Сидорчук М.А., Сидорчук К.М.** — За цикл робіт «Каталог радіоджерел північного неба в діапазоні декаметрових хвиль».

Премія ім. І.Я. Франка

1981

Гринчишин Д.Г., Гумецька Л.Л., Керницький І.М. (помертно) — За «Словник староукраїнської мови XIV—XV ст.»

1982

Новиченко Л.М. — За монографію «Поетичний світ Максима Рильського».

1983

Дей О.І. — За цикл робіт «Революційно-демократична ідейність та народність у творчому втіленні Івана Франка».

1984

Жолтовський П.М. — За цикл робіт «Проблеми розвитку української художньої культури XVI—XVIII ст.».

1985

Жовтобрюх М.А., Німчук В.В. — За монографію в чотирьох книгах «Історія української мови».

1987

Сиваченко М.Є. — За цикл монографій з проблем історико-порівняльного і текстологічного вивчення української літератури XIX ст.

1988

Гончаренко М.В. — За цикл робіт «Проблеми розвитку духовної культури».

1989

Вихованець І.Р. — За цикл мовознавчих праць «Граматична структура української мови».

1990

Степовик Д.В. — За цикл робіт, присвячених дослідженню українського барокко.

1991

Андерш Й.Ф., Неруш Г.І. — За «Чесько-український словник» (у двох томах).

1992

Стрижак О.С. — За монографічні дослідження «Етніонімія птолемеєвої Сарматії».

1993

Мороз М.О. — За серію робіт з джерелознавства «Літопис життя і творчості Л.Українки».

1994

Затонський Д.В. — За монографію «Реалізм — це сумнів».

1995

Півторак Г.П. — За цикл робіт «Формування і діалектна диференціація давньоруської мови», «Українці: звідки ми і наша мова».

1996

Ільницький М.М. — За цикл праць «Українська повоєнна еміграційна поезія» та «Від «Молодої музи» до «Празької школи».

1997

Вервес Г.Д. — За монографію «Українці на рандеву з Європою».

2000

Овсійчук В.А. — За працю «Українське малярство X—XVIII ст. Проблеми кольору».

2002

Коцюбинська М.Х. — За працю «Зафіксоване і нетлінне. Роздуми про епістолярну творчість».

2004

Жулинський М.Г., Дончик В.Г., Мишанич О.В. (помертно) — За працю «Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, 1926—2001: Сторінки історії».

2006

Гундорова Т.І. — За працю «Femina melancholica. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської».

2008

Нахлік Є.К. — За працю «Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель» (у 2-х томах).

Премія ім. І.М. Францевича

1988

Єременко В.Н., Великанова Т.Я., Артюх Л.В. — За монографію «Потрійні системи молібдену з вуглецем та перехідними металами IV групи».

1989

Курдюмов О.В., Олійник Г.С., Пилякєвич О.М. — За цикл робіт «Фазові перетворення та структуроутворення в матеріалах на основі вуглецю та нітриду бору».

1990

Аксьонов О.Ф. — За цикл робіт «Розробка зносо- і корозійностійких матеріалів покриття

і технологій їх нанесення на деталі авіаційної техніки методом вакуумно-плазмових прискорювачів високих енергій» (у співавторстві).

1991

Скороход В.В., Солоній Ю.М., Уварова І.В. — За монографію «Хімічні, дифузійні і реологічні процеси в технології порошкових матеріалів».

1992

Будавовський С.В., Галунов М.З., Крайнов І.П. — За цикл робіт «Вплив електронно-акцепторних мікродомішок розплаву органічних молекулярних речовин на процес кристалізації та властивості монокристалів».

1993

Лавренко В.О., Гогоца Ю.Г. — За монографію «Корозія конструкційної кераміки».

1994

Єршов Г.С., Позняк Л.О. — За монографію «Структурування і формування властивостей сталей і сплавів».

1995

Глиничук М.Д., Биков Т.П., Якименко Ю.Л. — За цикл робіт «Нові матеріали та елементи електронної техніки на основі п'єзокераміки титанату-цирконату свинцю».

1996

Толмачов О.В., Ткачов В.О., Саввін Ю.М. — За цикл робіт «Розробка та дослідження нових моно- і мультимолекулярних плівок Ленгмюра—Блоджетт органічних люмінофорів, барвників та полімерів».

1997

Новиков М.В., Шульженко О.О., Богатирьова Г.П. — За цикл робіт «Синтез алмазу».

1998

Падерно Ю.Б. — За цикл робіт «Закономірності формування структури та властивостей матеріалів на основі боридів рідкісноземельних елементів».

1999

Соложенко В.Л., Туркевич В.З., Петруша І.А. — За цикл робіт «Фізико-хімічні основи синтезу кубічного нітриду бору».

2001

Гнесін Г.Г., Гадзира М.П., Михайлик О.О. — За цикл праць «Синтез та дослідження не-

рівноваженого твердого розчину SiC-C і матеріалів на його основі».

2003

Найдич Ю.В., Красовський В.П. — За цикл робіт «Дослідження взаємодії з металами безкисневих іонних сполук (галогенідів), відкриття аномального ефекту інертності, незмочування та корозійної стійкості цих речовин у контакті з особливо хімічно агресивними розплавами та розробка вогнетривів для ізотермічної плавки, гомогенізації та лиття сплавів, що містять Ti, Zr, Hf, V, Nb».

2005

Косторнов А.Г. — За монографію «Матеріалознавство дисперсних і пористих металлов и сплавів».

2007

Зауличний Я.В., Івашенко В.І., Хижун О.Ю. — За цикл праць «Електронна структура нестехіометричних, аморфних, нанорозмірних фаз та фаз високого тиску — основа створення нового покоління неметалічних матеріалів із прогнозованими властивостями».

Премія ім. М.Г. Холодного

1973

Брадів Є.М. — За цикл праць у галузі вивчення рослинного покриву, стратиграфії, розвитку боліт УРСР та їх раціонального використання.

1974

Бачуріна Г.Ф., Білик Г.І., Афанасьєв Д.Я. — За монографію «Рослинність Української РСР».

1975

Ситник К.М., Мусатенко Л.І., Книга М.М. — За монографію «Фізіологія кореня».

1976

Оксіюк О.П., Кафтанникова О.Г. — За монографію «Водорості каналів світу», «Безхребетні каналів СРСР».

1977

Гродзінський А.М. — За цикл праць з експериментальної ботаніки.

1978

Кондратюк Є.М., Тарабрін В.П. — За працю «Донецький ботанічний сад АН УРСР. (Теоретичні основи і практика будівництва, наукова та організаційна діяльність)».

1979

Кордюм Є.Л. — За монографію «Еволюційна цитоембріологія покритонасінних рослин».

1980

Гродзінський Д.М., Ількун Г.М. — За цикл праць «Біофізика рослин і системи надійності та стійкості організму і клітини».

1981

Ширяєв А.І. (посмертно) — За монографію «Субмікроскопічна і макромолекулярна організація хлоропластів».

1982

Дудка І.С., Вассер С.П., Бухало А.С. — За цикл робіт «Промислове культивування їстівних грибів».

1983

Калінін Ф.Л., Сарнацька В.В., Поліщук В.Є. — За монографію «Методи культури тканин у фізіології та біохімії рослин».

1984

Процько Р.Ф., Варшавська В.Б., Біленька О.К. — За цикл робіт «Фізіологічні основи стійкості найважливіших сільськогосподарських культур в процесі вегетації і збереження їх урожаю».

1985

Кондратьєва Н.В. — За цикл робіт «Внутривидова морфологічна мінливість, морфогенез і систематика синьо-зелених водоростей».

1986

Коломієць О.Д. — За монографію «Біосинтез білків і радіаційні процеси у клітині».

1987

Гудков І.М. — За монографію «Клітинні механізми післярадіаційного відновлення рослин».

1988

Шеляг-Сосонко Ю.Р. — За цикл робіт, присвячених питанням екології, ценопопуляційної структури, ценогенезу, охорони неморальних лісів Європейської частини СРСР.

1989

Головко Е.А., Кочубей С.М. — За цикл робіт, присвячених розробці фізіолого-біофізичних основ продуктивності рослин.

1990

Балашов Л.С.Соломаха В.А. — За цикл робіт «Розробка принципово нової типології районування, агротехніки та еколого-фітоценотичних стратегій багаторічних трав для створення, випробування і впровадження в лукове господарство України високопродуктивних та стійких фітоценозів».

1991

Шматько І.Г., Шведова О.Ю., Григорюк І.П. — За цикл робіт «Водообмін та посухостійкість рослин».

1992

Гуляєв Б.І., Митрофанов Б.О. — За цикл робіт «Фотосинтез, продукційний процес та продуктивність сільськогосподарських культур».

1993

Ткачук К.С. — За цикл робіт «Водний і сольовий обмін рослин».

1994

Дідух Я.П., Бурда Р.І. — За цикл робіт «Рослинний покрив і флора півдня України та їх антропогенна трансформація».

1995

Сіренко Л.Я., Черевченко Т.М. — За цикл праць «Біологія розвитку та вирощування рослин в контрольованих умовах».

1996

Масюк Н.П. — За роботу «Еволюційні аспекти морфології екваторіальних водоростей».

1997

Протопопова В.В., Новосад В.В. — За серію праць «Теоретичні та прикладні аспекти природної диференціації та синантропізації спонтанної флори України».

1998

Старченков Ю.П., Нічик М.М., Коць С.Я. — За цикл робіт «Фізіолого-біохімічні особливості симбіотичних взаємовідносин бобових рослин і нових штамів бульбочкових бактерій».

2001

Яворська В.К., Драгатов І.В., Троян В.М. — За цикл робіт «Функціонування аденілатциклазної та гормональної системи в рослинній клітині».

2003

Дмитрієв О.П. — За цикл робіт «Сигнальні системи імунітету рослин».

2005

Мережинський Ю.Г., Мордерер Є.Ю., Швартау В.В. — За цикл робіт «Фізіологічні механізми регуляції вибіркової фітотоксичності гербіцидів».

2007

Кунах В.А., Лебеда А.П., Собко В.Г. — За цикл робіт «Фіторесурси України: раціональне використання та біотехнологія».

Премія ім. В.М. Хрущова

1999

Шидловський А.К., Липківський К.О., Федій В.С. — За цикл робіт «Розвиток теорії електричних кіл з вентилями та створення на її основі нових технічних засобів корекції параметрів електричної енергії».

2001

Буткевич О.Ф., Левітський В.Г. — За цикл робіт «Елементи теорії та методи побудови систем інформаційного забезпечення та управління режимами електричних мереж».

2003

Кулик М.М., Костюківський Б.А. — За цикл робіт «Дослідження та оптимізація напрямів перспективного розвитку електроенергетичної системи України».

2005

Шидловська Н.А. — За серію праць «Дослідження нелінійних електричних кіл аналітичними методами» (у співавторстві).

2007

Божко О.Є. — За цикл наукових праць «Нові результати теорії електромагнітних віброзбуджувачів і нові ефекти в них».

Премія ім. Д.І. Чижевського

1999

Нічик В.М. — За цикл наукових праць «Діяльність і філософія Петра Могили».

2001

Кримський С.Б. — За монографію «Філософія як шлях людяності та надії».

2003

Михальченко М.І. — За монографію «Культура. Ідеологія. Особистість».

2005

Конверський А.Є. — За монографію «Теорія и ее обоснование».

2007

Рудич Ф.М. — За цикл наукових праць «Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти» (у співавторстві).

Премія ім. О.Г. Шліхтера
(присуджувалася в 1973—1991 рр.)

1973

Багрій П.І. — За монографію «Динаміка і структура суспільного виробництва при соціалізмі (питання методології і аналізу)».

1974

Алимов О.М., Федорищева А.М., Савченко А.П. — За монографію (у 2-х томах) «Економіка Донбасу» і «Економіка галузей народного господарства Донбасу».

1976

Генсірук С.А. — За цикл праць «Ліси Українських Карпат та їх використання», «Ялиники Східних Карпат», «Комплексне лісове господарство у гірських умовах», «Лісові ресурси України, їх охорона та використання».

1977

Паламарчук М.М. — За цикл праць, присвячених дослідженню територіальних комплексів і економічної географії Української РСР.

1979

Нижній М.І. — За цикл праць з питань вдосконалення системи оплати праці в колгоспах Української РСР.

1980

Чумаченко М.Г., Заставний Ф.Д., Фінагін В.В. — За цикл праць з питань планування економічного та соціального розвитку територіально-виробничих комплексів і міст.

1981

Ямпольський С.М. — За цикл праць «Економічні проблеми науково-технічного прогресу».

1982

Мамутов В.К., Іванов М.І., Заботіна Р.І. — За цикл робіт «Науково-технічна революція і вдосконалення управління соціалістичним виробництвом».

1983

Долішній М.І. — За цикл робіт з проблеми використання трудових ресурсів і удосконалення планування виробництва (у співавторстві).

1984

Веденичев П.Ф., Онищенко О.М., Шепотько Л.О. — За цикл робіт «Соціально-економічні проблеми підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва і розвитку аграрно-промислового комплексу».

1985

Александрова В.П. — За цикл робіт «Економічні проблеми науково-технічного прогресу і технічного переозброєння виробництва» (у співавторстві).

1986

Бакаєв О.О., Яровицький М.В., Костіна Н.І. — За цикл робіт «Створення і впровадження багатодільових імітаційних систем».

1987

Прокопенко М.Д., Амоша О.І., Біренберг Б.М. — За цикл робіт «Вдосконалення управління економічного регіону».

1988

Беленький П.Ю., Золотарьов А.М. — За цикл робіт «Економічні та організаційні проблеми підвищення ефективності виробництва і якості продукції».

1989

Чухно А.А. — За цикл робіт з актуальних проблем політичної економії соціалізму.

1990

Білорус О.Г. — За цикл робіт «Формування концепції інтегрованої системи управління народним господарством» (у співавторстві).

1991

Геєць В.М. — За цикл робіт «Прогнозування динаміки і структури суспільного виробництва (на матеріалах Української РСР)».

Премія ім. І.І. Шмальгаузена

1994

Топачевський В.О., Несін В.А., Скорик О.Ф. — За цикл робіт «Гризуни неогену та давнього плейстоцену півдня Східної Європи (систематичний, історикофауністичний, біостратиграфічний та палеогеографічний аналіз)».

1995

Корнюшин В.В., Смогоржевська Л.О., Іскова Н.І. — За серію праць «Паразитичні черви птахів України (проблеми систематики, сучасне поширення та екологія)».

1996

Зайцев Ю.П. — За серію праць «Сучасний стан та зміни в екологічній системі Чорного моря».

1997

Ковтун М.Ф. — За цикл робіт «Порівняльна анатомія, ембріологія і еволюція рукокрилих» (у співавторстві).

2000

Францевич Л.І., Гайченко В.А., Крижанівський В.І. — за цикл робіт «Вплив Чорнобильської катастрофи на тваринний світ».

2002

Романенко В.Д., Кріт В.Г., Соломатіна В.Д. — За цикл робіт «Екологічні основи біотехнологій відтворення риб і безхребетних в аквакультури».

2004

Аністратенко В.В., Довгаль І.В., Корнюшин О.В. (посмертно) — За цикл робіт «Проблеми еволюції водних безхребетних (найпростіших та моллюсків)».

2006

Гасвська А.В. — За цикл робіт «Монографічні довідкові видання про паразитів та хвороби риб».

2008

Черней Л.С. — За серію наукових праць «Жуки — чорнотілки фауни України, їх морфологічні особливості та методи захисту від них» (у співавторстві).

Премія ім. Л.В. Шубникова

2004

Єременко В.В., Сіренко В.А., Філь В.Д. — За цикл робіт «Магнітопружні явища у шубниковській фазі надпровідників».

Премія ім. В.Я. Юр'єва

1965

Зосимович В.П., Панін В.О. — За розроблення методики виведення нових поліплоїдних гібридів і впровадження їх у практику.

1968

Кучумов П.В. (посмертно), **Ватуля Є.О.**, **Голуб М.О.** — За розроблення методики міжвидової гібридизації і виведення високоврожайних гібридних міжвидових сортів ярої твердої пшениці Харківська 46 і Народна.

1969

Поляков І.М. — За цикл праць, присвячених дослідженню процесів обпилення і запліднення сільськогосподарських рослин, обґрунтуванню нових методів дослідження у цій галузі і застосуванню одержаних даних у практиці гібридизації рослин, за успішне керівництво селекційно-насінними роботами Українського науково-дослідного інституту рослинництва, селекції і генетики ім. В.Я. Юр'єва.

1970

Кияк Г.С. — За цикл праць у галузі рослинництва, селекції і луківництва; виведення нових районованих сортів озимої пшениці Галицька, ярої пшениці Дублянка 4, озимого жита Львівське, озимого ріпака Дублянський, кормових бобів Коричневі.

1971

Тарасенко Т.Б. — За виведення чотирьох районованих сортів ярого ячменю.

1972

Сергєєв В.О., **Косенко Н.Ф.** — За розроблення генетичних методів селекції і використання гетерозису в промисловому птахівництві.

1973

Харченко К.Д. — За цикл праць з селекції нових сортів багаторічних декоративних квіткових рослин.

1974

Бржезицький О.П. — За виведення високопродуктивних сортів озимого жита, озимої вики, гречки, люцерни і проса.

1975

Шайтан І.М., **Клєєва Р.Ф.**, **Чуприна Л.М.** — За цикл праць з інтродукції і селекції плодкових культур — персика Рум'яний, Дружба і нових форм винограду, абрикоса, волоського горіха, вишні та яблуні.

1976

Ремесло В.М. — За виведення і впровадження у виробництво високопродуктивних інтенсивних сортів озимої пшениці (Іллічівка, Миронівська 808, Миронівська ювілейна).

1977

Банникова В.П. — За монографію «Цитоморфологія міжвидової несумісності у рослин».

1978

Вовк П.С. — За монографію «Біологія далекозахідних рослиноїдних риб та їх господарське використання у водоймах України».

1979

Шевцов І.А. — За монографію «Генетичні принципи поліпшення аутополіплідних рослин».

1980

Утеуш Ю.А. — За цикл праць «Селекція, насінництво і нові технології вирощування кормових хрестоцвітних рослин».

1981

Дудик Н.М. — За цикл праць «Інтродукція та акліматизація бобоцвітних на Україні, морфологія та еволюція плодів і насіння».

1982

Черевченко Т.М., **Кушнір Г.П.**, **Майко Т.К.** — За цикл робіт «Вивчення біологічних особливостей тропічних орхідей, розробка прийомів їх розмноження та вирощування».

1983

Глеба Ю.Ю. — За цикл робіт «Одержання та вивчення міжтрибних парасексуальних гібридів».

1984

Романенко В.Д. — За цикл робіт «Розробка біологічних основ теплової адаптації риб».

1986

Ященко М.П. — За створення нових високодекоративних сортів квіткових рослин і впровадження їх в зелене будівництво країни.

1987

Тиж Р.М. — За цикл робіт «Створення і впровадження нових високопродуктивних форм і сортів горіха волоського в народне господарство».

1989

Созинов О.О. — За монографію «Поліморфізм білків і його значення в генетиці та селекції».

1991

Котик О.О. — За цикл робіт з інтродукції та впровадження у виробництво нових сортів

дерноутворюючих багаторічних трав (у спів-авторстві).

1992

Сідоров В.А. — За монографію «Біотехнологія рослин. Клітинна селекція».

1993

Моргун В.В. — За монографію «Генетичні основи і методи селекції скоростиглих гібридів кукурудзи» (у співавторстві).

1994

Гринь В.П. — За цикл робіт «Створення високворожайних і стійких вітамінних сортів овочевих рослин, впровадження їх у сільськогосподарське виробництво України».

1995

Косенко І.С., Мітін В.В., Мороз О.К. — За серію монографій «Ліщина деревовидна на Україні», «Інтродукція шипшини у лісостепу України», «Біологія рослин, інтродукованих у дендропарку «Софіївка», «Кореневласні рослини лісостепу України».

2000

Клименко С.В., Левенко Б.О., Рубцева М.О. — За цикл робіт «Теоретичні основи нових методів селекції та їх використання у плодівництві».

2002

Блюм Я.Б., Кунах В.А., Лісевич Л.О. — За цикл робіт «Генетичні основи клітинної селекції, інженерії рослин та селекційні білкові маркери».

2006

Рахметов Д.Б. — За цикл робіт «Інтродукція та створення сортів нових високопродуктивних культур для забезпечення сталого розвитку агросфери України» (у співавторстві).

2008

Глухов О.З., Остапко В.М., Коршиков І.І. — За серію наукових праць «Акліматизація та селекція рослин у техногенно трансформованому середовищі (популяційно-генетичні та еколого-созологічні основи».

Премія ім. М.К. Янгеля

1977

Нікітін П.І., Светлов П.М. — За цикл праць «Розроблення теоретичних і експериментальних методів дослідження динаміки і міцності конструкцій».

1979

Романенко В.М., Гапунін А.Я., Лихобаба Б.Ф. — За цикл праць з теорії керування конструкціями нової техніки.

1980

Уткін В.Ф., Макаров О.М. — За цикл праць «Створення зразків нової техніки і освоєння їх у промислового виробництва».

1981

Сергєєв В.Г., Луковський І.О. — За цикл праць «Розроблення і впровадження методів розв'язання задач динаміки і стійкості керуєчих систем».

1982

Будник В.С., Герасюта М.Ф. — За цикл робіт «Комплекс теоретичних і експериментальних робіт по забезпеченню створення та експлуатації літальних апаратів».

1983

Пилипенко В.В., Гузь О.М. — За цикл робіт «Дослідження динаміки, стійкості та міцності двигунових приладів».

1984

Антонов О.К. — За створення високоефективної автоматизованої системи управління надважкого транспортного літака з стріловидним крилом.

1985

Григоренко Я.М., Шевченко Ю.М., Іванов І.І. — За цикл робіт «Дослідження напруженості та оптимізація конструкцій складної форми при високих температурах».

1987

Лотарєв В.О. — За цикл робіт з авіаційного моторобудування.

1988

Горбулін В.П. — За роботу «Автоматизація процесів збору, обробки і аналізу результатів вимірів, одержуваних при натурних випробуваннях зразків нової техніки» (у співавторстві).

1989

Задонцев В.А., Григор'єв Ю.Є., Манько І.К. — За цикл робіт «Забезпечення поздовжньої стійкості замкнених автоколивальних гідромеханічних систем».

1990

Борисенко В.О., Харченко В.К. — За цикл робіт «Високотемпературна міцність тугоплавких і композиційних матеріалів та їх застосування в апаратах космічної техніки».

1991

Коваленко М.Д., Конохов С.М. — За цикл робіт «Дослідження термогазодинаміки високоентальпійних потоків і розробка енергетичних установок, що забезпечують високі характеристики літальних апаратів».

1992

Грінченко В.Т., Макаренков А.П., Салтанов М.В. — За цикл робіт «Дослідження структури гідродинамічних полів і рівня гідродинамічних шумів протяжних антен».

1993

Ларін В.Б. — За цикл робіт «Підвищення ефективності оцінок результатів випробувань нової техніки» (у співавторстві).

1994

Басс В.П., Тимошенко В.І., Шувалов В.О. — За цикл робіт «Розробка експериментально-теоретичних методів та комплексні дослідження з аерогазодинаміки і електроплазодинаміки об'єктів ракетно-космічної техніки».

1997

Алпатов А.П., Гудрамович В.С., Переверзев Є.С. — За цикл робіт «Розробка експериментально-теоретичних методів та досліджень довговічності об'єктів ракетно-космічної техніки».

1998

Богомаз Г.Л., Пилипенко О.В., Довготько М.І. — За цикл робіт «Розробка теоретико-експериментальних методів дослідження динамічної навантаженості та динамічної сумісності рідинних ракетних двигунних установок і конструкцій ракет-носіїв космічних апаратів».

2001

Кравчук Л.В., Куріат Р.І. — За цикл праць «Методи та результати дослідження несучої здатності теплозахисних та жароміцних покриттів елементів конструкцій аерокосмічної техніки в умовах інтенсивних теплових потоків».

2003

Белецька Н.Г. — За цикл робіт «Дослідження сучасних проблем динаміки польоту об'єктів ракетно-космічної техніки».

Вчені Академії — заслужені діячі науки України

Абрамов Ф.О.	1974	Водяницький В.О.	1968	Івахненко О.Г.	1972
Аксентьєва З.М.	1960	Возіанов О.Ф.	1986	Ізмайлов М.А.	1955
Альперн Д.О.	1947	Воїнственський М.А.	1976	Інопін Є.В.	1978
Амосов М.М.	1959	Волков Д.В.	1982	Іщенко І.М.	1942
Андріюк К.І.	1978	Волков І.В.	1982	Іжакевич Г.П.	1979
Антонов О.К.	1976	Волошкевич Г.З.	1981	Кавецький Р.Є.	1960
Антропов Л.І.	1977	Вялов О.С.	1981	Калінін Ф.Л.	1978
Артюшенко О.Т.	1981	Габович М.Д.	1978	Квасников Є.І.	1981
Асніс А.Ю.	1981	Галкін О.О.	1978	Квасницький О.В.	1960
Атросченко В.І.	1958	Ганіна К.П.	1986	Кирилюк Є.П.	1972
Ахієзер О.І.	1986	Гассанов Л.Г.	1982	Кияк Г.С.	1964
Бабинєць А.Є.	1981	Гжицький С.З.	1960	Кільчевський М.О.	1977
Бабій Б.М.	1974	Глушков В.М.	1978	Кіпріанов А.І.	1957
Бабко А.К.	1966	Гордієнко А.Т.	1987	Кірсанов О.В.	1964
Бажан М.П.	1966	Гребень Л.К.	1970	Клоков В.І.	1977
Бар'яхтар В.Г.	1980	Гріднєв В.Н.	1982	Клоков М.В.	1981
Барабашов М.П.	1941	Губергріц М.М.	1935	Когановський О.М.	1982
Бєліцер В.О.	1970	Гудзенко П.П.	1977	Кожєвников С.М.	1976
Бібіков С.М.	1975	Гулий М.Ф.	1956	Козак В.Є.	1982
Білай В.Й.	1968	Гуслистий К.Г.	1968	Коломійченко О.С.	1955
Білецький О.І.	1941	Давидов О.С.	1972	Комісаренко В.П.	1960
Білий М.У.	1972	Даниленко М.В.	1968	Кондалєв А.І.	1982
Білодід І.К.	1966	Данилюк І.І.	1982	Кондратюк Є.М.	1981
Блажкевич Б.І.	1976	Делімарський Ю.К.	1974	Копитов В.Ф.	1981
Богатський О.В.	1979	Деркач В.П.	1975	Кордюм Є.Л.	1984
Боголюбов М.М.	1970	Дехтяр І.Я.	1982	Корецький В.М.	1947
Богомолець О.О.	1943	Дибан Є.П.	1979	Корж О.О.	1982
Богомолець Олег О.	1969	Динник О.М.	1944	Королюк О.П.	1982
Бондар М.Г.	1976	Дмитренко І.М.	1986	Космодам'янський О.С.	1983
Бондаренко В.В.	1978	Дмитренко П.О.	1969	Крилов М.М.	1939
Бондарчук В.Г.	1970	Доброчасва Д.М.	1982	Кримський А.Ю.	1940
Борзяк П.Г.	1978	Дроботько В.Г.	1966	Крип'якевич І.П.	1961
Браун М.П.	1973	Дубина К.К.	1967	Крутиховська З.О.	1979
Бродський О.І.	1965	Думанський А.В.	1950	Кулешов М.М.	1955
Будник В.С.	1983	Душечкін О.І.	1949	Кулініч І.М.	1984
Буланкін І.М.	1951	Єременко В.В.	1982	Кундієв Ю.І.	1977
Булаховський Л.А.	1941	Єременко В.Н.	1974	Куриленко О.Д.	1974
Бурак Я.Й.	1982	Єсельсон Б.Н.	1977	Кухтенко О.І.	1974
Вальтер А.К.	1955	Задонцев А.І.	1958	Лазаренко Є.К.	1961
Ванін Г.А.	1982	Залеський В.К.	1936	Лазарєв Б.Г.	1966
Васильєв В.В.	1985	Залюбовський І.І.	1979	Лазарян В.А.	1969
Васильєв В.П.	1973	Запісочний І.П.	1985	Лариков Л.Н.	1979
Веденічев П.Ф.	1985	Захарова І.Я.	1982	Левченко К.С.	1982
Веклич М.Ф.	1984	Зеленський В.Ф.	1978	Леонтович О.В.	1939
Верба П.І.	1980	Зербіно Д.Д.	1988	Лихолат А.В.	1984
Вертебний В.П.	1982	Зеров Д.К.	1965	Лотарєв В.О.	1984
Вєтров Ю.О.	1974	Зозуля Ю.П.	1978	Лошкарєв М.О.	1978
Виноградов Г.А.	1982	Золовський А.П.	1985	Луговцов М.В.	1945
Вишневський І.М.	1986	Золотарьов А.М.	1987	Лук'янова О.М.	1982
Вірник Д.Ф.	1969	Іванов В.Є.	1978	Лур'є О.Ю.	1958
Власюк П.А.	1956	Іванов В.М.	1946	Лучицький В.І.	1947
Воблий К.Г.	1944	Іванов М.І.	1979	Лучук А.М.	1986

Ляшко І.І.	1972	Прихотько А.Ф.	1966	Терновий К.С.	1974
Макарченко О.Ф.	1965	Прісняков В.Ф.	1982	Тимофєєв Б.Б.	1975
Максимович Г.Г.	1981	Протопопов В.П.	1934	Тимофєєвський О.Д.	1947
Мала Л.Т.	1969	Птуха М.В.	1944	Толок В.Т.	1978
Маркевич О.П.	1965	Пухов Г.Є.	1982	Толубинський В.І.	1974
Маркелов Г.І.	1948	Пучківська Н.О.	1968	Топачевський О.В.	1966
Матвєєв В.В.	1982	Рабінович З.Л.	1986	Третьяков Д.К.	1941
Мацков Ф.П.	1967	Рабкін Д.М.	1982	Трінус Ф.П.	1981
Медведєва Н.Б.	1941	Радомисельський І.Д.	1975	Троїцький Г.В.	1974
Митропольський Ю.О.	1967	Ройтер В.А.	1964	Тульчинська В.П.	1965
Мілях О.М.	1981	Ролл Я.В.	1948	Улітко А.Ф.	1984
Моссаковський В.І.	1978	Ромоданов А.П.	1970	Усенко І.С.	1986
Набойкін Ю.В.	1980	Ротмістров М.М.	1978	Утєвський А.М.	1984
Навакатіян О.О.	1985	Савчук М.П.	1965	Файнберг Я.Б.	1982
Нагорний О.В.	1943	Самофалов К.Г.	1985	Федорус Г.А.	1980
Назаренко В.А.	1970	Сапегін А.О.	1943	Федорченко І.М.	1970
Недбайло П.О.	1967	Свенсон О.М.	1979	Філатов В.П.	1935
Нестеренко О.О.	1974	Свєчников С.В.	1986	Фільчаков П.Ф.	1976
Нікітін В.М.	1955	Семененко М.П.	1957	Фольборг Г.В.	1953
Новик К.Й.	1978	Серков П.М.	1984	Фомін П.І.	1982
Новицька-Усенко Л.В.	1984	Сидельников В.М.	1986	Харламов П.В.	1984
Овсієнко Д.Ю.	1982	Симоненко Р.Г.	1988	Хмель І.С.	1982
Оканенко А.С.	1974	Синельников К.Д.	1954	Холодний М.Г.	1944
Окснер А.М.	1968	Синцов Д.М.	1935	Цесевич В.П.	1964
Онищенко О.С.	1983	Сиротинін М.М.	1941	Цукерник Л.В.	1978
Орлов О.Я.	1950	Ситенко М.І.	1936	Чаговець Р.В.	1964
Островська Л.К.	1983	Скоробагатько В.Я.	1978	Чеботарьов Є.Ю.	1978
Острянин Д.Х.	1972	Скурихін В.І.	1981	Чекалюк Е.Б.	1982
Паламарчук Л.С.	1982	Смирнов А.А.	1984	Чернишов Б.І.	1943
Паламарчук М.М.	1976	Смирнов В.В.	1986	Чернявський В.П.	1987
Палладін О.В.	1935	Смирнова-Замкова О.І.	1944	Чиженко І.М.	1974
Парнюк М.О.	1985	Соботович Е.В.	1986	Шаблювський Є.С.	1972
Пасічник М.В.	1964	Соколовський О.Н.	1945	Шавловський Г.М.	1982
Патон Є.О.	1940	Сохань Л.В.	1984	Шалімов О.О.	1967
Першин П.М.	1966	Старцев В.І.	1984	Шестопалов В.П.	1983
Пилипенко А.Т.	1984	Степанковська Г.К.	1987	Шмальгаузен І.І.	1935
Писаренко Г.С.	1973	Степанов А.Є.	1982	Шпак М.Т.	1986
Підоплічко І.Г.	1965	Стецюк К.І.	1967	Штокало Й.З.	1968
Підстригач Я.С.	1979	Стражеско М.Д.	1934	Шульте Ю.А.	1982
Поваренних О.С.	1975	Страхов Т.Д.	1955	Щепотьєв Ф.Л.	1982
Повх І.Л.	1979	Субботін С.І.	1966	Щербак М.М.	1988
Подгасцький В.В.	1984	Супруненко М.І.	1968	Юр'єв В.Я.	1949
Поляков І.М.	1965	Таран-Жовнір Ю.М.	1976	Ющенко К.Л.	1980
Поляков М.С.	1978	Таранов А.П.	1972	Яворський В.П.	1934
Попов І.І.	1975	Татаринів Є.О.	1943	Ягупольський Л.М.	1982
Постников І.М.	1982	Тереножкін О.І.	1977	Ямпольський С.М.	1967
Приходькова Є.К.	1956				

Вчені Академії — заслужені діячі науки і техніки України

Акімов І.А.	1997	Амітан В.Н.	2004	Андронаті С.А.	1990
Акуленко В.В.	1998	Амоша О.І.	1998	Анциферов А.В.	2004
Александров Б.Г.	2008	Андон П.І.	1998	Бабак В.П.	1997
Алимов О.М.	1998	Андрейків О.Є.	2001	Бабичев Ф.С.	1997

Бабкін В.Д.	2000	Герасимчук М.С.	1993	Зерова–Любимова	
Бакаєв О.О.	2001	Глузман Д.Ф.	2008	М.Д.	2003
Бакуль В.М.	1968	Гожик П.Ф.	1997	Знаменський Г.Л.	2007
Баранський П.І.	1996	Голего М.Л.	1964	Іванов В.О.	1998
Басє Ф.Г.	1992	Головенко М.Я.	1992	Івасишин О.М.	1998
Березанський Ю.М.	2005	Головін П.В.	1951	Ільїн В.Г.	1997
Березовський В.Я.	1998	Голубець М.А.	1992	Ільченко М.Ю.	1992
Бернадський В.М.	1989	Гончар А.І.	2002	Ісасвич Я.Д.	2001
Бершеда Є.Р.	1997	Гончарук В.В.	1998	Іщенко А.Я.	2002
Белянкін Ф.П.	1964	Гончарук Є.Г.	1990	Камалов Г.Л.	1992
Білокінь С.І.	2007	Горшков А.А.	1969	Кантор Б.Я.	2003
Білоколас Є.Д.	2000	Гошко Ю.Г.	1997	Капітонова Ю.В.	1991
Білорус О.Г.	1992	Греков А.П.	1990	Карандєєв К.Б.	1954
Білоус А.Г.	2004	Грень А.Я.	1995	Карп І.М.	1993
Бланк А.Б.	1998	Гриневич Ф.Б.	1992	Карпенко Г.В.	1960
Бліох П.В.	1992	Гриньов Б.В.	1998	Карпунін П.П.	1954
Бобров В.О.	1990	Грищенко В.І.	2007	Касаткін Б.С.	1991
Богиня Д.П.	1993	Грищенко В.І.	1992	Керча Ю.Ю.	1996
Боголюбов О.М.	2001	Грінченко В.Т.	1998	Кислий П.С.	1993
Борисов Г.П.	1999	Гродзінський Д.М.	1998	Клепиков В.Ф.	1999
Боровий О.О.	1999	Гундорова Т.І.	2006	Ключников О.О.	1995
Борисов Ю.С.	2008	Гуржій О.І.	2006	Кобеза І.І.	1992
Боршевський П.П.	1997	Даниленко В.М.	1996	Коваленко А.Д.	1964
Брайчевський М.Ю.	1996	Данилишин Б.М.	2007	Коваленко І.М.	1998
Брауде С.Я.	1991	Даценко Л.І.	2000	Коваленко М.Д.	1998
Бродин М.С.	1992	Дейнека В.С.	2007	Коваль М.В.	1996
Бударін Л.І.	1993	Денисенко Г.І.	1969	Коваль Ю.М.	1995
Будкін В.С.	1998	Денисов В.Н.	1999	Ковальченко М.С.	1998
Будников П.П.	1943	Дзядик В.К.	1991	Ковтуненко В.О.	2007
Булат А.Ф.	1997	Ділунг Й.Й.	1997	Колодний А.М.	2007
Булгаков М.П.	1998	Дмитрієв В.М.	1998	Кондуфор Ю.Ю.	1992
Буркинський Б.В.	1997	Дмитрієнко М.Ф.	1995	Кошоваленко О.О.	2001
Бутенко Г.М.	1993	Дубровіна Л.А.	2004	Коркушко О.В.	1991
Бутенко З.А.	1998	Дудка І.О.	2005	Корнейчук М.П.	2000
Варварцев М.М.	2004	Доброхотов М.М.	1951	Корноухов М.В.	1954
Валах М.Я.	2000	Довгий С.О.	2001	Королюк В.С.	1998
Варюхін В.М.	2007	Додонов О.Г.	1998	Косевич А.М.	1997
Верлань А.Ф.	1995	Долінський А.А.	1991	Костенко О.М.	2007
Верстюк В.Ф.	2001	Долішній М.І.	1991	Костюк П.Г.	2003
Веселовський М.С.	2007	Дончик В.Г.	1997	Косторнов А.Г.	1995
Висоцький О.Ф.	1996	Драновський В.Й.	1995	Котляр М.Ф.	1996
Віднянський С.В.	2001	Дудко Д.А.	1991	Коцюбинська М.Х.	2001
Влайков Г.Г.	2007	Євдокимов В.Ф.	2002	Кочубей С.М.	2007
Вовк О.О.	1998	Євтух В.Б.	1998	Кошечко В.Г.	1997
Войтович І.Д.	2003	Єльська Г.В.	1998	Кошляков В.М.	2003
Волков С.В.	1998	Єремєєв В.М.	2003	Красовський А.Я.	2003
Волошин В.В.	2000	Єфімов А.С.	1996	Кресіна І.О.	2006
Ворона В.М.	1998	Єфремов Е.І.	1993	Кривонос Ю.Г.	2000
Врублевський В.К.	1992	Єфрушина Н.П.	1998	Кримський С.Б.	1996
Гаврилишин Б.Д.	1992	Жадкевич М.Л.	2002	Кришталь О.О.	2005
Гаврилюк В.Г.	1995	Жовинський Е.Я.	1998	Крутікова Н.Є.	1998
Галич П.М.	1991	Забарко Б.М.	2005	Кудінов С.О.	2000
Гасик М.І.	1999	Забігайло В.Ю.	1995	Кузнєцов В.Г.	1998
Гвоздецький В.С.	2000	Зайцев Ю.П.	2003	Кузьменко М.І.	2007
Гвоздяк Р.І.	1991	Зарубицький О.Г.	2004	Кулик М.М.	2003
Гесць В.М.	2002	Затонський Д.В.	1997	Кульський Л.А.	1968
Георгієвський В.П.	1991	Зернецький Б.Ф.	2008	Кульчицький С.В.	1996

Кунцевич В.М.	1999	Михалевич В.С.	1990	Попович М.В.	2000
Курас І.Ф.	1998	Михальченко М.І.	2001	Посвятенко Е.К.	1997
Курський М.Д.	1995	Мишанич О.В.	1997	Потурасв В.М.	1991
Кухар В.П.	2002	Мізюк Л.Я.	1998	Похмурський В.І.	1998
Кучеренко М.Є.	1996	Мовчан Б.О.	2004	Походенко В.Д.	1996
Кучук-Яценко С.І.	1998	Мовчан О.М.	2007	Походня І.К.	1992
Лаврентьєв О.О.	2004	Мокляк М.М.	1996	Пошивайло О.М.	2004
Ладиков-Росв Ю.П.	2001	Молодкін В.Б.	2003	Приходько Е.В.	1997
Лакомський В.Й.	1998	Молчанов І.М.	1992	Проскура Г.Ф.	1944
Лановенко І.П.	1997	Моргун В.В.	1998	Птушинський Ю.Г.	1998
Лебедєв А.О.	2001	Морозов А.О.	1990	П'ятничко О.І.	2006
Лебедєв В.К.	1992	Муравченко Ф.М.	2003	Рвачов В.І.	1994
Лебедєв Є.В.	1998	Мусатенко Л.І.	2006	Редько В.Н.	2004
Левін Г.Я.	1993	Назаренко О.К.	2004	Резніков О.Г.	1999
Лесник А.Г.	1991	Назарчук З.Т.	2002	Рижко В.А.	1997
Летичевський О.А.	2007	Найдек В.Л.	1997	Розенберг О.О.	1991
Лисенко О.Є.	2006	Найдич Ю.В.	2003	Романенко А.М.	1999
Лисенко В.С.	1998	Наливайко Д.С.	2001	Романенко В.Д.	1991
Лисиця М.П.	1991	Науомець А.Г.	1995	Романів О.М.	1998
Литвин В.М.	1998	Недоступ В.І.	1992	Романова О.В.	1995
Литвин М.Р.	2007	Некрасов З.І.	1968	Росошинський О.А.	2003
Литвиненко Л.М.	1997	Немошкаленко В.В.	1991	Рудаков Є.С.	1993
Литовченко В.Г.	1992	Ніколаєв В.Г.	2003	Руденко Л.Г.	2003
Ліпатов Ю.С.	1990	Нємець О.Ф.	2002	Русанівський В.М.	1991
Лобанов Л.М.	2004	Нічик В.М.	1996	Рябченко С.М.	1997
Локтєв В.М.	2000	Новиков М.В.	1991	Савенков В.Я.	1992
Лукінов І.І.	1997	Новиченко Л.М.	1995	Савін Г.М.	1966
Лукіна І.О.	2004	Оксіюк О.П.	1991	Савченко О.Я.	2002
Луковський І.О.	2005	Остренко В.Я.	1990	Саснко В.Ф.	1992
Лялько В.І.	1997	Павлюк М.І.	2008	Сальков Є.А.	1998
Магура І.С.	2004	Пазенок В.С.	1998	Самойленко А.М.	1998
Мазур А.Ю.	2005	Палієнко В.П.	2008	Самсонов Г.В.	1968
Мазур В.Л.	1989	Панасюк В.В.	1994	Сандомирський Б.П.	2003
Макара В.А.	2005	Панченко П.П.	1998	Сарбей В.Г.	1996
Малиновський Б.М.	1998	Панчук М.І.	1997	Сарбей О.Г.	2003
Малиночка Я.Н.	1992	Парасюк О.С.	1992	Светлов О.Я.	1999
Малишева М.К.	2004	Патон Б.Є.	1968	Свєтчиков В.М.	1951
Мамутов В.К.	1998	Патон Є.Б.	2006	Селєзов І.Т.	2002
Манжелій В.Г.	1998	Пеньков О.М.	1966	Семчик В.І.	1995
Марочко В.І.	2005	Перелома В.О.	1998	Сергієнко І.В.	1991
Мар'янович Т.П.	1992	Петров В.В.	1998	Серебряний С.Б.	1991
Маринич О.М.	1991	Пешчак М.М.	2001	Сивоконь Г.М.	1997
Марченко В.О.	1992	Пилипенко В.В.	2001	Синьков М.В.	1998
Масалов С.О.	2008	Пиріг Л.А.	1992	Ситенко О.Г.	1996
Матвєєва Л.В.	2004	Пирожков С.І.	2003	Сігал І.Я.	1998
Махненко В.І.	2004	Півняк Г.Г.	1990	Сіренко В.Ф.	1993
Махорін К.Є.	1998	Підгорний А.М.	1992	Сіренко Л.Я.	1991
Мацевитий Ю.М.	1996	Підгорський В.С.	1998	Скибо Г.Г.	2006
Мацелюх Б.П.	2003	Погорєлов О.В.	1994	Скіпа М.І.	2003
Мацука Г.Х.	1997	Погорілий А.М.	1998	Скляр В.Т.	1993
Мачулін В.Ф.	1998	Погорілко В.Ф.	2003	Скляренко В.Г.	2003
Медовар Б.І.	1991	Погребенник Ф.П.	1997	Скопенко В.В.	1991
Мельник В.П.	2003	Позняк Л.О.	1991	Скороход В.В.	1995
Мельникова І.М.	2002	Полікарпов Г.Г.	1998	Скрипаль І.Г.	2003
Мельничук О.С.	1991	Поляков В.Ф.	1998	Скрипник І.В.	1998
Мень А.В.	1997	Пономаренко О.М.	2008	Слободяник М.С.	2006
Митропольський О.Ю.	2007	Попов А.Ф.	1998	Сльозов В.В.	2003

Смілянська В.Л.	1997	Тяпкін К.Ф.	2002	Шевченко О.А.	1968
Смолій В.А.	1998	Усиков О.Я.	1994	Шевченко Я.М.	1993
Смолянов О.М.	1996	Ушкалов В.Ф.	1997	Шейнкман М.К.	1995
Созинов О.О.	1990	Федоровський О.Д.	2007	Шелягін В.Д.	2004
Солошенко І.О.	1998	Фекешгазі І.В.	2008	Шеляг-Сосонко Ю.Р.	1998
Сохань П.С.	1997	Фіалко Н.М.	1998	Шемшученко Ю.С.	1995
Стародубов К.Ф.	1964	Філіппов А.П.	1968	Шепотько Л.О.	1993
Старостенко В.І.	1997	Філіппов Є.М.	1997	Шестопапов В.М.	1998
Степанець О.І.	2002	Францевич І.М.	1965	Шидловський А.К.	1991
Стешенко М.В.	1998	Францевич Л.І.	2005	Шило А.Ю.	1998
Стогній Б.С.	2001	Фролов А.Ф.	1990	Шинкарук В.І.	1996
Страдомський М.В.	1989	Фролькіс В.В.	1992	Широбоков В.П.	1996
Стрельбицька О.І.	1966	Фуголь І.Я.	1996	Шнюков Є.Ф.	1991
Стрелко В.В.	1998	Хвесик М.А.	2007	Шовкопляс І.Г.	1995
Струтинський В.М.	1991	Хорунов В.Ф.	2004	Шпак А.П.	1997
Сухомел Г.Й.	1957	Хренов К.К.	1955	Шпеник О.Б.	1995
Тарадій В.К.	2000	Цвєтков В.В.	1993	Шульга В.М.	2004
Тацій В.Я.	1989	Цимбал Л.Т.	1998	Шульга М.О.	2003
Терновий М.К.	2006	Чебаненко І.І.	1991	Шульга М.Ф.	2003
Титов Є.В.	1991	Чекмарьов О.П.	1962	Шульман Г.Є.	2007
Тимофєєв М.А.	2004	Черевченко Т.М.	1994	Шуміхін В.С.	1998
Тімченко І.Є.	2007	Черкесов Л.В.	2008	Шурчкова Ю.О.	2001
Томчук П.М.	1997	Черепін В.Т.	2000	Щербак М.П.	1995
Тонкаль В.Ю.	1997	Черних В.П.	1991	Щербань О.Н.	1966
Топачевський В.О.	1991	Чехун В.Ф.	2005	Юшенко К.А.	2001
Трахтенберг І.М.	1994	Чуйко О.О.	1993	Якименко Ю.І.	1997
Трегобчук В.М.	1998	Чумаченко М.Г.	1995	Якимчук М.А.	2004
Трефілов В.І.	1994	Чурилов В.П.	2002	Яковенко В.М.	1990
Тронько П.Т.	1990	Шапар А.Г.	2000	Ямпольський Ю.М.	2002
Трошенко В.Т.	1998	Шаповал Ю.І.	2003	Янсон І.К.	2005
Труфяков В.І.	1989	Швець І.Т.	1959	Яцимирський К.Б.	1991
Туниця Ю.Ю.	1999	Шевко А.І.	1990	Яцків Я.С.	1998
Тургенєв І.С.	1998	Шевченко В.П.	1991		

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ ПОДАТОК

ЗМІСТ

Передмова	5
Персональний склад	9
Академіки	9
Члени-кореспонденти	125
Іноземні члени	240
Керівництво Академії наук України 1918—2003	265
Вибори дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів Академії наук в 1919—2003	267
Вчені Академії — лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки	286
Вчені Академії — лауреати Національної (до 2000 р.— Державної) премії України ім. Тараса Шевченка	303
Лауреати Золотої медалі імені В.І. Вернадського НАН України	304
Вчені Академії — лауреати премій імені видатних учених	304
Премія ім. М.М. Амосова	304
Премія ім. О.К. Антонова	304
Премія ім. М.П. Барабашова	305
Премія ім. М.М. Боголобова	305
Премія ім. О.О. Богомольця	306
Премія ім. О.І. Бродського	307
Премія ім. М.П. Василенка	307
Премія ім. В.І. Вернадського	308
Премія ім. Б.І. Веркіна	309
Премія ім. В.М. Глушкова	309
Премія ім. М.С. Грушевського	310
Премія ім. О.С. Давидова	311
Премія ім. О.М. Динника	311
Премія ім. М.М. Доброхотова	313
Премія ім. А.О. Дородніцина	313
Премія ім. Д.К. Заболотного	313
Премія ім. Р.Є. Кавецького	314
Премія ім. Г.В. Карпенка	314
Премія ім. А.І. Кіпріанова	315
Премія ім. Ф.М. Колесси	316
Премія ім. В.П. Комісаренка	316
Премія ім. М.І. Костомарова	316
Премія ім. М.Г. Крейна	316
Премія ім. М.М. Крилова	316
Премія ім. А.Ю. Кримського	318
Премія ім. Г.В. Курдюмова	318
Премія ім. М.О. Лаврентьєва	319
Премія ім. В.Є. Лашкарьова	319
Премія ім. С.О. Лебедєва	319
Премія ім. О.І. Лейпунського	321
Премія ім. Д.З. Мануїльського	321
Премія ім. І.І. Мечникова	321
Премія ім. В.С. Михалевича	322
Премія ім. Н.Д. Моргуліса	322
Премія ім. З.І. Некрасова	322
Премія ім. М.В. Остроградського	322
Премія ім. О.В. Палладіна	322
Премія ім. Є.О. Патона	324
Премія ім. С.І. Пекаря	325
Премія ім. Г.С. Писаренка	325
Премія ім. Л.В. Писаржевського	325
Премія ім. О.В. Погорєлова	327
Премія ім. О.О. Потебні	327
Премія ім. А.Ф. Прихотько	327
Премія ім. Г.Ф. Проскури	328
Премія ім. М.В. Птухи	329
Премія ім. І. Пулюя	329
Премія ім. Л.П. Симиренка	329
Премія ім. К.Д. Синельникова	330
Премія ім. М.Д. Стражеска	331
Премія ім. С.І. Субботіна	331
Премія ім. С.П. Тимошенка	331
Премія ім. В.І. Толубинського	332
Премія ім. В.І. Трефілова	332
Премія ім. М.І. Туган-Барановського	332
Премія ім. П.А. Тутковського	332
Премія ім. Є.П. Федорова	332
Премія ім. І.Я. Франка	333
Премія ім. І.М. Францевича	333
Премія ім. М.Г. Холодного	334
Премія ім. В.М. Хрушова	336
Премія ім. Д.І. Чижевського	336
Премія ім. О.Г. Шліхтера	336
Премія ім. І.І. Шмальгаузена	337
Премія ім. Л.В. Шубникова	337
Премія ім. В.Я. Юр'єва	337
Премія ім. М.К. Янгеля	339
Вчені Академії — заслужені діячі науки України	341
Вчені Академії — заслужені діячі науки і техніки України	342

Довідкове видання

Автори

Палій Володимир Михайлович, канд. геол.-мінералог. наук

Храмов Юрій Олексійович, доктор фіз.-мат. наук, проф.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ. 1918—2008

Персональний склад

5-е видання, доповнене і виправлене

Редактор, коректор *Е.І. Патола*

Оператор *Н.В. Божко*

Комп'ютерна верстка і дизайн *В.В. Гулейкова*

Підписано до друку 2.11.2008 р. Формат 70×100^{1/16}.
Друк офс. Папір крейдяний. Ум. друк. арк. 28,38. Обл.-вид. арк. 32,91.
Наклад 1000 прим. Зам. 8-758.

Віддруковано в друкарні «Видавництво «Фенікс»,
Свідоцтво ДК № 271 від 07.12.2000 р.
03680, Київ-680, вул. Шутова, 13б.